Eſta derrij ſeriye he do cõuento de xobregas. //

Inc.
1435

E. 2, 23

Sermões dñicales cũ expoſitionibus euãgeliorum p annum ſatis notabiles et vtiles oĩbus ſacerdotibus paſtoribꝰ ⁊ capellanis· qui alio nomĩe dormi ſecure. vł dormi ſine cura ſũt nuncupati eo ꝙ abſqꝫ magno ſtudio faciliter poſſunt icorporari ⁊ ꝓpło ꝑdicari: incipiũt feliciter.

Dñica prima aduentus Sermo primus

Dicite filię ſiõ: Ecce rex tuus venit tibi mãſuetus ⁊c. Mat. xxi. Verba iſta ſcpta ſunt a Zach· vbi. ix. eiꝰ ca· dĩ: Exulta ſatis filia hieruſalez· iubila filia ſion· ecce rex ⁊c. Et legant verba iſtius euãgelij duabus dñicis. ſ. in pma dñica aduentus· et in dñica palmaꝝ. In dñica palmaꝝ legit qꝛ ꝯuenit illi dñicę quantũ ad ſenſum et factuz hiſtoricum. Sed in dñica prima aduentus cõuenit quantum ad ſenſum ⁊ factũ allegoricuz· quia allegorice ꝑ aduentũ chriſti ĩ hieruſalem ſignatur aduentꝰ chriſti ĩ carnem. Appropinquit enĩ dñs ſpiritualiter hieroſolymis· qñ ꝑ carnis aſſumptionẽ in qua eſt pacis viſio viſitauit illã ⁊ recõciliauit ſibi. Dicit ḡ: dicite filię ſion ⁊c. In verbis iſtis tria ſũt ꝯſiderãda. Primũ eſt quid ſignatᷣ ꝑ filiã ſion. Secundũ eſt· qs eſt rex iſte· ⁊ quõ appellatur. Tertiũ eſt quomodo rex iſte venit· ⁊ ad qd venire dicitur. Primũ notatᷣ cũ dĩ: dicite filię ſion. Scdm cuz dic: ecce rex tuus. Tertium cum dicit: venit.

Primo ergo ꝑ iſtam filiam ſion quęlibet anima fidelis ſignatur· qꝛ ſion interpretatur ſpeculũ. Et quęlibet anima fidelis eſt filia chriſti· qui eſt ſpeculum ſine macula et candor lucis ęternę. Sap. vij. Vel filia ſion dicitᷣ anima fidelis· quia ĩ ipſa tãqꝫ ĩ ſpeculo lucet et reſultat imago dei ad cuius imaginem facta eſt. Geñ. ij. Creauit deus hominez ⁊c. Vere in qualibet anima fideli relucet dei imago tanqꝫ in ſpeculo: maxime qñ eſt munda ab omni peccato mortali. Sz quando eſt ĩ aliquo peccato mortali· denigrata ē ſup carbones. Thień. iiij. de peccatoribus. Denigrata eſt facies eoꝝ ſuper carbones Et alibi. Egreſſus ē a filia ſion oĩs decor eius. Vel per filiã ſion ſignatur anima fidelis quę debet ſpeculari ⁊ contemplari cęleſtia· quia ſicut dicitur Job. v. homo naſcitur ad laborem. ſ. quantũ ad corpus· et auis ad volandum· ⁊ anima ad contemplandum cęleſtia. Secundũ eſt videre quis eſt iſte rex· et quomodo appellatur. Iſte rex chriſtus ē· ⁊ appellatur ieſus· id eſt· ſaluator mũdi Luc. j. dixit angelus beatę marię. Ecce cõcipies et paries filiũ et vocabis nomen eius ieſum· i· ſaluatorez mundi. Rex iſte chriſtꝰ ē. Ipſe rex ē qui habet in veſtimento ⁊ in femore ſuo ſcriptũ: Rex regum ⁊ dominus dominantium. Apoc. xix. Ecce oẽs filij regum iſtius ſeculi non ſunt niſi

BIBLIOTHECA NACIONAL DE LISBOA

reguli reſpectu illi⁹. De iſto rege di
citur Eſa.xxxiij. Domin⁹ iudex no/
ſter. legifer noſter. rex noſter ꝛc. Ju
dex noſter dicitur. quia nos omnes
iudicabit Legifer noſter. quia quã/
do venit in mundum nouam legeꝫ
id eſt. legem euangelicam nobis de/
dit et reliquit. Hęc enim ē lex preci/
oſa. glorioſa. et imaculata ꝛc. Rex
noſter dicit᷑. qꝛ nos regit. p̄s. Do/
min⁹ regit me ꝛc. Jſte rex quinqꝫ cō
ditiones habuit. quas habere de/
bet quilibet rex bonus. et q̇libet bo/
nus chriſtianus qui eſt rex ſuij ꝓpriꝰ
ꝛ ſenſuum ſuorum. ſcꝫ iuſticiam. ſa
pientiam. potentiaꝫ. manſuetudinē
ꝛ hũilitateꝫ. Mãſuetudo iſtius
regis noſtri oſtenditur in tribus ad
pręſens fuiſſe. Primũ eſt in beni/
gna peccatorum ad pęnitentiaꝫ vo
catione. et in eorum dulci receptiõe.
vt patet ĩ mattheo apoſtolo et ma/
ria magdalena. Jtem manſuetus ꝛ
benignus eſt in peccatorum dulci re/
ceptiõe. Johel.ij. Conuertimini ad
dominum deum veſtrum quoniaꝫ
benignus ꝛ miſericors eſt. Scd̄m
eſt ĩ auſcultatiõe et exauditiõe ora/
tionum pęnitentium. et clamorum
pauperum clamantiũ ad eum. qui
dulciter exaudit eos. Ps̄. Clamo/
rem pauperum exaudiuit dominus
Tertium fuit in dulci reſponſio/
ne. Matth.xxvij. dixit ieſus prodi/
tori ꝛ quęrentibus euꝫ. Quem quę/
ritis? Qui dixerunt: ieſum naçarę/
nũ. Qui dixit: Ego ſum. Jſtã mã/
ſuetudinem nos debemus habere.
quia Prou̇.xiij. dicitur: Reſpon/
ſio mollis frangit iram. ſermo dur⁹
ſuſcitãt furorem. Sic certe manſuę/
ti hereditabunt terram. p̄s. Man/
ſueti hereditabũt terraꝫ ꝛc. Dicite
ergo filię ſion: ecce rex tuus chriſtus
venit tibi. id eſt. ad vtilitatem tuaꝫ
iuſtus. ſapiens. potens. manſuetus.
ꝛ humilis. O filia ſion. tuus dicitur
rex iſte. quia pro te natus. ꝓ te pau/
per effectus. ꝓ te famem ꝛ ſitim paſ/
ſus. pro te flagellis cęſus. pro te vul/
neratus. pro te mortuus ꝛ crucifix⁹.
Jdeo dicitur Eſa.ix. Paruul⁹ na
tus eſt nobis. ꝛ pro nobis. filius da/
tus eſt nobis. ꝛ pro nobis ad mortē
datus. Tertiũ reſtat conſiderare
quomodo rex noſter venit. ꝛ ad q̇d
venire dicitur. Sciendũ autē ꝙ
tripliciter venit. ſcꝫ in carnē. ĩ men/
tem. et ad iudicij manifeſtationem.
Primus aduentus fuit multũ de/
ſiderabilis. Secũdus dulcis et dele
ctabilis Terti⁹ eſt crudelis ꝛ terribi/
lis. De primo aduentu di. Aggei
ij. Veniet deſideratus cũctis gēti/
bus. Certe aduentum iſtum deſide
rabãt p̄res dicētes Eſa.lxiiij. Uti/
nã dirũperes cęlos ꝛc. Circa iſtũ
aduentuꝫ noui regis facere debem⁹
iiij. quę fieri ſolēt circa cuiuſlibet no/
ui regis aduētũ. Primo ꝙ de ei⁹
aduentu multum debemus gaude/
re. Ad Phi.iiij. Gaudete ĩ dn̄o
ſemper. Vere gaudere debemus de
aduentu chriſti in carneꝫ. ſicut ſerui
de ſua libertate. ꝛ captiui d̾ ſua libe
ratione. et ęgroti de ſua ſanitate. et
cęci de ſui luminis recuꝑatiõe. quia
exortum eſt in tenebris lumen rectis
corde. Et ſicut ꝑditi de ſua ſaluati/
one. ꝛ mortui d̾ ſua ſuſcitatiõe. Ad
omnia iſta venit chriſtus ĩ mũdum
ꝛc. Secundum eſt ꝙ circa iſtuꝫ

aduentum debemus omnes ſordes
peccatorum a cordibus noſtris re-
mouere et abijcere. Ad Roma. xiij.
Abijciamus opera tenebrarum ꝛc.
Tertium eſt ꝙ debemus nos pre-
parare. ꝛ bonis operibus adornare
vt digne poſſimus aduentum eius ce
lebrare. Et ſic dicitur Eccl. ij. Qui
timent dominum preparabunt corda
ſua. Quartum eſt ꝙ debemus ei mu
nera precioſa mittere et offerre. ſicut
fecerunt tres reges. Secundus
aduentus eſt in mentem. De iſto dicitur
Joh. xiiij. Ad eum veniemus et man-
ſionem apud eum faciemus. Vere
ante aduentum chriſti in mentem per
gratiam fuimus faciles ad ſeducen-
dum. ꝛ debiles ad bene operandum.
Tertius aduentus erit ad iudicij
manifeſtationem. De quo pſ. Do-
minus noſter manifeſte veniet ꝛc. Ignis
ante ipſum precedet. Dominus ad iu
dicium veniet ad iudicandum bonos
ꝛ malos. et ad habendum de omni-
bus et ſingulis factis rationem ꝛ com-
potum. Unde debemus eſſe parati
contra iſtum aduentum ad redden-
dum ei rationem ꝛ compotum de tri-
bus. Primum eſt de verbis ocioſis.
quia ſicut ipſe dicit Matth. xij. di-
co vobis. quoniam de omni verbo oci-
oſo quod locuti fuerint homines. red-
dent rationem in die iudicij. quanto
magis de mendacijs. de detractio-
nibus peſſimis ꝛ iuramentis ꝛc. Sap.
j. Qui loquitur iniqua non poteſt la
tere. Secundum eſt de operibus factis
Unde Athanaſius in ſymbolo. Ad cuius
aduentum omnes homines reſurgent
habent cum corporibus ſuis. ꝛ reddi-
turi ſunt ꝛc. Tertium eſt de bonis col
latis Matth. xxv. Poſt multum vero
temporis venit dominus ſerui illius
ꝛ poſuit rationem cum eo de bonis
ſibi collatis. quomodo illa cuſtodi-
erit. Et primo de bonis nature. ſcilicet de
anima et corpore. ꝛ de bonis gratie.
vt de virtutibus. ꝛ bonis fortune. vt
de diuitijs. ꝛ etiam de tempore com-
miſſo nobis ad agendum penitenti-
am. Unde dicit dominus cuilibet: Redde
rationem villicationis tue. Luc. xvi
Jdeo debemus eſſe parati ad redden-
dum ei rationem de iſtis omnibus. quia
neſcimus quando veniet. Luc. xij.
Vos eſtote parati: quia qua hora non pu
tatis filius hominis veniet. Et ſicut
dicitur ibidem: Beatus ille ſeruus
quem cum venerit dominus inuenerit ita
facientem. id eſt. paratum contra ad-
uentum chriſti ad iudicium. quia ſuper
omnia bona conſtituet eum. ſcilicet glo-
rie. que nobis concedat ieſus chriſtus
dominus noſter. Amen

Dominica ſecunda aduentus
Sermo ſecundus

ERunt ſigna
in ſole ꝛ luna ꝛ ſtellis. Luc.
xxi. Cum enim vnuſquiſque homo iu-
dicatur in morte ſecundum merita: ꝛ illud iu
dicium eſt quo ad homines. ideo ne-
ceſſe eſt vt fiat iudicium generale vbi
homines iudicantur et demones et
angeli. Jn iſto iudicio faciet domi-
nus quattuor que debent fieri in iudi
cio temporali quando reus eſt captus
ꝛ ad mortem iudicandus. Primo
iudex iubet miniſtros tuba clangere
vt omnes veniant et ſententiam audiant

vt patet Amos.ij. Morietur moab ĩ clangore tubę. Secundo ſcripta leguntur corã omni populo proprię ꝓfeſſionis: quid ille reus fecit. vt patet Heſter .xiij. Duos enos confeſſos iuſſit rex duci ad mortez eo q̄ cõfeſſi fuerunt q̄ voluerũt occidere regem. Tertio notificat ſententia iudicis ab ore prolata qualem mortez ſuſtinere dz. Exo.xxij. Nõ patiaris maleficos viuere ſup t̃raz. Quarto obedientia miniſtrorum trahentium reum ad ſuppliciuz. Unde dicitur.ij. Machab. vj. His dictis trahebãt reum ad ſupplicium. Iſta q̄tuor facere vult dominus noſter iudex viuorũ et mortuorum. Hęc q̄tuor probant in hoc euangelio. Nouitates ſignorum tanq̄z tubę clangentes. Poteſtates cęlorũ tãq̄z ſerui cõmendabiles. Iudices eminentes tanq̄z reges venerabiles. Nationes euidentes tanq̄z confeſſiones demõſtrabiles. Et hęc patet ĩ euangelio. vbi dominus dixit diſcipulis ſuis de iudicio vltimo quęrentibus

Runt ſigna in ſole ⁊ luna. et ſtellis. et in terris preſſura gentium. prę cõfuſione ſonit⁹ maris: quia beluę marinę magnuz ſonitũ faciẽt. qui audietur per vniuerſum mũduz. et fluctuum qui excedent contra naturalem vſum curſum ſuũ vltra terminuz. Areſcentibus hominib⁹. id eſt. homines erũt macri propter timorez qui ſuperueniet vniuerſo orbi. Nam virtutes cęlorũ. id ẽ. angeli mouebũtur ad compatiendum hominibus. Et tunc videbunt filium hominis venientem ad iudicium in nubib⁹ cęli cuz poteſtate magna ⁊ maieſtate. His autem fieri incipiẽtibus. id ẽ. cũ hęc fiãt ſupradicta. reſpicite et leuate capita veſtra. Et dixit eis ſimilitudinẽ: vt illud melius poſſent intelligere: Uidete ficulneã ⁊ omnes arbores cuz producũt iam fructum. ſcitis quia iam ꝓpe eſt ęſtas. Nominat ibi ficulneaz. quia eſt prima arbor quę ęſtatẽ nunciat ſuis floribus. Ita ⁊ vos cuz hęc videritis fieri. ſcitote quoniam ꝓpe ẽ regnum dei. Amẽ dico vobis: quia non prępteribit generatio hęc. q2 homines naſcuntur ⁊ moriuntur donec hęc omnia fiãt. Cęlũ ⁊ terra tranſibunt. id eſt. potius cęlum ⁊ terra perirent. q̄z verba mea vera nõ fierẽt Et ſic ptz euãgeliũ. Quo ad thema redeundo. Circa illud euãgeliũ Erũt ſigna ĩ ſole ⁊ luna ⁊c. Nota q̄ q̄druplex ſignum factuz eſt ⁊ fiet in ſole. Primum ſignuz factum eſt ſub Ioſue. Secunduz ſignum tempore Eſaię. Tertium ſignum tẽpore paſſionis chriſti. Quartuz ſignũ fiet in iudicio. Et iſta quattuor ſigna debent bene notari propter doctrinaz ſingularẽ ⁊ ſpiritualẽ. Primum ſignum factum ẽ ſub Ioſue De quo legitur ĩ libro Ioſue ꝑ figuram. id eſt. doctrinã ſpiritualẽ. Un̄ quando Ioſue debebat filios iſrael

ducere ad terram promiſſionis. ve-
nerunt quinqꝫ reges paganorū cū
exercitibus eorū vt impedirent eos.
ſed Joſue pugnabat fortiꝰ ꝯtra eos
adiutorio dei. et ſol iam declinauit
ad occaſum. ⁊ clamauit ioſue cū to-
ta fide: Sol ne mouearis donec ha
buerimus victoriam cōtra inimicos
noſtros. Sol obediuit ei ⁊ ſtetit ad
ſpacium vnius diei. donec oēs ini-
micos vinceret Jta moraliꝰ ſcḋm apo
ſtoluꝫ Quecūqꝫ ſcripta ſunt ad no
ſtram doctrinam ſcripta ſunt in an
tiqua lege: et facta ſunt ad noſtram
doctrinam in lege noua. Filiȷ̃ iſrael
ſunt fideles qui intendunt ire poſt
hanc vitam ad terraꝫ promiſſionis
eterne. ſed q̇nqꝫ reges cum ſuis exer
citibus impugnant nos. id eſt. q̇nqꝫ
ſenſus corporis. ſcꝫ viſus. auditꝰ. gu
ſtus. tactus. ⁊ odoratus. Exercitus
eorꝫ eſt mundus. diabolus ⁊ caro
ꝓpria. Sed ioſue. id eſt. quilibet fi-
delis debet cum tota fide deū in tē-
ptatione orare: Sol ne mouearis. ſꝫ
ſtes tamdiu donec habuerimus vi-
ctoriā. Sol iſte. eſt ieſus chriſtus q̇
dicitur ſol iuſticie. ne mouearis. ſed
ſtes mihi in adiutorium. Et quā do
chriſtus ſol iuſticie ita deuote inuo-
catꝰ. tunc paratus erit ſemꝑ hominē
iuuare. Propterea ad clamoreꝫ io-
ſue ſtare fecit ſolem. et hoc patet de
ſancto Antonio. q̇ fuit multipliciꝰ
temptatus. et a diabolo in corpore
laceratus. Sꝫ ſtetit chriſtus verus
ſol ſuꝑ euꝫ. Et dixit Antonius: vbi
eras bone ieſu. reſpondit: Ego ſum
hic et ſteti ſupra te. ſed volui ꝓbare
fidem tuam. Jdeo quādo ipſū ora-
mus. ſemper ſtat vt gratiam nobis

infundat. Secundum ſignū ſo-
lis legimus. Eſaie. xxxviiȷ̃. Factū ē
verbum domini ad Eſaiā ꝓpham:
Vade ⁊ dic Ezechie regi ut diſpo-
nat domui ſue. q꞉ morietur. Qui fe
cit ſcḋm preceptū domini. ⁊ dixit Eze
chie: diſpone domui tue. q꞉ morieriſ
Et ille vertebat ſe ad parietem ⁊ fle-
uit fletu magno. et dominꝰ vidit la
chrymas ſuas. ⁊ dixit: Vade ⁊ dic
Ezechie regi: Ecce vidi lachrymas
tuas: addā tibi. xv. annos ad vitā
tuam. Et cum ꝓpheta hec ſibi dice-
ret. petiȷ̃t ſignum in ſole. ita ꝙ ſol ꝑ
x. gradus iuit retrorſum. Jta mora
liter ezechias infirmus corporaliter
figurat genus humanum. ſpūaliter
infirmatū ī anima. Et ſicut Ezechi-
as fleuit fletu magno ꝑ vita. ⁊ roga
bat deuotiſſime. Jta patriarche et
ꝓphete pro vita et liberatione totiꝰ
generiſ hūani clamantes erant. illud
Eſa. lxiiȷ̃. Utinaꝫ dirūperes celos
et deſcēderes. ⁊ dominus exaudiuit
voces eoꝝ. Vn̄ ait illud p̄s. Pro-
pter gemitum pauperū nūc exurgaꝫ
dicit dominꝰ. Et cum nos voluit d
eterna morte liberare. fecit ſignum ī
ſole diuinitatiſ. ita ꝙ ꝑ. x. gradꝰ iuit
retrorſum. Primꝰ gradus fuit pri
mus chorus angeloruꝫ ⁊ ſupremus
ſcꝫ ſeraphin qui tam ardenter in di-
uino amore adherēt deo laudādo
ipſum. Secundus ḡdus cheru
bin. qui ꝑ ſubtilitateꝫ ſcientie ſecre-
ta diuina contemplanꝰ. Tertius
gradus throni. ī quibus deus ſedet
vt iudicio ſuo diſcernat. Quartꝰ
gradus dominationes. qui tāte di
gnitatis ſūt vt aliȷ̃s ꝑſūt. ⁊ ꝑ diuſis
cauſis mittāꝰ ad nos. Quintus

gradus eſt poteſtates· qui tantę po-
tentię ſunt vt malis angelis reſiſtãt
ꝛ puniant ĩ hoc mundo qui eccleſiã
dei impugnãt. **Sextus** eſt virtu-
tes· quę habent magnaꝫ poteſtatẽ
a deo miracula faciendi. **Septi-
mus** gradus eſt principatus· q̇ ad
hoc mittuntur vt principes mundi
cuſtodiãt et informent· ſed heu eos
audire nolũt. **Octauus** eſt arch-
angelorũ· qui mittuntur vt prouin
cias regant· et magna nobis reuelẽt
Nonus eſt angelorum· quorum
officiũ eſt homines cuſtodire· vt pa
tet in p̄s. Angelis ſuis mãdauit ꝺ te
vt cuſto· ꝛc. **Decimus** gradus ẽ
homĩes· propter quos miſit propri-
um filium· qui ſe humiliauit formaꝫ
ſerui accipiens. Et hoc fuit ſignũ ꝙ
nos deberet redimere a morte ęterna
Et iſte ſol oriebatur ĩ natiuitate eiꝰ
occidit in paſſione· et reuerſus eſt in
locum ſuum ĩ aſcenſione. Et hoc eſt
ſecundum ſignum ſolis. **Tertiuꝫ**
ſignum ſolis factuꝫ eſt tempore paſ
ſionis chriſti· De quo legitur ĩ euan
gelio Luc. xxiiij. Ab hora ſexta vſqꝫ
ad nonaꝫ tenebrę factę ſũt ꝑ vniuer
ſam terram· et ſol obſcuratus ẽ. Et
iſta obſcuratio nõ fuit eclypſis· ſed
miraculoſe. **Hoc** ſignũ fecit domi-
nus propter tres cauſas. **Primo**
vt ſe verum deum oſtenderet qui ſo
lem creauit. Nam tanta fuit ĩ quo-
rũdam iudeorum corde duricia· vt
de ſigno non curabant· et ideo ceci
fuerunt· et ceci manent in intellectu
vſqꝫ ĩ diem iudicij. **Secundo** vt
fideles ſuos ad compatiendum inci
taret. Nam ſol naturalis luxit cum
ſuo domino· quãto magis nos chri
ſtiani qui redempti ſumus ſua ſan-
ctiſſima paſſione. **Tertio** chriſtus
ſolem obſcurauit in paſſione· ut im-
pios ad pęnitentiam vel patientiaꝫ
reuocaret· ſicut multi fecerũt: vt pa
tet in euangelio· ubi dicitur. ꝙ illi q̇
venerunt ad ſpectaculum illud· vi-
ſis ſignis· percutiebant pectora ſua
et reuertebãtur. Quare percutiebãt
pectora? certe hoc eſt ſignũ pęniten-
tię. Ita etiam et nos pęnitentiam
pro peccatis faciamus· ſed duriora
habẽt corda ſaxis· q̇ ſequi ad pęni-
tendum nolũt. **Quartum** ſignuꝫ
ſolis fiet in iudicio extremo· quãdo
celi mouendi ſunt et terra· De quo
ſigno dĩ Matth. xxiiij. Statim pꝰ
tribulationem dierum illorũ ſol ob
ſcurabit. Iſta obſcuratio ſolis non
erit per interpoſitionem lunę vt ecly
pſis· ſ virtute diuina· et propter pec
catores damnandos· ꝛ non lucebit
amplius ſuper terram. Huius figu
ram legimus Ezech. xi. dixit domi-
nus ad ezechielem: Fili vade ad re-
gem pharaonem· ꝛ ſume ſuper eum
lamentum· et dic ad eum: Ecce hęc
dicit dominus. Ex quo tu aſſimila-
tus es leoni ꝛ draconi qui eſt in ma-
ri· expandam ſuper te rete meum· et
extraham te· ꝛ proijciam te in terrã·
et irrigabo terram fetore ſanguinis
tui· et operiam ſuper te cũ extinctus
fueris cęlos ne pluant· et ſolem nu-
be tegam· et luna non dabit lumen
ſuum· ꝛ gladiꝰ regis babylonis ve-
niet tibi· et plangent te omnes tribꝰ
terrę. Ita moraliter· per hunc regeꝫ
ęgypti notatur peccator q̃ tenebro-
ſus eſt in peccatis· ad quem dicunt
prędicatores: Aſſimilatus es leoni

propter peccata manifesta · ⁊ aſſimi-
latus es draconi propter peccata oc
culta. Unde ait Greg⁹. Leo aperte
iraſcitur. draco occulte inſidiat᷑. Ex-
pandam rete in iudicio eterno · et ex
traham te de mari huius ſeculi · et
irrigabo terram cū fetore peccato-
rum tuorum · ⁊ cum extinctus fueris
idē · expulſus a facie mea · nec ſol ſcʒ
natural᷑ · nec ſol diuinitatꝪ dabit ti-
bi amplius lumen ſuum. Ideo q̄ ad
thema. Erunt ſigna quattuor ſalti
tationis · incarnatiōis · redemptiōis
⁊ eterne damnationis ·

Dominica tertia ·
Sermo tertius

Um audiſ-
ſet Johannes in vinculis
opera chriſti mittens duos diſcipu
los. Matth. xi. Uidemus quando
homo eſt in vinculis · ⁊ in loco obſcu
ro · tunc non poteſt eſſe letus. Juxta
illud pſalmiſte. Poſuerunt me in
lacu inferiori · in tenebris · et in vm-
bra mortis. Tūc hominis illius de-
ſiderium eſt ab iſto vinculo abſolui
et ad lucem venire. Jta fuit iohan-
nes baptiſta q̄ fuit quadruplici vin
culo ligatus · d̉ quibus deſiderabat
abſolui. Fuit enim ī vinculis ſui ꝓ-
prij corporis · vbi anima ſedebat in
carcere. Unde apoſtol⁹. Quis me
liberabit de carcere mortis huius?
Secundo in vinculis huius mūdi.
Tertio fuit in vinculis deſerti vbi
corp⁹ ſuū velut in vinculis caſtiga-
uit · ne macularet ſuam ſanctam vi-
tam. Quarto fuit in vinculis hero-
dis · ideo miſit duos diſcipulos de
diſcipulis ſuis ad chriſtum vt ipſuʒ
interrogarent · vtrum iohannes de-
beret annūciare chriſti aduentum
ad lymbum ſanctis patribus · ſicut
prenūciauit aduentum chriſti ī mū-
dum. Et de hoc dicit in euangelio
hoc. Johānes enim exiuit deſertuʒ
⁊ predicauit peccatoribus penitēti-
tiam · et increpauit herodem dicēs:
Non licet tibi habere vxorem fratrꝪ
tui: penitētiā age. Propter hoc po
ſuit eum in carcerem · et iohānes ha
buit aliquos diſcipulos qui ipſum
ſequebantur ꝓpter ſanctitatem vite
⁊ doctrine eius · vt patet ī euāgelio.

Nillo tempore cuʒ au
diſſet iohannes in vin
culis opera chriſti · mittens
duos de diſcipulis ſuis vt
dicerent: Tu es qui ventur⁹
es an aliuʒ expectamus · q̄ſi
diceret · debeo exiſtentibus
in lymbo dicere tuuʒ aduē
tum · quia mori debeo in car
cere propter veritateʒ Et re
ſpondēs ieſus ait illis: Eū-
tes renunciate iohanni que
audiſtis et vidiſtis · ceci vi
dent · claudi ambulāt · lepro
ſi mundantur · mortui reſur-
gunt · pauperes euāgelizan-
tur · id ē · peccatores cōuerſi
ſunt ⁊ predicant ſanctū euā
geliuʒ. Et ait ieſus: Beatus
qui non fuerit in me ſcanda
liſatus · id ē · qui non recedit
d̉ fide · ſed permanebit vſqʒ
ad finem. Et tunc illis abeū-
tibus · cepit ieſus dicere ad
turbas de iohanne: Quid

existis i desertū videre. Arū-
dinem vēto agitatā. q̄si dice-
ret. Johānes non ē q̄si arū-
do q̄ a vento moueat. quid
existis videre hominē mol-
libus vestitum: Certe non.
q̄z iohānes vestimentū h̄a-
bet de pilis camelorū. Qui
mollibus vestiūt. i domib⁹
regū sunt. Sed q̄d existis vi-
dere ꝓphetam: Certe ioha-
nes ē plus q̄ ꝓpheta. q̄z q̄d
ꝓphete p̄dicabāt. hoc ioha-
nes digito demonstrabat.
Hic ē eni de quo scriptū ē
Ecce mitto angelum meum
ante faciē tuam q̄ p̄parabit
viam tuam ante te. Ecce euan-
gelium. Quo ad thema. Cūm au-
disset iohānes in vinculis opa chri-
sti. In speciali ē notanduz q̄ q̄-
druplex est vinculuz in quibus om-
nes homines ligantur. Primū vin-
culum est amoris. Secundū pudo-
ris. Tertium honoris. Quartū hor-
roris & eterne damnationis. Pri-
mum est vinculuz amoris quo oīa
ligātur ad diuinum amorem. vt de-
um super omnia diligant. De hoc
vinculo dicit apostolus: Habeatis
dilectionem que ē vinculum pacis.
Isto vinculo fuit ligatus apostol⁹
paulus cū diceret: Neq̄ mors. neq̄
vita. neq̄ gladius. neq̄ timor pote-
rit me separe a charitate christi. De
quo vinculo amoris legim⁹ figuraz
j. Reg. xvij. vbi legim⁹ q̄ dauid vi-
cit goliam i q̄nq̄ lapidibus. et libe-
rauit populum israeliticum de po-
testate golie et inimicorū. Propte-
rea ionathas fili⁹ regis saul. iniūt pa-
ctum cū dauid. et q̄si vinculo amo-
ris iter se colligabantur. q̄ erāt am-
bo tanti amici quasi haberent vnaz
animam. et ionathas exuit se tuni-
cam suam. & induit eam dauid. Ita
moraliter. golias ē diabolus q̄ ob-
sedit ciuitatē nostri corporis vndiq̄
et nititur animam nostram capere.
Sed dauid manu fortis. id ē. iust⁹
homo deum diligens vincit goliaz
id est. diabolum in quinq̄ partib⁹
penitentie. videlicet in ꝯfessiōe. con-
tritione. & satisfactiōe. ieiunio. & ora-
tione. et liberauit animam suam de
ꝑtāte diaboli. Et ideo ionathas. i.
christ⁹ fili⁹ altissimi regis ipsū intā-
tum diligit q̄ colliget se cum eo. q̄si
vinculo dilectionis. & induit eū ve-
stimento salutis vt in die iudicij ho-
neste valeat ambulare. vt patet ꝑm
aplm. vt prius dictum est. Secū-
dum est vinculum pudoris pecca-
torum. De isto vinculo dic̄ dauid
i ps. Dirupisti dn̄e vincula mea &c.
Istud vinculum soluitur ꝑ bonam
operationē. Vn̄ Esa. lij. Captiua
filia siō solue vīcula colli tui Sion
dicitur speculum et significat aīam
deuotam que ē speculum sancte tri-
nitatis. Ideo consulit propheta di-
cēs: Solue vīcula colli tui. Act. xij
Petrus sedebat in vinculis cate-
nis duabus constrictus. Sed venit
angel⁹ & excitauit eum. dicēs: Sur-
ge & sequere me. & secutus est euz. Et
cum venisset extra portam ait: Nūc
scio vere. q̄z misit dominus angeluz
suū & liberauit me d̄ manu herodis.
et de oī expectatiōe plebis iudeorū
Ita moraliter. Peccator dū i tene-
bris peccatorū est catenis ferreis vel

vinculis conſtrictus ·venit angelus
domini·id ē·gr̄a dei ſibi inſpirans
et dicit: Surge velociter a peccatis
tuis ⁊ ſequere me ꝑ ꝯtinentiam·et ꝑ
viam innocētię: Accipe veſtimentū
ſalutis quod amiſiſti ꝑ culpaꝫ·⁊ ſic
educit̄ de vinculis ad viam rectaꝫ q̄
tendit ad ęternam ſalutem. Et tunc
peccatoꝛ cogitans pręterita peccata:
ait: Nūc ſcio vere q꞉ miſit dominus
angeluꝫ ſuū·⁊ liberauit me d̄ manu
herodis·id ē·diaboli·et de omni ex/
pectatione plebis iudęoꝝ·id ē·dā/
natorum. Unde dicit beat⁹ Aug⁹.
Eductus per gratiam diuinam de
vinculis peccatorum meoꝝ ꝯuerſus
vidi abyſſum in q̄ iacueram. Et ſic
ptꝫ ſcd̄m vinculum. Tertiū vincu
lum eſt honoris·et illud ē triplex·vt
ptꝫ Ecc̄s.iiij. Vinculū triplex diffi
cile rumpitur. Hui⁹ figuraꝫ legim⁹.
ꝙ romani depingebant amorē mū/
di ad modum pulcrę mulieris ſtan/
tem in circulo aureo in quo erat ſcri
ptum aureis litteris. Quid ſum diſ/
cerne·cū ſcieris fuge·⁊ deſideria ſper/
ne. Sic multi ſācti fecerūt·⁊ deo ad
hęſerunt. Unde p̄s. Mihi adhęrē
deo bonum eſt. Item ſcribebat̄ in x̄·
Recedo·ſcꝫ a deo·cū amoꝛ me tra/
hit ꝑ vinculum ſupbię. Itē ſcribe/
batur in ai̇̄la pte. Sum char⁹ dum
viuo·quia mūdus diligit quod ſu/
um eſt·ſed poſt mortē ē valde ama/
rus. Item ſcribebatur ī tertia parte
imaginis. Ludo. Illudit enī hoīeꝫ
⁊ in tantū decipit ꝙ diſcernere verū
neſcit·vt ptꝫ de duob⁹ viris quoꝝ
vnus vocauit alium·et dixit ad eū:
Aue mi frater·⁊ cultello ipſum occi
dit. Ita heu multos iā occidit ⁊ de/
cipit amoꝛ huius mundi. Item ſcri/
bebatur ī quarta ꝑte imaginis. Ex/
cedo menteꝫ. Et hoc patet d̄ Salo
mone·cuius mētē excellit amoꝛ mū/
di·⁊ ſic ipſū ligauit ꝙ deos alienos
adoꝛauit ꝓpter amoreꝫ mūdi. Et ſic
bene poteſt quilibet dicere·quem li/
gauit vinculum amoris hui⁹ mūdi·
Funes peccatoꝝ circūplexi ſūt me·
Quartum vinculuꝫ ē horroris ⁊
ęternę damnatiōis. De quo vincu
lo ait domin⁹ Math.xxij. Ligatis
manibus et pedibus proijcite eum ī
tenebras exterioꝛes·vbi erit fletus ⁊
ſtridoꝛ dentium. De iſto vinculo le
gimus figurā Dañ.iiij. Videbam
et ecce arboꝛ in medio terrę alta ni/
mis·quia ſummitas eius cęlos tan/
gebat·aſpectus eius vſqꝫ ad termi/
nos orbis terrarum·et folia ei⁹ pul/
cra·et fructus ei⁹ nimis ſuaues·ſub
vmbra eius animalia et beſtię·et in
ramis eius volucres cęli·et ex ea ve/
ſcitur omnis caro. Et vigil ſanctus
deſcendit d̄ cęlo et fortiter clamauit
Succidite arborē. ꝑſcindite ramos
eius·Diſſipate fructus ei⁹ ⁊ fugiant
beſtię·⁊ volucres de ramis·h̄ et ger/
men radicis ei⁹ vinculo ferreo liga/
te·et coꝛ ferę detur ei. Ita moraliter
Arboꝛ ī medio terrę·ē peccatoꝛ ī me/
dio peccatorum huius mundi·qui
altus eſt·q꞉ peccare nō deſinit. Ma
gnus·q꞉ magna cōmittit. Fortis·q꞉
fortis in ipſis vitijs laborat·aſpect⁹
ei⁹ vſqꝫ ad t̄minos vniuerſę t̄rę·q꞉
d̄ peccato ſuo non erubeſcit. Folia
ei⁹ pulcra·i·laus hūana. Fructus ei
nimis delectabiles·bona tēporalia.
Subter beſtię requieſcunt·i·carnales
delectationes·ī q̇b⁹ viuit. Et beſtia

Volucres ꝯli in ramis·id eſt·bona ſpiritualia·vt eſt intellectus·voluntas·memoria·et ſeptem dona ſpiritusſācti. Et ex ea omnis caro veſcitur·quia nutrit ſuā carnem·⁊ multos peccatores carnaliter viuentes. Huic ſic viuenti cōminatur duplex pena·videlicet mortis temporalis·id eſt·naturalis·⁊ mortis eternalis. Unde ſequitur. Vigil d̓ celo·id ē·deus qui vigilat ſuper nos·clamat ad angelos ſuos: Succidite arborē iſtam·quia ſm euangelium·omnis arbor que non facit fructum bonū excidet. Luc.iij. Securis ē iam ad radicem poſita·rami preſcindūt·id eſt·quinqꝫ ſenſus corporis. Folia·i·leticia mūdi·et laus humana. Fructus diſperguntur·id eſt·bona ſua tēporalia·vt patꝫ in ps. relinquent alienis diuitias ſuas. Volucres q̄ ſunt dona ſpiritualia recedunt·videlicet ſapientia·intellectus·voluntas·⁊ memoria·ꝛc. Radix·id ē·aīa ligatur vinculo ferreo in eterna dānatione Ideo frange vinculū culpe liga te vinculo amoris·et fuge vinculum horroris ꝛc.

Dominica quarta Sermo quartus·

Pſe eſt qui poſt me venturus eſt. Joh.j. Nota q̓ videmus ad oculum in iſtis naturalibus·quādo aliquis princeps magnus vult nouam terrā intrare vbi diu non fuit·nuncios ſolēnes ſolet ꝓdeſtinare·vt quiſqꝫ valeat ſe preparare·vt cum honore tali principi valeat obuiare Jta dn̄s noſter rex celi et terre·q̇ vt ait Joh·Apoc.xix·in veſtimēto ſuo ſcriptū habet·rex regum·⁊ dominus dominantium·⁊ voluit in hunc mundum intrare·et diabolū de ſuo regno extirpare·voluit ſolēnem nuncium·ſcꝫ ſanctū iohannem baptiſtam velut angelum premittere·qui ſuū aduentū mūdo intimaret. Ait ḡ: Jpſe eſt q̇ poſt me venturus eſt. Quomodo autē iudeis aduentū chriſti inſinuauit·patꝫ in euangelio hodierno·quia iohannes baptiſta erat ī deſerto circa iordanem·et ꝓpter ſanctitatē vite ſue noluit conuerſari in mundo. Tūc iudei credebant ipſum eſſe chriſtū·vt patet in euangelio

Nillo tempore miſerūt iudei ſacerdotes aliquos ⁊ leuitas in hieruſalem·et dixerunt: Jte et iterrogate iohānem. Tu quis es: Chriſtus es: Et iohannes confeſſus eſt veritatem dicendo. Ego non ſum chriſtus Jterū interrogauerunt eū: Quid ergo es: helias es tu: Et dixit Nō ſū. Et iterū dixert Propheta es tu: Et rn̄dit: Non Dixerūt ergo ei: Quis es vt reſpōſū demus his q̇ miſerunt nos. Quid dicis de te ipſo: Ait iohannes: Ego ſū vox clamantis ī deſerto·dirigite·id eſt·preparate viā dn̄i·ſicut ait Eſaias. Et qui miſſi fuerant erant ex phariſeis. Et interrogauerunt eū et dixerunt: Quid ergo baptiſas ſi non es chriſtus

neqȝ helias· neqȝ propheta
Reſpondit eis iohannes:
Ego baptiſo vos in aqua·
medius autem veſtrum ſte-
tit quē vos neſcitis· id eſt·
chriſtꝰ qui mediator eſt īter
hominez ⁊ deum· quē vos
non vultis cognoſcere· ipſe
eſt qui venturus eſt· cuiꝰ nō
ſum dignus vt ſoluam cor/
rigiam calciamenti eius· et
hoc dixit in figuram humi/
litatis. Hęc facta ſunt in be
thania regione deſerti trās
iordanez vbi iohānes erat
baptiſans. Et ſic patet euange/
lium ꝙ iohannes p̄curſor erat ⁊ nū/
cius· aduentum domini pręclamā/
do· vt patet in themate: Ipſe ē qui
vēturus eſt. Nota ꝙ quadruplex
eſt aduentꝰ domini· quia primo ve/
nit ī vteruz virginis· velut rex ī hor/
tum. Secundo venit in mundūz ſi
cut medicus ad ęgrotuz. Tertio ve/
nit in mentem· ſicut amicꝰ ad amicū
Quarto venit ad iudiciuz· ſicut iu
dex ſtrictiſſimꝰ ad ſentētiā dādā. Pri
mo dico ꝙ chriſtus venit ī vterum
ꝟginis· ſicut rex ī hortū delicioſum
Nam videmus ꝙ iſti magni reges
habēt circa ſua caſtra hortos deli/
cioſos· ad quos intrant ad ſpacian/
dū. Ita vterus marię virginis fuit
hortꝰ delicioſus regis ęterni prępa/
ratus. Vn̄ ipſa ait Canti. v. Veni/
at dilectꝰ meꝰ in hortum ſuū. Hor/
tus delicioſus debet eſſe bene cōclu
ſus ne beſtię intrent. Iſte fuit hortꝰ
Marię bn̄ clauſus. Vnde ipſe ait:
Hortꝰ concluſus ſoror mea ſponſa
hortus ꝯcluſus. Dicit bis ꝯcluſus·
propter duplicem caſtitatem. Fuit
enī extra quo ad quinqȝ ſenſus cor/
poris· videlicet viſum· auditum· gu
ſtum· odoratuz· ⁊ tactum· cuſtodia
angelorum vallatus iſte hortus· ita
ꝙ nec leo ſuperbię· nec vrſus auari/
cię· nec vulpes doloſitatis ītrare po
tuit. Itē fuit concluſus ab intra· ita
ꝙ mens eiꝰ nulla mala cogitatione
potuit maculari. In iſto hortū fu
erunt tres flores· videlicet viola· ro/
ſa· et liliūz. Viola ſignificat humi
litatem quę eſt primus flos annūci/
ans ęſtatem. Hunc florem inuenit
gabriel cum ad eam intrauit dicēs:
Aue maria gratia plena ⁊c. Rn̄dit
humiliter: Ecce ācilla domini· fiat
mihi ſm verbum tuū. Secūdus
flos eſt lilium· ⁊ ſignificat caſtitatez
quę fuit ī vtero virginis. Unde ait
de ea. Canti. ij. Sicut lilium īter ſpi
nas· ſic amica mea ⁊c. Tertiꝰ flos
ī hoc horto fuit roſa charitatis. Vn̄
dicitur Eccl. xxiiij. Quaſi plātatio
roſę in hiericho· et ſic patet primū.
Secundo venit in mundum ſi/
cut medicus ad ęgrotuz. Nā vide/
mus ꝙ quando aliquis homo eſſet
infirmus vſqȝ ad mortem· et ſi quis
nunciaret ſibi medicum venire q̇ poſ
ſet eum bene ſanare· de hoc multuz
gauderet. Ita humanitas fuit īfir/
mata vſqȝ ad mortem ęternaz· ſicut
dauid dicit ī p̄s. Multiplicatę ſūt
infir. ⁊c. Sȝ ipſe medicꝰ chriſtꝰ ī hūc
mūdū venit curare genus humanū·
Ideo ait Gregꝰ. in ſer. de aduentu·
Magnꝰ iacebat infirmus· ideo ma/
gnꝰ venit medicꝰ q̇ ē chriſtꝰ. j. Thi.
j. Fidelis ſermo et omni acceptione
dignus. Venit enim chriſtus ī hūc

mundum peccatores ſaluos facere.
Ad Titū.iij. Nō ex opibus iuſticię
q̄ fecimus nos.ſed ſm magnam mi/
ſericordiam ſuam ſaluos nos fecit.
O in quanta miſeria damnationis
eramus.deum offendebam⁹.⁊ ipſe
in nullo nobis fuit obligatus.ī nul
lo nobis indiguit.et tamen propter
nos venit in mundum: vbi tot incō
moda et tantam mortem ſuſtinuit.
Ecce quanta miſericordia venit de⁹
ad homines.dominus ad ſuos. di/
ues ad egenos. potēs ad infirmos.
ſapiens ad ſtultos.bonus ad impi/
os.medicus ad egrotos.Et ex Eze
chiele patet per hoc vbi dicitur: In
q̄cūq3 hora peccator ingemuerit ei⁹
peccata nūq̄3 recordabor.Et Job.
iij.De⁹ verax eſt implere q̄ promiſit
Sequitur correlarium.ꝙ deus nos
nunq̄3 dānabit.Sed timeo ꝙ noſ/
metipſi per peccata noſtra damna/
bimus noſmetipſos ſi non cōuerti/
mur ad veniam.ꝑ veram et integrā
confeſſionem.et ideo chriſtus venit
in hunc mundū vt nos ſaluet.ſicut
medicus.vt patet ī euangelio Luc.
Homo q̄dā deſcendebat a hieru
ſalem ī hiericho.⁊ incidit ī latrones
qui ipſum ſpoliauerunt et vulnera/
uerunt vſq3 ad mortē.⁊ ſemiuiuum
reliq̄runt eū.venit aūt ⁊c.Poſtea
venit ſamaritanus qui miſericordia
motus eſt ſuper illum infirmum.et
lauit cum vino vulnera eius.⁊ infu
dit oleum ipſū ſanando ⁊c.Ita mo
raliter.homo iſte qui deſcēdit a hie/
ruſalē in hiericho.ē humanitas de/
ſcendens per peccatum de ſtatu ino
centię in ſtatum miſerię.et incidit in
latrones.id eſt.ſpiritus malignos q̄
ipſum velut latrones virtutib⁹ ſpo
liauerunt.et vſq3 ad mortem animę
vulnerauerūt.Quod conqueritur
Eſa.liij.Vulnerati eramus ꝓpter
peccata noſtra.ſed ſacerdos.id eſt.
ſacerdotes antiquę legis ipſū cura/
re non potuerunt.Nec leuita.id ē.
patres leg̃ naturę.Sed venit ſama
ritanus.i.medicus noſter.ieſus chri/
ſtus.qui miſericordia motus infudit
vinū ſuę humanitatis mixtę cū dei/
tate.et cum oleo miſericordię in vul
nera noſtra.⁊ ſanauit nos medicus.
Ideo ait Eſa.liij.Vulnerati eram⁹
⁊ ei⁹ liuore ſanati ſumus.Et ſic p3
ſcḋm ꝙ chriſtus in hunc mundū vt
medicus ad infirmū venit Tertio
dixi ꝙ chriſtus venit in mentē hoīs
velut amicus ad amicum.Videm⁹
ad oculū quando aliq̄s habet ami/
cum ad ipſum venire volentem et ī
omnibus ditare cupientem.ſolet ſe
pręparare.ſuum hoſpitium quātū
valet ordinare.Ita ſpūaliter chriſt⁹
verus amic⁹ noſter qui magnā ami/
citiā circa nos oſtēdit.quia ꝓ nobis
ī vera amicitia mortē ſuſtinuit.Vñ
dicitur Eccl.vi.Amico fideli nulla
eſt comparatio.Et ille amicus libēter
quotidie veniret ad nos gratiā ſuā
nobis infundendo.ſi nos eſſem⁹ pa
rati.ut ipſe ait Apoc.iij.Ego ſto ad
hoſtiū et pulſo.ſi quis mihi aperu/
erit intrabo et cęnabo cum illo.O
quantum excitatur anima deuota ī
aduentu illi⁹ amici.Vñ Zacharię
ij.dicit: Gaude et lętare filia ſiō.qꝛ
ecce venio.ait dñs.Filia ſion ē aīa
deuota q̄ debet deū diligere corde
puro.Cor enī ſcḋ3 philoſophū ē in
medio corporis poſitum.O quātū

anima gaudere poteſt de aduentu tam nobilis domini· tam vtilis hoſpitis· ſicut ſolet gaudere ſponſus de ſponſa ſibi amicabili· eger de aduentu fidelis medici· amicus de aduentu fidelis amici. Ipſe chriſtus eſt ſponſus: quo nullus dicitur ſpecioſior. Vñ dauid: Specioſus forma pre filijs hominum. Medicus quo nullus peritior ad ſanandum· quia ſolo verbo ſanat· Matth. viij. Dñe dic vnum verbū· et ſanabitur puer meus. Eccl. vj Amico fideli in chriſto nulla eſt comparatio· dignior auro et argēto. Vñ iiij. Reg. iiij. quedam domina ait ad virum ſuum: O domine volumus prophetam domini heliſeū inuitare: reſpondit: Placet mihi. Tunc purgauit domum· preparauit cubiculū· menſam et candelabrum poſuit· et tūc inuitauit prophetam heliſeū· et ipſe cenauit cum ea· et hoſpitauit· et magnam gratiam ex parte dei dedit mulieri. Ita aīa deuota dicat ad corpus O domine volumus chriſtum inuitare vt veniat ad nos. Et tūc debet reſpondere: Placet m. Et domina domus· id eſt aīa· debet domū purgare ſcoba confeſſionis· et cubiculum cordis preparare ornamentis virtutū· menſam miſe ponere· pauperes recreando· et candelabrum cū lumine accēdere boni exempli. De quo candelabro ait dominus in euāgelio: Vos eſtis lux mundi. Nō accendūt cādelabrum et ponunt ſub modio: ſed ut luceat omnibus qui in domo ſunt. Tunc venit chriſtus in mentē· ſicut amicus ad amicum ipſum cōſolādo et gratiā diuinam tribuendo. Et ſic patet tertium. Quarto dico quod veniet ad iudicium ſicut iudex ſtrictiſſimus. Apoc. p. Ecce veniet ī nubibus celi· et videbit eum oīs caro. Et tūc plāgēt ſe ſup eum omnes tribus terre Item ibidem. vj. Reges terre et oēs principes tribuni et diuites· forteo· et omnis infidelis ſeruus et liber abſcondent ſe in ſpeluncis· et in petris montium· et dicent montibus: Cadite ſuper nos et abſcōdite nos a facie ſedentis ſuper thronum· et ab ira agni· quoniam venit dies magnus et ſanctus ſanctorum. Et tunc quis poterit ſtare? Veniet enim ad ſentētiandū· vt ipſe ait in euāgelio: Pater enim omne iudicium dedit ī manus filij. Et tunc veniet valde horribilis· vt patet ī ps. Tu terribilis es· et quis reſiſtet tibi? Huius legimus figurā ī Apoc. xix. Ecce ego Iohānes vidi thronum magnum et cādidum· et ſedentem ſuper eum qui erat horribilis aſpectu· a cuius conſpectu fugit celum et terra· et erat veſtitus veſte aſpera· aſperſa ſanguine· et vocabatur nomen eius verbum dei et exercitus celi ſequebatur eum in equis albis· veſtitus byſſo alba et munda· et de ore eius procedebat gladius ex vtraque parte acutus· vt percutiat gentes. Moraliter. Thronus iſte quem iohannes vidit eſt thronus iudicialis· quem dominus ponet in nubibus celi· et ſedens ſuper eum iudex chriſtus· a cuius conſpectu fugit celum et terra· quia tunc trement angeli et homies. Vñ. Si tūc tremet cedrus in alto mōte: quid faciet cardo in agro? Item .j. Pet. iiij. Si iuſtus tūc vix ſaluabitur· impius et peccator vbi parebūt? Veſtitus veſte

ſanguinea· q̃ fixuras clauorũ ibi in corpore oſtẽdet ·et ſue paſſionis vulnerum cicatrices· vt videant impii in quẽ tranſfixerunt· et mali chriſtiani qui penitentiã neglexerũt. Et de ore eius procedet gladius acutus ex vtraq; parte·id eſt·ſententia ſcindens in corpore et anima· dicẽs: Ite maledicti in ignez eternũ. In his quinq; verbis facit q̃nq; ictus. Ite ſcz a ſocietate omniũ electorũ et a facie mea quã nunq; viſuri eſtis amplius. Maledicti·quia noluiſtis benedictionem In ignem qui nunq; extinguetur. Eternũ·quia ſine fine durabit. Tũc peccator bene poteſt dicere primo ad ſolem: O ſol vſq; huc mihi luminaſti modo vado ad exteriores tenebras Secundo ad aerem. Vſq; huc habui odorem bonũ modo vado ad eternum fetorem. Tertio ad terraz: O terra vſq; huc habui diuſa cibaria arborum et fructuum· modo vado ad eternum famem. Quarto ad aquam: O aqua vſq; huc me potaſti et lauiſti· modo vado ad eternã ſitim. Quinto ad virginem mariã: O maria hucuſq; pro me oraſti· modo vado a te nunq; te viſurus. Sexto ad angelos: O vos angeli hucuſq; me cuſtodiſtis· modo vado a veſtra ſocietate ad ſocietatez demonũ. Septimo: O vos electi hucuſq; veſtras habui interceſſiones· modo vado ad ſocietatem damnatorum. Octauo ad chriſtum: O pie deus q̃ latronez in cruce ſuſcepiſti penitentem· hodie recedo a te· q̃ penitentiã agere nolui· amplius tẽpus penitẽdi non habebo· iam nullaz gratiã merui. Vnde ait Job in perſona damnatorum: Clamabis in illo die et nõ exaudieris. Ideo deus nos añ aduẽtũ eius preparare admonet· vt tunc poſſimus ſecuri ſtare cũ electis ante thronũ: Quod nobis preſtare dignetur pater et filius et ſpiritusſanctus. Amẽ.

Sabbato q̃ttuor tẽporum Sermo quintus.

Ab princi/pibus ſacerdotum factũ eſt. Luc. iij. Nos videmus in naturalibus q̃ quãdo aliqua res nõ habet in ſe in quo poteſt cõtentari· recurrit ad aliam que poteſt ſibi cõuenire· ſicut luna recipit ſuũ lumen a ſole· et ſicut filius familie ad patrẽ· et ſicut diſcipulus ad ſuũ magiſtrũ Ita beatus Johãnes baptiſta ſuã doctrinam recipit a chriſto· ſic luna lumen ſuũ a ſole· et ſicut filius cibũ a patre· et ſicut diſcipulus doctrinã a ſuo magiſtro: Ideo ſua doctrina fuit q̃ patet in hoc euangelio ſequẽti. Cum enim regnum iudeorũ ſtabat ſub vno rege· tunc ſtabat in magna pace· ſed cum divideretur· tunc incepit deſtrui· quia omne regnum in ſe diuiſũ deſolabitur. Quomodo tempus hoc factum eſt deſcribitur per hoc euangelium.

Anno xv. imperii Tiberii ceſaris romanorũ procurante pontio Pilato iudeã· et Herode tetrarcha qui procurauit et rexit galileam· et Philippo tetrarcha iturée et traconitidis regiõis et Lizania qui fuit procurator

imperatoris abiline regio-
nis Iſti tres videlicz Hero
des. Philippus. Lizanias
fuerunt procuratores iſta-
rum trium regionum. ⁊ om
nes tres vocabāt̄ tetrarche
quia vnuſquiſq̧ habebat
quartam partem regni. Sz
Pilatus hieruſalez. ⁊ duo
ſummi ſacerdotes videlicet
Annas et Cayphas. Cū igi
tur iſti quattuor principes
regnabant. tunc factum eſt
verbum domini ſuper Io-
hannem filium Zacharie ī
deſerto circa regionē iordā-
nis per baptiſmum penitē-
tie in remiſſionem peccato-
rum. ſicut ſcriptum ē ī libro
Eſaie: Vox clamātis in de-
ſerto. parate viam domini
rectas facite ſemitas eius.
Omnis vallis implebitur.
id eſt. oīs humilis exaltābi
tur. ⁊ omnis mons ⁊ collis
humiliabitur. id eſt. omnis
ſuperbus preſumptuoſus
humiliabitur. et erunt pra-
ua. id eſt. opera mala in di-
recta. et aſpera penitentie ī
vias planas diuine gratie.
et videbit omnis caro. id ē.
oīs homo. ſalutare dei no-
ſtri. id eſt. aduentum ſalua-
toris. Et ſic patet euangelium.

Ad thema. Sub ꝑncipibus ⁊c.
Circa quod verbū eſt ſciendū ꝙ
ſicut quattuor principes regebāt re-
gnum filiorum iſrael. ita quattuor
ſunt virtutes que debent regere re-
gimen conſciētie noſtre. vbi anima
eſt tanꝙ imperator. Prima virtus
eſt iuſticia. Secunda eſt temperan-
tia Tertia fortitudo. Quarta ē pru
dentia. Prima virtus in regione
noſtre conſcientie velut ꝑnceps eſt
iuſticia. que hominem habet corri-
gere quo ad preterita que ſunt com
miſſa mala. Opus iuſticie ē malefa-
ctorem de ſuis malis corrigere. ideo
iudices ſunt conſtituti. Cuius figu-
ram legimus Exo. xvi. Cum Ama-
lech princeps malus aggreſſus eſt fi
lios iſrael: Moyſes aſcendit in mō-
tem habens in manu ſua virgam.
quam cum eleuatam teneret popu-
lus iſrael vincebat. Et quia cū ma
nus moyſi erant feſſe. ſuſtentaban-
tur ꝑ Aaron. et ſic vincebat Ama-
lech. Ita moraliter ꝑ Amalech ma-
lum principem nota diabolum. qui
aggreditur filios iſrael. tam in con-
ſcientia ꝙ in ciuitatibus cum malis
moribus vt ſoluatur vnitas pacis.
Quod niſi hec gens mala per prin-
cipem corrigatur plurimos perdet.
Unde Caſſiodorus ſuper ꝑs. Ini-
quitas mortalium multos in ſocie-
tate ꝑturbaret. ſi cā iudicialis corre-
ctio nō reſecaret. Debet igit̄ Moy-
ſes. id eſt. iuſticia uł prelatus ī mon
tem. id ē. tribunal iuſticie aſcēdere.
et virgā correctiōis tenere. vt quā-
do culpa exegerit delinquentium
nō dormiat iuſticie diſciplina. Igi-
tur iudices vel preclari viri et prela-
ti debent corrigere mala. Similiter
etiam cum homo peccat. debet ipſa
iuſticia quaſi princeps imperatoris
anime corpus corrigere ne in eternū
dānetur. Unī ait apoſtol⁹ Paul⁹.
Utinam ſi nos dījudicaremus nō

vtiqꝫ iudicaremur a domino. Et ſic
iuſticie virtus eſt primus princeps ī
regno anime. Secūdus pnceps
eſt temperantia in cibis ⁊ potibus:
corpus bene regere: et in diuitijs nō
nimiū excedere. ps. Diuitie ſi afflu
ant nolite cor apponere. Nā ſex ſūt
ſuperfluitates in quibus temperan-
tia eſt neceſſaria. ſcꝫ honores digni-
tatis. diuitiarꝫ copie. delitie cibo-
rum et potus. veſtimentorum orna-
tus. ſanitas corporis. ⁊ fortitudo vi
rium. Cui⁹ figurā legim⁹ ī Ezech.
vbi dixit dominus ad ſeniores: Ac-
cipite arma veſtra et currite per to-
tam ciuitatem hieruſalem et interfi
cite omnes a maiore vſqꝫ ad mino-
rem quos inuenietis. Tunc venit q̇-
dam vir linea veſte indutus ⁊ dixit
Non percutietis donec conſignem
ſignū Thau in frontibus hominuꝫ
gementium. quos ledere nec percu-
tere debetis. Et poſtqꝫ ſignauit. ac-
ceſſerunt ſex viri. ⁊ percuſſerunt om-
nes preter illos in q̇bus ſignū thau
īuenerūt. q̊s nō leſerunt. Ita mora
liter ſignum thau eſt ſignum ſancte
crucis. et ſignificat virtutem tempe-
rantie. Sed viri armati ſunt iſti ſex
prenominati. ſcilicet diuitie. hono-
res. ciborum abundantia. pot⁹ cra-
pula. ⁊ veſtimentorꝫ ornatus ⁊c. qui
multo oledunt ī ſancta eccleſia. Sꝫ
dicit dominus: indutus veſte alba
id eſt. hūana natura. Non occidat
eos in quorum frontibus inuenerit
hanc virtutem temperantie. Virt⁹
temperantie domat corpus. ſicut vi
demus ꝙ nulla eſt auicula vel ani-
mal ita indomitum quin domeſtice-
tur per temperantiam. vt patet de ac-
cipitre. de niſo. ⁊ ſic de alijs. que ſūt
naturaliter indomita. ſed volant de
hominibus ⁊ capiunt. et reuolant. ⁊
hoc facit temperantia ꝙ modicum
datur eis de cibo. Ita eſt de corpore
humano. Nullū enim animal ē ita
indomitum ſicut homo cuꝫ fuerit iu
uenis. ſanus. pulcer. et diues. q̇ non
poteſt habere temperātiam vt ſeip-
ſum cognoſcat. et corp⁹ ſubijciatur
anime. niſi quādo homo ſuo corpo-
ri ſubtrahit cibaria. et honores mū-
di calcat. et accipit humilitatem. et
vinum modice ſumat. et veſtimētis
temperate vtatur. et quādo corpus
ſubijcitur anime. Sic enī princeps
temperantie regit in regno conſcien-
tie. et ſic patet ſecūdū. Tertia vir-
tus quaſi tertius rex in regno conſci
entie ē fortitudo mentis. De q̄ vir-
tute dicit Tulli⁹. Immobilitas ani-
mi eſt contra aduerſa huius mun-
di. ſicut fuerūt ſancti. de quibus ait
apoſtolus Paul⁹: Fortes facti ſūt
in bello. Et ꝟ idē ait Tobias: For-
ti eſto animo in aduerſis. ne in ipſis
nimium conturberis. Virtus forti-
tudinis aſſimilatur leoni. aquile. et
ſtelle matutine. Unde legimus in
quadaꝫ hiſtoria ꝙ quedam pulcra
virgo ſedebat in ſole. et cecidit ante
eam pomum habens aureum ſplen-
dorem vel colorem. videlicet album
⁊ rubeum. et ipſa concepit inde. que
vadens ad deos querēs quomodo
ſuum partuꝫ deberet vocare. prim⁹
dixit: leonēꝫ. ſecund⁹ dixit: voca aq̇-
lam. tertius dixit: voca ſtellā. Quia
leo fortis ē. et omnia animalia vin-
cit ⁊c. Et ſic vocabat᷑ filius eius leo
Moralit᷑. Iſta pulcra puella ē aīa

deuota · vadens de tenebris pecca/
torum ad lucē ſolis iuſticie· et cadit
aureum pomum ·id eſt· gratia diui/
na in eam· ꝛ inde efficitur anima illi/
us hominis·gratiaꝫ dei recipientis
aquila. Quia ſicut aquila volat alte
ad ſolem ·ſic aīa talis volat alte ad
diuina cōtēplāda. Etiā efficit talis
aīa ſtella matutina. Vn̄ dicebatur
de iuſto principe Juda machabeo·
Quaſi ſtella matutina ī medio ne/
bule·ita refulſit iſte in tēplo dei·i· in
ſancta eccleſia. Itē talis aīa efficit
fortis velut leo·q̄ ad nulli⁹ pauebit
occurſum. Ideo dauid cōmēdabat
illos duos ꝑncipes·ſcꝫ Saul ꝛ Jo
nathan: leonibus fortiores·et aq̄lis
velociores. Et ſic ptꝫ terti⁹ ꝑnceps.
Quarta ē prudentia· et hec ē q̄rtus
ꝑnceps in regno anime. Nā prudē/
tia ē virtus q̄ habet hoīes regere de
futuris. Vn̄ Alan⁹. Preteriti me/
mores·ꝑſens diſpone·futuꝝ Pro/
ſpice·ſtat tribus ſapiā fixa colūnis.
Vn̄ ſapiēs ꝯmonet nos Prou.vj
O piger vade ad formicam et diſce
ab ea prudētiā. Nā colligit ī eſtate
vnde viuat in hyeme. Si enī iſtud
paruū animal cogitat de hyeme ad
ueniente ·quāto magis homo ī hac
vita debet cogitare vt laboret ī bo/
nis opibus vnde viuat ī hyeme· id
eſt in futura vita. Hoc monet dn̄s
in euangelio: Orate ne fuga veſtra
fiat in hyeme·i·in futura vita. Hāc
virtutem prudentie debem⁹ addi/
ſcere a ſcdo animali paruo quod eſt
ſerpens·vt ait chriſt⁹: Eſtote prudē
tes ſic ſerpētes. Nam ſerpens ē ma/
gne prudentie. Dicit enī Iſidorus
ꝙ qn̄ ſerpēs qui dr̄ coluber ſentit ſē
grauatum a veneno·et pellem vult
deponere·tunc primo plurib⁹ dieb⁹
ſe abſtinet·ſecūdo quādaꝫ amaram
herbaꝫ comedit ·tertio in aq̄ ſe bal/
neat·q̄rto foramen petre intrat vio
lēter· ꝛ ibi veterem pellem deponit·
quinto ſe ad calorem ſolis ponit ·vt
pellē nouā fortificet ꝛ induret. Hūc
modū debet peccator tenere q̄ ſe in
peccatis ſentit grauatū· ꝛ cupit ꝯſci
entiā renouare. Juxta illud aplī ad
Eph.iiij. Renouamini ſpiritu mētꝭ
veſtre. Primo debet corpus ſuū
ieiunijs·et diſciplinis domare.ſicut
fecit illa ſancta domina Judith. de
q̄ legit Judith.viij. Erat Judith
cilicium habēs ad carnem ꝛ ieiunās
Secūdo vt ſerpēs debet herbaꝫ
amarā accipere·id eſt·cōtritionem.
Vn̄ Thren.ij. Velut mare ꝯtritio
tua. Tertio dꝫ ore venenū pecca/
torū ꝓijcere per ꝯfeſſionem. Vn̄ ps
Dixi ꝯfitebor aduerſum me iniuſti/
ciam meā dn̄o· ꝛ tu remiſiſti impie/
tatem peccati mei. Quarto debet
in aquis lachrymarum aīam ſuam
balneare. Vn̄ ps. Lauabo p ſingu
las noctes lectū meū ꝛc. Quinto
foramen petre intrare. Petra autē
erat chriſt⁹· q̄ hꝫ quinqꝫ foramina
in ſuo corpore ·ſuoꝝ quinqꝫ vulne/
rum· ꝛ illā debet peccator penitens
intrare·i·in mente habere·et ibi an/
tiquā pellem ſuorū peccatoꝝ relin/
quere. Ad Eph.iiij. Exuite veterē
hoīem cū actib⁹ ſuis·ꝛ induite nouū
q̄ ꝑm deū creatus eſt in iuſticia ꝛ ve/
ritate·et ſanctitate. Et tūc peccator
debet ſe ponere ad verū ſolē iuſticie
vt ī illa pelle noua indureſcat· et in
bonis operib⁹ aſſueſcat. Sic patet

quo ad thema. vbi dr̃: Sub principibus ꝛc. Vbi ergo quattuor principes in regno cõſcientie ⁊ aīe imperatricis habēt regimen. ſcȝ iuſticia. tēperātia. fortitudo. ⁊ prudētia. Juſticia ꝑ Herode. tēperātia ꝑ Pilato. fortitudo ꝑ Philippo. prudētia ꝑ Lisania. tūc regnum ſtat in pace.

Sermonem de natiuitate Require ĩ fine.

Dominica infra octauam natiuitatis.

Sermo ſextus

Rant admi

rantes ſuꝑ doctrina et reſponſis eius. Luc. ij. Nos videm⁹ ad oculum ꝙ qñ aliqua videntur ⁊ narrant̄ q̄ nūq̄ amplius ſunt audita vel viſa. tunc homines ſolēt ammirari ſm verbū ſapiētis: videt oculus. audit auris. āmirat̄ intellectus Sed quia nõ omnib⁹ credi poteſt. iuxta verbū apoſtoli. Nolite omni ſpiritui credere. Itē ſi ꝑſone digne ſūt. tunc eo verius credi poteſt. Vñ apoſtol⁹. Cert⁹ ſū ⁊ ſcio cui credidi Itē ſi iſta poſtea ꝓpriis oculis intueri poſſunt ⁊ manibus tractari. tunc poſſūt bene dicere illud qđ ſcriptuȝ eſt: Manifeſtū eſt h̄. negare nõ poſſumus. Et hec patent in euangelio đ puero Jeſu. videlicȝ nouitas. magna narrare. teſtimonio approbare. ꝑ ſpiritumſanctū reuelare. ⁊ illa per ꝓphetam annūciare.

Rāt Joſeph ⁊ Maria mater Jeſu mirātes ſuper his q̄ dicebantur đ illo Et benedixit illis Simeon Ecce poſit⁹ ē hic. i. datus eſt puer iſte in ruinā malorū et nõ credentiū. ⁊ in reſurrectionem leticie credentiū multorū in iſrael. Et erit ſignuȝ ad qđ oēs cõgregari debēt De quo propheta Eſaias. Leuabit dñs ſignū ⁊ cõgregabit diſperſos. Sȝ in illo ſigno chriſto quē poſuit pater in hoc mūdo cõtradicet̄ ꝑ malos iudeos. et malos chriſtianos. Et tuam ipſius aīaȝ ꝑtranſibit gladius. ſcȝ doloris. vt reueleñt̄ ex multis cordibus cogitationes. Quia multi ꝓphete ꝑdicabāt chriſtū venturū et paſſurum. qđ ĩ cordibus eorū ꝑ ſpiritū ſanctuȝ fuit infuſum Et hec tūc reuelabūt̄. i. manifeſta erunt. Et erat Anna ꝓphetiſſa filia Phanuel đ tribu aſer. Hec ꝓceſſerat in dieb⁹ multis. qꝛ fuit annoſa. et vixerat cuȝ viro ſuo in matrimonio ānis octo virginitate ſua tradita ſibi. et hec erat vidua vſq̄ ad ānos lxxxiiij. q̄ non diſcedebat đ tēplo ieiuniis ⁊ orationib⁹ ſeruiēs deo die ac nocte. Et hec ipſa hora ſuperueniēs cū Simeone. hec ꝑdixit vt ſupra dictū ē. Loquebat̄ de illo omnibus q̄ expectabāt redemptionē iſrael. Et cum ꝑfecerūt oīa ſcđȝ legem dñi reuerſi ſūt in galileā ĩ ciuitatem ſuā nazareth. qꝛ fuerūt

... audiebat pasca qm patere m.ales. a Vo
... nūtha ēēt hoſpita ſatagebat ēca frequēſ
... ū alor dnī nrī ihu xpi. a Martha

ad eum. p Luc. Glia. Ps. Os meū annū
tium. v Patefcē ſ ianue celi. ad mḡa: O ſ
tendit ſcs gamaliel p viſū luciane ſacerdoti ...

ſcõꝝ. R Dū īuētū eēt ſacṫiſſimū bt̄i ſtephāi
corpꝰ ſtati t̄remotꝰ fc̄s ē magno atq; oīs q̄ ade

traūt dn̄s ih̄s. ꝑ In q̄dā caſtellū. v Et m̄lier
q̄dam m̄tha noīe excep̄ illū i domū ſu

cito in templo hieruſalem. Puer aũt creſcebat ⁊ cõfortabat̃ ſcdm humanã natu-ram. plenus ſapiẽtia. et grã dei erat cũ illo ſcdm naturã diuinã. Et ſic p̃tʒ euangeliũ. Redeũdo ad thema. Erãt admirãtes ꝛc. Ex his verbis ẽ notandum ꝙ q̃ttuor ſũt admirãda omni mũdo. ſcʒ incarnatio chriſti. peccatoꝝ contritio. mundi mutatio. et electorum glorificatio. Primum ꝙ omnes ãmirant̃ eſt chriſti incarnatio. Vñ. Quis non ãmiratur ꝙ talis potẽs deus q̃ v̱bo ſuo oĩa creauit voluit homo fieri ꝓpter nos. et ita ſe humiliare ꝙ portaret crucem vel lignuʒ. vt patet ĩ euangelio Johãnis. Itẽ q̃s non ãmiratur ꝙ talis q̃ ſua ſapientia oĩa ordinauit. voluit ꝓ nobis vt fatuus reputari. vt patʒ de Herode q̃ ſpreuit eũ. et induit euʒ veſte alba quaſi ſtultũ. Item q̃s nõ ãmiratur ꝙ ille q̃ ſua clemẽtia ob claritatẽ vultus ſui celos illuminauit. ꝙ celũ non indiget ſole neqʒ luna. ꝫ facie ſancte trinitat̃ illuminat̃. ꝙ ille voluit faciẽ ſuam velari ꝓ nobis ⁊ conſpui. Illud eſt ita mirabile ꝙ ãmirant̃ etiã angeli. Vñ angeli inferiores chriſti incarnationẽ videntes. ⁊ eius aſcenſionẽ. ãmirantes dixerunt: Quis ẽ iſte q̃ venit d̃ edom tinctis veſtibus ꝛc. id ẽ. de mũdo. Et alij ſupiores reſponderũt: Iſte formoſus ĩ ſtola claritatis ſue. Itẽ iſtud ẽ mirabile ꝙ hoĩes ãmirãt̃ ꝙ ita multi iudei. gentiles. ⁊ mali chriſtiani. illud cogitare nõ poſſũt. nec capere ĩtellectu qui credere nolunt. Iſti autẽ cogitare debent q̃d dicit Johãnes in ſuo euãgelio: Non erit impoſſibile apud deũ omne verbũ Si enĩ deus omnẽ mundũ. celũ. et mare. ⁊ omnia q̃ ſũt in eis creauit ſolo vno verbo. vt patet Geñ. p̃. vbi dixit: Fiat. ⁊ facta ſũt omnia. Ideo poſſibile ẽ credere ꝫ oĩa fieri ꝙ v̱bo ꝯcepit virgo. ⁊ peperit virgo. ⁊ virgo ꝑmanſit. Itẽʒ iſtud eſt mirabile ꝙ demones ãmirant̃ incarnationẽ dñi noſtri Jeſu chriſti. Vñ demones viderũt ipſũ eſurire. ſitire. et frigus habere. dormire. triſtari. laſſari. ⁊ oĩa hec patẽt ꝑ euãgeliũ. Chriſtus feſſus fuit ex itinere. et ſedebat ſup fontẽ. Cum ꝫ videbant. credebant ipſum hoĩem eſſe. ſed cũ viderunt ipſum miracula facere q̃ verus homo facere nõ poteſt. ſcʒ mortuos ſuſcitare. ſuper aquas ſiccis pedibꝰ ambulare. ĩ nullo peccare. demones de hominibus ſolo verbo fugare. leproſos mũdare. credebãt ipſum eẽ chriſtum. ſed neſciebãt ꝓ certo vtrũ eſſet deꝰ an homo vſqʒ ad paſſionẽ. tunc manifeſte videbãt qñ in cruce ſpiritũ emiſit. ⁊ in lymbũ deſcẽdit. ⁊ illos ſãctos patrẽs liberauit. Ideo chriſti incarnatio ẽ p̃mum mirabile q̃d angeli. hoĩes. ⁊ demones ãmirãtur. Secundũ mirabile ẽ peccatoris ꝯuerſio. Vñ ait Bernardus: Iſtud mirabile q̃d omnes hoĩes mirantur. ſcʒ ꝙ deus mũdũ de nihilo creauit. ſed illud ẽ mirabiliꝰ ꝙ deus qui peccatorẽ viliſſimũ. qui ĩ multis peccatis mortalibus deũ offendit. reuocat. ⁊ illum vult in p̃ſtinam grãʒ recipere q̃ʒ nouum mundũ creare. Hoc probatur tribus rationibus Prima ratio ẽ illa. Deus creauit

mundū ⁊ celū ⁊ poſuit ſolē ſtellas ⁊ lunam ſi ſtelle caderent nō eas ad priſtinū locuz collocaret qꝛ ſuū opꝰ pfectuz annihilaret. Et cum homo hꝫ liberū arbitriū ſciēs bonū ⁊ malum ⁊ tñ cadit milleſies de ſuo ſtatu recto ad ſtatū peccatoꝝ et tamē deꝰ recipit ipſū ad gratiā tanqꝫ filiū vt patz in illa parabola de perdito filio. Secūda ratio ē illa qꝛ maiꝰ miraculū ē peccatorē recipe ad gratiam qꝫ mundū nouū creare. Deus creauit mundū ſine omni adiutorio et reſiſtentia vt patet Gen. j. Sed hoīem peccatorē ſcdm ſuā iuſticiaz nō pōt accipe ad grām ſine adiutorio peccatoris et adiutoriū peccatoris ē ſolum dicere q̄ttuor verba cuꝫ cordis contritione ſcꝫ peccaui dñe miſerere mei vt ptz in ps. Tertia ratio eſt qꝛ deus qñ creauit celum ⁊ terraz angeli intm̄ nō fuerūt gauiſi ſicut de puerſione peccatoꝝ vt ipſe dñs teſtatꝰ eſt in euāgelio. Luc. xv Gaudiū eſt angelis dei ſuper vno peccatore penitentiā agente: qꝫ ſup nonagintanouem iuſtis q̄ nō indigent penitētia. Et ſic ptꝫ ſcdm ammirabile. Tertiū āmirabile quod oēs hoīes ammirantˀ eſt ſtatꝰ mūdi mutatio dextre excelſi. Et ideo comparatur rote fortune in q̄ q̄ttuor ſedent. Unde legimus qꝛ romani depinxerūt mutationē mundi q̄ſi rotā in q̄ quattuor ſedebāt vnꝰ ī medio rote aſcēdēdo ⁊ iuxta illū ſcribebāt regnabo ⁊ vnū in ſūmitate rote regno et vnū in medio deſcendendo regnaui et vnū infra rotaz iacentē ſum ſine regno. Ad propoſitum iſta rota ſignificat ſtatū huiꝰ mundi qꝛ ſicut rota voluitur ita ſtatus mūdi. Vñ videmꝰ qꝛ nunc ē homo diues nunc pauper nūc letus nūc triſtis nunc fortis nunc infirmꝰ ⁊c. Et q̄ttuor ī rota ſignificant quattuor ſtatus huius mundi. Nam pmus dixit in rota aſcēdendo: regnabo quo ad futuruz qꝛ qui naſcitur intendit regnare ī mūdo ꝟ ſepe multi ꝺ rota cadūt anteqꝫ veniāt ad regimē hoc eſt qꝛ moriuntˀ in iuuētute. Secūdus dixit: regno et ille ſedebat ſuperius hoc ē in pñti qui viuūt bibūt et comedūt ⁊ ludūt et hi dominātur ſed ſepe cadunt ꝺ rota impuiſe ⁊ moriūtˀ. Tertiꝰ dixit deſcēdendo de rota: regnaui et hi ſūt q̄ ſūt .lxx. ānoꝝ vel .lxxx. qꝛ̄ his perijt mundus. Quartus infra rotam iacēdo dixit: ſum ſine regno. hi ſūt mortui eiecti. Ideo hoc miratur oīs hō. Ideo ait: Mirabilia ſūt opera illius hominibꝰ abſconſa qꝛ neſcit homo qñ cadit de rota. Quartū āmirabile qd ammirātur homines eſt electorū glorificatio q̄ erit in die iudicij cum ſuos electos vocabit et glorificabit. Unde ps. Mirabilis deus ī ſanctis ſuis Unde dñs ad gloriam ſuorū electoꝝ tria vult facere Primo omnes angelos oēs demones omnes creaturas rationales iudeos paganos ad eorū gloriam in electis dei vult cōtemplari vt patet in ps. Aduocauit celū deſurſum i. angelos ⁊ terraz deorſum id ē inferiores creaturas diſcernere populū ſuū. Secūdo vult mundum totū ad talem diē feſtū vocare vt ait Apoc. xxj. Ecce noua facio oīa. Tertio vult oēs ſāctos ſuos

de bonis operibus ſuis cõmendare
&c. ut ptz in euangelio Math. xxv
Eſuriui et dediſtis mihi mãducare
&c. Ideo venite bñdicti &c. Ite ma
ledicti &c.

Sermonem de Epiphania quere in fine Dominica infra octauam Epiphanię Sermo ſeptimus.

IN his que pa/
tris mei ſũt oportet me eſſe. Luc. ij
Nota ꝙ tria ſũt magnę vtilitatis
apud quẽcũqꝫ hoĩez. Primũ eſt
ꝙ homo ſcit oĩa bene cuſtodire q̃ ꝑ
magnũ laborẽ adquiſiuit. Vñ Jo/
ſue. xxij. Eſtote ſolliciti vt cuſtodia
tis adquiſita. qui nõ ſuat ea. fur tm̃
cupiet ex eis. Scd̃m ẽ ꝑdita dili/
gẽter inquirẽdo. Luc. xj. Mulier ſi
ꝑdiderit dragmã vnã. nõne accen/
dit lucernã ⁊ querit &c. Tertiũ de
repertis ꝑditis adq̇ſitis conſolatio
recipiẽda. q̃ naturale eſt ꝙ ſi homo
aliquã rem ꝑdiderit ⁊ iuenerit. gau/
det. vt ptz d̃ filio ꝑdito. ⁊ d̃ oue cẽ/
teſima Luc. xv. Cõgratulimini m̃
oẽs. q̃ iueni dragmã quã ꝑdiderã
De his trib⁹ legit̃ i euãgelio d̃ Jeſu

CUm eſſet Jeſus ãnoꝝ
xij. aſcẽdẽtib⁹ Joſeph
⁊ maria de nazareth ꝓpter
feſtũ in tẽplũ in hieruſalem
puer ibat cũ illis. Cõſũma/
tis dieb⁹ ſeptẽ ſcd̃m cõſue/
tudinẽ diei feſti cũ redirent.
remanſit puer in hierl̃m et
nõ cognouerunt. Maria ⁊
Joſep eſtimãtẽs illũ eſſe in
comitatu. q̃ mulieres ibãt i
vna turba. et viri ĩ alia. et ſic
Joſeph putabat puerũ eẽ
ĩ comitatu mulierũ. et Ma/
ria putabat ipſũ eſſe ĩ comi
tatu virorũ cũ Joſep. et ſic
remãſit volũtarię ĩ hieruſa/
lem. Venerũt iter diei. id ẽ ĩ
vnã dietã. et requirebant eũ
ĩter cognatos ⁊ notos ⁊ nõ
inuenientes. regreſſi ſunt in
hierl̃m requirẽtes eũ. Et fa/
ctum eſt. poſt triduũ ĩuene/
runt eũ in tẽplo ſedentẽ in
medio doctorũ. audiẽtẽ il/
los et ĩterrogantẽ. De quo
omnes mirabãtur et ſtupe/
bant ſup ꝓudẽtia et reſpõ/
ſis eius Et oẽs qui videtes
ꝙ puer duodecim annoꝝ
tãta ſubtilia loquebat̃ quę
nunq̃ꝫ didicit. ammirati ſũt
vnde talẽ ſapiẽtiã haberet
Dixit aũt mater eius ad pu
erũ cũ eũ iuenit ibi. Fili q̃d
feciſti nobis ſic? Pater tu⁹
putatiu⁹ Joſeph et ego do/
lẽtes q̃rebamus te Et ait ad
illos: Quid eſt ꝙ me q̃reba
tis? Neſciebatis q̃ in his q̃
pr̃is mei ſũt oportet me eẽ?
Et ipſi hoc verbũ nõ ĩtelle/
xerunt qd̃ locut⁹ ẽ ad illos.
q̃ loquebat̃ de redẽptione
humani generis. Et deſcen
dit cũ eis d̃ ciuitate hierl̃m
q̃ fuit in monte. ⁊ venit ĩ na/
zareth q̃ fuit in valle. et erat
ſubditus illis vt oĩbus pu
eris exẽplũ daret obediẽtię

Et mater eius Maria cõſer
uabat oĩa verba hec cõferẽſ
in corde ſuo velut ĩ libro · ſi-
cut Lucas ſcripſit ſuũ euã-
gelium de ore ⁊ corde virgi
nis. Et puer Jeſus proficie
bat ſapientia et etate apud
deum et hoĩes · ſcd̃m ꝙ fuit
deus ⁊ homo. Quãuis fuit
ita ſapiẽs qñ naſcebatur · ſi
cut qñ moriebatur · tñ loqui
tur euangelium ſcd̃ȝ huma
nitatẽ et puericiã. Et ſic patet
euangelium. Quo ad thema. In
his que patris mei ſũt oportet me
eſſe · quattuor ſũt ĩ q̃bus oportebat
chriſtum eſſe. Primo fuit in his q̃ſi
legatꝰ expeditiſſimꝰ. Secũdo fuit in
his q̃ſi doctor ſapiẽtiſſimꝰ. Tertio
fuit in his q̃ſi ꝓpugnator fortiſſimꝰ
Quarto ductor ſubtiliſſimꝰ. Pri-
mo dico ꝙ chriſtũ oportebat eſſe ĩ
his que ad redemptionem humani
generis erãt ꝓpter qd̃ fuit miſſus a
patre tanq̃ȝ legatus expeditiſſimus
Ubi videmꝰ ꝙ iſti magni reges · im
peratores · ⁊ papa · ĩ arduis negocijs
mittẽtes ſuos legatos · dant eis ple-
nam poteſtatem ꝓ pace reformãda
Sic deus pater miſit chriſtum Je-
ſum cum plenitudine ſue poteſtatis
Unde ait q̃daȝ. Auditũ audiuimꝰ
a domino · ⁊ legatũ ad gentes miſit
Videmus inq̃ȝ quando papa mit-
tit vnuȝ de ſuis cardinalibus vltra
mare in legationem · ille portat inſi-
gnia papalia · et ille habet auctori-
tatẽ abſoluẽdi excõmunicatos vn-
decũq̃ȝ veniant ad eum · et habet po
teſtatem ↄferẽdi beneficia. Ita chri
ſtus a patre miſſus ẽ qui ẽ pater pa-
trum · a quo omnis paternitas · ſiue
in celo · ſiue in terra nominatur · ſm
apoſtolũ ad Eph. iij. Iſte igitur le-
gatꝰ chriſtꝰ portauit milia inſignia
gnia ꝑ mare huiꝰ ſeculi miſſus. Nã
habuit poteſtateȝ demones fugare
Nã demones dixerũt: Tu es filius
dei viui. Unde dixit diſcipulis ſuis
ĩ euãgelio Joh. x. Non creditis qꝛ
ego a patre ſum miſſus? pater ⁊ ego
vnum ſumus · credite operibus. De
hac miſſione tanq̃ȝ legatus ait. Jo-
hannes in Apoc. vij. Ecce ego Jo
hannes vidi alterũ angelum aſcen
dentem ab ortu ſolis · habẽtẽ ſignũ
dei viui · ⁊ clamauit voce magna q̃t
tuor angelis quibꝫ datuȝ eſt nocere
terre ⁊ mari · dicẽs: Nolite nocẽ ter-
re et mari neq̃ȝ arboribus · quouſq̃ȝ
ſignemus ſeruos dei noſtri ĩ fronti-
bus eoꝝ. Ita moraliter iſte angelus
alter erat chriſtus · qꝛ Johãnes ba-
ptiſta ꝓmus · vt ſaluator cõmendat
ipſũ ĩ euãgelio. Luc. vij. Hic ẽ enĩ
de quo ſcriptum ẽ. Ecce ego mitto
angelũ meuȝ. Quia ſicut angelus a
deo in terram mittitur · ita angelus
ꝓmus Johannes fuit miſſus. Sed
alter angelꝰ ẽ chriſtꝰ qui hȝ ſignum
dei viui · ſcȝ patris · vt poſſit de om-
nibus imperare. Ideo clamauit ad
illos q̃ttuor angelos: Nolite noce-
re terre ⁊ mari · i. penitẽtibꝫ q̇ ꝑ ma-
re ſignificãtur · ⁊ terre · i. peccatoribꝰ
frigidis velut terra · q̇ aduſq̃ȝ ſigne-
mus ſeruos dei noſtri q̇ credunt in
deũ in frontibꝫ eorũ. Et hͦ ſignũ im-
primitꝰ nobis in baptiſmo Iſte ergo
legatꝰ hȝ poteſtatẽ excõmunicatos
abſoluere · id ẽ · peccatores penitẽtes
vt ait Mat. ix. Ut autem ſciatis · qꝛ

Sermo VII

filius hominis habet poteſtatē di-
mittēdi peccata ex parte patris. di-
co tibi. Surge tolle lectuʒ tuū. Iſte
legatus habuit ptātē pacem refor
mare inter deuʒ et hoīem. Ideo ait
apłus ad Eph. ij. Ipſe eſt pax no-
ſtra. Ideo bn̄ poteſt dicere. In his
quę patris mei ſūt oportet me eſſe.
Secūdo fuit in his q̄ſi doctor ſa
pientiſſimus. vel magiſter ad hoīeʒ
informandū. Vnde ipſe ait: Vos
vocatis me magiſter et domine. ⁊ be
ne dicitis. ſum etenim. Vnde iudei
pro magiſtro cognoſcētes. dixerunt
illud Mat. xxij. Magiſter ſcim⁹ ꝙ
verax es. et verba dei ī veritate do-
ces. De iſto magiſtro legimus figu
ram in Apoc. v. vbi legim⁹ ꝙ Iohā
nes vidit thronuʒ. ⁊ ī throno ſedēs
habuit librum in dextra ſignatum
ſigillis ſeptem. ⁊ datus eſt liber cleri
cis qui legere neſciebant. Ita ſpiritu
aliter. Sedens in throno eſt doctor
ſapiētiſſimus. Vn̄ Greg⁹. Sedēs
ille pertinet ad dignitatem magiſtri
habens librū in manu ſignū ſuę ſa-
piētię docēs nos opa miſericordię.
ideo ſeptē ſigillis fuit liber ſignat⁹.
Qui ergo hoſpitat peregrinū ꝓpter
deum ſoluit pmum ſigillū. Qui ci-
bat eſurienteʒ ſoluit ſcd̄m. Qui po-
tat ſitientē tertium. Qui veſtit nu-
dum. quartuʒ. Qui viſitat infirmū
quintū. Qui ſepelit mortuū. ſextum
Qui liberat captiuū. ſeptimū Ideo
idem magiſter dicit: Qd̄ vni ex mi-
nimis meis feciſtis. m̄ feciſtis. Ve-
nite benedicti patris mei pcipite re-
gnum. Sed heu pauci ſunt. ideo li-
brum iſtū laici et clerici legē neſciūt.
Ergo magiſter ſapientiſſim⁹ ait. In
his quę patris mei ſunt oportet me
eſſe. Tertio dico ꝙ chriſtus fuit ī
his quaſi ꝓpugnator ſtrēnuiſſimus
ad liberandū aīam humanam a po
teſtate diaboli. Hui⁹ legim⁹ figurā
vel picturā in geſtis grecorū. ꝙ erat
magnus impator qui habet filiam
pulcerrimam quā tenerrime dilexit
Venit qdam pugil fortiſſimus pro
ea ad campū cū raptore q eam pus
rapuit. ⁊ ipſum ſuperauit. ⁊ virginē
patri reſtituit Tūc recōciliata patri
varia dona accepit. Pater dedit ei
tunicam pulcrā vndiqȝ cōtextā au-
reis lr̄is. ſicſcȝ dimiſi tibi. ne adijci-
as vltra peccare. A mr̄e accepit co-
ronā habentē ſcriptuʒ ex me eſt tua
dignitas q̄ꝑ te rogaui. A pugna-
tore anulū ſcriptū vel inſculptuʒ di
lexi te. ideo diſce diligere me ⁊ nihil
aliud deſidero a te. Ita ſpiritualit̄.
Iſte rex eſt deus pater. q eſt rex regū
⁊ domin⁹ dominantiū. ſic ait Ioh.
Apoc. xix. Iſte rex habuit pulcraʒ fi
liā ſcȝ animā humanā. h rapuit eaʒ
raptor peſſimus. id ē. diabolus. qn̄
eam ad peccatuʒ duxit ⁊ ad lymbū
īcluſit. Sʒ venit ꝓpugnator ſtrēnu-
iſſimus. i. chriſt⁹ vt ipſe eaʒ liberaret
Vn̄ Eſa. lxiij. Ego ꝓpugnator ſum
ad ſaluādum. Iſte cum diabolo ra
ptore campū huius mundi ītrauit.
vbi eū p morteʒ ⁊ crucē q̄ſi p haſtā
ſupauit. ⁊ eā patri cęleſti reconcilia-
uit. Tunc pater dedit ei tunicā. i. ve-
ſtem innocētię quā amiſit. in q ſcri-
pſit. Dimiſit tibi. ideo vade et am-
pli⁹ noli peccare. Mater dedit ei co-
ronam glorię. ⁊ hęc ē mater miſecor-
dię. Pugnator anulū fidei dedit.
in quo erat ſcriptuʒ: Dilexi te. ideo

diligas me. Unde Joh. Apoc. j.
Qui dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Ideo bene poterat dicere q̄ ad thema. In his q̄ patris mei sunt oportet me eē quasi ꝓpugnator ad saluandū. Et sic ptz tertiū. Quarto oportebat christū eſſe ī his q̄ patris sunt. sicut ductor fidelissim⁹. viam nobis ostēdendo. ꝛ ꝓfugos reuocādo. Unde videmus quando milites pugnant ꝛ popul⁹ dispergitur. leuant vexillū reg. ꝑ quo pugnauerūt. vt dispersi videant et affluant ꝛ viaꝫ ciuitatis īueniant. Ita fecit christus quē pater misit vt dispsos ꝯgregaret. Huius legimus figuram in libro Josue ꝙ deberet ducere filios israel ꝑ viā rectam. et ad terram promissionis. Venitqꝫ rex Hay. qui fuit rex gētilis vt pugnaret ꝯtra Josue et filios israel. posuitqꝫ insidias et fugerunt filij israel et dispersi sunt. Tūc Josue ascendit in montē et eleuauit clypeum aureum. quod signū videbāt filij israel. ꝛ omnes ꝓfugerunt ad signum. ꝛ duxit eos Josue ad terram promissionis. Ita moraliter homines erant ante aduentum christi in hoc mundo. sine ductore viam eterne vite non inuenientes. sed pater misit filium christum velut ductorem. ꝫ venit Hay rex paganorum. id est diabolus. vt pugnet contra homines. et dispersit eos in omni t'ra. Sꝫ Josue. id est. christus crexit signuꝫ sancte crucis ī mōte oliueti ad quaꝫ ascendit. vbi corp⁹ eius resplenduit velut clypeus aureus. Et sic dispersi congregati sunt in vnuꝫ. Ergo ipse est noster ductor. quod patet in the mate. In his q̄ patris mei sūt oportet me eſſe. q̄ me misit tanq̄ legatuꝫ expeditissimū tanq̄ doctorē sapientissimū tanq̄ ꝓpugnatorem strēnuissimū. tanq̄ ductorē fidelissimum.

Dominica secūda
Sermo octauus.

Nuptie facte sunt ī chana galilee Joh. ij. Nulla virtus est homini ita necessaria sicut fides. Nā sine fide impossibile est placere deo. Unde ait apostulus Jacob⁹ Est vera fides de christo habēs tres articulos. Primus vt ipsū verū deum ꝛ hominē de virgine Maria natuꝫ ex animali rationali ꝛ hūana carne subsistentē credamus. Apl'us Christū factū sub lege. natū de virginē. Secūdus articul⁹ ē credere christū verū deū eſſe a patre genitū. sicut lumē de lumine. Un̄ ait apl'us Petr⁹. Tu es christ⁹ fili⁹ dei viui. Terti⁹ articul⁹ vt credam⁹ christū rē hūani gener̄ redēptoreꝫ. Un̄ ps Misit dn̄s redēptionē ꝑpl'o suo Et q: ī ꝑncipio sue ꝯuersionis dubitabāt. ideo christ⁹ voluit h' tria ī euāgelio ostēdere. q: mutare aquā ī vinū ī ictu oculi fuit diuinitat̄ sue operatio. Comedē ī nuptijs hūanitat̄ ostēsio Redēptio hūani generis fuit discipulo ꝝ vocatio vt ptz in euangelio

Nuptie facte sūt in chana galilee. Chana fuit magna villa in regione galilee. et erat mater Jesu ibi. Quia aliq̄ dicūt ꝙ Johanes

Sermo VIII

euãgeliſta fuit ſponſus ſed
chriſtus vocauit ipſũ ꝺ nu-
ptijs. qꝛ hominuꝫ melius ẽ
relinquere mũdana ꝙ̃ eter-
na. hoĩem ꝙ̃ deũ. Et Johã-
nes fuit auunculus chriſti fi-
lius ſororis Marię virginis
Vocatus eſt Jeſus cum di-
ſcipulis ſuis ad nuptias. et
voluit illuc ire propter mi-
raculum et confirmatiõnẽꝫ
miraculi. Et deficiente vino
forte ex ordinatiõe diuina
dicit Maria ad Jeſum: Vi-
num nõ habent. Et dicit ei
Jeſus: Quid mihi et tibi mu-
lier. id ẽ. quid habeo ꝺ te vt
poſſum aquam in vinũ mu-
tare: Certe nil. quia hoc ſpe-
ctat ad diuinaꝫ naturã Nõ-
dum venit hora mea. id eſt.
nondũ venit hora paſſiõis
meę. vt oſtendaꝫ illam natu-
ram humanam quã habeo
mori pro populo Dicit ma-
ter eius miniſtris: Q̄ꝺcũqꝫ
dixerit vobis. facite: qꝛ ſci-
uit ꝙ chriſtus non negaret
petitioneꝫ matri. Erant aũt
ibi ſex idrię poſitę ſcꝺꝫ con-
ſuetudinem purificationis
iudęorũ. quia iudęi ſolebãt
ſemꝑ in conuiuijs idrias ſex
plenas aqua habere ad lo-
tionem et ad alia neceſſaria
ſed in iſtis ſex idrijs nõ fuit
aq̃. ꝓpter negligentiã ſeruiẽ-
tium. Et iſti idrię capiebant
ſingulę metretas binas vel
trinas. Metretę fuerũt mẽſu-
rę vt vrna vel amphora. Di-
xit Jeſus miniſtris: Imple-
te idrias aqua. Et impleue-
runt vſqꝫ ad ſummũ. quod
omnes videbãt. Et dixit eis
Jeſus: Haurite nunc et af-
ferte architriclino. id eſt. ſer-
uitori cui cõmiſſũ fuit reſpi-
cere tres menſas. Vt auteꝫ
guſtauit architriclinus aquã vi-
nũ factũ. ⁊ non ſciebat vnde
eẽt. ſꝫ miniſtri ſciebant q̇ hau-
ſerunt aquaꝫ vocauit ſpõſũ
dicens. Seruaſti vinuꝫ bo-
nũ vſqꝫ huc: Omnis homo
primo dat vinum bonuꝫ. et
cum homines inebriati ſũt
tunc dat id qꝺ deterius eſt.
Hoc fecit initiũ ſignorũ Je-
ſus ĩ illa magna villa quaſi
ciuitas. ſcꝫ chana. Et ſic ma-
nifeſtauit gloriam deitatis
ſuę. et credebãt in eum diſci-
puli eius. Et ſic patet euangeliũ
in generali. In ſpeciali ad nr̃am
doctrinã ẽ ſciendũ ꝙ quadruplex ẽ
vinũ. Primum ẽ naturale. Scꝺm
ẽ ſpirituale. Tertiũ ĩfernale. Quar-
tum eternale. Primũ eſt vinum
naturale qꝺ deus dedit homini ad
hominis vtilitatẽ. et ad dei honorẽ
⁊ laudẽ. Sed multi ſunt q̇ vtuntur
hoc vino ſuꝑflue. ⁊ inde inebriãtur
vnde multa cõmittunt. Vñ legimus
figuraꝫ in Geñ. ꝙ Noe poſt diluuiũ
ĩuenit vitem quę habuit quattuor
propagines. et diuiſit in quattuor
partes. ⁊ plantauit in q̃ttuor vites.
et hoc dicit Joſephus ĩ ſcolaſtica hi-
ſtoria. Et fudit Noe ſanguinẽ leo-
nis. iuxta vinũ ſeu vnam vitẽ. iuxta
ſcꝺam ſanguinem ouis. iuxta tertiã

ſanguinem porcorū· iuxta quartam
ſanguinē ſimeę. Bibit vinū poſtꝗ̃
maturum fuit· et inebriatus ē ꝛ dor/
miuit· ꝛ Cham qui fuit filius eiꝰ irri/
ſit patrē ſuū. Propter qđ ait pater
Cham filius meꝰ erit ſeruꝰ fratrum
ſuoꝝ· et alij fratres· ſcȝ Sem ꝛ Ja/
phet erūt dn̄i ſui. Poſtꝗ̃ fuit ieiu/
nus vocauit filios ſuos iuxta vites
et dixit eis: Ecce iuxta p̄mā vitē fu/
di ſanguinē leonis. vt q̇ biberet vi/
nū vſqȝ ad ebrietatem erit velut leo
opprimēs ꝛ deſtruēs ꝛ ꝑcutiēs· ideo
modice bibac̄. Qui inebriatꝰ fuerit
iuxta quā fudi ſāguinem ouis· dor/
mit mā̄ſueſcit· vł vult orare vel ꝯfi/
teri qđ tn̄ nō ſcit cū deuotiōe· ß cum
ebrietate· ideo modice vtimī. Qui
vero biberit ꝺ vite iuxta quā fudi ſā
guinē porci vult luxuriari· ꝛ ſe velut
porcus maculare· ideo modice vti/
mini. Qui inebriatꝰ fuerit de vino
iuxta qđ effudi ſanguinē ſimeę· fac̄
ſicut ſimea· qꝛ q̇cquid viderit ſimea
ß etiā vult facere. Vn̄ dicunt ꝙ na
tura ſimeaꝝ eſt· q̇ vult capere ſimeā
ſilueſtrē· accipit bitumē molle ꝛ va
dit infra arborē vbi ſimea ſedet· et
tangit manū ī bitumine· et facit q̄ ſi
ſe lauat in facie· ꝛ recedit· ꝛ cū deſcē/
dit ſimea ꝛ vult ſe etiā lauare cū bi
tumine· bitumen eiꝰ oculos claudit·
ꝛ ſic arborē aſcendere non pōt· et ſic
capitur. Jta multi cum inebriati ſūt
a vino faciūt ſicut ſimea· ſi viderint
aliquē clamare· clamant· ſi viderint
ludere aliquem· ludūt· et ſi viderint
aliquē currere· currunt ad peccatū·
ꝛ ſic cū bitumīe peccatorū claudunt
oculos animę· ne valeant aſcendere
ad arborem ſanctę crucis· in mente
cogitando de chriſto· ꝛ ideo capian
tur a venatore· i· diabolo. Jdeo ait
Boecius: Vinū modice ſumptum
acuit ingeniū. Jtē Catho. Vino
te tēpera. Quia vinū valet ad me/
delā corpoꝝ· ad laudē deo· qꝛ ꝺ vi/
no ꝯſecratꝰ ſāguis chriſti ſicut ꝓ nob̄
effudit ī cruce. Et ſic ptȝ p̄mū. Se
cūdum ē ſpirituale vinū. De iſto
vino dicitꝰ ī ps̄. Potaſti nos vino
cōpunctionis· i· ꝯtritionis ꝓ peccatis.
Jſtud vinū lętificat hoīem quo ad
animam. Vn̄ ps̄. Vinum lętificat
cor hominis. Jſtud vinum internę
deuotionis faciat vulnera mentis ꝛ
animę. vt patet Luc. Quidā vul/
neratꝰ iacuit iuxta viā a latronibus
ſpoliatus· ſed venit ſamaritanus et
infudit vinum et ſanauit eum. Jſte
vulneratus eſt peccator qui iacet ex
viam iuſticię· et venit ſamaritanus
id eſt· chriſtus vel ſacerdos· infūdit
vulneribus ſuis vinum deuotionis
et contritionis· et ſanatur in anima
Jſtud vinum mutat ſententiam re/
gis. Vnde quando peccator eſt iu/
dicatus ad mortem ęternā propter
peccata ſua· et offert illud vinū deo·
deus mutat ſententiā in miſericor
diam. Vnde legimus in Gen̄· vbi
ſcriptum eſt ꝙ pincerna regis Pha
ronis fuerat incarceratus ꝛ debebat
mori· et dum ſedebat ī carcere vide/
gat per ſomnium ꝙ creuit circa ipſū
ad pedes ſuos vitis habens tres ra
mos ſiue propagines· et in quolibet
ramo vuas· et accepit vuas et ex/
preſſit inde vinum in calicem de ma
nu eius et bibit· et reſtituit ipſum
in priſtinum ſtatum ſeu gradum·
Jta ſpiritualiter peccator exiſtēs in

peccatis mortalib⁹ eſt in carcere regꝭ
Pharaonis egypti·id eſt·diaboli·
p̄s. Funes peccatoꝝ circū̄plexi ſunt
me. Vitis que creſcit in pedes eius
eſt penitentia creſcens ī affectu cor/
dis·habens tres ramos·ſcilicet con
tritionem·cōfeſſionem·⁊ ſatiſfactio/
nem. Iſti tres habent tres vuas·ſci
licet orationem·ieiuniū·et elemo/
ſynam·quas ſi peccator exp̄mit ī ca
licē cordis ⁊ obtulit regi·certe ḡtan/
ter accipit de manu peccatoris·⁊ re/
ſtituit eū in priſtinū gradū gratie et
miſericordie· ⁊ ſic liberabit' peccator
et ſententia eterne mortis mutatur.
Tertiū vinū ē infernale qđ ꝓpinat
tur dānatis. De iſto ait Moyſes ī
p̄s. Vua eorū vua fellis·⁊ botrus
amariſſimus. Item. Fel draconum
vinū eoꝝ·⁊ venenū aſpidis inſana/
bile. Hui⁹ figurā legim⁹ Apoc·xvij
vbi Ioh. ait: Vidi mulierē ſedētē
ſup bestiam habentē veſtem cocci/
neam·⁊ beſtia habuit ſeptē capita·
coccineā habentē plenā nominib⁹
blaſphemie·et habuit decē cornua·
⁊ veſtes rubeas deauratas ⁊ lapidi
bus p̄cioſis ornata·habens poculū
vel ciphum in manu ſua plenū vino
fornicationis ⁊ īmūdicie·⁊ ꝓpinauit
mundo·⁊ qui bibit de cipho ei⁹ bi/
bit venenum eterne mortis. Ita ſpi
ritualiter ꝑ iſtam beſtiam accipitur
diabol⁹ quia eſt beſtia crudelis·ho
mines libēter occidit ſi poſſit·habēt
ſeptem capita que ſunt ſeptē pecca
ta mortalia. Hec mulier ē munda/
na delectatio·habēs poculū in ma/
nu ī cipho aureo·vinū delectatiōis
carnalis·equitat ꝑ omnes plateas
mūdi ⁊ ꝑ plateas clericoꝝ ⁊ laicoꝝ·

⁊ qui bibit de vino fornicationis ei⁹
bibit venenū anime·de quo eterna/
liter morietur. Iohel.j. Expergiſci/
mini ebrij ⁊ vlulate oēs qui bibitis
vinū in dulcedine. Nam erit potio
ei⁹ amara bibētibus illud. Ideo ſa
piens ꝗmonet·dicēs: Nō aſpicias
vinū ſplendens in vitro·q2 blande
ingreditur·ſ3 nouiſſima illi⁹ morde/
bunt vt coluber. Et ſic p3 tertium.
Quartū eſt vinum eternale in cel
lario regis altiſſimi. De quo vino
ait aīa. Cant.ꝑ. Introduxit me rex
in cellarium vinarium·ordinauit in
ī me charitatem. Et de iſto vino ꝓ/
pinabatur apoſtolis ī die penthecо
ſtes·quādo Petr⁹ qui ante timuit
ad vocem vnius mulieris chriſtum
negans·poſtq̄ bibit de iſto vino to
tum mundum nō curauit·ſed iudei
ipſos apoſtolos audientes tam mi
rabiliter loqui dixerūt. Act.ij. Hi
ebrij ſunt muſto pleni. Petrus ait:
Nō ebrij ſumus cū ſit hora terti/
arum. Ebrij fuerūt·ſ3 non naturali
vino·q2 d vino eternali biberūt qđ
ꝓpinat' electis ī copia. De q̊ legim⁹
Heſter.viij. Rex Aſſuerus vocauit
omnes potētes ⁊ nobiles ſup .xxvij
ꝓuincias·et reginam vel pulcrā pu/
ellam videlicet Heſter ſibi copula/
uit·et fecit magnum cōuiuium ī or/
to in quo erat domus mirabilis·ſu/
perius tanq̄ celum cū pannis colo
ris celici adornata·⁊ lapides p̄cioſi
velut ſigna celi intexta·et in orto vi/
tes et vuas de argento atq3 auro·⁊
lapidū manuū artificiorum facte·et
lecti aurei et argentei·⁊ ibi dabatur
vinum in copia·prout ſc3 vnuſq̄ſq3
bibere voluit de vaſis aureis. Ita

ſpiritualiter. Jeſus chriſt⁹ domin⁹
noſter ſignificatur p̱ Aſſuerū et per
puellā Heſter notat̄ aīa. Quādo
ḡ vult aīam deuotā p̱ eternā copu
lā velut reginā celi. Aſſuero diade-
mate coronare. facit cōuiuium ſuis
p̄ncipibus .i. apoſtolis q̄ ſunt princi
pes celi. vt ait p̄s. Prīcipes .i. apl̄i
cōgregati ſūt cum deo Abraam. ibi
ſūt electi aurei .i. domus bene ordi-
nate. ut ait Baruch. iij. O iſrael q̄z
ingens dom⁹ tua. ibi dat̄ vinū diui
nitatis ī copia delectabilis ī ſpecu-
lo. Vn̄ ait. Omnes amici mei bibi-
te vinū in leticia. Ad qd̄ ꝯuiuiū ⁊c.

Dominica tertia.
Sermo nonus

Cum deſcē-
diſſet Jeſus de mōte ſecu-
te ſūt eum turbe multe. Marci. viij.
Nota ꝙ tres male radices ſunt d̄
q̄b⁹ oīa peccata veniūt. Primū
eſt peccatū p̱ ignorantiā in patrem.
ſicut multi dicunt: Dn̄e ego neſciui
ꝙ fuit peccatū. Talis ignorātia nō
excuſat. quia eccleſia ē plena doctri-
nis. vade audi verbū dei. ⁊ ibi doce-
tur quid te oportet facere. et ibi co-
gnoſcam hanc vitam. vi. Sap̄. v.
Errauimus a via veritat̄ ⁊ iuſticie.
lumē vere cognitionis nō luxit nob̄
Secūda radix ē peccare ī filium
p̱ infirmitatē mentis. q2 multi ſunt
q̄ ſūt valde p̱ni qn̄ temptatio venit
ſtatim ꝯſentiūt. et in nullo reſiſtunt
De q̄bus ait apl̄s. Multi ſunt int̄
vos infirmi. nolentes reſiſtere pctō.
Tertia mala radix ē peccare ī ſpi-
ritū ſanctū. vt qui bn̄ ſciunt bonū ⁊
malū bn̄ dimittere poſſunt. ⁊ ex cer-
ta malicia peccāt. et indurantur vt
Judas ⁊ Chain. Et de his legit̄ in
euāgelio ſub ſpecie trium hoīuz. de
quib⁹ tenet euāgeliū. ſcz lepra q̄ſi in
patrē. paralitici q̄ſi in filiū. pfidie et
infidelitatis iudeoꝝ q̄ſi in ſpiritum
ſanctū. Vn̄ notate euangeliū.

Cum deſcēdiſſet Jeſus
de mōte iuxta mare ga-
lilee vbi docuit populū. au-
diuit q̄dā leproſus Jeſum
eſſe ī mōte. voluit ad ipſum
ire. ſz dn̄s obuiauit ei. ⁊ tur-
be ſecute ſūt eum Et ecce le-
proſus veniēs adorauit eū
dicēs: Dn̄e ſi vis potes me
mūdare. Et cōfeſtim mūda-
ta ē lepra ei⁹. Et ait illi Jeſ⁹:
Vade nemini dixeris ut no
bis daret exēpluz. quia oīa
opera noſtra bona debem⁹
occultare inquātū poſſum⁹
Ideo et oſtēde ſacerdoti. et
offer munus tuuz qd̄ prece-
pit Moyſes illis ī teſtimo-
nium. Quare eum ad ſacer-
dotem ire precepit. propter
noſtram doctrinam. vt qui
leproſus eſt in anima oſten
det ſe ſacerdoti in penitētia.
Et Jeſus ibat vlterius. ⁊ cū
introiſſet capharnaum ciui
tatem acceſſit ad eū cēturio.
rogans eum. et dicēs: Dn̄e
puer me⁹ iacet ī domo paliti
cus ⁊ male torquetur Et ait
illi Jeſus: Ego veniā ⁊ cura
bo eū. Et reſpōdēs cēturio
ait: Domine non ſū dignus

vt intres ſub tectū meū ·ſed
tantum dic verbo·et ſanabi
tur puer meus. Nam et ego
homo ſū ſub poteſtate im-
peratis cōſtitutus: habēs
ſub me milites· et dico huic
vade: et vadit·et alio veni: ⁊
venit Et dico ſeruo meo: fac
hoc ⁊ facit. Audiēs āt Jeſ⁹
fidem illius āmiratus eſt· ⁊
ſequentibus· videlicet apo-
ſtolis· ⁊ aliȷs dixit: Amē di-
co vobis· non inueni tantā
fidē in iſrael·ſicut in iſto ho-
mine· dico autem vobis ꝙ
multi venient ab oriēte ⁊ oc
cidente· et recumbent cum
Abraam. Jſaac. ⁊ Jacob· ī
regno celorū. Filiȷ autez re-
gni eijciētur in tenebras ex-
teriores· ibi erit fletus ⁊ ſtri
dor dentiuz. Et dixit Jeſus
Cēturioni: Uade filius tu⁹
viuit· et ſicut credidiſti fiat
tibi· et ſanatus eſt puer in il
la hora. Ecce euangelium. Quo
ad thema: Cuz deſcendiſſet Jeſus
de monte. Nota ꝙ quattuor ſunt
montes ·ſcilicet mons penitentiuz·
mons proficientium· mons ſpeculā
tium· mons regnantium. Prim⁹
mons ē penitētiū· videlicz qui inci-
piunt penitere et benefacere. Jſtum
montem penitentie aſcendere debet
peccator· ad plangendum ſua pecca
ta. Unde Johelis. ij. Ululate in
monte ſancto meo dicit dominus.
Debet etiā peccator montē aſcēde-
re penitentie· vt animam ſuā emun-
det ⁊ reformet quā per peccata āni-
hilauit. Unū dicit Aggei. p̊. Aſcen-
dite in montem et portate ligna ·et
edificate domum ⁊ acceptabilis mi-
hi erit· ⁊ gloriabor in vobis· ait do-
minus: Jſta verba dixit dominus
ad iudeos quando redierunt d̕ ca-
ptiuitate babylonū. Jta dominus
vult ad nos dicere quando redim⁹
per penitentiam de captiuitate dia-
boli a ſtatu peccatoꝝ noſtrorū: Jſti
debent aſcendere montem peniten-
tie· et portare ligna beatorum opeꝝ
vt de eis fiat domus anime. Tunc
dicit domin⁹: Jn ea gloriabor. Jſte
mons ſignificatur vel figuratur per
montez in quo fuit ſaluatus Loth.
Unū legimus Gen̄. xviij. ꝙ domin⁹
dixit ad Abraam: Ecce ego ſubuer-
tam quinqꝫ ciuitates ꝓpter peccata
eorum· quia hec peccata eorum cla-
mant ad me. Reſpondit Abraam:
Dn̄e ſi ſūt in illis centū boni homi-
nes· nūquid ꝓpter illos cētū parces
illis: Reſpondit domin⁹: Non ſūt
ibi. Ait Abraam ſcd̕o: Domīe ſi ſūt
ibi quinquaginta· parces illis ꝓpter
quinquaginta: Reſpōdit: Si eēnt
vellē parcere· ſʒ nō ſunt. Dixit Abraā
tertio. Si ſūt ibi decez vis eis parce-
re: Reſpondit domin⁹: Si eēnt ibi
parcerē illis· ſed nō ſūt. Dixit Abraā
q̄rto: Domine ſi ſunt ibi q̇nqꝫ· par-
ces illis. Reſpōdit domin⁹: Nō ſūt
niſi quattuor· et ſic non audebat vl
terius petere. Tunc miſit domin⁹ du
os angelos qui eduxerūt Loth cuz
vxore· et duab⁹ filiabus. ⁊ tūc pluit
ſuper illos ſulphur ⁊ ignis· et angeli
duxerunt Loth in montē· et ibi ſal-
uatus eſt Jta eſt moraliter. Pecca
tor enim exiſtens in peccatis morta-
lib⁹ habitat in ſodoma ⁊ gomorra

Sȝ dicit dñs ad angelos: Ecce de-
ſcendite· deſtruite ꝑ amaritudinem
mortis peccatorē viliſſimum· ſed an
geli· id ē· ſacerdotes orant · et virgo
maria ⁊ abraam: O dñe parce malꝭ
ꝓpter bonos ⁊ iuſtos· vt eoꝝ meritis
peccatores foueantur ad tēpus pę-
nitentię. Qñ tūc peccator agit pęni
tentiam· mittit dñs ſibi duos ange
los· videlicet p̄dicatorem· ⁊ gratiaȝ
diuinā· ⁊ illi educūt eum imediate ī
montem bonę operationis et pęni-
tentię· ⁊ ibi ſaluatur cum totus mū-
dus ſtat in timore · ⁊ cum dies mor-
tis venit quando miſer peccator du
cetur ad ſulphurem et ad ignē· tunc
vere pęnitens ſecure ſtat ī monte pę
nitentię. Unde pſ̄. Montes excelſi
ceruis· petra refugiū herinacijs Su
per q̊ ait Caſſiodorꝰ ſup pſ̄. Quā-
do ceruus pſequit᷑ a venatoribꝰ fu-
git ad mōtē. Ita pęnitēs qñ pſeq̇t᷑
a diabolo dȝ fugere ad montē pę-
nitentię. Et herinatiꝰ fugit ad lapi
dem· vbi habet ſuū nidū. Ita pęni-
tens q̇ ē velut herinatiꝰ cuȝ flagellis
et ſpinis fugiat cū temptationibus
ad lapidem· i· chriſtū. **Secūdus**
mons pficientiū ē qui pficiūt de die
in diem· ⁊ ibūt đ virtute in virtutē.
Iſti debēt fugere ad mōtē ſāctę do-
ctrinę. Vñ pſ̄. Tange montes ⁊ fu
migabūt. Vñ ſancti doctores qui
docent populū verbo dei tangunt
manu diuina· id ē· gratia diuina· ⁊
tunc fumigabunt montes qñ verbū
dei p̄dicabūt. Et ſicut poſt fumiga
tionem montiū venit imber et poſt
imbrem fructꝰ· ita poſt ꝟbū dei irri
gatur cor hoīs· et ſequit᷑ fructꝰ bonę
opationis. De quibꝰ fructibꝰ dicit
apłus. Fructus aūt ſpiritus ē· cha-
ritas· manſuetudo· benignitas· pax
patientia. Iſtę mons figuratur per
mōtē ſinai. De q̊ legimꝰ Exo. xxiiij
Quando filij iſrael exierūt ęgyptuȝ
ad terram pmiſſionis · venerunt ad
montem ſinai· et apparuit dominus
moyſi· dicēs: Aſcende ad me in mō
tē· et dabo tibi duas tabulas lapi-
deas. In pma erāt tria p̄cepta · vi-
delicet: Unum crede deū· nec iura
vane ꝑ ipſū. Sabbata ſanctifices.
In alia erāt ſeptē p̄cepta · videlicet:
habeas in honore parētes. Nō ſis
occiſor· fur· mechus· teſtis iniquus·
Alteriꝰ nuptam· nec rem cupias ali-
enam. Qui accepit a dño decē p̄ce-
pta · et docuit filios iſrael· i· fideles·
Ita moraliter ꝑ moyſē nota p̄dica-
torem q̇ debet aſcendere ad mōtem
ſacrę ſcripturę· et ibi dabit dñs ſibi
decē p̄cepta qui debet docere filios
iſrł· i· fideles. Ut igit᷑ pficiāt et illa
faciāt et obſeruēt · qꝛ ſine illis nemo
pōt in terrā pmiſſionis ęternę ītrare
Mat. xix. Si vis vitā ingredi ſerua
mandata dei. Itē Iob. xiiij. Qui
hȝ mandata mea ⁊ ſeruat ea· ille eſt
q̇ diligit me ⁊c. Mons pficientiuȝ
mons doctrinę· ⁊ illū aſcende. **Ter**
tius mons eſt ſpeculantium· id eſt·
pfectorū. De q̊. iij. Reg. xviij. He-
lias aſcendit in montem carmeli· et
manſit ibi. Et hoc ꝓpter tria· vt pec
catum vitaret· vt feruentius oraret·
⁊ vt ſecuritatē haberet. Ita pfectus
hō dȝ aſcēdere vt helias ī mōtē ſpe
culationis· vł ꝯtēplationis vt pcrā
vitet Nā homo manēs ī cogitatio
nibus mūdanis et occupationibus
non pōt cęleſtia contemplari: Item

debet aſcendere ad montē ꝯtemplationis. vt valeat fruenti⁹ orare. Vñ cum dñs voluit orare aſcendit ī mōtem. Itē debet homo aſcēdere montem cōtemplationis vt valeat ſecurius habitare. Vnde videm⁹ ꝙ caſtra fortiora plus ſūt in mōtibus ꝙ̄ in vallib⁹. Ideo ait ps̄. Preparās mōtes in virtute tua. De iſto monte legimus figuram in Apoc. vbi ait Joh. xiiij. Vidi mōtē ſion et ſup cū agnum ſtantem. de ſub cuius pede mons vni⁹ emanat. ⁊ turba magna cū eo in veſtibus albis. Ita moralit̄ iſte mons ſion. ē mons contemplationis. q2 ſion dicit̄ ſpeculum ⁊ ſignificat fidelem animā deū ꝯtemplantē. Vñ dr̄ de ea Sap̄. Speculū ſine macula. et candor lucis eterne. Illa debet aſcēdere ad agnū ieſū chriſtū ꝑ nobis immolatū ⁊ montem ꝯtemplari. De quo dicit̄ ī ps̄. Sicut ros hermon q̄ deſcendit in montē ſion. Hic eſt queſtio quō ros hermon illius mōtis poterat aſcendere ī montem ſion. Rñdendū ſm caſſiodorū ſuper ps̄. ꝙ hermon multū fertilis mons eſt. ⁊ agni ibi paſcebant. ⁊ qñ patres antique legis volebant deo immolare. tulerūt agnos optimos q̄ ibi de rore ⁊ herbis nutriebantur et illos immolabant in monte ſion. Ita ſpiritualiter ſion dr̄ ſpeculū ēt ſignificat beatam virginem mariā q̄ eſt ſpeculum ſine macula. in quā deſcendit ros. i. ſpūs ſanctus. De q̄ Eſa. xlv. Rorate celi deſup. Et ꝑ montē ſignificat̄ thron⁹ dei altiſſimi. de q̄ deſcendit ros in vterū virginis. de quo fiebat ⁊ nutriebat̄ agn⁹ dñs ieſus chriſt⁹ ꝑ nobis immolat⁹. Vnde Joh̄. j. Ecce agnus dei. ecce q̄ tollit peccata mūdi. ⁊ ſic p3 terti⁹ mons. Quartus mons eſt mons regnantiū ⁊ clare deū intuētiū. ⁊ iſte eſt mons a quo celum illuminatur. Vñ ps̄. Illuminans tu mirabiliter a mōtib⁹ eternis. Iſte mons eſt a q̄ auxiliū nob̄ datur. Vñ ps̄. Leuaui oculos meos in montes ⁊c. Iſte eſt mons requieſcentiū. Vñ ait dñs ꝑ ꝓphetam Eſa. Paſcam oues meas in mōtibus iſrael. ⁊ ibi requieſcēt in herbis virentib⁹. Iſte eſt mons collaudantiū. Vnde ps̄. Fundamēta eius in montib⁹ ſanctis ⁊ laudabūt dominū in monte ſancto eius. Iſte mons eternitatis figurat̄ in monte thabor. De q̄ Mat. xvij. Aſſūpſit ieſus iohānē petrū ⁊ iacobū. ⁊ duxit eos in montē excelſū ſeorſum ⁊ trāſfiguratus ē ante eos. ⁊ facta ſūt veſtimēta ei⁹ alba ſicut nix ⁊c. Ita moraliter. iſte mons ē eterna vita. De q̄ ps̄. Mons in q̄ beneplacitū ē deo habitare. in eo etenī dñs habitabit in finē. id eſt. eternaliter. Aſſumpſit tres diſcipulos. in ſignum ꝙ tria genera hoīm ſolum aſcēdunt ī montē eternitatꝭ cū chriſto. ſc3 peccata ſua pure cōfitentes. ⁊ oīa vitia penitenꝰ derelinquētes. Iſti ſignificātur ꝑ iacobū. Ite3 deū cognoſcētes ipſumq3 laudātes. ⁊ iſti ſignificātur ꝑ petrū. Itē īnocentes q̄ nunꝙ̄ peccauerunt. vnde querens dauid dicit: Quis aſcēdet in montē dñi. aut qs ſtabit in loco ſancto eius? Rñdet Innocēs manibus ⁊ mūdo corde q̄ nō accepit in vanū animā ſuā. nec iurauit ī dolo ꝓximo ſuo. Et iſti clarificantur in corporibus cū chriſto

clarificato. Ideo veſtimēta eius vt nix alba fuerunt. Iſti deū videbūt facie ad faciē: ideo facies eiꝰ reſplendu it ſicut ſol. Ergo quo ad thema Cum deſcendiſſet ieſus de monte ſecute ſūt eum turbe. Oremus ergo ipſum vt donet nobis gratiā illam vt eum valeamus ſequi.

Dominica quarta
Sermo. x.

ERat enī ventus ɔtrꝰ illis. Marc. viij.

Uidemꝰ ī naturalibꝰ ꝙ rex ſapiēs diuerſa bella cernens populo imminere aggregat ſibi milites ꝛ ꝑncipes fideles et fortes q̄ gentem ſuā poſſint ab inimicis defendere. Tunc aūt rex tria facit qn̄ vult eos approbare. Primo facit haſtiludiū vt ibi audaces fiāt: et ducit eos ad torneamentū vt bn̄ ꝓuiāt. Et ideo romani inuenerūt haſtiludiū. vt eorū pueri exercitarent̄ in bellis. Vn̄. iiij. Reg. Seſac probauit milites Scd̄o non longe ab eis eſt eos aſpiciēdo ꝑparatꝰ ī auxiliū ſi neceſſe eſt. Tertio eos liberans letatur. Vn̄ dicitur. ij. Reg. xix. Rex liberauit nos de manu fortium. Unde pſ. Arcus fortium liberatꝰ eſt. Itē arcꝰ fortiū ɔteret̄: ꝛ infirmi accincti ſūt robore. Eodē modo voluit chriſtus facere rex ꝛ dn̄s noſter. Nā deꝰ ꝛ hō voluit pugnare ꝑ patria huiꝰ mūdi: ɔtra diabolū ꝛ ſuos cōplices vt nos liberaret. Voluit pmo eligē ſuos diſcipulos velut milites ī qb voluit eodē modo ꝓbare ꝛ experiri vtrū eſſent fortes ꝛ duxit eos ī mare ꝛ ipſe dormiens iuxta eos ſe poſuit. ꝛ poſtea ventos excitauit et piculoſos fluctus maris de ꝓfundo excitari ꝑmiſit. Tertio d̄ illo piculo eos liberauit. Et d̄ h̄ dicit euāgeliū pn̄s qd̄ deſcribit nob̄ Marcus euangeliſta

Aſcendente ieſu ī nauiculā ſecuti ſūt eū diſcipuli eius. ꝛ ecce motus magnus factus eſt in mari. ita vt nauicula operiretur fluctibus. Ipſe vero dormiebat Et acceſſerūt diſcipuli eius et ſuſcitauerunt eum dicentes: Salua nos perimꝰ. Et dixit eis: Quid timidi eſtis modice fidei? Tūc ſurgens imperauit ventis ꝛ mari. ꝛ facta ē trāquillitas magna Porro homines mirati ſūt dicentes: Qualis eſt hic q2 mare ꝛ ventus obediunt ei Et ſic ptꝫ euangeliū. Quo ad thema. Fit aūt mētio de q̄ttuor ventis in ſpeciali: q̄ ſūt nob̄ ɔtrarij mouentes mare huius ſeculi. Primus orietalis. Scd̄s meridionalis. Tertius occidētalis. Quartꝰ ſeptētrionalis. Primus vētus ē orietalis ꝛ ille flat qn̄ hō originē vite cogitat q̄s ſit quō nudus mundū intrauit ī fletu ꝛ ī miſeria: ꝛ homo illud cogitat. Unde ait Job. j. Nudꝰ egreſſus ſū ex vtero matris mee. Tūc hō cōtēnit facile oēm ꝓſperitatē mūdi ꝛ accipit humilitatē q̄ſi ventū quo aīa poſt hanc vitā nauigat ad portū ſalutis. De q̄ Act. Nauigāte paulo apſo de roma in greciā venit ventus orientalis ꝛ mouebat mare. ꝛ in

periculo conſtituti timuerũt valde.
Et mercatores cũ q̇bꝫ erat paulus
vidẽtes ꝑiculũ ꝓiecerunt mercimo/
nia ĩ mare. ⁊ potius ſanare volebãt
corpora. q̃ȝ retinẽ mercimonia. Ita
ſpiritualiter. aĩa volens nauigare d̾
h̾ mundo in celũ cũ velo hũilitatis
habẽs mercimonia. i. multa tꝑalia
reꝝ ⁊ ꝓprietates mũdi venit ventus
orientalis. i. cõſideratio quõ homo
nudus venit ĩ hũc mundũ ꝓijcit oĩa
tꝑalia ⁊ dat pauꝑibꝫ. qꝛ melius eſt
ſecure ire ad portuȝ ſalutis q̃ȝ aĩam
mergi in ꝓfundũ maris inferni. Sȝ
cõtra iſtũ ventũ flat ventus ſuꝑbię
ꝑcutiens domũ ꝯſciẽtię. De q̊ legi/
mus ĩ libro Job. Erat iob diues et
ꝓuatus ẽ repẽte omnibꝫ diuitijs. ha
buit ſeptẽ filios ⁊ tres filias. veſcẽti/
bus illis in domo ꝑ̇mogeniti venit
repente vẽt⁹ a regiõe deſerti ꝑcutiẽs
q̈ttuor angulos domus q̈ corruit ⁊
oppreſſit oẽs pueros. Ita ſpiritualit̾
filijs ieſu chriſti. ⁊ filiabꝫ ĩ domo pri/
mogeniti. i. in ſancta eccleſia quę ẽ
domus ꝑ̇mogeniti altiſſimi patris.
⁊ pater ait iſtud in pſalmo ꝑ̇moge/
nitũ ponam illũ excelſum ꝑ̄ regibus
terrę. In hac domo filijs dei edẽti/
bus ⁊ bibẽtibus venit vent⁹ ſuꝑbię
⁊ ꝑcutit q̈ttuor angulos domus. id
ẽ. quattuor bonas ꝯditiones. vide/
licet puritatem. ſedulitatẽ. honeſta/
tem. concordiam. ⁊ domus corruit.
id eſt. ſancta eccleſia ⁊ omnes filios
dei opprimit. Vñ paulus dicit. Nõ
ſumus paruuli fluctuãtes ne circũfe
ramur omni vento ſuperbię ne aĩa
ſubmergat̾ Ergo quõ nati ſumus ĩ
hunc mundũ cogitem⁹. Et ſic patet
ꝑ̇mus ventus. Secundus ven/
tus occidentalis eſt mors. Ille flat
⁊ animã q̈ſi in naui ducit per mare
magnũ. id eſt. mundũ dũ homo co/
gitat mortem amariſſimaȝ qꝛ in iſta
ꝑte mundi ſol occidit ⁊ hoc habem⁹
frequenter cogitare quõ homo ita
mirabiliter ⁊ improuiſe morit̾ ⁊ quõ
oĩa mẽbra corporis tangant̾ ⁊ quõ
aĩa ſeparat̾. ⁊ quõ aĩa a demonib⁹
accuſat̾. ⁊ quõ de omnibꝫ operibus
noſtris rationẽ reddere debem⁹ qñ
taliter iſte ventus occidẽtalis flat.
tunc oẽs laſciuię et vanitates mũdi
et delectatio corporis repellit̾. Vñ
legimus figurã in Exo. ꝙ qñ moy/
ſes voluit ex iuſſu dei filios iſrł du/
cere de egypto multa ſigna fecit et
ꝑ̄cipue ꝑcuſſit terraȝ ⁊ venerũt mul/
tę locuſtę ꝙ deuorabãt fructus trę.
⁊ omnẽ herbam virentem. ħ clama/
bant ad dominum. dicẽtes: O dñe
libera nos de iſta tribulatiõe ⁊ fecit
dñs flare ventũ occidentalẽ et arri/
puit locuſtas et ꝓiecit in mare. Ita
ſpiritualiter totus mñdus ẽ egypt⁹
plenus locuſtis. id ẽ. vanitatibus et
delicioſe viuentibꝫ. omneȝ herbam
virentẽ. id ẽ. oẽs virtutes aĩę corro/
dentibus. Sed neceſſe ẽ nob hodie
clamare ad dñm. ut nos dignet̾ ab
illis locuſtis liberare q̈ deuorãt ſub/
ſtantiã pauperũ. Tũc dñs dimittit
vẽtũ occidẽtalẽ. i. memoriaȝ mortis
q̇ ventus tollit oẽs vanitates. id eſt
leticias mũdanaſ ⁊ ꝓicit a ſe ĩ mare
rubrũ. id ẽ. pęnitentię. ⁊ tunc aĩa ſe/
cure nauigat ad portũ ſalutiſ. Ter/
tius vẽtus eſt meridionalis. id eſt.
vulgariter ſuden. ⁊ h̾ ventus ẽ dul/
cis. ⁊ ille flat quando cogitamus de
vita ęterna ⁊ gaudijs ei⁹ et generat

in nobis charitatem qua charitate aīa nr̄a velut velox nauis trāſit ad portū ſalutis. Unde aīa Cant. iiij. dicit: Ueni auſter perfla ortū meū. De iſto vento legitur in q̄rto libro Reg. ꝙ ꝓpter peccata hominū tres annos nō pluit ſup terrā ⁊ ſex menſes. Sed ꝓpheta Helias aſcēdit in montē iuxta mare. ⁊ orauit ſepties. Et ecce celi aperti ſūt. ⁊ venit vent⁹ auſtralis et eduxit nubes. et nubes dederūt pluuias. et terra dedit fructū ſuū. Ita ſpiritualiter ꝓpter peccata hoīs non flat ventus auſtralis ī cor hoīs. vt meditet̄ ī celeſtib⁹. debet igitur homo aſcendere ī montē ſancte vite ⁊ orare. tunc ventus auſtralis adducit pluuiā lachrymā ⁊ aīa germinat virtutibus. In hoc vento renouat ſe niſus. vt ait Job. Dicunt naturales ꝙ niſus quando non poteſt bene volare ꝓpter grauitatem pennarum antiquarū. volat contra ventum auſtralem q̄ ipſū calefacit. et deponit omnes antiquas pennas. Ita anima deuota ſentiēs ſe grauatam cū cogitationibus malis ⁊ peruerſis. vertat ſe ad ventum charitatis. et caleſit aīa. et deponit omnes plumas vitiorū. Cōtra hūc ventū charitatis flat ventus īuidie qui exiccat omnē fontem charitatis ⁊ gratie. vnde alibi dicitur. Adducit dominus vrentē ventū de deſerto aſcendentē. ⁊ ſiccabit fontes ei⁹. Sed duo iſti venti ſūt ꝯtrarij. ideo mouetur mare hui⁹ ſeculi. Quādo enim flat ventus auſtralis facit aīā calidā. vt ait Job. xxxvij. Omni tpe veſtimenta ſint cādida ſiue calida. q2 auſtro ꝑflata. Ideo venit cōtrarius ventus ingratitudinis. De quo ait beatus Bern. Ingratitudo eſt ventus exiccans omnē fontē gratie. Et ſic ptz terti⁹ ventus. Quartus ventus ē aquilonaris. cum ille flat timorem eterni ſupplicij flat. Unde Hiere. j. Ab aquilone pandet̄ omne malū. Debet enim homo cogitare ꝙ luxurioſi ⁊ īmundi cremabūt̄ ſulphure. ⁊ pice. ⁊ igne. ⁊ frigiditate De q̄ ait ps. Pluet ſup peccatores laqueos ignis ⁊ ſulphur ſpiritus ꝓcellarum ⁊c. Uñ. Pluit dominus ſup ſodomā ⁊ gomorrā ſulphurē ⁊ ignē. Et h̄ cogitante aīa. ducit̄ poſt hanc vitam ꝑ virtutem caſtitatis et timoris q̄ſi nauis velo ⁊ malo. id ē. maſtbonm. ad portum ſalutis. Uñ Eccl. xliij. Fridus vent⁹ aquilo flauit. ⁊ cōgelauit criſtallus ab aquis. Uēt⁹ frigidus eſt ꝯſideratio eterni ſupplicij. ⁊ tunc aq̄ luxurie fit criſtallus caſtitatis. Huius legimus ſpiritualem doctrinam in naturis rerum Qz in mari ſunt quidam piſces q̄ dicuntur delphines hi libent̄ audiunt vocem hominum dulciter cantātiū ⁊ ad flatum aquilonis ſe vertūt. ſed auſtro flāte obturāt aures et ponūt ſe ad fundum maris ne audiant vel ꝑcipiant ventum auſtralem q̄ eſt cōtrarius aquilonis. Ita ſpiritualiter multi ſunt in hoc ſeculo cū flat ventus aquilonis. id ē. aduerſitates vel infirmitates corporis vertunt ſe ad vocem predicatoris. ſicut delphini ad ventum aquilonē. ⁊ libenter tūc audiūt qui quid eis conſulitur ⁊ ꝓmittunt omnia bona facere. et nūq̄ ampli⁹ peccare. De quib⁹ Eſa. xxvj Domine ī anguſtia quęrunt te. Sz

auſtro flante·hoc ē cuꝫ fuerint ſani
⁊ diuites quantūcūqꜫ vocantur ad
penitentiam ⁊ ad bonā operationē
faciūt ſicut delphini obturātes au-
res ſuas·et ponunt ſe ad ꝓfundum
maris hui⁹ ſeculi·⁊ corda ſua ꝙ nec
deū nec propriā ſalutē· nec proximi
neceſſitatem cognoſcunt. Sꝫ ſi do-
minus tangit eos manu ſua·tūc ſta
tim deū cognoſcūt· vt patꝫ Dan·
Nabuchodonoſor rex noluit in ꝓ-
ſperitate et in diuitijs et in ſanitate
ſui corporis deum cognoſcere·⁊ glo
riabatur de ſua potentia quaſi eſſet
deus·⁊ ideo eductus eſt in eremum
vbi ſeptem menſibus comedit fenū
ſicut bos·⁊ tunc eleuauit oculos ad
celum·et dixit: Modo cognoſco ꝙ
deus eſt in celo omnipotens·⁊ non
eſt alius ꝑter eum. Et ideo addidit
Benedico deum viuentē in ſecula
ſeculorum ⁊ glorificabo eū. Ita ac-
cidit multis q deūꝫ non cognoſcūt
in ſuis delitijs ⁊ vitijs·ſed cum dn̄s
eos tangit dicunt domine domine·

Dominica ſecūda.
Sermo.xi.

Domine nō-

ne bonum ſemen ſeminaſti
in agro tuo vnde ergo habet ciça-
niam? Matth.xiij. Nota ꝙ vnuſ
quiſqꜫ bonus agricola non libenter
ꝑmittit agruꝫ ſuū ſine ſemine ⁊ ſine
fructu cum tempus fuerit ſeminādi.
Nam ſeminat agrum ſuum ſcđꝫ ꝙ
ager diſpoſitus eſt ⁊ aptus·quia in
vnam ꝑtem agri ſui ſeminat triticū·
in altera parte ordeū ·in tertia aue-
nam. Vnde dauid. Seminauerūt
agros· plantauerunt vineas ⁊ fece-
runt fructuꝫ natiuitatis·id ē·meſſ.s
Ita ſpiritualiter·chriſt⁹ noluit agꝛ
ſuum·id ē·ſanctā eccleſiam ꝑmitte-
re ſine ſemine virtutum. Nā in vnā
ꝑtem ſeminauit ſemen charitatis·in
aliam ſemen pietatis·in aliam ſemē
caſtitatis·in aliam ſemen miſericor-
die. Vn̄ ait ī euāgelio Joh: Dixit
ieſus diſcipul' ſuis. Diſcite a me q2
mitis ſum ⁊ humilis corde. Hoc eſt
preceptum meum vt diligatis inui-
cem·ſicut dilexi vos. Sed diabol⁹
inimicus humani generis ſuperſemi
nat ciçaniam· videlicet inuidiā cō-
tra charitatem·cōtra caſtitatem lu-
xuriam·contra pietatem auariciaꝫ·
cōtra humilitatem ſuꝑbiam. Et de
hoc legitur euangelium.

Simile eſt regnum celo
rum·id eſt·preſens ec-
cleſia homini·id eſt·chriſto
qui deus et homo eſt ꝓ no-
bis incarnatus·qui ſemina
uit bonum ſemen·id ē·virtu
tem in agro ſuo·videlicet ec
cleſia. Cum autē dormirent
hoīes in ſomno pigricie·ve
nit inimic⁹ hō·i·diabol⁹·et
ſuꝑſeminauit ʒiʒaniā ī me-
dio tritici·id ē·virtutū. Cuꝫ
aūt creuiſſēt herbe virtutuꝫ
et fructuꝫ facere debuerant
electis ⁊ iuſtis·tūc apparu-
erunt ⁊ ʒiʒania·id eſt·mala
opera in ſancta eccleſia·q2
ſtatim ſurrexerunt heretici·
raptores·⁊ malefici ī ſancta
eccleſia. Accedētes ſerui pa
triſfamilias·id eſt·angeli di
xerunt ei: Dn̄e nonne bonū

ſemen ſeminaſti ĩ agro tuo·
vnde ergo habet zizania: id
eſt· vnde venit tãta malicia
in tuã ſanctã eccleſiã· que iã
eſt magna qualis vnqꝫ fuit
ab initio. Reſpõdit dñs di-
cens: Inimicus homo hoc
fecit· id eſt· ꝑ inſpirationem
diaboli. Serui vero dixerũt:
Domine ſi vis colligim⁹ ea
id eſt· extirpemus oẽs male-
ficos raptores· latrones· lu
xurioſos· de tua ſãcta ecclĩa
Et ait: nõ. Ne forte colligẽ-
tes zizaniã· id ẽ· malos· era-
dicetis ſimul triticũ· id ẽ· bo
nos· quia multi ſunt pecca-
tores quos volo fouere vſ-
qꝫ ad mortem· ſi vellent cõ-
uerti· qꝛ nolo mortẽ pecca
toris Dimittite ergo creſce-
re· id eſt· viuere· tã bonos qꝫ
malos· vſqꝫ ad meſſem · id ẽ
vſqꝫ ad diem iudicij. Et tũc
dicam meſſoribus meis· id
ẽ· angelis. Colligite cum tu-
ba iudicij· ad iudicium oẽs
malos· ⁊ alligate faſciculoſ
in congregationem ad com
burẽdum ĩ igne eterno. Tri
ticum· id eſt· bonos congre-
gate· in orreum meũ· id eſt· ĩ
vitam eternam. Et hoc ẽ pñs
euãgelium. Notandũ vo qꝫ per
agrum ſignificari poteſt q̇libet hõ
in ſancta eccleſia· ⁊ ſic̃ agricola q̇ſqꝫ
facit circa agrũ ſuum vt fructum fa
ciat. Ita q̇libet homo circa corp⁹ ⁊
cor ſuũ facere debet. Quattuor enĩ
dꝫ facẽ. Primo agricola arat ſuũ
agrũ. Scdo fimũ apponit. Tertio
irrigat. Quarto ſemĩat. Primo
dico qꝫ vnuſq̇ſqꝫ hõ dꝫ cor et corp⁹
ſuũ arare cũ aratro ꝯfeſſionis. Sic̃
enim aratrum vertit agrũ qꝫ infer⁹
eſt ſuperi⁹. Ita confitens debet ver-
tere omnia q̃ ſcit in corde ⁊ reuelare
exterius ſuo confeſſori· ſicut ferrũ in
aratro ſcindit agrum · ita contritio
ꝑ peccatis debet ſcindere cor pecca-
toria· vt ait ꝓpheta Johel. ij. Scin-
dite corda vr̃a· ⁊ nõ veſtimẽta vr̃a·
ait dominus omnipotens. Hui⁹ le
gimus figuram ĩ Geñ. xxix. Qꝫ patriar-
cha iacob venit in terram orientalẽ
⁊ vidit aratores· et iuxta eos ĩ agro
puteum qui fuit obſtructus lapide
magno· ⁊ tres greges accubabant iu-
xta eũ· et amouebat iacob lapidem
de puteo · et venit pulcra puella dãs
ſibi idriam· dixitqꝫ ei: Bibe domi-
ne. Et bibit de manu puelle. Ita ſpi
ritualiter· per iacob nota peccatorẽ
qui ſupplãtat per penitentiã omnia
vitia· et venit ĩ agrum penitentie vt
inueniat fontẽ miſericordie· id eſt·
chriſtũ· qui ait Cant. iiij. Ego ſum
pute⁹ aquarũ viuentiũ. Sꝫ obſtru-
ctus erat iſte fons miſericordie ꝑ la-
pidem peccatorum quẽ amouet pec
cator· quando peccata confitetur et
tunc venit puella pulcra· id ẽ· gratia
diuina quam petit peccator dicens:
Da mihi bibere de fonte miſericor-
die quem inueni in agro penitentie
Et ait illa: Bibe domine de gratia
diuina qꝫtũ volueris. Et iuxta hũc
fontem accubabant peccatores pe-
nitentes et perfecti. Ergo p̊mo debẽ
mus arare corpus ⁊ cor noſtrũ per
aratrũ confeſſionis et contritionis·
et ſic inuenimus fontẽ miſericordie

Et ſic ptꝫ primū. Scđo dico ꝙ
debemus agrum noſtri corporis et
cordis impinguare ꝑ fimū·id ē·me-
moria ꝫ mortis vt fructū faciat. Vñ
Eccl.vij. Memorare nouiſſima tua
et ī eternū non peccabis. Quid enī
erit homo poſt mortē. Certe fimus
⁊ cinis·⁊ fauilla·⁊ lutum. Vñ Job
xxx. Cōparatus ſū luto et fauille et
cineri. Et iſta debet hō habere ſem-
per in mēte. Vnde ait Hieronimꝰ
Facile contemnit omnia qui ſemper
ſe cogitat moriturum. Vnde legitˀ ī
geſtis romanorū·ꝙ quidam magnꝰ
princeps cogitans de morte pānum
vilem lineum ī quo erat ſepeliēdus
erexit tanq̄ꝫ vexillum·et fecit ante ſe
ferri per omnes ciuitates ſui regni ⁊
voce ꝑconis clamari: Cū ꝫ eſſem rex
vndecim regnorum·hoc ſolū habeo
pro gloria mea:⁊ pro diuitijs aufe-
ram mecum ad terram pannū iſtū ꝫ
viliſſimum·et ſic pro memoria mor-
tis multa bona fecit. Sic nōs ſemꝑ
debemus cogitare·quia mors non
tardat. Cogitet homo ꝺ morte pre-
deceſſorum ſuorum. Vbi ſunt gi-
gātes? vbi ſunt fortes? vbi abſalon
pulcerrimꝰ? vbi dauid audētiſſimꝰ
vbi ſalomon ſapiētiſſimꝰ? vbi ſam-
ſon fortiſſimꝰ? Hi oēs trāſierunt et
in terrā reuerſi ſūt. Et ſic patet ſcđꝫ
Tertio debēmꝰ agrū cordis noſtri
lacbrymis irrigare·qꝛ ager nō por-
tat fructū ſuū ſine aq̄. Vñ p̄s. Ani-
ma mea ſicut terra ſine aqua. Hu-
ius legimus figurā Judic.p̄. Qꝛ ca-
leph in terra promiſſionis dedit fi-
liam ſuā ꝫ cuidam viro in matrimo-
nium·⁊ dedit ei pro dote terram in-
fructuoſā ꝫ·⁊ ſterilem que iuit ad pa-
trem ſuū dicens: Pater mi·dediſti
mihi pro dote agrū ſterilē· da mihi
agrū ꝫ irriguū. Qui exaudiuit p̄ces
filie ſue et dedit ei agrum irriguum
inferius et ſuperius. Inferius a fon-
tibus·⁊ ſuperꝰ a pluuijs·⁊ facti ſūt
diuites in agris iſtis. Ita ſpirituali-
ter. Homo habēs cor abſq̄ꝫ lacbry-
mis pro peccatis·⁊ durum corpꝰ ple-
num delicijs: vadat anima ad chri-
ſtum in ſecretū locū orans·et dicat:
O domine dediſti anime mee agrū
ſterilem·nullum vult facere fructū ꝫ
bonorū operum·nec vnq̄ꝫ emittere
lacbrymas pro peccatis·et tūc deus
exaudiet illum·⁊ dabit ſibi irriguā ꝫ
terram inferius·id eſt·gratiā in pre-
ſenti·⁊ irriguam ſuperius·id eſt·glo-
riam in futuro. Et ſic patet tertium.
Quarto debet homo facē vt bo-
nus agricola·videlicet agrum ſuū ꝫ
ſeminare de ſeminibꝰ benedictionū.
Vñ apl's.ij.Cor.ix. Qui ſeminat
ī benedictionibꝰ de benedictionibꝰ
et metet·⁊ qui ſeminat ꝺ ſemine cor-
poris·videlꝫ delectationes ⁊ deſide-
ria corporis·metet corruptionem·et
ſi ſeminat parum·parū metet. Sed
ſi ſeminat ꝺ benedictionibus virtu-
tū·tunc ait dñs ad eum ſicut legimꝰ
in figura ꝺ patriarcha yſaac. Gen.
xxvij.q̇ habuit duos filios q̇bꝰ ipſe
dedit benedictionē·ad primum ait
videlꝫ ad iacob. Ecce odor filij mei
ſicˀ odor agri pleni·cui bñdixit do-
minus qui ſtat cū floribus ornatus
Ad ſecūdū videlicet eſau ait: In ro-
re celi·et in pinguedine terre erit be-
nedictio tua. Ita pater celeſtis ha-
bet duos filios q̇bꝰ benedicet·ſcili-
cet īnocentes. Et ad illos ait: Ecce

odoꝛ filij mei·id eſt·fama ⁊ vita filij
mei ſicut agri pleni. Ad pꝫnitentes:
In roꝛe cęli·⁊ in pingnedine terꝫ erit
benedictio tua·id ē·gratiaꝫ ſpiritus
ſancti·dabo tibi ī remiſſionem om/
nium peccatoꝝ. Quinto dꝫ agrū
coꝛdis ſui metere·id eſt·fructū inde
colligere·quia qui arat coꝛpus ſuuꝫ
videlicet per confeſſionē·⁊ pſtinat
per moꝛtis meditationem et irrigat
per lachꝛymarū effuſionē·⁊ ſeminat
per elemoſynarum largitionem·ille
metet poſt hanc vitaꝫ per pꝛęmij re
ceptionē·vt ptꝫ in euangelio Mat
thęi.xiij. Simile ē regnū cęloꝝ the/
ſauro abſcondito in agro. Quis eſt
iſte theſaur⁹ niſi vita ęterna? Vbi
eſt theſaurus electoꝝ? Qui iſtū bñ
conſiderat·in agro huius coꝛpoꝛis
vēdit oīa quę habet ⁊ emit eū. Vñ
Greg⁹. Si bene conſideremus quę
⁊ quanta ſunt quę nobis pmittunt
in cęlis·vileſcunt omnia quę habē
tur in terris·et ſic patet ⁊c.

Dominica in.lxx. Sermo.xij.

Ite et vos in vi/
neā meā·⁊ quod iuſtū eſt dabo vo/
bis. Math.xx. Sciendū ꝙ prin
cipalis ſanctę trinitatis intētio erat
qñ hoīeꝫ creauit ꝙ deberet eē par/
ticeps ęternę glorię. Sed ꝓpter pec
catū pꝛimoꝛū parentū illam gratiā
amiſſimus quam potuiſſemus ha/
buiſſe·⁊ habere vitaꝫ ęternā gratis·
et hoc ſine omni laboꝛe. Et hoc reci/
tat eccleſia hodie ꝙ adaꝫ ⁊ eua ſunt
expulſi de paradiſo. Et ꝓpter h̄ de/
ponitur in eccleſia canticū lęticię·ſci
licet Alleluia. Te deum laudam⁹ te
dominū confitemur·⁊ Gloꝛia ī ex/
celſis deo. Et introitus miſſe īcipit:
Circūdederunt me gemitus moꝛtis
⁊c. Et poſt illud tēp⁹ ꝙ adaꝫ fuit
expulſus·nulli vult dare gratiꝫ vitaꝫ
ęternā. Et hoc pꝛopter tres cauſas.
Prima ꝓpter excellentiam q̄ tan/
ta eſt ſcḋm apoſtolū·ꝙ nec auris au/
diuit·nec oculus vidit·nec in coꝛ ho
minis aſcēdit quanta ſunt gaudia
quę pꝛęparauit deus diligentibus
ſe. Secūda cauſa pꝛopter ange/
loꝛum dignitatem. Angelis enim in
cęlo non dat gratis·ſed ipſi laudāt
deum ⁊ obediunt quando mittunt
ſcꝫ ad hoīes. Tertia cauſa ꝓpter
gloꝛiā hominū et honoꝛē. Nā ma/
ioꝛ ē honoꝛ qui viribus adquiritur
q̄ꝫ qui gratis datur. Vnde Greg⁹.
in quadam omel. Ad magna pmia
peruenire nullus poteſt niſi per ma/
gnos laboꝛes. Dicit ergo ī parabol
in themate. Ite ⁊ vos in vineā meā
Et remuneratio bonoꝛuꝫ operū ad/
ditur. Et quod iuſtum fuerit dabo
vobis·vt patet in euangelio quod
poſtea ſequit. Nota ꝙ per hāc vi
neam accipitur eccleſia vel quęlibet
fidelis aīa. Et ſcḋm hoc verba pmiſ/
ſa·ſunt verba dei exhoꝛtātia pꝛędi/
catoꝛes·vt ſint ſolliciti d ſalute ani/
marum. Et duo hic tangunt. Pri
mo de⁹ hoꝛtatur pꝛędicatoꝛes ad
pꝛędicationis exercitiū·cū dicit: Ite
in vineaꝫ meā·⁊ circa ſalutē anima/
rum laboꝛate. Secūdo ſubiun/
gitur retributiō is premiū. Et quod
iuſtum fuerit dabo vob. Primo
dico ꝙ vinea plātat in iuſtificatiōe

id ē. aīa. Hiere. ij. Ego plantaui tē vineā electā. hoc ē vtiqꝫ in iuſtificatione. Sꝫ q̄diu aīa manet ī peccatꝭ tunc eſt quaſi terra deſerta ⁊ inculta ꝑducens ſpinas ⁊ tribulos vitiorū. Poſtq̄ aūt per penitentiā ad deū conuertitur. tunc per dei gratiāꝫ in vineā plantatur. vt ꝑducat dulces botros beatorum operū. Tunc ego plantaui vineam electam. quia magnum eſt ꝙ deus animam ſordidā. ſcilicet in peccatis lauat ⁊ iuſtificat. ⁊ d̄ filio ire facit filium gratie. d̄ ſeruo perditionis filium adoptionis. ⁊ cuꝫ de captiuitate diaboli liberat et d̄ ſtatu miſerie reuocat ad patriā Quis non diligeret eum a quo tot bona reciperet? Ergo ſtulti ſūt qui iacēt in peccatis ⁊ dicunt ſe velle penitentiā agere in extremis: cuꝫ vera contritio nō infundatur niſi a ſolo deo. Confiteri poteſt homo et flere ſed nunq̄ veraꝫ contritionē poteſt hēre niſi deus infundat. Hiere. xxxi Poſtq̄ cōuertiſti me ego egi penitentiam. Sic ergo vinea. id eſt. anima plantat᷑ a deo in iuſtificatione. Ps. Vineā de egypto trāſtuliſti. Egyptus intelligitur tenebroſitas. et ſignificat ſtatum peccatoris. ⁊ ignorantie. carēs luce grē. Ad Eph. v. Eratis aliquando tenebre. nunc aūt lux in domino. Ab hac egypto dominus aīaꝫ transfert in iuſtificationem. Scđo bona predicatoꝝ inſtructione. Matth. xxi. Hic erat paterfamilias q̄ plātauit vineā. ⁊ ſepē circūdedit ei: Et per ſepē accipit᷑ doctrina predicatoꝝ. Sicut enī ſeps prohibet aditum beſtiaꝝ ne ledant vineā. ſic predicatio incurſū demonum ne ledant animā. Cū iſto ſepe circūdatur anima que libēter audit verbū dei. quia tali anime diabolꝰ nocere non poteſt. Eſa. xj. Non nocebūt neqꝫ occident ī vniuerſo mūdo. Sed heu propter peccata hoīs ſepes iſte aufertur ⁊ vinea diripitur. Eſa. v. Expectaui vt facēt vuas. fecit autē labruſcas Sic multi paſtores non multū curant verbū dei. qꝛ in hoc vilipēdunt ſermōes Pauli ij. Thimo. iiij. Erit tēpus quando ſanā doctrinā non ſuſtinebūt. ſꝫ ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi magiſtros prurientes auribus. Itē pagani ⁊ iudei non poſſunt manere in eccleſia. ſicut bufo non poteſt manē in vinea quando floreſcit. ideo oēs dānabunt᷑. O ſi peccator attenderet ꝙ ipſe vocatur hora prima. tertia. ſexta. ⁊ nona. ⁊ ſemꝑ vtiqꝫ ſi eēt hora veſperarum ipſe veniret. Greg. Illi qui ad bonā vitā vocant᷑. alij ī iuuētute. alij ī ſenectute. alij in puericia. et in vltima etate ꝑducunt᷑. et quaſi in diuerſis horis ad vineam vocant᷑ operarij. Greg. Cōſideret vnuſq̄ſqꝫ ꝙ ſic agat ī vinea ⁊ laboret ꝙ vitā eternā adquirat. Etiā debemꝰ fidelit᷑ laborare ne ocioſi nos īueniamur ī vinea. Vñ. j. Theſſal. iiij. Qui nō laborat. nō mādūcet ī patria. Venite ad me oēs qui laboratis et onerati eſtis. ⁊ ego reficiā vos Mat. xj. Sequitur euangelium.

Ixit ieſus diſcipulis ſuis parabolam hāc: Simile eſt regnum celoꝝ homini patrifamilias qui exijt primo mane conducere operarios in vineam ſuam

Cõuentione autez facta cũ
opariis ex denario diurno
miſit eos in vineam ſuã. Et
egreſſus circa horam tertiã
vidit alios ſtantes in foro
ociosos. Et dixit illis: Jte ⁊
vos in vineã meam ⁊ quod
iuſtũ fuerĩt dabo vobis. Jl-
li autẽ abierunt. Jterũ autẽ
exiit circa horaz ſextã ⁊ no-
nam et fecit ſimiliter. Circa
vndecimam horã exiit ⁊ in-
uenit alios ſtantes, et dicit
ill': Quid hic ſtatis tota die
ocioſi? Dicũt ei: quia nemo
nos cõduxit. Dixit illis: Jte
⁊ vos in vineam meam qđ
iuſtum eſt dabo vobis ⁊ cũ
ſero factuz eſſet dicit domi-
nus vineę procuratori ſuo:
Voca operarios ⁊ redde il-
lis mercedez incipiẽs a no
uiſſimis vſq; ad primos. Cũ
veniſſent ergo qui circa vn-
decimam horam venerant
acceperunt ſingulos dena-
rios. Venientes autẽ ⁊ pri-
mi arbitrati ſunt ꝙ plus eſ-
ſent accepturi. Acceperunt
autez et ipſi ſingulos dena-
rios. Et accipiẽtes murmu-
rabant aduerſus patremfa
milias dicentes: Hi nouiſ-
ſimi vna hora fecerunt ⁊ pa
res illos nobis feciſti q̃ por-
tauim' pondus diei ⁊ ęſtus
At ille reſpondẽs vni eorũ
dixit: Amice nõ facio tibi ĩ-
iuriam. Nonne ex denario
diurno conueniſti mecum?
Tolle quod tuum ẽ et vade

Volo autem ⁊ huic nouiſſi
mo dare ſicut ⁊ tibi. Aut nõ
licet mihi qđ volo facere?
An oculus tu' nequaz ẽ qꝛ
ego bonus ſum? Sic erunt
nouiſſimi primi ⁊ primi no
uiſſimi. Multi enim ſũt vo-
cati pauci vero electi. Et ẽ ſen-
ſus euangelii. Paterfamilias eſt q̃
primo mane id eſt ab adã vſq; noe
homines in vineam ſuam id eſt in
hunc mũdum pro ęterna vita labo-
randũ ꝯduxit. A noe vſq; ad abra-
am et ẽ hora tertia. Ab abraã vſq;
ad moyſen et eſt hora ſexta. A moy
ſẽ vſq; ad prophetas eſt hora nona
A prophetis vſq; ad chriſtum ẽ vl-
tima videlicet vndecima. Sed ve-
niẽte hora completorii id eſt die iu-
dicii: Tunc ait pater in diuinis ad
ꝓcuratorem ſuũ chriſtuz vt ſcriptũ
eſt Joh. v. Quia omne iudiciũ de-
dit pater in manus filii. Voca ope-
rarios et redde illis mercedem. Jn-
cipiens a nouiſſimis id eſt a chriſti-
anis qui vltimo venerunt ad vine-
am ſcilicet ad ſanctam eccleſiaz qui
bene laborauerunt accipient vitam
ęternam. Tunc inuidioſi iudęi ĩ pec
catis indurati credent etiam ſe ha-
bere vitam ęternam ⁊ exiſtimant ꝙ
pl' velint habere q̃ chriſtiani eo ꝙ
ante nos fuerunt in vinea et porta-
uerunt decẽ ꝓcepta ſꝫ ea non ſuaue
rũt et ideo murmurãt ꝯtra deũ. Et
ꝓpterea ait illis: An oculi vr̃i nequã
ſunt quia ego bon' ſũ. Tollite qđ
veſtrũ eſt ſm iuſticiam ⁊ ite aliqui ĩ
infernũ aliq̃ in vitaz de iudęis q̃ añ
chriſtũ fuerunt. Et nouiſſimi videlꝫ
chriſtiani erunt p̃mi ĩ remuneratiõe

Sermo XII

⁊ primi videlicet iudei et gentiles qui
ſaluādi ſūt erunt nouiſſimi. Et ideo
ſequitur. Multi ſunt vocati. et pauci
electi. Et ſic patet euāgeliū. Ergo quantum
ad thema. Ite ⁊ vos in vineā meam
propter quattuor cauſas. Prima eſt.
quia paterfamilias eam plantauit. et
diuiſit tribus filijs ſuis ſecundum triplicem
diſtinctionē hoīum in hoc mundo.
De hoc dicit cōmētator ī libro gre-
corum quod erat quidam pater habens
pulcram vineā. ⁊ habuit tres filios.
venit primus ad patrē dicens: Ro-
go te pater ex quo tibi multa bona
proueniunt de vinea. et tu modo non
indiges. da mihi vineā vt ſim dominus
fratrum meorū. Reſpondit pater:
Fili mi. dabo tibi quod ē curuum ⁊
rectum ī vinea mea. Venit alter. di-
cens: Dilecte mi pater. des mihi vi-
neam vt ſim dominus fratrū meorum. Re-
ſpondit pater: Dabo tibi quod ē in
vinea viride ⁊ aridum. Venit tertius
dicens: Dilecte mi pater. ego ſū mi-
nimus filius tuus. ⁊ ſemper feci quod iuſ-
ſiſti. des mihi vineam. Reſpōdit pa-
ter. dabo tibi quod fuerit ſubtus terrā
⁊ ſuper terram. Et pater reliquit eis
pulcram imaginē vt illā ī honorem
⁊ memoriā patris honorarēt. ⁊ receſ-
ſit ad terrā longinquā ad peregrinā-
dum. poſt patris receſſum contēde-
bant hi tres filij pro vinea. Dixit pri-
mus: Pater meus dedit mihi omnia
que in vinea ſunt. curuum ⁊ rectum.
Secundus dixit: Pater noſter de-
dit mihi in vinea. viride ⁊ aridum.
Tertius dixit: Pater noſter dedit
mihi omne quod eſt ſubtus terra ⁊ ſu-
per terram. et ſic non poterāt cōcor-
dare. Venerunt ad vnū magnum

magiſtrum ⁊ ſapientiſſimum. poſue-
runtque cauſam eorum in eum. Quicquid
iſte de vinea iudicaret in hoc vellēt
ſtare contenti. Et vnuſquiſque illorum
dixit illi magiſtro ſuum donū in vi-
nea. Dixitque magiſter ſapiēs: Affer-
te mihi imaginem patris veſtri. ⁊ fe-
cerunt ita. Tunc magiſter dedit eis
arcum cū ſagitta. dicens: Quicūque
veſtrum primus ſagittauerit cordi
patris veſtri. de hoc eo iudicabo. Pri-
mus ſagittauit valde prope. Secū-
dus adhuc primius. Tertius proiecit
arcum cum bailiſta dicens: Non ſa-
gittabo dilectum meū patrem. quia
multa bona mihi contulit. et multa
dona habeo de ipſo. Tūc ait magiſter:
Illi debetur vinea. et minor poſſedit
vineam. ⁊ factus dominus eſt fratrum ſu-
orum. Ita moraliter. vinea iſta ē ſā-
cta eccleſia quam pater plātauit ſua
dextera. Tres filij eius ſunt. gentiles
iudei. ⁊ chriſtiani. Primi fuerūt gē-
tiles vſque ad Abraā. cui dominus pri-
mo dedit circūciſionē. et iſti petebāt
pro vinea. id ē. pro ſācta eccleſia. quibus
dedit curuum ⁊ rectum. id ē. declina
a malo ⁊ fac bonum. ⁊ non habebāt
aliud preceptum. Secundi fuerunt
iudei. vt ab abraam yſaac ⁊ iacob. ⁊
omnes iudei petebant pro vinea. ut
ſcilicet ipſi eſſent domini totius mū-
di. Et dedit eis viride et aridum. id
eſt. Diliges deum ⁊ proximum tuū
ſicut teipſum. Tertij ſunt chriſtiani.
et hi per tertium filium figurantur
quibus dedit vineam. et omne quod
eſt ſubtus terram et ſuper terram. id
eſt. gratiam in preſenti ⁊ gloriam in
futuro. Et pater qui nobis ſic diui-
ſit vineam. receſſit ad celum ⁊ modo

contendunt gētiles·iudei· et chriſti-
ani. Sed pater reliquit nobis ſuā
imaginē·i· memoriā dominice paſſi-
onis in altiſſimo ſacramento . Sed
pueri ſagittant imaginē patris· vi-
delicet gentiles nō obſeruātes mā-
data eorum ·ſcz Declina a malo et
fac bonū. Similiter iudei ſagittāt
patrē ⁊ offendūt ·qꝛ non obſeruant
mandata patris· videlicet. Diliges
dn̄m deū tuum· ⁊ ꝓximum tuū ſicut
teipſum . Et ideo amiſerūt vineā ⁊
ipſi iudei dederunt ſententiā perdi-
tionis vinee per ſeipſos dicentes il-
lud Matth.xxj. Malos male per-
det· ⁊ locabit alijs agricolis vineā
ſuā. Sz nos chriſtiani habem⁹ vi-
neā tanq̄ iunior filius· ⁊ q̄diu non
offēdimus deū habem⁹ vineā. Sz
heu de die ī diem offendimus ideo
nō cuſtodimus . Vñ dicit dauid in
pſalmo. Vineā de egypto trāſtu-
liſti·eieciſti gētes· ⁊ plātaſti eā. Et
ſic patz primū mēbrum. Secūdo
dico anima hominis dicitur vinea·
quia debet ꝑſcindi ⁊ fodi. Vnde
Cant.ij. ait aīa. Tempus putatio
nis aduenit·id eſt·ꝑciſionis. Vix
poteſt homo q̄cunqz ſanctus fuerit
quin in vinea conſcientie ſue creſcat
aliquid ſuperfluum qd̄ meritū im-
pedit. Nam homo aliquando offē
dit deum in verbo·in cogitatione·ī
operatione·quādoqz per riſū. Su-
perflua vero amputentur ⁊ ꝑ confeſ
ſionem diligenter extirpentur ne vi-
nea anime annihiletur. Item debet
paſtinari per memoriam mortꝪ. Itē
debet fodi ꝑ timorem domini. Vñ
dicitˀ Ecc.j. Timor domini expellit
peccatū. Tūc vinea ꝑ̄iſa paſtina-
ta·irrigata· ⁊ foſſata· incipit florere
et gemmas ꝓducere. Et tūc omnes
beſtie venenoſe fugiūt· vt dic̄ Pli
nius. Vineam quando floret fugit
bufo et ſerpens non ſuſtinētes odo-
rem vinee. Tunc ait dn̄s Cant.vj.
Deſcendi in ortum meum vt vide-
rem poma conuallium· ⁊ inſpicerem
ſi floruiſſet vinea· et germinaſſet ma
la punica· reuertere reuertere ſuna-
mitis·&c. Cū vero vinea noſtra ſtat
in tanta pulcritudine deſiderat ma
lignus ſpiritus extirpare et inde fa-
cere ortum olerum. Vnde figuram
legimus.iiij. Reg. Erat enim vir in
terra iſrael naboth nomine· habens
vineam pulcerrimam ·quam vidēs
rex iudeorum deſiderans eā· miſit
ſeruos ſuos ad naboth dicens: Da
mihi vineam tuā vt faciā inde ortū
olerum. Et ille reſpondens ait: Nō
dabo tibi vineam meam quia here-
ditas patris mei eſt . Et tūc erat tri
ſtis valde. Sed poſtea venit ieſabel
mulier peſſima·miſit duos falſos te
ſtes· et fecit naboth propter vineam
ſuam lapidare · et ſic rex iudeorum
fecit de vinea ortum olerum. Ita ſpi-
ritualiter ·naboth eſt homo fidelis
habens vineā conſcientie bone quā
preparauit et coluit velut vineam
pulcram quā videt diabolus deſi
derans de ea facere ortum olerū ·id
eſt· peccatorū. Sed reſpondet fide-
lis: Non dabo tibi vineā·id ē·ani-
mam vel conſcienciam meam ꝑ con
ſenſum malorum operum. Tūc ieſa-
bel·id eſt·diabolica tēptatio mittit
occulte duos falſos teſtes mundū
⁊ propriam carnem que multa pro-
mittunt ſed falſū dicunt. Et ideo ꝑ

iſtos tres. ſcꝫ diabolum mundum ꝛ propriā carnem deſtruitur vinea ꝛ ſic fit ortus olerum ſeu ferarū. Tertio dico ꝙ anima dicitur vinea. quia ſicut vinea bene cuſtoditur. ita aīa iuſti debet bene cuſtodiri. Vñ dicit ipſa aīa deuota Cant. p̄. Poſuerunt me cuſtodem ī vineis. Sequit. Vineā meā non cuſtodiui. Debemus vineaꝫ cuſtodire ne leo ſupbie itret. ne porcus luxurie deuaſtet. ne vrſus auaricie deuoret. Vñ in p̄s. Exterminauit eā aper d̄ ſilua. ꝛ ſingularis ferus depaſtus eſt eā. Vindemiant eam omnes qui pretergrediuntur viam. Et per iſta a beſtias notātur peccata ſupra notata. Itē debemus cuſtodire ne vulpes doloſitatis ꝛ iuidie comburent. De quibus legimus figuraꝫ ī libro Judic. Sampſon fortiſſimus habuit multos inimicos qui eum libenter occidiſſent ſi potuiſſent. ipſe v̄o accepit multas vulpes et ligauit faculas ardentes ad caudas earū. ꝛ miſit eas in vineas inimicorum ſuorum. q̄ cōbuſſerunt omnes vineas. Ita fecit diabolus inimicus humani generis videns ꝙ non poteſt nos extirpare et occidere. quia angeli nos cuſtodiunt. ſed cauſa inuidie mittit vulpes fraudis ꝛ mendacij. et ligat eos ad ignem male concupiſcentie qui currunt ad vineas conſcientiarum noſtrarum. Ideo ait anima Cant. ij. Capite nob vulpeculas que demoliuntur vineas noſtras. Quarto anima deuota dicit vinea. quia ſicut in vinea colligitur fructus quod eſt vinum eterne fruitiōis quod homines letificat. Vnde dicitur ī p̄s. Et vinuꝫ letificat cor hominis. De iſto vino bone operationis deꝰ honoratur ꝛ proximꝰ emēdatur. Vnde Cant. v. Bibi vinum cuꝫ melle et lacte. Lac eſt album. ꝛ mel dulce ꝛ vinum nobile. Ita iſta bona cōſolatio. de quo dicit in p̄s. Vxor tua id eſt. aīa tua. ſicut vitis abundans in lateribus domus tue. De hoc legimus figuram in libro Judic. i parabolis. Ligna ſiluarum ſurrexerūt ut eligerent ſibi regem. venerunt ad vitem. ꝛ dixerūt: Tu eris noſter rex. Reſpōdit vitis: Nolo deſerere nobilem fructum meum q̄ deum letificat. ꝛ proximum edificat, ꝓpter imperium veſtrum. Ita debet quilibet fidelis homo vel anima iuſta facere. Cū mundus dicit Impa nob. id ē. exalta te honore mūdi. Reſpōdeat vitis. i. bona aīa. Nolo deſerē fructū bonoꝝ opeꝝ ꝓpt honorē mūdi. Ita ꝛ nos. q̄d ad thema Ite ī vineā meaꝫ ꝛ qđ iuſtum fuerit dabo vobis.

Dominica in. lx. Sermo. xiij.

Qui audiūt

verbū ꝛ retinēt. afferūt fructū in patiētia. Luc. viij. Nota ſic videmꝰ ī natalibꝫ ꝙ q̄libet agricola q̄ bn̄ vult ſeminare dꝫ tria conſiderare. Primū ē tp̄s qn̄ dꝫ exire ad ſeminandū. vnde dicit Eccl̄s. iij. Oīa tēpora tp̄s habēt. Si eni vellet ī hyeme linum ſeminare forte nō creſceret. Scđo dꝫ eē diligēs ita ꝙ ꝓpt pigritiā nō dimittat ſemīare Vñ. Prouī. xx. Qui ꝓpt frigꝰ. id ē.

propter pigriciam non vult arare ſi
petit non debet ſibi dari. Tertio
debet eſſe patiens· nam ait Jac. iiij
Agricola aſpergit ſemen in agrũ et
expectat rorem matutinũ et imbrem
ſerotinum. Jſta tria habuit chriſtꝰ
ſeminator verbi dei. Nam p̃mo no
tauit tempꝰ de q̄ ꝓphete p̃dicebãt ⁊
illud tẽpus bene ↄ̄ſiderabat quãdo
exiuit de celo et venit in mundũ· vt
ipſe ait in euangelio: exiui a patre et
veni in mundũ. Jtẽ habuit diligen-
tiã· qꝛ vt ait Matth. ix. Chriſtꝰ ci-
uitates ⁊ caſtellas circũiuit vt predi
caret. Tertio fuit patiens· qꝛ multo-
tiens phariſei ⁊ iudei audiebãt ver-
bũ eius· vt caperent ieſũ in ſermone
ſed ipſe patienter reſpondit. Et iſta
tria notant̄ in hoc euangelio.

Um turba plurima cõ
ueniret· et de ciuitatibꝰ
ꝓperaret ad ieſum dixit per
ſimilitudinem. Exijt q̄ ſemi-
nat ſeminare ſemen ſuũ. Et
dũ ſeminat aliud cecidit ſe-
cus viam· et conculcatum ẽ
et volucres celi comederũt
illud. et aliud cecidit ſupra
petraȝ et natum aruit· quia
non habuit humorẽ. Et ali-
ud cecidit ſupra ſpinas ⁊ ſi-
mul exorte ſpine ſuffocaue-
runt illud. Et aliud cecidit ĩ
terram bonam et ortuȝ fecit
fructũ centuplũ. Hec dicẽs
ſaluator noſter ieſus clama
bat: Qui habet aures audi-
endi audiat. Jnterrogabãt
eũ diſcipuli eius q̄ eſſet hec
parabola ait: Vobis datuȝ
ẽ noſſe miſteriũ· id ẽ: himel-
ſche zeichen· regni dei· cete-
ris autẽ in parabolis· vt vi-
dẽtes ⁊ audiẽtes nõ intelli-
gant. Eſt aũt hec parabola.
Semen ẽ verbum dei. Qui
aũt ſecus viam. hi ſunt q̄ au
diũt· deinde venit diabolus
et tollit verbũ de cordibus
eorũ ne credẽtes ſalui fiant
Nã q̄ ſupra petrã hi ſunt q̄
audiũt· et cuȝ gaudio ſuſci-
piũt verbũ dei· ⁊ hi radices
nõ habent· qꝛ ad tẽpus cre-
dunt· ⁊ in tẽpe temptationis
recedũt. Quod aũt ĩ ſpinas
cecidit hi ſũt cũ audierint et
a ſolitudinibus· et diuitijs·
et voluptatibus vite eũtes
ſuffocãtur· ⁊ nõ referunt fru
ctum. Quod autẽ ĩ terrã bo-
nam· hi ſunt qui ĩ corde bo-
no et optimo audiẽtes ver-
bum dei retinẽt· et afferunt
fructum ĩ patientia. Et hoc eſt
euãgelium. Circa quod eſt ſciẽdũ
quia protegit· eſt retinendũ· quia il-
luminat· eſt repetendũ· quia ſanat·
eſt cuſtodiẽdum· qꝛ mundat. Pri
mo dico ꝙ verbum dei eſt diligen
ter audiendum· quia protegit· ſ; pec
cator nõ audit· quia aures obturat
ad modum ſerpentis. De quo ĩ p̃s
Furor illis ſicut ſerpentis ⁊c· quia
non exaudit vocem incantantium.
Nam quando ſerpens ſedet in fo-
uea· et magiſter dulciter canit cũ fi-
ſtula vt eaȝ rapiat· vnam aurẽ ob-
turat cum cauda· aliã ponit ad ter-
ram vt non audiat. Jta facit pecca
tor quãdo p̃dicator verbũ dei canit
ſua dulciſſima fiſtula ꝓmittens dei

miſericordiã non audit ſicut ſerpẽs q̄ cauda ꝑmiſſionis ⁊ ſpe lõge vite obturat vnã aurem ⁊ cũ terra id eſt cũ terrenis occupationibꝫ obturat aliã aurẽ et ſic ſurdus eſt ⁊ ideo nõ ꝓtegit eũ nec aĩam a tẽptatione diaboli verbũ dei velut gladiꝰ educit. Vnde aplus. Accipite gladiuꝫ qḋ ẽ verbũ dei. Ubi legimꝰ figuraꝫ in libro Eſdre ꝙ hieruſalẽ ciuitas letiſſima fuit a Nabuchodonoſor deſtructa ꝓpter peccata habitãtiũ i ea. Locutus ẽ dñs vbũ ad Eſdrã ꝓphetã dicens: Conuoca in verbo meo filios iſrael ⁊ edificetis ciuitatem et cũ edificabitis tenete gladiũ in manibꝫ veſtris et ſic ꝓpt̄ inſidias inimicoꝝ vna enĩ manu laborabãt ⁊ cũ alia manu tenebãt gladiũ. Jta ſpiritualiter ciuitas hieruſalẽ ẽ conſcientia hominis quia hieruſaleꝫ ciuitas pacis dicitur ſed deſtruitur a Nabuchodonoſor ꝑ conſenſũ id ẽ malam inſpirationẽ. Vocat igitur dñs predicatorẽ dicens: Conuoca diſperſos iſrael per verbũ predicationis vt per penitentiam reedificẽt ciuitatẽ deſtructã id eſt conſcientiã ⁊ quando penitentiã reedificat peccator debet in vna manu gladiũ tenere id eſt verbũ dei vt quicq̇d ibi audierit ſemper attendat cũ tẽptatio venit diabolice fraudis ꝓponat gladiũ: vbi ⁊ cuꝫ alia manu operet̄ opera vtilia et bona vnde viuat et pauperibꝰ tribuat. Vnde ait aplus Bonũ eſt homini operari aliquid boni operis vnde habeat qḋ tribuat neceſſitatẽ patienti. Et ſic ptꝫ ſcḋm

Secũdo dico ꝙ verbũ dei ẽ retinendũ quia illuminat. Vnde dicit̄ i ps. Lucerna pedibus meis verbũ tuũ ⁊ lumen ſemitis meis. Sed heu peccator ẽ cecus quia ita cito ponit pedẽ ſuuꝫ ĩ luto ſicut ĩ mũdo loco i affectũ ita cito ponit ad peccata immunda ſicut ad opera bona. De q̇bus dĩ Threñ. iiij. Errauerũt ceci ĩ plateis polluti ſũt ſãguine i peccato. Talis cecꝰ peccator ſi accipit verbum dei illuminabit oculũ cordis vt ptꝫ in ps. Declaratio ſermonuꝫ tuoꝝ illuminat ⁊ ĩtellectũ dat paruulis. Multi nanqꝫ ſũt q̇ ſe promittunt ⁊ fouerũt ſe ad ſanctũ Jacobũ vel ad alias remotas ptes ut accipiant lumẽ corporale cuꝫ ſint debiles ⁊ nõ curant aĩe debilitatẽ. Q2 auteꝫ verbũ dei lumen ſit oculoꝝ ſine lucerna legimus Exo. vbi dicit̄. Fac mihi tabernaculũ de lignis nobilibus ⁊ auro ⁊ argento et ponas ĩ eo lucernam cuꝫ fuſorijs aureis vt qui ingrediuntur videant. Jtem precepit nobis dominus ut faciamus ſibi tabernaculum de lignis nobilibus videlicet de cipreſſo humilitatis de cedro charitatis et oliua pietatis ⁊ ḋ auro fidelitatis et de argento exemplaritatis et ibi habeat lucernaꝫ cordis et illam accendat de verbo veritatis. Sed heu iã multi ſũt quorum oculi mẽtis ſunt ceci ⁊ caliginoſi ꝙ nõ poſſunt videre lucernam in templo ſicut legimꝰ de Heli ſacerdote in p̊. Reg. quem percuſſit dominus ꝓpter peccata filiorũ ſuoꝝ q̇ ſibi in templo fuerũt ꝑſentati ⁊ ipſe non predicauit eis nec correxit ꝓpt̄ ħ percuſſit eum dñs qḋ nõ poterat videre lucernaꝫ in tẽplo. Jta multi ſũt ſacerdotes in eccleſia q̇ lucernaꝫ

verbi dei nõ accẽdũt· etſi verbis ac-
cendunt: exemplis malis extinguũt
Et ſic patet ſcḋm. Tertio dico ꝙ
verbũ dei diligẽter ẽ repetendũ: q̃r
ſanat. Vñ ait pſ. Miſit verbũ ſuũ
⁊ ſanauit eos· q̃r ẽ medicina anime·
Vñ legimus hiſtoriã ꝙ plato ma-
giſter phoꝝ docuit Ariſtotilem di-
ſcipulũ ſuum quõ deberet in facie
hominis iudicare cõplexionem. Et
poſtea vidit quendã diuitẽ hoĩem
valde ſibi familiarẽ· in cui⁹ aſpectu
iudicauit tria vitia· videlʒ ipſũ eſſe
furẽ· ipſũ ẽe mẽdacẽ· ⁊ ipſũ eẽ luxuri
oſũ· iſta tria vitia nũq̄ꝫ poterat expi-
ri ꝙ facerẽt ea. Fec igit̄ hoĩeʒ iſtuʒ de
pingere tã ĩ colore q̄ꝫ ĩ apparẽtia. q̄ꝫ
ĩ ſtatura. ⁊ illã imaginẽ portauit ad
ſuũ magiſtrũ Platonẽ· dicẽs: Re-
uerende magiſter multa didici a vo
bis· et nunq̄ꝫ in aliquo ſũ deceptus
ꝑter h̄ ꝙ non inueni in illo hoĩe cui⁹
imaginẽ h̄ habeo depictaʒ· q̃r ipſũ
ad vos ducẽ nõ poterã. Reſpondit
Plato: Sic ego video tu nõ es de
ceptus· q̃r talis hõ cuius h̄ eſt ima-
go hʒ h̄ tria vitia· ideo quere ab eo
q̄liter ſe habeat. Ille vero reuerſus
ad hoĩeʒ indicauit ſibi oĩa que acci
derant: reſpondit talis hõ Ariſto-
tili. Magiſter vos veꝝ dicitis ex cõ
plexione mea bene iudicatis· habeo
enĩ iſtas tres malas ꝯditiones natu
ralit̄· ſʒ ratio mea q̄ regnat in regno
aĩe vincit illa· q̃r tam multa audio
dicere ⁊ predicare de virtutib⁹ ꝙ vi-
tijs reſiſtere volo· ⁊ ideo oſtendã vo
bis occulte quõ reſiſtaʒ. Qui duxit
eũ in cubiculũ ſuũ· dicens: Ecce cuʒ
me inuadit ignis male cõpuſcientie
pono me nudo corpore ad lapidem
iſtũ frigidũ· donec ignis male cõcu-
piſcẽtie extinguatur. Itẽ cũ me inua-
dit iſta mala cõditio ꝙ libẽter ſub-
trahere res alienas· ecce ꝑcutio ma-
nus meas ad illã ſtatuam· ⁊ ſic rece-
dit. Itẽ cum me inuadit mendaciũ
ſeminare verba diſcordie ĩter hoĩes
fugio conſortia hominũ· et mordeo
dentibus meis ad ſtatuã iſtã donec
recedat a me· et ideo ſũ infirmus in
corpore· ⁊ ſanus in aĩa· ⁊ hoc audiui
in ꝑdicatione ꝙ melius eſt hoĩeʒ eẽ
infirmũ· ⁊ in vitaʒ eternã intrare· q̄ꝫ
eſſe ſanũ et condẽnari. Et hec ꝓbat
chriſtus in euãgelio Matth. xviij.
Si man⁹ tua vel pes tua ſcãdaliçat
te· abſcide eũ et ꝓijce abs te. Meli⁹
ẽ tibi claudũ vel debilẽ in vitã eter-
nam intrare· q̄ꝫ duos pedes vel du-
as manus habentẽ mitti ĩ gehennã
ignis. Ergo verbũ dei ſanat hoĩem
in aĩa. Et ſic patʒ tertiũ. Quarto
verbũ dei eſt fideliter opere implẽdũ
quia ſanat hoĩem in aĩa ⁊ mundat
Eſa. j. Lauamini mũdi eſtote· ⁊ au-
ferte malas cogitatiões veſtras ab
oculis meis. Nam peccata faciunt
hoĩeʒ in aĩa imũdũ· ſed verbũ dei
lauat eũ ⁊ mundat. Huius legim⁹
figuraʒ. iiij. Reg. ꝙ latrunculi exie-
runt de terra ſirie ad terraʒ iſrael· et
capiebant puellã· ⁊ duxerunt eã ad
vxorem Naaman in ſeruituʒ. Iſte
Naaman erat diues ⁊ leproſus ⁊ ĩ-
mundus. Dixit igit̄ puella: Vtinã
eſſet dñs meus in terra noſtra vbi ẽ
ꝓpheta Heliçeus· ipſũ bene ſanaret
Quod audiẽtes Naamã venit cũ
magno comitatu ad ꝓphetã Heli-
çeũ· ⁊ petiuit vt ſanaret euʒ. Rñdit
ꝓpheta: Dico tibi ex verbo domini

vade lauare ſepties in iordane et ſaluaberis. Qui fecit ſm verbum ꝓphete et ſanat⁹ eſt. Ita moraliter peccator eſt leproſus et immundus in aīa coram deo ⁊ āngelis. Tunc puella. id ē. inſpiratio diuina dicit ei ī ꝯſcientia. vade ad eccleſiā ⁊ ibi inuenies ꝓphetā diuī verbū dei ꝑdicātem: et quicqd tibi dixerit h̄ fac. Et tunc ſacerdos ꝑdicās verbū dei dīc peccatori leproſo ī aīa: Uade lauate ſepties ī iordane. id ē. exerce te in ſeptem operibus pe̜nitētie̜. habeas contritionē. et primo quādo lauas te habeas puram confeſſionem. Et ſcdo quando lauas te. habeas ſatiſfactionez. Tertio quando lauas te habeas deuotā orationē. Quarto quādo lauas te habeas ieiuniū. Et quinto qn̄ lauas te habeas caſtigationē. Et ſexto lauas te dādo pauperibus elemoſynā. Et ſeptimo qn̄ lauas te habeas firmū ꝓpoſituz nō peccare ampli⁹. et capiat anima tua priſtinam gratiam quā amiſiſti. Et ſic patet ꝙ verbū dei ꝓtegit. illuminat. ſanat. ⁊ mundat.

Dominica in .l. Sermo. xiiij.

d Eſcēdit dominus ab hierl'm in hiericho. ⁊ ce̜cus ſedebat ſecus viā. Luc. xviij. Nota ꝙ añ peccatuz Ade̜ et Eue̜ genus humanum habuit tres magnas dignitates. Primo habuit ſapientiaz ⁊ intellectum: Ideo Adā anteq̄ʒ peccauit cognouit oēz curſū ſtellaꝝ. ⁊ oēs virtutes herbarum. et omnib⁹ animalib⁹ dedit ſuā ꝓpria noīa. Secūdo habuit pulcritudinē in aīa: Nā ſi nō peccaſſet homo tādiu ī paradiſo vixiſſet quo ipſū deus cum aīa ⁊ corpe ad ce̜luz trāſtuliſſet. et quaſi iam fuit clarificat⁹. Tertio habuit loci eminētiā ꝙ ſi pulcrior loc⁹ fuiſſet ſub celo q̄ʒ paradiſus. de⁹ hoiēm impoſuiſſet. ī tantū hoīez dilexit quē ad ſuā imaginem creauit. Sed has tres dignitates amiſit ꝓpter peccatū. Primo ſcʒ ſapientiā: ⁊ fact⁹ eſt homo quaſi ſtult⁹. Obſcurat⁹ ē in ītellectu. ideo q̄ſi ce̜cus nō cognoſcit viā veritatis. Amiſit pulcritudinē ⁊ factus ē mōſtrum ī corpore et ī aīa. Amiſit loci eminentiā. qr expulſus ē de paradiſo cadēs in hanc vallem terrenā miſerie̜. Sed iſta voluit dn̄s in nobis ꝯfirmare ꝑ ſuā ſanctiſſimā paſſionē. Et ideo voluit pati. conſpui. flagellari. ⁊ crucifigi. et de his fit mētio in euāgelio qd' dixit Jeſ⁹ diſcipul' ſuis.

e Cce aſcēdimus hieroſolymā. et ꝯſūmabūt oīa q̄ ſcripta ſūt ꝑ ꝓphetas de filio hoīs. Tradet enim gētibus. ⁊ illudet. flagellabitur. ⁊ conſpuet. Et poſtq̄ʒ flagellauerūt. occident euz et tertia die reſurget. Et hoꝝ nihil intellexerūt. Erāt autē verbū iſtud abſconditum ab eis. et nō intelligebant. vtrū diceret de deo an de alio. Et factū eſt cū appropinquaret hiericho ce̜cus qdam ſedebat ſec⁹ viaz mendicans. Et cū audiret turbā ꝑtereūtē iterrogabat

quid hoc eſſet? Et dixerunt
ei q Jeſus nazarenus trã-
iret. Et clamabat dicẽs: Je-
ſu fili Dauid miſerere mei.
Et q̃ p̃ibãt icrepabãt euz vt
taceret. ipſe vero multo ma-
gis clamabat: Jeſu fili Da-
uid miſerere mei. Stãs au-
tem Jeſus iuſſit illũ adduci
ad ſe. Et cũ appropinquaſ-
ſet interrogabat eum dicẽs:
Quid vis vt faciam? At ille
dixit: Domine vt videaz lu-
men. Et dixit ei: Reſpice. fi-
dés tua te ſaluũ fecit. Et cõ-
feſtim vidit et ſequebat euz
magnificans deum. Et oĩs
plebs vt vidit. dedit laudez
deo ex iſto miraculo Et ſic pa
tet euãgelium. Fit autẽ mẽtio quo
ad thema. Cũ deſcẽdiſſet Jeſus ab
hierl'm cec⁹ ſedebat ſec⁹ viam ⁊c. ſci
endũ q cecatio primo fit p fumum:
Scdo p ĩfirmitatẽ aliquã. Tertio
p puluerẽ. Quarto p fetorẽ. Pri
mo excecatio fit per fumũ per quez
notat' ſuperbia. Nam quãto mag'
fumus ſe ĩ aerem eleuat tanto mag'
deficit. Vñ in ps. Impij autẽ mox
vt honorati et exaltati fuerint quẽ-
admodũ fumus deficient. Hui⁹ le-
gim⁹ figurã in libro Judic. ix. Abi-
melech princeps iniquus ſuccendit
igne oppidũ thebes. ⁊ p fumũ ho-
mines excecati ⁊ expulſi fugerunt in
vnam turrim tunc ꝓpter fumũ. Sz
Abimelech ignem turri ſuppoſuit vt
per p fumum excecaret. et ſe ĩ capti-
uitatem darent. Sed quedã domi-
na fragmen mole ꝓijciens ĩ caput
Abimelech. qui ꝓpter fumum iactu-
ram non vidit. et cecidit in mortem.
Et cum ſe vidit mori dixit in ſuper-
bia ad armigerum ſuuz: Sta ſuper
me ⁊ interfice me. ne a femina dicar
occiſus. Jta moraliter. thebes ciui-
tas ſignificat ſanctitatem vite vbi
anima inhabitat. Sed venit Abi-
melech. id ẽ. diabolus. volẽs fumo
ſuperbie animaz excecare, ſicut ipſe
excecatus eſt. Et in illo fumo multi
ſũt excecati. Sz viri fideles ad tur-
rim contemplationis fugientes. id ẽ
celeſtia ꝯſiderantes ꝓijciunt lapidẽ
penitentie. ĩ quo Abimelech ſuper-
bum occidunt. Unde Ambroſi⁹ d̃
moribus hominũ. Una ſcintilla ce
leſtis gaudij conſiderata omnez ſu-
perbiam homines a ſe proijciunt et
igne claritatis celeſtis ſe clarificant
ut deuz cognoſcant. Et ſic patz pri-
mũ. Secũdo excecatio fit p infir
mitatem corporalez. vt in ipſo ma-
nifeſtentur opera dei. vt patet de il
lo ceco nato. vbi diſcipuli dixerũt:
Domine quis peccauit. hic aut pa-
rentes eius vt cecus naſceretur? Di
xit domin⁹: Neq3 hic peccauit neq3
parentes eius. ſed vt manifeſtentur
opera dei in illo. Et per illaz cecita-
tem notatur conſuetudo peccatorũ
que excecat intellectum hominis vt
non cognoſcat ſuam nobilitatẽ vt
filij iſrael. Nam quando homo diu
ſtetit in niue vel in claro ſole et ĩtrat
domũ. tunc ſtat diu quaſi cec⁹ nihil
videns. donec iſta imaginatio albe-
dinis vel claritatis abſcedat. Jta cõ-
ſuetudo peccandi in qua homo na-
turaliter inclinatur. excecat animuz
ſuum in exeundo ad domuz eternã
q non poteſt videre ſuum creatorẽ.

vt p₃ de veſpertilioē qui nō volat
niſi in nocte ꝓpter debilitatem ocu/
loꝝ ſuoꝝ. Ita peccator magis de/
lectatur in tenebris peccatorū q̄ȝ in
luce veritatis. Huius legimꝰ figurā
Exo. xvj. ꝙ Moyſes filios iſrael d̄
tenebroſa regione egyptioꝝ ad ter/
ram promiſſionis duxit. ⁊ dominus
pluit illis manna. Sed populꝰ fuit
tam cecatus ꝑ ꝯſuetudines egypti/
orum ꝙ dixerunt: Vtinaȝ eſſemus
in egypto vbi ſedebamus ſuꝑ ollas
carniū ⁊c. Ita moraliter. filij iſrael
in egypto ſunt chriſtiani ī h̄ mūdo.
ī peccatis excecati. Sed diuina gr̄a
volens eos ducere de tenebris viti/
orum quibꝰ anima excecatur. inſpi/
rat eis vt exeant per penitentiā. ſed
ipſi magis diligunt tenebras q̄ȝ lu/
cem. vt veſpertilio. ⁊ magis delectā/
tur in peccatis carnalibus q̄ȝ virtu/
tibus ſpiritualibus Et ideo dicunt
cū filijs iſrael: Vtinam eſſemus in
egypto. id eſt. in tenebris viciorum
Vn̄ Augꝰ. in ſoliloquio. O lumen
veridicū illuminans omnē hominē
venientem in hunc mundū: Tu es
ſol verus illuminans celū et terram
Ve tenebroſis oculis quos peccata
excecauerūt. in tenebris aſſueti tene
bras diligunt. ideo ad eternas tene
bras ibunt. Ideo hodie bn̄ poſſunt
dicere cum ceco ⁊ clamare: Domine
vt videam lumen. **Tertio** dico ꝙ
aliqui excecātur ꝑ puluerē auaricie
q̄ hodie in eccleſia multos excecauit
Vnde ꝯquerit dn̄s ꝑ ꝓphetā Eſa.
xlij. Quis eſt cecus niſi ſeruus meꝰ.
me non cognoſcens ꝓpter puluerem
terrene cupiditatis: De iſta exceca/
tione legimꝰ figurā Exo. v. ꝙ Pha

rao inſtituit malos hoīes ſine miſe/
ricordia exiſtētes vt cogerent filios
iſrael ad congregandū lutū vt face/
rent lateres. ⁊ vt colligerent paleas.
Et ſic vexabant eos ſine omni miſe/
ricordia. Propter qđ percuſſit dn̄s
egyptū tenebris tantis ꝙ hoīes nō
videbāt ꝓprias manus. nec vnus al
terum. ⁊ tenebre erant ita ſpiſſe ꝙ po
terant palpari. Et ſic plagauit eos
cū tenebris cecitatis. Ita dominus
ſanctā eccleſiam ex quo vnus alteri
non cōpatitur. ſed ad colligendum
lutū ⁊ puluerem terrenarū rerū eos
compellit Pharao. Propter qđ
deus eos excecauit in ſpiritualibꝰ et
in temporalibus ꝙ frater fratrē nō
cognoſcit. nec pater filiū. nec filiꝰ pa
trem. nec mater filiā. nec filia matrē.
ideo tenebre denſate ſunt ⁊ palpabi
les ſuper vniuerſam terram. Vnde
Augꝰ. O inſatiabilis cecitas auari/
tie que nūq̄ȝ impletur. nec proximo
fideȝ ſeruat. bona vidue rapit. ⁊ pu
pillo falſum teſtimoniū ꝓfert. occu/
pat rem mortui. et non cognoſcit ſe
moriturū ꝓpter cecitatem ſue intelli
gentie ⁊c. **Quarto** aliqui cecant
per fetorem vel īmundiciaȝ per quā
ſignificatur luxuria. Vn̄ legimus fi
guraȝ ī libro Judic. xvi. ꝙ Samſō
dilexit Dalilam mulierem pulcraȝ
valde. que ipſū decepit. ⁊ captꝰ am/
bos oculos perdidit. Ita homo lu/
xurioſus excecatur captꝰ a diabolo
Nā ꝑdit oculū dextrū cū quo dȝ ce
leſtia deſiderare. ꝑdit ſiniſtrū cuȝ q̄
dȝ eternas penas ꝯſiderare. Item
excecauit peccatuȝ luxurie illos du/
os ſenes qui Suſannaȝ ad mortem
iudicauerunt. ꝙ ſuꝑ caput illiꝰ ꝓhe

mulieris iudicauerūt. Vñ Daniel
uit ill'. Spēs illi⁹ mulieris excecauit
vos. Ideo heu multi ſūt iā ceci ī ſā
cta eccl'ia. Ergo neceſſe eſſet clamare
Jeſu fili dauid. miſerere mei. Vñ
Jeſus: Quid vis vt faciā tibi? Do
mine. vt videaʒ lumen. Sicut enī
q̄druplex ē cecitas. ita quadruplex
ē illuminatio cecitatꝭ. Nam pma
illuminatio facta ē ceco. De q̄ dicit'
in euāgelio Joh. ix. ꝙ chriſtus acce
pit de ſputo ſui benedicti oris ⁊ mi
ſcuit cum terra et liniuit oculos ei⁹.
dicens: Vade ad natatoria ſiloe ⁊
laua. Quare fecit chriſt⁹ hoc? Certe
ad noſtrā doctrinā. vt q̄ fuerit exce
catus per puluerem auaricie ponat
puluerem ſup oculos cordis. vt ha
beat ī mēte illud Gen̄. iij. Memen
to homo ꝙ puluis es. et ī puluerem
reuerteris. Secūda illuminatio
fit' per medicinā oculorum. De qua
Apoc. iij. vbi Johes vidit quendā
cecum nudum et pauperē. ad quem
ait vox diuina: Suadeo tibi a me
emere aurum vt locuples fias. quia
paup̄ es. eme a me veſtimentū vt in
duaris. Itē eme a me collyriū ⁊ vn
gas oculos tuos ut videas. Quid
p̄ iſtū cecum. niſi homo cecus p̄ lu
xuriam? quia perdidit veſtem inno
centie ⁊ lumen intelligentie q̄ debet
emere aurum caſtitatis. veſtimentū
ſalutis. ⁊ collyrium virtutꝭ. Et illud
poteſt emere pro tribus denarijs. vi
delicet pro cōtritione. confeſſione. ⁊
ſatiſfactione. Tertia illuminatio
facta eſt per fel. vt patet Tobie. xj.
vbi angelus dñi dedit conſiliuʒ iu
niori Tobie. dicēs: Accipe fel piſcis
iſtius ⁊ vnge ſup̄ oculos patris tui.
Qs fecit ⁊ vidit. Per iſtam ceci
tatem accipitur cōſuetudo peccandi.
vt q̄ fuit cecus ex conſuetudine pec
catorū. ponat fel per meditationem
eterne damnationis ſeu amaritudi
nis ſup̄ oculos aīe vt viſuʒ recipiat
Quarta illuminatio ē d̄ fide. Si
cut patꝫ de iſto ceco de quo hodie:
ad quem dñs dixit: Reſpice. fides
tua te ſaluū fecit. Et cōfeſtim vidit.
Ita ſpūaliter q̄ fuit cecus vl' exceca
tus p̄ peccatū ſupbie. humiliet ſe. et
vadat ad chriſtū vt illuminet'. Vñ
in p̄s. Accedite ad eum vos auari.
vos luxurioſi. vos ī peccatis ꝯſueti:
et illuminamini. ⁊ facies veſtre non
confundentur eternaliter.

In capite ieiunij Sermo. xv.

Conuertimini ad me in toto corde ve
ſtro ⁊c. Johel. ij. Nota ꝙ deus
creator omnium creaturarum eſt in
omnibus v̄tutibus laudandus. tñ
p̄cipue laudat illum ipſe ꝓpheta in
duabus virtutibus. videlicet in mi
ſericordia. ⁊ iuſticia. Juſticiam exer
cet in malis ⁊ obſtinatis. ⁊ miſericor
diam in conuerſis. Unde dicit p̄s.
Miſericordiam et iudiciū cantabo
tibi dñe. Humano generi magis eſt
neceſſaria miſericordia q̄ꝫ iuſticia.
quia homo fragilis eſt. et ad peccā
dū pnus. ſic ipſe de⁹ ait Gen̄. viij.
dico ꝙ cogitatio hoīs omni tēpore
pna ē ad malū. Vult ḡ ſuam mīaʒ
nobis impartiri. ꝙ ſibi ꝓprium ē mi
ſereri. Vocauit igit' nos ī themate

ꝑdicto. Conuertimini ad me in toto corde veſtro. Item vocat nos ī euāgelio qḋ hodie legimus ⁊c.

Exit Jeſus diſcipulis Cum ieiunatis nolite fieri ſicut hypocrite triſtes. Exterminãt eni facies ſuas id ē macras oſtendūt et depictas vt appareāt hoībus ieiunātes. Amen amē dico vobis receperunt mercedē ſuã. Tu aūt cū ieiunas vnge caput tuū. ⁊ faciem tuã laua ne videaris hominib⁹ ieiunans. ſed patri tuo q̄ ē ī abſcōdito. Et pater tuus q̄ videt in abſcondito reddet tibi mercedē. Nolite theſaurizare theſauros ī terra vbi erugo et tinea demolit̄. vbi fures fodiūt ⁊ furātur. Theſaurizate vobis theſauros in celo. vbi nec erugo nec tinea demolitur. et vbi fures non effodiūt neq̄ furantur. Ubi ē theſaurus tuus. ibi ē ⁊ cor tuum. Et ſic p̄tȝ euangeliū Ergo quo ad thema: Conuertimini ad me in toto corde veſtro. ꝓpt̄ quattuor cauſas. Primo propter dei vocationem. Sc̄do ꝓpter mortꝭ certitudinē. Tertio ꝓpter peccati cōſuetudinē. Quarto ꝓpter meriti remunerationē. Primo dico q̄ ad deum debemus cito conuerti ꝓpter dei multiplicē vocationē. Vocat autē deus peccatorem de ſtatu malo ad ſtatū bonum diuerſis modis. Vocat eū per diſtricti iudicij timorem ſibi inſpirando q̄ velit venire ī die iudicij in ſede maieſtatis ſue. et ipſū peccatorē iudicare ad eternam penam. ⁊ cōuerſum remunerare ad eternum gaudiū. vt p̄tȝ Matth. xix Cū venerit filius hoīs in ſede maieſtatis ſue ⁊c. Itē vocat ipſū p ſuos ꝑdicatores. q̄b⁹ ait Marc. xvi Ite ī orbem vniuerſū. ꝑdicate euangeliū oī creature. Mat. iij. Penitentiam agite ecce appropīq̄bit regnū celoꝝ Itē iſtud dic̄ Eſa. lviij. Clama ne ceſſes. q̄ſi tuba exalta vocē tuam. ⁊ annūcia ꝓplo meo ſcelera eoꝝ. Item vocat ipſū p ſuā patientiā ipſū diu expectando. Vn̄ ad Heb. iiij. Patientia chriſti expectat te ut accedas cū fiducia ad thronū gratie. Itē vocat eū p tēporis abbreuiationem. q2 tēpus ſepe abbreuiat̄ q̄ morit̄ ante tēpus. ⁊ illud tempus nobis cōceſſū eſt cauſa ꝯuerſionis. vt p̄tȝ Apoc. xviij. p figurā. vbi legim⁹ q̄ Johānes predicauit loadicenſibus ī regione iuxta ephesum. et ipſi nolebant ſuam ꝑdicationem audire ⁊ cōuerti ad dominū. Tunc angelus domini venit. et ſtetit ſupra mare habens lapidem molarē in ſcapulis ſuis. ⁊ dixit ad beatū Johannē: Ecce Johānes taliter ſubmerget̄ peccator ſicut lapis iſte. Et in mare piecit lapidē cū tanto impetu q̄ totum mare mouebatur. Hanc autē figurã oſtendit angelus. et ſcripſit Johānes ad peccatoꝝ cōminationē vt deberet predicari. q2 tempus penitēdi poſt hanc vitā haberi nō poteſt. ſaltē ad ſpaciū vnius hore. ſed immediate ī ictu oculi ſubmergentur. Hoc idē p̄tȝ in ps. vbi ait ꝓpheta. Dimerſiſti eos dn̄e in mare cōdemnatiōis ſicut plumbū in aquis vehemētib⁹.

Bartholo de [illegible]

Item vocat dominus peccatorem misericordiam promittẽdo. Unde dicit Hiere. iij. Vade ad orientẽ et occidentem ⁊ clama: O aduersatrix israel·id ē· O anima peccatrix tu peccasti cõtra tuũ creatorem sub omni ligno frondoſo· ſed reuertere per pẽnitentiã· et ego ſuſcipiã te· dicit dominus. Aug⁹. Omne tempus ꝙ nõ ð deo cogitaſti· hoc cogita te perdidiſſe. Idem. O ꝙ̃ magna eſt miſericordia dei ꝙ peccatorem conuerſũ non minus diligit ꝙ̃ eũ qui nanꝙ̃ peccatũ vel maculã contraxit. Hieronym⁹. Vera pẽnitẽtia ē ſecũdus baptiſm⁹· quia ſicut hõ renouatur a peccato in baptiſmo·ita et per pẽnitentiã. Chriſtus a ſua natiuitate vſꝗ ad paſſionẽ durã penitentiam fecit· ⁊ vſꝗ ad finẽ vitẽ. Ergo debẽmus primo cõuerti ad dñm· q̃ ipſe vocat nos multipliciter· ⁊ tantũ de primo. Scdo debem⁹ cõuerti ad dominum in toto corde noſtro cito ꝓpter peccati conſuetudinẽ. Unde dicit Bernard⁹. Difficile ſurgit ad conuerſionẽ· quẽ terrena moles cũ mala conſuetudine premit. Unde in ps. Iniquitates meẽ ſupergreſſẽ ſunt caput meũ·et ſicut onus graue grauatẽ ſunt ſuper me. De quo legimus exẽpluz de quodã heremita q̇ exiuit cluſã et vidit quendam hoĩeꝫ faſciculũ lignoꝝ colligentẽ ⁊ leuare cupiẽtẽ ⁊ cũ leuare nõ poterat ꝓpt̃ magnitudinẽ· ⁊ tũc plura ligna addidit· donec põd⁹ ligni ipſũ oppreſſit. Quẽ iſte ſignat niſi peccatoreꝫ? Nota ꝙ iſte peccator conſuetudinarius eſt qui peccatũ facit ⁊ aggrauat animã· ⁊ quanto magis anima aggrauatur· tanto magis addit peccata peccatis· donec ſub onere peccatorũ anima ſubmergatur ⁊ opprimitur. Debemus igit̃ deponere onus peccatorũ per pẽnitentiã· ⁊ non addere per culpam· quia difficile ē cõſueta relinquere. Cuius habemus figurã. iij. Reg. ij. De quidam vir nomine ſemei peccauit contra dauid q̇ ipſũ expulit de regno et exhereditauit. Sed regnante ſalomone ꝑ dauid patre ſuo· ⁊ ille ſalomon fuit rex clemens· accepit eũ ĩ grãꝫ ⁊ reſtituit ſibi hereditatẽ pfatam et priſtinã ſub tali pacto ꝙ non deberet ſemei trãs torrẽtẽ cedrõ ire· ſed ſi trãſiret moreret̃ ꝫ ſemei ex conſuetudine nõ poterat dimittere quin tranſiret cedron. Qđ percipiẽs ſalomon miſit ſeruos ⁊ ipſũ occiderũt. Ita moralit̃ ꝑ ſemei nota peccatorẽ ꝯſuetudinariũ q̇ peccauit in dauid·i· in deũ patrem in diuinis· q̇ ipſũ expellit ð regno ẽterno· ꝫ regnãte ſalomone· id ē· chriſto· q̇ ē rex pacificus faciẽs pacem ĩter deũ ⁊ peccatorẽ· recipit peccatorẽ pẽnitẽtẽ ad gratiã· ⁊ reſtituit eũ in gradũ priſtinũ· ſed peccator accepit pceptũ ab eo vt nõ tranſgrediatur cedron·i· ꝓcepta euangelica ſed maneat in hieruſalẽ· id ē·ĩ ſtatu pẽnitẽtiẽ. Sed cũ peccator pceptũ tranſgreditur in conſuetudine peccatoꝝ antiquoꝝ· tũc tẽpore mortis mittit chriſtus ſuos famulos·i· tortores· qui ducunt eũ ad ſuppliciũ· et ſic hõ multotiẽs cadit ex cõſuetudĩe. Ideo debet hõ ſẽpe confiteri. Unñ ait Hieronym⁹. Sicut ẽthiops difficile poteſt mutare pellem ſuam· ita peccator cõſuetudinarius ſtatũ ſuũ

Sermo XV

x. Tertio dico q homo debet cō
uerti ꝓpt mortis incertitudinē. Vñ
Bernard⁹. Nihil certius morte. et
nihil incertius hora mortis. Vñ ait
poeta. vnde v̄sus. Hoc scio q mo-
rior. vbi. quō. nescio qñ. Sepe enim
homo cadit improuise i foueā mortꝭ
dū non sperat. Exemplū in naturis
rerū de quodā hoīe q ambulabat ꝑ
heremū. cui occurrit vnicornis ipsū
volens suo cornu occidere. trudens
penes cor hominis. et ille retrogra-
diens. et antea se defendēs quantū
potuit donec retrogradiēdo cecidit
in foueā valde pfundam i cui⁹ me-
dio creuit arbor. sup quā a casu re-
māsit. Subt ipsū i fundo fouee erāt
serpentes ꝛ bufones capita erigen-
tes casū istius expectantes. ꝛ de mu-
ro exierunt duo mures. vnus albus
ꝛ vn⁹ niger. arborē illā corrodentes
ꝛ in arbore creuerūt poma pulcra. et
ille apprehēdit poma et comedit. ꝛ
oblit⁹ oīs doloris. videlicet vnicor-
nis supius stantis. inferi⁹ bufonū ꝛ
serpentiū ꝛ murium corrodentium.
donec arbor cecidit. ꝛ ille in foueam
corruit. ꝛ serpentes ꝛ bufones deuo
rauerunt eū. Ita moraliter. vnicor-
nis ē mors q̄ est horribilis nulli par-
cens. nec diuiti. nec seni. nec pauperi
nec iuueni. querens hoīem iterficere
sed hō se defendit inquātū potest.
Cū enī sentit venire vnicornē. id est
mortē. cito querit medicinā mortis
Et fouea est sepulcrū in quo sedent
serpētes ꝛ bufones mortē hoīs expe
ctantes. sed sedet homo i arbore fra
gilitatis humane. quā duo mures
corrodunt. id ē. dies ꝛ nox. videlicet
albus ē dies. et niger ē nox. ſ poma
in arbore sūt delicie mūdi. q̄ homo
accipit. ꝛ obliuiscitur mortē ꝛ fragi-
litatē sue nature. donec cadat in fo-
ueam sepulture. ꝛ deuoretur a serpēti-
bus ꝛ bufonibus. Ideo debem⁹ con-
uerti cito. qr nescimus qñ mors ve-
niet. Quarto dico q debem⁹ ci-
to ꝯuerti ad dñm ꝓpter p̄cij remune
rationē. ꝛ ad ꝓmerendā eternā glo-
riā. Vñ ait dñs Esa. xlv. Cōuerti-
mini ad me et salui eritis. et ero vester
dñs i eternū. Ipse enī stat ad recipi
endū nos i grām. vt patz Luc. xv. de
filio pdigo Qui dixit ad prēz: Pa
ter da m portionē meā q̄ me ꝯtigit
ꝛ illā ꝯsūpsit iutiliter viuēdo luxurio-
se et venit i tātā inopiā q cupiebat
saturari de siliquis. q̄s porci come-
debāt. ꝛ nemo illi dabat. At ille ait
intra se: Cōuertā me ad patrē meū
vt me recipiat tanq̄ vnū ex mercēna-
rijs. Et pater fecit q̄ttuor filio suo.
Primo statim obuiauit sibi. Se-
cūdo honorabiliter suscepit. Tertio
vestimenta pristina restituit. Quar-
to anulo aureo eū ornauit. Ita mo
raliter. filius pdigus ē peccator cō-
sumens patrimoniū suū gratie ꝛ vi
te eterne i peccatis. ꝛ ē seru⁹ diaboli
pascēs porcos. i. peccata. Ait intra
se: Conuertam me ad patrē meum
celestē. ꝛ petā gratiā et miām. Tūc
pater celestis quattuor facit. Pri-
mo obuiat eū in gratiā recipiendo
Unde Aug⁹. Christ⁹ festinat pecca
torē recipere. a reatu absoluere eum
cōuertitur puro corde. qr pl⁹ cruciat
eū compassio miserie. q̄ sitis i cruce
Secūdo honorabiliter accipit.
Vñ ait Hiere. iij. Reuertere ad me
O gīa peccatrix. et ego suscipiam te

Tertio veſtem innocētię perditā reſtituit. Unde ait aīa deuota cōuerſa. Eſa. lxj. Induit me dñs veſtimento ſalutis. Quarto anulū aureū in manu tribuit: in ſignū dilectionis ęternę. quia ſicut anul⁹ nō hȝ finem. ita dilectio dei debet eſſe ęternalis ī ſiniſtra manu. quia ibi ē vna vena quę tangit cor. Ita talis ꝯuerſus ad dominū quem benigne ſuſcepit in gratiā. debet deū pręcordialiter diligere. Ideo quo ad thema: Cōuertimini ad me in toto corde veſtro. cito ꝓpter multiplicē vocationē. ꝓpt̄ peccatorū cōſuetudinē ꝓpter mortis incertitudinē. ⁊ ꝓpter p̄mij remunerationem.

Feria ſexta. Sermo. xvi.

Ercedē habebitis apud p̄rē q̄ ī cęlis eſt. Mat. v. Nos videm⁹ in natalibus ꝙ quādo aliqua regio plena eſt latronibus iuxta viam traſeuntibus q̄ inſidiantur et ſpoliant. vel quando terra īpenetrabilis ē ꝓpter ꝓfunda flumina et paludes. tūc rex ſapiēs illius regionis ordinat aliq̄s hoīes qui accipiunt boletū vel paſſagiū a tranſeuntib⁹. vt poſſint viā tutā a latronib⁹ facere. et vias ꝓfundas planas et tranſitorias ſeruare. ⁊ q̄ tunc boletū habet. ab illis quos rex ordinauit accipit ſignū quo ille liber ⁊ tutus ꝑ omnē regionē vadit Ita fecit ſalomon rex ſapiēs. vt p̄z iij. Reg. Et ſic ꝟ nobis ſpūaliter in tp̄e mortis. oportet aīam cuiuſlibet hoīs ambulare vias plenas latronibus. id ē. diabolis. qui inſidiantur homini tp̄e mortis. et ꝯſiderāt viam egreſſiōis tāꝙ̄ latrones. Ita poſtꝙ̄ egreſſa ē aīa. via valde eſt lutoſa et tenebroſa. vt p̄z in p̄s. Fiāt vię illoꝝ tenebrę ⁊ lubricū. Itē rex ſalomon. id ē. chriſtus rex ſapientiſſim⁹ vt dicit apoſtolus. In eo reconditi ſunt oēs theſauri ſapientię: ordinauit in h̄ mūdo paupēs q̄ ex pte ipſi⁹ colligere debēt paſſagiū. videl3 per elemoſynā. ⁊ q̄cūꝙ̄ eis dederit. portat ſecū ſignū tp̄e mortꝭ. et ille ſecure vadit ad portā ſalutꝭ. ⁊ null⁹ latro. i. diabol⁹ nocet ei. nec viā lutoſā ambulat. qꝛ elemoſyna ⁊ pn̄ia viā tutā ⁊ planā faciūt. vt p̄z in h̄ euāgelio.

Dixit Ieſus diſcipulis ſuis. Audiſtis qꝛ dictū ē antiquis. Diliges ꝓximū tuū. et odio habebis inimicum tuū. Ego autē dico vobis: Diligite inimicos v̄ros benefacite his qui oderunt vos. et orate ꝓ ꝑſequentib⁹ ⁊ calūniātibus vos. i. ouer rechte offt gevualt. vt ſitis filij p̄ris veſtri q̄ in cęlis eſt. q̄ ſolē ſuū oriri facit ſuper bonos et malos. et pluit ſuper iuſtos et iniuſtos. Si enim diligitis eos q̄ vos diligūt. quā mercedem habebitis? Nonne publicani hoc faciunt? Et ſi ſalutaueritis fr̄es v̄ros tm̄. q̄d ampli⁹ facietis? Nōne ⁊ ethnici. id ē. heydē hoc faciūt? vel haddregers Nā ſe nō alios valet ardēs ethna cremare. Sic ſe non inuidus v̄rit hō. Ethna eſt mons q̄dā ardens ī ſicilia Eſtote ergo perfecti ſicut et

pater veſter celeſtis pfect⁹ ē
Attēdite ne iuſticiā vraꝫ fa-
ciatis corā hoib⁹. vt videa-
mini ab eis. alioquin nō ha-
bebitis mercedē apud prēꝫ
veſtrū q̄ in celis ē. Cuꝫ ergo
facis elemoſynaꝫ noli tuba
canere añ te. ſicut hypocri-
te faciūt ī ſynagogis et ī vi-
cis. vt honorificēt ab hoib⁹
Amē dico vobis receperūt
mercedē ſuā. Te eni faciēte
elemoſynaꝫ. neſciat ſiniſtra
tua q̄d faciat dextera tua. vt
ſit elemoſyna tua ī abſcōdi-
to. Et pater tuus q̄ videt in
abſcōdito reddet tibi mer-
cedem eterne retributionis
Et ſic ptꝫ euāgeliū. Quo ad thema
Mercedē habebitis ꝛc. Nota q̄ q̄t-
tuor gnā hoīuꝫ mercedē apud prēꝫ
habebūt. Primi ſūt mūdū reliquē-
tes. Scđi ſūt penitētes. Tertij ſunt
elemoſynaꝫ ordīate dātes. Quarti
ſūt bn̄ ieiunātes. Primi ſūt mū-
dū relinquētes. De mercede illoruꝫ
ait dñs. Luc. vj. Gaudete et exul-
tate. ecce eni merces veſtra multa ē ī
celis. Mūdū relinq̄re docet nos na-
tura. Quia illud ē naturale in hoiē
q̄ fugit illud qđ pt ſibi nocē. Nam
parua aīalia fugiūt res nociuas vt
ptꝫ de apib⁹ q̄ magnā eſuriē ſuſtine-
rent anq̄ꝫ cibū eis nociuū ſumerent
Ita ꝛ nos debem⁹ facē. q2 mūd⁹ no-
cet aīe. q2 eā ſuis ꝯcupiſcētijs malis
interficit. Vñ. j. Joh. ij. Mundus
trāſit ꝛ ꝯcupiſcētia ei⁹. Et aſſimilat
pāthere. q2 vt dic̄ Iſidor⁹. Pāthe-
ra ē aīal valde pulcrū ī colore. ꝛ dul-
ce ī odore. Sꝫ ē aīal venenoſū inte-
rius. ꝛ ꝓpter ſuū colorē ꝛ bonū odo-
rem ſequūt eū aīalia. ſꝫ tñ ſuo vene-
no īterficit ea. Ita mūd⁹ ē pulcrior ī
aſpectu. vt videmus q̄ mundani ſe
veſtiūt ad aſpectuꝫ hoīs q̄ꝫtūcunq̄ꝫ
poſſūt ſe ornāt. ſꝫ multi occidūt ī aīa.
Ideo ait dñs dicēs mūdū relinquē-
tibus. Joh. xv. Vos de mūdo non
eſtis. ideo odit vos mūd⁹ Itē docēt
nos mūdū relinq̄re exēplo nō ſoluꝫ
ſuo. vel ī apl'is. ſed etiā in paganis.
Vñ legim⁹ de q̄dā philoſopho. vi-
delicet. dyogene q̄ ſedebat ī ſcholis
Athenis. ꝛ ſemꝑ cogitauit de mūda-
nis ꝓpt hoc. q2 ī pecunijs abūdauit. et
ideo ſciētia natural' ītrare ī ipſū nō
poterat. q̄ꝓpropter ſurrexit. ꝛ oēm pe-
cuniā ī plateis ſtrauit ꝛ clamauit. di-
cens: Noui q̄ ſcientia ꝛ pecunia ſi-
mul ſtare nō poſſūt. Et ali⁹ magnā
pecuniā piecit ī mare. dicēs: Meli⁹
ē q̄ mergā te. q̄ꝫ mergar a te. Si eni
hoc fecit pagan⁹: quanto magis bonus
chriſtian⁹ dꝫ ſpernere mūdū cū ſuis
ꝯcupiſcētijs q̄ ſūt. auaricia. gula. lu-
xuria ꝛc. q̄ ſūt idoloꝝ ſeruit⁹. Sed
habem⁹ mercedē apud patrē. ut ait
Aug⁹. Si q̄s mūdum reliq̄rit ꝛ deo
ſeruierit. cū adhuc oculi ſplendent vt
carbūculi. et crines ſūt gilui. i. gel. et
gene rubeſcunt. ꝛ ſtatura ē erecta. et
mūd⁹ viget. ꝛ fortitudo regnat Cer-
te talis mercedē Johis baptiſte expe-
ctat. Scđi q̄ mercedē habēt apud
prēꝫ ſūt penitentes. Vnde ait dñs
Mat. iij. Penitentiam agite. ecce
appropinquat regnū celoꝝ. ꝓpt me-
ritū pnie. Depīgebāt romani ima-
ginē penitētie ad modum militis ar-
mati. ī cui⁹ galea ſcriptū fuit. teneo
aureis l'ris. et anchora ſuꝑ galeā. in
lorica militis porta apta. et ſcptū iux-
ta intromitto. In clypeo quem tenebat

in mãu ſiniſtra. crux chriſti alta. In
dextera manu vexillũ de quattuor
coloribꝰ. videlꝫ rubeo. albo. nigro.
viridi. ⁊ ſuꝑ imaginẽ ſcribebat. hẽ
penitẽtia vera. Ad ꝓpoſitũ. iſte mi-
les ſignificat penitẽtiã. qꝛ penitens
multas hꝫ tẽptatiões. Vñ Job. vij
Militia ẽ vita hoĩs ſuꝑ terram. In
cuiꝰ galea anchora. q̄ tenet nauim ĩ
tẽpeſtate. Ita penitẽtia tenet hoĩeꝫ
ĩ tpe mortꝭ ne ſubmergat ĩ infernuꝫ.
Item in lorica porta apta depicta.
qꝛ penitẽtia ſm Augꝰ. ẽ ſc̄da porta
poſt naufragiũ. Item ĩ ſcuto vel in
clypeo crux alta. qꝛ ꝑ crucẽ penitẽ-
tia ſignificat. Vñ ait chriſtꝰ Luc.
xiiij. Qui ñ accipit crucẽ penitẽtie.
⁊ ſeq̄t me. nõ ẽ me dignꝰ. In dextera
manu vexillũ in quadruplici colore
rubeo. q̇ ſignificat charitatẽ. albo q̇
ſignificat caſtitatẽ. viridi q̇ ſignifi-
cat ſpũalẽ hilaritatẽ. nigro q̇ ſignifi
cat humilitatẽ. Vera penitẽtia dꝫ
hr̃e ſpem eterne mercedis. Vñ ait
q̇dã ſcũs. Veni dñe da mercedẽ ſu-
ſtinẽtibꝫ te. vt ꝓphe tui fideles ĩueni
ant. q̇ penitẽtiaꝫ p̄dicabãt. Tertij
q̇ mercedẽ habebũt apud prẽm ſũt.
videlꝫ elemoſynã ordinate dantes
Nã q̇ dãt elemoſynaꝫ pauꝑibꝫ ꝓpt̄
deũ. cẽtuplũ accipiẽt. et vitã eternã
poſſidebũt. Vñ videmꝰ ĩ naturali-
bus. qñ aliq̇ mercatores exiſtẽtes in
aliena patria vbi pecuniam nõ pñt
ſecũ ducẽ. ⁊ portare querunt cãpſo-
res. id ẽ. weſſeler. ⁊ dant illis ut reci
piant ĩ patria ſua. Ita ſpũalit̃ nos
ſumꝰ in hͦ mũdo vbi nihil poſſumꝰ
deportare nobiſcũ tpe mortꝭ. Ideo
debemus pauꝑibꝫ dare in hͦ mũdo
vt centuplũ accipiamꝰ. qꝛ pauperũ
eſt regnũ celoꝝ. Huiꝰ legimꝰ figurã
Tob. p̊. Tobias enim cũ diues fue-
rat dedit cuidã viro iuſto decẽ ta-
lẽta. ⁊ ꝯceſſit ei ſine oĩ vſura. ⁊ acce-
pit ab eo ſignũ. tpe vero neceſſitatꝭ
miſit filiũ ſuũ cũ ſigno q̇ reportauit
pecuniã. ⁊ in cẽtuplo vltra. et ange-
lico ducatu reuſus ẽ ad patrẽ cũ le-
ticia. Ita moraliter. hoc tpe abun-
dare debet hõ et cõpati. ⁊ dare ele-
moſynaꝫ ſub ſpe retributiõis eterne
⁊ cũ talis q̇ dat elemoſynaꝫ emittit
aĩaꝫ. ducitur ducatu angeloꝝ ad re
ctam terrã viuentiũ. vbi in cẽtuplo
magis accipiet. qꝫ dedit. et cum glo
ria eterna erit heres dei. Et cũ chri-
ſtus veniet. in dei iudicio corpꝰ exce
catuꝫ dormiẽs in tenebris illumina
bit clarificãdo. Vñ Augꝰ ĩ quadã
epiſtola dicit ſic. Si vis eſſe merca-
tor optimꝰ. fenerator egregius. des
qđ non potes tecum ferre. vt recipi-
as mercedem quã nunq̄ꝫ potes amit
tere. da modicũ. vt recipias magnũ
da tẽporalia. vt accipias eterna. et
ſic ptꝫ tertiũ. Quarti q̇ mercedem
habẽt apud patrẽ. ſũt bene ieiunã-
tes. Nã aliqui ieiunãt. qui tamen a
deo mercedẽ nõ accipiũt Unde ait
Ber. ſuꝑ Johel. j. Ieiuniũ hͦ nõ ele-
gi. hominem. affligere animam ſu-
am. et viuere in peccatis mortalibꝫ.
Sed ille qui bene vult ieiunare de-
bet vincula peccatorum ꝑ confeſſio-
nem primo ſoluere vt dicit ibidem.
Solue colligationes colli tui. Iteꝫ
dꝫ cum cordis tranq̇llitate ieiunare
vt cũ nullo habeat diſcordiam vel
inuidiã. Itẽ debet cũ cordis mundi
cia. Qui vt dr̃ iacobi. iij. Nũq̇d pt̄
de vno foramine exire dulcis aq̄ et

amara qñ miſcetur aqua amara cũ
dulci. Jta peccatũ non debet ſtare
cũ ieiunio ne miſceatur. Jtẽ ieiuniũ
debet eſſe cũ bona ĩtentione· ne fiat
ad laudem humanã ſicut hypocrite
Quando igitᷣ ſic fit· tunc ira dei pla
catur et delet omne peccatũ · vt pa/
tet Jone. iij. Vnde legimus Ciui/
tas niniue magna erat ⁊ cũ ſuis pec
catis offendebat deum· ꝓpterea vo
luit eã deus ſubuertere· Dixit itaqꝫ
deus ad Jonã ꝓphetã: Vade in ci
uitatẽ niniue et ꝑdica in ea: Adhuc
quadraginta dies· ⁊ niniue ſubuer/
tetur: qđ ꝓpheta fecit· clamauitqꝫ ꝑ
totã ciuitatẽ in omnibꝰ capitibꝰ ciui
tatis: Adhuc. xl. dies et niniue ſub/
uertetur dicit dñs omnipotens. Et
clamor talis venit ad aures regis · ⁊
rex ſurrexit de ſolio glorie ſue et ſci/
dit veſtimenta ſua· ⁊ indutꝰ ẽ ſacco·
⁊ ſparſit ſe cinere ſuper caput ſuũ· et
precepit omni populo ſuo ieiunare
et iumẽta ⁊ boues ieiunabant· quia
nõ paſcebãtᷣ· ſed in ſtabulis reſerua
bantur· ⁊ pueri in cunabulis. Et ſic
clamor puerorũ et iumẽtoꝝ quibus
ſubtrahebantᷣ cibaria venit ad dñz
oĩpotentẽ· ⁊ miſertus ẽ eis ꝓpter ieiu
niũ. Jta ⁊ nos ſi puro corde ieiuna/
mus· ⁊ viã noſtrã malã relinquamꝰ
miſerebitᷣ dñs noſtri · et delebit oẽs
iniqtates noſtras· ⁊ deponat iram ĩ
miſericordiam. Et ergo qᵒ ad thema
apud deũ habebũt mercedẽ · hi qt/
tuor ſupra dicti· videlʒ penitentes·
elemoſynã dãtes· mũduʒ relinquẽ/
tes· ⁊ debite ieiunãtes.

Dñica prima qdrageſime. Sermo. xvij.

Ductꝰ eſt ie/
ſus in deſertuʒ a ſpiritu vt
tẽptaretur a diabolo Math. iiij.
Nota ſicut videmus qñ aliq̃ ciui/
tas q̃ eſt libera· fuerit a malo tyran
no obſeſſa· tunc melius ẽ hominibꝫ
illius ciuitatis mori honorifice ĩ bel/
lo· qꝫ ſe tradere in ſeruitutẽ tyrãnice
ꝑuitatꝫ. Jta ſpiritualitᷣ· ciuitas dei
libera· ẽ hõ chriſtianꝰ. ut ait apl's ad
Gal. iiij. Qua libertate chriſtꝰ nos
liberauit. Sʒ tyrannꝰ diabolꝰ obſi/
det eaʒ diuerſis tẽptationibꝫ qbus
debemꝰ viriliᷣ reſiſtere· vt ait Ber/
nardꝰ. Ciuitas nr̃a ĩ terra inimicoꝝ
ẽ· ⁊ muri eiꝰ de tra· i· corpꝰ circa aĩaʒ
vndiqꝫ impugnatᷣ. Naʒ inferiꝰ im/
pugnat cõcupiſcẽtia carnis· ꝯ iſtam
vigilat abſtinentia. Superiꝰ impu/
gnat timor iudicij extremi· ꝯ iſtũ vi/
gilat frequẽs confeſſio. Ante impu/
gnatᷣ vanitas mundi · contra iſtã vi
gilat mortis memoria. Debemꝰ igitᷣ
tẽptationibꝰ diaboli viriliᷣ reſiſtere
Et hᵒ oñditᷣ nobis in euangelio.

Ductus eſt Jeſus in de
ſertũ ꝑ ſpiritum ſanctũ
poſtqꝫ fuit a Johanne ba/
ptiſatus vt tẽptaretur a di/
abolo. Naʒ ieiunauit. xl. di
ebus ⁊ xl. noctibus· in quo
oſtendit diuinam naturam
Poſtea enim eſuriuit. Tunc
affuit diabolus tẽptator· et
dixit ei: Si filius dei es: dic
vt lapides iſti panes fiãt· et
comede. Reſpondit Jeſus:
Scriptũ ẽ enim: Nõ ĩ ſolo
pane viuit hõ · ſʒ etiã in ver/
bo qđ ꝓcedit de ore dei · qꝛ

ſicut corp⁹ confortat͛ a pane naturali · ita anima a pane ſpūali. Tunc aſſumpſit euz diabol⁹ in ſanctā ciuitatē et ſtatuit eū ſup pinnaculū tē-pli. Iſtud pinnaculuz dicebat͛ loc⁹ doctorū i ſupremo tēpli tanq̄ȝ deambulatoriū Et dixit ei: Si filius dei es mitte te deorſū. Scriptuz ē enī. Angel͛ ſuis mādauit d͛ te. vt cuſtodiāt te i oīb⁹ vijs tuis Rn̄dit Ieſ⁹: Scriptū ē Nō tēptabis dn̄m deū tuū Tunc iterum aſſumpſit euz diabolus et duxit eū i montem excelſū valde · et oſtēdit illi oīa regna mundi et gloriam eoruz · ⁊ dixit illi. Hec omnia tibi dabo ſi ꝓcidens adoraueris me. Tunc dixit illi Ieſus: Uade ſathanas. Scriptū eſt enī: dn̄m deum tuū adorabis · ⁊ illi ſoli ſeruies. Tūc reliquit eū diabolus · ⁊ ecce āgeli acceſſerūt ⁊ miniſtrabāt ei. In hoc euangelio ꝑmo q̄ritur q̄re chriſt⁹ voluit ieiunare .xl. dieb⁹ ⁊ .xl. noctib⁹. Reſpondent doctores · qꝛ ſicut moyſes ante multa tēpora incarnationis ieiunauit .xl. diebus ⁊ .xl. noctibus in deſerto in mōte ſinai · vbi dominus dedit ſibi legē. Ita chriſtus · qꝛ legē euangelicā voluit nobis dare vt ſic antiquam et nouam faceret vnam. Quare voluit temptari a diabolo Reſpōdēt doctores · qꝛ primi parētes videlicet adam et eua fuerūt tēptati in paradiſo · ⁊ victi ꝑ tria vitia videlicet ꝑ gulam · qꝛ pomum comederunt · ꝑ ſuꝑbiaȝ · quia eritis ſicut dij · per auariciam · ſcientes bonū et malū. Et in his cōſenſerūt diabolo et ideo expulſi ſunt de paradiſo terreſtri ⁊ celeſti. Sed chriſtus deus et homo voluit tribus vitijs temptari ab eo · ſed ſuꝑare. Unde temptauit eum de gula dicēs: Dic vt lapides iſti panes fiant · De ſuꝑbia. Mitte te deorſum de pinnaculo templi · et ſi nō leſeris te · ab omnib⁹ laudaberis De auaricia. Omnia regna mundi videlȝ ibi arabia · ibi iudea · ibi frācia · ibi india · ibi italia · oīa tibi dabo vt ſis dn̄s eorū. Sed in omnib⁹ his vicit diabolū · vt daret nob exemplū diabolo reſiſtēdi. Ergo quo ad thema. Ductus eſt Ieſus in deſertū. Per deſertū nota penitētiā veraȝ: ⁊ hoc ꝓpter quattuor cauſas Primo filij iſrael in iſto deſerto ambulabāt ꝑ duodecim vias. Secūdo in iſto deſerto fuerūt a ſerpētibus īuaſtati. Tertio i iſto deſerto fuerūt aqua recreati. Quarto in iſto deſerto fuerūt pane celico cibati vel refecti. Primo dico ſic qꝫ penitentia vera cōparat͛ deſerto · qꝛ moyſes duxit eos d͛ egypto ꝑ duodecī vias. vt ptȝ ī figura Exo .xiiij. Ubi legim⁹ et dicit magiſter i ſcholaſtica hiſtoria: Qn̄ moyſes venit cū filijs iſrael d͛ egypto ante mare rubrum · diuiſit mare cū virga in duodecim vias q̄s filij iſrael ambulabāt et cū Pharao ſeq̄ret͛ eos volens reducere eos · demerſus ē ī mari · ⁊ filij iſrl͛ ī litore ſtabāt · et iſtū pſalmū cantabāt: Cantemus dn̄o glorioſe · qꝛ equū et aſcēſorē ꝓiecit in mare. Ita ſpiritualiter · Chriſtus per diuinaȝ

inſpirationem educit peccatores de egypto· id ē· d̄ ſtatu peccatoꝝ diuidens mare pœnitētie ī duodecim vias· cū virga ſancte crucis· ⁊ iſtas vias oportet nos ambulare in deſertū pœnitētie vt valeamus puenire ī terram promiſſionis eterne. Prima via ē ꝯtritio· et ſic amara ut recogites ī amaritudine aīe tue omne tempus vite· omnes dies· omnes ānos quos inutiliter expēdiſti. Unde ait ps̄. Recogitabo tibi omnes annos meos ī amaritudine aīe mee. Item Eſaias. Velut mare contritio tua. Cū enī habes ꝯtritionē amarā· tūc pmam viā ambulaſti. Scd̄a via ꝙ ꝯtritio tua ſit vniūſal' ut cognoſcas te magnuz peccatorē· ſic dauid q̄ nō peccauit niſi vnū pctm̄ magnū in q̄ deū offendit cum dixit: peccaui ſup arenaz maris· ⁊ pctā mea plura ſūt q̄ȝ multitudo ſtellaꝝ· ⁊ ſic habes duas vias. Tertia via eſt ꝙ ꝯtritio cordis tui ſit ſingularis· et de q̄libet peccato ī ſpeciali habeas ꝯtritionē. Vn̄ dauid. Lauabo per ſingulas noctes lectū meū· i· ꝯſciētiā meā ⁊ lachrymis rigabo. Quarta via ꝯtritionis dȝ eſſe ꝯtinua. Unde ait Aug⁹. Quotiēs recordaris de pctō ppetrato· nō habeas delectationē· ſ3 ꝯtritionē. Item ꝯfeſſio hȝ q̄ttuor vias. Prima via cōfeſſionis ē dolorosa· ꝙ nō vadas cū riſu ⁊ ioco ad cōfeſſionem. Vn̄ Aug⁹. O dn̄e da mihi illā grām vt ī me inueniaȝ ⁊ cū dolore ꝯfitear qd̄ ī me vulneratum ē. Scd̄a via confeſſionis ē ꝙ ſit feſtina. Vn̄ Eccl. v. Ne tardas ꝯuerti ad dn̄z· ⁊ ne differas d̄ die ī diē· vt nō inducas peccare ī ꝯſuetudinem. Tertia via ꝯfeſſionis ē ꝙ ꝯfeſſio ſit ītegra· ⁊ nō diuidas vnaȝ ptem ꝯfitēdo vni ſacerdoti vel ꝯfeſſori· ⁊ aliā ptē alteri. Vn̄ Thren. ij. Surge mane et effūde ſicͨ aquaȝ cor tuū. Sicͨ qn̄ aq̄ effūdit· tūc vas non retinet saporē vel colorē. Sic cor nō dȝ retinere delectationeȝ nec rancorē. Quarta via ꝯfeſſionis ē ꝙ ꝯfeſſio ſit verecūda· vt cū verecūdia loquaris· vt ſacerdos ſciat ⁊ ītelligat tuā intentionē vt nō pallies: ſicut multi ſunt q̄ nō audent dicere ꝓpter verecundiā. Vn̄ in ps̄. Verecūdia ꝯ̄ me ē ſemp. Quicq̄d homo ꝓpter verecūdiā retinet· h' ſcribit diabol⁹ ſtilo ferreo ī fronte ⁊ in pectore ipſi⁹· et vnuſquiſq3 leget illud in iudicio. Item ſatiſfactio hȝ q̄ttuor vias. Prima via ē ꝙ ſis ī illa intentiōe ꝙ nūq̄ȝ velis ampli⁹ peccare. Vn̄ ait dn̄s mulieri Luc. vij. Mulier dimiſſa ſūt tibi peccata tua· vade noli ampli⁹ peccare. Secūda via ē vt homo reddat iniuſtas res. Vn̄ Aug⁹. Peccatuȝ nō dimittit' niſi ablatuȝ reſtituatur. Et ideo ait Zache⁹ Luc. xix. Dn̄e dimidiū bonoꝝ meoꝝ do paupib⁹· ⁊ ſi q̄d aliquē defraudaui· reddo q̄druplum. Tertia via ē· vt īdulgeas ꝓximo vt nullā habeas vindictaȝ vel rancorem in corde. Vn̄ dixit dominus Mat. vj. Si dimiſeritis hominib⁹ peccata eorum· ⁊ pater veſter dimittet vob̄ peccata veſtra. Quarta via ſatiſfactionis eſt ſic. Si peccaſti corpore· ſatiſfac ī corpore· quia p q̄ homo peccat p hec ⁊ torquetur. Et ſi confeſſor ponit tibi ſatiſfactionem minimam· tamen potes vltra facere

Unde Johannes Apoc. vj. Uidi
equum nigrum ⁊ q̇ ſuꝑ eū ſedebat
habebat ſtateram ī manu ſua· quia
tempore mortis vnicuiqꝫ menſura-
tur ſcḋm opera ſua · que ſeqnuntur·
Et hec ſūt duodecim vie ꝑ deſertū
penitētie. Sc̄do dico ꝙ peniten-
tia deſerto cōparat᷑· qꝛ filij iſrael in
deſerto a ſerpētibꝰ fuerunt inſeſtati
vt ptꝫ in p̄s. Dentes beſtiarū imit-
tam ī eos cū furore trahentiū atqꝫ
ſerpētiū. Uñ legimꝰ figurā Nūeri
xxj. qñ filij iſrael murmurabant cō-
tra dñm· miſit ſerpentes· q̇ ſplende-
bant velut ignis· ⁊ populū morde-
bant· et quē mordebāt moriebatur
a morſu ſerpentis. Sed dixit moy-
ſes ad dñm: O dñe· quomodo pōt
populꝰ ſaluari a ſerpētibꝰ· quia oēs
moriūt᷑. Dixit dñs ad moyſen: Fū-
de de ere ſerpentē eneū ⁊ ſuſpende ī
arbore· vt quemcūqꝫ momorderit
ſerpēs· inſpiciat ſerpentē eneū ⁊ non
nocebit ei morſus. Ita ſpiritualiter
ī deſerto vere penitētie infeſtat ho-
minē ſerpēs antiquꝰ· i· diabolꝰ· qui
decepit primū hoīem in ſpecie ſerpē-
tis· ⁊ infeſtat hoīem per malas ſug-
geſtiones ⁊ per malas cogitationes
Quemcūqꝫ enī mordet aſtucia ſa-
thane· intueat᷑ chriſtū in cruce pen-
dentē· ⁊ petat veniā· et non nocebit
ei morſus ſerpētꝭ· i· diaboli. Sic vin-
citur· ſicut chriſtus vicit eū dicens:
Uade ſathanas ⁊ nō tēptabis me·
qꝛ chriſtꝰ dñs vicit te. Tertio pe-
nitentia vera cōparat᷑ deſerto· qꝛ in
deſerto filij iſrael nō habebāt aquā
ideo clamabant ad dñm· ⁊ moyſes
duxit multitudinē filiorū iſrael ante
petram· ⁊ habuit virgā in manu ⁊
ꝑcuſſit petrā p̄ma vice et nō dabat
aquam· ſecūda vice et petra dabat
aquā. Ita ſpiritualiter· multi ſunt ī
deſerto penitētie q̇ nō habēt aquā
lachrymarū ꝓ peccatꝭ· ſicut dicit p̄s·
Anima mea ſicut terra ſine aq̄ tibi.
Debet homo cor ſuū īduratū velut
lapidē ꝑcutere virga diſcipline bi-
na vice vl̄ trina vice recordādo p̄te-
rita peccata· ⁊ tunc petra· i· cor durū
peccatorū dabit aquā lachrymarū· ⁊
inde reficitur anima peccatoris· ⁊ la-
uat ſe ab omni ſorde vitiorū. Ergo ī
deſerto penitētie neceſſaria ē aq̄ la-
chrymarū· et ſic patꝫ tertiū. Quar-
to penitentia cōparat᷑ deſerto· qꝛ in
deſerto filij iſrl̄ fuerunt refecti pane
angelico qḋ patet Exo· xvj· vbi le-
gimus ꝙ filij iſrael nō habebant ci-
baria in deſerto et clamabāt ad do-
minū· et miſit eis de celo panē ange-
lorū quem colligebant omni die de
mane in rore· qñ enī ros cecidit· ce-
cidit manna cū rore· ⁊ vnuſquiſqꝫ
colligebat inq̄tū ſibi et familie ſue
pro illo die ſufficiebat. Ita ſpiritu-
aliter· ī deſerto penitētie cibat dñs
ſuos fideles duplici pane celico: pri-
mus ē panis verbi dei· dḋ q̄ ait dñs
ī euāgelio Mat. iiij. Nō in ſolo pa-
ne viuit homo· ſ; de omni verbo qḋ
ꝓcedit de ore dei· et vnuſquiſqꝫ va-
dat ad eccleſiam mane vt boni chri-
ſtiani Colonie faciūt· ⁊ in alijs ma-
gnis et paruis ciuitatibꝰ vbi p̄dica-
tur verbū dei· ⁊ vnuſquiſqꝫ capiat
vt ſibi ⁊ familie ſue ſufficiat· id ē· aīe
Item cibat filios ſuos ī deſerto pe-
nitentie cibo ſacramētali omni die
a preſbyteris· et vnuſquiſqꝫ in iſtis
diebus ſe preparet· vt in die paſce

panē angelorū digne ſuſcipiat. De
q̊ ait dn̄s: Ego ſū panis viuus qui
de celo deſcēdi. Joh. vj. Si qs mā-
ducauerit ex h̄ pane viuet in eternū

Dominica reminiſcere Sermo. xviij.

Ecce mulier
chananea a finib⁹ illꝭ egreſ-
ſa clamauit dicēs: Miſerere mei ꝛc.
Matth. xv. Jſta mulier volens fi-
lie ſue gratiam impetrare. ſapienter
ſciuit allegare. Primo apud chri-
ſtum captat beniuolentiam in eo ꝙ
vocat euꝫ dn̄m ꝛ filium dauid. Jn
hoc enī confitetur euꝫ eſſe verꝫ deū.
inquātū vocat eū eſſe dn̄m. Et verꝫ
hominē inquātū dicit ipſū eſſe filiū
dauid. Scdo inſinuat ſuaꝫ tribu-
lationem ꝛ miſeriam cum dicit: filia
mea a demonio torquetꝛ. Tertio
implorat eius miſericordiā cū dicit:
miſerere mei. Chriſt⁹ autē quattuor
magnas duritias oſtēdit ſibi. nō vt
eam ↄfunderet. ſ; vt eius fidē et con-
ſtantiā cōprobaret. Prima duri-
tia fuit i hoc ꝙ ſibi rn̄dere noluit ac
ſi eēt excōicata vel chriſti reſpōſiōe
indigna. Unde dicitꝛ ꝙ nō reſpōdit
ei verbū. Scda duritia fuit i hoc
ꝙ dixit eam nō eſſe de ouibus iſrael
Unde dixit: Non ſum miſſus niſi
ad oues que perierūt domus iſrael
Oues aūt domus iſrl' erāt oues dei
Jn hoc aūt ꝙ dixit eam non eſſe de
ouibus iſrl'. inſinuauit eam non eſſe
de ouib; dei. ꝛ ꝑ cōſeques relinque-
batꝛ ꝙ erat d̓ ouibus diaboli. Ter-
tia duritia fuit in hoc ꝙ ipſā canē
appellauit. Non ſoluꝫ enī dixit ipſā
nō eſſe ouē. ſ; etiā eſſe canē. Quar-
ta duritia fuit in h̄ ꝙ dixit eaꝫ non
eſſe dignā veſci pane filiorū. Unde
de his duob;. ſcꝫ ꝙ erat canis. et ꝙ
nō erat digna veſci pane filiorꝫ. ait:
Non ē bonū ſumere panē filiorū. et
mittere canibus ad manducanduꝫ.
Ecce q̊t ꝛ q̄ꝫ magnas duritias oſtē-
dit ei chriſtus. vt eius conſtantiam
comprobaret. Nō ē aliq̄ mulier ita
patiens et ita ſancta q̄ ſi alicui viro
magno loq̄retꝛ. et ipſe ſibi tanq̄ꝫ ex-
cōmunicate loq̄ nollet. ꝛ inſup eam
ouem diaboli diceret. et canē appel-
laret. ꝛ indignā eaꝫ veſci pane aſſe-
reret. q̄ nō recederet turbata ꝛ ſcan-
dalizata. Jpſa enī in oīb; ↄſtans ꝛ
patiens ſemꝑ fuit. Nam ad primā
duritiā ſe habuit ꝓuide. qꝛ a princi-
pio ire noluit ad petrū vel ad iaco-
bū vl' ad iohānē. nec ad aliquē aliū
diſcipulū. ſed tm̄ ad ipſū chriſtum.
Tamē vidēs ꝙ chriſtus ſibi reſpō-
dere nollet. ꝓuidit ſibi. ꝛ ad diſcipu-
los iuit. rogans ut ipſi intercedere ꝓ
ea dignarentur. Tūc accedentes di-
ſcipuli rogauerunt eum dicētes: Di-
mitte eaꝫ ꝛ fac qd ipſa petit. ꝛ ſic re-
cedet. qꝛ clamat poſt nos ex h̄ ꝙ eā
tenes. et qd petit nō cōples. Quā-
tum ad ſcdam duritiam ſe habuit
magnanimiter. Nam cum diſcipuli
pro ea rogarent. ꝛ chriſtus dixit eaꝫ
nō eſſe de ouib⁹ dei. et ꝑ cōſequens
eſſet d̓ ouib⁹ diaboli: Jlla audiens
hoc ſumpta fiducia ad eum appro-
pinquauit. ꝛ eum adorauit dicens:
Domine adiuua me. ac ſi dicat: Si
vſq; mō fui ouis diaboli. mō volo
eſſe ouis tua. Et in ſignum adoro te

ſicut ouis paſtorem. Et idcirco do/
mine adiuua me: ſicut paſtor ouem
ſuã debilem ⁊ infirmũ. Quantum
ad tertiã duritiã ſe habuit iſta mu/
lier prudẽter. qr qñ chriſtus eã canẽ
appellauit·ipſa hoc nõ negauit·ſed
canẽ ſe eſſe ↄfeſſa ẽ dicẽs: etiã dñe·
ac ſi diceret: Canẽ me vocas· canis
tiuus eſſe volo. Dñi aũt canẽ nõ ex/
pellũt· ſed ſi expellãt ꝑ vnã portã ꝑ
aliã reuertitur. Si ergo ſũ canis non
debes me expellere a te· ſi expellis ꝑ/
tinus redibo ad te. Quantum ad
quartã duritiã ſe habuit ſapiẽter:
qr qñ chriſtus ei dixit ꝙ nõ erat di/
gna comedere panẽ filioꝝ· illa ſapi/
enter rñdit ei: Dñe non peto panem
ſꝫ micã. Et ſi ego ſum canis ſicut me
vocaſti· ↄſuetudo ẽ tñ· ꝙ dñi dant
canibꝫ et catellis ſaltẽ micas. Ergo
da mihi iſtã micam quã peto· ſcꝫ fi/
liẹ meẹ curationem. Tũc rñdit ei ie/
ſus: O mulier· magna ẽ fides tua q̃
me ſuꝑauit ⁊ vicit· ⁊ ideo fiat tibi ſi
cut vis. Et ſanata ẽ filia eius ex illa
hora. Notandũ aũt ꝙ qñ aliqs
ad aliquã ſublimem ꝑſonã aliquã
gratiã petiturus accedit: illos ſecum
in ſocietate ducit· quos illi⁹ ꝑſonẹ
amicos eſſe credit. Iſta ergo mulier
ad chriſtũ volens accedere· et ſani/
tatẽ ꝓ filia impetrare illas virtutes
ſecũ aſſumpſit· quas chriſto magis
gratas eſſe cognouit· ſcꝫ patientiã
fidem· humilitatem· et ꝑſeuerantem
orationẽ. Patiẽtia ẽ ſoror chriſti·
fides eſt filia chriſti· humilitas ma/
ter chriſti· et oratio ẽ nũcius fidelis
ad chriſtũ. Primo ergo aſſumpſit
q̃ fuit ſoror chriſti· ſcꝫ patientiã· qr
ipſã nunq̃ deſeruit· nec in vita· nec
in morte· ſed tanq̃ ſoror indiuidua
ſemꝑ ipſi aſſociata fuit. Vñ Eſa.
xlij. Tacui· ſemper ſilui· patiens fui
⁊c. Iſta autẽ patiẽtia ĩ trib⁹ iniu/
rijs comprobat· ſcꝫ verboꝝ· rerũ· et
ꝑſonẹ. In iſtis trib⁹ mulieris patiẽ/
tia cõprobata fuit. Primo nãq̃
ſuſtinuit iniuriã in verbo· qñ chriſt⁹
ipſã canẽ appellauit. Nõ eſt aliqua
mulier ita patiens q̃ ſi canis diceret
ſaltẽ aliqñ reſponderet: Nõ ẽ verũ·
ſum bona. Iſta aũt non tm̃ portauit
patienter ꝙ chriſtus eã canẽ appel/
lauit· ſꝫ ipſa etiã ſe canẽ appellauit.
Scđo ſuſtinuit iniuriã realẽ. Sci/
ebat enĩ hoc ꝙ chriſtus hoc nõ dicebat
dĩo ꝓpẽ iniuriã verbalẽ· ſꝫ etiã realẽ
qr ꝓ bonis ſuis a iudeis fuit ſpolia/
ta. Vñ dicit Hieronym⁹ ꝙ chana/
nei dimittẽtes terras ĩ qbꝫ iudei tũc
habitare ſolebant· vel vltimo bello
ↄſumpti vel in loca vicina diſperſi
ſũt· vel in ſeruitutẽ ſubiecti· nomen
tñ ſuũ circũferunt. Ex his ergo iſta
mulier chananea eſt q̃ iudeis admi/
xta: credit cognouiſſe ex lege chriſtũ
ex ſemine dauid naſciturũ eſſe. Iſtã
aũt iniuriã bonoꝝ ſuoꝝ patienter
portauit. Tertio ſuſtinuit iniuriã
ꝑſonalem· ſicut filiẹ ſuẹ compreſſio/
nem q̃ a diabolo grauiter opprime/
batur· quã oppreſſionẽ ſuam ꝓpriã
reputabat. Vñ non dicebat: Mi/
ſerere filiẹ meẹ dñe· ſed miſerere mei
dñe. Iſtam actualem iniuriam nõ
ſicut primã aut ſcđam patiẽter por/
tauit· ſed grauiter ferebat. Licet enĩ
eam canẽ vocabat chriſtus· de hoc
habuit magnã letitiã· Etiã ſi hoſtes bo
na ſua rapuit· ⁊ in ſeruitutẽ eam re/
degit· de hoc habuit patiẽtiã. Sꝫ

qꝛ diabolus in domo ſua habitaret
de hoc patiētiā hēc nō potuit· et ad
chriſtuʒ clamabat· dicēs: Miſerere
mei dn̄e. Hoc ē ꝯtra multos· qui ī
aduerſitatibꝫ dei murmurabant· in
ꝑſecutionibꝫ boīuʒ blaſphemant· ſꝫ
ꝙ diabolus in domo ſuę aīę habi-
tat non curāt· nec ad deuʒ clamant
ꝛc. Scd̄o aſſumpſit fidē q̄ ē filia
chriſti· qꝛ per ipſā deus in cordibus
nr̄is gradit̄. Ad Eph̄. iij. Jnhabi-
tare chriſtū ꝑ fidē in cordibus nr̄is.
Jſtā autem fidē iſta mulier habuit
valde magnā. Unde dixit ei chriſt⁹
O mulier magna ē fides tua. Tunc
autem eſt fides magna qn̄ eſt opibꝫ
cōiūcta· charitati admixta· perſeue-
rans ꝛ firma. Fides autē quę ē ſine
opibꝫ habet ocioſitatem· ꝛ iſta ē fi-
des mulierū. Jac. ij. Fides ſine ope-
ribus mortua ē. Si vero non ē cha-
ritati coniūcta habet inutilitatem.
Juxta illud. j. Cor. xiij. Si habu-
ero fidē· ita vt montes transferam·
charitatē autem nō habuero· nihil
mihi ꝓdeſt. Et ē fides demonū qui
ſūt extra ſtatū grē· nec vlterius cha-
ritatem habere poſſunt. De quorū
fide dicit̄ Jac. ij. Tu credis· qꝛ vn⁹
ē deus: bene facis. Et demones cre-
dunt ꝛ ꝯtremiſcunt. Si autem fides
non ē ꝑſeuerans ꝛ firma· hꝫ puſilla-
nimitatem· ꝛ iſta ē fides fideliū. De
qua dicit̄ Matth. xiiij. Modice fi-
dei· quare dubitaſti? Luc. viij. Ad
tēpus credunt et in tpē tēptationis
recedunt. His tribus modis fides
iſti⁹ mulieris fuit magna. Fuit etiā
operibus charitatis cōiuncta· qꝛ va-
cabat operib⁹ miſericordię in quātū
pro ipſa orabat. Fuit charitati ad-
mixta· vera enī charitas aliena incō-
moda reputat ſua. Vn̄ iſta mulier
vexationē filię ſuę ſuam ꝓpriam re-
putabat. Fuit autē ꝑſeuerans ꝛ fir-
ma· qꝛ ſępe repulſa fuit· ꝛ tn̄ ſemper
ꝑſeuerauit. Tertio aſſumpſit hu-
militatem q̄ fuit mater chriſti. Dicit
enī Bernard⁹· ꝙ beata ꝟgo et ſi ex
virginitate placuit· tn̄ ex humilitate
concepit· qꝛcūcunqꝫ eſſet virgo ſi hu-
milis non fuiſſet· deū non ꝯcepiſſet
et quia ex humilitate concepit· ideo
ipſa humilitas quodammodo mat̄
chriſti fuit. Jſtā humilitatē iſta mu-
lier habuit ſecū· ꝛ ideo exaudiri me-
ruit. Juxta iſtud ps̄. Reſpexit ī ora-
tionē humilium ꝛc. Qꝛ humilitatem
ſecū habuit· iſta oſtēdit exēplo ꝟbo
ꝛ facto. Exemplo· qꝛ chriſtuʒ humi-
liter adorauit· Uerbo· qꝛ catellum ſe
aſſeruit. Facto· quia īter iudęos hu-
militer ꝯuerſabatur· qđ fuit magnę
virtutis cū iudęi eſſent ſuꝑbi. Jnter
ſuꝑbos enī humiliter ſcire cōuerſari
magna virtus ē. Duo enī humiles
ꝛ manſueti poſſunt adinuicē pacifi-
cari. duo autē ſuꝑbi nunqꝫ poſſunt
pacificari adinuicem nec conuenire
Uidemus enī ꝙ duo corpa plana
poſſūt adinuicē applicari. Unū aūt
corpus ſpericū· ꝛ vnū ꝯcauum adin-
uicem applicari poſſunt· qꝛ corpus
ꝯcauum recipit in ſe ſuā ꝯcauitatem
et alteri⁹ tumorē. Duo aūt corpora
ſperica adinuicē applicari nō poſſūt
niſi in puncto. Eodē modo duo ho-
mines humiles ꝛ manſueti adinuicē
poſſūt lętari. Un̄ ps̄. Audiant mā-
ſueti ꝛ lętent̄. Chriſtus fuit humilis
diſcipuli fuerunt humiles. Jſta aūt
mulier hūilis· ideo ꝛ adinuicem bene

cõueniebant·et chriſtus eius preces audiebat. Unꝰ autẽ humilis·ꝛ unꝰ ſupbus·poſſunt adinuicẽ pacificari quia humilis intra ſuã humilitatez recipit ꝛ ſupportat alteriꝰ tumiditatem. ps. Cum his q̇ oderunt pacem eram pacificꝰ. Eodẽ modo iſta mulier chananea erat humilis·et iudei ſupbi·qui ſubiugauerunt eã in ſeruitutẽ·ꝛ tñ cum eis ſciebat viuere·ꝛ eorum ſupbiam humiliter portare. Duo aũt ſupbi adinuicẽ pacificari nõ poſſunt niſi in puncto. Pũgere q̇dez poſſunt·pacifice autem viuere non poſſunt. Prouer. xiij. Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt.

Dominica oculi.
Sermo. xix.

Erat ieſus eijciẽſ demoniũ·ꝛ illud erat mutum. Luc. xj.

Notare debemꝰ ſcḋm curſũ nature q̄ res diuerſoꝝ ꝯtrarioꝝ ſimul et ſemel in ſe ſtare nõ poſſunt·vt aqua et ignis·lupus ꝛ ouis·anima ꝛ diabolus·qꝛ ibi eſt contrarietas. Ideo homo cogitans ſe habere lupũ·id ẽ diabolũ·debet ſibi ſuuz nidum deſtruere per penitentiã·tunc fugit ne occidat ouem·id eſt·animã. Item ſi ſenſerit ignem concupiſcentie·debet extinguere aqua lachrymarũ·et per elemoſynaꝝ largitionez·quia ſicut aqua extinguit ignẽ·ita elemoſyna extinguit peccatuz. Item ſi cogitat damnũ qḋ lupꝰ ꝛ ignis poſſunt ſibi inferre debet feſtinare ad chriſtum·vt ab eo ſeparet̃. Et ideo homines habentes hominẽ infirmũ ꝛ obſeſſũ feſtinabant ad chriſtum. Et de hoc ĩ euãgelio dr̃.

Dominꝰ noſter ieſꝰ chriſtus ꝛ hõ·volens nos oẽs ſaluare ĩ aĩa ꝛ corpe·p̄dicabat regnũ dei·et multa ſigna fecit. Q̇ḋ percipiẽtes amici cuiuſdã hoĩs obſeſſi·ꝛ ſpiritũ malignũ habentis mutũ·q̇ hoiez illũ fecit mutũ et ſurdum·rogabãt amici eiꝰ vt ſanaret eũ: ꝛ ipſe eiecit demoniũ·ꝛ locutꝰ ẽ mutꝰ·et admirate ſũt turbe. Quidã aũt q̇ circũſtabãt dixerũt: In beelzebub p̄icipe demonioꝝ eijcit demonia. Et alij temptãtes ſignũ ḋ celo q̄rebãt ab eo. Ipſe aũt vt vidit cogitatiões eoꝝ·dixit illis ĩ parabolis. Oẽ regnũ ĩ ſe diuiſũ deſolabit̃. Et ſic domꝰ ſupra domũ cadet·Si autẽ ꝛ ſathanas diuiſus eſt·quõ ſtabit regnũ ſuũ: Quia dicitis me in p̄tãte beelzebub eijcere diaboluz. Si ego in p̄tãte diaboli eijcio demõia filij veſtri·i·ſãcti apli q̇ ſũt ḋ ſemine vr̃o ĩ quo eijciũt ipſi q̇bꝰ ego dedi p̄tãtez eijcere demones. Ergo qꝛ ipſi credũt ĩ me·et vos nõ creditis mihi·ideo ipſi iudices erũt veſtri ĩ die iudicij. Porro·i·certe·ſi ego ĩ digito dei·i·in p̄tãte diuina·eijcio demõia ꝓfecto·id eſt·merito p̄uenit contra vos regnũ dei·ita q̄ nũq̄ ĩtrabitis. Itẽ alia pabola. Cum fortis armatus

cuſtodit atrium ſuũ·ſcʒ do/
mũ·i pace ſũt oĩa que poſſi/
det in illo. Sʒ ſi fortior illo
ſupueniet ⁊ vicerit euʒ· au/
fert vniuerſa i q̇bus cõfide/
bat·⁊ ſpolia eiuſ diſtribuet
Ita q̇ non ē mecũ· aduerſũ
me ē·ſicut vos pharíſei eſtiſ
Et qui nõ colligit mecũ diſ/
pergit ſicut diabolus. Iteʒ
alia parabola. Cũ imũdus
ſpirit⁹ exierit ab hoíe ꝑ pe/
nitẽtiã expellẽdo eũ ·ambu/
lat tũc ꝑ loca arida querẽs
requiẽ i pẽnitẽtibus ⁊ i abſ/
tinentib⁹· et ieiunãtibus ·ſʒ
cũ ñ iuenit ibi requiẽ· dicit:
Reuertar in domũ meã vn/
de exiui. Et cum venerit iue
nit eã ſcobis bene mũdataʒ
et ornatã. Et tũc vadit ⁊ aſ/
ſumit ſeptẽ alios ſpirit⁹ ne/
quiores ſe· et ingreſſi habi/
tant ibi · et nouiſſima hoís
huius fiũt peiora priorib⁹.
Et iſta parabola eſt de iſtis
q̇ nõ mundant ſe ab oíbus
peccatis ꝑ ſcobã cõfeſſiõis
Et poſt feſtũ paſcę cadũt in
ſeptẽ peccata mortalia quę
ſunt peiora q̃ꝫ diabolus·qꝛ
oẽs diaboli nõ poſſũt vnã
animam perdere in gehen/
nã ſi homo eſſet iuſtus·⁊ ta
men vnũ peccatuꝫ mortale
ꝑdit animaʒ ęternaliter .Et
ideo ait: Hi ſeptẽ ſũt nequi/
ores diabolo. Cuʒ aũt hoc
ſignũ vidit·⁊ parabolas ei⁹
q̇dam mulier martilla noĩe
quę fuit miſtra marię mag/
dalenę extollẽs vocẽ de tur
ba chriſtũ laudando dixit:
Beatus vẽter q̇ te portauit·
et vbera quę ſuxiſti. At ipſe
dixit: Quinimo ·i· poti⁹ ſunt
beati q̇ audiũt verbum dei·
et cuſtodiũt illud opę adim
plendo. Ad thema. Erat Ieſus
eijciẽs demoniũ ·⁊ illud erat mutuꝫ
Nota q̈tuor ſũt demones q̇ eijci/
untur q̈tuor ꝟtutib⁹. Primus vo
cat᷑ aſmodeus· ⁊ ille ē demon luxu/
rię·et expellit᷑ ꝑ caſtitatẽ. Secũdus
vocat᷑ beelçebub·⁊ iſte ē demon gu
lę·⁊ expellit᷑ ꝑ mortis memoriã. Ter
tius ē mammon·et iſte ē demõ aua/
ricię·et eijcit᷑ ꝑ miſericordiã. Quar/
tus eſt demon ſupbię· et dr̃ lucifer·
et eijcit᷑ ꝑ humilitateʒ. Quia vt dr̃
ꝯtraria ꝯtrarijs curãt᷑. Primus
demon vocatur aſmodeus·⁊ iſte eſt
demon luxurię. De quo dr̃ Tob. iij
vbi in figura legimus ꝙ erat q̇dam
vir habens pulcram virginem noĩe
ſarã quã tradidit cuidam iuueni in
matrimoniũ. Et in prima nocte ve/
nit aſmodeus demon ⁊ occidit virũ
vel iuuenẽ. Poſtea tradidit᷑ eã al/
teri· et fecit ſimiliter aſmodeus . Et
poſtea tertio·et ſic ſeptẽ viros iugu/
lauit·⁊ virgo ſara ꝑmanſit. Tandẽ
tradidit eã iuueni Tobię·qui ex ꝯſi
lio angeli in prima nocte cũ virgine
ſurrexit· ⁊ ambo orauerũt·iecur piſc̄
ſup ignẽ poſuerũt·⁊ aſmodeũ eiece/
runt. Ita ꝑ ſaram virginẽ pulcram
ſpiritualiter nota aĩam deuotã q̄ ē
ſine peccato mortali pulcra. Et tra/
dit᷑ a chriſto patre ſeptem bonis co/
gitatiõib⁹·vt ꝑueniat ad perfectum
ſtatũ vitę cõtẽplatiõis·ſ; aſmodeus

ſemper interficit vt non pducat ad
finē. Prima bona cogitatio eſt·
qñ anima hꝫ bonā voluntatē bene/
faciendo·recte viuēdo·deo ſeruien·
do· p quā bonā voluntatē pax dei
dat·ut patet Luc.ij. Et i terra pax
hominib9 bone volūtatis. Tūc ſta/
tim adeſt aſmodeus iterficiēs iſtam
bonā cogitationē aliā ſibi igerēdo·
Scda bona cogitatio ē ꝯtritiōis:
p peccatis cogitans. Ecce tu deum
offendiſti·ideo habeas contritionē·
Thren.ij. Velut mare ꝯtritio·tua.
Tūc ſtatim adeſt aſmodeus dicēs:
Quare vis hoc facere? Cum ſenuē/
ris tunc habeas contritionem·7 i ex/
tremis. Nam latro i cruce ſaluat9 ē
Tertia bona cogitatio ē quā tra/
dit ei chriſtus·virt9 confeſſionis. vt
homo cōfiteatur oīa peccata ſua q̄
ſcit cogitare. Statim adeſt aſmo/
de9 ſuggerēs: Quare tu velles pre/
ſbytero reuelare tua occulta exquo
tu nō vis dimittere·7 ſtatim iterficit.
Quarta vero cogitatio tradita
ē aie· vt bona exempla p̄beat ne ali9
ab eo ſcādalizetur. Statim adeſt aſ/
modeus dicēs: Quare tu non exhi/
bes te vt placeas hominib9? Si te
nimis humilias pro ſtulto reputa/
beris. Quinta bona cogitatio ē·
vt homo cogitet ꝙ deo 7 proximo
ſatiſfaciat· tunc ſtatim adeſt aſmo/
deus dicēs: Si tu omnia reſtituas·
tūc nullus dat tibi aliq̄d·melius eſt
vt reſerues illa q̄ habes. Sexta
cogitatio bona quā tradit chriſtus
anime ē aſſiduitas orationis. Vñ
cū aīa cogitat·tu debes orare. tunc
ſtatim adeſt aſmodeus·dicens: Si
multū oraueris· i capite debilitaris
7 ſtatim iterficit. Septima bona
cogitatio aie quā tradidit deus·eſt
bonoꝝ verboꝝ auditio·7 bonorum
verboꝝ informatio. Ea h̄ cogitante
ſtatim adeſt aſmode9 infundēs ver/
ba detractiōis·adulatiōis·decepti/
onis·7 iurationis. Sꝫ tūc aīa deuo
ta debet ſurgere et adorare·et iecur
ſup ignem ponere·id ē·caſtitatē·q̄
p iecur intelligit̄ ſuper ignem diuini
amoris ponere·7 fugit aſmodeus·et
anima tradit̄ chriſto 7 deſponſatur
Vñ ait apl's.ij. Coꝝ.xj. Deſpondi
vos vni viro virginē habere ·i· vir/
ginitatē ſeruare chriſto ·q̇ diligit ca/
ſtos· qꝛ caſtitas flos et filius eſt 7c.
Secundus demon vocatur bel
7 iſte ē demon gule·omnes guloſos
diligens·7 ſup eos dominās ·et ille
expellit̄ p mortis memoriā. De q̇ le/
gim9 figurā Dañ.xiiij. Daniel itra/
uit templū iuxta babyloniā in quo
templo erat demonium nomine bel
7 ibi erat menſa ante ſimulacrū vbi
offerebant̄ oues 7 farina 7 vinum·7
aliqui hoīes·ſcꝫ ſacerdotes fecerunt
ſubterraneas foueas p quas de no
cte intrabant templum·et deuora/
bant d' mēſa ·7 dixerūt ꝙ bel deuo/
raret. Tūc ait Daniel ad pn̄cipem:
Iſte bel non deuorat iſta. ſed ſerui
tores ſui ·et volo hoc pbare. De ſe
ro obtulit iterum pn̄ceps ſup men/
ſam bel · et Daniel accepit cinerem
albū 7 ſparſit circa menſā·et clauſit
templū. Venit igit̄ mane princeps
cū Daniele ad tēplū 7 inuenit veſti/
gia i cinere albo ſup pauimētum ·et
ſequebatur veſtigia donec inuenit
ſeptuaginta viros qui fuerūt ſerui/
tores bel·7 deuorabant iſta. Quos

omnes princeps occidit ⁊ bel deſtru
xit· et demon fugit. Ita ſpirituali/
ter omnes potatores ac ſubſtantię
pauperum deuoratores ſunt ſerui/
tores demonis bel vel idoli. Venit
igitur Daniel ꝓpheta· id ē· predica
tor ſternēs ſuꝑ pauimentū cinerē ·i·
memoriā mortis predicādo· qꝛ ho/
mo cinis ē· ⁊ in cinerē ſpargitˀ corpꝰ
ſcȝ poſt mortē· ⁊ īuenit hō in oībus
veſtigijs eius nihil niſi cinerē. Et cū
homo ſe recolens cinerē menſā de/
uorationis ſubſtantię pauperum· ⁊
bel deſtruit· id eſt· gulā· ⁊ diabolus
fugit· ſed illos qui deuorāt de men
ſa bel· cum venerit princeps iuſticię
occidit oēs. Et ḡ meliꝰ eſt nob̄ ꝙ fu
giamus ⁊ eijciamꝰ demonē illum ꝑ
abſtinentiā ⁊ ieiuniū. Vnde dicit
Augꝰ· in quodā ſermone. Ieiuniū
mentē purgat· leuat ſenſū· cor facit
contritū· et expellit diabolū. Ergo
ſic fit templū dei· qui fuit templum
bel ꝑ gulā. Tertius demon vo/
catur mammon· ⁊ iſte ē demon ma
lę auaricię regnās ſuꝑ omnes aua/
ros. Vnde ait dominꝰ ī euangelio:
Facite vobis amicos de māmona
iniquitatis· id eſt· de iniuſtis rebus
quas adquiſiſtis ꝑ vſurā· ꝑ ſymo
niam· ⁊ per auaritiā. Huius legimꝰ
figurā Exo. xxiiij. Moyſes aſcen/
dit ī montē et erat ibi quadraginta
diebꝰ ⁊ tot noctibꝰ: Interim fecerūt
filij iſrael vitulum de auro ⁊ argēto
et ab vno acceperunt anulum· ⁊ ab
alio circulū· ⁊ de omnibꝰ colligebāt
aurū ⁊ argētū ⁊ poſuerūt ſuper altā
ſtatuam· ⁊ vt deū adorauerunt. Et
cum moyſes deſcendit de monte in
eorū pñſentia fecit puluerē de eo· quē
ꝓiecit in aquam· ⁊ dedit pecoribꝰ et
ipſis bibere. Ita ſpiritualiter. Ma/
gnates filioꝝ iſrael ſūt diuites huiꝰ
mūdi q̇ a paupibꝰ recipiūt qđ ſuꝑ/
flue ꝯgregāt· ⁊ ornamētū q̇bꝰ idolū
mammonę corporis ſui adorant· qꝛ
plus student ꝯgregare q̄ȝ deū ado/
rare. Et ideo ait apl's Col. iij. Aua
ricia eſt idolorum ſeruitꝰ. Cum igitˀ
chriſtus deſcēderit đ monte ęterno
iudicare viuos ⁊ mortuos· vt ſuper
hos diuites ſuam exerceat iuſticiā·
tunc hunc vitulū· id ē· corpꝰ tradet
in puluerē· ⁊ pecuniā paupibꝰ ne/
gatam demones in ignē mittunt et
conflant· ⁊ miſera aīa bibet eā. Vñ
tūc clamāt demones· ⁊ in os animę
aurū ⁊ argentū in igne liquefactum
fundūt: Bibe modo: bibe tu aurū ⁊
argētū qđ ſemꝑ ſitiſti. Vñ Gregꝰ
ſuper Matth̄. Eijciētur ī tenebras
exteriores· ibi erit ſtridor ⁊ fletꝰ den/
tium. Dicit fletus q̇ venit đ ardore·
ſtridor dētium a frigore. Vbi du/
plex pena auarj datˀ. Iſte igitˀ demō
mammon expellitˀ per ſeptem opera
miſericordię· ſcȝ peregrinos hoſpi/
tando· captiuos redimēdo· nudos
veſtiendo· ſitiētes potando· et infir
mos viſitando ⁊c. Et ſic ſtabit hō
ſecurus cū chriſtꝰ deſcēderit đ mōte
iudicaturus. Quartꝰ demon vo/
catur lucifer· ⁊ iſte ē demon ſuꝑbię·
et expellitˀ ꝑ virtutē humilitatis· qꝛ
nullo modo poteſt dari melior me/
dicina infirmo a frigiditate niſi cali
ditatiſ medicina· qꝛ ꝯtraria cōtrarijs
curantur· qꝛ peccatū ſuꝑbię ſūpſit
exordium ab illo demone lucifero.
De q̊ Eſa. xiiij. Dixit lucifer: Aſcē/
dam ſuper altitudinem nubium· et

ſilis ero altiſſimo: Ideo quãto ma-
iorem ſe reputauit ꝛ altiorem. tanto
viliorem ſupbia eũ deiecit. Et ideo
ipſe ẽ rex ſuper omnes ſuperbos. fe-
rẽs tres malas coronas quas dabit
ſuis ſuitorib⁹. Unde romani de-
pingebant ſuperbiam ad modũ di-
aboli habentis tres coronas In pri
ma ſcribebatur. tranſcendo. In ſe-
cũda. non obedio. In tertia. pertur
bo. Et vna corona fuit ſuper aliam
Quare ad modum diaboli: qꝛ dia
bol⁹ lucifer erat angelus. ſed ꝓpter
ſupbiam deiectus: Ideo vę coronę
ſuperbię. In prima corona fuit
ſcriptuꝫ tranſcendo. quia ſuperbus
homo credit ſe tranſcendere ſuper
omnes homines toti⁹ mũdi. vt pa-
tet. ij. Machab. ix. ꝺ antiocho rege
qui credebat ſe imparare vẽtis ꝛ flu
ctibus maris. ꝛ altitudines montiũ
in ſtatera põderare. ꝛ aſtra cęli aſcẽ-
dere: ꝛ cito venit ad tantaꝫ miſeriã
ꝙ fuit eiect⁹ de exercitu ſuo. ꝛ nemo
poterat fetoreꝫ ei⁹ tolerare. Et ideo
iſte primaꝫ coronam a diabolo pro-
meruit. In ſcd̃a corona fuit ſcri-
ptum. nõ obedio. Et ratio eſt. quia
ſuperbus nulli vult obedire. nec ſu-
periori nec inferiori. ut ptꝫ. iij. Reg.
xij. de filijs ſalomonis q̃ nolebant
obedire mãdatis ſuperiorꝫ. ſed ſup-
bę dixerunt: Minimus digitus no
ſter groſſior ẽ toto dorſo pr̃is nr̃i. et
ideo deſpecti fuerunt ab omni popu
lo. et alios principes elegerunt. Itẽ
hoc patet ꝺ ſaul. qui noluit obedire
mandatis dei. ideo fuit eiectus a re-
gno. Et iſte promeruit ſcd̃am coro-
nã domini ſui diaboli. In tertia
corona fuit ſcriptum perturbo. Et
ratio eſt. quia ſuperbia vnius homi
nis ſępe perturbat totaꝫ regionem:
vt patet de quodam qui ꝑturbauit
totam regioneꝫ filiorũ iſrael. qꝛ oẽs
leuauerunt manus et clamauerunt
cõtra eum ad deum. quod patet. ij.
Machab. iij. Et ideo iſte tertiaꝫ co
ronam promeruit. Et ſuperbi inobe
dientes homines perturbãtes. ī om
nibus excedentes promerentur. Et
ideo vnuſquiſqꝫ debet ipſum expel
lere per humilitatẽ. Et ergo quo ad
thema. Erat ieſus eijciẽs dęmoniũ.
et illud erat mutum.

Dominica lętare. Sermo. xx.

Um ſuble-
uaſſet oculos ieſus. ꝛ vidiſ-
ſet turbam ꝛc. Joh. vj. Notã qꝫ ī
curijs dominoꝝ bene ordinatis vbi
maxima debet comedere multitudo
requirũtur tria. Primo ꝓuiden-
tia de neceſſarijs. quia prouidentia
ẽ virtus quę procurat de futuris cõ
tingentibus. Ideo dr̃ Prouẽ. vj. O
piger vade ad formicam ꝛ diſce ab
ea prouidentiaꝫ. q̃ colligit in ęſtate
vñ viuat ī hyeme. Secundo dꝫ
eſſe ordo ſeruientiũ. Naꝫ ſeruitores
quando ſunt intelligentes tũc prin
cipes in hoc laudantur. Tertio re
quiritur ordinatio ſedẽtiũ. vt vnuſ-
q̃ſqꝫ ſedeat ſcd̃m dignitatẽ ſuã. vt
ptꝫ Gen̄. xliij. ꝺ Joſeph qui poſuit
fratres ſuos ſcd̃m dignitatẽ ꝓgeni-
turę. Ita fecit chriſt⁹ princeps noſter
volens cibare maximam multitudi-
nem fecit prouidentiã. Quia vt dic

euangeliſta: Ipſe autē ſciebat qd eſſet facturus. Item habuit etiā ordinem ſervientium ſibi: qr ſuos duodecim apoſtolos. Itē loci eminentiam. Iuſſerūt eos ordinate ſedere. Et de h legitur in hoc euangelio.

Abijt Jeſus trans mare galileę qd eſt in regiōe tiberiadis. et fuit congregatio aquarum inter montes et circa iacebant decem ciuitates. Et ſequebatur eū maxima multitudo. q videbāt ſigna ſuper his qui infirmabantur. quos omnes curauit. Subijt igitur Jeſus in montem. id ē. aſcendit i mōtem. et ibi ſedebat cum diſcipulis ſuis. Erat aūt pximū paſca dies feſtus iudeorū. Cum ſubleuaſſet oculos et vidiſſet. quia magna multitudo veniebat ad eum. Dixit Jeſus ad philippū: Unde ememꝰ panes vt manducent hi. volens eū temptare. Ipſe enim ſciebat quid eſſet facturus. Rñdit ei philippus: Ducentorū denariorū panes nō ſufficiūt eis. vt vnus quiſq modicum quid accipiat. Dicit ei vnus ex diſcipulis eius. andreas frater ſimonis petri: Eſt puer vnus hic qui habet quinq panes hordeaceos ⁊ duos piſces ſz qd ſunt inter tantos: Dixit ergo ieſus: Facite homines diſcumbere. Erat autē fenum multū in loco. Diſcubuerunt ergo viri nūero qſi quinq milia. Accepit ergo Jeſus panes. et cū gratias egiſſet. diſtribuit diſcūbentibus quantū volebat. Ut autem impleti ſunt. dixit diſcipulis ſuis: Colligite q ſuperauerunt fragmēta ne pereant. Collegerunt autē et īpleuerunt duodecī cophinos fragmentorū ex quinq panibꝰ hordeaceis quę ſuperfuerūt his qui manducauerunt: Illi ergo hoīes cū vidiſſent: quia fecerat ſignū dicebant: Quia hic eſt vere ꝓpheta qui venturus eſt in mundū. Quo ad thema: Cū ſublenaſſet oculos ieſus. Ex quo verbo eſt ſciendū ꝙ exemplo chriſti debemꝰ oclos noſtros quattuor modis ad cęlum leuare. Primo vt filij famelici ad patrem in quo ſperamus. Scdo vt ꝓfugi in montē ad quem cōfugiamꝰ. Tertio vt ꝑſecuti ī liberatorē ī quem cōfidamus. Quarto vt triſtes ī ↄſolatorē in quē gaudeamus. Et hęc qttuor tanguntur ī officio miſſę hodiernę. De pmo velut in patrem dicit euangelium. De ſecundo velut in montē dicit tractꝰ. De tertio velut ꝑſecuti dicit epiſtola. De quarto velut triſtes in cōſolatorem. dicit introitus miſſę. Letare hieruſalē. ⁊ conuentū facite oēs ⁊c. Primo debemus oculos noſtros ſubleuare ad deū patrem velut pueri famelici. id ē. eſuriētes ad parentes. Unde videmꝰ ꝙ omnes pulli. tam aīaliū ꝙ hoīū cū famē ſuſtinent. recurrunt ad parētes. Sicut patz Threñ. iiij. Pueri petierūt

panem ⁊ non erat qui frangeret eis illum panem. Item ps. Qui dat iumentis eſcam ipſorum ⁊ pullis coruorum inuocãtibus eum. Super illa verba dicit gloſa q pulli coruorũ paſcantur rore celi: q̃diu plume eorum non creſcunt nigre. Nam eorũ parentes vident pullos ſibi nõ aſſimilari non paſcũt eos donec videãt q eis aſſimilantur et ideo interim leuant oculos ⁊ roſtra ad deum prẽm q̃ paſcit eos rore celi. Iſte autẽ pater paſcit ſuam familiam hominum quinq panibus vt patet in euangelio hodierno. Primus eſt panis penitentie: et cum illo paſcit omnes qui agunt penitentiam pro peccatis. Eccs. x. Panẽ tuũ comede ĩ amaritudĩe anime tue. Et iſta amaritudo prouenit ex recordatione peccatorũ q̃ fecit. De q Eſa. xxxviii. Recogitabo tibi omnes annos meos ĩ amaritudine anime mee. Secundus eſt panis ſacramentalis q paſcit quotidie d altari omnes fideles ⁊ omnem familiã ſuam ſcz angelos ad quorũ honorẽ ⁊ leticiã talis panis benedicit' et ipſi ſunt preſentes. Et de iſto pane ſimiliter omnes anime in purgatorio exiſtentes recreãtur: q eorũ pena minuitur. Et homines ſine peccato mortali exiſtẽtes ſunt participes. Et ideo frangit ſacerdos ſacramentũ in tres partes. ⁊ omnes anime omnes angeli et oẽs fideles d vno pane ⁊ vno calice pticipant. Tertius ẽ panis materialis qui quotidie paſcit totũ mũdũ Et iſte panis non ſimiliter cõeditur Aliqui comedunt ĩ mẽſura ⁊ dolore. Aliqui comedunt in magna ſuperfluitate ⁊ irridẽt deũ patrẽ. De qbꝰ dr̃ Exo. xxxii. Sedebat ꝑplus mãducare: ⁊ ſurrexerũt ludere deũ blaſphemando ⁊ ideo ira dei deſcendit ſuper eos Iſte panis materialis debet quotidie a patre peti deuote dicẽdo: Panem noſtrũ quotidianũ da nobis hodie ⁊c. Panis iſte debet adquiri labore manuũ noſtrarum vt patet Geñ. iii. Cũ adã fuit expulſus de paradiſo dixit ad eũ dominus: In ſudore vultus tui veſceris pane tuo. De iſto pane debet homo propter honorem patris celoꝝ pauperibus dare elemoſynã vt dr̃ Tob. iiii. Nunq̃ comedi panẽ meum niſi pauper haberet partem ſuam. Quartus panis ẽ infernal' quẽ comedũt omnes damnati: quẽ pinſunt alias piſtant hic in peccatis ⁊ alibi comedunt eũ. De iſto pane dr̃ Prouer. xiii. Comedent panem impietatis et bibent vinum iniquitatis omnes peccatores tre. Quintus panis eſt panis celeſtis ⁊ illũ panem comedunt electi in mẽſa patris altiſſimi. De quo ait dominus Luc. xxii. Ego diſpono vob regnũ vt edatis et bibatis ſuper menſã patris mei: ⁊ ego miniſtrabo. Et hoc fit quando videmus deum oculo ad oculum quem nunc videmus p ſpeculum. Ideo debemꝰ primo ad deũ oculos ſubleuare ſicut filii famelici ad patrem panem petẽtes. Secũdo dico q debemus oculos ſubleuare ad deum vt profugi ad montem in quem fugiamus. Unde videmꝰ q quando homo eſt in terra inimico ⁊ ⁊ vndiq vallat' ⁊ videt altũ mõtẽ ⁊ caſtrum forte in eo cogitat: vtinã

eſſes in tali monte. cupie velles bene effugere manus inimicorū. Ita nos cum ſumus in terra malarū cogitationū. Debemus igitur leuare oculos mentis cū fiducia cordis ad mōtem eternitatis. Sic hodie canim᷒ ī officio miſſe. Qui confidunt ī domino ſicut mons ſion. non cōmouebitur in eternū qui habitat in hierusalem ciuitate celeſti. vbi nullus dolor. vbi nulla mors. vbi nlla diſcordia. vbi nulla ſenectus. Debe᷒ igit͛ ad deū oculos leuare. vt mittat nobis auxilium. ps. Leuaui oc̄los meos in montes vnde veniet auxilium mihi. Auxilium meū a domino ꝛc. De quo legim᷒ hiſtoriam in libro de picturis. ꝙ erat quidā rex potēs et diues habēs duas ciuitates. vnā in tuto et alto monte. ꝛ aliam ī valle ab inimicis vallatā. et habuit duos filios: Unus habitabat cū patre in tuto monte. alius in valle obſeſſa. leuauitq̄ꝫ oculos filius ī valle ꝛ clamauit ad patrē pro auxilio Et pater ſcripſit quattuor litteras. Prima erat. peccatum et immūdiciam relinque et honeſtatem aſſume. ꝛ ſtatim te liberabo Secunda littera erat talis. dilige deū tuum ex toto corde tuo: quoniaꝫ ad ſimilitudinē ſuaꝫ te creauit. Tertia littera erat ſine amore nō poteris ſaluari Propter carentiam enim amoris homo perit. Quartaꝫ litteram miſit ſibi per proprium filium quem habuit apud ſe. et tenor littere erat talis. De oībus tuis nihil peto: niſi vt me diligas ſicut tuū germanum. Ad propoſitū. Ille rex diues ē deus pater. q̄ hꝫ ciuitates videlꝫ celi et mundi Una ē tuta in alto loco ſcꝫ monte. Ad queꝫ oculos noſtros ſubleuare debem᷒ et auxiliuꝫ petere. Hic habuit duos filios. ſcꝫ ieſum chriſtū. et humanā naturam in mūdo. Nūciauit igitur de᷒ pater hūane nature p tres nūcios. Prim᷒ fuit abraam patriarcha. cui mandauit ſic vt tenet pma littera: Peccatū ꝛ immūdiciā fuge. ꝛ hoc fecit et filij eius ad multa tēpora. Scd's nūcius fuit moyſes. ꝛ ille fuit cū dño in mōte ſinai et accepit tabulaꝫ q̄ſi litterā ſcriptam digito dei viui. Et ille primo nunciauit legē dilectionis. quia ad imaginem dei creatus eſt homo. vt patet Gen̄. p̄. Tertius nuncius fuit Hieremias ꝓpheta quem deus ſanctificauit ī vtero materno. Qui dixit: Sine amore nō poteris ſaluari ꝓꝑ cui᷒ carentiā hō perit. Quarta lraꝫ miſit ſibi p ꝓpriū filiū ſuū d monte eterno: q̄ ipſū hoīeꝫ redemit ſuo ꝓprio ſāguine. Et ille erat tenor ſue lr̄e. De oībus nihil aliud peto. niſi vt me diligas ſicut tuū germanū. Et ſic ē ꝙ debem᷒ oc̄los ſubleuare ad deū. ſicut ꝓfugi ad mōtē in quē fugiam᷒. Tertio debem᷒ oculos ſubleuare vt pſecuti ī liberatorem ī quē ſperam᷒. Uidem᷒ nāq̄ꝫ ꝙ hodie paupes. iuſti. ꝛ ſimplices a malis pſequunt͛ diuerſimode velut ver᷒ heres filius abrae a ſpurio hiſmaele. Verus heres eterni regni eſt iuſt᷒. ꝛ ideo eijcit͛ ſpurius fili᷒ ancille. Et h̄ oſtendit epl̄a hodierna que ſumpta eſt de geneſi. Et paul᷒ ponit eam ꝓ exemplo perſecutionis iuſtorum. et condemnatione malorū. Dicit͛ enī ꝙ abraam habuit duos filios. vnū

de ancilla·et aliū de libera·id eſt·de vxore propria. Sed cuȝ eēnt ambo paruli iſti pueri: videlicet yſaac verus heres et liber·⁊ hiſmahel ſpuri⁹ luſerunt in domo·⁊ ſpurius percuſſit verum heredeȝ. Quod ei⁹ mater moleſte ferens·⁊ tollens filium ſuuȝ ī gremium·dixit ad abraam: Tu pmiſiſti mihi quando deus daret m filium ꝙ velles eijcere ancillam ⁊ filium eius·quia filius ancille nō debet eſſe heres cum filio libere. Tunc abraam dixit ad ancillam: Tolle filium tuum et vade de domo mea·⁊ dedit ei cibaria pro via. Que iuit ī deſertum ⁊ voluit ire in egyptum·⁊ errauit ī deſerto·⁊ nō habuit aquā nec aliquid ad bibēdum per triduū ⁊ ita fuit deſperata propt̄ penuriā aque ꝙ voluit relinquere filium ibi ſub arbore ⁊ recedere. Sed puer clamabat poſt matreȝ·et mota ſūt materna viſcera·⁊ reuerſa ad puerum: ⁊ lachrymata eſt Et leuauit oculos ad deum ⁊ orauit. Tunc miſit angelum ſuum: qui eduxit eam ad fontē in deſerto·et ibi habitauit ad multos annos·et filius accepit vxorem de egypto·et creuit ī gentē magnā·⁊ iſti dicebantur hiſmahelite·et iſti ſemper perſequebantur filios abrae qui fuerūt veri heredes. Et ideo dicit apl'us in hac epiſtola. Ita ⁊ nūc oīs iuſt⁹ et penitēs eſt verus heres·ſed iuſti et boni veri heres a ſpurijs id eſt·a peſſimis perſequuntur. Sȝ veniet hora in die iudicij ꝙ ancilla ⁊ filius eius eijciētur·id eſt·corpus ⁊ anima ad deſertum eterne dānationis·vbi ſuſtinent ſitim·⁊ non habent aquaȝ miſericordie. ⁊ verus heres iuſtus ⁊ penitēs manet in hereditate patris. Liberi ſumus qua libertate chriſt⁹ nos liberauit. Ideo omnis homo qui eſt ſine peccato eſt liber et heres·et omnis peccator expellitur. Ideo omnis iuſtus ⁊ penitens ſi perſequitur·ſubleuet oculos ſuos ad dominum deum noſtrum·⁊ liberabit eum. Quarto dico ꝙ debemus oculos ſubleuare ad deū velut triſtes in conſolatoreȝ in quo gaudeam⁹. Et oſtendit ītroit⁹ miſſe Letare hierl'm ⁊ cōuentū facite oēs qui diligitis eaȝ·et iſta leticia venit ex ātiqua lege·q̄ hierl'm fuit deſtructa·poſtea reedificata·⁊ poſt captiuitatem reuocauit neemias omnem populū diſperſum·⁊ ait verbum ꝑallegatuȝ·letare hierl'm. Ita ſancti patres hodie in roma vbi eſt mater totius eccleſie·⁊ magna leticia ſpiritualis·quia celebrat papa miſſam ī eccleſia que dicitur ad ſāctam crucē in hieruſalē·⁊ poſt miſſaȝ hȝ roſam de auro in quam infundit vinū cuȝ balſamo et bibit. ⁊ tunc nobiles romani ſedent ante eccleſiam in equis precioſis·ornati veſtimentis·⁊ nobiliori romano quem videt inter eos tribuit hanc roſam·q̄ bibit ⁊ tribuit alijs·et cum leticia equitant per totam ciuitatem·et hoc inuenerūt ſancti patres·quia ſicut eccleſia iam eſt in medio .xl. debet ꝓ ſolaciū ſpūalē recreari·vt ait poeta. Interpone tuis interdū gaudia curis. Vinū ⁊ balſamū ſignificāt chriſtū deū ⁊ hoīem filiū ⁊ ſpiritūſanctū·⁊ aurū deū patreȝ Ita tres pſone ī vnū·ſic aurū·vinū·⁊ balſam⁹. Ergo letem̄ hodie·⁊ oīs triſtis leuet oculos ad deū vt ipſuȝ

conſolet᷑: Ergo ad thema. Cū ſub-
leuaſſet oculos ⁊c.

Dominica ī paſſione
Sermo .xxi.

Eſus aūt abſcō

dit ſe. Joh. viij. Nos videmus qn̄
aqua abundans trāſit in anguſto
meatu · ſepe ex abūdātia excedit ſu-
um meatum · ⁊ ſi in vno obſtruitur ·
in alio loco querit exitum. Ita ſpiri
tualiter homo plen᷒ omni malicia
et dolo · ſepe confunditur a iuſto · et
ſi in vno confunditur ⁊ vincitur per
veritatem · querit aliā excuſationē:
et ſi iterum vincitur · tunc violenter
inuadit iuſtum. Ita malicioſi iudei
pleni omni dolo et inuidia fuerūt ꝑ
chriſtum ſepe victi ⁊ confuſi · et tunc
aliam excuſationem et inuentioneꝫ
inuenerunt · ſed chriſtum vincere nō
potuerunt: Ideo violenter in ipſuꝫ
irruere voluerunt · ſed ipſe ſciebat tē
pus quādo pati pro nobis debuit
⁊ illud adhuc nō venit: Ideo abſcō
dit ſe vt pꝫ in euangelio hodierno
Jllo tempore dicebat Je
ſus turbis iudeorum ⁊ pri-
cipibus ſacerdotum. Quis
ex vobis arguet me de pec-
cato? Si veritatem dico vo
bis: quare non creditis mi-
hi? Qui ex deo ē · verba dei
audit · propterea vos nō au
ditis · quia ex deo non eſtis.
Reſponderunt iudei et di-
xerunt ei: Nonne bene dici
mus nos · quia ſamaritan᷒
es tu et demonium habes?
Rn̄dit Jeſus: Ego demo-
niū nō habeo · ſed honorifi-
co patrē meum · et vos inho
noraſtis me. Ego autem nō
q̄ro gloriā meā. Eſt qui q̄rit
et iudicet. Amē dico vobis
Si quis ſermonem meum
ſeruauerit mortem non vi-
debit in eternum. Dixerunt
ergo iudei: Nūc ſcimus qꝛ
demonium habes. Abraaꝫ
mortuus eſt et prophete et
tu dicis: ſi quis ſermonem
meum ſeruauerit mortē nō
guſtabit in eternuꝫ · nunq̇d
tu maior es pr̄e nr̄o Abra-
am qui mortuus ē · et ꝓphe-
te mortui ſūt. Quem temet-
ipſum facis? Reſpōdit Je-
ſus: Si ego glorifico meip-
ſum gloria mea nihil ē. Eſt
pater meus q̇ glorificat me
quem vos dicitis · qꝛ de᷒ ve-
ſter eſt · et non cognouiſtis
eum · ego autem noui eum.
Et ſi dixero: quia neſcio eū:
ero ſimilis vobis mendax.
Sed ſcio eum et ſermoneꝫ
eius ſeruo. Abraā pater ve-
ſter exultauit vt videret diē
meum · vidit ⁊ gauiſus ē. Di
xerunt ergo ad eum: Quin-
quaginta annos nondum
habes · et Abraam vidiſti?
Dixit eis Jeſus: Amē amē
dico vobis · anteq̄ꝫ Abraaꝫ
fieret ego ſum. Tulerunt er-
go lapides vt iacerent in eū
Jeſus aūt abſcōdit ſe ⁊ exi-
uit d̾ tēplo ⁊c. Quo ad thema.
Jeſus aūt abſcōdit ſe. Nota ꝙ q̄t-
tuor ſūt abſcōdita a nobis q̄ null᷒

homo pfecte ſcire poteſt in hac vita
Sed aliqua ex illis ſunt aliquibus
ſanctis reuelata de ſpeciali gratia.
Sed naturaliter nullus homo q̄li-
tercunq; ſanctus fuerit ſcire poteſt.
Primū eſt hora mortis. Secūdu3
dies vltionis. Tertiu3 eſt pœna dā-
nationis. Quartū eſt gloria electio-
nis. Primū qd a nobis eſt abſcō-
ditum quod nos ignoramus ē hora
mortis. Unde Eccl'a. ix. Neſcit hō
finem ſuū. Et alibi. Nemo ſcit vtr
amore dignus ſit vel odio. q2 nihil
certi⁹ morte. et nihil incertius hora
mortis. Item dī Job. iij. Uiro ab-
ſcondita eſt via mortis 7 hora. 7 cir-
cumdet eu3 dies tenebroſitatis. Si
enim homines conſiderarent q3 īcer
tiſſima eſt illa hora. vtiq3 ſe prepa-
rarent. Na3 quādo homo ē itur⁹
de vna ciuitate in aliam. 7 ibi man-
ſurus ē. tria facit. Primo omnia
debita cum debitorib⁹ planat. Ita
7 nos. quia nō habem⁹ hic manētē
ciuitatē ſm aplm ad Heb. xiij. ſ; fu-
turā inquirimus. et nos oportet ire
ad aliā ciuitatem ſiue velimus. ſiue
nolumus. 7 neſcimus quādo. Ideo
debemus quotidie planare omnia
noſtra debita cum deo et proximo.
Secūdo puidet de viarū pericu-
lis. vtrū vie ſint tute. et ſi non ſunt
tute. accipit conductore3. Ita 7 via
anime cu3 egreditur non eſt tuta. ſ;
latronibus vndiq3 obſeſſa. Si enī
diaboli latrones inquirebant et inſi-
diabantur de via anime chriſti qn̄
eam emiſit in cruce. quāto magis īſi-
diantur homini peccatori morienti
in mille peccatis. Ideo debemus ī
hac vita eam facere tutā per elemo-
ſynarum largitionem. Tunc elemo-
ſyna ducit cum conductu angelico
animam per viam tutam ad ciuita-
tem futuram. vbi eternaliter ē man-
ſura. Tertio videm⁹ q̄ hō exiens
ad aliam regionem prouidentiā fa-
cit vnde viuat ī ciuitate futura. Ita
7 nos. Nā Apoc. xiiij. dī. Opera il-
lorū ſequūtur illos. Ideo Sapiēs
ꝑponit nob̄ ꝑua aīalia q̄ ꝓuidētia3
faciunt. et dicit Prou. vj. O piger
vade ad formicā. et diſce ab ea pru-
dentia3. que colligit in eſtate vnde
viuat in hyeme. Ita apis colligit
mel 7 laborat ī eſtate. nō requieſcēs
vt inde viuat ī hyeme. Et illa ē in-
tentio apis. ſed homo ſupflua rapit
Et ideo homines peccant q̄ apibus
totū laborē ſubtrahunt vt morian-
tur ī hyeme. Et propter hoc dī Job
xij. Uade ad iumenta et docent te
hanc prouiſionē. ex quo hora3 mor-
tis ignoramus que abſcondita ē no-
bis. Legimus exemplu3 q̄ erat qui-
dam rex potēs habens in regno ſuo
aduocatum quem improuiſe voca-
uit et depoſuit. et in exilium miſit. et
ibi maximā miſeriā ſuſtinuit. Tan-
dem alium conſtituit et ei fecit ſimi-
liter. Sed tertius conſtitutus ī loco
prouiſionē fecit. et multa alia bona
collegit. 7 in alia3 ciuitatem occulte
trāſmiſit. Dum igitur dominus il-
lū ſimiliter ſicut alios depoſuit. ille
letus ad exilium alie ciuitatis trāſi-
uit. q2 ibi ſciuit vnde viuere hono-
rifice potuit. Ita de⁹ pater ꝯſtituit
nos ſuos aduocatos in h̄ mūdo. cō-
miſit nob̄ corpus. aīam. 7 res tempo-
rales. Et multos depoſuit īprouiſe
Ideo nos debemus facere ſapiēter

Sermo XXI

vt mittamus multa bona opera ad
futurā ciuitatē: vnde viuam⁹ hono-
rifice eternaliter. Scdm quod q no-
bis ē abſconditum · eſt dies extremi
iudicij. Vnde Matth. xxiij. De
illo die nemo ſcit · neqꝫ angeli · neqꝫ
hoīes · neqꝫ electi. Jdeo ꝯmonet ſal
uator · dicens: Vigilate ergo quia
neſcitis diem neqꝫ horā · ſcꝫ extremi
iudicij. Ad vigilādū ꝯ docent
nos parua animalia quę vigilāt · qꝛ
dānum ignorant · et ꝑcipue q̄ttuor
animalia. Primū ē paſſer ī tecto ·
Vnde ait dauid in ps. Vigilaui ſi
cut paſſer ſolitarius. Paſſer q̄n ha
bet oua ꝛ pullos ſemper vigilat · ne
niſus improuiſe veniat ꝛ pullos ſu-
os et ipſū rapiat. Jta ꝛ nos vigilare
debemus · ne chriſtus veniat · et ad
iudiciū nos improuiſe rapiat. Se
cundū animal eſt pauo. Nam q̄n
dormit d nocte · tūc q̄n euigilat cito
clamat · quia timet q aliquiſ veniat
ꝛ ipſum improuiſe rapiat. Tertiū
animal eſt grus. Vnde dicūt natu-
rales q quando grues volant d no
cte ſedētes · cuſtodes ſtando ad vi-
gilandū ponūt · ne lupus improuiſe
veniat · et damna eis inferat. Jta et
nos debemus ſemꝑ ſtare ī cuſtodia
ad vigilandū ī bonis operibus · ne
lupus · id eſt · diabolus · nos impro-
uiſe rapiat · ꝛ ad iudiciuꝫ pertrahat
Quartuꝫ animal ē philomena q̄
vigilat ī nocte ꝛ cantat · ꝛ nō manet
diu in vno ramo · ſꝫ de ramo ī ramū
volat · ne bufo aſcēdat et improuiſe
apprehendat · ꝛ dānum inferat. Jta
ꝛ nos debemus ramos virtutū aſcē
dere · deuꝫ laudare · ꝛ in virtutibus
vigilare · ne bufo malaruꝫ tempta-
tionum nos apprehendat et impro-
uiſe ad iudiciū pertrahat. Jdeo di-
co q illa dies extremi iudicij eſt a no
bis abſcondita. Jdeo debem⁹ quo-
tidie vigilare ꝛ ire de virtute in vir-
tutem ꝛc. Tertiū quod a nobis ē
abſconſum · eſt pęna infernalis · ſeu
ęternę dānationis quā mali nō con
ſiderant. Vn̄ ait dominus ī euāge
lio Luc. xix. Vidēs Jeſus ciuitatē
fleuit ſuper illam · et ait: Quia ſi co-
gnouiſſes et tu hn̄ fleres quę modo
abſcōdita ſunt ab oculis tuis · quia
venient dies in te · quando inimici
tui vndiqꝫ circūdabunt te. Vn̄ ait
illud idē de reprobis qui non conſi-
derant pęnam ęternę damnatiōis.
Quando enī peccator peccat mor-
taliter · tunc infernus aperit os ſuuꝫ
contra eū vt deuoret eū · ꝛ niſi miſe-
ricordia ꝛ patientia dei peccatorem
expectaret · ipſū viuū cū corꝑe et aīa
deuoraret. Hui⁹ legim⁹ figuram. ij
Reg. xvij. Abſalō fili⁹ regis dauid
habuit duos ſeruos q ipſū offende-
bāt fortiter · ꝓpter quod miſit alios
ſeruos · ꝛ iuſſit illos duos interfici · ſꝫ
ipſi fugerunt · et in deſerto ī quodā
puteo ſe abſconderūt · ꝛ mulier q̄dā
velamen expandit ſuper puteum et
ibi latuerunt quouſqꝫ quęrentes re-
ceſſerūt. Et tandē ira filij regis pla-
cata eſt · et ad gratiam peruenerunt
Jta ſpiritualiter · deus pater in dei-
tate habet filiuꝫ Jeſum qui dicitur
filius regis altiſſimi · qui ſaq̄ ē mitis
ſuꝑ ſeruos ſuos · id eſt · fideles · ſꝫ q̄n
ipſū nimium offendunt · tunc inter-
dū mittit angelos vt peccatores oc-
cidant. Tūc peccator recognoſcens
ſe offendiſſe deū · dꝫ ſe abſcōdere in

ſōte pn̄itētię · ⁊ ibi ieiunare ⁊ orare Tunc miſericordia dei expandit ve lamen ꝓtectionis · quouſqꝫ ira dei placatur ⁊ recipiat peccatores in gratiā ne ęternaliter cōdemnētur. Et ideo ptꝫ ꝙ ira dei et pęna ē a nob̄ abſcōdita. Ideo pn̄itentiā agam⁹ vt eā euadamus. Quartū qđ a nobis ē abſconditū · eſt electio beatoꝝ · ſed tunc poſt mortē · ⁊ in vltimo iudicio clare manifeſtabit. Unde Sap. v. Stabunt iuſti in magna cōſtantia aduerſus illos ī die iudicij q̇ eos ħ tribulauerūt. Et dicent impij: Ecce quō cōputati ſunt inter fideles dei · ⁊ īter ſanctos: Hi enī ſunt q̇s aliqn̄ habuimus in deriſū. Sed tale gaudiū eſt a nobis modo abſconditū · ita ꝙ nullus ſcit vtrum dignus ſit. Unde in p̄s. O magna multitudo dulcedinis tuę quaꝫ abſcondiſti timentibus te. Quis aūt ad tale gaudium ſit aſſumendus in die iudicij hoc abſconditū ē a nobis. Nam videm⁹ ꝙ multi boni cadunt ī peccatum mortale ⁊ in eo moriūt · ⁊ multi mali reſurgunt ⁊ ad ſtatum bonum conuertūtur · Et ergo finis ē cōplementuꝫ bonitatis. Et tamē ꝑ tria ſigna poteſt cognoſci · q̇s debeat ad gaudiū ſempiternuꝫ aſſumi ⁊ eligi · Primū ſignū ē dei caſtigatio · et cum homo patient' ſuſtinet. Un̄ ait Amos. iij. Ego vos cognoui ex omnib⁹ nationib⁹ terrę. ⁊ idcirco viſitabo ſuper vos omnes iniquitates veſtras vt poſſim vos aſſūere ad gloriā. Sap. xvj. In breui turbati habentes ſignuꝫ ſaluis. Sc̄dm ſignum eſt omnis boni delectatio. vt quando delectatur in bono ꝓximi: ⁊ ipſū diligit propter deum. Unde dī. j. Ioh. iij. In hoc cognoſcentur filij dei ad gloriā ſumendi ſi diligim⁹ fratres. ⁊ qui non diligit manet in morte. Tertiū ſignū ad gaudium eligēdū eſt peccati deteſtatio. vt habeat horrorē peccatoꝝ ī cōſcientia. et cū viderit alios peccare ꝙ ſibi multum diſpliceat · Unde dicitur ī p̄s. Perfecto odio oderā illos · inimici facti ſunt mihi. Per hęc tria ſigna cognoſcitur ſumēdus ad gloriam. Et ideo quęrit dauid ī pſalmo: Quis aſcēdet in montem dn̄i · aut q̇s ſtabit ī loco ſctō ei⁹: Innocens manib⁹ ⁊ mundo corde qui nō accepit in vanū aīaꝫ ſuā. Ideo iſta quattuor ſūt a nob̄ abſcōdita · dies mortis · dies iudicij · q̇s damnādus: aut quis ad gloriā aſſumēd⁹: Et ꝗ ad thema. Ieſus abſcondit ſe ⁊c.

Dominica palmarū Sermo. xxij.

Dicite filię ſion: Ecce rex tu⁹ venit tibi Matth. xxj. Nota ꝙ apud antiquos facta et probitates ſolebant laudari · et hoc propter tres cauſas. Primo vt ipſis de ſuis probitatibus gratiarum actio exhiberetur. Unde Greg⁹. Non eſt dignus dandis · qui non reddit gr̄tes de datis. Secundo vt laudatores in poſterū reddant'. Unde ait poeta. Uirtus laudata creſcit. Et hoc ptꝫ de dauid. j. Reg. xviij. qn̄ ipſe fecit victoriam contra Goliā · omnis populus ipſū laudabat. Et rex poſuit

eum ſuper equum ſuum · ⁊ duxit euȝ
per totā ciuitatem in regalibus ve/
ſtibꝰ · et mulieres · et pueri clamabāt
Saul percuſſit mille · et dauid decē
milia in militibus ſuis. Tertio vt
alios ad ſimilia opera virtuoſa va
leant excitare · vt patet · quia troiani
laudabant Herculē militem fortiſ/
ſimum · quia multa bona eis fecit · ꝓ
eis pugnādo . Ideo romani lauda/
bant Pompeiū · cuius imagineȝ ex
ere erexerunt · ⁊ in multis honoraue
runt propter beneficia quę ab ipſo
acceperūt . Et ſcd̄m hoc iudęi a chri
ſto multas virtutes et mirabilia au
dierunt et viderunt . Nā cęcos illu/
minauit · mortuos ſuſcitauit · lepro/
ſos mūdauit · infirmos curauit. Et
ideo teſte conſcientia · coꝝ laudes et
honores impendere ſibi voluerunt
Et hoc patet in hoc euāgelio quod
hodie legimus ante ꝓceſſionē ⁊ paſ
ſionem . Et ſcribit Matth · xxj.

Cum appropinq̄ſſet ie
ſus hieroſolymis ī die
palmarū de mane · et veniſ/
ſet bethſage ad villaȝ q̄ fuit
in monte oliueti ī pede mō/
tis. Tūc miſit duos d̄ diſci/
pulis ſuis · dicēs: Ite in ca/
ſtellum qd̄ contra vos eſt.
Hieruſalē vocauit caſtellū
et non ciuitatem · quia ciui/
tas apud ātiquos fuit libe/
ra · ſed ipſi libertateȝ ꝓpter
peccata ꝑdiderunt. Et ideo
dixit: Ite in caſtellum ⁊ ſta/
tim inuenietis aſinā alliga/
tam · et pullum cū ea . Aſinū
habebant ꝓpter paupes q̄
nō habebant equos vł mu/
los vel ꝓprios aſinos . Nā
ciuitas erat in monte ſita et
pauperes qui habebāt opꝰ
acceperunt aſinam · ⁊ aquā
vel lignū duxerunt · ⁊ dede/
runt ſibi ad comedendū · et
ad locum cōmunem ipſam
ligauerunt . Dixit ergo eis:
Ite ſoluite · et adducite mi/
hi Si q̄s vobis dixerit: q̄re
ſoluiſ: dicite: Dn̄s his opꝰ
habet · ⁊ confeſtim dimittet
vos. Hoc aūt totū factū eſt
vt adimpleretur qd̄ dictuȝ
ē per ꝓphetā Eſaiā · dicēte:
Dicite filię ſion: Ecce rex tu/
us venit tibi māſuetꝰ ſedēs
ſuꝑ aſinā · et filiū eius ſubiu
galem propter humilitateȝ
Eūtes aūt diſcipuli fecerūt
ſicut ꝓceperat eis ieſus . Et
adduxerūt aſinā ⁊ pullū · id
ē · paruulū . Et impoſuerunt
ſuꝑ eos veſtimēta ſua · et cū
deſuꝑ ſedere fecerūt . Pluri/
ma aūt turba ſtrauerunt ve/
ſtimēta ſua ī via q̄ venerant
d̄ alijs ciuitatibus ꝓpter fe
ſtum ſolēne · et multa bona
de Ieſu nazareno audierūt
et ideo hoc fecerūt . Alij aūt
cedebant ramos de arbori/
bus ⁊ ſternebāt in via . Tur
bę aūt q̄ ꝓcedebāt et quę ſe/
quebātur clamabāt cātādo
Oſanna · id ē · ſalua nos fili
dauid regis noſtri · benedi/
ctus q̄ venit in nomine dn̄i.
Ex his verb̄ ē ſciēdū ꝙ turba ho/
die chriſtū honorauit ī q̄tuor . Pri
mo ī veſtimētis ꝓſternēda. Scd̄o ī

ramis ꝓijciendo. Tertio in floribus portādo. Quarto in benedicendo. Ita ⁊ nos debemus hodie chriſtuꝫ honorare. Primo ī veſtimētis penitentie ⁊ dilectionis. Scđo in ramis palmaꝝ ⁊ oliuaꝝ. Tertio in florib⁹ virtutum ⁊ exultationis. Quarto ī laude benedictiōis. Primo dico ſic ꝙ vnuſquiſqꝫ noſtrū hodie debet chriſtū honorare ī veſtimētis penitētie ⁊ dilectionis. Nā ḋ veſtimēto penitētie legim⁹ ī ſcholaſtica hiſtoria: qn̄ aliqua mulier fuit apprehēſa ī fornicatione, tūc aliqbus faciebāt grāꝫ ⁊ aliquas ſcḋm ꝓceptū lapidabant. Sed ille mulieres quibus fuit facta gratia portabant veſtimenta ſciſſa ⁊ totū corpus cuꝫ capite velabant ⁊ iſta veſtimenta erāt nigra et ex vtraqꝫ pte pendebant manifeſte vſqꝫ ad terram ⁊ ita velate erant in facie ꝙ vix poterant videre greſſum viarū. Ita anima q̄ peccauit mortaliter eſt adultera apud deum cui eſt deſponſata in baptiſmo p anulum fidei. Vn̄ ſentētia damnationis et mortis eterne eſt iam a deo prolata. Vn̄ Ezech. xviij. Aīa q̄ peccauerit mortaliter ipſa morietᵣ. Debet igitᵣ talis aīa de bona volūtate ſe caſtigare ⁊ accipe in corde veſtimentuꝫ penitētie nigrū ī humilitate et ſcindere per amaritudinem cōtritionis. Vnde dī Iohel. ij. Scīdite corda veſtra ⁊ non veſtimenta veſtra. et velate omnes ſenſus corporis veſtri ſcilicꝫ viſum, audituꝫ, guſtum, tactum, odoratuꝫ, ne in illis ampli⁹ offendas creatorem tuuꝫ. Cum igitᵣ accipis humilitatē in recordatione peccatoꝝ tuoꝝ impendis honorem chriſto et reſtituet tibi grām quam amiſiſti. vt Ezech. xviij. dī Aīa q̄ reuſa ē de via ſua mala ipſa viuet et non morietur p lapidationē eterne pene. Secūda veſtis ī q̄ debem⁹ chriſto obuiare eſt dilectiōis et iſta veſtis eſt viridis. Vnde legimus ꝙ romani depinxerūt dilectionem ad modū iuuenis cū viridi veſtimēto ⁊ facie lata et capite erecto, in cuius frōte ſcriptū erat aureis lr̄is: hyems et eſtas. Lat⁹ ei⁹ aptū erat ⁊ ī corde ſcriptū aureis lr̄is: longe ⁊ ꝓpe. In fimbrijs veſtimēti aureis lr̄is: vita ⁊ mors. Ita ſpūaliter imago dilectionis eſt depicta ad moduꝫ iuuenis pulcerrimi, qꝛ dilectio ſp dꝫ eſſe q̄ſi florens iuuentus ⁊ nunq̄ꝫ ſeneſcere. Vn̄ Eccl. ix. Ne derelinq̄s amicuꝫ in neceſſitate. Ita hō diligens deū deuꝫ debet in ꝓximo diligere ſibi in neceſſitatē ſubueniēdo. Itē ī fronte nanqꝫ erat ſcriptum litteris aureis hyems ⁊ eſtas in ſignū ꝙ ver⁹ amic⁹ in dilectione vera nō dimittit illuꝫ quē amat in hyeme aduerſitatis ⁊ ī eſtate ꝓſperitat̄. Ita ⁊ nos chriſtuꝫ debemus diligere in aduerſitate et ꝓſperitate. Vn̄ dī Iob. ij. Si bona ſuſcepimus de manu dn̄i, mala aūt quare nō ſuſtineamus? Iteꝫ in corde fuit ſcriptū lōge ⁊ ꝓpe aureis lr̄is in ſignuꝫ ꝙ q̄ diligit aliquē qn̄ ꝓpe ē, diligat eum ſi longe eſt. Sed multi diligūt in facie dum ſūt ꝓpe, ſ lōge, i. a tergo detrahūt. Vn̄ poeta: Qui mel in ore gerit ⁊ me retro pungere querit, Ei⁹ amicitiā nolo mihi ſociā. Iteꝫ latus eius aptum eſt in ſignuꝫ ꝙ q̄ diligit debet ſuo dilecto ſuum cor ſemp reuelare. Ita et nos

debemus chriſto cor noſtrū in ꝯtri/
tione ⁊ ꝯfeſſione reuelare ſicut vero
dilecto q̄ nos diligit. Vn̄ ait Job.
Apoc. p̄. Qui dilexit nos et lauit
nos a peccatis ī ſanguine ſuo. Itē ī
fimbria veſtimēti ei⁹ fuit ſcriptū au
reis lr̄is. vita ⁊ mors. in ſignū ꝙ qui
veraciter diligit. diligit in vita et in
morte. Qd̄ patet d̄ maria magda/
lena q̄ chriſtū dilexit. ⁊ ī domo pha/
riſei vnxit. ⁊ lachrymis pedes lauit et
crinibus terſit. Ad quā chriſtus ait:
Dimiſſa ſūt tibi peccata multa. qm̄
multū dilexiſti. Et ſicut ipſū in vita
dilexit. ita ⁊ in morte diligenter ī ſi/
gnū dilectionis q̄ſiuit. Et ſic ptꝫ ꝙ
chriſtū debemus hodie honorare ī
duplici veſte. videlicet pn̄itentie. ⁊
dilectionis. Scd̄o dico ꝙ chriſtū
debemus hodie ī ramis arboꝝ ho/
norare. p̄cedēdo ad pedes ei⁹ Due
arbores ponunt̄ in euāgelio. ſcꝫ oli/
ua ⁊ palma. Oliua ſignificat miſe
ricordiam. Qui enī miſericors ē flo
ret ſicut oliua. Unde cōmendat ſa/
pientia miſericordem hominem. di
cens: Quaſi oliua ſpecioſa ī cāpis.
Naꝫ oliua ſemper retinet ſuum vi/
rorem. tam ī hyeme q̄ȝ in eſtate. Ita
miſericors floret hic in gratia. ⁊ ī fu
turo ī gloria. Et legimus ꝙ Salo/
mon fecit portas templi hieruſalem
de oliua. quādo in hieruſaleꝫ tem/
plum edificauit domino. In ſignū
ꝙ quicunqꝫ voluerit ire ad portam
tēpli celeſtis hieruſaleꝫ. oportet ip/
ſum eſſe miſericordem in hac vita.
Ergo oīs miſericors honorat hodie
chriſtum portando ramū oliue in ma
nibus, ſicut colūba quaꝫ Noe emi/
ſit de archa. portauit ramum oliue
virentibꝰ folijs. vt habet̄ Gen̄. viij.
Ita miſericors ī tpe inundationis
aquaꝝ. i. tribulationū in die iudicij
recipiet̄ a chriſto letāt̄. q̄ꝛ h̄ ipſuꝫ ho
norauit ī mīa. Scd̄a arbor ponit̄
in euāgelio. De cui⁹ ramis p̄cicerūt
eſt palma. Palma ſignificat vitaꝫ
bonā ⁊ honeſtā. Vn̄ ait aīa Cant.
vij. Aſcendā ī palmā et apprehēdā
fruct⁹ ei⁹. Hec palma hꝫ ramos mul
tos. Habet enī ramū patiētie. Ha
bet ramū obediētie. Habet ramuꝫ
dilectiōis ⁊ ꝯſtantie. Habet ramuꝫ
pn̄itentie. Habet ramum caſtitat̄
Cū ramo obediētie honorauit deū
Abraam. q̄ voluit deo obedire. ⁊ p̄/
priū filiuꝫ occidere. ⁊ deo offerre. vt
ptꝫ Gen̄. xxij. Cū ramo patiētie ho
norauit deum Job q̄ oīa ꝑdidit. tn̄
patiēter dixit: Dn̄s dedit dn̄s abſ/
tulit. ſic dn̄o placuit ita factū eſt. ſit
nomē dn̄i bn̄dictū. Job. p̄. Cū ra/
mo dilectionis honorauerunt chri/
ſtū diſcipuli. q̄ mortē p̄ eo ſuſtinue/
runt. Cū ramo ꝯſtantie ſancti mar
tyres chriſtū honorauerūt. vt ptꝫ d̄
martyrio martyꝝ. de ſancto ſtepha/
no. laurētio ⁊c. Cū ramo pn̄itētie
honorauerunt chriſtū ſancti ꝯfeſſo/
res. q̄ ieiunauerūt. orauerūt. cum ci/
licijs corpora afflixerūt ꝓpter deum
Cū ramo caſtitatis honorauerunt
chriſtū ſancte virgines. q̄ ꝓpt̄ chri/
ſtum virginis filiū virginitatē vſqꝫ
ad mortē ſuauerūt. Patet ergo ꝙ
turba chriſtū honorauit cū ramis d̄
oliua ⁊ palma. Ita ⁊ nos de miſeri/
cordia. i. oliua. ⁊ palma. i. vita bona
Tertio debem⁹ chriſtū cum turba
honorare. cū virtutum floribꝰ. quia
ipſe eſt flos virginitatis. vt ipſe ait

Cantic. ij. Ego flos cāpi: ⁊ lilium cō-
uallium. **Sed** hodie q̄ttuor genera
animaliū inhonorāt christū florem
ꝟtutū cū q̄ttuor malis floribꝫ. Nā
hypocrite inhonorāt eū flore q̄ cre-
ſcit in ſcirpo. d' q̄ Job. viij. Nunq̄d
pōt virere ſcirpꝰ. i. beyſe. ſine humore.
aut carectum. i. ſnytgras ſine aqua.
Cū ipſe ſit in flore. nec poteſt manu
carpi. ⁊ ante oēs flores areſcit Scir-
pus exterius viret ⁊ intenꝰ ē vacuꝰ.
Jta hypocrita floret mundo ⁊ non
deo q̄r ſua opa facit hoībꝫ intuēda
Nō pōt ī flore manu carpi. q̄r non
pōt hypocrita argui q̄n fiat impati-
ens. Et ideo ſūt q̄ſi flores depicti q̄
apparēt. ⁊ tn̄ nihil ſunt. De quo le-
gimus. iij. Reg. vij. Fecit Salomō
in domo dn̄i flores depingi. q̄ ſplen
debant. ſ3 tn̄ q̄ſi nihil erāt. **Sedi**
q̄ hodie obuiāt christo flori cū flori
bus carnal' delectationis ſeu dilecti
onis ſunt luxurioſi. de quibus Eſa. xl
Omnis caro fenū. ⁊ oīs gloria eius
q̄ſi flos feni exiccabitur. Fenū3 tpe
mortis. ⁊ flos eiꝰ delectationis deci-
dit. Vn̄ dixerūt impij deū non co-
gnoſcētes. Sap. ij. Non pretereat
nos flos tpis. coronemus nos roſis
anteq̄3 marceſcāt. **Tertij** q̄ hodie
christū inhonorat cū malis floribus
terrene cupiditatis ſūt auari. Unde
Jac. p̄. Glorietur autē hō in ſua pie-
tate. Nā orit' ſol iuſticie ī die mortis
⁊ ī die iudicij cū ardore diuine vlti-
onis ⁊ cadit flos auaricie. **Quar-
ti** q̄ hodie virgineū florē inhonorāt
ſunt ſupbi. De q̄bꝫ Hiere. xl viij.
Date Moab florē ſuperbie. q̄r flo-
rens egredietur improuiſe. Sicut flos
q̄ cadit ante tp̄s. ita ſupbus hō ca-
dit ex improuiſo de flore ſue ſupbie
in pfundū lacus fornacis. Vn̄ legi
tur d' Nabuchodonoſor. Dan. iiij
q̄ Nabuchodonoſor rex in ſupbia
ſua deambulauit in palacio ſuo. et
exaltatꝰ in ſupbia. ait intra ſe: Ego
Nabuchodonoſor rex edificaui in
ciuitate3 babylonie in decorē regni
mei. et florem fortitudinis mee: Et
ppter h̄ eiectus ē de regno velut qui
deijcit' de ſtipite in terrā et cōculcat'
Jta accidit hodie multis quorū3 cor
eleuat' in ſupbia. ⁊ floret ī fortitudi-
ne corpis. ⁊ tpe mortis pijcitur flos
talis ī ſterquiliniū eterne mortis. Et
ſic obuiāt dn̄o q̄ttuor genera hoīu3
hodie cu3 quattuor malis floribus
vt hypocrite. luxurioſi. auari. et ſu-
perbi ⁊c. **Quarto** dico q̄ turba
hodie honorauit christū ī laude ex-
ultationis. cātando: Benedictꝰ qui
venit in noīe dn̄i. vt patet in euan-
gelio. Turbe que ſequebant' ⁊ q̄ p̄-
cedebāt clamabāt: Benedictꝰ q̄ ve
nit ī noīe dn̄i. Jpſe eſt benedicēdus
q̄r venit ad nos oēs. ſaos fideles be-
nedicēdo: hic p grām: ⁊ in futuro p
gloriā. Jpſe eni erat ille de q̄ p̄dixit
pater ad Abraam an̄ aduentū chri-
ſti quindecicētū annoꝝ ⁊ vltra. Jn
ſemine tuo benedicēt' oēs tribꝫ terre
Nā ppter peccata hoīum terra fuit
maledicta. ſ3 p christū benedicta. vt
p3 Gen. iij. Maledicta terra ī ope
tuo. Et ideo hō natus de terra. nu-
tritus de terra incurrebat eādē ma-
ledictionē. Et ideo illud verificādo
ſpiritu ſancto inſpirāte clamabant:
Oſanna. i. ſalua nos a maledictiōe.
q̄r benedictionē dare voluit oībus
iuſtis. ⁊ maledictionē omnibꝫ malis

vt pz Gen̄.xlix. vbi legim⁹ q̄ patriarcha Jacob habuit duodeci filios qui acceſſerunt ad patrē vt acciperent ab eo benedictionem. Quibus omnib⁹ benedixit p̄ter Dan. cui maledixit dicens: Fiet Dan q̄ſi coluber ⁊ ſerpēs venenoſus mordens. et hoc p̄pter ſuam maliciā. q: parētes nō honorauit. Ita ſpiritualiter. cū oēs filij dei in die iudicij accedunt ad patrē glorię: vt accipiāt benedictionem celeſtem. tūc omnes benedicet p̄ter peccatorē q̄ deū non honorauit. nec ipſū laudat. et illū maledicet. Ideo cū turba debemus chriſtū honorare. ⁊ benedictus qui venit in noīe dn̄i decātare. vt cū omnib⁹ electis ī die iudicij valeam⁹ ad benedicendū ſtare. Ergo q̄ ad thema: Dicite filię ſion: ecce rex tuus venit. occurre ei cum veſtimentis penitentię ⁊ dilectionis. cū floribus virtutum. cum ramis miſericordię ⁊ pietatis. ⁊ canticis leticię et benedictionis. vt nos bn̄dicat h̄ ⁊ in futuro. Amen.

In cęna domini. Sermo.xxiij.

Exēplu3 dedi vobis. vt quemadmodū ego feci. ita ⁊ vos faciatis. Joh. xiij. Nos videmus quādo aliquis bonus ⁊ fidelis amic⁹ ab amico d3 recedere ſolet ſibi aliqd̄ clenodiū relinq̄re. vt poſt receſſu3 habeat d̄ eo cogitare. Ita chriſt⁹ dn̄s noſter qui venit ad nos tāq̄ amicus ad amicū nos viſitare. vt ait p̄s. Quia viſitauit nos oriens ex alto: Volens a ſuis amicis de hoc mundo recedere exemplū ſuę memorię voluit nobis hic relinquere. vt ait p̄s. Memoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ. miſericors ⁊ miſerator dn̄s. Et de h̄ dr̄ ī euāgelio.

Ante diem feſtu3 paſcę ſciens Jeſus. quia venit hora eius vt tranſeat ex hoc mundo ad patrem. cu3 dilexiſſet ſuos ſactos diſcipulos. vſq3 in finem dilexit eos qui ſecum erant in hoc mundo. Fecit ergo hodie ſuis diſcipulis dilectiſ apoſtolis. Et cęna facta cū iam diabolus miſiſſet ī cor Judę ſimonis ſchariothis vt traderet eum principibus ſacerdotum pro triginta argenteiſ. Et hoc fecit heri. ſcilicet ī q̄rta feria. Et p̄pterea multi homīes quarta feria non comedunt carneſ. eo q̄ caro chriſti vēdita fuit feria quarta. Sciens aūt Jeſus quia omnia dedit ei pater ī manuſ. Et quia a deo exiuit et ad deū vadit ī aſcēſione. ſurrexit a cęna volēs nobis dare exemplū humilitatis. ponit veſtimenta ſua. id eſt. ſuperiorē tunicā. que fuit ſicut veſtimentu3 peregrinorum. Dicūt aliqui et ſub aūt illā tunicā quā habuit. tunicā eſſe incōſutilē. ⁊ illā ſup̄iorem exuit: et poſuit de ſe. ⁊ lintheo vł manutergio p̄cinxit ſe. Et miſit aqua3 ī peluī quam hoſpes tradidit eis ad lauādu3 manus. ⁊ cepit lauare pedes diſcipuloꝝ ⁊

extergere linteo quo erat
pcinctus. Uenit ergo ad ſi-
monem petrū ad lauādum
ſicut alios iam lauit. Et di-
xit Petrus retrahendo pe-
des. Ego non ſum dignus.
Reſpondit domin⁹ et dixit:
Qđ ego facio tu neſcis mō.
ſcies autem poſtea: tūc dicā
tibi quare ego facio Dicit ei
Petrus: Dñe tu non laua-
bis mihi pedes in eternum
id eſt. nunq̄. Reſpondit do
minus: Si nō lauero te hic
per gratiā non habebis me
cum partez in regno eterno
Tunc extēdit Petr⁹ pedes.
et ait: Domine non tantum
laua mihi pedes. ſed et ma-
nus et caput. vt magnā ptez
habeam tecum. Dicit ei Je-
ſus: Qui lotus eſt non indi
get. niſi vt pedes lauet. ſed ē
mūdus totus. Et vos mū-
di eſtis: ſed non omnes. Et
hoc dixit propter Judam.
q2 ſciuit q iam tradidit euz:
et ideo ait: Non eſtis mūdi
omes. Poſtq̄ lauit pedes
eoꝝ accepit veſtimēta ſua.
Et cū ſedebat iuxta diſcipu
los ad menſam que fuit ro-
tūda. dixit eis: Scitis quid
fecerim vobis: Quare laui
veſtros pedes? Dixerunt:
Non. Dixit: Uos vocatis
me magiſter et domie. et be
ne dicitis. ſuz ceteni. Si ego
laui veſtros pedeſ magiſter
et dñs. et vos debetis alter
alterius pedes lauare. Ex-
emplum eni͂ humilitatis in
hoc oſtēdi vobis. vt quēad-
modum ego feci vobis. ita
et vos faciatis. Nota q chri-
ſtus nobis hodie dedit quattuoꝛ ex
empla. Primo exemplū dilectiōis
Secūdo exemplum mundicie in la-
uando. Tertio exemplū humilita
tis ī miniſtrando. Quarto exēpluz
vocationis in pdicādo. Primo
chriſtus dedit nobis exemplū mun
dicie in lauando. Nam ipſe ē mun
dus. ideo nullū immūdum vult ha
bere in ſuū conſortiū. Vñ pa. Am
bulans in via immaculata hic mihi
miniſtrabit. Debem⁹ igitur anteq̄
corpus chriſti in cena altaris occipi-
amus a q̄ttuoꝛ macul' lauari. Pri-
mo a maculis male cogitatiōis de
bemus coꝛ noſtrum lauare. Vñ dr
Eſa. p̊. Lauamini. mūdi eſtote. au
ferte malum cogitationū veſtrarum
ab oculis meis. Nā cogitatio mala
denigrat animā: ſicut candela albū
parietē q̄uis non cōburit murum.
album tamē maculat. Ita mala co-
gitatio. ideo debem⁹ animaz lauare
Unde Greg⁹. Quia macula venia
lis peccati cogitationis non ſepat a
deo. tamen retardat. Et ſi in iſta vi
ta non abluit' p aquā contritionis.
opoꝛtet vt ī purgatoꝛio lauet'. Sed
tñ cogitatio mala qñ homo ſtatim
reſiſtit non ē peccatū. ſ3 meritū. Vñ
Maximus in ſmone. Quotiēs reſi
ſtis: totiens coꝛonaberis. Greg⁹. Co
gitatio quantumcunq̄ mala mētez
non polluit' ſi ratio humana nō cō
ſentit. Secundo debem⁹ nos la
uare ab īmundicijs male opatiōis
ut dr Hiere. iiij. Laua a malicia coꝛ

tuum. Nā macula male operatiōis maculat cor ꝛ delet faciē aīe. Sicut videmus ꝙ imago depicta ad parietem: interdū ita maculat' ꝙ nō pōt videri. Ita operatio mala maculat faciē aīe. ꝛ ideo ſacerdos anteq̄ꝫ accedit ad altare. primo lauat man⁹: ꝛ ante eleuationē ꝛ ꝯſecrationē. lauat ſolū digitos q̄b⁹ tractat hoſtiā: in ſignū q̄ꝺ quilibet accedens ad ſacramentū debet ſe lauare a peccatis oībus tam venialibus q̄ꝫ mortalibꝫ Unde legimus figuraꝫ. ij. Reg. vj Oʒa ſacerdos acceſſit ad templū ꝛ tetigit arcam ī q̄ fuit tabula moyſi: quaꝫ dn̄s ſibi dedit in mōte ſinai cū decē ꝑceptis. et virga aaron que floruit ꝯtra naturā. ꝛ manna. ꝛ īmediate ꝑcuſſus ē a dn̄o. et cecidit añ arcā. et man⁹ ei⁹ aruerunt. Et iudei aſſignāt rationē ꝙ dn̄s ita percuſſit eū. ꝙ in ꝑcedenti nocte dormiuit cū ꝓpria vxore. et ſic acceſſit īmundus. Ecce ſi dn̄s ꝑcuſſit illū q̄ arcam tetigit īmmūdus cuꝫ ꝓpria vxore dormiendo. quāto magis ꝑcutiet illos ī futuro iudicio qui accedūt cū multis malis oꝑationibꝫ. Sꝫ tn̄ hodie de⁹ miſericors ē. et ſup hoc non debem⁹ peccare. Tertio debem⁹ nos lauare a malis locutionibꝫ. et q̄cq̄d ore peccauim⁹. ſcꝫ detractione. Nā detractores inuidioſi aſſimilant' canibus. Mat. vj. Nolite ſctū dare canibus. Quarto debemus nos lauare anteq̄ꝫ accedam⁹ a peccatis intentionis. Unde dauid in ꝑſona ꝑtena dn̄m. dicit: Laua me ab iniuſticia mea. ꝛ ſuper niuē dealbabor. Et ideo figurā legim⁹ Exo. xxxviij ꝙ Moyſes fecit lauatoriū añ tabernaculū de ere. et ſuꝑ eis ſpecula magna: vt intrantes tabernaculū inſpicerent ſpecula magna vtrum in eis aliq̄ macule eſſent. ꝛ illas deleret. Ita ꝛ nos añq̄ꝫ aīa exeat de domo corporis. ꝛ anteq̄ꝫ vadat ad altiſſimū montē. debet ſe in ſpeculo ſcilicꝫ chriſto mundare. ꝛ in aqua cōtritionis lauare. Ideo exemplū mūdicie accipiam⁹ hodie a chriſto. ergo voluit pedes diſcipul' lauare ꝛc. Secūdo debemus a chriſto accipere exemplū dilectionis. q̄ꝺ oſtēdit ī cenando. Unde in hac cena reliquit nobis memoriā ſue dilectionis ī altiſſimo ſacramento quod hodie cōſecrauit. dicēs: Accipite ꝛ comedite. hoc eſt corpus meū. Nam in ſacramēto iſto eſt quadruplex dignitas que in hoſtia ſunt manifeſta. In hoſtia eſt albedo. quia debet eſſe ex puro tritico. In ſignum ꝙ accedēs debet eſſe albus in virtute caſtitatis. Item in hoſtia eſt rotunditas que ſignificat diuinitatem. quia ſicut rotundum nō habet principium neq̄ꝫ finē. ſic deitas que eſt ſub ſacramēto Sic etiā eſt ī anima ſub corpore Quātū enī corpus leditur. et corp⁹ comeditur. tamen aīa inuiſibilis et impalpabilis eſt. ita deitas ſub hoſtia. Itē in hoſtia eſt imago chriſti: in ſignum ꝙ digne ſumens in corp⁹ chriſti imprimitur: ſicut corp⁹ amantis cum amato. Un̄. ij. Cor. iij. In eandē imaginē transformamur de claritate in claritatē. Iteꝫ in hoſtia eſt deſcriptio litterarū. in ſignū ꝙ q̄ digne accipit ſcribit' ad librū eterne vite. Unde ait dominus diſcipulis digne ſumentibus. Gaudete. quia

nomina veſtra ſcripta ſunt in libro vitę. Et ſic patet ꝙ hodie a chriſto accipimus exemplum dilectionis in cęnando· vbi nobis ſuum corpus reliquit: ⁊ ſanguinē in memoriā paſſionis. Tertio chriſtꝰ hodie nobis dedit exemplū humilitatis in miniſtrando. Unde dr̄ Matth. xi. Diſcite a me· quia mitis ſum ⁊ humilis corde. Quomodo autem humilius poſſet homini ſeruire q̄ȝ pedes lauare? Unde Gregꝰ. Nō poteſt eē maior humilitas q̄ȝ ꝙ pedes diſcipulorum lauit. Unde Petrus poſt aſcēſionem dn̄i· ſuis diſcipulis ſemper pedes lauit. Et ex recordatione chriſti hūilitatis ſemꝑ amare fleuit. Huiuſmodi exemplū humilitatis in lotione pedum· eſt nobis non ſolum ī chriſto· ſed etiam ī antiquis viris iuſtis ⁊ humilibus oſtenſū. Unde legimus figuram Gen̄. xviij. Deꝰ pater ante īcarnationē chriſti ad duo milia annoꝝ probauit obedientiaȝ Abrahę. ⁊ perfectꝰ inuentus ē. Poſt hoc voluit probare ſuam humilitatem· ⁊ miſit tres angelos ad ipſum ī ſpecie hominū ambulantium quaſi eēnt feſſi ex itinere· petētes hoſpiciū quos Abraam lete ſuſcipiēs· dixit eis: Requieſcite ſub arbore quę ſtat ante domū· et lauētur pedes veſtri· ⁊ ſtatim pedes eorū lauit. Et dixit ad vxorem ſuā: Uade cito affer tria ſata farinę ⁊ fac panem vt hi comedant. Ita ſpiritualiter exemplū humilitatis non ſoluȝ in chriſto· ſȝ etiā ī antiquis patribus ſanctis et iuſtis nobis eſt oſtenſuȝ. Nā chriſtus ſm̄ humanitatē ē de ſemine Abrahę· vt patet in euāgelio Matth. Liber generationis ⁊c. Qualis pater talis filius. Non cū fuit neceſſe angelis lauare pedes· ſed ſoluȝ in exemplū humilitatis. Debet ergo aīa deuota anteq̄ȝ ad altiſſimuȝ accedat ſacramentū· primo ſub arbore requieſcē. Arbor illa eſt crux ſancta· et lauare ibi pedes· id eſt· affectiones cum lachrymis. Et tunc dicit chriſtꝰ ad ſacerdotes: Affer tria ſata farinę ⁊ fac inde panes vt talis reficiatur. Tria ſunt in ſacramēto· ſcȝ diuinitas· caro· ⁊ aīa. et ſic aīa prius in hūilitate lota accedat. Ergo chriſtus anteq̄ȝ apl'is dedit corpus: pedes lauit· q2 nullus ſuperbꝰ accedat. Quarto dico ꝙ chriſtus dedit nobis hodie exēplū vocationis in ſecretorū reuelatione ⁊ ꝑdicatiōe. Reuelauit enī eis tria ſecreta. Nam videmus ī naturalibus ꝙ ſunt pauci dn̄i qui ſua ſecreta reuelant ſeruis ſuis· ſed chriſtus dixit ad diſcipulos: Jam vos non dicaȝ ſeruos: ſed amicos: quia neſcit ſeruus quid faciat ſuus dn̄s· ſed ego quaſi amicus reuelo vobis ⁊ ꝑdico tria ſecreta. Primo mortem meam· quia exiui a patre ⁊ veni in mundū· et iteꝝ relinquo mūdū· et vado ad patreȝ. Itē ego aīam meā pono ꝓ vobis. Nam hodie tradar in manus peccatoꝝ in mortē· ⁊ vnꝰ veſtrum me tradet. Ex hoc ceperūt triſtari. Tunc ait: Triſticia impleuit cor veſtꝝ· ſed expedit vobis vt ego vadā vob' parare locū· ⁊ veſtra triſticia vertet' in gaudiū. Scd'o ꝑdixit eis ſecretū· ⁊ velut amicis ſupernā remunerationē ne deſperarēt dicēs: Vos autē ſedebitis ſuꝑ ſedes iudicantes duodecim trib' iſrael· q2

ipſi credere noluerūt q̄uis ſigna di-
uerſa viderūt. Tertio dixit eis eo-
rum diſperſionē. Unde dixit eis:
Scriptum ē· percutiā paſtorem· ⁊
diſpergentur oues gregis. Huiꝰ aūt
diſperſionis et ſecretorum reuelati-
onis legimus figurā. iiij. Reg. xix.
q̄ Jeçabel domina regiōis iudeoꝝ
peſſima erat· miſitq; nūcios et iuſſit
īterficere ꝓphetas dñi: eo q̄ dixerūt
veritatem. Tūc Helias fugit in de-
ſertum· et requieuit ſub iunipero· et
petiuit vt moreret̄· ⁊ obdormiuit ibi
in amaritudine aīe ſue. Venit ergo
angelꝰ dñi portās ſibi panē ⁊ aquā
et ſuſcitauit eum· dicens: Surge et
comede· grādis tibi reſtat via. Qui
ſurgens comedit et bibit, ⁊ ambula-
uit in fortitudine cibi illius vſq; ad
montem dñi. Et ibi dñs ſecreta ſua
ſibi reuelauit· q̄d vellet ī breui ī cur-
ru igneo eum ī paradiſū ꝑ angelos
ducere· ⁊ ibi vſq; ad diem iudicij na-
turaliter viuere· ⁊ tp̄e antichriſti de-
beret p̄dicare. Jta ſpiritualiter chri-
ſtus predixit ſuis diſciplis triſticiā:
⁊ cibauit eos pane vite· ⁊ ſecreta eis
reuelauit· vt ꝑ illas reuelationes ſe-
cretorū eos confortaret. Jta et nos
debemus facere. Dū enim iuſtꝰ hō
fugit mortē anime per peccati dete
ſtationē· et requieſcit ſub iunipero
penitentie· quia iuniperus ē acutus
Et excitatus diuina inſpiratiōe de-
bet ſurgere ex peccati pigritatione·
et refici pane celeſti· et potari aqua
tribulationis ⁊ lachrymaꝝ ⁊ effuſi-
onis. Et ī fortitudine illius cibi per-
ueniet ad montem dei vite eterne·
ſicut ſancti apl̄i. Montem ī quo be-
neplacitū eſt deo habitare in eo· vt
dic̄ p̄s. De iſto pane celico quo ho-
die apl̄i fuerunt recreati ait Bern̄.
O ſācte panis qui nos ſemꝑ reficis
et nunq̄ in te deficis· qui comederis
quotidie et integer ſemper manes.
illumina me· conforta me· ſanctifica
me· vas cordis mei de malicia eua-
cua· ⁊ illud reple dei gratia. Ergo q̊
ad thema: Exemplū dedi vob ⁊c̄.

Sequit̄ ſermo de paſſione dñi: qui collectus ē ex libro Jacobi de voragine.

De paſſione domini. Sermo. xxiiij.

Sciens ieſus
q̄ iam oīa ꝯſūmata ſunt:
vt ꝯſūmaret̄ ſcriptura· dixit: Sitio:
Jlli ergo ſpōgiā plenā aceto hyſo-
po circūponētes obtulerūt ori eius.
Cū ergo accepiſſet Jeſus acetū di-
xit: Conſummatum ē. Et inclinato
capite, tradidit ſpiritum. Joh. xix.
Chriſtus ī vita ſua iudeis dederat
multa documēta· exhibuerat multa
ſanctitatis exēpla· cōtulerat multa
beneficia atq; miracula. Sz hodie
miſeri iudei ꝑ documētis dederunt
chriſto dura verba· ꝓ exēplis dede-
runt duriora verbera· pro beneficijs
dederūt ſibi duriſſima crud̄ tormē-
ta: Non reſtabat niſi vna pena· ſcz
vt ipſū felle cum aceto potarent· ſicut
auctoritate ſup̄dicta dr̄. Jn q̄ q̄dē
auctoritate tria ponunt̄ ex ꝑte chri-
ſti· ⁊ vnū ex ꝑte iudeorū. Nā ex ꝑte
chriſti p̄mo ponit̄ eiꝰ feruēs charitas
cū dr̄: Sitio. Scd̄o ꝯſūmationis
veritas· cū ſubdit. Conſūmatū eſt.

Tertio magna pietas·cū dī. Inclinato capite tradidit ſpiritū. Quarto ex pte indeoꝝ magna crudelitas iƀ ꝗ ſibi porrexerūt acetū ad bibēdū. Circa pmū notandū eſt ꝗ iƀ ꝗ chriſtꝰ dixit: Sitio·eiꝰ ferueñs charitas notat. Nō enī ſitiebat aliquē liquorē. Bern. Sitio ait chriſtꝰ nō doleo: O dn̄e q̄d ſitis? Fidē veſtrā· ſalutē veſtrā·gaudiū veſtꝝ. Plus aīaꝝ veſtraꝝ pditio: ꝗ̄ corpis mei cruciatꝰ me tenet. Et ſi nō mei·ſaltē vr̄i miſeremini. Iſta āt chriſti charitas tripliciť incēſa oēs alios amores ſupat et excellit·ſcꝫ amorē naturalē·matrimonialē·ſocialē·ꝛ aīalē. Amor naturalē q̄ eſt iter pr̄eꝫ ſeu matrē·ꝛ filiū. Et iſtū amorem amor chriſti excellit. Nulla enī mater filiū ſuū in tm̄ dilexit·inq̄ntum chriſtus nos hodie amauit. Eſa. xlix. Nunquid pōt mulier infantē ſuū obliuiſci: vt nō miſereatur filio vteri ſui? Et ſi illa oblita fuerit·ego nō obliuiſcar tui. Ecce in manibꝫ meis deſcripſi te·vt ſim memor tui corā oculis meis ſemp. Nunq̄ꝫ fuit aliq̄ mater q̄ filiū ſuū in tm̄ diligeret vt nomen ſuuꝫ in manibꝫ pingi vel ſcribi faceret: vt ſic die ꝛ nocte memoriaꝫ eius haberet. Chriſtꝰ aūt in manibꝫ ſuis die ac nocte ſcp̄tos nos portat vt ſemp memoriam noſtri habeat. Et illa ſcriptura nō fuit facta cū calamo vel atramēto vel in pergameno: ƀ calami fuerūt acutiſſimi claui Atramentum eius ſāguis p̄cioſus. Scriptores iudei peruerſi. Pergamenū caro manuū. Scdo excellit amorē matrimonialē q̄ eſt inter virꝫ et vxorē. Et hoc ī duobus. Primo in ƀ ſi vxor fornicať vlteriꝰ nō recipiť. ƀ aīꝫ noſtrę ſi Ieſu chriſtuꝫ ſponſū deſerūt·ꝛ diabolo adultero pſentiūt·chriſtꝰ eas pęnitentes recipit. Et ideo in cruce manus extēſas tenet: ad innuēdū ꝗ peccatores ad ſe reuertentes ꝓtinus amplexatur. Hiere. iij. vulgo diciť: Si dimiſerit vir vxorē ſuā: ꝛ recedēs ab ea duxerit alteram·nunq̄d reuerteť ad eum vltra? Nunq̄d nō polluta ꝛ ꝯtaminata erit mulier illa? Tu autē fornicata es cuꝫ amatoribꝫ multis· tñ ad me reuertere·ꝛ ego ſuſcipiā te· dicit dn̄s. Secundo amor chriſti excellit amorē matrimonialem·in ƀ ꝗ dicit: Si eſſet aliq̄ vxor quę maculas in facie vel corpe haberet·ꝛ non poſſet ab illis maculis emūdari: niſi vir vulnerari ſe faceret·ꝛ in ſuo ſanguine vxor balnearet·non ē aliquis vir qui vxorē ſuā tantū diligeret ꝗ iſta ſuſtinere vellet. Animę etenim noſtrę erāt plenę maculꝭ·ꝛ ideo chriſtus in quinqꝫ ptibus vulnerari voluit·ꝛ ſanguinē ſuū fudit·ī q̄ ſpōſa ſe balneauit: et ab omnibꝫ maculis mūdata fuit. Et ƀ eſt quod dicitur Epƀ. v. Viri diligite vxores vr̄as· queādmodū chriſtꝰ eccleſiam·ꝛ tradidit ſemetipſū ꝓ ea: vt illā ſanctificaret: mundans eā lauacro aquę in verbo vitę· vt exhiberet ſibiipſi glorioſam eccleſiā non habentē maculam ſiue rugā·aut aliq̄d huiuſmodi ƀ vt ſit ſancta et immaculata. Tertio amor chriſti excellit amorē ſocialem q̄ ē inter amicos. Nullus hō īueniretur q̄ vellet mori pro amico quātūcūqꝫ iuſto·ſed ꝓ amico bono id eſt·ſimplici·fideli·et innocenter

diſpoſito forſitan q̄s ſe morti expo-
neret. Nos non eram⁹ iuſti. nec era-
mus boni. ſed impij ⁊ dei inimici. et
tamē chriſtus ꝓ nobis voluit mori.
Et hoc eſt qđ dicit̄ ad Ro. v. Cum
adhuc eſſemus infirmi. chriſtus pro
impijs mortuus eſt. Poteſt tñ̄ dici
ꝙ chriſt⁹ habebat vnicū filium. ſcꝫ
genus humanū. Vt ergo chriſtus
inter iuſtos pacē faceret. mediatorē
ſe īterpoſuit. j. Timoth. ij. Vnus ē
mediator dei ⁊ hominū. hō chriſt⁹
Jeſus q̄ dedit ſemetipſū redempto-
rem ꝓ nobis. Sepe autē contingit
ꝙ aliquis quandoqꝫ ſe inter duos
rixātes interponit ab vtroqꝫ vulne-
rādus. Sed chriſtus vulneratus a
patre. Eſa. liij. Propter ſcelus po-
puli mei percuſſi eum. Vulneratur
etiā ab homine. Zach. xiij. His pla-
gatus ſum in domo q̄ diligebāt me
Quarto ſcđo amor domini noſtri
Jeſu chriſti excellit amorē animalē
q̄ eſt inter aīam ⁊ corpus. Aīa enim
in tantū corpus diligit ꝙ ab eo ſe-
parari renuit. et omnem leſionē cor-
poris vitat ⁊ fugit. Anima autē dñi
noſtri Jeſu chriſti in tm̄ aīas dilexit
ꝙ ſcꝫ a corpore ſuo pro noſtra ſalu-
te ſeparari voluit. Joh. x. Animam
meam pono pro ouibꝫ meis. In tm̄
dilexit ꝙ paſſus ē corp⁹ ſuū in q̄nqꝫ
ꝑtibus cū multa leticia lacerari. vt
ꝑciū noſtre redēptionis abūdanter
effluieret. Vñ̄ ī ꝑſona ſua dic̄ ꝓpha
Cōcidiſti ſaccū meū ⁊ circūdediſti
me leticia. Scđo ponitur cōſum-
mationis veritas. Conſūmataqꝫ et
completa fuerunt oīa que dicta fu-
erūt de natiuitate ſua. ⁊ ſua ꝯuerſa-
tione. ⁊ de ſua paſſione. Hodie qꝫ
conſummatum fuit corpus ſuum et
ſanguis ſuus. Corpus quidem ſuū
conſūmatum fuit. quia omnia oſſa
ſua apparebāt et dinumerari pote-
rant. pa. Dinumerauerunt oīa oſſa
mea. Nec mirum ſi corpus eius fuit
ſic conſūmatum. quia fuit tribus di-
ſciplinis grauiſſimis flagellatum.
Eſt enim quedā diſciplina que fit
virgis. ⁊ iſta eſt fortis. quia carnem
frangit. Eſt alia que fit cum ſpinis
duris et acutis. et eſt fortior. qꝛ vſqꝫ
ad oſſa perforando pertingit. Eſt
autem alia que fit cum ferreis inſtru-
mētis. ⁊ iſta eſt fortiſſima. quia ani-
mam a corpore excutit. Jſta tripli-
ci diſciplina fuit corp⁹ chriſti flagel-
latum. et ideo totaliter conſumptū.
Primo enim fuit flagellat⁹ vir- 1
gis ſeu funibus nodoſis. quādo ſcꝫ
Pilatus ipſū ad colūnam ligari et
flagellari fecit. et talis flagellatio to-
tum corp⁹ vulnerauit. Secundo 2
fuit flagellatus cum ſpinis duris et
acutis coronatus. Et iſta talis fla-
gellatio vſqꝫ ad os capitiſ ⁊ vſqꝫ ad
cerebrum peruenit. Et ſm̄ Chryſo.
mille punctis eius caput impleuit.
Et ſi dicatur ꝙ videtur impoſſibile
ꝙ ſpine os capitis tā dure potuerūt
perforare. Verū ē ſm̄ naturam. ſed
non ſm̄ voluntatem diuinā. Nec
eſt contrarium ei quod dicit̄. Joh.
xix. Os non cōminuetis ex eo. quia
os capitis nō fuit cōminutum. licet
fuit ꝑforatum. Tertio fuit flagel- 3
latus cū inſtrumētis ferreis. i. cū cla-
uis acutiſ. Jſta talis flagellatio ani-
mam excuſſit a corpore. Mat. xxvij
Jeſus clamans voce magna pre ni-
mio dolore clauorum emiſit ſpiritū

Scdo eiꝰ ſanguis fuit cōſūmatꝰ. qꝛ totus a corꝑe euacuatꝰ. Omnia enī opa fecit deꝰ in numero pōdere et menſura vt habet Sap. xj. excepto opere noſtre redemptiōis. Ibi enī non ſeruauit numez. vt ꝙ vnaꝫ vel duas guttas ſanguinis funderet cū vna ſola ſufficeret. Nō ſeruauit pōdus. vt ſcꝫ vnā librā vel vnā vnciā funderet. Nō ſuauit menſuraꝫ. vt ſcꝫ vnū calicē menſuraret. ſ; totū dedit. totū fudit. Vn̄ ps. Copioſa apud eū redēptio. Bern̄. Prorſus copia. qꝛ nō gutta ſanguinis. ſ; vnda fluminis per quīqꝫ ptes corporis emanauit. Tertio oſtēdit magna cōpaſſio. ꝛ magna pietas. i ſ; quod dr̄: Inclinato capite tradidit ſpiritū. Magna quīdez impietas. qꝛ iudei ſpiritū chriſti ab eiꝰ corꝑe violenter cuꝫ multis ſupplicijs expulerūt. ps. Vim faciebāt q̄ q̄rebant aīam meā

Ex hoc aūt ꝙ dr̄ inclinato capite tradidit ſpiritū. quidam voluerunt aīaꝫ pncipalē ſedē habere in capite Sup hoc tn̄ iter ſapiētes fuerunt q̄ttuor opiniōes. Quidā enī dixerunt animā eſſe i corpore. ꝛ ꝓpter auctoritatē illā q̄ dicit Gen̄. ij. de creatione hoīs: Inſpirauit in faciē eius ſpiraculū vite. Iſta enim inſpiratio vite nihil aliud fuit q̄ȝ aīe infuſio. Alij dixerūt ipſā eſſe in corde. et ſ; ꝓpter auctoritatē illaꝫ. Matth. xv. De corde exeūt cogitatiōes. Qꝛ enī cogitationes exeunt. abſit niſi exeāt ab anima. Hieronymꝰ in epl'a ad fabiolam. Quid pncipale hoīs niſi aīa quā plato i cerebro. chriſtus eē i corde mōſtrat. Alij dixerūt ipſaꝫ eſſe i ſanguine. Et ꝓpter illud quod dicit Leuit. xvij. Aīa omnis carnis in ſanguine ē. Alij ipſā eſſe ī corpore. et in qualibet pte totam. Et hoc propt̄ illud. ij. Reg. i. Adhuc tota aīa mea ē in memetipſo ī corpe meo Iudei vero volentes aīaꝫ chriſti cruciare videtur iſtas q̄ttuor opiniones ſaltē ipſo facto ſcuiſſe. Primo enī ipſā aīam cruciauerūt in capite qn̄ fuit ſpinis coronatꝰ. Anſelmus. Coronatus incedit. ſ; ipſe ſua cruciatus eſt corona. qꝛ mille pūctis eius precioſiſſimaꝫ verticē vulnerauit. Secundo ipſā cruciauerūt ī corde. quia li fuit iuxta cor. in latere vulneratus eſt. vt ſi forte aīa remanſiſſet cruciatū ſentiret. Verūtamen cū triplex ſit amor. ſcilicet ſermonis. cordis. et opis. tūc qn̄ oſtendit nob amoreꝫ ſermonis. fuit in ſapiēti ꝑdicatione. amorem opis in miraculo ꝑ exhibitione: non reſtabat niſi oſtenderet amorem cordis queꝫ oſtendit in lateris apitione. Bern̄. Clauus penetrans: clauus reſerās factus eſt mihi ꝙ videam per foramē. clamat clauus. clamat vulnus ꝙ vere deus ſit in chriſto reconcilians ſibi. Tertio cruciauerunt eius animā in ſanguine. quādo ſcilicet cum clauis acutis eius neruos aperuerunt. ꝛ totuꝫ ſanguinē cū doloribus extraxerūt: ita ꝙ corpus eius in cruce remanſit aridum ſicut lignuꝫ. Vn̄ ps. Aruit tanq̄ȝ teſta virtus mea. Item Oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. Et aſſimilat chriſtus corpꝰ ſuū teſte et cremio Nā teſta que prius fuerat humida poſtmodum ab igne facta ē arida. Similiter cremiū ē lardū aduſtum a quo ſcilicet oīs pinguedo receſſit.

Corpus ergo chriſti in cruce fuit·ſicut teſta que ab omnibus ſuis humoribus fuit exiccata. Et fuit ſicut cremium·quia ſanguine ſuo precioſiſſimo fuit euacuatum. Quarto vero afflixerunt ipſi iudei animam domini noſtri ieſu chriſti a toto corpore·qꝛ a planta pedis vſqꝫ ad verticē nō fuit ī eo ſanitas Cruciatꝰ enī fuit ī toto corpe. In parte ſuprema fuit ſpinis coronatꝰ. In media fuit ad columnam ligatꝰ ꝛ flagellatꝰ. In infima fuit pedibus perforatus: vbi ſenſit magnū dolorē· quia locꝰ erat neruoſus· ꝛ quia vnus pes ſup aliū poſitus· ꝛ quia groſſis clauis perforatus· ꝛ qꝛ ī nitebatᷣ clauatis pedibꝫ totū corpꝰ. Quarto ponitᷣ ex pte iudeorū magna puerſitas·ī eo ꝙ os chriſti aceto potauerunt. Due magne ruſticitates hodie ori chriſti facte fuerūt. Una eſt qū ſibi acetum dederūt bibere. Scd'a qū iudas ore ſuo turpiſſimo os chriſti ſanctiſſimū oſculari preſumpſit. Iſtas duas ruſticitates hodie mlti adhuc faciūt ori chriſti. Quidā enī adhuc dant ſibi acetum·id ē·opera acerba pſ. Exacerbauerunt dominum peccatores. Cū enī deberēt dare vinū ſuaue·id eſt·opera bona et deo placita·dant ſibi acetum·id eſt·opera acerba. Eſa.v. Expectaui vt faceret vuas et fecit labruſcas. Secūdo ſunt quidam qui cū Iuda os chriſti oſculantur. Quattuor enī pſone chriſtum oſculate ſūt: Nam ipſuꝫ oſculata fuit mater eius·qꝛ qū eum infanteꝫ in brachijs ſuis baiulauit· ſepe ipſuꝫ oſculabatur· ꝛ hꝯ in ſignū amoris. Oſculatus etiā fuit ipſū ſimeon· qū ſcꝫ ipſum in vlnas ſuas ſumpſit: Illud oſculū fuit in ſignuꝫ reuerentie vl' deuotionis·ſicut ſi qs manꝰ vl' pedes pape oſculatᷣ. Oſculata etiam fuit cuꝫ maria magdalena· ꝛ hoc in ſignū recōciliationis: ſicut quādo inimici ad pacē veniūt· ſe mutuo oſculantᷣ. Oſculatꝰ etiā fuit eū iudas· ꝛ hoc in ſignū proditionis·ſicut ꝛ ioab oſculatꝰ eſt amaſan. vt habetᷣ.ij. Reg.xx. Quicūqꝫ ergo chriſtū oſculabitᷣ·videat q̄liter eum oſculetur. Ille enim qui nullū habet odium vel rancorem· ſed ad deuꝫ ꝛ ꝓximum habet ſincerū amorem· oſculatur eum cū matre. Ille q̄ ad chriſti paſſionē multa reuerētia ꝛ deuotione· ꝛ lachrymarum effuſione afficitur· oſculatur eum cum ſimeone. Ille qui ꝑus erat deo inimicus·et in iſta.xl.eſt ſibi reconciliatꝰ· oſculatur euꝫ cū maria magdalena Ille qui hodie oſculatur crucifixū· ꝛ etiaꝫ cum ipſo epulatur· ꝛ poſt paſca ad peccata reuertitur·oſculatur eum cum iuda proditore. Magna enim ꝓditio ē hodie chriſto oſculuꝫ dare· ꝛ in paſca cum ipſo comedere· ꝛ poſtea de domo corporis ſui chriſtum expellere· ꝛ inimicum ſibi capitalem·id eſt·demonem·in cor ſuum introducere. Talibus poteſt dicere chriſtus quod dicitᷣ in pſalmo. Tu vero hō vnanimis dux meꝰ et notꝰ meus·qui ſimul mecuꝫ dulces cibos capiebas·ī domo dei ambulauimꝰ cum conſenſu. Ueniat mors ſup illos ꝛ deſcendant in infernū viuētes

Sermo de paſſione
Sermo.xxv.

INſpice et fac ſe
cundū exemplar qđ tibi in mōte mō
ſtratū eſt. Exo. xxv. Chriſt⁹ ē tāq̄
liber exemplaris. ad cuius exemplar
totā vitā noſtrā deducere debem⁹
et ipſā corrigere. Eccleſia q̄ʒ officia
ſua ⁊ obſeruātias ſuas ab iſto libro
extraxit. Maxime aūt in hac die ec
cleſia ī officio multa myſteria fac̄. q̄
ab iſto libro exēplauit. Et ideo ad
ducit' ſapradictuʒ verbū dei patris
eccleſiā alloquētis ⁊ dicēs. Inſpice
⁊ fac ſm exemplar qđ tibi in monte
monſtratū ē. Videam⁹ ergo q̄ ſūt
illa myſteria que hodie ecclia fac̄. et
q̄ ex iſto libro exēplauit Primuʒ
ē q̄ altaria ſunt denudata. Altare
q̄deʒ ē chriſtus q̄ hodie ſuis veſtib⁹
fuit denudat⁹. Habebat enī chri
ſtus tria genera veſtimentoꝝ. Pri
mo habebat veſtes materiales. q̄s
ferebat ſicut alij homīes. Iſtis fuit
denudat⁹. ps. Diuiſerūt ſibi veſti
menta mea. Habebat aūt aliud ve
ſtimentū. ſcʒ corpus ꝓpriū. Iſto ve
ſtimēto aīa chriſti hodie fuit expoli
ata. ⁊ corpore ſuo denudata. Ioh.
xix. Inclinato capite tradidit ſpiri
tum. Habebat autē veſtes ſpūales
id eſt. ipſos apoſtolos. qui chriſtuʒ
quodāmodo veſtiebāt et ornabāt
Eſa. xlix. Viuo ego dicit dominus
quia his omnibus velut ornamēto
veſtieris. Iſtis veſtibus fuit chriſt⁹
denudatus. q2 ab oībus apoſtolis
fuit derelictus. Secundū myſte
rium ē q̄ eccleſia trib⁹ dieb⁹ morteʒ
chriſti plāgit. ⁊ tenebras facit. adi
nuendū q̄ ſol trib⁹ horis tenebris ſe
induit. ⁊ mortē chriſti plāxit. Vl' ad
innuēdū q̄ triplex creatura morteʒ
chriſti defleuit. ſcīc pure corꝑalis. ut
pote t̄ra q̄ ꝯtremuit. ⁊ ſol q̄ obſcura
tus fuit. pure ſpūalis. ſicut angeli
Eſa. xxxiij. Angeli pacis amare fle
bāt. Et cōpoſita ſcīc apl'i. ⁊ ſācte mu
lieres. Vel ideo ecclia trib⁹ diebus
plāgit ex eo q̄ chriſt⁹ tribus dieb⁹ ⁊
noctib⁹ iacuit mortu⁹ Tertiū ē q̄
cāpane hodie ſiluerūt. Chriſt⁹ enim
habebat duodecim cāpanas. i. du
odecim apl'os. quaꝝ vna penit⁹ fra
cta fuit. ſcʒ Iudas. et remanſerunt
vndecim. īter q̄s erat vna ceteris groſ
ſior. ſcʒ petrus. q̄ ſemel tam alte ſo
nuit. q̄ ſonus ei⁹ ſup angelos aſcen
dit. q̄n dixit Mat. xvi. Tu es chri
ſtus filius dei viui. Iſta campana
hodie ſonū ſuum perdidit quando
chriſtū negauit. Similit' ceteri apo
ſtoli hodie ſonum ſuū perdiderunt
quando chriſtū reliquerūt. Alia cā
pana fuit chriſtus. q̄ in vita non ceſ
ſauit ſonare. id eſt. ꝑdicare. tandem
eleuata ē in cāpana crucis. et ibi de
dit ſonū pie cōqueſtionis ī auribus
patris cuʒ dixit. Matth. xxvij. De
us meus. deus meus. vt quid dereli
quiſti me. Dedit ſonū magni amo
ris. cum dixit Ioh. xix. Ecce filius
tuus. Dedit ſonū magni doloris ī
auribus humani generis cum dixit
Thren. p. O vos omnes qui tranſi
tis per viam. attendite et videte ſi ē
dolor ſimilis ſicut dolor meus. Et
iſta campana in tantā ſonuit q̄ rau
ca facta fuit. ps. Laboraui clamans
rauce facte ſunt fauces mee. Tandē
iſta campana fuit fracta. et ī quinq̄
partibus perforata. et tunc omnino
ſiluit et ſonum amiſit. Alia cāpana

Sermo XXV

fuit virgo maria·quę tam dulciter
ſonuit ꝙ filius dei ad eius ſonū͂ de
cęlo venit·quando ipſa dixit: Ecce
ancilla domini: fiat mihi ſm̄ verbū͂
tuū͂. Dulciter ſonuit ꝙ iohā̄nes ad
eiꝰ ſonum ī vtero tripudiauit. Iſta
campana ferro doloris hodie ꝑfo-
rata fuit·et ideo ſonū͂ ꝑdidit. Luc.
ij. Tuam ipſius animaꝫ pertrā̄ſibit
gladius. Alia campana fuit vniuer-
ſitas creaturarum quę dat triplicem
ſonum·quia ꝑdicabant dei potētiā̄
ex ſua magnitudine·dei ſapientiam
ex ſuo ordine·dei bonitatem ex ſua
vtilitate. Iſta campana hodie ī tm̄
ſiluit ꝙ tota cōfixa fuit. Leo papa.
Ad hoc peccatum expauit et expal-
luit tota machina mundialis·⁊ fere
in antiquum chaos redacta ſūt vni
uerſa. Unde philoſophi videntes
eclipſim ſolis contra naturam fieri·
dixerū͂t· ꝙ ordo naturę ꝑuertitur·
aut elementa mentiuntur·aut deus
naturę patitur·⁊ elementa ſibi com
patiuntur. Quartū͂ ē ꝙ hodie ta
bulę percutiū͂tur. Illa aū͂t ꝑcuſſio
tabulę repręſentat clamorē crucis q̄
clamat iudęorum maliciam ⁊ chriſti
innocentiā̄. Secundo repręſen-
tat clamorem ſanguinis qui clamat
ꝓ nobis·⁊ contra nos. Naꝫ clamat
pro nob̄ petens miſericordiaꝫ. Un̄
ad Heb. xij. Acceſſiſtis ad ſangui-
nis aſperſionem melius loquentem
q̄ꝫ Abel. Clamat aū͂t ꝯtra terrenos
Job. xvj. Terra ne operias ſangui-
nem meum. neqꝫ inueniat in te locū͂
latendi clamor meus. Latet enī̄ ſan
guis chriſti in eoruꝫ memoria·ſquia
nullam recordationem facit in eorū͂
voluntate·quia nullam deuotionē

habē̄t. Tertio ſonus tabulę repre
ſentat cōfuſum ſonum qui fit ī infer
no. Siquidem dominus noſter ie-
ſus chriſtꝰ clauſtra infernalia ꝯfrin
gebat. Und p̄s. Qui contriuit por
tas ęreas ⁊ vectes ferreos confregit
Angeli valenter clamabā̄t: Tollite
portas principes veſtras. Sā̄cti pa
tres iubilabā̄t. Damnati qui ibi re-
linquebant flebant. Demones vlu
labant·et ſic cōmixtus erat ſonꝰ gau
dentium: ⁊ ſonus fletiū͂. j. Eſdre. iij.
Non poterat quiſqꝫ cognoſcere vo
cem clamoris lętantium ⁊ vocem fle
tus populi. Quarto ſonus tabu-
lę repręſentat ſtrepituꝫ armorū͂ quē
fecerunt iudęi in capiendo chriſtuꝫ
cuꝫ gladijs·armis·fuſtibus·⁊ later-
nis. Quinto ſonus tabulę fit ad
excitā̄dam triſticiam ⁊ męrorē. Ho-
die q̇deꝫ eccleſia tacet omnes ſonos
lęticię·et facit ſonos triſticię. Nam
tacet ſonum campanę· et facit ſonū͂
tabulę. Tacet lectiones·et facit la-
mentationes. Tacet cantus lęticię·
⁊ dicē cā̄tꝰ męroris ⁊ triſticię. Quin
tum eſt ꝙ paſſiones aliorum ſā̄cto
rum celebramus cum gaudio·paſſi-
onem autem domini agimus cuꝫ la
mentatione. Cuius ratio eſt·qꝛ alij
ſā̄cti paſſi ſū͂t ꝓpter ſe·ſcilicet vt glo
riam adquirant quaꝫ nō habebā̄t:
ſed chriſtus propter peccata noſtra
delenda. Alia ratio eſt·quia hodie
fleuit terra quando contremuit· fle-
uit ſol quā̄do obſcuratus eſt·fleue-
runt ſanctę mulieres. Luc. xxiij. Fi-
lię ſion nolite flere ſuper me. Fleue-
runt apoſtoli. Unde cantatur. Tri
ſtes erant apoſtoli de nece ſui dn̄i.
Fleuit petrꝰ. Mat. xxvj. Egreſſus

foras fleuit amare. Fleuit beata virgo doloris gladio perforata. Fleuit chriſtus. Mat. xxvj. Triſtis eſt aīa mea vſqꝫ ad mortē. Fleuerunt āgeli. Eſa. xxxiij. Angeli pacꝭ amare flebāt. Fleuiſſet ſi poſſibile fuiſſet deus pater: vidēs filiū ſuū tā ignominioſe tractari. Inter q̄ tot flentes null⁹ debet gaudere. Sextū eſt ꝙ miſſa hodierna non hꝫ principium nec finē. qꝛ nec introitus nec benedicamus dr̄. nec finit̄ ad innuendū ꝙ ille q̄ ē p̄ncipiū ⁊ finis: a nob̄ receſſit Ille etiā q̄ eſt in tribulatione nō indiget benedictione ſed compaſſione Et ideo nō dicit̄ benedicam⁹ dn̄o Non hꝫ etiā iſta miſſa mediū. quia ſacra hoſtia hodie eſt ablata. Septimū eſt ꝙ circa crucē ter genua flectamus. vt illū honoremus q̄ fuit ter p̱ nobis illuſus. ſcꝫ ab Herode qui veſte alba euꝫ induit. a militib⁹ q̄ ipſum ſpinis coronauerunt. ⁊ a iudeis q̄ ſibi in cruce exiſtenti inſultauerunt. Facimus et circa crucē officium in lingua grȩca ⁊ latina. et iſtȩ duȩ linguȩ ipſū cōfitentur ⁊ adorāt Lingua aūt hebraica ibi ſilet. quia ipſū nō confitet̄. Octauū ē ꝙ an̄ crucē totaliter in terrā nos p̱ſtram⁹ ⁊ poſtea oſculamur. Ipſe eni ſe xp̄s nos p̱ſtrauit vſqꝫ ad terrȩ ſuſceptionē. Phil. ij. Semetipſuꝫ exinaniuit formam ſerui accipiens vſqꝫ ad t̄rȩ habitationē. Baruch. iij. Poſt hȩc ī terris viſus ē. ⁊ cū hoīb⁹ ꝯuerſatus ē vſqꝫ ad terrȩ intima ꝑ mortꝭ deiectionē. Hiere. xlvj. Fortis impegit in fortem. et ambo corruerunt parit̄ vſqꝫ ad t̄rȩ penetrationē Eccꝉ xxiiij. Penetrabo inferiores partes terrȩ. ⁊ inſpiciā oēs dormientes. ⁊ illuminabo oēs ſperātes ī dn̄o. Nonū eſt ꝙ eccleſia hodie p̱ oīb⁹ orat. Cuius ratio ē. qꝛ chriſt⁹ hodie fuit valde pius ī parcēdo. quādo dixit Luc. xxiij. Pat. Dimitte ilꝪ. quia neſciunt quid faciunt. Fuit valde liberalis in largiendo. quia ad modicam petitioneꝫ dedit latroni regnū cȩlorum. Fuit valde largus in redimendo. quia non guttam. ſed totuꝫ ſanguineꝫ effudit. et dedit p̱ noſtra redemptione. p̄s. Apud dominum miſericordia ⁊ copioſa ꝛc. Ideo eccleſia ad ſimilitudinē chriſti eſt liberalis hodie in orando. ⁊ multuꝫ pia in parcendo. Decimū ē ꝙ hodie fideles. eccleſias ⁊ altaria ſanctoruꝫ viſitare conſueuerunt. Cuius triplex ratio eſt. Prima eſt. quia talis viſitatio repȩſentat viſitationē apoſtolorum. et ſanctarum mulierū qꝛ crebre ſepulcrum viſitabāt. Secunda ratio eſt. quia hodie chriſtus omnes ſanctos qui fuerūt a p̄ncipio mundi vſqꝫ tūc pȩſentialiter viſitabat. et ad lymbum deſcendit. Luc. p̊. Viſitauit nos oriēs ex alto Tertia ratio eſt. quia hodie ſancti debent eſſe valde liberales. quia hodie de carcere erant liberati. et in cȩleſte imperiū ſublimati. Si quis de carcere liberaretur. et ad imperium ſublimaretur. ille diem illum multū diligeret. et illa die multum liberalis eſſet: Merito ergo hodie fideles ſanctos viſitant. vt ab ipſiſ de carcere liberatis. et ad imperium ſublimatis. beneficium obtinere valeant Quod nobis p̄ſtare dignetur ꝛc.

Ipſo die paſce.
Sermo.xxvi.

Jeſum queritis
nuçarenum crucifixum: ſurrexit nõ
eſt hic. Marci.vlti. Nos videmus
in naturalibꝰ ꝙ deus valde mira/
bilia opera fecit ſm ſuam potenti/
am. ꝛ ordinauit ea ſm ſuam ſapien/
tiam. ꝛ conſeruat ea ſm ſuaꝫ clemẽ/
tiam. Et ideo ait ꝓpheta in pſ. Mi/
rabilis deꝰ in oĩbꝰ operibꝰ ſuis. Nã
videmus ꝙ arbores et plãtę creſcũt
ꝺ terra. vireſcunt. floreſcunt. fructi/
ficant. matureſcunt. ꝛ fructus matu/
ri colliguntur. et de fructibus viuit
natura fragilis. ꝛ tempore ſuo arbo/
res areſcunt tanꝙ̃ non ſit vita ĩ eis:
ꝛ tamen iterũ ſuo tẽpore reflorẽt. qꝛ
omnis oculus eos inſpiciẽs letatur.
Sed per quem modũ illud fit. certe
ignoramus: Soli creatori cõſtat q̃
habet eas creare. et totum celum gu/
bernare. Ita ſpiritualiter. ꝑ arborẽ
nota hominẽ. ſic patꝫ Mat. vij. Ar/
bor bona fructꝰ bonos facit. Et ſic ĩ
arbore naturali iſta ſupradicta vide/
mus ꝙ egreditur ꝺ terra occulte. vi/
reſcit. frondeſcit. germinat. fructifi/
cat. areſcit ad tẽpus et floreſcit. Ita
humana natura naſcitur de terra.
nutritur de terra. ĩ puericia vireſcit.
in adoleſcentia frondeſcit. in fortitu/
dine germinat. in opere fructificat. ĩ
ſenectute marceſcit ꝛ areſcit. quia ca/
dunt folia ꝛ rami. ſcilicet quãdo vi/
res deficiunt. et homo caligatur in
oculis. ꝛ in ſtatura curuatꝰ. et ad tp̃s
moriẜ. Et poſtea iterꝫ refloret ĩ ipſo
die iudicij reſurgendo. Et iſta ꝓbat
Job dicẽs. xiiij. Lignũ hꝫ ſpem. ſi
pͤciſũ fuerit rurſũ vireſcit. Ita homo
ſimiliter. Et nulli ſit dubiũ de hoc.
ideo chriſtꝰ deus ꝛ hõ in natura hu/
mana voluit naſci de virgine. Flo/
ruit ĩ fortitudine. fructũ fecit ĩ bona
operatione. mortuꝰ eſt in crucifixione.
ſepultus ẽ ĩ ſepulcro manifeſta viſi/
one. qꝛ multi hꝫ viderũt. Sed modo
refloruit ĩ reſurrectione: Ideo de eo
ait propheta. Refloruit caro mea.
Quõ aũt hꝫ factũ ſit. patꝫ ĩ euãgelio
ſm quod marcus deſcribit. qui om/
nia iſta oculis ſuis manifeſte vidit.
dicens.

Maria magdalena ꝛ ma/
ria iacobi. et maria ſa/
lome. emerunt aromata vt
venirẽt vngere ieſũ. Maria
magdalena fuit illa cui di/
xit dñs ĩ vigilia palmarum.
Dimiſſa ſũt ei peccata mlta
qm̃ dilexit multũ. Et maria
iacobi. et maria ſalome. fue/
rũt ſorores virginis marię.
Et valde mane vna ſabba/
torũ. i. vna die trãſacto ſab/
bato. qꝛ ſabbatum celebra/
bãt. Veniunt igiẜ ad monu/
mẽtũ dũ ſol incipit oriri. Et
dicebãt adinuicẽ. Quis re/
uoluet nobis lapidẽ de mo/
numẽto qui erat magnꝰ val/
de: Et ſtatĩ angelꝰ dñi reuol/
uebat lapidẽ ꝺ monumẽto
ꝛ ſedebat ſuꝑ lapidem. ꝛ di/
xit. Nolite timere. Et ĩtroeũ/
tes ĩ monumẽtũ viderũt an/
gelũ ĩ ſpecie iuuenis ſeden/
tem in dextris coopertum
ſtola candida. ꝛ timuerunt.

Qui iterum dixit illis: No-
lite expaueſcere Jeſū queri
tis nazarenū crucifixū. ſur-
rexit non eſt hic. Ecce locus
vbi poſuerunt euz. Sed ite
dicite diſcipulis ei⁹ et petro
ſpecialiter qui nimis triſtis
eſt. eo ꝙ negauerit chriſtuz
quia ſurrexit et p̄cedet vos
in galileā. id ē in patriā cele
ſtem. Et ibi euz videbitis fa
cie ad faciē. ſicut in cena p̄di
xit vobis. Exiui a pr̄e ꝛ veni
in mūdum. et iterū relinquo
mundum et vado ad patrē.
et ibi me videbitis in maie-
ſtate. Jeſum q̄ritis nazarenū ꝛc.
In his verbis angelus tria facit.
Primo tāgit paſſionis chriſti ig-
nominiaz. vt charitate inflāmemur
cū dicit: Jeſum q̄ritis nazarenū cru
cifixum. q̄ſi diceret. p vobis crucifi-
xum: Ideo merito debemus cūz di
ligere ꝛ querere. Sc̄do aſtruit re-
ſurrectiā is gloriā. vt ſpe ſubleuem̄
cum dicit. ſurrexit nō ē hic. q̄ſi dice-
ret. Jam glorificatus eſt. ꝛ ideo ſup
terrā querendus non eſt. Tertio
ſubdit ꝓbationis materiam. vt in fi-
de ſolidemur. cum dicit: Ecce locus
vbi ꝛc. Nota ꝙ chriſtus ſurrexit
quattuor modis. et hoc quattuor de
cauſis. Primo apparēter. ꝓpter tri
ſtium conſolationez. Secundo po
tenter propter fidei confirmationē.
Tertio naturaliter. ꝓpter nature re-
nouationem. Quarto ſingulariter
ꝓpter future reſurrectiōis oſtēſionē
Primo chriſtus ſurrexit appare-
ter. ꝓpter triſtiū ꝯſolationem. Naz
hodierna die apparuit diſcipul' ſu-
is et dilectis ſuis amicis ſex vicibus
Prima vice marie virgini. Et de
h̄ nō ſcribunt euāgeliſte. q2 illud qd
pāt dubitari hoc ſcribūt. Et in illo
null⁹ debet dubitare. quin p̄mo ap-
paruit virgini marie. Quia chriſt⁹
dixit: Honora patrē ꝛ matrem. ꝛ il-
lud ſemper impleuit Et ideo maria
nō q̄ſiuit ipſū cuz alijs trib⁹ marijs ī
ſepulcro. Et h̄ etiā ꝓpter nimiā de-
bilitatem corporis. ꝛ ꝓpter triſticiam
quā habuit. Etiā dicunt aliqui do-
ctores ꝙ iſte gutte ſanguinee ſuper
veſtimenta eius effuſe ſub cruce cla-
rificabant in reſurrectione. ꝛ ſic ipſa
hodie eſt gauiſa. Secunda vice
apparuit marie magdalene. Nota
qn̄ ille tres marie venerūt ad ſepul-
crum qd fuit in horto extra ciuitatē
ꝛ non inuenerūt corpus: ſed angelū
in dextris in ſtola cādida: qui dixit
eis: Quem queritis. ſurrexit non eſt
hic: Ite dicite diſcipulis. Et cū irēt
ꝛ diſcipulis dicere voluerunt: Ma
ria magdalena reuſa eſt ſola ad mo
numentum. Tunc duos angelos vi
dit. vnum ad caput ꝛ alium ad pe-
des. et dicūt: Mulier quid ploras?
Et cum hec retroſpexit. ꝛ vidit do-
minum a longe ſtantem in horto: et
putabat ipſū eſſe hortolanū. dicēs:
Si ſuſtuliſti dominū meum dicito
mihi vbi poſuiſti eum. vt ipſum tol-
lam. Reſpondit dn̄s: Maria. et in
hoc v̄bo cognouit eū. ꝛ ſtatim ſur-
rexit ꝛ cecidit ad pedes ei⁹ ut oſcula-
retur. Et ait dn̄s: Noli me tangere
q2 q̄ris me dubitādo. ꝛ ſic apparuit
ſecūda vice. Tertia vice trib⁹ ma-
rijs ſimul. Naz cū maria magdale-
na vidit dominū gauiſa ē. et ſtatim

iuit ad alias marias. ſcꝫ ſalome ⁊ ia-
cobi. vt eis diceret. Tunc ſimul iſte
tres ibant ad diſcipulos. ⁊ ī via ap
paruit eis chriſtus. ⁊ dixit: Auete. Et
oſculabāt pedes eius. tūc ꝑmiſit eas
ſe tāgere. q2 credebāt ipſū ſurrexiſſe
Et dixit: Ite dicite fratribus meis
ꝙ ſurrexi a mortuis. et ſic apparuit
tertia vice. Quarta vice apparuit
petro ſolus. Nā qm̄ iſte tres Marie
eis dixerunt. tunc duo diſcipuli ad
monumētū ſtatī cucurrerūt .ſ. petrus
⁊ Johannes. Vn̄ Luc. xxiiij. Cucurrerūt
duo ſimul. ⁊ iohānes q2 fuit iuuenis. ⁊
ꝑcucurrit citius petro qui fuit ſenior. ⁊
Johannes venit prior ad monumētū ⁊
introſpexit. Sꝫ cū petrus venit. ſta
tim ītroiuit ſepulcꝝ ⁊ īuenit linthea
vel ſyndonē mūdā. in quo fuit cor-
pus chriſti reuolutū. ⁊ ſudariū qd
habuit ī facie. et ſic Johannes ⁊ petrus
receſſerūt. ⁊ eū nō īuenerūt. Cū aūt
petrus iuit ad ſecretū locū ī horto vt
fleret. apparuit ei chriſtus vt nō deſpe
raret. ſed vt cōſolaret eū. Luc. xxiiij.
Surrexit dominus vere. ⁊ apparuit ſi-
moni petro. et ſic q̄rta vice apparuit
Quinta vice apparuit illis duobus
diſcipulis hora veſptina euntibus in
emaus de hieruſalē. ſicut craſtina die te-
net euangeliū. Hic narrat euāgeliū
hoc. ⁊ cras ꝑdicabit qd hodie ē factū.
⁊ ſic apparuit quinta vice. Sexta
vice apparuit hodie oībus apſtis ſimul
in domo vbi cenā fecerūt. et ibi ꝓpter
metū iudeoꝝ māſerūt. ⁊ hoſtia clau
ſerūt. et clauſis ianuis ad eos intra-
uit. dicēs: Pax vobis. Nolite time-
re: ego ſū. Et hec apparitio facta fuit
de ſero hodierna die. Et ideo patꝫ
ꝙ chriſtus ſurrexit apparēter ꝓpter tri-

ſtiū ꝯſolationē. Secūdo chriſtus ſur-
rexit potēter ꝓpter fidei ꝯfirmationē.
Quis enim vnq̄ꝫ ex mortuis potuit
ſeipſū reſuſcitare? Certe nullus. Sꝫ
xp̄s ꝓpria potētia ſeipſū reſuſcitauit.
ſicut ipſe ait in euāgelio Mat. xxviij.
Data ē michi ptās ī celo ⁊ in terra. Et
ptātem habeo ponēdi aīam meā. ⁊
iterū ſumēdi eā ꝑ reſurrectionē Joh.
x. Legimus enī. iiij. Reg. iiij. ꝙ heli-
ſeus ſuſcitauit puerū mortuū. ⁊ hoc nō
fecit ꝓpria potētia. ſed diuina. q2 orauit
⁊ ſe ſuꝑ puerū poſuit vt caro caleſi-
eret. ac ſic ipſū reſuſcitauit. Etiā le
gimus in eodē libro. ꝙ oſſa heliſei
ꝓphete fuerūt trāſlata ī aliū locū. et
tetigerūt oſſa alterius mortui. ⁊ ſurre-
xit. et hoc virtute et ptāte diuina. vt
iudeos incredulos ī fide reſurrecti-
onis ꝯfirmaret. Et ſic chriſtus hodie
reſurgere voluit. ptāte et virtute ꝓ-
pria. vt nos incredulos cōfirmaret.
vt patꝫ in euāgelio q̊ ꝓpria ptāte ſur-
rexit. Nā feria ſexta qm̄ erat ſepultus
dixerūt iudei ad pilatū: Dn̄e iube
ſepulcrum cuſtodiri. ne ſeductor ille
nos ſeducat. ⁊ ne diſcipuli furentur
eius corpus. ⁊ dicāt: ſurrexit a mortuis.
Tūc pilatus fecit ſignare ſepulcrū cū
ſigillo ad iuncturas lapidū. ⁊ appre
ciauerunt q̄tuor fortes armatos vt
tres noctes ac tres dies deberēt cu-
ſtodire ſepulcꝝ. q2 dixit chriſtus: Ter
tia die reſurgā. Sꝫ in nocte illa qm̄
chriſtus ſurrexit. factus eſt terremotus
magnus. q2 cuſtodes facti ſūt velut
mortui. ⁊ fugerūt. ⁊ chriſtus ſurrexit
clauſo tumulo ſine fractione ſigilli.
Et dixerunt mulieres: Quis reuol-
uet nobis lapidē? Et ideo ſurrexit
potēter ꝓpria virtute. De hoc q̄dā

ſacerdos hodie dubitãdo quomo-
do chriſt⁹ poſſet reſurgere clauſo tu-
mulo cogitauit: Tũc cingulũ q̊ erat
pcinctus iacuit ante eũ clauſũ ſicut
habuit circa corpus. ⁊ audiuit vocẽ
ſic dicentem: Sicut chriſtus clauſo
exiuit vtero virginis. ⁊ cingulum in
cõſpectu tuo. ſic chriſtus exiuit clau
ſo tumulo. Et ergo chriſtus ſurrexit
potenter ꝓpter fidei confirmationẽ.
Tertio chriſtus ſurrexit naturalit̃
ꝓpt̃ nature renouationẽ. Naʒ ſicut
nat̃a dedit phenici q̊ ſe renouat mo
riendo. ⁊ reſurgit iterũ volando. vt
dicit Iſidor⁹ de naturis rerũ. ꝙ qñ
phenix tricentoꝝ vł quadringẽtoꝝ
annorum eſt. eſt vnica auis non ha
bens ſocium ſicut alie aues ꝙ poſſet
ſibi filios ꝓcreare. ſed ſolus volat ĩ
montibus armenie. et in montib⁹ li-
bani. ⁊ cuʒ ſenſerit ſe annoſũ. docet
ipſum natura ꝙ volat et querit ra-
mos ꝺ nobilibus arboribus. ⁊ facit
in altiori monte ĩ cacumine montis
nidum. ⁊ volat ad calorem ſolis. et
laborat in volando donec vlterius
volare non poteſt. ⁊ cũ impetu ĩgrit
nidum. qui nidus tunc accendit̃ per
calorem ſolis. ⁊ ſe in nido cõburit. ⁊
ꝺ cinere illius auicule tertia die alia
auis renaſcitur. ⁊ iterum volat. Ita
chriſtus voluit innouare humanaʒ
naturã antiquã per peccata primo-
rum parentum ĩ nidulo ſãcte crucis
ꝓpria volũtate corpus in igne diui-
ne charitatis mori. ⁊ tertia die reno
uare ĩ reſurgẽdo. Itẽ legim⁹. Nũeri
xvij. ꝙ moyſes ex iuſſu dñi poſuit
xiij. virgulas ĩ tẽplũ. et nulla int̃ eas
refloruit. niſi. xiij. q̃ fuit virga aaron
Ita moraliter. deus creauit. xiij. na-
turas rerũ. ſcʒ nouem choros ange-
loꝝ. Poſt has decima natura fuit
perfectoruʒ animalium que fuerant
creata ante hominẽ. Poſt anima-
lia creauit piſces. poſt piſces reptilia
⁊ volatilia. Quarum naturarũ. xiij
fuit hũana nat̃a. q̃ ideo fuit vltimo
creata. quia nulla illarũ niſi huma-
na natura debuit renouari ꝑ reſur-
rectionẽ. Et ideo chriſt⁹ voluit pri-
mus eſſe qui renouaret humanã na
turam. ⁊ clarificaret eam. ſicut virga
aaron arida ꝓciſa. et in aridã terrã
poſita refloruit. frondiuit. ⁊ fructum
fecit. q₂ protulit amygdala a pulcri-
ores. q̃ʒ ante ꝓciſionem habuit. ⁊ ſic
patet ꝙ chriſt⁹ hodie reſurrexit ꝓpt̃
nat̃e renouationeʒ. **Quarto** chri
ſtus ſurrexit figuraliter ꝓpter future
reſurrectionis oſtẽſionẽ. Nã multi
ſunt. ⁊ ante chriſtuʒ fuerunt qui cre-
dere noluerunt ꝙ homo incinera-
tus poſſet reſurgere. Et ideo legim⁹
Ezech. xxxvij. qñ ꝓpheta ezechiel ꝑ-
dicauit futuram reſurrectionem iu-
deis. ipſi credere noluerunt. et ideo
dñs oſtendit ꝓphete: cãpũ magnũ
plenum oſſibus aridis. et dixit dñs
ad ꝓphetã: Vides oſſa iſtorũ mor-
tuorum hoĩum? Reſpõdit: Video
dñe. Et dixit: Dic ex verbo meo vt
reſurgant. Et ſtatim dixit ꝓpheta:
Oſſa arida audite verbũ dñi. ⁊ ſta-
tim acceſſerunt in ictu oculi. iũctura
ad iuncturã. ⁊ vnũquodq₃ ad locũ
ſuũ. ⁊ ſteterũt ſuper pedes. ⁊ cutis. ⁊
nerui aſcenderũt. ⁊ adhuc nõ habe-
bant vitã. Et dixit dñs: Voca q̃t-
tuor vẽtos a q̃ttuor ꝑtibus mũdi: ⁊
adducant ſpiritũ vite. Et ait ꝓphe-
ta: Veni ventus oriens. occidens.

ſeptentrionalis · et meridionalis · et
ſufflate ſup̱ oſſa iſta · ut reuiuiſcant ·
Et ſtatim oīa vixerūt · ⁊ erat exercit⁹
magn⁹ valde. Et ait dn̄s: Sic ego
dn̄s q̇ creaui vos · ꝺ̓ nihilo renoua-
bo vos de ſepulcrꝫ vr̄is. Moralit᷑ h̄
viſio ſatis manifeſte oſtēdit reſurre
ctionē futurā. Nam p̱ oſſa q̄ iacue-
rūt ī cāpo notant᷑ oīa humana cor-
pora q̄ iacēt in cinere ſup̱ vniuerſaꝫ
terrā ſpiritibꝫ p̉uatis. Et cū venerit
dies iſta in qua refloiēt oīa · chriſt⁹
q̇ hodie ſurrexit veniet · cui pat᷑ oīa
dedit in man⁹ ſuas · ⁊ ei oīa obediēt.
Nā mare dabit ſuos mortuos · t͛ra
mortuos ſuos · infern⁹ mortuos ſu-
os · ⁊ adherebūt oſſa ad oſſa · ⁊ vnū-
quodqꝫ redibit ad ꝓpria · ⁊ cooperi-
entur carne priſtina · ⁊ quilibet ī car-
ne ſua videbit ſaluatorē. Vn̄ Job
xix. Et in carne mea videbo deum
ſaluatorem meū. Et ideo chriſt⁹ vo-
luit hodie reſurgere · vt vnuſquiſqꝫ
prepararet ſe ad futuram reſurrectio-
nem. Rogemus ꝛc.

Feria ſcd̓a poſt paſca. Sermo. xxvij.

TU ſolus pe
regrin⁹ ꝛc. Luc. vlt̄. No
ta ꝙ ſicut videmus qn̄ aliqs ī alie-
na domo extra patriaꝫ naſceretur ·
in aliena patria conuerſaretur · et in
aliena domo nutriretur · ⁊ ī aliena ci
uitate moreretur · in alieno ſepulcro
ſepeliretur · ver⁹ eſſet peregrin⁹: Jta
chriſtus propter nos et propter no-
ſtram ſalutem dereliquit patriaꝫ ce
leſtis glie · vt ipſe ait Hiere. xij. Re
liqui domum meam ⁊ hereditatem
meaꝫ propter te: Et ī h̄ mūdo velut
in aliena domo fuit natus · ſcꝫ in pe
regrinatione marie. quia iuit de na
ʒareth in bethleē. Iteꝫ in aliena pa
tria conuerſatus. Nam maria cum
puero ieſu peregrinata eſt in egyptū
⁊ ibi erat ſepteꝫ annos in peregrina
tione. In aliena ciuitate mortu⁹ · ſci-
licet in hieruſalem quam elegit paſ-
ſioni. In alieno ſepulcro fuit ſepul-
tus · quia ioſeph ab arimathia ſepe-
liuit eum in ſepulcro ſuo quod exci-
derat in petra · in q̊ nondū quiſqꝫ po
ſit⁹ fuerat. Bene ꝗ poterant iſti duo
diſcipuli · dicere verbū p̄allegatum:
Tu ſol⁹ peregrin⁹ es ꝛc. Quō̄ illud
accidit ptꝫ in euangelio.

Duo ex diſcipulis Jeſu
de ſeptuaginta · ſcꝫ cle-
ophas et lucas · ibant ipſa
die reſurrectiōis dn̄i · videli
cet heri in caſtellū nomine
emaus · qđ erat a hieruſalē
in ſpacio ſtadiorūꝫ. lx. hoc ē
alterū dimidiuꝫ miliare de
noſtris · q̄ erat quidā gigas
nomine hercules · et qn̄ ille
ibat · trāſibat vno anhelitu
lx. paſſus · ⁊ ibi ſtabat · ⁊ ideo
iſta loca dicebāt᷑ ſtadia. Et
iſti duo diſcipuli loquebāt᷑
adinuicē de his q̄ acciderāt
ī hieruſalē. Et cū loquerent᷑
et vn⁹ alium interrogaret · tūc
chriſt⁹ in ſpecie p̄egrini ap-
propinq̄bat eis · ⁊ ibat cum
illis · et oculi eorū tenebant᷑
ne eū agnoſcerēt · et ait ad il
los: Qui ſunt hi ſermones
quos confertis adinuicem
ambulātes · ⁊ eſtis triſtes · ⁊

reſpondit cleophas. Tu ſo-
lus peregrin⁹ es in hieruſa-
lē et non cognouiſti q̄ facta
ſūt in illa his diebus. Qui-
bus ipſe dixit: Que? Et dixe-
runt ꝺ ieſu nazareno q̄ fuit
vir propheta potens ī ope-
re et ſermone coram deo et
omni populo Et quō tradi-
derunt eū ſūmi ſacerdotes
et principes noſtri in dāna-
tionem mortis et crucifixe-
runt eū. Nos autē ſperaba-
mus: qꝛ ipſe erat redēptur⁹
iſrael. Et nunc ſup hec oīa
hodie eſt dies tertia vt facta
ſūt hec. Sed ꝛ mlīeres q̄dā
ex nōſtris terruerunt nos q̄
ante lucem fuerunt ad mo-
numentum et non inuento
corpore eius: venerunt dicē-
tes ſe etiam angelorū viſi-
onem vidiſſe: qui dicunt eū
viuere. Et abierunt quidaꝫ
ex noſtris ad monumentuꝫ
et ita inuenerunt ſicut muli-
eres dixerunt: ipſū vero nō
inuenerunt. Et ipſe dixit ad
illos: O ſtulti et tardi corde
ad credendū in omnibus q̄
locuti ſūt prophete. Nōne
oportuit hec pati chriſtū et
ſic itrare ī gloriā ſuaꝫ? Et ici-
piēs a moyſe et prophetis
iterpretabat̄ illis in oībus
ſcripturis q̄ de ipſo erāt. Et
appropinquabant caſtello
quo ibant: et ipſe finxit ſe lō-
gius ire. et coegerūt illuꝫ di-
cētes: Mane nobiſcū dn̄e.
qm̄ aduespeſcit et īclina-
ta eſt iā dies: et itrauit cuꝫ il-
lis. Et factū ē cuꝫ recūberet
cuꝫ illis: accepit panē ꝛ be-
nedixit ac fregit: et porrige-
bat illis. et ſtatim cognoue-
runt eum ī fractione panis
quia fregit: quaſi aliq̄s ſcin-
deret. et ſtatim euanuit ab
oculis eoꝛuꝫ Et dixerūt ad-
inuicem: Nōne cor noſtruꝫ
ardēs erat in nobis: cum lo-
queretur nobis ī via. et ape-
ruit nobis ſcriptūas? Et ſur-
gentes eadem hora ingreſſi
ſunt in hieruſaleꝫ. et inuene-
runt .xi. congregatos et eos
qui cum ipſis erant dicētes
ꝙ dn̄s ſurrexit vere ꝛ appa-
ruit ſimoni petro. Et narra-
bant que geſta erant in via
et quō cognouerunt euꝫ in
fractiōe panis. Quo ad thema
Tu ſolus peregrin⁹ es ī hieruſaleꝫ.
Nota ꝙ chriſtus eſt peregrinus fa-
ctus pro nobis. et hoc ad quattuor
Primo quo ad veſtimentum. Se-
cundo quo ad periculum. Tertio q̄
ad viam. Quarto ad ſignū. Pri-
mo chriſt⁹ voluit pro nobis eē pe-
regrinus. ꝛ hoc quo ad veſtimētū.
Solēt enim peregrini habere veſti-
mēta ab alijs diſtincta ſimplici filo
facta. Unde legimus .i. Reg. p̄. ꝙ
anna habuit filiū cui nomē ſamuel
cuius natiuitatem: angelus predixit
quē deo vouit. Poſt hoc fecit filio
ſuo veſtimentum quod dicitur fu-
iſſe de albo panno. et duxit eum in
ſilo. ꝛ preſentauit euꝫ in tabernacu-
lum. Ita virgo maria ſuo dilecto fi-
lio chriſto ieſu. cuius natiuitatem

Sermo XXVII

angelꝰ gabriel predixit· fecit tunicaꝫ
albam de puriſſima virginea carne
aſſumpta. Unde ipſe ait de ſe et de
alijs habentibꝰ veſtimenta ſua mū-
da· iſtud Apoc. iij. Ambulabūt me-
cum in veſtimentis albis · qui digni
ſunt. Sed iſtud veſtimentum albū
ſui ſanctiſſimi corporis factum eſt in
peregrinatiōe pro nobis ſanguine ru
bricatum. Unde angeli ad ipſum d
peregrinatione venientem dixerunt
Quare rubrum eſt veſtimentum tu
um: Reſpōdit: Sanguis aſperſus
eſt ſuper veſtimenta mea. Huiꝰ ru-
bri veſtimenti legimus figurā Geñ.
xxxvij. Patriarcha Jacob habuit
duodecim filios· quorum vnꝰ quem
magis diligebat fuit apud patrē· ac
filij alij fuerūt ī valle hebron· ⁊ in ſi-
chimis paſcētes pecora Faciebatqꝫ
pater filio ſuo tunicam polymitam
et miſit ipſum de domo ad vallem
dothaim vt viſitaret fratres. Vi-
dentes fratres tunicam· exuerūt ſibi
⁊ laceraverunt· ⁊ in ſanguine miſe-
runt· et miſerunt patri per aliquaꝫ
mulierem· que accepit tunicam lace-
ratam in ſanguine intinctam· ⁊ iuit
ad patrem · dicens: Vide ſi tunica
filij tui ſit an non. Quaꝫ cum vidiſ-
ſet pater · ait: Fera peſſima devora-
uit filium meum. Moraliter· pater ī
diuinis habuit ī domo ſua iuxta ſe
dilectum filium ieſum · et habuit in
deſerto huius peregrinationis plu-
res filios qui paſcebant pecora ſuo-
rum peccatorum. Miſit igitur filiū
ſuum et fecit ſibi tunicā polymitā·
id eſt· humanā naturam de virgine
Quem cum iudei videntes ipſū ap
prehenderunt· vendiderunt pro. xxx
argenteis· et tunicaꝫ ſui corporis la
ceraverunt cum flagellis ⁊ coronati-
one: ita ꝙ totaliter fuit in ſanguine
ītincta· et dederunt mulieri virgini
marie. Quam tunicaꝫ corporis acci
piens maria ante crucem in gremiū
⁊ dicēs: Pater celeſtis vide ſi tuni-
ca filij tui ſit an non. Quam cuꝫ pa
ter vidit· ait: Fera peſſima · id ē· gēs
iudeorum devorauit filium meū ita
miſerabiliter tractando Et ideo pa
ter vindicauit ī eis ꝙ omnes fuerūt
deſtructi et venditi. Et ſic patet ꝙ
chriſtus factus ē pro nobis peregri-
nus quantum ad veſtimentū. Se
cundo dominus noſter dicit̄ pere
grinus pro nobis in h mūdo quātū
ad periculum quod ſuſtinent. Su-
ſtinēt enim peregrini diuerſa pericu
la· qnqꝫ a ſocijs q eos produnt. Ita
chriſtꝰ a ꝓprio diſcipulo iuda tradi-
tus fuit ⁊ venditus p. xxx. argenteis
Unde iuit ad pncipes ſacerdotum
dicēs: Quid vultis mihi dare· ⁊ ego
vobis eū tradaꝫ: At illi ꝓmiſerunt
ſibi trigīta denarios. Et ſpopōdit·
Item ſuſtinent picula ab hoſpitibꝫ
qui interdū eos occidunt. Ita chri-
ſtus a iudeis qui fuerunt ſibi hoſpi
tes in hac peregrinatiōe. Zach. xiij
In his plagis plagatꝰ ſū ī domo eo-
rum qui diligebant me. Item ſuſti-
nent pericula a ſpoliatoribꝫ. Ita pe
regrinus pro nobis chriſtus fuit ſpo
liatus· ⁊ veſtibus denudatus. Uñ
Luc. xxiij. Milites q crucifixerunt
eū acceperūt veſtimēta ſua ⁊ diuiſe-
runt ea. Item ſuſtinent peregrini pe
ricula ab incurſionibus ſiue infeſta-
tionibus beſtiarum · ⁊ ideo portant
baculos. Sic chriſtꝰ a diabolis ⁊ tū.

eis reſiſtebat. Ita qlibet chriſtianus accipiat baculum ſancte crucis propter inſidias ſerpentum ⁊ beſtiarū id eſt demonū et malorum tēptationum. Ita hodierna die peregrini multa ſuſtinent cum tamen pacem habere deberent. Nā in antiq lege peregrinis dabatur par. Unde de hoc habetur Joſue. ix. vbi legimus qn ioſue venit cū filijs iſrael ante terraʒ pmiſſionis vt gētiles cū ſuis poſſideret: videntes gabaonite aliqui viri tranſparuerūt ſe ſicut peregrini ⁊ accēperūt baculos ⁊ pileos et induebāt veſtimenta lacerata et calciamenta fracta et in flaſculis acceperunt acetum et in burſiis habebant durū panem ⁊ antiquū et de nocte exierunt de mane venerūt ad exercitū Joſue qſi a longe venirent. Quos Joſue iterrogauit vnde venirent. Qui dixerunt de remotis partibus ſumus peregrini. Cū eni exiuimus patriaʒ noſtrā iſta veſtimenta fuerūt noua ⁊ ſimiliter iſta calciamenta. Iſte panis fuit nouꝰ ecce q̄ durus ē. Iſtud vinuʒ in flaſculis fuit racens: ecce factum eſt acetum. Tūc ait Joſue: Ex quo eſtis peregrini paceʒ habere debetis. Et ſic precepit q nullus eos moleſtare deberet ⁊ hoc fecerunt iudei et alij qui nihilominus fuerunt ſarraceni. Sed heu miſeri chriſtiani ſpoliāt peregrinos ⁊ decipiunt eos Et iſti iudei ⁊ gentiles ſuper illos teſtimonium adducent in die iudicij. Heb. xj. Peregrini et hoſpites ſūt ſuper terraʒ ne opprimas eos. Tercio chriſtus fuit peregrinꝰ p nobis i hoc exilio q̄ ad vias. Peregrini nāqʒ libēter vadūt vias planas. ſꝫ chriſtꝰ ſemper aſcēdit montes ⁊ deſcendit. Deſcendit nanqʒ ab alto monte in vallem miſerie. Unū ait pſ. A ſūmo celo egreſſio eius. Iteʒ aſcendit altū montem oliueti baiulans ſibi crucē Joh. xviij. Itē fecit magnū deſceſū videlicet ad lymbum vbi captiuos liberauit. Itē fecit magnū aſcenſuʒ: quando ad celos aſcendit. Unde Eph. iiij. Ipſe aſcēdit ſup omnes celos vt adimpleret omnia Quare ḡ ſic aſcendit. et deſcēdit et per diuerſas vias huius mundi ambulauit: Certe propter nos vt nobis viā demōſtraret. Quia ipſe ait: Ego ſum via veritas ⁊ vita Uia ſcilicꝫ nō errans veritas non fallens ⁊ vita nō terminans ⁊ qui ſequitur me nō errat. Sūt enim quattuor que peregrinis viam oſtendunt. Primuʒ eſt ferri impreſſio. Nam quando peregrini vadunt: cum ferris baculoꝝ faciunt fixuras in via vt ſic ſequentes recte vadāt. Ita chriſtus via recta fixuras habuit in corpore ſuorū vulnerum cum ferris infixas quas quilibet patiens i tribulatione ſeqtur per viam rectaʒ pacientie q̄ ducit ad patriā. Scdm qd oſtendit viam peregrinis eſt palmaruʒ inflectio vel ramorum iuxta viam. Ita ſpinea corona nobis oſtendit viam rectaʒ per humilitatē. Omnis enim ſupbus ſuū caput erigēs ⁊ coronā ſ debet attēdere coronā chriſti ⁊ accipere humilitatem que eſt via recta: Tertiū qd oſtēdit viā rectā peregrinis ē lapidū cōgregatio quia in vijs ad romam peregrini magnos acervos lapidū ponunt iuxta rectā viā vt ſequētes viam ⁊ ignorantes

ſequũtur viã rectã. Ita quelibet pe-
regrinũ ambulãtē debet ducere chri-
ſti lapidatio ꝑ iuſticia· vt ptꝫ ĩ euan-
gelijs. Qui igiť ꝓſeq̃tur ꝑ iuſticia:
inſpiciat lapidationē chriſti· vt te-
neat viã iuſticie. Sap̃. x. Iuſtũ de-
duxit dominꝰ ⁊c. Quartũ quod
oſtēdit ꝑegrinis viã ē crucũ erectio·
Nã cruces ſolēt libēter erigi iuxta
viã vt ꝑegrini nõ errent. Ita q̃libet
fidelis chriſtianꝰ ꝑegrinꝰ exiſtēs ĩ h̃
ſeculo· dꝫ ſibi inſpicē ⁊ aſſumere cru-
cem penitētie q̃ oñdit aĩe poſt hanc
vitã viã celeſtis patrie. Vñ Mat.
x. Qui non accipit crucē ſuã .i. peni-
tentiã· ⁊ ſequiť me· ſcꝫ ꝑ patiētiam·
nõ ē me dignꝰ. Et ſic ptꝫ ꝙ chriſtꝰ ē
ꝑegrinꝰ factꝰ ꝓpter nos in h̃ exilio q̃
ad vias ꝑegrini. Quarto chriſtꝰ
ē ꝓpter nos ꝑegrinꝰ· ⁊ h̃ ꝓpť inſignia
q̃ reportauit ad patriã celeſtē. Vi-
demꝰ nanq̃ꝫ qñ ꝑegrini redeunt ⁊
ſuã ꝑegrinationē cõpleuerũt· ſolēt
ſigna portare. Et hoc propter tria.
Primo vt hoĩes ſigna videntes
eis magis bonũ faciãt. Ita chriſtꝰ vo-
luit ſigna ſua ꝑ cicatricũ in corpe re-
ſeruare· vt deo patri oſtēdat et ipſũ
ad miãꝫ nob̃ faciendũ valeat incli-
nare. Vnde ad Heb. ix. Introiuit
ieſus ĩ celũ vt appareat vultui p̃ris
ꝓ nob̃ intercedēdo. Scdo portãt
ſigna qñ redeũt: in ſignũ cõpletiõis
ꝑegrinationis ſue. Ita chriſtꝰ porta-
uit ſigna ad celum· vt oẽs angeli vi-
derēt cõplementũ redēptionis. Vñ
ait chriſtus Ioh. xvj. Pater opꝰ
ꝯſũmaui qđ dediſti mihi· nũc autē
clarifica filiũ tuũ. Tertio portãt pe-
regrini ſigna ĩ reditu ad patriã· vt
ſecurĩ ꝑ viã incedãt. Sic ḡ q̃libet
noſtrũ ſequēs verũ ꝑegrinũ in via
iuſticie. in via humilitatꝭ· ĩ via pati-
entie· in via penitētie· reportat aĩa
eius de hac vita ſignum ſaluatiõis
⁊ ſecuritatꝭ. Sicut eñi hoſtes timēt ſi-
gnũ ⁊ fugiũt· ita diaboli fugiunt· et
hõ ducatu angeli ſecure vadit. Ve-
rũ peccatores chriſtũ nõ ſequētes· ſꝫ
peregrinos opprimētes dicũt tũc in
egreſſu aĩe et in die iudicij iſtud qđ
ſcptũ ē đ eis ĩ ps. Signa nr̃a ñ vidi-
mus ⁊c. Et illud. A via iuſticie erra-
uimꝰ· ⁊ lumē iuſticie nõ luxit nobis.

Feria tertia poſt paſca. Sermo .xxviij.

Tetit ieſus ĩ
medio diſcipulorũ ſuorũ ⁊
oſtendit illis manus ⁊c. Luc. xxiiij.
Nos videmꝰ ꝙ aĩalia irrationalia
nõ relinquũt ſuos paruulos donec
ſciãt ſe nutrire. Ideo tãdiu manent
circa ipſos docent ipſos quõ poſſint
ſe nutrire. Vñ ps. Sicut aq̃la ꝓuo-
cans pullos ſuos ad volãdũ et ſup
eos volitãs. Etiã h̃ videmꝰ ĩ parēti-
bus bonis q̃ magis ſunt ſolliciti circa
ſuos filios: vt eos ad bonum educãt
q̃ꝫ ꝓ ſeipſis· vt dĩ Eccl. vij. Filij tibi
ſũt erudi illos. Ita etiã ſpũaliter fecit
dñs nr̃ ieſus chriſtꝰ· elegit ſuos apo-
ſtolos· tanq̃ꝫ filios dilectos: eos do-
cuit q̃ꝫdiu apud eos erat· et ſine eo
ſemꝑ triſtes erãt. Vnde ait petrus:
Dñe quo ibimus ſine te qui habes
verba vite? Et ideo noluit eos re-
linquere quouſq̃ꝫ ĩ fide ꝯfirmaret: ⁊
ſpiritũſanctũ mitteret· ⁊ ſepe eis ap-
paruit infra hinc ⁊ aſcenſionem· vt
ptꝫ in euangelio.

Sermo XXVIII

Diſcipuli erãt ſimul cõgregati propter metuꝫ iudeorum. ⁊ conturbati de amiſſione patris. Stetit igitur in medio eorum ⁊ dixit eis: Pax vobis. ego ſuꝫ nolite timere. Cõturbati vero ⁊ cõterriti diſcipuli. exiſtimabant ſe ſpiritum videre. Et dixit: Quid turbati eſtis. et cogitationes aſcẽdũt ĩ corda veſtra: Uidete manꝰ meas. et pedes meos: qꝛ ego ſũ. Palpate et videte: qꝛ ſpũs carnẽ et oſſa nõ hꝫ. ſicut me videtis hr̃e. Et cuꝫ hec dixiſſet: oſtendit eis manus ⁊ pedes. Adhuc illis dubitantibus et mirantibꝰ ꝑ gaudio dixit: Habetis hic aliquid quod mãducetur: Et obtulerunt ei partem piſcis aſſi. et fauũ mellis. Et cũ mãducaſſet coram illis: accepit reliq̃as et dedit illis. Hec ſũt verba mea que locutus ſuꝫ ad vos cum adhuc eſſeꝫ vobiſcum. quoniaꝫ neceſſe eſt impleri omnia que ſcripta ſunt in lege moyſi ⁊ ꝓphetis et pſalmis de me. Tũc aperuit illis ſenſum vt intelligerent ſcripturas. Et dixit eis: Qm̃ ſic ſcriptũ ẽ. Et oportebat pati chriſtũ et reſurgere a mortuis tertia die. et ꝑdicare in noĩe eius penitentiã et remiſſionẽ peccatorum ĩ oẽs gentes. Hic fit queſtio vtrũ clarificatus poſſet cibuꝫ naturalem mãducare: Ad qḋ dicunt doctores ꝙ chriſtꝰ modicũ ſũpſit de piſce ⁊ ḋ fauo mell. vt oſtenderet ſuã reſurrectionẽ verã eẽ. ⁊ iſte cibꝰ euanuit. ſic lapis calidus attrahit aquam. ⁊ ĩ ſe ꝯſumit. Et ideo dicũt ꝙ electi tranſlati ĩ paradiſũ comedũt fructꝰ ⁊ ꝯſumũt ſic humorẽ ſol. qꝛ enoch ⁊ helias ibi manent vſqꝫ ad diem iudicij.

Nota ꝙ chriſtꝰ oſtẽdit diſcipulis q̃ttuor ꝓpt̃ q̃ttuor cauſas. Primo oñdit ill̃ manꝰ vt eos ⁊ nos ꝓuocaret ad pugnãdũ. Scḋo oñdit eis latus. vt eos ⁊ nos ĩcitaret ad diligendũ. Tertio oñdit eis pedes. ut eos ⁊ nos reuocaret ad ſuiẽduꝫ. Quarto oñdit eis totũ corpꝰ vt eos ⁊ nos ĩcitaret ad cõpatiẽdũ. Primo chriſtus poſt reſurrectionẽ ſuã oſtendit ſuis dilectiſ diſcipul̃ manus ut eos ⁊ nos ꝓuocaret ad pugnãdũ. dicens: Vide manꝰ meas q̃bꝫ fortit̃ pugnaui ꝓ vob. ⁊ inimicũ ſupaui. Et ideo dic̃ Hieronymus. Oĩs chriſti actio nr̃a ẽ inſtructio. Et ideo fortiter pugnãti multã ꝓmiſit gl̃iaꝫ Et iḋo ait Sic oportebat chriſtũ mori pugnãdo. ⁊ ſic ĩtrare gl̃iaꝫ ſuã. Qui ergo vult cũ chriſto poſt hãc vitã ĩtrare ĩ gloriã. dꝫ fortit̃ pugnare ꝯ̃ ſex vitia De q̊ habemꝰ figuraꝫ. j. Machab. iij. ꝙ ſexiniqui duces pugnabant ꝯ̃ Iudã machabeũ ducem iuſticie. et volebãt ꝑplm ſuũ cogere ad adorãdũ idola. ⁊ recedere a deo q̇ fecit celũ ⁊ terrã. Et ait machabeꝰ dux iuſticie: Meliꝰ ẽ nͣ mori in ꝑlio q̃ꝫ videre mala gẽtis noſtre. Et fidcliter pugnauit. ⁊ vicit. et in gloriã huius mũdi intrauit. ita ꝙ nomẽ eius laudabitur ſup omnes duces vſqꝫ ad diem iudicij. et cum chriſto modo

intrauit ad ęternã gliaʒ. Ita ſpũali-
ter ſex ſunt vitia quę nos impugnãt
velut ſex duces. Primꝰ dux viti-
orũ ẽ iniuſtꝰ amor. ⁊ h multos ſupe-
rauit. Nã multi ſũt q̇ amãt ſeipſos
et amãt creaturã plus q̃ꝫ creatoreʒ.
De q̇bꝰ dñs Luc. xiiij. Qui amat
patrẽ aut matrẽ. aut vxorẽ. aut fili-
os. aut ſeipſũ ſup me. nõ ẽ dignꝰ vt
intret in gloriã meaʒ. q: chriſtꝰ ducẽ
iniuſti amoris ſuperauit. plꝰ nos q̃ꝫ
ſeipſum amauit. Secũdus dux
malicię ẽ iniuſtꝰ timor. Multi nãqꝫ
ſunt qui plus terrenã pęnam timent
q̃ꝫ ęternã. ⁊ ideo nolũt agere pęnitẽ-
tiam. De quibus Job. vj. Qui ti-
met pruinã cadet ſup euʒ nix ęternę
damnationis. Tertius dux mali-
cię eſt voluptas carnis q̃ multos vi-
cit. Vñ Hieronymꝰ. Qui carnem
ſuã in delectationibus impingnãt.
vermibꝰ eã parant. Itẽ Apoc. xviij.
Quantũ fuit ĩ delitijs tm̃ ei date d̃
tormẽtis. Quartꝰ dux malicię eſt
pudor. Multi ſunt q̇ bona facerẽt.
ꝫ habẽt pudorẽ. de ꝓximo et ſocijs
ꝙ irridẽt. Magna ẽ ſtulticia ꝙ hõ
habet pudorẽ in h ꝙ ꝯfitetꝰ peccata
ſua et facit bonuʒ. Melius eſſet hr̃e
pudoreʒ coram vno homine q̃ꝫ hr̃e
pudorẽ ĩ iudicio corã deo. angelis.
⁊ hominibus. Quintꝰ dux q̇ mul-
tos vincit ẽ vana ſpes. Dicũt enim
deus miſericors eſt ⁊ neminem vult
damnari. ſi vellet damnare hoĩem.
paſſus ꝓ hoĩe non fuiſſet. Vñ dicit
Augꝰ. ſup ep̃laʒ ad Roma. Spes
nõ cõfundit. ꝫ ſępe confundit. Qñ
aliquis ſperauit. et ita non inuenit.
Sextus dux malicię q̇ multos vin-
cit eſt luxuria q̃ tam fęminas q̃ꝫ vi-
ros vincit. et ĩtrare ad regnũ cęlorũ
ſiue ad gloriã nõ permittit. Vnde
Eph. v. Omnis fornicator aut im-
mundus nõ habebit partẽ ĩ regno
dei. Ideo oſtendit chriſtus manus
q̃ſi pugnaſſet fortiter. Si autẽ illos
ſex vicit Judas machabeꝰ ⁊ ĩtrauit
in gloriã mundi. quãto magis vos
tenueritis ⁊ viceritis. ⁊ intrabitis in
regnũ cęloꝝ et in gliam ęternitatis.
Ideo ꝓmittit dñs gliam Apoc. iij.
dicens: Qui vicerit ſedebit mecum
in throno. Scd̃o dñs noſter Je-
ſus chriſtꝰ oſtendit hodie ſuis diſci-
pulis latꝰ: vt ipſos diſcipl'os ⁊ nos
excitaret ad diligenduʒ. q̃ſi diceret:
videte latꝰ meũ mihi aptũ. cor ĩ me
vulneratũ. vt ſcʒ videas quantũ te
dilexi. vt dr̃ Cant. iiij. Vulneraſti
cor meũ amica mea. Diabolꝰ nanqꝫ
hũano generi infixit lãcea ſuę frau-
dis tria vulnera cordis Et ideo vo-
luit dñs latus ſuum aperiri. Vñ le-
gimꝰ. ij. Reg. xviij. ꝙ dauid dilexit
Abſalon filium ſuum eo ꝙ erat pul-
cerrimus. ſed ipſe Abſalon propter
ſuaʒ pulcritudinẽ noluit patri obe-
dire. propter quod fugit a facie pa-
tris in deſertum. et Joob aduoca-
tus patris transfixit tres lãceas per
latera Abſalon. et mortuus ẽ. Qd̃
cum pater audiſſet. ait: Quis mihi
det vt moriar pro te fili mi Abſalõ.
Propter nimiaʒ dilectionem bina
vice reuocauit verbum iſtud prędi-
ctũ. Ita moraliter. per dauid nota
chriſtum. quia dauid dicitur manu
fortis. Hic habuit pulcerrimum fi-
lium. ſcilicꝫ hominẽ ad imaginẽ dei
creatũ. Sed ꝓpter pulcritudinẽ no-
ſtram nõ curauimus creatorem. ſed

fecim⁹ ꝯtra obedientiam ī paradiſo
Propter qḋ venit Joab.i.diabol⁹
⁊ trāſfixit ꝑ latera ⁊ cor eius·tria ma
xima vulnera·⁊ mortem aīę inflixit.
Primā fixurā aīę fecit ꝑ lanceā
gulę·dicens: Comedatis de fructu
nequaq̄ȝ moriemini. Scḋa fixu
ram aīę infixit ꝑ lanceā ſupbię· di
cens: Eritis ſicut dij. Tertia fixu
ram cum tertia lācea fixit ꝑ lanceā
auaricię·dicēs: Sciētes bonū ⁊ ma
lum. Cum ģ vidēs pater noſter Je
ſus chriſt⁹ ſuū dilectū filiū ·ſcilicet
genus humanū his trib⁹ lāceis vul
neratū·ait: Quis m̄ det vt moriar
pro te fili mi Abſalon·i·aīa deuota
Et ſic ꝓ ea cor fec̄ vulnerari · ut nos
a vulneribꝫ nr̄is ſanaret. Et iō oſtē
dit lat⁹ vt nos ad amandū illū exci
taret. Tertio chriſtus oſtēdit pe
des aplis· vt nos ⁊ ipſos ad ſuū ſer
uitium ꝓuocaret. Unde dī Eccl.ij.
Fili accedēs ad ſeruitutē dei·ſta in
iuſticia ⁊ timore. Itē Ezech.ꝑ. Pe
des eorū pedes recti. Qꝫ ſpecioſi pe
des euangelizantiū bona ꝑdicātiū
pacē. Ro.x. Ad ſuitutē ſuā n̄ vult
hr̄e chriſt⁹·niſi q̇ ſint mūdi·pulcri· ⁊
ſapiētes. De q̊ legim⁹ figurā Dan̄.
ꝑ. Nabuchodonoſor rex babyōię
ſit ſuis aduocatꝭ: Eligite mihi tres
pueros decoros·forma ⁊ ſapiētes·ī
q̇bus no ſit macula·vt ſtent ſup pe
des ⁊ ſeruiāt m̄. Et elegerūt danie
lem ſidrach ⁊ abdenago ·et iſti tres
fuerūt mūdi·iuſti·⁊ fideles·ita ꝙ no
lebant vti cibarijs regꝭ· eo ꝙ ipſi cre
debant in deū q̇ fecit cęlū ⁊ terrā·⁊
ipſe rex adorauit idola·et ꝓpter hoc
petierūt ꝙ darēt eis legumina. Ita
ſpiritualiter·ſi rex immūdus ⁊ terre
nus voluit hr̄e ſeruitores mundos·
quāto magis rex cęleſtis in cuius cō
ſpectu angeli ſūt inmūdi. Et iſti tres
habebāt in ſe tres virtutes·ideo fue
runt ī principis ſeruitiū electi. Pri
mo nanqꝫ fuerūt prudentes. Nam
vn⁹ ſcꝫ daniel in ſua prudētia excel
lebat oēs prudētes babylonię. Ita
q̊ꝫ ⁊ nos chriſtianos oportet eē pru
dentes· vt de ꝑteritis ac de ꝑſentibꝫ
⁊ de futuris prudēter oīa diſpona
mus ad noſtrā vtilitatē·et dei glīaꝫ
Secūdo fuerūt mūdi. Ita ⁊ nos
oportet eē mūdos. Nā ad Eph.v.
Omnis fornicator aut immundus
non hꝫ ꝑtem in gloria dei. Tertio
fuerūt in fide ſtabiles·qꝛ magis ele
gerunt mori: q̄ȝ negare deum. Ideo
miſit rex Nabuchodonoſor eos in
candentē fornacē·ibi ſedebāt q̄ſi in
rore. Ita ⁊ nos oportet eſſe ſtabiles
in fide. Et ſic ptꝫ ꝙ chriſt⁹ oſtendit
eis pedes· vt nos ī ſuū ſuitium incli
naret. Unde ps. Sicut ocli ſuorū
ī manibꝫ dominoꝝ ſuoꝝ·qn̄ ſtant ⁊
ſeruiant eis. Ita oculi nr̄i ad dn̄m
deū noſtꝝ donec miſereat̄ nr̄i· vt i
trem⁹ cū ipſo in glīaꝫ. Quarto di
co ꝙ oſtendit ſuis diſcipulis totum
ſuū corp⁹· vt nos ⁊ ipſos ad cōpati
endū reuocaret. Un̄ ait qn̄ ad eos
ītrauit: Ego ſū: nolite timere· ſpirit⁹
carnē ⁊ oſſa nō hꝫ ſic̄ me videtis hr̄e
De iſta oſtenſione ſui corporis legit̄
de quodam ſancto· videlicet Ma
chario·qui deū multis ānis exora
uit·dicens: O dn̄e: quō ꝓ me ⁊ quo
libet peccatore tot mala pati in tuo
ſanctiſſimo corpore potuiſti·cū non
ex operib⁹ iuſticię quę fecimus nos
meruimus? Cui apparuit dominus

dicēs: Miſericordis me ſpinis coronauit· charitas lat⁹ meū pforauit· patiētia me flagellauit· benignitas clauū in dexteram manū fixit· clauum in ſiniſtrā manū manſuetudo· pietas clauū in dextrum pedez fixit· humilitas clauū in ſiniſtrum pedez fixit· bonitas me ligauit· ſed iuſticia in his locum non habet. Vñ apl's ad Titū. iij. Non ex opibus iuſticie q̄ fecimus nos· ſed ſm miſericordiā ſaluos nos fecit Et ideo ex quo audiuit talia d chriſto q iſte virtutes eum cogerent ad ſuſtinendū talia p hoīe· depinxit chriſtū in cruce pēdentem· ⁊ ſupra crucē imaginē pulcerrime virginis· ſupra quā ſcripſit: mīa: aureis litteris· ⁊ huic coronam ſpineā impreſſit. Item in latere dextro pulcram puellā latus ei⁹ aperientem· ⁊ iuxta eā ſcripſit: charitas. Item ad dextrū brachiū puellā pulcram que clauū in dextram incuſſit cū malleo ferreo· ⁊ iuxta illā ſcpſit: patientia. Itē iuxta ſiniſtrā manū puellā que clauū infixit· ⁊ iuxta illā ſcripſit: benignitas. Itē iuxta dextrū pedem puellā· et iuxta illā ſcripſit: pietas. Iuxta ſiniſtrā ſcripſit manſuetudo· ⁊ puellā depinxit. Item ex alia parte ſtetit puella depicta ⁊ funem i manu tenuit ⁊ captiuauit. Et hanc imaginē ſanctus iſte omni die honorauit iuxta reuelationē ſaluatoris. Et ideo oſtēdit eis manus vt eos et nos ad pugnandum animaret. Oſtēdit latus· vt eos et nos ad amādum prouocaret. Oſtendit eis totum corpus· ut nos ad compatiēdum reuocaret vel īclinaret. Oſtendit eis pedes· vt nos ⁊ ipſos ad ſuū ſeruitium prouocaret ⁊c.

In octaua paſce. Sermo. xxix.

Affer digitū tuum huc et vide ⁊c. Ioh. xx. Sciendū eſt ad noſtram doctrinam q tria genera hominū ſolet quilibet libenter recipere in domum ſuā· ſcꝫ magiſtrū· medicū· ⁊ amicū. Magiſtrum· quia poteſt ab eo doceri. Ezech. xliij. Docebūt vos iter ſanctum ⁊ iuſtum quid agere debeatis Medicum ſolet vnuſquiſqꝫ libēter accipere in domū· quia vt dr̄ Ecc. xxxviij. Honora medicum ppt neceſſitatē. Si enī īcideris ī infirmitatē poteſt tibi ſubuenire. Itē amicū fidelem. Vñ dr̄ Prou. xvij. Omni tempore diligit q̄ amicus eſt. Iſtas autē tres ꝯditiones habuit chriſt⁹ Fuit magiſter docens nos viā veritatis. Unde Ioh. xiij. Vos vocatis me magiſter ⁊ dñe· ⁊ bene dicitis: ſum etenī. Item fuit medicus· quia ſanauit nos Luc. vj. Qui habebāt infirmos ad eum veniebāt· ⁊ virtus de illo exiuit ⁊ ſanauit oēs. Itē fuit amicus· qꝛ aīam ſuā dedit p nobis in mortē. Et he tres bone ꝯditiões oſtēdunt in h̄ euangelio Iohānis.

Um ſero eſſet illa die vna ſabbatorū· i· hebdomade· et hoc fuit i die paſce d ſero· ⁊ fores eēt clauſe vbi erāt diſcipli cōgregati ppter metū iudeorū. Uenit ieſ⁹ ianuis clauſis· et ſtetit ī medio diſcipulorū ⁊ dixit

eis. Pax nobis Cũ hoc dixiſſet oſtendit eis manus ꝛ pedes et latus. et gauiſi ſũt diſcipuli viſo dño eo ꝙ ſurrexit a mortuiſ. Dixit eis iterum: Pax vobiſ. Sicut miſit me pater. ꝛ ego mitto voſ Hec cũ dixiſſet inſufflauit et dixit: Accipite ſpiritũ ſanctum. quorũ remiſeritis peccata remittũt eis. et quorũ retinueritis retẽta ſũt. Thomas autem vnus de duodecim. nõ erat cũ eis qñ venit Jeſus. Dixerũt ergo ei alij diſcipuli. Uidim⁹ dñm. Ille autem dixit: Niſi videro ĩ manibus eius fixuraꝫ clauorũ. et mittã digitũ meũ in locũ clauorũ ꝛ mittã manũ meã ĩ lat⁹ eius. nõ credã. Et poſt dies octo. ſcꝫ hodie iterum erant diſcipuli ei⁹ ĩtus et Thomas cum eis. venit Jeſus ianuis clauſis ꝛ ſtetit i medio. et dixit: Pax vobis. Deinde dicit Thome: Infer digitum tuum huc ꝛ vide manus meas. et affer manũ tuam et mitte ĩ latus meũ. ꝛ noli eſſe incredulus ſed fidelis. Reſpõdit Thomas ꝛ dixit. Dominus me⁹ ſcꝫ qui me redemiſti. et de⁹ meus ſcꝫ qui me creaſti. Dicit ei Jeſ⁹: Quia vidiſti me Thoma credidiſti. beati q̃ nõ viderunt ꝛ crediderunt. Multa quidẽ et alia ſigna fecit Jeſus in conſpectu diſcipulorũ ſuorum. que non ſũt ſcripta ĩ libro hoc. Hec autem ſunt ſcripta vt credatis quia Jeſus ẽ filius dei. et vt credẽtes vitam habeatis ĩ noĩe eius. Quo ad thema Infer digitũ tuum huc et vide manus meas. Nota ꝙ q̃ttuor ſũt manus quas debemus videre. Prima ẽ manus dirigens. Scda eſt man⁹ ſcribens. Tertia eſt manus pcutiẽs. Quarta eſt manus tribuẽs. Prima manus eſt manus dirigens vel demõſtrans. Nam videmus ꝙ vbi vie ſunt plixe. ibi ponitur manus q̃ oſtẽdit ꝛ dirigit ambulãtes ad viã rectã. Vnde ait ps. Deduxiſti domine ꝓplin tuuꝫ in manu Moyſi et Aaron. ꝛ oſtendiſti eis viaꝫ bonam ꝑ quã ambulant. Sicut eni manus habet pollicẽ et quattuor digitos. ita deberet hĩc virtuoſus homo manum quã inſpiciat. vt ipſũ ad viam rectam dirigat. Pollex eſt iuſticia. q2 ſicut pollex habet duo membra. ita iuſticia ꝙ homo ſit iuſt⁹. q̃ pertinent ad deũ. et ad proximum. tũc tpe mortis dirigit ipſũ deus ꝑ viam rectam. Vñ Sap. x. Juſtum deduxit dñs ꝑ vias rectas. et oſtendit illi regnum dei. quia pollebat ĩ virtute iuſticie. Digit⁹ poſt pollicẽ ẽ index ꝛ per hunc accipitur prudentia. Nã ſicut ille digitus habet tria membra. ita prudẽtia habet tria. Nam prudentia cogitat de ꝑteritis. ordinat de ꝑſentibus. et ꝓuidet de futuris. Vnde Prou. vj. O piger vade ad formicã. ꝛ diſce ab ea prudẽtiam. Digitus poſt indicẽ ẽ medi⁹ Et h̄ ſignificat fortitudinem. et ille ſimiliter hꝫ tres articulos vl mẽbra

Sermo XXIX

Ita fortitudo debet habere tria:
vt homo reſiſtat diabolo q̀ nititur
eum occidere. ⁊ reſiſtat fortiter mun-
do qui nititur ipſum a deo retrahe-
re. et reſiſtat fortiẗ carni que nititur
ipſū decipe. Poſt mediū digitum
eſt fidius iuxta minimū digitum. ⁊ i
iſto portatur anulus. q: ibi eſt vena
que tāgit cor. ⁊ ſignificat dilectionē
Et ſimiliẗ habet tria mēbra. Ita di
lectio debet eſſe ꝙ diligas deum ex
toto corde. ꝓximū ſibi ſubueniēdo.
⁊ diligas teipſū animā tuā mundā
ſeruando. Poſt fidiū eſt minimus
⁊ iſte vocatur auricularius. quia di
citur auriculariꝰ eo ꝙ homo pōt at-
tingere aures. et ſignificat obedien-
tiam. Nam ſicut digitus iſte ſimiliẗ
habet tres articulos. ita obedientia
vt homo ꝓpter deū obediat ſuo ſu
periori. ſuo ſimili. ſuo inferiori. ſicut
chriſtus fuit obediens vſqꝫ ad mor-
tem. Et ideo exaltauit eum pater. ⁊
dedit illi nomē quod ē ſuper omne
nomen. vt in nomine eius flectat̄ po
teſtas inferni: mūdi. et celi. Et ſic pa
tet prima manus dirigens ad viam
rectam. Et ideo chriſtus oſtendit in
cruce manū. quaſi diceret: Ecce ho
mo viam rectam. Secunda ma-
nus eſt manus ſcribens. Aliquādo
enim ſcripſit ſcripturam rigoris ⁊ iu-
ſticie. Scpſit etiā ſcripturā mīe in tē
plo quando ꝑſentabāt ſibi mulierē
ī adulterio dep̄hēſā. ⁊ accuſabāt eā
et īterrogabāt. dicētes. ut ptꝫ Joh
viij. Magiſter mulier hec dep̄hēſa
eſt in adulterio. ⁊ Moyſes iuſſit eā
nob lapidare: Quid tu dicis de ea?
Tunc dominus manu ſcribebat in
terra. ⁊ ait: Qui veſtrū ſine peccato
eſt. primus mittat in eā lapidē. Tūc
omnes confuſi receſſerūt. Et ait ad
mulierem. Vbi ſunt qui te condem-
nabāt? Ait illa. Nemo dn̄e. Et ait
dn̄s: Vade noli peccare. nec ego te
condemnabo. Et hec eſt manus cuꝫ
ſcriptura miſericordie que ſcripta ē
contra omnes penitentes. Secūdo
ſcripſit ſcripturam iuſticie manu ri-
goris contra induratos. Huius le
gimus figurā Dan̄. v. Balthaſar
rex babylonie ſpoliauit regē hieru
ſalem. ⁊ tulit inde vaſa ſacrificij. ca-
lices ⁊ lauatoria argētea et aurea. ⁊
thuribula aurea ⁊ alia multa. et fec̄
conuiuium magnū. ⁊ comedit et bi-
bit de vaſis ſacrificiorū templi ⁊ lau
dauit idola ⁊ blaſphemauit contra
deū: Tunc ſedens in cōuiuio vidit
manū in ſup̄ficie parietis aule ſcri
bentem. ⁊ neminem iuxta manum il
lam. et ideo nimiū territus. vocauit
omnes ſapiētes regionis vt expone-
rent ſibi hanc ſcripturā. quā manus
hec ſcripſit. quorū nullus hoc potuit
Tandē vocatus eſt daniel ꝓpheta
Cui dixit rex: Expone mihi hāc ſcri
pturā que ē ſcripta. Mane thetel.
phares. ⁊ dabo tibi munera magna
Reſpōdit daniel: Exponā tibi. Tu
enī noſti q̄lia dn̄s fecit cū tuis ante-
ceſſoribꝰ. et ſpecialiẗ cū Nabucho
donoſor patre tuo. q̀ eleuatus fuit ī
ſuperbia. Et ideo eiectus de regno
comedit fenū vt bos. ſed ad iſta non
cogitaſti. ⁊ ſpoliaſti templū dn̄i. et
ī vaſis aureis q̄ pertinent ad laudē
dei. laudas idola tua. Ideo ſcripſit
manꝰ ꝯtra te illa tria verba. Mane
id eſt deus numerauit dies tuos q̄s
viuere debes. et completi ſunt ante

tēp⁹. et ideo morte morieris. Thetel id eſt. appenſa ſunt opera tua in ſtatera bona ⁊ mala. ⁊ plura ſunt opera tua mala ꝗ̄ bona. et ideo morte morieris. Phares. id ē. deus diuiſit regnum tuū tribus regibus q̇ venient in breui et interficient te: et diuident regnū tuum. Et in ſequenti nocte accidit ei ſicut daniel ſibi expoſuit. et mortuus eſt. quia darius rex perſarum venit nocte: ⁊ occidit oēs ī ore gladij. ⁊ deſtruxit ciuitatem ꝛc. Ita ſpiritualiter induratus non cogitat que de⁹ multis peccatorib⁹ fecit. ſed permanet in peccatis. ⁊ vaſis aureis. ſcilicet memoria. volūtate. ⁊ ītellectu. quibus vti deberet ad laudem dei. vtitur ad laudē ⁊ honorē diaboli. Quod vidēs ipſe domin⁹: manu ſui rigoris ⁊ iuſticie ſcribit cōtra eū hec tria verba: Mane. id eſt. numeraui dies tuos quos cōpleui. ⁊ hoc propter peccata tua. Thetel. id eſt. cōſideraui opera tua bona et mala. et valde pauca ſūt opera tua bona. ſed valde multa ſunt opera tua mala. Phares. id ē. diuiſi iam regnū tuū peccator indurat⁹. Nam aīam tuā diuiſi diabolis. res tuas amicis. et carnem tuā vermibus. Et iſti tres ſic accipiūt vnuſquiſqꝫ partem ſuā: vt nullus eorū daret ptem ſuā pro alijs duabus. Nā diaboli non darent animam pro rebus ⁊ ꝓ corpore. nec vermes darent carnem pro anima vel reb⁹. nec amici darēt res temporales pro anima ⁊ pro corpore. ⁊ ideo miſera anima exiſtens ī purgatorio. clamat ad amicos qui tollunt res ſuas dicētes illud Iob. xix Miſeremini mei. miſeremini mei ſaltem vos amici mei. q: manus dn̄i tetigit me. Et ſic patet man⁹ ſecūda Ideo videte manus meas. Tertia manus: eſt manus percutiēs. et iſta percutit aliquos miſericorditer ꝑ infirmitatem ⁊ aduerſitatē. vt emendent ut ptꝫ ī figura Ezech. vj. Filij iſrael erexerūt idolū in campo et planitie nemoroſa in honore cuiuſdā idoli nomine baal. ⁊ illi obtulerunt filios et filias. vt etiam patet in pſa. Immolauerunt filios et filias ſuas demonijs. In h̄ prouocat⁹ eſt de⁹ et dixit ad Ezechielem. Vade ⁊ dic filijs iſrl': Extendā manū meā. ⁊ ꝑcutiam illos. ⁊ diſpergam baal d̾ loco iſto. Et percuſſit eos man⁹ domini. eos tribulando per inimicos eorum ⁊ per famē. ⁊ per mortē: et deſtruxit idolum. Et ſic emendauerunt ſe. et agebant penitentiā. Ita ſpiritualiť multi ſunt qui ī proſperitate ⁊ abūdantia rerum immolant demonijs. ⁊ non deo. quia magis eligunt creaturas ꝗ̄ deum creatorē. Qd̄ vidēs dominus extendit manū ſuā d̾ alto percutit per aduerſitates. vt emēdēť ⁊ laudent creatorem. Item illa manus potētie aliquos percutit ꝑ eternam damnationem. vt ait ī pſ. In manu potēti ⁊ brachio extenſo. Cū illis manu ꝑcuſſit regē Pharaonē. De quo legim⁹ Exo. iiij. ꝙ Pharao noluit dimittere pplm̄ dn̄i. h̄ ſ afflixit. Ideo clamabant ad celuꝫ. Et ait dn̄s: Induratum eſt cor Pharaonis. et nō vult dimittere populū meū niſi in manu forti. Et percuſſit totū regnuꝫ egyptioꝝ cum diuerſis plagis. Et tandem extendit manuꝫ et ſubmerſit eum ī mari rubro. Ita

vult facere omnib⁹ induratis in pec catis qui nolunt audire predicantē verbuꝫ dei·ſed magis indurantur· ⁊ illos tangit in manu potētie. Uñ ad Heb.x. Horrendum ē incidere in manus dei viuentꝭ. Itē Exo.xv. Extendiſti manū tuam ·et deuorabit eos terra infernalis. Et hec ē tertia manus quam videre debem⁹ oculis noſtris. Quarta man⁹ eſt manus tribuēs. Et hec man⁹ multa tribuit iuſtis Nam pmo dat gratiam ſanitatis. Unde ait ille homo cui⁹ filia erat mortua. Mat.ix. Dñe filia mea modo defuncta eſt·ſed veni impone manum tuā ſuper eaꝫ et viuet. Et ita debet dicere quilibet peccator cuius anima mortua eſt in peccatis. Iteꝫ iſta manus pietatis tribuit iuſtis fortitudinem. Unde ait euāgeliſta d' ſācto Johāne. Luc.p. Etenī man⁹ dñi erat cū illo· ⁊ cōfortauit illum in omni bono. Iteꝫ iſta manus pietatis deducet. Unde ps. Etenim manus tua deducet me · et tenebit dextera tua. Item iſta manus pietatis p⁹ hanc vitam tribuit electis tria. Nam tribuit eis benedictionem. Unde ps. Aperis tū manum tuam · et imples omne animal benedictione. Item iſta manus tribuit gaudium·id eſt·gaudiꝭ immēſitatē. Unde ait anima electa ſedēs cum deo in eternitate. Leua ei⁹ ſub capite meo·id eſt·ſiniſtra manus· et dextera eius amplexabitur me. Itē iſta manus tribuit electis honoris dignitateꝫ. Unde dicit.j. Petri v. Humiliamini ſub potenti manu dei: vt vos exaltet ī tempore viſitationis·id eſt·in die iudiciꝭ. Iteꝫ iſta manus tribuit electis quietis ſecuritatem· Unde dr̄ Sap.iij. Juſtorū aīe in manu dei ſunt·et non tanget illos tormentū malicie. Et ſic patet ad thema: Uide man⁹ meas· vide manum clementie· manum iuſticie· manum potentie pcutientem · vide manum pietatis dona tribuētē.

Dominica prima poſt octauas paſce. Sermo.xxx.

Ego ſum paſtor bon⁹· ⁊ cognoſco oues meas. Joh.x. Paulus doctor eccleſie dei ī epl'a ſua ad Eph.v. dicit qꝫ chriſtus eſt caput noſtrū·et nos mēbra ei⁹. Ipſe ē pater noſter·nos aūt filiꝭ eius. Ipſe ē rex noſter·nos vero pplus eius. Nos vero oues · et ipſe paſtor. Ergo ait: Ego ſum paſtor bonus. Q' autē eſt caput noſtrū·ponit rationē: Nam caput habet optimū locū in membris·et ē nobilius· ⁊ ē ſubtilius· ⁊ ē digni⁹. Ita chriſt⁹ obtinet excellētiorem locum in celo ⁊ in terra. Unde ait per pphaꝫ. Et ego ponā pmogenitū illum excelſuꝫ p̄ regib⁹ terre. Etiā ſic caput eſt ſubtili⁹· qꝛ hꝫ oēs ſenſus corpis ī qb⁹ cōſiſtit ſapiētia· ſic ī ſua ſapiētia excellit oēs ſapientias mūdi. Uñ Col.ij. In eo reconditi ſūt oēs theſauri ſapiētie. Et ſicut nobili⁹ ē mēbrū · ita chriſtus· qꝛ nos naſcimur ī peccatis· ipſe ſine peccato de virgine puriſſima de ſpiritu ſācto cōcept⁹· vt dicit j. Pe.ij. Qui peccatū nō fecit·nec ē īuent⁹ dol⁹ ī ore ei⁹. Etiā ē dignius

qꝛ caput hꝫ regere oīa mēbra corpo-
ris·ꝛ vitā eis miniſtrare·ꝛ oīa mem-
bra ſuare ad modū boni paſtoris·
q regit·miſtrat·cōſeruat ſuas oues
Ergo bñ pōt dicere verbū ꝑallega-
tū: Ego ſum paſtor bonus. Quō
aūt illas habeat regere·cuſtodire·li-
berare·ꝛ eis miniſtrare·cognoſcere·
ꝛ ſignare·patet in euangelio.

Dixit Jeſus diſcipulis
ſuis in cena·qñ ꝓ cis et
ꝓ nobis voluit ire in mortē
Ego ſū paſtor bonus·bon⁹
paſtor aīam ſuā·id ē·vitā ꝫ·
ponit ꝓ ouibus ſuiſ· mercē-
narius·et qui nō eſt paſtor·
cuius nō ſūt oues ꝓprie vi-
dit lupū venientē·ꝛ dimittit
oues et fugit·et lupus rapit
ꝛ diſpergit oues. Mercēna-
rius autē fugit·qꝛ ſcꝫ ꝓ mer-
cede paſcit oues·et plus cu-
rat de mercede q̄ꝫ de ſalute
ouium·id ē·fideliū·quia nō
pertinet ad eum de ouibus
Ego ſū paſtor bonus ꝛ co-
gnoſco oues meaſ. ꝛ cogno-
ſcunt me meę. Sicut nouit
me pr̄: et ego cognoſco pa-
trem et animam meam po-
no pro ouibus meis. Et ali-
as oues habeo·ſcilicet gen-
tiles: q̄ non ſunt ex hoc oui-
li·et illos oportet me addu-
cere ꝑ meos apoſtolos poſt
aſcenſionem·et vocem me-
am audiet·q̄ fient chriſtiani
Et fiet vnū ouile·i·vna con-
gregatio fidelium in ſanctā
eccleſiā ꝫ·et vnus paſtor·ſcꝫ
papa ex parte mei·cui com-
miſi paſcēre ſanctam eccle-
ſiam. Etiāꝫ aliqui dicūt ſuꝑ
illo verbo. Erit vnū ouile et
vnus paſtor·ꝙ adhuc ante
diē ꝫ iudicij erit vna fides ꝑ
totum mundum. Quo ad the-
ma. Ego ſum paſtor bon⁹ ꝛc. No-
tā ꝙ bonus paſtor circa ſuas oues
id ē·fideles in ipſū credentes q̄ttuor
facit. Primo ſignat ſtudioſe·vt co-
gnoſcat. Scđo ꝓtegit affectuoſe·ut
cuſtodiat. Tertio liberat precioſe ut
poſſideat. Quarto paſcit fructuoſe
vt alliciat. Primo dico ſic ꝙ chri-
ſtus ſicut bonus paſtor ſignat oues
ſuas ſtudioſe vt cognoſcat hic·ꝛ in
morte·ꝛ ī die iudicij. Nā ſępe ſedu-
cit ouis vt occidat. Ita multi ſedu-
cunt vt occidant in aīa a lupo furi-
bundo·vt patet.ij. Reg.xij. vbi le-
gimus ꝙ dn̄s miſit ꝓphetā ad regē
dauid qui peccauit. Et ait ad eum:
Quidā pauꝑ hō habuit ouem quā
tenerrime dilexit·ita ꝙ illa ouis co-
medit de mēſa ſua·ꝛ bibit d̾ cipho
ſuo·ꝛ ī ſinu ſuo dormiebat. Sed ve-
nit q̇dam q̇ habuit multas oues. et
tulit ouem pauperis ꝛ occidit·quid
ille demeruit? Certe mortē dixit da-
uid. Quis ē iſte pauper niſi chriſtus
q̇ factus ē pro nob̄ ita pauꝑ ꝙ d̾ eo
dī in euāgelio Mat. viij. Vulpes
foueas habēt·ꝛ volucreſ cęli nidos·
filius aūt hoīs nō habet vbi caput
ſuū reclinet. Ille habuit ouē quam
tenerrime dilexit·ſcilicꝫ aīāꝫ ad dei
imaginē creatā·quam dilexit ꝛ dili-
git tm̄ ꝙ cibat d̾ menſa angelorum
pane vite·de ſacramēto altaris·ac
potat d̾ calice ſui ſanctiſſimi ſāguis
ꝛ dormit ī ſinu gratię ſuę ſācte eccl'ę

Qui igitur talem ouem·id ē·hoīem
iuſtum pſequitur et occidit: Quid
meret? Certe dauid dixit: Morteꝫ
meretur eternam. Vt igit̄ null⁹ infe
ſtaret·nec occideret oues chriſti·ſcꝫ
ſuos fideles·voluit ſignare eos ſtu-
dioſe. Cui⁹ figuram legim⁹ Geñ.
xxx. Jacob patriarcha ⁊ laban qdā
vir habitabāt ī vna regione·⁊ iuxta
ſe habebāt oues que fuerāt omnes
vni⁹ coloris. Dixit aūt iacob ad la-
bā: Volo ſignare oues meas ne ſit
iurgium iter te et me·et vt cognoſcā
oues meas·volo eas ſignare. Acce-
pit itaqꝫ Jacob virgulas amygda-
larū·⁊ diſcoloraūit eas·⁊ poſuit ī cā-
nali pleno aqua·vbi oues bibebāt
⁊ ex aſpectu amygdalarū ⁊ ꝟgulia:
agniculi fiebāt diuerſi coloris·et ſic
cognouit iacob oues ſuas ab ouib⁹
laban. Jta ſpiritualiter·dñs noſter
⁊ laban diabol⁹ habent ſimul oues
in iſto deſerto huius mūdi. Ne igit̄
fiat iurgium inter eos in die iudicij
ſignat chriſtus oues ſuas. Poſuit
itaqꝫ domin⁹ virgulas amygdala
rum·id ē· ſāctos ⁊ ſanctas·vt iohā-
nem baptiſtam·⁊ iohānem euange
liſtam·katherinam ſanctam·et bar-
baram ſanctam·et alios ſanctos et
ſāctas·quos diſcolorauit diuerſis
coloribus in eorum paſſione·rubeo
colore ex ſanguīe·albo colore ex cā
ſtitate·nigro colore ex humilitate.
Tales igitur oues chriſti debent in-
ſpicere vitam eorꝫ·vt inſpectionē
vite eoꝝ pducant fructuꝫ ſimilē·et
ſic accipit ouis chriſti ſignum a ſan
ctis·et iſtud ſignum imprimitur in
baptiſmo. Tunc veniens in die iudi
cij ſtatuet oues ſuas a dextris·id eſt
ad vitam eternam habentes chriſti
ſignum·ſed oues laban·id eſt·ma-
los iudeos·gentiles·et malos chri-
ſtianos ſtatuet a ſiniſtris·quia ha-
bent ſignum illius cuius opera fece-
rūt. Secundo bonus paſtor p-
tegit affectuoſe vt cuſtodiat Unde
Eſa. lx. Sic paſtor vigilat ſup gre-
gem ſuum vt protegat·ita vigilabo
ſuper vos dicit dominus. Huius le
gim⁹ figuraꝫ Ezech. viij. Dixit do-
minus ad Ezechielē. Veni et oſtē-
dam tibi quid faciam ouibus·⁊ vi-
dit ſeptuaginta viros ſtare·⁊ habe-
re dorſum ad templum·et ad orien-
tem habentes faciem·et venerūt ſex
angeli cum ſex ſecuribus vt interfice
rent eos. Sed venit quidaꝫ indut⁹
lineis albis ad modum paſtoris di-
cēs ad illos ſex: Ne percutiatis do-
nec ſignemus illos qui pertinent ad
deum: ⁊ protexit eos donec ſuos ele
git·⁊ in frontibus illorum impreſſit
ſignuꝫ thau. Et poſtea ait: Percu-
tite omnes alios·illos non protegā·
quia nulli pepercerunt. Jta ſpiritua
liter·per illos ſeptuaginta viros ſtā
tes·nota congregationem omnium
hominū·vertentiū dorſa ad tēplum
quia deum non honorant·vertētes
faciem ad ortū ſolis·expectātes diē
iudicij. Venient igit̄ ſex angeli cum
ſex ſecuribus·vt omnes interficiant
propter peccata hominum. Sꝫ ait
paſtor bon⁹ indutus alba veſte·ſci-
licet carne puriſſima·protegēs ſuos
fideles dicens: Nolite percutere do-
nec meas oues eligam·et tunc nulli
parcent·ſꝫ omnes percutient q̄ non
ſūt de ouili boni paſtoris. Prima
ſecuris quia peccator percutitur eſt·

ſuperbia. Unde ps. Percuſſiſti caput de domo impij. Domus impij est conſcientia mala. vbi ſuperbia est caput omnium malorum. Secunda ſecuris est morbus qui multos improuiſe percutit. Unde. ij. Paral. xxi. Percuſſit dominus Joram languore inſanabili. Tertia ſecuris que percutit ouem laban. et non ouem christi est grauitas peccatorum: que magis percutiunt miſeram animam quam magna ſecuris corpus. Unde dicit Amos. vj Percutiet domum maiorem ruinis. et minorem ſciſſionibus. Maior domus est anima. et minor est corpus. que ambo percutiuntur ſecuri peccatoris. Unde in ps. Securi et aſcia deiecerunt eam videlicet ouem morbidam et malam. Quarta ſecuris qua ouis laban percutitur est mortis acerbitas. Unde ſicut dicitur Amos. ix. Percutite cardinem et mouebuntur ſuperliminaria. Cardo est corpus. ſuperliminaria ſunt vires. que omnes mouebuntur. quando mors cum ſecuri ſua percutit corpus Quinta ſecuris percutiens ouem laban. id est. malum hominem. est ſeueritas iudicij. Nam in ictu oculi iudicatur quando miſera anima egreditur. Unde dicunt tales oues laban. id est. diaboli ſerui mali christiani. Inique egimus contra te. et ad iracundiam te prouocauimus: Jdcirco percuſſiſti nos. nec pepercisti nobis. Et hoc fit quando de ore eius exibit gladius acutus. Sexta ſecuris que percutit oues laban. id est. diaboli. est pene eternitas. Unde Prou. xix Parati ſunt mallei percutientes ſtultorum corpora. Et iſtud ps. Supra dorſum meum fabricauerunt peccatores. Tunc igitur in illa extrema neceſſitate: quando celi mouendi ſunt et terra. oues christi tanquam a bono paſtore protegentur vt non percutiat eos quiſque. Unde ps. Proteges eos in tabernaculo tuo a contradictione linguarum. Et ſic patet quod christus bonus paſtor protegit oues ſuas affectuoſe vt cuſtodioſe. Tertio christus velut bonus paſtor liberat oues ſuas precioſe vt poſſideat. Unde eramus venditi et perditi propter peccata primorum parentum. ſed neque auro neque argento liberauit nos. ſed precioſo ſanguine christi liberati ſumus. Et ideo figuratus est per bonum paſtorem dauid. de quo legimus. j. Reg. xvij. Jeſſe qui fuit pater dauid vir iuſtus. miſit filium ſuum dauid quem diligebat paſcere oues ſuas. et veniebat leo. et vrſus tollens predam de ouibus dauid quas paſcebat Sed dauid ſurrexit cum baculo et pera paſtoris. occidebat eos. et liberauit oues ſuas. quia dominus cum eo erat. Moraliter. per Jeſſe nota patrem in diuinis. qui habuit multas oues in hoc mundo. id est. animas. ad imaginem dei creatas. Sed venit leo ſuperbie lucifer. et vrſus ſathanas auaricie. et tulerunt predam. Miſit igitur pater filium ſuum dauid. ſcilicet christum paſcere oues in hoc mundo. ſcilicet ſuos fideles. Venit igitur leo et vrſus id est. demon et mundus. animam deuorando. ad lymbum per ſuam potentiam ducendo. Quod videns dauid. id est. christus. accepit baculum id est. ſanctam crucem. et cum leone. et vrſo pugnauit. et eos ſuperauit. et

oues captas in lymbo ſedentes ad
quinqꝫ milia annorum liberauit. et
libertati reſtituit. Vñ pſ. Eduxit
eos de tenebris et vmbra mortis. et
vincula eorũ dirupit. et libertati de/
dit. Ergo chriſtꝰ bonꝰ paſtor oues
ſuas liberauit. vt eas quaſi ſuas in
libertate poſſideat. Quarto dico
ꝙ chriſtus paſtor bonꝰ paſcit oues
ſuas fructuoſe vt eas alliciat. Pa
ſcit eas oues. i. fideles diuerſis cibariis.
Primo cibo naturali. vt fru/
ctus terre et arborũ ꝓ nobis produ/
cendo vt nos paſcat. Vnde Leuit.
xxvi. Dabo vobis pluuiã ſerotinã
et imbrẽ matutinum. et terra gignet
fructus ſuos. ⁊ arbores pomis reple
buntur. Scdo paſcit eas de car/
nibus pecoꝝ diuerſorũ. Unde pſ
Omnia ſub pedibus eiꝰ oues et bo
ues vniuerſas inſuper et pecora cãpi.
volucres celi. et piſces maris. Ter/
tio paſcit oues eiꝰ pane ſancte do/
ctrine verbi dei. Eccl. xv. Cibauit
eos pane vite ⁊ ĩtellectꝰ. Quarto
paſcit oues eius cibo ſacramentali.
Joh. vi. Caro mea vere eſt cibus. ⁊
ſanguis meus vere eſt potus. Huiꝰ
legimus figuram Exo. iii. ꝙ moyſes
paſcebat oues. ⁊ minabat eas ĩ inte/
riora deſerti. ⁊ ibi paſcebãtur ĩ her/
bis virẽtibus. Ita chriſtꝰ minat gre
gem ſuarũ ouium in interiora deſer
ti. i. ad ſolitariam vitam. vitã huiꝰ
mundi fugiendo. et ibi in herbis vi
rentibus. id eſt. in duodecim articu
lis fidei quibus homo vireſcit ĩ vir/
tutibꝰ. Et ſicut moyſi ibi loqueba/
tur Ita ieſus loqtur ſuis ouibꝰ in ſpi
rationibꝰ diuinis. De iſtis paſcuis
vberrimis dr̃ Ezech. xxxiiii. Ego re/
quiram oues meas: et paſcam eas ĩ
montibus iſrael. ⁊ ibi requieſcent ĩ her/
bis virentibus. Quanto enim mõ/
tes ſunt altiores. tãto flores ⁊ herbe
dulciores propter rorem. qui citius
cadit in mõtes ꝙ̃ in valles. Et oues
libentius comedunt ĩ montibus: ꝙ̃
in vallibus. ⁊ lac eo dulcius eſt pro
pter herbas montium. Ita ſpiritua
liter. quanto altius homo aſcendit
montem contemplatiõis. tanto dul
cius paſcitur in diuinis. Et quanto
magis tendit ad ima conuallium. tã/
to minꝰ capit de dulcibus. Et ideo
monet ipſe ꝓpheta Eſa. ii. oẽs oues
atqꝫ fideles chriſti. dicens: Venite
aſcẽdamus ad montẽ dñi. ⁊ ibi pa
ſcua inueniamus. Ergo dominꝰ no
ſter ieſus chriſtus paſtor bonus qui
etiam ſuas oues ſignat. protegit. li/
berat et paſcit ⁊c.

Poſt octauas paſce dominica iubilate. Sermo xxxi.

Vos vero
cõtriſtabimini. ſꝫ triſti/
cia veſtra vertet᷑ ĩ gau/
diũ. Joh. xvi. Nota ꝙ quattuor
ſunt ſtulticie ꝓpter quas homo ſepe
cõtriſtatur. Prima eſt hoĩez ĩ ta/
li ſtatu viuere ĩ q̃ ñ audet mori. Vñ
dr̃ Eccl. xiiii. Mors nõ tardat. Et
ĩ. xli. O mors ꝙ̃ amara ẽ memoria
tua. Scda eſt ꝓ viliſſima re vitã
exponẽ. Sicut naboth. iii. Reg. xxi.
expoſuit vitam ſuã: ⁊ perdidit pro
parua vinea. Nam rex vocauit eũ
⁊ dixit. Da mihi vineã. Reſpõdit:
Nolo. Tũc miſit falſos teſtes. et eũ

ſapidare fecit. ⁊ ſic triſtabat. Tertia ē iter bonum ⁊ malū eligere malum. ⁊ bonū ſpernere. ſicut fec̄ moyſes. cui rex pharao poſuit coronam ſup caput eius: cū adhuc eſſet puer. et piecit coronā. Tūc accepit carbonem ignitū ⁊ aurū. ⁊ ꝓbuit puero. ⁊ puer elegit carbonē. ⁊ oīes dixerūt: Stulticia ſua ē. Quarta ſtulticia eſt. qn̄ hō vendit hereditatē paternam ꝓ cipho pleno lentib⁹. Ita fec̄ eſau. Vendidit enī ꝓmogenita ſua fratri ſuo Jacob. ꝓ vna ſcutella plena lentib⁹. vt ptz Gen̄. xxv. Ita ſpiritualiter. qui nunq̄ cogitat ꝺ morte. ſed ſemper gaudet in vanitatib⁹. ſepe ex hoc triſtatur. Itē homo ſepe gaudet coronans ſe corona ſupbie: ⁊ perdit coronā glorie. Item homo ſepe vendit benedictionē celeſtis hereditatis ꝓ gaudio vanitatis. Sed chriſtus ꝓmonēs ſuos diſcipl'os ne ipſi ſtulte in his agerēt. ſꝫ melius eēt eis hic modicū triſtari. et poſt hanc vitā eternalit̄ gaudere. Et ideo ait vt ſup̄. Vos vero cōtriſtabimini et mundus gaudebit. ſꝫ triſticia veſtra vertet̄ in gaudiū. vt ptꝫ ī euāgelio.

Dixit Jeſus diſcipulis ſuis in cena: Modicū iā et nō videbitis me. et iterū modicuꝫ ⁊ videbitis me. quia iam vado ꝓ vobis in mortem. Et iterum quādo reſurgo. iterū videbitis me. et in aſcenſione mea quādo vado ad patrem. Dixerunt ergo diſcipuli adinuicem: Quid hoc ē. ꝙ dicit nobis. modicū ⁊ nō videbitis me. et iterū modicum et videbitis me. q2 vado ad prēꝫ. Dicebant ergo: Quid eſt ꝙ dicit nobis modicū? Neſciun⁹ quid loquitur ⁊ non intelligimus. Cognouit autē Jeſus. quia volebant eū interrogare. et dicit eis: De hoc queritis inter vos. quia dixi vobis. modicum ⁊ nō videbitis me. et iterum modicū et videbitis me. Amen dico vobis. quia plorabitis ⁊ flebitis vos in hoc mūdo propter perſecutiones mundi. Et mundani gaudebūt. q2 vos perſequentur. vos aūt contriſtabimini ꝓpter mortem meam. Sed triſticia veſtra vertetur in gaudium. q2 videbitis meam gloriam. Unde dicaꝫ vobis parabolam: Mulier cuꝫ parit triſticiam habet. quia venit hora eius. De qua ait pater ī Geneſi ad euaꝫ: In dolore paries filios tuos. Cum autez peperit pueruꝫ. iam nō meminit preſſure propter gaudium: quia natus eſt ei paruulus in mundum pulcer ſcd̓ꝫ imaginem ei⁹ et creatoris. Et vos igit̄ nūc triſticiā habetis. Iterum autem videbo vos. et gaudebit cor veſtrum. et gaudium veſtrū nemo tollet a vobiſ. q2 eternaliter mecum gaudebitis.

Nota ꝙ quattuor genera boīum triſtantur propter quattuor cauſas. Primi ſūt penitentes. qui triſtātur de peccatoruꝫ cōmiſſione. Secūdi

ſunt in mundo gaudentes · qui triſtantur de gaudij amiſſione. Tertij ſunt fortunati · de fortunę mutatiõe Quarti ſunt hypocritę qui triſtant᷑ de vult⁹ exterminatione. Primo dico ꝙ pęnitentes triſtantur de peccati cõmiſſione · et eſt bona cõtriſtatio. Quãdo homo cogitat: Ecce tu deum offendiſti tuum creatorem · et ꝓpter hoc triſtat᷑. Unde ait dauid: poſtq̃ peccauit · ī pſ. Quare triſtis es aīa mea: ⁊ quare conturbas me: Spera in domino: quoniã adhuc confitebor illi vt mihi peccata mea dimittat · quia miſerationes ei⁹ ſuꝑ omnia opera eius. De iſta cõtritiõe animę pęnitentis legimus figuraʒ ī antiquis libris iudęorum · ꝙ erat q̃dam pulcra puella cuidam magno principi deſpõſata · et illa reliq̃t ſuũ principem · et adheſit cuidam malo tyranno · ꝓpter qđ venit in magnaʒ triſticiam. Et tandem triſtis cognouit: ꝙ male fecit · ⁊ miſit ad principẽ quem reliquit quattuor anulos In primo fuit ſculptum · amore lãgueo In ſecundo · languore pereo. In tertio · pereundo ſpero. In quarto · ſperando reuiuiſco. Et cum hoc quattuor litteras. In prima · quẽ fugi diligo. In ſecunda · queʒ dilexi fugio In tertio · ꝙ fugi pęniteo. In quarta · pęnitendo gaudeo. Ad ꝓpoſitũ Iſta puella eſt anima peccatrix quę eſt pulcra dum eſt ſine peccato. Unñ de ea dicit domin⁹ Cant̄ .iiij. Tota pulcra es amica mea · ⁊ macula non eſt ī te. Et iſte magnus princeps cui eſt deſpõſata ē chriſt⁹ · q̃ ait Oſee .ij Deſponſabo te mihi in fide · videlicet ī baptiſmo vbi renũciãt diabolo

Sed relinq̃t ſuum principẽ · quãdo peccatũ mortale cõmittit · ⁊ adheret diabolo cuius voluntatẽ facit. Sʒ deus immittit ei ſępe contritionem de peccatis. Tunc poteſt dicere ad chriſtũ · ſicut habet᷑ ſupra in anulis. Amore langueo ex nimio deſiderio ęternoꝝ · et lãguẽdo pereo ex formidine coꝝ q̃ feci · ꝫ ſperãdo reuiuiſco · q꞉ ſcio meũ creatorem ⁊ redemptorẽ ita miſericordem · qui ait ꝑ ꝓphetã Ezech. xviij Nolo mortẽ peccatoꝝ · ꝫ vt magis pęniteat et viuat. Item ibideʒ. Peccator in quacunq꞉ hora īgemuerit · peccatoꝝ ſuoꝝ ampli⁹ nunq̃ recordabor · et ideo gaudeo. Et in lr̄is ſcripſit. Quẽ fugi modo diligo · id ē · dominũ meũ ieſum chriſtum · et queʒ dilexi · videlicet diabolum · modo fugio ꝑ pęnitentiã. Et ꝙ fugi modo peniteo · videlʒ ṽba dei audire ſępe fugi · ⁊ pęnitẽdo mõ gaudeo. Ideo etiã tꝪis triſticia ē bona · q꞉ hoĩeʒ in aīa ſaluat · ⁊ in ꝯſciẽtia letificat. Unde Berñ. Anima quę triſtis eſt ſuꝑ magnitudinẽ peccati · et incuruata incedit ex timore domini · illi dominus dabit gratiaʒ ⁊ letificabit eã · ⁊ ſic triſticia vertetur ī gaudiũ. Scđo dico ꝙ de mũdo gaudentes triſtãtur de gaudij amiſſione. Unñ de illis dicitur Iob. xxj Gaudent ad ſonitum organi · et in pũcto ad infernuʒ deſcendunt. Et ſic triſtantur. Ideo dicitur Eccs. vij Melius eſt ire ad domuʒ luctus q̃ ad domũ cõuiuij · quia gaudiũ dolore ſępe miſcet᷑. Nã videm⁹ ī naturalib꞉ ꝙ ſępe poſt aurã clarã ⁊ ſplendorem ſolis ſequitur pluuia et tempeſtas · et poſt ęſtateʒ venit hyems

De tali gaudio tēporali quādo hō
hoc perdidit triſtatur. Legimus fi
guram Jone .iiij. ꝙ Jonas ꝓpheta
domini multum feſſus fuit ex labore
itineris tempore eſtiuali. ⁊ nullū ha
buit refrigerium. ſed poſuit ſe iuxta
viam vt requieſceret et obdormiuit
Et videbatur ſibi ꝙ ſuper eū creſce
ret arbor magna. ſcilicet hedera que
creſcit ad muros. et ex illa habuit
gaudiū in vmbra. Et ſtatim venit
vermis corrodens arborem et aruit
⁊ folia ceciderunt: ⁊ vmbra ab eo re
ceſſit ac ꝑterijt. ⁊ ſic euigilauit ꝓpha
⁊ triſtis nimis erat. quia nō habuit
iterum refrigeriū. Ita moraliter. hō
ambulat in hoc mundo diuerſa lo
ca hincinde. ⁊ gaudet in tranſitorijs
iuxta viam vanitatis. ⁊ in gaudiū
mundi tranſit ſicut vmbra. vt dicit
Job. viij. Sic vmbra preterūt gau
dia. Et cū ſic requieſcit ſub vmbra
letitie gaudet. Sed venit vermis cor
rodens arborem corporis et folia ca
dunt. quia omnes vires deficiunt. ⁊
tunc anima exiens de corpore: ⁊ q̄ſi
de ſomno euigilans triſtat'. quia tunc
non habet refrigeriū a deo. Ideo
dicit Hieremias Threñ. v. in per
ſona illorum dicēs: Defecit gaudi
um cordis noſtri. verſus ē in luctū
chorus noſter. ⁊ corona capitis no
ſtri cecidit. ve nobis quia peccaui
mus. Et ſic patet ꝙ aliqui triſtant'
de gaudijs trāſitorijs amiſſiōe. Ter
tio aliqui triſtātur. videlicet fortu
nati de fortune mutatione. Nā for
tuna multos exaltat in hoc mūdo.
vnde ipſi gaudent: ⁊ multos deijcit
ac deponit vnde triſtantur. Vn̄ ait
poeta. Quē vult exaltat. quē vult
fortuna recalcat. Huiꝰ legimꝰ figu
ram Heſter .iij. ꝙ aſſuerus rex ha
buit quendam aduocatum q̄ voca
batur aman. et ille aman fuit multū
magnus ⁊ potēs. ⁊ ī gloria eleuatꝰ:
et alius bonus homo noīe mardo
cheus fuit apud regē quē rex voluit
etiā apud ſe in gloria exaltare. Qđ
aman vidēs. ex inuidia illi mardo
cheo mortē apud regē ꝓcurauit. ⁊ ī
curia ſua patibulum erexit: ut ipſū
ibi ſuſpēderet. Qđ ꝑcipiēs mardo
cheꝰ. excuſauit ſe apud regē. et accu
ſauit aman. Tunc rex miſit ꝓ aman
et dixit: Quē rex vult honorare. q̇d
debet illi fieri? At ille putabat ꝙ rex
vellet ipſū honorare. ⁊ ideo ait: Do
mine quē rex vult honorare. dz poni
in equo regis. ⁊ indui veſtimētis re
galibus: ⁊ duci per totam ciuitatē
⁊ clamari in omnibus angulis pla
tearū: Sic debet honorari quē rex
vult exaltare. Et tūc ait rex: Hoc tu
debes facē mardocheo inimico tuo.
et oportebat ꝙ faceret illud aman
qđ ꝑcepit ei rex Et ſic triſtis magis fuit
ꝙ ſic debuit īimicū ſuū ī tāto hono
re honorare. ⁊ ipſe pedeſter currere ⁊
clamare. Et ſic fortuna aman exal
tauit et eiecit mardocheū. et ſtatim
exaltauit ecōuerſo mardocheum et
eiecit aman. Ita ſpiritualiter. For
tuna mūdi ē inſtabilis ⁊ multos ex
altat vn̄ gaudēt. ſed cum eijcit eos ī
lutū ꝯtumelie. magis triſtant'. et ſic
gaudiū illorū cito mutatur ī contu
meliam et triſticiā. Ideo dı̄ Prouer.
xvij. Spiritus triſtis exiccat omnia
oſſa. Oſſa ſunt virtutes anime que
omnes deficiunt ꝓpter amiſſionem
fortune. Quarti ſūt hypocrite. q̄

triſtantur de vultus exterminatiõe De quib⁹ dī Mat. vj. Nolite fieri ſicut hypocrite triſtes. Exterminãt enim facies ſuas ⁊ habẽt facies ma/cras propter lucrum et laudem hominum. Quis hominib⁹ eſt ignota eorum triſticia tamen deo ē manifeſta eorũ nequicia ⁊ talis triſticia eſt doloſa. Unde dī Mat. xxiij. Ve vob hypocritȷ̃ qui ſiſes eſtis ſepulcrȷ̃ foris dealbatis ĩtus pleni ſpurcȷ̃s. Jſti autem aſſimilantur parietibus qui ſunt intus de luto et exteri⁹ ſũt picti et dealbati ita ꝙ apparent ꝙ ſint de lapidibus politis cementuȝ ē color exterius poſitum et tegit qđ ē interius Sed quãdo paries percutitur et domus deſtruitur tunc vi/debitur aperte quid latebat interi⁹. Huius legimus figurã Ezech. viij. Dixit domin⁹ ad Ezechieleȝ. Vade in templum domini ad domum anteriorem. Et cum ibi eēt propheta ait dominus: Vides tu parieteȝ iſtuȝ? Reſpondit: Video domine. Et ait: Perfode domuȝ et parietē Et fodit foramen magnum per parietem. Et dixit: Vide. Et vidit ꝓphets abominationes peſſimas pictas ad parietē in circũitu quas homines occulte ſolēt facē. Et ait dominus: Jſta auteȝ manifeſta erunt tempore mortis ⁊ ĩ iudicio ꝗ modo occulta ſunt in mundo. Jta ſpiritualiter per parietem qui occultatur ĩ domo nota hypocritaȝ qui apparet hominibus bonus et quaſi ſemper ſit triſtis pro deſiderio eternorũ cũ tamē hoc facit pro lucro mũdanoꝝ Sed cum venerit mors et percutit illum et ꝑfodit parietes domus conſcientie que ſunt latera corporis de luto peſſimo ſed foris dealbati per ſimulationem ſanctitatis ⁊ virtutis Unde ait paul⁹ ad Ananiam Act. xxiij. Percutiet te dominus paries dealbate. Et tũc ſtatim tēpore mortis in die iudicȷ̃ apparent abominationes id eſt mala opera et male cogitationes que latebant ab intra. Unde petrus rauēnenſis doctor in quodaȝ ſermone ait: Hypocriſis ē ſubtile malum ſecretuȝ virus tinea ſanctitatis. Triſtantur coraȝ hominib⁹ pro terreno lucro. Jdeo triſtabuntur coram deo angelis ⁊ electis ꝑ eterno damno. Ergo quo ad thema: Vos vero triſtabimini ſed triſticia veſtra vertetur ĩ gaudiũ. Mulier cũ parit triſticiam habet ⁊c.

Dñica tertia poſt paſca Sermo xxxiȷ̃.

Cum venerit ille arguet mũdũ. Job xvj. Nota ꝙ q̇ vult aliuȝ arguere debet q̃ttuor cõſiderare. Primo ꝙ ille quem vult arguere ſit arguendus. Unde Aug⁹. Si me arguis ⁊ non ſum culpabilis teipſum ledis. Scđo ꝙ qui vult arguere non ſit redarguendus. Uñ ait boeti⁹: Pudor eſt doctori diſcipulum arguere quando culpa redarguit ipſũ. Uñ ait poeta. Tunc alios culpa cum tu fueris ſine culpa. Tertio debet cõſiderare temp⁹. Naȝ quãdo aliquis vellet aliũ arguere coraȝ omĩ ꝑplo ⁊ ipſũ ꝯfũdere nõ eēt bona redargutio. Jdeo ait dñs Mat. xviij. Si

peccauerit frater tu⁹ in te· corripe eū inter te et ipsum solum. Si audierit te lucratus es eum· si te non audierit q̄ dimittat: adhibe duos vł tres· ⁊ si adhuc non audierit· sit tibi quasi ethnicus et pagan⁹. Quarto dȝ ꝯsiderare mores ꝑsonę quē vult arguere. Naȝ multi sunt q̄n arguūtur peiores efficiūtur. Sicut alexander rex multos occidit q̄ ipsū arguebāt: Tandē q̄dam ph̄s ipsū multū subtiliter arguebat· vnde bonos mores ab eo capiebat. Itē patet ꝺ nerone imꝑatore qui suum doctorē senecaȝ occidit· eo q̄ ipsū de malicia sua arguebat. Sȝ christ⁹ bene poterat arguere· ⁊ bene pōt arguere in iudicio· q̄r fuit ⁊ est sine redargutiōe. Vnde j. Pet. ij. Qui peccatum non fecit· nec ē inuētus dolus ⁊c̄. Itē bene p̄t arguere· q̄r peccator arguēdus est in multis. Iteȝ ipse bene ꝯsiderat tp̄s q̄n dȝ arguere. Ipse multꝫ ħ ꝑcit q̄s ī die iudicij acriter arguet. Itē ipse subtiliter arguit. Nā aliq̄s ꝑ infirmitatē vt emēdent· aliq̄s per aduersitatem: vt ipsū cognoscāt· aliquos ꝑ irā districti iudicij et rigoris. Ideo ait dauid postq̄ꝫ peccauit. Domine ne ī furore tuo arguas me. Itē Job xiiij. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ꝓtegas me donec ꝑtranseat furor tuus. Et ħ patet in euāgelio.

Dixit Jesus discipulis suis: Vado ad euȝ qui me misit· et nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Sed q̄r hęc locutus sū vobis· tristicia impleuit cor vestrum. Sed ego veritatē dico vobis Expedit vobis vt ego vadā. Si eniȝ nō abiero· paraclitus nō veniet ad vos. Si aūt abiero mittam vobis eū Et cuȝ venerit ille arguet mūdū de peccato ꝺ iusticia ⁊ ꝺ iudicio. De peccato quidem· quia non credunt ī me. De iusticia vero· quia ad patreȝ vado: ⁊ iam non videbitis me. De iudicio auteȝ· quia princeps· id ē· diabolus· iam iudicatus est Adhuc multa habeo vobis dicere· sȝ n̄ potestis portare modo· id ē· retinere. Cū autem venerit ille spirit⁹ veritatis docebit vos omneȝ veritateȝ. Non enim loquetur a semetipso· sed q̄cunq̄ꝫ audiet a patre: ⁊ me loquet̄ Et q̄ uentura sunt annūciabit vobis· id est· me clarificabit et manifestabit· quia de me accipiet et annunciabit vobis. Ad thema. Cum venerit ille arguet mūdum. Per mundum intelligitur homo. Nam sicut mundus maior constitutus est de quattuor elementis· videlicet de terra· igne· aere· ⁊ aqua. Ita homo qui dicitur minor mundus. Nā caro quę est in homine et ossa· sunt de terra· sangwis de aqua· et anhelitus vel spiramen est de aere· calor naturalis de igne. Ergo mundum arguet· id est· hominem· mūdum scilicet minorem. Arguet auteȝ hominem a quattuor quę tangūtur in hoc euāgelio. Primo in deum non credentes: vt ipse dicit· quia non credunt in me ⁊c̄. Scd̄o peccatū cōmittētes

quia de peccato ꝛc. Tertio iuſticiã non ſectantes. q: de iuſticia. Quarto iudiciũ non timentes. Primo dico ꝙ deus arguet acriter in eũ nõ credentes Unde arguit duos diſcipulos in via ambulantes. Luc. vlti. O ſtulti ꝛ tardi corde ad credendū in his que ſcripta ſunt. Fides autẽ ẽ vita aĩe. Nam videmus ꝙ arbores in hyeme moriũtur. in eſtate ꝑ calorem ſolis reuiuiſcunt. Ita aĩa ꝗuis viuit ĩ corpore. tñ ꝗdiu eſt ſine fide. mortua eſt ſicut arbor ĩ hyeme. Sꝫ quando fides venit in corda hoĩuꝫ non credentiũ. incipiunt reuiuiſcere vt dĩ Jacobi. ij. Fides ſine operibus mortua eſt. Igitur illa que credimꝰ de chriſto. fide teneamus: ꝛ ope impleamus. Si enĩ credo ꝙ chriſtꝰ fuit humilis. ꝛ ego ſũ ſupbus. qd ꝓdeſt mihi ſua humilitas? Si ego credo ꝙ chriſtus fuit pius: ꝛ ego ſũ auarꝰ. quid ꝓdeſt mihi ſua pietas? Certe nihil. Si ego credo ꝙ chriſtus fuit miſericors. et ego nulli miſereor. qd mihi ꝓdeſt ſua miſericordia? Certe nihil. Si ego credo ꝙ chriſtꝰ fuit caſtus: ꝛ ego luxurioſus. qd mihi prodeſt ſua caſtitas? Certe nihil. Si ego credo ꝙ chriſtꝰ fuit mãſuetus ꝛ ego iracũdus. quid mihi ꝓdeſt ſua manſuetudo? Certe nihil. Et ideo dicit' Heb. xj. Sine fide bonorum operum. impoſſibile ẽ placere deo. Ideo fides eſt vita aĩe. Iteꝫ fides eſt lux aĩe. Unde videmus quãdo aliquis poneret quattuor pelues de quadruplici materia. vnam de auro. aliam de argento. tertiaꝫ de ferro. quartaꝫ de plũbo. In illud aũt qd ſimilĩ ſoli ẽ. ſol reſplẽdet. Moraliter. ꝑ plumbeã peluim nota cor hominis quod cito recedit. ꝛ ꝑ paucũ tẽpus credit. Per peluim ferreã nota cor hominis induratuꝫ quod omnino credẽ nõ vult Per peluim argenteã nota cor hominis qd habet fidem in verbis ꝛ nõ in operibꝰ. Sed ꝑ peluim aureaꝫ nota cor hominis in fide vera cum auro dilectionis ornatũ: et illud magis operat' gratia ſpiritusſãcti. q: vnũquodqꝫ applaudit ſuo ſimili. dicit ariſtotiles. Itẽ fides eſt miraculoꝝ operatiua. Vñ legimꝰ Mat. xiiij. ꝙ beatus petrꝰ cũ alijs apoſtolis fuit ĩ naui. ꝛ vidit dominum in mari ambulanteꝫ: ꝛ miſit ſe tota fide in mare. ꝛ ambulauit ſupra mare. Sed tãdem dubitauit: ꝛ ĩ mari merſus ẽ vſqꝫ ad os. et dominus manꝰ ſibi porrexit. ꝛ extraxit eum ſupra. Et ait petrus: O domine vis me ſic perire ĩ mari. Et reſpondit dominꝰ: ꝛ ipſũ arguebat dicens: Modice fidei quare dubitaſti? Ideo debemus habere rectã fidem ne dominus veniẽs redarguat nos acriter ſicut iudeos incredulos. Quibus dicit' Joh. x. Si mihi non vultis credere. credite operibus que ego facio. Ex quo non credidiſtis operibus nec mihi: Ideo in poteſtate diaboli eſtis. Scdo dico ꝙ chriſtus vult arguere peccatũ cõmittentes. ĩ q̃ deum ſunt negantes. Vñ. ij. Timoth. iiij Argue obſecro increpa peccatorem ĩ omni patiẽtia ꝛ doctrina vt peccatũ dimittat. Nã dñs redarguit Cayn valde acriter eo ꝙ frẽꝫ ſuũ occidit. ꝛ ipſũ maledixit ĩ arguẽdo. Itẽ redarguit valde acriter Adã ĩ ꝑadiſo quãdo dixit:

Adaz vbi es? Quāto magis redarguet hoīez q̄ deū relinquit ⁊ deum ſuū creatorē negat. Et hoc facit peccator p peccatū mortale. Sic legimus de romanis q depingebāt peccatū mortale ad imaginez hoīs que erat valde horribiliter diſpoſita. circa quā ſtabāt qttuor imagines. Vna imago ſup caput. et erat hec imago dei Ad quā ait: Deū meū negaui. heu mihi q natus ſū. Ad dexterā ſtetit imago pulcerrimi hoīs. Ad quam ait: Dignitatē hūane cōditiōis nō cognoui. ve mihi q nat⁹ ſum. Ad ſiniſtraz ſtetit imago. et hec erat imago diaboli. Ad quaz ait: homagiū diabolo feci. heu mihi q nat⁹ ſum. Infra infernus aperiens os ſuū: et expectans ad deuorandū ad modū draconis. Ita ad ꝓpoſitū: quare ſic depingebant romani. certe ad nr̄az doctrinā. Nam cū peccator cuz peccatis mortalib⁹ deū negauit. ſemper tremet. Naz nabucbodonoſor deū negauit q nō eſſet de⁹. Et ideo ipſū arguit deus q tanq̄ bos fenū comedit. Judas deuz negauit qn̄ ipſum vendidit. ideo ſe ſuſpēdit. Ego deū meū negaui. ait ad imaginem ſuper ipſum. Ad imaginem diaboli iuxta ſiniſtrā. homagiū diabolo feci. Nā videmus q qn̄ hō facit homagium alicui domino q iurat ſibi q ī omnibus velit ſuus eſſe. ⁊ ſuum velle pficere. ⁊ ſub dominio ſuo militare. Ita facit peccator. quot peccata cōmiſit tot homagia fecit. Nā per peccatuz ſuperbie diabolo homagium facit. Quis hō viuit ī mūdo: tn̄ militat ī diaboli dominio. Itē p peccatū luxurie facit homagiū diabolo. quia ipſe pnceps tenebrarū hz ſuper illos dominiū q̄ ambulāt ī tenebris. Itē aliq̄ p inuidiam. Quia dr̄ Sap. ij. Inuidia diaboli mors intrauit ī orbem terrarū: Ideo imago diaboli a ſiniſtris. Imago a dextris hoīs pulcri. qr hoīs dignitas q̄ ē ſine peccato ad plenū nō pōt exprimi. Nā ipſe ē dei ſedes. Et ideo ait Dignitatem hūanitatis non cognoui. Quarta imago īfra īfern⁹. Quia īfern⁹ expectat talē peccatorē deum negantem cū̄uis mia dei expectat ꝯuerſiōnem: qr ait: nolo mortē peccatoris. Qr aūt īfern⁹ expectat. ptz Eſa. v. Infern⁹ dilatauit aīam ſuam Ideo multos redarguit p ꝓphaz. Niſi ꝯuerſi fueritis: nūc ſupplicando vibrabit gladiū ſuum ⁊c. Cant. ij. Veni amica mea. Tertio chriſt⁹ arguet mūdū de iuſticia quā nō tenuerūt. Nā plati qb⁹ cōmiſſa ē iuſticia correctiōis ita corrigāt cuz māſuetudine. vt dr̄ Eccl. iiij. Noli eſſe ſic leō opprimens Nā leo ē aīal fortiſſimū ⁊ audax. ut dicit Iſidorus. ad nullius pauebit occurſū. tn̄ aliqn̄ dimittit ſuaz ferocitatē. Ita iudex vl̄ platus qb⁹ commiſſa eſt iuſticia arguēdi: Nam malis et obſtinatis debet eſſe ſicut leo. non tamen contra perſonā. ſed contra vitia. Vn̄ Seneca. Prudens prelatus punit peccatum vt non pereat homo. Opꝫ ḡ res peccata p viam iuſticie extirpare. Et tamen debet ſemper compatientiam habere. Vnde legimus figuram Judicum xiiij. q ſamſon fortiſſimus tranſiuit per vineam. et occurrebat ei leo volens ipſum occidere. ſed ipſe reſiſtēbat et vicit leonem; et occidit eum.

Poſteā egreſſus iñuenit mel in ore
leonis et comedit. et vicit inimicos
ſuos. et de melle dedit ſocijs. ⁊ ait ī
enigmate. d' comedēte exiuit cibus.
de forti egreſſa eſt dulcedo. Ita ſpi
ritualiter. ſubditus volēs ſe erigere
ↄtra deū. ↄtra p̄cepta dei. ↄtra prę-
latū. debet p̄latus ei reſiſtere et vin-
cere. ſicut ſamſon vicit leonē. ⁊ ip-
ſum corrigere ꝑ viā iuſticię. et ſic de
alijs in exemplū. Et ut ſamſon inue
nit mel in ore leonis ⁊ comedit. Ita
debēt ſubditus ſe humiliare contra
ſuū ſuperiorē. vt īueniat mel. i. dul
cedinē correctionis. Vñ ait Greg⁹.
Correctio ſuperna licꝫ in ſe ſit bona
ad ſanādas aīas per viā iuſticię ne
deus arguat ꝑ vindictam. tñ ſemꝑ
debet dulcorari per miſericordiam.
Vnde in ps̄. Miſericordiā ⁊ iuſti-
ciam cantabo tibi dñe. Quarto
arguet dominus deus hominē de
iudicio q̄d nō timuit. Vñ dicit ps̄.
Arguam te et ſtatuam contra faciē
tuā in extremo iudicio. In quoli
bet iudicio temporali quattuor vel
quinqꝫ debēt eſſe perſonę. Prima
perſona debet eſſe iudex. Secūda ē
actor. i. cleger. Tertia eſt re⁹. Quar-
ta ſunt teſtes. Quinta ē tortor. Ita
vult facere dominus in iudicio. Nā
ipſe chriſtus vult eſſe iudex ſicut ip-
ſe ait ī euāgelio. Joh. v. Pater nō
iudicat quēq̄. ſed dedit iudicium ī
manus filij. Teſtes ſūt angeli. ſicut
dicit Hieronymus: q̄ angeli ſūt p̄-
ſentes vt ſint teſtes actuum noſtroꝝ.
Actores ſunt ꝓpria peccata quę pec
cator cōmiſit. et per pęnitentiā non
deleuit. Sicut dicit Bern̄. Pecca
tor cum moritur ſecū portat ſua pec

cata. Et dicunt peccata. Opera tua
ſumus nō te relinquimus. ſed ad iu-
dicium tecū pergemus. Reus ē ip-
ſe peccator ad quem poteſt fugere in
illa extrema neceſſitate. Nam dicit
illud Reg. iiij. Ipſi montes nolunt
recipere fugam noſtram. Tortores
ſunt dęmones. Vnde ait dominus
ī euāgelio Mat. xviij. Tradidit eū
tortorib⁹ quouſqꝫ redderet vniuer-
ſum debitum. Huius legimus figu
ram Numeri. xxv. Dixit dominus
ad moyſen: Elige tibi duodecim vi
ros armatos ⁊ vlciſcere te cōtra inſi-
diantes: qui videbant multa ſigna
et tamen me timere nolunt. Et moy
ſes elegit. xij. viros perfectos in ar-
mis qui tranſibant ante populum
ad pugnandū. et occidit oēs reges
eoꝝ. et multi ceciderunt qui deū ti
mere noluerunt. Ita moraliter. pa-
ter dicit ad filiū ſuum. id eſt. ad ie-
ſum. elige tibi duodecim viros per-
fectos. id ē. duodecim apl̄os vt ſtēt
tecum in iudicio. vt patet ī ps̄. Gla-
dij ancipites in manibus eorum ad
faciendam vindictam in nationib⁹
qui iudicium non timuerunt. ⁊ tunc
occidit inſidiātes. i. peccatores. et re
ges eorū ꝑ damnationē. Vnde dr̄
Matth. xxv. Ite maledicti in ignē
ęternum. Ergo ad thema. Cum ve-
nerit ille arguet hominem de infide-
litate q̄ credere noluerunt. De pec
cato q̄ non doluerunt. De iuſticia
quā nō tenuerūt De extremo iudi-
cio q̄d nō timuerūt.

Dominica quarta.
Vocē iocunditatis.
Sermo. xxxiij.

Exiui a pa/
tre ꝛ veni in mundum.
Johis.xvj. Nota ꝙ
tria ſunt que homines et ſpecialiter
principes faciunt gratioſos. Pri/
mum ē magna pietas. Exemplum
de rege alexandro magno. de quo
dī.j. Machab.j. Qui erat largus
ꝛ pius. ꝛ diuiſit. et dedit alijs qui eū
petebant. Scdm ē magna nobi/
litas. Exēplū de illo quē miſit ioab
vt abſalon filiū regis occideret. Re
ſpondit: Si appēderes mille argen/
teos in manu mea non mitterē ma/
num ī filiū regis propter nobilitatē.
Eccs.x. Beata ē terra cui⁹ rex ē no
bilis. Tertiū eſt ſapientia. Unde
legim⁹.iij. Reg.x.ꝙ vniuerſa terra
deſiderauit videre faciē regis vt au
diret ſapientiam eius. Hec tria fue
runt in ieſu chriſto domino noſtro.
Fuit ſapiens. Unde Col.ij. In eo
ſunt reconditi oēs theſauri ſapiētie
Fuit nobilis. quia de corde pater/
no exiuit in vterū virginis. Ideo fi/
lius altiſſimi vocabit. ait angel⁹ ad
mariā. Fuit pius. quia gratiā diſtri
buit omnib⁹ penitētib⁹ De pietate.
de ſapiētia. ꝛ d̓ nobilitate ei⁹ cōmē/
datur in h̓ euangelio.

Dixit Jeſus diſcipulis
ſuis: Amen amen dico
vobis. id eſt. vere. Si quid
petieritis patrem in nomi/
ne meo dabit vobis. Uſqꝫ
modo non petiſtis quicqꝫ ī
nomine meo. petite ꝛ accipi
etis. videlicet vt gaudiū ve/
ſtrum plenum ſit. Hec ī p/
uerbijs. id eſt. obſcuris ver/
bis locutus ſum vobis. ve/
nit hora cum iam nō ī puer
bijs loquar vobis. ſed palā
de patre meo annunciabo
vobiſ. Illo die in noīe meo
petetis. Et non dico vobis
qꝛ ego rogabo patrē meum
pro vobis. Ipſe eniz pater
amat vos: qꝛ vos me ama/
ſtis et credidiſtis: qꝛ a deo
exiui. Exiui a patre ꝛ veni in
mūdum. iterū relinquo mū/
dum ꝛ vado ad patrem. Di/
cunt ei diſcipuli: Ecce nunc
palam loqueris et puerbiū
nullum dicis. Nūc ſcimus
quia ſcis oīa et nō eſt opus
vt qs te interroget. In hoc
credimus: quia a deo exiſti.
Et ſic patet ſua pietas. Ibi
Petite ꝛ accipietiſ. ſua ſapi
entia in hoc ꝙ dicit: Nunc
ſcimus: quia oīa ſcis. Sua
nobilitas ibi. Exiui a patre
ꝛ veni in mūdū. Nota ꝙ chri
ſtus exiuit a patre quattuor modis
ꝓpter q̄ttuor cauſas. Primo enī
exiuit a patre. non pedū greſſu. ſ ſic
ros de celo in herbā ad dulcorādā.
Exiuit a patre ſicut riuulus d̓ fonte
ad terrā humectandā. Exiuit a pa/
tre tanqꝫ verbū ab ore hominibus
p̄dicandū. Exiuit a patre ſicut ſplē
dor a ſole ad terram illuminandaz.
Primo chriſtus exiuit a patre ſic
ros de celo in herbā ad dulcorādū
Un̄ ꝓpha Eſa.xlv. diu ante exitū
eius clamauit deſiderādo: Rorate
celi deſup. Ros eniz habet q̄tuor
ꝓprietates bonas. Prima ꝓprie/
tas. qꝛ ſanat ſupfluos humores. qꝛ

Sermo XXXIII

dicunt naturales magiſtri: Si ros
nō caderet: ſuꝑflui humores tēpore
eſtiuali aſcenderet ⁊ aerē inficerēt. ſʒ
ros tēperat Ideo apothecarij vtūt᷑
rore ꝓpter leprā. Huius legimus fi
guram .iiij. Reg. vij. ꝙ leproſi aliq̄
fuerunt expulſi. ſed intrabant quōdā
caſtrū ⁊ de nocte cecidit ros. quo ſe
lauabant et mūdati ſunt. Ideo nos
fueram⁹ leproſi in aīa ꝓpter peccata
primoꝝ parentū. Et ergo chriſtus
exiuit a patre velut ros de celo vt ſa-
naret Ait ꝗ anima deuota Cant. v
Caput plenū eſt rore. cincīni pleni
ſūt guttis. Secūda ꝓprietas roris ē
quia refrigerat. Vñ illud tpˢ quo
ros cadit ī eſtate ē frigidū de mane
ꝓpter rorē: Ideo dicunt naturales
magiſtri ꝙ ī conchis marinis albis
iux mare generāt᷑ margarite de rore
mediante vento aq̄lonari: Ideo dī
Eccī. xviij. Nōne ardorē refrigerat
ros? Et iſte margarite valent cōtra
caducum morbū q̄ dicunt᷑ vniones
Ita chriſt⁹ exiuit vt nos cōſeruaret
a caſu mortalis peccati. q ros celi ī
vtero virginis velut alba cōcha fa
ctus ē homo. Tertia ꝓprietas ro-
ris. q paſcit. Vnde oues libentius
paſcunt᷑ in montib⁹ vbi ipſe ros fre-
quenter cadit. q bene nutrit. Vñ ī
ps. Sicut ros hermon qui deſcēdit
in montem ſion. Et ibi dicit glo. ꝙ
patres antique legis ſolebant oues
de mōte hermon offerre ac imolare
in monte ſion. quia ibi erāt paſcua
pulcra ꝓpter rorem celeſtē. Itē quō
ros hermon deſcendit in montē. re-
quire in ſecūda dñica poſt epipha-
niā. Item piſces paſcunt᷑ in aquis de
rore celi. vt videm⁹ aꝑte ꝙ aperiunt
os ſuū ⁊ capiunt rorem. Item pulli
coruorum paſcunt᷑ de rore q̄diu nō
habent nigras plumas. ſic dicit ps.
Qui dat iumentis eſcam ipſorū. ⁊
pullis coruorum inuocantibus eū.
Exiuit igitur vt nos paſceret. Item
cum rore cecidit māna patribus in
deſerto. Ita exiuit cū rore celi chri-
ſtus. vt nos paſceret pane angelico
Vñ dī Joh. vi. Ego ſū panis vi-
uus q̄ de celo deſcendi. Ergo exiuit
vt ros. Quarta ꝓprietas roris eſt
q dulcorat. Unde apes colligētes
mel de floribus vbi ros cadit dulci⁹
eſt. Vnde Greg⁹. Sicut apes ī flo-
re. ita chriſtus in caſta mente. Et ſic
patet ꝙ chriſt⁹ a pr̄e exiuit velut ros
de celo ⁊c. Secūdo chriſt⁹ exiuit
a patre ⁊ venit in mūdū. ſicut riuul⁹
a fonte ad terram irrigandam. Vi-
demus namq̄ ꝙ terra non poteſt fa
cere fructū ſine aqua. Ideo ait da
uid. Anima mea ſicut terra ſine aq̄.
quia ſicut terra non facit fructū ſine
aqua. ita anima hoīs nō potuit fa-
cere fructum meritorium. niſi chriſt⁹
exiret a patre: ⁊ irrigaret animā ſuā
miſericordia ⁊ grā. Huius legim⁹
figuram .iij. Reg. xviij. ꝙ ariditas
erat in terra eo ꝙ nō pluit ī tribus
annis ⁊ menſib⁹ ſex ꝙ multi hoīes
mortui ſunt fame: Aſcendit helias
mōtē ⁊ adorauit ſepties. et deſcēdit
imber de celo. ⁊ irrigauit totā terrā
Ita moraliter ante exitū chriſti ad
mūdū terra. i. hō de terra erat arid⁹
in aīa. Ideo petiuit Eſa. xlv. Ro-
rate celi deſuper ⁊ nubes pluant iu-
ſtum. aperiat᷑ tra ⁊ germinet ſalua-
torem. Sed ſancti patres ab adam
vſq̄ ad noe. a noe vſq̄ ad abraā.

ab abraam vſq ad moyſen. a moy-ſe vſq ad ꝓphetas. a ꝓphetis vſq ad dauid. a dauid vſq ad chriſtū. Et ſic ſepties orauit: vt chriſt⁹ mitteret pluuiā ſup terrā de celo gratie ſue ⁊ miſericordie. ⁊ pater exaudiuit eos et miſit. Et ſic chriſtus exiuit a patre ⁊ irrigauit mundū. Unde ait ps. Concreſcat vt pluuia doctrina mea. vt ros fluat eloquiū meū. Et ideo dī Joh. vij In die feſtiuitatis magne ſtabat ieſus ⁊ clamabat: Si quis ſitit: veniat ⁊ bibat. ⁊ de vētre eius fluent aque viue: quattuor riuuli ſicut de fonte paradiſi fluunt. Sicut legim⁹ Gen̄. ij. Nā de fonte paradiſi fluunt q̄ttuor flumina ad irrigandū quattuor regiones. Un⁹ p egyptum Alius p terraz euilath. Tertius per arabiaz. Quartus per ethiopiam. Jta de chriſto tanq̄ de fonte paradiſi ſecūdi ſancte eccleſie exeunt quattuor flumina ſanctorū euangeliſtarū. ſcʒ Mathei. Luce. Marci. ⁊ Johānis. Nā Mathe⁹ dicit de chriſti humanitate. Johānes de chriſti deitate Lucas chriſtū pro nobis immolatū. Marc⁹ dicit chriſtū nos a mortuis reſuſcitaſſe. Jdeo iſta quattuor flumina d̄ fonte paradiſi chriſti q̄ttuor euangeliſtarū irrigauerūt totā terrā. Jdeo exiuit a patre in mundū. ſicut riuulus a fōte ad terram irrigandam. Tertio exiuit chriſtus in mundū ſicut v̄bū ab ore hominibus p̄dicādum. Un̄ dicit ꝓpheta. Miſit verbū ſuum et ſanauit eos d̄ interitu eorū. Chriſt⁹ enī p ſuam p̄dicationē multos eripuit de interitu eterne dānationis. Sua p̄dicatio verbi fuit verbū patris. ſicut qn̄ aliquis mittit nunciuʒ: vt magnus p̄nceps. tūc illud verbū qd̄ nuncius loquit᷑ non eſt nunciȷ̄. ſʒ principis qui miſit illum. ita verbū p̄dicationis chriſti. Unde dī Joh vij. Mea doctrina non eſt mea. ſed eius qui miſit me patris. de cui⁹ ore p̄dicaui vobis regnum celoꝝ. Un̄ ſonus verbi chriſti eſt quaſi ſon⁹ leonis rugientis. ꝓpter peccatorū conuerſionem. Unde Joh. Apoc. x. Vidi inquit iohānes verbū patris quaſi angelum fortem deſcendentē de celo amictum nube. et iris ī capite. pedes eius velut columna ignis. et dextrū pedem poſuit ſupra mare. ſiniſtrū ſup terrā. ⁊ clamauit quemadmodum leo cum rugit. ⁊ ad vocē eius ſunt cōgregate omnes creature Jta moraliter. verbum patris ē chriſtus qui exiuit d̄ paterna voluntate quaſi angelus magni conſilij fortis ⁊ potens. vt. Eſa. ix. Jpſe angelus magni cōſilij fortis ⁊ potens: dominus potens in p̄lio. Amictus nube id ē carne alba de puriſſima virgine ſumpta. Eſa. xix. Aſcēdit dominus ſuper nubē candidā. Jris in capite in ſignū reconciliationis humane. vt patʒ Gen̄. ix. Ponā arcū meum in nubibus celi: vt ſit ſignū federis inter me ⁊ inter terram. Pedes eius vel crura velut colūne ignis. quia columne ſuſtentāt domū vel edificiū. Jteʒ predicatio verbi dei edificium ſancte eccleſie ſuſtētat. Dextrum pedem ſupra mare. id eſt. penitentes quos reduxit in amaritudine contritionis. vt dī Thren̄. ij. Uelut mare contritio tua. Sed ſiniſtrum ſuper terraʒ. Hi ſunt frigidi in deuotiōe.

et indurati in quib⁹ non facit fructū
Clamat leo cū rugitu. Dicit enim
Iſido· ꝙ leo cum viderit ſuos par-
uulos mortuoſ clamat rugiēdo tres
dies· et p̄ clamorē ſurgunt ſui pueri
Ita chriſt⁹ leo de tribu iuda clama-
uit bina vice· ſed cū clamorē tertiū
faciet omnes reſurgēt. Primum
clamorem fecit in pdicatione vbi
clamauit in euāgelio Mat. iij. Oīs
arbor q̄ non facit fructū bonū exci
detur· ⁊ in ignem mittetur. Scdꝫ
clamorem fecit in cruce· vt dī Luc.
xxiij. Voce magna clamauit· ⁊ emi-
ſit ſpiritū. Tertio clamabit in iu-
dicio futuro· ⁊ oēs reſurgemus. Et
ſic ptꝫ ꝙ chriſtus exiuit a patre ve-
luti verbū ab ore nobis p̄dicando.
Quarto chriſt⁹ exiuit a patre ſic
ſplendor a ſole ad terrā illumiādā.
Videmus pre oculis q̄n ſol retinet
ſuum ſplendorem ita ꝙ non tangit
terrā· tūc aer obſcuratur· terra infri-
gidatur· vie erūt lubrice· dies tene-
broſi· tempeſtas dominat· ⁊ inde ve-
nit hyems. Ideo omne tēpus qd
erat ante chriſti exituꝫ a patre ī mū-
dum· fuit quaſi hyems ꝑpter q̄tu-
or cauſas. Primo ꝑpter viarum
lubricationem: ita ꝙ fuit lubrica. q2
aīe ambulabant ad lymbū. Vnde
ps. Fiant vie eorū lubrice ⁊ tenebre.
Scdo ꝑpter frigiditatem. Nam
terra reſtringit gelu ꝙ nec arbores
nec terra poſſūt fructū pducere. Iob
xxxviij. Noſti de cui⁹ vētre exiet gla-
cies et hyems? Tertio ꝑpter tēpe-
ſtuoſitatē aeris. Iob. xxxvij. Ab in-
terioꝛib⁹ egredit tēpeſtas. Quar-
to ꝑpter operādi difficultatē. Ho-
mo modicuꝫ poteſt aliqd boni ope-
rari. Eccl. xxi. Qui colligit lapides
ī hyeme quaſi q̄ edificat domū ſuā
de impenſis alienis. Ita ſpiritualit
hyems erat ante chriſti exitū ī mū-
dum propter lubricitatē vie· quia
nullus ita ſanctus fuit quin opor-
tebat ipſū poſt mortem viaꝫ ambu
lare ad lymbum. Item propter tē-
peſtuoſitatē diuine ire propter pec
catū· ita ꝙ multi ſunt ſubmerſi. Itē
propter operandi difficultatē: quia
nulla opera erant meritoria. Item
propter frigiditatem dilectionis di-
uine· homo erat frigidus ad diligē-
dū. Sed venit chriſtus a patre tāq̄
ſplendor a ſole· qui habet viā mun
dificare: ⁊ nob demonſtrare ad eter-
nam vitam. Item opera noſtra me-
ritoria facere. Item tempeſtatem ſe-
dare. Item terram inflammare. Et
ſplendor a ſole exiens pducit eſtatē
q2 omne tempus ab illo exitu chriſti
eſt quaſi eſtas: producens flores vir
tutum. Hoc cōſiderauit anima de-
uota· dicēs Cant. ij. Iā enī hyems
tranſijt· imber abijt et receſſit· flores
in terra noſtra apparuerūt. Et hoc
ꝑpt ſplendorē diuine illuminatiōis
qui exiuit a patre. Ergo ad thema:
Exiui a patre· ⁊ veni in mundū.

In diebus rogationum. Sermo. xxxiiij.

Etite et da-
bitur vobis. Luc. xi. Nos
videm⁹ quando aliquis homo mul
tum eſurit et non habet cibum· ⁊ nō
habet etiam vnde debet viuere· q2
ſit dauid: Panis cor hoīs ꝯfirmat

et qui tunc daret ſibi vnum panem
plus ipſum letificaret quam tempore abun-
dantie daret ſibi totam domū. Et
ſpecialiter quando talis habet par-
uulos. vel eius amicus venit ⁊ nihil
habet. tūc homo tribulatur magis
propter amicum vel paruulos quam de
ſeipſo. Ideo dī Threñ. iiij. Par-
uuli petierūt panem. ⁊ non erat qui
frangeret eis. Ita ſpiritualiter. chri-
ſtus habet in hoc mundo multos
paruulos. id eſt. homines fideles in
ipſum credētes. Et ſpecialiter pau-
peres ſunt paruuli chriſti. qaoniam
ipſorum eſt regnum celorum. et qui
illis hic ſubuenit tanquam filijs ⁊ amicis
chriſti. quicquid eis fecerit. chriſto ī
propria pſona facit. Unde dicitur
Mat. xxv. Quod vni ex minimis
meis feciſtis. mihi feciſtis. Mittit er-
go eos ad petendum. Et qui eis hic
ſubuenit in modico in preſenti vita
magis letificat. et propriam animam.
quam poſt hanc vitā vel tempore mor-
tis. vel poſt mortem daret pro chri-
ſto totaȝ domum. Et ideo ait ī ver-
bo thematis: Petite et dabitur vobis
vt qui ſubuenit proximo propter de-
um quicquid petit pro ſalute anime
ſue impetrabit. Et hoc patet in euan-
gelio hodierno.

Ixit Jeſus diſcipulis
ſuis parabolam hanc:
Quis veſtruȝ habet amicū
et venit ad illum in nocte: et
dicit: Amice bone ſurge et
accōmoda mihi tres panes
quia amicus meus venit: ⁊
nō habeo quod ponā ante
illum. Et de intus reſpon-
dens dicit: Iam hoſtiū me-
um clauſuȝ eſt. et pueri mei
ſunt in cubili. nō poſſuȝ ſur-
gere. et ille pulſat pſeuerās
et petit iterum. Tandeȝ ſur-
git propter improbitateȝ. ⁊
dabit illi quotquot habet
neceſſarios. ipſe benefacit.
Sed ego dico vobis petite
et dabitur vobis. pulſate et
aperietur vobis. querite et
inuenietis. Omnis enim qui
petit. pro ſalute anime acci-
pit. Et qui querit gratiaȝ in-
ueniet. Et aperietur porta
ſalutis anime pulſanti. per
orationes. et per bonas ope-
rationes. Quis auteȝ ex vo-
bis patrem petit panem. vi-
delicet naturaleȝ patrem pro
naturali pane: Nūquid da-
bit illi lapidem: Certe non.
Aut petit a patre piſceȝ. nū-
quid dabit filio petenti piſcē.
ſerpenteȝ. Aut ſi filius a pa-
tre petit oueȝ. nunquid da-
bit illi ſcorpioneȝ pro oue.
certe non: quia eſt pater na-
ralis. Si ergo vos cuȝ ſitis
naturaliter mali. ⁊ bonū noſci-
tis bona data vobis a deo
dare filijs veſtris. quāto ma-
gis pater veſter celeſtis de ce-
lo dabit ſpiritum bonū gra-
tie: et veritatis. et vitaȝ eter-
nam poſt hanc vitam dabit
petentibus eum. Ergo ad the-
ma. Petite ⁊ dabitur vobis. Debe-
mus autē petere quattuor. Primo
pro peccatorū remiſſione. Unde dauid
in pſalmo petēdo. Miſerere mei deus ſecundum
magnā miſericordiam tuaȝ. Secundo

pro gratie infuſione. Tertio p eter/na manſione. Quarto pro tribula/tionis liberatiõe. Primo dico q vnuſquiſq3 fidelis debet petere pro peccati remiſſione. Unde dauid. Omnes iniqtates meas dele. peten/do miſericordiam. Nam videmus quando homo eſt in vinculis: petit pro liberatione. vt patet de ioſeph Geñ. xl. q ioſeph ĩ egypto ſedebat ĩ captiuitate et pincerna pharaonis ſedebat cum eo. et ille liberabatur Tũc petiuit Joſeph pĩcernã dicẽs: Peto te memẽto mei. vt ſuggeras. id eſt. conſulas pharaoni. vt etiam me educat de iſto carcere. Jta ſpiri/tualiter. homo in peccatis mortalib9 eſt in carcere pharaonis. id eſt. dia/boli. Debet igitur petere pincernã altiſſimi regis. videlicet chriſtu3: qui põt nobis propinare de cellario di/lectionis gratiam et miſericordiam. Vñ Cant. ij. Jntroduxit me rex in cellam vinaria3. ordinauit ĩ me cha/ritatẽ. Et exaudit 7 liberat de vin/culo mortis peccatore3. vt poſſit di/cere: Laqueus contritus eſt. et nos liberati ſumus. Jte3 ps. Anima no/ſtra ſicut paſſer erepta eſt de laqueo venantium. Jtem videmus quãdo homo eſt infirmus. 7 ſcit medicu3 q̃ poteſt ipſum ſanare. certe petit eu3 diligent' vt ſanet. Jta homo cogno/ſcens ſe ĩ anima infirmu3 petat me/dicum pro ſalute anime ſue. Sicut dic ps. Miſerere mei domine quo/niam ĩfirmus ſum: ſana me quoniã conturbata 7c. Sed heu multi ſunt qui petunt quod eſt contra ſalutem anime ſue. et iſti non exaudiuntur. Huius legimus figurã. iij. Reg. ij. Salomon ſedebat ĩ throno gratie dans omnibus petentibus q̃cquid petebant. Sed venit frater ſu9 ado/nias et petiuit vt daret ſibi pulcra3 puellam virginem pauperculam vt ipſa3 violaret. Reſpondit ſalomõ: Quis fuit frater ſuus. in hac petitio/ne non exaudia3 te. quia petis con/tra honorem regni. Dicẽs: nũquid ego ſum rex: 7 frater meus es genere regali. petis pro filia ruſtici: Speci/es eius decepit te. ideo non exaudiã te. et negauit. Jta moraliter. chriſt9 dominus noſter ſalomone ſapienti/or. ſalomone ditior 7 nobilior. ſicut dr̃ in euangelio: Pluſq3 ſalomon hic. id eſt. chriſtus. ergo ſedet iam ĩ ſolio et throno gratie. Sicut dicit' Heb. iiij. Accedens cum fiducia ad thronum gratie. Sed quando pec/cator petit. vl' homo iuſtus quod ẽ contra ſalutem anime. tunc ait do/minus ſicut ſalomon: Frater meus es ſm humana3 naturam. quã pro/pter te aſſũpſi. attẽde q non petas qđ ſit contra regnũ etnũ et ꝓpriam ſalutem. ſed pete licita. videlicet pec/cati remiſſionem. anime ſalutem. et te exaudiam. Multi ſunt qui petũt p mille marchis. Alius petit p vx/ore pulcra. Alius pro pulcritudine. ſed deus illos non audit. quia di/citur Job. ix. Deus non exaudit peccatores in hac petitione contra propriam ſalutem. Sed deus exau/dit peccatores: qñ petunt pro remiſ/ſione. vt patet ĩ euãgelio Luc. xviij de publicano dicente. De9 propiti9 eſto mihi peccatori Secundo de/bet homo petere pro gratia. Nam ſine gratia eſt homo quaſi mortis

ímago non habẽs dolorem neqꝫ de-
corem. Item eſt anima ſine gratia ſi-
cut tabula raſa. Item ſine gratia ·ẽ·
ſicut terra ſine aqua: Ideo petamꝰ
gratiam diuinam. Nam melius eſt
habere gratiam diuinam· ꝙꝫ habe-
re theſaurum totius mũdi. Et ideo
multi habuerũt theſauros magnos
et gratiam diuinam· ideo damnati
ſunt: Sicut Nabuchodonoſor rex
magnus. Itẽ Alexander diues. Itẽ
melius eſt homini dei gratiaꝫ habe-
re: ꝙꝫ omnem ſapientiam totiꝰ mun-
di. Et ideo multi habuerunt ſapiẽ-
tiam: et non gratiam dei· ideo peri-
erũt: Sicut ſalomon qui fuit ſapiẽ-
tior totius mũdi· tamen propter pec
catum perdidit gratiam ſimul et ſa-
pientiã. Et ſapiẽtia non liberat ho-
minem in ira diſtricti iudicij· ſ; gra-
tia liberat hominem ⁊ ſecure ſtabit
Iteꝫ melius eſt homini habere gra
tiam: ꝙꝫ habere longam vitam. Et
ideo ſancti martyres· prophete· apo
ſtoli· doctores· ⁊ virgines· magis ele
gerunt mori et perdere vitam corpo
ralem· ꝙꝫ perdere gratiam dei. Vn-
de quãdo eis inter duo dabatur: vt
vnum eligerent· aut mori· aut idola
adorare· aut chriſti gratiaꝫ negare:
Reſponderũt: magis elegimꝰ mori
ꝙꝫ ꝑdere gratiã. Ideo mortem non
timuerunt quando in ſe gratiaꝫ ſci-
uerũt. Petat igitur homo pro gra
tia diuina· quia gratia diuina fecũ-
dat animaꝫ ſicut pluuia terrã. Vñ
dr̃ Zach. x. Petite a domino plu-
uiam ſerotinaꝫ· ⁊ imbrem matutinã
vt terra repleatur fructibus· id eſt·
petite pro gratia dei in preſenti· et ꝓ
gloria in futuro· vt terra anime ve-
ſtre repleatur fructibꝰ bonorũ ope-
rum. Item petat homo pro gratia
diuina· quia dirigit hominem ĩ viã
rectã. Vnde ait Tobias ſenior ad
filiũ ſuuꝫ. Tob. iiij. Fili mi in omni
tẽpore benedic deum· et pete ab eo
vt dirigat vias tuas. Item petat ꝓ
gratia diuina· quia hominẽ confor
tat. Vnde. j. Cor. xv. Gratia dei
ſum id qđ ſum· et gratia eiꝰ ſemper
in me manet. Tertio homo fidelis
debet petere· non ꝓ auro: neqꝫ ꝓ ar
gento· neqꝫ ꝓ longa vita· ſ; ꝓ eterna
manſione. Vñ Heb. xiij. Non ha
bemus hic manentem ciuitateꝫ· ſed
futurã inquirimus. Ideo ꝓ gaudio
ſuꝑne ciuitatꝭ petamꝰ· vt dicit chri-
ſtus in euãgelio Ioh. xvi. Petite ⁊
accipietis: vt gaudiũ veſtrũ plenuꝫ
ſit. Iſtud gaudiũ conſiſtit in tribꝰ
Primo ĩ dei viſiõe Vñ. j. Cor.
xiij. Nunc autem videmus ꝑ ſpecu
lum: ⁊ in enigmate: Tunc autem in
celeſti gaudio videbimꝰ faciẽ ad fa-
ciem. In qua facie videbimus prete
rita· ꝑſentia· ⁊ futura· tãꝙꝫ ĩ ſpeculo
claritatꝭ. Et iſta facies illuminat to
tum celum ꝙꝛ non indiget ſole neqꝫ
luna. Secundo cõſiſtit in ꝓpria
beatificatiõe. Vñ Eſa. xxxv. Leti-
cia ſempiterna ſuꝑ capita eoꝝ· gau-
dium et exultationem obtinebunt·
quia corpus glorificatur. Et q̃ttuor
dotes in reſurrectiõe accipiet anima
cum corpore aſſumpto· videlicet cla
ritatem que ſplendet· ſubtilitatẽ· qꝛ
ſicut mens hominis ſubtilis ẽ ex ꝑte
anime· iam eſt in roma· iam in hieru
ſalẽ· iã in fine mundi. Ita tunc ſub-
tile erit corpus cũ anima ĩ illa man-
ſione. Impaſſibilitatem accipiet· qꝛ

nunq ampli⁹ pati põt. vt dic. Joh
Apoc.xxi. Neq clamor neq dolor
erit vltra q primo abierunt. Agili
tas. q2 non poteſt includi in aliquo
loco. Et ſic gaudium eſt plenum in
ppria beatificatione. Tertio cõſi
ſtit in iocunda ſocietate. Vñ in ps
Ecce q bonum et q iocundũ habi
tare fratres in vnum: Ibi homo cũ
angelis habitat ĩ pulcritudine pac
Ibi eſt ſanitas ſine dolore. Ibi ẽ re
quies ſine labore. Ibi ẽ pax ſine diſ
cordia. Ibi ẽ gaudium ſine triſticia
Ibi ẽ vita ſine morte. Ergo dico q
debem⁹ petere p eterna mãſione: Nã
in iſta manſione pſenti eſt diſcordia
abſq pace. mors ſine vita. triſticia
ſine gaudio. labor abſq reqe. ac ifir
mitas cõtinua ſine ſanitate. Quar
to dico q debem⁹ petere pro tribu
lationum liberatione. q2 eccleſia di
uerſimode tribulatur: nãc p famem
nunc p peſtilentiam. nãc p guerras
Jdeo ſancti patres illas rogationes
bina vice iſtituerũt ĩ anno. Primo
in die Marci. Et hec dicit' rogatio
maior: eo q beatus. Gregori⁹ papa
eã ĩ Roma primo iſtituit propt' ma
gnam cauſam. Nam in die paſce
homines cõmunicabãt et immedia
te ad peccata priſtina redibant. ppt'
quod deus miſit magnam plagam
Nam qñ ſternutabãt ul' oſcitabant
moriebant'. propter quod quando
aliquis ſternutabat alius hoc vidẽs
dixit: deus adiuuet te Jdeo beatus
Greg⁹ ĩ die marci inſtituit vt hoĩes
ieiunarent et orarent et cum crucibus
dñi et vexillis orando circũirent. Et
poſtq pceſſio fuit facta vidit in ca
ſtro tiberim angelum ſtantem cum
gladio cruentato. quem ĩ vaginam
miſit in ſignũ ceſſationis iſti⁹ plage.
Scda rogatio q dr minor que fit
in iſtis diebus fuit inſtituta ĩ vienna
que eſt ciuitas in auſtria. Nam ibi
fuit magna plaga circa iſtud tẽp⁹:
quia terremotus ſepe venit et multe
domus corruerũt. Jtẽ grando fru
menta ſepe deſtruxit. Jtem multoꝝ
demonum clamor horribilis audie
batur in aere Jtem aliquando de
mones intrabant lupos et multos
homines necauerunt: ſed Mamert⁹
eps illius regionis et ciuitatis man
dauit et rogauit. et inſtituit hos tres
dies ieiunare et orare et proceſſiões
cũ crucibus et vexillis circũire. et ſtati
ceſſauit plaga iſta. Jn his proceſſio
nibus portantur cruces pro vexillis
ſicut ĩ antiqua lege quando popul⁹
dñi debebat pugnare et inimicos
fugare: acceperunt vexilla et tubas
et cantabant canticum domini. Jta
modo accipimus cruces pro vexillo
contra diabolum. et tubas contra
plagas vt demones audiant et fugi
ant. et cantus ſignificat cantum an
geloꝝ. videlicet: Sancte deus. ſan
cte fortis. ſãcte immortalis. Et iſte
cantus fuit ab angelis reuelatus et
doctus. Unde dicit Johannes
damaſcenus: Cum apud ciuitatez
conſtantinopolim proceſſio iſtis di
ebus fieret: quidam ſcholaris iuue
nis d medio populi extra pceſſionẽ
per angelos in celum ductus eſt. et
angeli docuerunt iuuenem cantum
iſtũ. quem cantant ſcholares in iſta
proceſſione: videlicz. ſãcte de⁹ ſãcte
fortis. ſancte ĩmortal'. deinde iuuenis
rediens cantauit ac alios docuit. et

ſic omnis tribulatio ceſſauit. Sꝫ tamen hodie multi ſunt in proceſſionibus iſtis qui vertunt hoc in riſum et iocum: Ideo deus heu plagat mūdum: Petamus igitur deuote pro his quattuor. ſcilicet pro peccati remiſſione. pro grē infuſione. ꝓ eterni gaudij māſione. pro temporalis tribulationis ceſſatione. Ergo ad thema: Petite et dabitur vobis. Qđ nobis preſtare ꝛc.

In aſcenſione dn̄i. Sermo. xxxv.

Aſumptus eſt Jeſus ī celū ſedet a dextris dei Marc. xvi. Ariſtoteles dicit ꝙ omne graue deorſum. et omne leue ſurſum. et tamen graue non poteſt ſupra eleuari niſi mediāte inſtrumento. Quattuor aūt ſūt inſtrumenta per que graue ſurſum eleuat᷑ Primum eſt virtus inferior. vt radix in terra que tanq̄ꝫ cum inſtrumento eleuat arborem in altū. Secundum ē virt⁹ ſuperior actiua: vt ſol attrahit humores de terra in altum. Tertiū eſt virtus interior expulſiua. vt patet de fontibus qui cadunt de alto. Naꝫ quando aqua vadit in meatu compreſſe per cānalia: ex vi interiori exprimit aquaꝫ in altuꝫ. Quartū eſt virtus exterior ꝓmotiua. vt mediante ſcala aſcēdit homo in altuꝫ: vel mediante inſtrumento ducit᷑ aliquod graue in altū vt lignū vľ lapis. Ita ſpiritualiter chriſtus habuit q̄tuor virtutes mediantibus quib⁹ corpus eius glorificatū eſt hodie eleuatum. Nam primo habuit humilitatem que tanq̄ꝫ radix arborem eleuat. Ita virt⁹ humilitatꝫ. qꝛ ſic ſe humiliauit ita meruit exaltari. Scđo habuit pietatem tanq̄ꝫ virtutē attractiuā. qꝛ ſua pietas traxit eū ad nr̄aꝫ neceſſitatē. ideo retraxit corp⁹ paſſum ⁊ clarificatū in altū. Tertio habuit mīaꝫ que tanq̄ꝫ virtus exterior ꝓmotiua traxit eū ad patrē. Vn̄ ad Titū. iij. Nō ex operibus iuſticie que fecim⁹ nos: ſed ſm̄ ſuaꝫ miſericordiam ſaluos nos fecit. Et ſicut traxit ad nos. ita retracta ꝯſūmatio opis retraxit ad patreꝫ. Quarto habuit deitatis potentiā que tā q̄ꝫ ſuperior attraxit. Nā videm⁹ ꝙ vnūquodq̄ꝫ tendit ad ſuum principium. Sicut aqua non quieſcit. ſꝫ fluit ſemꝑ donec venerit in mare: quod eſt principium omniū aquarū. et de eo exiuit Ita deitas chriſti corp⁹ glorificatuꝫ attraxit ſicut radius ſolaris humores de terra. Et ſic mediāte ꝓpria poteſtate ſcđm deitatē aſcendit. Nullus enī poteſt ꝓpria ꝟtute aſcēdere: vt angeli aſcēdūt ꝑ virtutē deitatꝫ. anime mediante auxilio angelorum Vn̄ apľs ad Eph. iiij. Ipſe eſt qui aſcēdit ſuꝑ celos vt adimpleret oīa Ipſe ait etiā in euangelio Joh. xij Si exaltatus fuero videlꝫ. tūc omnia traham ad me mediante deitate Et quō ſꝫ fecit et aſcendit. patet. in euangelio hodierno. Marc. xvj

Recūbentibus vndecim diſcipulis ī domo vbi cenabat cū eis q̄n voluit ire in montem. Apparuit illis Jeſ⁹ et exprobrauit īfidelitatē eorū. et duricia cordis.

q₂ his ſcꝫ qui viderāt ipſūꝫ
et dixerunt eis eū reſurrexiſ
ſe a mortuiſ· ipſi non credi-
derūt Et dixit: Ite ī vniuer-
ſum mundū p̄dicate euāge-
liū omni creature· i· homini
q̄ ē dn̄s omniū creaturarū.
Qui crediderit et baptiſat⁹
fuerit: ſaluus erit Qui vero
nō crediderit cōdēnabitur.
Signa aūt eos q̄ crediderit
q̄ poſſūt facere hec ſequent̄·
In noīe meo demonia eij-
cient· linguis loquētur no-
uis ſerpentes tollet· ꝛ ſi q̄d
mortiferuꝫ biberit nihil eis
nocebit· ſup egros manus
imponēt et bn̄ habebūt. Et
domin⁹ q̄deꝫ Jeſus poſtq̄
locutus eſt eis· iuſſit eos ire
in montem oliueti· et ibi co-
ram eis aſſumptus ē ī celū·
ꝛ ſedet a dextris dei patris
Et ecce duo angeli ſteterunt
iuxta illos in veſtib⁹ albis
Qui dixerunt: Uiri galilei
quid ſtatis aſpicientes in ce-
lum? Hic Jeſus qui aſſum
ptus eſt a vobis in celū ſic
veniet quemadmodum vi-
diſtis eum aſcendentem in
celuꝫ. Tunc apoſtoli ibant
et vbiq̄ꝫ p̄dicabant: ꝛ bapti
ſabāt populuꝫ· domino co-
operante· et ſpiritu ſācto cō-
firmante: ſequentib⁹ ſignis
quia ſigna que faciebant p̄-
dicatione cōfirmabāt. Quo
ad thema: Aſſumptus eſt Jeſus in
celū· ſedet ad dexteram dei p̄ris oī-
potentis. Nota ꝙ in celum aſſum

ptus ē Jeſus per ipſius deitatis po
tētiā. Et hoc propter quattuor cau-
ſas. Prima eſt vt angelicam ruinā
reſtauraret· id eſt repararet. Secū-
da vt nos patri reconciliaret. Ter-
tio vt viaꝫ nob̄ manifeſtaret. Quar
to vt nobis gratiam miniſtraret.
Primo dico ꝙ Jeſus hodie aſcē
dit· vt angelicam ruinam repararet
Unde p̄s. Judicabit nationes ꝛ i-
pleuit ruinas. Huius legimus figu
ram Joſue. xiiij. Joſue cuꝫ omni po
pulo filiorum iſrael trāſiuit iordanē
ꝛ ſubuertit regna inimicorum ſuorū:
et diuiſit eis terram ī funiculo diſtri
butionis. Nam tribus tribubus re-
liquit ſuperiorē partem terre ad ori-
entem· ꝛ hec fuit pulcrior et fecūdi-
or. Et iſte tres trib⁹ illaꝫ retinuerūt
propter nobilitatem: Sed aliā ter-
ram infra diuiſit nouem tribubus·
Et hanc terrā poſſederunt in pace
et in multitudine maxima· et domi-
nus eorum protector fuit. Ita ſpiri-
tualiter· Chriſtus dominus noſter
tranſiuit iordanem noſtre mortali-
tatis· et ibi deſtruxit regnū īimicorū
ſuorum· videlicet demonū. Unde
in ſua reſurrectiōe· ait illud p̄s. Tol
lite portas principes veſtras· et in-
troibit rex glorie. Et dixerūt: Quis
eſt iſte rex glorie? Reſpondit: Do-
minus fortis et potens. Et ſic por-
tas ereas et vectes ferreos confregit
Et deduxit populum captiuum de
egypto tenebrarum· et reduxit eos
per iordanem omnis tribulationis
in terraꝫ promiſſionis glorie. Et no
uem tribubus diuiſit terram infe-
riorem. Et terram promiſſionis ſu-
periorem poſſiderunt tres perſone·

videlicet·pater in diuinis· filius in
humanitate· deus ⁊ homo ſedens a
dextris patris et filij et ſpūſſancti· et
ipſe ē ab vtroqꝫ ꝓcedēs. Sꝫ illas
nouē tribus q̄ duxit ſecum· diuiſit ī
nouē ordines angeloꝝ· ſm q̄ ruina
facta fuit. Prima tribus fuit cho
rus apoſtoloꝝ· ⁊ illis obtinuit locū
ſuperiorem chori angeloꝝ q̇ dicitur
ſeraphin. Nā iſte chorus inflāmatꝰ
eſt diuino amore q̄ aliud cogitare
non poſſunt nec loqͥ niſi ſolū d̄ deo·
Et ſic apoſtoli talē locū cū illis ī tra
illa ꝓmiſſiōis acceperūt qͥ inflāma-
ti erant in diuino amore. Unde dr̄
Ro. viij. Quis nos ſeꝑabit a cha-
ritate chriſti· ſcio q̄ neqꝫ mors: neqꝫ
vita· neqꝫ fames· neqꝫ gladius Se
cunda tribus fuit ordo ꝓphetarū
qͥbus diuiſit ſcd̄am terrā ꝓmiſſiōis
id ē· choꝝ angelorū q̇ dr̄ cherubin·
Nā iſte chorus habet plenitudinē
ſciētie diuine: et ſic ſancti ꝓphete qͥ
futura predixerunt· et dn̄s loqueba
tur ipſis tanqꝫ amicis· ⁊ ideo cū eos
redemit de lymbo ſecum duxit· et in
ſorte ſecundi chori partem diuiſit·
Tertia tribꝰ fuit ordo patriarcha
rum· et illis diuiſit partem in tertio
choro a ſuꝑmo qui dicit̄ throni· nā
in illo ſedet deꝰ iudicia diſcernēdo·
Sic ſancti patriarche aliud mādā-
tū n̄ habuerūt· niſi: declina a malo
et fac bonum· et ipſi ſm iudicium ra
tionis faciebant omnia bona· et vi-
tabant omnia mala· ergo acceperūt
ꝑtē int̄ angelos tertij chori. Quar
ta tribus fuit ſanctoꝝ martyrū qui
accipiebāt quartam partem quarti
chori· qui dicitur dominationes· qꝛ
ſicut ille chorus dominatur ſuꝑ cho
ros inferiores· ⁊ vincunt demones·
ita ſancti martyres vicerunt ꝓpriā
corꝑa· et ꝓpter deum tradiderūt ad
ſupplicia: Ideo ꝑ fidem vicerūt re-
gna· ⁊ quartam ſortem acceperunt ī
diuiſione eterna. Quinta tribus
fuit ſanctoꝝ doctoꝝ qui ſuis docu-
mētis mundū illuminabāt· ⁊ obſti-
natos ⁊ errātes in viā veritatis de-
ducebant: acceperūt ſortē īter choꝝ
angelorum· qui dicitur poteſtates.
Sexta tribus fuit ſanctorum con
feſſorum. qui propter deūꝫ propria
corꝑa crucifixerūt· et ī maxima abſti
nentia vixerunt· vt beatus Benedi
ctus· beatus Frāciſcꝰ· qui ſepe exuit
veſtimenta· et nudus per rubum ſpi
noſum ſe tranſtulit q̄ totuꝫ corpus
ſanguineū apparuit. Et ſāctꝰ Ber-
nardus· et multi alij confeſſores. Et
ſanctus Antoniꝰ. Et ſanctꝰ Pau-
lus. Et iſti acceperūt ſortē īter cho-
rum angelorum· qui dicitur princi-
patus. Septima tribus fuit ſan-
ctoꝝ heremitaꝝ qui mundū cōtem-
nētes· in heremo habitātes: Et iſti
acceperūt ſortē īter ſeptimū choruꝫ
qui dicitur virtutes· qui ſuis virtu-
tibus ⁊ orationibus promeruerunt
illam ſortem. Octaua tribus fuit
ſanctarū virginum que ſuis meritis
propter caſtitatē ſui corporis ⁊ cor-
dis· vt ſancta katherina· et ſancta
barbara· obtinuerunt octauum cho
rum in terra promiſſionis eterne· q̇
chorus dicitur archangeli· q̇ habēt
officiuꝫ cuſtodire ciuitates. Ita iſte
ſancte virgines cuſtodiebant ciuita
tes ſui corporis ab omni īmundicia
Nona tribꝰ ē ꝯiugatoꝝ et vidua-
rum qui accipiūt ſortē inter chorū

angeloꝝ qui dicit angeli·q̇ mittunt:
ad cuſtodiendū hoīes: et deducēdū:
ad bonū. Sic ipſi deduxerunt ſeip-
ſos·⁊ eorum pueros ⁊ ꝓximos·ideo
accipiūt ꝑtē ſꝫm dignitatē. Et q̄uis
vnus chor⁹ eſt excelſior altero·tñ de
ſorte ſua vnuſquiſq; cōtentat᷑. Et
ideo dico ꝙ chriſt⁹ hodie vult aſcē-
dere vt adimpleret ruinas angeloꝝ:
collocaret ⁊ diuideret terraꝫ ꝓmiſſi-
onis ſꝫm dignitatē. Scd'o chriſt⁹
voluit hodie aſcēdere·vt nos patri
recōciliaret. qꝛ vt dic̄ ap̄ſ Eph. ij.
Lōge eram⁹ a deo ꝓpter peccata. ſꝫ
ꝓpe facti ſum⁹ ꝓpter filiū eius Jeſū·
q̇ ē ꝓpitiatio noſtra ad patrē. Hui⁹
legimus figuraꝫ ꝙ erat quidam ma-
gnus rex habēs duos filios·quorū
vnus offendit patrē·ideo miſſus eſt
in exiliū. Sed venit frater ei⁹ ⁊ cōpa
tiebat᷑ fratri ſuo·miſericordia mot⁹:
venit ad ipſuꝫ in exilium·⁊ fecit ſibi
nigrum clypeum ⁊ arma nigra aſſū-
pſit·et pugnauit pro fratre et hoſtē
vicit·⁊ poſt triumphum fecit ſibi cly-
peum album·⁊ alba arma: auro de-
corata: in ſignuꝫ victorię ⁊ leticię·⁊
fratrē expulſum patri repręſentauit
cum omni hereditate ſua·⁊ redeūte
filio omnes ſui occurrebāt ipſis cū
hymnis et canticis·et ipſum lauda-
bant. Ita ſpiritualiter·rex diues eſt
deus pater qui habuit duos filios·
chriſtum Jeſum·et hominem in pa
radiſo. Sed ſecundus filius·ſcilicet
homo offendit patrem·⁊ ideo alius
fili⁹ ſcꝫ chriſt⁹ fili⁹ dei viui m̄ia mo-
tus: tranſtulit ſe ī exilium·aſſumens
nigra arma·i·corpus humile·⁊ pu-
gnauit pro nobis·⁊ ſuꝑauit hoſtē;
ac cum fratre et cum omni familia·

videlicet cuꝫ Adā ⁊ Eua·⁊ cū omni
progenie ad patrē remeauit. Et tūc:
in ſignū victorię accepit alba arma
auro decorata·quando corpus glo
rificatum aſſumpſit·et fratreꝫ ſuum
patri reconciliauit. Et ideo ſui p̄ris
occurrerūt ei cuꝫ leticia. Unde aliq̇
ammirādo dixerūt hodie Eſa. lxiij.
Quis eſt iſte q̇ venit de edom·i· de
exilio. Aliȷ̄ dixerūt: Iſte formoſus ē
in ſtola ſua gradiēs·i·veniens ī mul
titudine. Ideo aſcēdit hodie ut nos
homines recōciliaret p̄ri. Tertio
aſcēdit chriſtus dominus hodie vt
nobis viā manifeſtaret. Unde p̄s.
Notas m̄ feciſti vias vitę· qꝛ ante
ipſum nobis erat ignota. Huius le
gimus figuram Gen̄. xxix. Jacob
patriarcha videns pulcram puellaꝫ
quam interrogauit cuius eſſet· Re-
ſpondit: Laban ē pater meus. Ve
nit itaq; et ſeruiuit ſepteꝫ annis pro
illa in frigiditate ⁊ nuditate·⁊ null⁹
labor fuit ſibi grauis: Tandem re-
greſſus ad patriam cum magno co
mitatu·⁊ ipſe ꝓceſſit omneꝫ familiā
ſuam ꝑ deſertū vſq; ad meſopota-
miā·qꝛ vix fuit ſibi nota·et inde exi-
uit. Ita ſp̄ualiter chriſt⁹ dn̄s noſter
videns humanā naturā in deſerto
huius mundi vagantē· cōſiderans
pulcritudinem eius·q̄ꝛ ad imagineꝫ
dei hominem creauit. Ad quem po
tuit bene dicere: Quis ē pater tu⁹:
Certe ipſe deus qui poſſedit·fecit: ⁊
creauit euꝫ·ſꝫm p̄s. Hoc conſiderās
chriſtus exiuit vt Jacob propriam
terram·ſeruiuit pro ea·videlicet pro
anima humana·non ſeptem annis
vt Jacob·ſed trigintatribus annis
in frigiditate·paupꝫtate·ſiti·et aliȷ̄s

Et tãdem cum magno comitatu re-
duxit eam· ꝑcedens per deſertũ hu-
ius ſeculi. qꝛ fuit ſibi nota· et dedu-
cens eos vſqꝫ ad meſopotamiaꝫ· id
eſt celeſtem gloriaꝫ. Et h̄ dicit ꝓpha
Mich. ij. Aſcendens iter pãdẽs an̄-
eos· ⁊ dux eoꝝ fuit. Quarto chri-
ſtus hodie aſcendit vt nobis grãm
⁊ gloriã miſtraret. Unde Eph. iiij
Aſcendit vt adimpleret oĩa. Aſcen-
dit Salomon vt thronum gratie
poſſideret ⁊ daret omĩ petẽti· vt ha
betur in rogationibus ꝑmi membri
Ita chriſtus. Qꝛ autem aſcendit· ut
nobis gratiam daret· patet ĩ figura
iiij. Regl. ij. vbi legimus ꝙ domin⁹
voluit Heliam de hoc mundo du-
cere in paradiſum· ⁊ apparuit iuxta
iordanẽ. Et apparuit Heliſeo· ⁊ ꝑ-
dixit illi. Tũc Helias habuit bonũ
amicũ· videlicet ꝓphaꝫ Heliſeum·
cui dixit: Ecce tollar a te. vis aliq̇d
petere a me: hoc pete anteq̄ꝫ tollar
a te. Et ait Heliſeus: Peto domi
ne vt duplex ſpiritus quẽ habuiſti
ꝓpheta ꝓ fiat in me. Reſpondit He
lias. Difficileꝫ rem petiſti· tamen ſi
me videris in curru igneo aſcẽdere·
fiat tibi ſicut petiſti. Et cum angeli
venerunt· ⁊ Heliã in nubem curru
poſuerunt· vidit Heliſeus· ⁊ ſic cla
mauit: Ecce currus iſrael et auriga
eius· quia ſancti angeli duxerũt eũ:
Ita moraliter· domin⁹ hodie celos
aſcẽdit in curru diuini amoris. Di-
xit igitur nobis: Vis aliq̇d petere a
me hoc pete anteq̄ꝫ tollar a te. Naꝫ
chriſt⁹ tollitur a nob̄ qñ peccamus.
⁊ tempore mortis quãtuꝫ ad dona:
Ideo pete a me quod vis dabo tibi
Debemus etiã petere cuꝫ ꝓpheta q̄
dixit: Oro vt duplex ſpiritus tu⁹ ſit
ĩ me· videlꝫ vt habeã grãꝫ in ꝑſenti
⁊ gloriã ĩ futuro Sed rñdit chriſt⁹:
Si poteris me videre ĩ curru igneo
id ẽ. ſi poteris me videre in mente tua
ſtãtẽ ĩ cruce ꝑ te ⁊ ſequi me· fiat tibi
vt petiſti. Ergo ad thema: Aſſũpt⁹
ẽ Jeſus ĩ celũ· ſedet ad dexterã dei
patris omnipotẽtis vt nob̄ viã de-
monſtraret· ⁊ ruinã angelicam repa-
raret· ⁊ nos patri recõciliaret· ⁊ nob̄
gratiam ⁊ gloriaꝫ miniſtraret. Qð
nobis preſtare dignetur ꝛc.

Dñica q̇nta poſt paſca Sermo. xxxvi.

Tu vos teſti moniũ ꝑhibebitiſ· quia ab
initio mecuꝫ eſtis. Joh. xv. Nota
ꝙ vnuſquiſqꝫ bon⁹ dux vel ꝑnceps
debet tria facere circa ſuos famulos
Primo dꝫ hr̄e vexillũ diſtinctũ
a vexillis ĩimicoꝝ· ut auſteri⁹ ſequa
tur vexillum ſui ducis· vt pꝫ Nu-
meri. ij. Precepit Moyſes tribu-
bus iſrael dicẽs. Quelibet trib⁹ ha
beat ſuum ſignum· vt poſſit tribus
illa ſequi ſuum ducem. Secũdo
debet dux vel princeps populũ in-
ſtruere quomodo debet pugnare ꝯ
inimicos· ⁊ inſidias ponere· ⁊ preca
uere. Exemplũ de dauid qui bene
precauebat ĩſidias Solie· ideo vin
cebat ipſũ. Tertio debet eos ani-
mare per dona· ſi habuerint aliqð
damnum ꝙ illud eis in duplo velit
recuperare. Unde ait Tullius ð re
militari. Stipendiũ largũ animat
pugnantem· qꝛ corona victorib̄ de

iure debet: Iſta tria habuit chriſtꝰ
dux ⁊ princeps apoſtolorū ·et ſancte
eccleſie. Primo habuit vexillum
diſtinctuʒ quod fuit gratia ſpiritus
ſancti·tam in ſignis q̄ʒ in loquelis ī
ſanctis apoſtolis· qꝛ nemo poterat
facere iſta ſigna q̄ ipſi fecerunt. Se
cūdo eos inſtruxit oīa predicēdo
q̄liter deberēt ſe regere in h̄ mūdo.
Tertio dona larga pmiſit. Vn̄
Petrus volens ſcire de ſtipendio·
ait: Quid dabis nobis p̄mij q̄ te
ſequamur·⁊ omnia dimittimꝰ·⁊ ſuſ
tinemus pſecutiones ? Rn̄dit dn̄s:
Cum ſederit filius hominis in ſede
maieſtatꝭ ſue· ſedebitis ⁊ vos ſupra
ſedes duodecim· iudicātes duode-
cim tribus iſrael. Et iſta ponūtur in
hoc euangelio.

In illo tpe. Cum venerit pa-
raclitus quē ego mittaʒ vo
bis a patre ſpiritū veritatiſ
q̄ a patre in diuinis pcedit·
ille teſtimoniū phibebit de
me. Et vos teſtimoniū per-
hibebitiſ· qꝛ ab initio mecū
eſtis· ſcʒ p̄dicationis et mi-
raculoruʒ manifeſtatione·
mutatione aque in vinum.
Hec locutꝰ ſū vobis vt nō
ſcādalizemini·id eſt· vt non
recedatiſ a fide. Abſq̄ʒ ſyna
gogis faciēt vos· id eſt·ipſi
eiJciēt vos tanq̄ʒ excōmuni-
catos. Sed venit hora vt
oīs qui interficit vos arbi-
tretur obſequiū ſe preſtare
deo quo ad iudeos· ⁊ idolo
quo ad paganos. Sed hec
facient· ſcʒ infideles vobis
ſcʒ fidelibus· quia nō noue
runt patrē neq̄ʒ me. Sʒ hec
locutus ſū vobis vos p̄mo
nendo · vt cuʒ venerit hora
talis pſecutionis·tunc remi
niſcamini·quia ego dixi vo-
bis. Quo ad thema: Et vos teſti-
moniū phibebitiſ ⁊c. Nota q̄ ſup
peccatores et non credentes q̄ttuor
teſtimonia adducunt. Primū teſti
moniū in pſonis diuinis eſt. Scd̄m
teſtimoniū erit in apoſtolis. Tertiū
in creaturis. Quartū teſtimonium
vult facere in cicatricib. Primo
deus vult facere ſeu perhibere teſti-
moniuʒ ſuper malos in diuinis per-
ſonis. Pater in poteſtate· quia ſua
potentia creauit celum et terram. et
omnem ornatum eorum. Filius cui
attribuitur ſapiētia· qui ornauit ſi-
dera· regit et ordinat in ſua ſapien-
tia: Spiritusſanctus in clementia q̄
conſeruat omnia per patrem creata
et per filium ordinata. Sed tantuʒ
ſunt ſex genera hominū qui viderūt
et audierunt in ſignis et virtutibus
dei opa· ⁊ tamen credere nec ſe emē-
dare volunt: Ideo ipſe vult ſuper
eos in propria perſona adducere te-
ſtimoniū ī die mortis ⁊ ī die iudicij
Primo enī btā trinitas illos enu-
merat p pphaʒ. Malach. iij. Ego
accedam ad vos in iudicio tpe ſuo
et ero teſtis velox maleficis et adul-
teris periuris· mercedeʒ retinentibꝰ·
viduas ⁊ pupillos humiliantibus·
et peregrinos opprimentibus. Pri-
mo dico q̄ deus vult eſſe teſtis ī p-
pria pſona maleficis q̄ ſuis truffis ⁊
neq̄cijs circūeunt mūdū cū īcātatio
nibꝰ ⁊ hoīes decipiūt. Dicūt ſe mor
tuos ſuſcitare· hn̄tes ſpūs incluſos

ſcribunt characteres · et multa alia
faciunt q̄ non ſūt dicenda. Ponūt
calibē in doliū ne penates balneant̄
Tales aūt excōmunicari debēt ⁊ in-
fideles iudicantur. Vn̄ legimus ꝙ
rex Saul iuit ad q̄ndā phitoniſſā ·
⁊ promiſit ei pecuniā vt ꝓphetā Sa
muelem reſuſcitaret: ꝓpter qḋ deum
offendit ꝙ ipſum de regno eiecit · et
mortu⁹ eſt in bello. Ideo oēs iſti q̄
nolūt deſiſtere · ſūt excōmunicandi.
Nam deus ꝓmiſit Leuitꝭ. xx. dicēs
Aīa q̄ acceſſit ad phitoniſſas vl̄ ad
ꝯſulēdū ſortilegas · ipſa morietꝰ. Et
iſti ſūt ꝑmi ſup̄ q̊s de⁹ vult ducē te
ſtimoniū. Scdi ſūt adulteri Vn̄
Malach. iij. Ego ero teſtis velox
adulteris. Nā adulteriū eſt peſſimū
peccatū qḋ in decē p̄ceptis ponitur ·
ꝓpter qḋ multi ſūt lapidati ad mor-
tem. Vn̄ legimus Dan̄. xiij. ꝙ duo
ſenes iudices volebant Suſannaꝫ
vxorem Joachim filiā Helchie vi-
olare · ꝓmiſit de⁹ illōs lapidari vſqꝫ
ad mortē. Vn̄ legimus Judicꝭ. xix.
ꝙ q̄dam iuuenis accepit vxorem · et
venerūt aliq̄ mali: et receperunt ſibi
vxorē · q̄ trāſiuit ad iudices: ⁊ ꝯque-
rebatꝰ ab eis · ⁊ ipſi iudices ꝓpter hoc
multos iuſſu dei occiderūt. Sꝫ heu
iam modicū curāt · tn̄ hoc p̄ceptū nō
ē deletū · ſ ꝯfirmatum. Ideo iā pla-
ga venit in mundū. Tertij ſūt per-
iuri ſup̄ quos deus vult eſſe teſtis ī
ꝓpria perſona · tn̄ hodie iurāt hoīes
faciliter · ⁊ ducūt in ꝯſuetudinem · et
q̄cq̄d loquuntꝰ ſemꝑ cū iuramēto cō
firmant. cū tn̄ deus veritas eſt · ⁊ cū
dauid dicit in p̄s. Perdes oēs qui
loquūtur mendaciū. Judei ſunt in
his meliores q̄ꝫ chriſtiani. Naꝫ qḋ
iudei iurant ī rodali ſuo hoc ſuāt ·
et ſi deberent mori. Itē pagani ſūt
meliores q̄ꝫ chriſtiani in hoc. Nam
legimus ꝙ pagani exierūt quandaꝫ
ciuitatē ad expugnandū quoddam
caſtrū · et iurabāt ꝑ ſolem ꝙ nollent
redire ad ciuitatē niſi expugnaſſent
ſ expugnare nō poterāt · ideo miſe-
runt nūcios ad mulieres · ⁊ dixerunt
ꝙ aut dimitterēt ciuitatē et venirēt
ad eos · aut acciperent alios viros ·
q̄ iuramentū vellent ſeruare. Sed
multi chriſtiani iurant et dant lr̄as ·
et tamē nō ſeruāt. Quarti ſunt
ſuper q̊s de⁹ vult eſſe teſtis: Hi ſūt
mercedeꝫ retinētes laborantibꝫ. Et
illud ē vnū de peccatis clamantibꝫ
in celū. Vn̄ dr̄ Jacobi. v. Merces
oꝑariorū q̄ meſſuerūt terrā defrau-
data ē · et clamor ad aures domini
ſabaoth introiuit. Et ideo dicitur
Tob. iiij. Fili mi non morabitꝰ mer-
ces operariorꝫ tuorum apud te vſqꝫ
mane. Quinti ſunt viduis et pu-
pillis calūniā faciētes. Vnde Exo.
xxij. Vidue et pupillo n̄ nocebꝭ · ⁊ ſi
leſeris eos ꝙ clamāt ad me · ego ex-
audiam clamorem eorꝫ · ⁊ furor me⁹
indignabitur cōtra te · percutiam te
gladio eterne damnatiōis. Sꝫ heu
iam non curāt multi q̄ꝫuis eis dn̄s
cōminatur cū eterna pena. Sexti
ſunt ſuper quos deus vult facere te-
ſtimonium q̄ peregrinos opprimūt ·
decipiūt · ⁊ ſpoliāt. Nā ꝑegrini veri
q̄ ſunt in via peregrinationis · ⁊ ꝓpꝰ
deū omnia reliquerūt ſūt filij dei · et
dn̄s ꝓtector eorꝫ ē. Vnde p̄s. Pe
regrinus ſum apud te ſicut omnes
patres mei. Qui illos offēdit meli⁹
eſſet ꝙ offenderet ꝓpriam pupillam

oculi ſui. Vñ ps. Exaudi de⁹ ora-
tionē meã: ⁊ ne ſileas ꝙ ego lędar.
qm̄ ego aduena ⁊ ꝑegrinus ſum. Et
ideo ait dñs ĩ euãgelio. Qđ vni ex
minimis meis feciſtis. mihi feciſtis.
Et ſic ptꝫ ṗmum teſtimoniũ. qđ fac
chriſt⁹ ĩ ꝓpria ꝑſona trinitatꝪ. Se-
cũduꝫ teſtimoniũ ſuꝑ malos vult
adducere cum ſuis duodecim aplis
Unde ActꝪ.ṗ. Ego elegi vos ut ſi-
tis mihi teſtes in hierlin. et in omni
iudea. ⁊ vſqꝫ ad vltimuꝫ terrę. Hi
aũt teſtes predicant tria de chriſto
Primo ſuã largiſſimam remune
rationē benefacientibꝫ et ꝑdicãtib⁹
Unde Mat. xj. Venite ad me oẽs
q̇ laboratis ⁊ onerati eſtis. ⁊ ego re-
ficiam vos. Scđo ſuã piiſſimam
miſericordiaꝫ. Vñ Hiere. iij. Va-
de clama ꝯtra orientē. occidētē. aq̇-
lonem. ⁊ meridiē. dicenſ: Reuertere
ad me aduerſatrix iſrael. ⁊ ego ſuſci-
piã te. Tertio ꝑdicabant ſuaꝫ ſe-
uiſſimã iuſticiam cõtra obſtinatos.
Unde ps. Niſi ꝯuerſi fueritis gla-
diũ vibrabit ⁊c. Hui⁹ legimus figu
ram Heſter. iij. Irat⁹ rex ꝯtra filios
iſrael. et miſit litteras vt oẽs interfi-
cerentur. ſed tandē miſericordia mo
tus. miſit alios nũcios cum litteris
ſignatꝪ anulo regis. et fecit reuocare
ſententiam. et fecit ꝓclamare miſeri-
cordiã. Ita ſpiritualiter in antiqua
lege dedit mortis ſententiã. dicens.
Geñ. ij. In q̄cunqꝫ hora comederi-
tis morte moriemini. Item Ezech.
xviij. Aĩa q̄ peccauerit: ipſa morieť
Sed poſt miſſionem ſpiritusſancti
iſti duodecim nuncij miſſi in q̄tuor
partes mundi teſtimoniũ perhibent
de chriſto. clamantes et nouas lr̄as

miſericordię poꝛtãtes. Iſtę lr̄ę fue-
rũt ſignatę anulo regis. id ē. grã ſpi-
ritusſancti ꝑ ſigna. Vñ ait dñs ad
eos: Ite ĩ orbem vniuerſuꝫ ꝑdicate
euãgeliũ miſericordię et gratię omi
creaturę rationali. Et ſic patꝫ ꝙ te-
ſtimonium vult chriſtus ꝑhibere in
duodecim aplis. Tertio chriſtus
vult teſtimoniũ perhibere ſuꝑ pec-
catores non credētes in creaturis. vi-
delicet in cęlo ⁊ ĩ terra. ⁊ ĩ aliis. Vñ
Job. xx. Reuelabunt cęli iniquita-
tem eius Et tu dñe reſtauras teſtes
ꝯ me. ibidē. x. Huius legim⁹ figurã
DeutꝪ. xxxi. Moyſes dedit filiis iſrł
legem ex precepto domini. ß popul⁹
in primo. ſecundo. tertio. et quarto
annis multum bene ſeruabant legē
decē ꝑceptoruꝫ. ſed ſtatim de die in
diem dimiſerunt. Tũc Moyſes ſcri
pſit ea in vno libro. ⁊ vocauit omnē
multitudinē filiorum iſrael. ⁊ dixit:
Ecce iam me viuente dimittitꝪ legeꝫ
⁊ inique agitꝪ. quid igitur vultis fa-
cere poſt mortē meam? Ego ſcripſi
legem dei mei ĩ h̄ libro. ⁊ volo mecũ
ducere cõtra vos in iudicio. et volo
vocare cęlum ⁊ terraꝫ ꝓ teſtimonio.
Et poſuit librũ in arca fęderis. Ita
ſpiritualiter. chriſt⁹ dedit nob nouã
legē. non a ſeipſo. ß ex deo. ſcꝫ q̄ttu-
or euangelia. Sed in ṗmatiua eccle
ſia ſeruabant vſqꝫ ad trecentos an-
nos. ꝙ tãta fuit charitas inter chri-
ſtianos ꝙ qui duaſ tunicas habuit.
dedit vnã nõ habēti. ⁊ multi opta-
uerũt ꝓ chriſto mori. Sꝫ poſt iſtud
tēpus tepuit charitas de die in diē.
ideo vult dñs libros ſuoꝝ euangeli
orũ ducere ad iudiciũ. et ſumere cę-
lum et terram contra obſtinatos. et

incredulos. Hoc ꝓbat Joh. Apoc. xx. dicẽs: Ecce libri apti ſunt, ⁊ viui ⁊ mortui iudicabũt ex eis. Et ſic p3 ꝙ chriſtus vult teſtimoniũ ꝑhibere ſuper peccatores nõ credẽtes. et obſtinatos in creaturis. Quartũ teſtimoniũ vult dñs exhibere cũ ſuis cicatricibus vulnerũ ꝗ ꝓ nob ſuſtinuit. Unde Joh. Chryſo. ſuper illo verbo Mat. Tunc apparebit ſignum filij hominis. Naz angeli deferent crucem ante eum ⁊ lanceaz ⁊ ſpineã coronã ⁊ clauos ſuper peccatores in teſtimoniũ ⁊ in corpe glorificato ſiue clarificato quod retinuit ꝗn ꝙ vulnerũ cicatrices ꝗ manifeſte apparent. ⁊ clarior eſt ille locus vbi fuerũt illa vulnera maiora tãꝙ ſol ſplendens de eis: vt dĩ. Zach. xij. Uidebunt in quem tranſfixerunt. Huius etiã ponit Joh. Apoc. xix. figuram dicens: Cũ venerit tũc oĩs popul⁹ ꝯgregabitur ante thronuz. vbi videbũt eũ tanꝙ iudicẽ ſedere. ⁊ vnicuiꝙ iudicabit ſm meritum et demeritũ: qꝛ tũc eſt clauſa ſue miſericordie bulla que ĩ hac vita ẽ apta Et tũc non aliud iudicat: niſi quod iuſticia ſtricta dictat. Ideo dicitur Act. x. Ipſe eſt a deo conſtitutus iudex viuorum et mortuorum. Ergo ad thema: Et vos teſtimonium ꝑhibebitis. quia ab initio mecũ eſtis Rogemus dñm ꝙ illo tpe poſſim⁹ ſecure ſtare quando hec erunt.

In die pẽtecoſtes. Sermo. xxxvij.

Spiritusſanctus quem mittet pater in nomine meo, docebit vos omnia. Joh. xiiij. Ad hoc vt aliq̃ petitio audiatur tria ſunt neceſſaria. Primo ex parte donantis pietas. Nã ſi non eſſet pius ſed auarus illũ quẽ petis tunc fruſtra petis. Scdo ex parte petentis idoneitas. ſcz ꝙ non ſit odioſus. ſed amoroſus. qꝛ dona donantur ſm amorem. vt patet. j. Reg. j. Helchana dedit familie ꝑtes vt immolarent. Sed qñ dedit vxori ſue Anne partẽ tũc triſtabat eo ꝙ eã diligebat ⁊ ſteril' fuit. Ideo ſacerdos tẽpli non acceptauit eius munera. Tertio ex parte doni vtilitas. Naz poſſet aliquis petere qđ non eſſet ꝓ eo. nec ſibi vtile. Ideo ait dominus ad diſcipl'os: Petite vt gaudiũ veſtrũ plenũ ſit .i. eternũ. Diſcipuli aũt ꝯſiderabant hec tria Primo ex parte dantiꝭ. ſcz chriſti pietatẽ. Ex parte petentis ꝓpriã neceſſitatẽ. Ex pte doni vtilitatẽ. Ergo petebãt eis mitti ſpiritũſãctum. Et de hoc dicit euãgeliũ.

Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Si q̃s diligit me ſermonẽ meuz ſeruabit. Et pater meus celeſtis diliget eum et ad euz veniemus et manſionẽ apud eum faciemus ꝑ gratiã ſpirituſſancti Qui non diligit me. doctrinam meã non ſeruat. Et ſermonem quez audiſtis non eſt meus. ſz eius q̃ miſit me patris. Hec locut' ſũ vobiſ apud vos manẽs. Paraclitus autẽ ſpũſſanctus quez mittet vobis pater in noĩe meo. ille vos docebit oĩa. ⁊

ſuggeret vobis oīa q̄cunqꝫ
docui vos: vt illa faciatis.
Pacē meā relinquo vobis
Pacem meam do vobis.
Non quō mundus dat do
vobis. qꝛ mūdus pacē non
ſeruat Sed pax mea pꝰ hāc
vitam ē ęterna. Non turbet̄
coꝛ veſtrum: neqꝫ foꝛmidet
Audiſtis qꝛ ego dixi vobis
Vado ꝓ vobis ad patrē in
cęlū ⁊ venio ad vos ſpiritū
ſāctū mittēdo. Si diligere-
tis me gauderetis vtiqꝫ. qꝛ
ad patrē vado. qꝛ pater ma-
ioꝛ me eſt. in eo ꝙ creauit cę
lum ⁊ terram ⁊ oīa Et nunc
dixi vobis priuſq̄ꝫ fiat vt cū
factuꝫ fuerit credatis. Jam
multa non loquoꝛ vobiſcū:
Venit enim pꝛinceps mun-
di. id ē. diabolus. vos tem-
ptando. ſed ī me nō habet
quicq̄ꝫ cōſentiēdo. Sed vt
cognoſcat mundꝰ. qꝛ diligo
patrem. et ſicut mandatum
ab eo accepi. ita facio. Ergo
ad thema: Spūſſanctus quem mit
tet pater in noīe meo docebit vos
oīa. Nota ꝙ ſpūſſanctus quattu-
oꝛ opatur. Pꝛimo eleuat contēpla
tionem. Scd̄o purgat per increpa-
tionem. Tertio rectificat ꝑ directio
nem. Quarto inſtruit ꝑ infoꝛmati-
onem. Pꝛimo dico ꝙ ſpūſſanctꝰ
eleuat mentem hoīuꝫ ꝑ contēplati
onē ad cognoſcēdū cęleſtia. ⁊ deſpi
ciendū terrena. Huiꝰ legimꝰ figurā
Ezech. viij. vbi ait: Steti in campo
magno. ⁊ eleuauit me ſpūs īter cęlū
⁊ terram. ⁊ vidi cęleſtia q̄ erant ꝑfe-
cta. et vidi terrena. Et ecce terra ap
paruit inanis ⁊ vacua. Et ideo cęle-
ſtia deſideraui. et terrena deſpexi.
Jta ſpiritualiter. vnuſquiſqꝫ fidel̄
debet petere ꝓ gratia ſpūſſancti. vt
ipſū eleuet mente. ⁊ ſtet inter cęluꝫ ⁊
terrā oculis mētis. cęleſtia ꝯſiderā-
do ſimul ⁊ terrena. Aſpiciat oculis
mētis ſupra ſe regē cęli. cuius pulcri-
tudinem ſol ⁊ luna mirantur. Cuiꝰ
vultū deſiderant angeli pꝛoſpicere.
Reſpiciat autē terrena. et pꝛincipes
mundi in quibus nō ē veritas neqꝫ
ſalus. Aſpiciat ſupra ſe reginaꝫ cęli.
De q̄ ait p̄s. Aſtitit regina a dextrꝭ
tuis in veſtitu deaurato circūdata
varietate mater miſericoꝛdię Reſpi
ciat mulieres huius mundi ī q̄bus
non ē ſtabilitas. Aſpiciat miliciam
cęleſtis exercitus. ⁊ reſpiciat miliciā
huius mundi q̄ terrena deuaſtāt et
deſtruūt. ſuꝑ quos veniet gladius
ęternę damnatiōis. Aſpiciat ſupra
ſe theſaurū cęleſtem. vbi nec erugo.
nec tinea demolitur. Reſpiciat īfra
ſe theſaurū mundi quem fures effo-
diunt ⁊ furantur. Aſpiciat ſupra ſe
dona de cęlo: de ſpirituſancto ꝓce-
dentia. videlicet donum ſapientię.
ītellectus. ꝯſilij. foꝛtitudinis. timo-
ris. pietatis. ⁊ donum ſcientię. Re-
ſpiciat inferius dona his contraria
ſuperbię. auaricię. luxurię. gulę. irę.
inuidię. acidię. Cum enim pōderas
vnū ꝯtra reliquū. ⁊ cęleſtia appetis.
et terrena ꝓpter eoꝛuꝫ maliciā ſper-
nis. tunc cum ꝓpheta ꝑ ſpiritumſan
ctum inter cęlum ⁊ terram eleuaris.
Secūdo ſpūſſanctus purgat pec
cata ꝑ īcrepationē peccatoꝛum. ⁊ ꝑ
punitionem. Vnde Job. xvi. Cuꝫ

venerit ille arguet mūdū de peccato. Huius legimus figuram Apoc. viij. Accepit angelus thuribulū aureū. ⁊ impleuit illud de igne altaris. ⁊ misit in terrā. ⁊ postea septem angeli cum septem tubis se p̄parabāt. Hec figura ostendit missionem sp̄ūſſancti p̄ plagam male operantibus qui noluerunt audire doctrinā eius. Nā angelus accepit thuribulū aureum: qd̄ ē dilectio. q2 spiritusſanctus ē dilectio que a patre ⁊ filio p̄cedit. ⁊ misit in terrā. id ē. hoīes inflammādo diuino amore. Sed pauci curant. ideo septem angeli cū tubis se p̄parant. plagam p̄ peccatis mūdo inferendo. Primus angel⁹ tuba cecinit: ⁊ venit tonitruū. ⁊ destruxit tertiam p̄tē mūdi. scz arborū. Per arbores nota nobiles: quorum tertia p̄s perit in aīa tonitruo dānatiōis. Una pars sunt nobiles q̄ sunt contenti stipendijs suis. ⁊ defendūt viduas ⁊ orphanos. ⁊ nulli damnuz faciūt. Ista pars nō perit. Secūda pars sunt q̄ moriunt̄. vt paruuli nobiliū. anteq̄ȝ habēt annū discretionis. quia filius nō portat iniq̄tatez patris. q̄ ad aīaȝ. Sȝ tertia p̄s. sūt illi q̄ sūt raptores. et tenēt latrones. Ista p̄s perit cū tonitruo eterne dānationis. Secūdus angelus tuba sua cecinit. ⁊ cecidit de celo mōs magnus ardēs in mare. et tertia p̄s nauium interijt. Quid p̄ naues nisi mercatores notant̄. quoꝝ tertia p̄s debet interire in anima. Una p̄s ē illa que vendit et emit sine dolo et ditantur. Secunda pars. q̄ emunt agros. ⁊ vineas. ⁊ oues et boues. et apes; Et quicquid deus dederit in his sunt cōtenti. sicut fuerunt patriarche et p̄phete q̄ sunt saluati. Sȝ tertia pars q̄ perit eternaliter. hi sūt qui vendūt cuȝ fraude ⁊ dolo. Un̄ p̄s. Perdet oēs q̄ loquuntur mendacium. Tertius angel⁹ tuba cecinit. ⁊ cecidit de celo magna stella ī flumine. cui nomen absinthium. ⁊ inde aque amare facte sunt. ⁊ hoīes mortui sunt ex aquis. Per hos nota laboratores: ⁊ cōmunez populū. videlicet mechanicos. quoꝝ p̄s tria morietur in aqua. Una est q̄ laborant fideliter: et nutriūt filios suos. ⁊ dant elemosynā suam pauperib⁹. Un̄ p̄s. Labores manuū tuarū q2 mānducabis beat⁹ es. Alia p̄s. q̄ bn̄ laborauerūt. ⁊ de laborib⁹ cū habēt necessitatem. seruiūt deo. ⁊ dant elemosynam pauperib⁹. ⁊ frequentant ecclesiā. Sed tertia p̄s q̄ moritur in anima. sunt mali operatores q̄ homines decipiunt. et iurant q̄ sit bonum cū sit malū. ⁊ sabbatū nō custodiunt. Ista p̄s morietur. Quart⁹ angelus tuba cecinit ⁊ cecidit grando. ⁊ p̄cussit tertiā p̄tem feni ⁊ terre. Per hoc nota rusticos q̄ colūt terram quoꝝ similit̄ tertia pars perit. Una p̄s est illa q̄ colunt agrum fideliter. ⁊ p̄ximo non nocebūt. ⁊ dāt decimas. ⁊ dant elemosynā mendicantibus. Alia p̄s saluatur. qui custodiunt sabbatum. et vadūt dominicis diebus ad ecclesiam. et seruiūt creatori. ⁊ sunt patientes. hi saluantur. Sed tertia pars p̄ grandineȝ eterne dānationis destruitur. sicut agricole siue rustici qui furant̄ agrū ⁊ frumentum proximi. et ad ecclesiā ire nolunt. inebriantur. rixant̄. Ista

pars ꝑiit. **Quintus** angelus tu-
ba cecinit· et tertia pars ſolis et lunę
⁊ ſtellarum percuſſa eſt. Per hō no-
tatur ſtatus p̄ſbyterorū: ⁊ religioſo-
rum · q̇ deberet lucere ī eccleſia ſicut
ſtellę·ſol· ⁊ luna·ſed tertia pars per-
cutitur. Una pars quę non percuti
tur ſunt tria vota obſeruantes·ſciꝫ
paupertatē·caſtitatem · ⁊ obediētiā·
Alia ꝑs q̄ ſaluat̄ ſunt p̄ſbyteri deo
deuote horas canonicas perſoluen-
tes·exempla bona dantes. Et q̇cq̇d
ſuperhabent d̄ prębendis · elemoſy-
nas dantes·hi ſaluantur. Sed ter-
tia pars videlicet inobediētes·luxu-
rioſe viuentes · diuitias magis q̄ꝫ ſa-
lutem animę cupientes·hi ꝑcutiūt̄.
Sextus angelus tuba cecinit·et
apertus eſt fons abyſſi· et exierūt lo-
cuſtę·i·habētes loricas ferreas·dē-
tes leonum·capillos mulierū ·et ter-
ram maculauerunt Hic deſcribitur
ſtatus huius mundi. Naꝫ per iſtas
locuſtas notantur ſuperbi· qui iam
portant veſtimenta locuſtaruꝫ· lon-
gas manicas vſqꝫ ad terram quaſi
volare volentes·ſed non ad celum·
loricas ferreas quia ſūt indurati ·ca-
pillos mulieruꝫ ·quia mulieres iam
vt placeant amatoribus mūdi·alie-
nos crines faciunt·et iuxta aures ſic̄
arietes cornua. Et iſte malus vſus
venit de puteo abyſſi infernalis ad
queꝫ tendunt. **Septimus** ange-
lus tuba cecinit·et audiuit Johan-
nes vocē de celo clamantem: Factū
eſt: et vidit mulierez ſtantem in aere
amictā ſole·⁊ luna ſub pedibus eiꝰ·
et coronam duodecim ſtellarum in
capite eius. Hic deſcribitur ſtatus
iuſtorum. Nam poſt tribulationem

malorum eſt congregatio fidelium:
qui verum ſolem iuſticię chriſtū ſūt
ſecuti: et luna ſub pedibus·quia ter-
rena deſpiciebant. Coronā duode-
cim ſtellarum in capite·quia duode
cim articulos fidei tenuerunt. Ideo
ſpiritusſanctus purgat per increpati
onem· vt vnuſqſqꝫ ſe in hac vita ſer
uet vt tunc ſecure poſſet ſtare. **Ter-
tio** ſpiritusſanctus rectificat per di-
rectionem. Et quia intentio portat
vexillum in regno virtutuꝫ ⁊ conſci-
entię: Ideo neceſſe eſt vt ſpiritusſan
ctus rectificet intentionem. Nā q̄t-
tuor genera hominum ſunt ī eccleſia
quoruꝫ intentio non eſt recta· ⁊ via
ꝑ quā ambulāt eſt curua **Huius**
legimus figuram. Prouͤ. xxx. Sa-
lomon ait: Tria ſunt mihi difficili-
ma·et quartum penitus ignoro·vi-
delicet viam aquilę volantis · viaꝫ
colubri ſuper terram·viam nauis in
mari·et viam viri in adoleſcētia ſua
Ideo depingebant Salomonē in
dei in introitu ipſius templi in hūc
modum. Ipſe ſedebat in throno re
gali·et ſuper eum aquila volās· ad
quam ait: Viam aquilę ſequi nolo
Ad dexteraꝫ coluber· ad quem ait:
Eiꝰ viā ſeq̇ nolo. Ad ſiniſtrā nauis
ꝑ mare nauigās·ad quam ait: Viā
eius ſeq̇ nolo. Infra eum adoleſcēs
inconſtans·ad quem ait: Viā eius
ſequi nolo. Ad propoſitū. **Quat-
tuor** ſunt genera hominuꝫ in eccle
ſia·quorum via nec intentio ē recta·
Primi ſunt hypocritę q̄ aſſimilā
tur aquilis. Nam aquila volat ī al
tis·et tamen predam capit in terris.
Ita hypocritę apparent quaſi aq̄lę
volātes·tñ ſūt homines decipiētes.

Secundi ſunt mendaciū loquē-
tes :et verba diſcordie ſeminantes.
Iſti aſſimilantur colubris: qui ve-
nenum diſcordie ſeminant inter cō-
cordiam. Tertij ſūt verbis adula-
torijs ſimulātes. Hi aſſimilant̃ na-
uibus per viam maris. Sicut enim
nauis ꝑtranſit mare· ⁊ tamen veſti-
gia non poſſunt inueniri. Ita multi
gerūt mel ī ore· ⁊ fel in corde· quoꝝ
nec via nec ītētio ē recta. Quarti
ſunt luxurioſi· videlicet viri in ado-
leſcentia qui eſt incōſtans. Sꝫ cum
venerit ſpiritusſanctus :facit in his
viam rectam: ⁊ intentionem bonā:
Facit de hypocritis iuſtos· facit de
adulatorib⁹ ꝑfectos· et facit d̾ luxu-
rioſis caſtos: Ideo petit eccleſia in
hymno quē hodie canimus ad lau-
dem ſāctiſpiritus: Veni creator ſpi
ritus mentes tuorū viſita ⁊c. Et ſic
p̄tꝫ ꝙ ſpiritusſanctus rectificat intē-
tiones hominum. Quarto dico
ꝙ gratia ſpiritusſancti inſtruit p̱ in-
formationem ſciētie bonitatis. Unn̄
ps. Bonitatem ⁊ diſciplinam· ⁊ ſci-
entiam doce me. Unde Sap: vij.
Spūſſanctus eſt omnium artifex· ⁊
omnem habet virtutem. Sūt aūt
ſeptē artes quas docet ſpiritusſan-
ctus: quas multi vertunt in malū
Cui⁹ legimus figurā Gen. xlj. Ui
dit pharao in ſpiritu calamum vnū
in agro habentem ſeptē ſpicas. Ca-
lamus in agro eſt homo in mundo:
habens ſeptem artes que ipſum ho-
noratum et glorioſum faciunt omni
mundo p̱ ſpiritumſanctū qui eſt ar-
tifex omnē habens ſcientiam. Pri
ma ſciētia eſt grāmatica que docet
recte loqui. Ille enim laudat̃ a lit-
teratis: qui dicit̃ bonus grāmatic⁹.
ſed ille magis laudatur a deo q̇ nul-
lū decipit· et veritatē ſemp̱ tenet· qꝛ
deus veritas ē. Scd̓a ſcientia eſt
phyſica· que docet circa naturalia·
videlicet herbas· arbores· et lapi-
des precioſos ⁊c. Et ille multū lau-
datur a mundo qui talem ſcit ſcien-
tiā· ſed ille laudat̃ magis a deo ⁊ an-
gelis ·et eſt corā illis bonus phyſic⁹
qui creatorem ī creaturis cognoſcit:
et gratias agit ꝙ ipſū dn̄m ꝯſtituit
omniū creaturarū mūdi. Tertia
ſcientia eſt geometria que docet mē-
ſurare· vt multi ita ſubtiliter ſciunt
mēſurare altitudines turrium ⁊ mō-
tium· et profunditatem maris inue-
ſtigare· ⁊ per circulos omnia ſubtili-
ter ordinare· ille multū laudatur in
mundo· ſed ille quem docet ſpiritus-
ſanctus· ⁊ facit eū geometram· qui
quotidie menſurat tēpus a deo ſibi
impenſum ꝙ nō inutiliter ꝯſumat:
et menſurat in corde bona opera et
mala· vt valeat reddere rationem.
Quarta ſcientia eſt theologia· q̄
docet ſacram ſcripturam· vt bibliā·
euangelia· ⁊ omnes libros ſacre ſcri-
pture· qui iſtam ſcientiam ſciunt· et
iſti multum laudant̃· Sed tū multi
ſunt qui ſunt theologi· et omnem
bibliam ⁊ libros ſciūt· et ſeipſos ne-
ſciūt: ideo docet ſpiritusſanctus ho-
minē vt ſeipſū cognoſcat. Et multi
ſūt q̇ ſolū ſciunt vnum pater noſter
et aue maria· ⁊ magis laudantur q̄
magni theologi. Unde Aug⁹. In
die iudicij ſurgent indocti· ⁊ cōdem-
nabūt nos doctos. Quinta ſcien-
tia eſt muſica docens ꝑfecte ⁊ ſubti-
liter cātare. Et ille multū laudatur

a mundo q̇ eſt bon⁹ muſicus. Sꝫ il-
le magis laudatur a deo et angelis
q̇ ſcit deuote orare. elemoſynã da-
re. ⁊ ieiunare. q̄ꝛ non clamor ſ꞉ amor
ſonat ĩ aure dei. nõ vox ſ꞉ votũ. nõ
chordula ſ꞉ cor deuotũ. **Sexta** ſci-
entia ē rhetorica: que docet hoĩem
bene ſcribere. ꝑfecte ⁊ ornate loq̇. et
dictare. Et ille bñ laudat᷑. Sed ille
plus laudat᷑ quē ſpũſſanct⁹ oĩa do-
cet verba dei ſcribere ĩ corde ſuo. et
facere illud qđ placet ſuo creatori.
ſicut dĩ de beata virgine: Oĩa v̄ba
chriſti ꝯferēs in corde ſuo tãq̄ꝫ in li-
bro. **Septima** ſciētia ē aſtrono-
mia: que docet ſtellas dinumerare.
curſũ ſolis. ⁊ lune. ⁊ ſtellaꝝ inueſtiga-
re. Et ille laudat᷑ a mundo. Sꝫ ille
pl⁹ laudat᷑ quem docet ſpũſſanctus
ſtellas inſpicere. ſolē. ⁊ lunã. et crea-
torem laudat: ſi placeret deo ſemꝑ
laudare optaret. Et ponit omnem
voluntatē ſuã ad volũtatem dei. ſi
pluit. pluat: ſi ſol lucet. luceat: Et
cogitat: Ecce quãta pulcritudo ē ĩ
celo ſuperiori. et quo tãta pulcritu-
do eſt in celo inferiori. Et ſic illas ſe-
ptem artes vel ſciētias docet vti ſpi-
ritusſanct⁹. ad laudē et honorē dei.
Tunc in vno calamo ſtant ſeptem
ſpice plene virtutib⁹. Ideo patet ꝙ
ſpũſſanctus docet ⁊ informat.

Feria ſecunda.
Sermo. xxxviiij.

Ux venit ĩ

i mundũ. Job. iij. Tria
ſunt ſigna veri amoris vni⁹ ad alteꝝ.
Primũ ē inſtructio in agēdis q̇d
agere ⁊ vitare debeat. Vñ Eccl. vij.
Filij tibi ſunt. erudi illos. **Scđm**
eſt ſubuentio ĩ reb⁹ neceſſarijs. Eccl.
xxix. Perde pecuniã ꝓpter amicũ
tuũ. ⁊ ĩ neceſſitate illi⁹ nõ abſcõdas
eam. **Tertiũ** vt ſi neceſſe fuerit ꝙ
etiã ꝓpter amicũ ſuum exponat ſe in
ꝑiculũ mortis. Unde Heſter. iiij.
Tradã me morti ꝓ vobis. Iſta tria
ſigna veri amoris oſtēdit pat᷑ circa
gen⁹ hũanũ q̇ nos ꝑ ſpiritũ ſanctũ
docuit quē miſit ĩ antiq̄ lege ꝓphis
vt ꝓplm erudirent. et in noua lege
aplis. vt mũdũ docerēt tanq̄ꝫ filios
dei. Itē oĩa poſuit ĩ creatiōe ꝓpter
nos. Naꝫ creauit ſolē et lunã ꝓpter
nos. ⁊ creauit aĩalia ꝓpt᷑ nos. Vñ
dicit ps. Nũq̇d mãducabo carnes
taurorũ. aut ſanguinem hircoꝝ po-
tabo? Ergo nõ ꝓpt᷑ me ſ꞉ ꝓpter te cre-
aui illa. Itē filiũ ſuũ ꝓpter nos tãq̄ꝫ
ſeipſũ nõ ſolũ expoſuit ꝑiculo mor-
tis. ſ꞉ in mortē amariſſimã ⁊ turpiſſi-
mam. Et de h̓ dicit᷑ in euangelio.

**N illo tpe dixit Jeſus
diſciplis ſuis. Sic de-
us dilexit mundũ vt filium
ſuũ vnigenitũ daret ꝓ hoĩe
vt omnis q̇ credit in illũ nõ
pereat ĩ aĩa. ſꝫ habeat vitā
eternã. Non eñ miſit deus
filiũ ſuũ ĩ mũdũ vt cõdēnet
hoĩeꝫ. ſed vt ſaluet᷑ homo ꝑ
ipſũ. Qui credit ĩ eũ non cõ-
demnat᷑. Qui aũt nõ credit
iam iudicatus ē ad morteꝫ
eternã. q̄ꝛ nõ credit in noĩe
vnigeniti filij dei. Hoc aũt
ē iudiciuꝫ cõdēnationis. q̄ꝛ
lux venit ĩ mundũ. ⁊ dilexe-
rũt hoĩes magis tenebras.**

q̄ꝫ lucem. Tenebrę aūt ſunt eoꝝ opa mala. Oīs eni q̄ male agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucē· vt nō arguatur opa eius. Qui autē facit veritatē· venit ad lucē: vt manifeſtetur opa eius· q2 ī deo facta ſunt. Ad thema. Lux venit in mūdū. Nota ꝙ q̄druplex ē lux Prima lux ē chriſtus. Scd̄a ē gratia ſpūſſancti. Tertia lux ē hō iuſtꝰ Quarta lux ē glīa ętna. Primo dico ꝙ chriſtꝰ filiꝰ dei viui· miſſus ī hūc mūdū ꝓ nob̄ dr̄ lux. Et hoc ꝓpter multa. Primo· q2 lux hꝫ altiorē locū in creaturis· vt patꝫ ī ſtellis· luna· ⁊ ſole· q̄ ſtant ſup̄ oīa elemēta locata. Ita chriſtꝰ excellentiorē locū habet ſup̲ omnes choros angeloꝝ̄ et ſup̲ oēs electos ī cęlo. Vnde ait apl̄s Heb. x. Sedet ad dexterā dei pr̄is omnipotētis. Et ipſe dicit Eccl. xxiiij Ego ī altiſſimis habito· ⁊ thronus meꝰ in colūna nubis. Scd̄o dr̄ lux filiꝰ dei· q2 ſine luce hō nō poteſt bona facere. Sic ſine chriſto hō nō pōt facere opa meritoria. Vn̄ dicit in euāgelio Joh. xv. Sine me nihil poteſtis facere. Tertio dr̄ lux chriſtus: q2 mūdū illuminat ſuis doctrinis· meritis· ⁊ exēplis. Vn̄ dr̄ Joh. viij. Ego ſum lux mūdi· q̇ ſeq̇tur me· nō ambulat ī tenebris· ſed habebit lumen vitę. Huius legimus figuram Geñ. p̄. Terra erit īanis ⁊ vacua· ⁊ tenebrę erant ſup̲ faciem abyſſi: Dixitq3 deꝰ ante creationem oīum creaturarū: Fiat lux· et facta ē lux. Et vidit deus ꝙ eſſet valde bonū: Et terra germinauit herbā virentem· ⁊ fecit fructū multiplicem ƀm ſpecies ſuas. Ita ſpiritualiter· humana natura per peccatum fuit lapſa in tenebris et vmbra mortis· ꝙ nō niſi ſpinas et tribulos germinauit vitioꝝ. Vn̄ videmus ꝙ terra carēs luce eſt ſterilis· ⁊ niſi ſpinas ⁊ tribulos ꝓfert Erant igitꝰ ſuperficies cordis noſtri tenebrę. Et ideo facti fueramꝰ velut abyſſi. Et ideo non poterat propter abyſſum noſtroꝝ peccatoꝝ ⁊ vitioꝝ deus videre ſup̲ faciē aīę. Sed pater in diuinis vidēs nr̄as tenebras· dixit: Fiat lux ī mūdo· qn̄ ſcꝫ miſit filiū ſuū vnigenitū Jeſum chriſtū in vterum virginis. Et lux luxit in mūdo quando chriſtus exiuit vterum virginis· ⁊ mundum illuminauit· et terra· id eſt· hō de terra· germinauit herbā virentē ⁊ fructū ƀm ſpecies ſuas· id ē· virtutes diuerſas· mediāte chriſto. Vn̄ ait Augꝰ ī libro de ſpiritu et aīa. Erat inquit nubes tenebroſa an̄ oculos meos· ⁊ in tenebris ambulabā· ſed venit illuminator meꝰ ⁊ deduxit me de tenebris in lucē. Et ſic patet ꝙ chriſtus eſt lux tenens ſupremum locum· et ſine chriſto nihil meritorie poſſumus operari. Secundo gratia ſpiritusſancti dicitur lux. Vnde dicit chriſtus ī euāgelio Joh. xij. Dum lucē habetis credite in lucem: vt filij lucis ſitis. Naꝫ videmus qn̄ homo eſt in tenebris non percipit quę ſibi ſunt nociua· vtrum ꝓpe vel lōge ſint. Poſſet enim hō in tenebris dormire īter ſerpentes venenoſos ꝙ neſciret· ſed quando lux veniret cognoſceret ꝙ fuit ī magno periculo. Ita peccator exiſtēs ī mortalibus peccatis· dormit ⁊ ambulat in tenebris īter vermes conſciētię· et

ĩter ſerpẽtes demonũ. Et hͦ cogno-
ſcere nõ põt. niſi mediante grã ſpiri
tuſſancti. Cuius legimus figuram
Act. xij. Petrus erat in tenebris. et
omnis populus iudeoꝝ expectabat
vt educeret. ꝛ interficeretur. hͦ venit
angelus: quem miſit dñs. et eduxit
eum dicens: Surge ſequere me. Et
ſurgẽs ſecutus ẽ eũ. Et ceciderunt
catene de manibus ſuis. ꝛ ꝑtranſijt
portã ferream. Et poſtea ait: Nũc
ſcio vere. qꝛ miſit dñs angelũ ſuum
ꝛ liberauit me de tenebris. ꝛ de omĩ
expectatione plebis iudeorum. Ita
moraliter. peccator ẽ vinctꝰ catenis
peccatoꝝ: et ſolui nõ põt. qꝛ tenebre
ſunt in habitaculo cordis. expectat
eũ pplˢ infernoꝝ. vt tradat ad eter-
nã mortẽ. ſed mittit dñs ſpiritũſan
ctũ. vt ſurgat ꝛ ſequat eũ ex portam
ferreã. Et dũ ſurgit ꝑ peccati ꝯfeſſi-
onẽ. ſoluit catena vitioꝝ: qñ ſacer-
dos ponit manũ ſupra caput eiꝰ. et
reſtituit in pͥſtinã grãm. tũc vadens
bene põt cogitare retrorſũ ad vitia.
ꝛ dicere: Nũc ſcio vere qꝛ miſit dñs
grãm ſpũſſancti. et liberatꝰ ſũ ab omĩ
expectatiõe plebis infernoꝝ. quia ſi
mortuꝰ eſſem in talibꝫ peccatis. eter-
naliter dãnatꝰ fuiſſem. Vñ Augꝰ
ĩ ſoliloq̄o. Cõuerſus vidi tenebras
in qbꝫ fuerã: ꝛ abyſſum peccatoꝝ in
q̃ iacuerã. Ve tenebris in quibꝫ ce-
lum vidi. nec me cognoui. ꝛ te dñm
dereliqui. q̃ es lux vera. Et ſic patꝫ
ꝙ gratia ſpiritusſãcti dicit lux. ideo
lux venit in mũdũ. Tertio iuſtus
homo dicit lux. Vnde Matth. v.
dñs dixit ad diſciplos et ad omnes
iuſtos: Vos eſtis lux mũdi. Quare.
qꝛ lux multiplicat fructꝰ. Quanto
enĩ terra magis hꝫ de luce. tãto plꝰ
habet ꝺ fructibꝫ bonis. Vñ aliq̄ſ
valles vbi nõ ẽ lux. ibi nõ ẽ fructus
Itẽ lux multo plus cõmunicat alijs
q̃ ſibijpſi. Ita iuſtꝰ cõmunicat gra
tiam ſibi a deo datam alijs cum di-
lectione. Vnde dĩ Sap. vij. Gra-
tiam quam habui ſine inuidia com
munico. ꝛ honeſtatem nõ abſcõdo
Item manifeſtat ſeipſã. Non ẽ ne-
ceſſe lucẽ abſcondere. ſꝫ ponit ſupra
candelabꝝ. Ita chriſtus poſuit nos
fideles in ſancta eccleſia: vbi alij vi-
deant nr̃a bona opa. ꝛ ꝓuocent ad
ſimilia. Vnde Mat. v. Sic luceãt
opa veſtra bona vt vidẽtes glorifi-
cent patrẽ veſtrũ q̃ in celis eſt. Itẽ
quia lux lucet ad multas imũdicias
mũdi. vt patet de ſole. ꝛ tamen non
maculatur. Ita iuſtus homo inter
infideles peccatores ꝑdicat verbũ
dei. ꝛ multos peccatores videt ꝛ ſu-
perbos mundi. ꝛ tñ inde non macu
latur in ꝯſcientia nec ĩ anima. Vnde
Petrꝰ. j. Petri. ij. Cõuerſationeꝫ
veſtrã inter gẽtes habentes bonam
vt emendent q̃ vos videant. Cuiꝰ
legimus figurã. Exo. xxvij. Domi-
nus ꝑcepit Moyſi et ſuis ſucceſſori-
bus: ꝙ ſemper deberet eſſe in taber-
naculo vel in templo. lucerna ardẽs
ꝛ nunq̃ꝫ extingui. quã pͥſbyter tem-
pli deberet nutrire ꝙ non extingue-
ret. oleũ infundẽdo. Propterea ha
bet eccleſia ex antiq̃ lege ꝙ in omni
bus eccleſijs cathedralibus et religi
oſorum habẽt lucernas vel lampa-
des. que nunq̃ꝫ debẽt extingui. Ita
ſpũaliter. lumen iuſticie iuſti homi-
nis nunq̃ꝫ debet extingui in templo
ꝯſcientie. vt aĩa videat opa verifica

et ſemꝑ debet infundi oleum pietatis vt nõ extinguatur. Et tunc talis iuſtus in cuiꝰ corde ē lampas charitatis ⁊ infundit oleũ humilitatꝭ vꝫ cõmunicare omnib⁹ ītrãtib⁹ eccliaꝫ ſuũ lumē per exempla bona instructiones bonas ⁊ ꝑ orationes deuotas. Sic lux id eſt iuſtꝰ multiplicat fructus bonoꝝ opeꝝ ⁊ multis ꝓdeſt ad laudem dei. Unde Gregꝰ. Illa virtꝰ plures edificat et nob̄ gloriaꝫ ęternam miniſtrat q̄ in hũilitate nutrimentũ habet. Ut patet de virginibus quinqꝫ prudentibus quę habuerũt lãpades ardẽtes. ideo ītromiſſe ſunt ad ianuã vitę ęternę. Sꝫ q̄nqꝫ fatuę non habẽtes lampades charitatis non oleũ humilitatis expulſę et portę clauſę ſunt ante eas. Et ſic patet ꝙ homo iuſtus dicitur lux. Ideo lux venit ī mũdũ. Quarto luxꝰ dicitur gloria ęterna. Eſa. lx Erit dñs populo ſuo gloria in lucē ſempiternam. Et ratio eſt. quia lux miniſtrat vitã. ita gloria ęterna miniſtrat vitam ęternaꝫ. Ideo dic̄ ps Emitte lucem tuam et veritatē tuã. ipſa me deduxerunt ⁊ adduxerunt ī montem ſanctum tuum. Item quia lux lętificat. vt patet de auibꝰ q̄ q̄n ſedent in tenebris non lętantur. ſed adueniente lucē cantant et lętantur Ita animę electorum hic in tenebris mũdi non ſunt lętę. ſed venientes ad lucem ęternaꝫ gaudent ⁊ lętantur. Huius legimus figurã Ezech. xliij. dicit Ezechiel: Uidi et ecce aq̄ egrediebant ſub limine domus dei. vbi erat claritas īmenſa. et aquę deſcendebant in templuꝫ ⁊ facies domus verſa fuit in orientem. et aquę ſplendebant vt cryſtallus. Cuiꝰ impetus fluminis lętificat ciuitatē dei Ita moraliter per hanc aquaꝫ egredientem de domo dei. vbi tanta fuit lux claritatis. nota gaudium electorum. Nam fluminis eius impetus lętificat ciuitatem dei. id eſt. vitam ęternam vbi omnes gaudent. Unde dicitꝰ Sap. x. Dedi iuſtis et electis claritatem ęternam: vt luceant corã deo in lumine viuentium.

Feria tertia. Sermo xxxix.

Ego ſum hoſtiũ. ꝑ me ſi quis introierit ſaluabitꝰ. Joh. x. Unde notanduꝫ ꝙ deꝰ pater ab initio duos ordines tanqꝫ ī duob⁹ clauſtris ordinauit: vnũ paradiſũ terreſtrē aliũ ī cęlo. Sꝫ ꝺ clauſtro īnocẽtię apoſtatauit hõ quī expulſus ꝓpter peccatũ fuit ꝺ paradiſo. De clauſtro ſupiori apoſtatauit angelꝰ lucifer cũ ſuis. Sed deꝰ pater miſit ꝓpriũ filiũ vt reuocaret hoīeꝫ tãqꝫ ouē errãtē ſine paſtore. Unde ps. Erraui ſicut ouis q̄ periit. Sꝫ q̄re nõ reuocauit apoſtatã q̄ cecidit ꝺ ſupmo ordine. ſcꝫ luciferũ cũ ſuis. Ratio ē. q2 hõ erat fragilis naturę. q2 de terra formatꝰ Ideo magis ei cõpatiebatꝰ. Ergo hõ petiuit hũiliter deũ patrē ꝓ reuocatiõe et liberatione. vt ptꝫ ꝺ ſanctꝭ patriarchis ⁊ ꝓphetis: Sꝫ ꝺ humilitate demonis nullibi legitꝰ. q2 induratꝰ eſt in ſua ſuperbia: ꝙ noluit ſe humiliare erga ſuũ creatorē. Sicut legitꝰ de ſancto machario epo. qui orauit ꝓ demonib⁹. vt eos deꝰ recipet ad

gratiaȝ · et cōpateretur eorū miserię.
Rn̄dit ei deꝰ: Si vellēt se hūiliare:
⁊ veniā petere · reciperē eos ad grām.
Tunc postea apparuit ei diabolus
īterrogās eū qd respōderet ei dn̄s.
Dixit. Si velles te hūilare ⁊ veniā
petere. Respōdit diabolꝰ: Hoc nul-
lo mō faciā · ſ deꝰ debet se corā nob
humiliare · qr iniuriaȝ nob fecit. Et
ergo christꝰ solū missus est ad illos
reuocandos qui se humiliant · et pę-
nitentiam agunt · ⁊ isti ꝑtinēt ad cō-
gregationeȝ diuinę hereditatis ad
quā sumꝰ vocati · et hoc patet ī euā-
gelio hodierno.

Dixit Jesus discipulis
suis: Amen amen dico
vobis · id est · vere · qui nō in-
trat ꝑ hostiū humilitatis in
ouile cōgregatiōis fidelita-
tis · sed aliūde · videlȝ ꝑ viaȝ
supbię et icredulitatis ascē-
dit · ille fur est et latro. Qui
aūt intrat ꝑ hostium verę fi-
dei · huic hostiarius aperit ·
q ē christus. Et oues · i · fide-
les · quos reuocauit · audiēt
vocē eius · scȝ suę ꝑdicatio-
nis · Et ꝓprias oues q̄s pri-
mitus vocauit · videlȝ duo-
decim apostolos vocat no-
minatim · et ipsas educit Et
cū ꝓprias oues · id ē · aplos
miserit · vadit ante eos ꝑ spi-
ritum sanctū: eos cōfortan-
do · et vocē eius audiūt et se-
quūtur. Alienū nō sequunt
id est · diaboli insidias · ſȝ fu-
giunt ab eo · quia non noue-
runt vocem alienorū · Hoc
ꝓuerbiū dixit eis Jesus de
reuocatiōe humilitatis. Il-
li nō intellexerūt eum quid
loquebatur eis Iterū dixit
eis · Amen amē dico vobis ·
id ē · vere · ego sum hostium.
Oēs qui ante me fuerūt fu-
res sūt ⁊ latrones · sicut sūt
diabolus et mundus. Sed
nō audierūt eos oues · id ē ·
sancti ꝓphetę ⁊ electi dei · ꝑ
me si qs introierit saluabit
et pascua inueniet · siue egre-
diendo siue ingrediēdo In-
grediendo ad fideȝ · egredi-
endo de hoc mundo ad pa-
trem. Fur · id ē diabolus nō
venit: nisi vt mactet et furet
oues · et perdat cōdēnando.
Ego veni vt vitaȝ habeant
et abundātius habeāt post
hanc vitaȝ in ęternitate. Ad
thema: Ego sum hostiū · ꝑ me si qs
introierit saluabit. Joh. x. Sūt
enī q̄ttuor ꝑtes mūdi q̄ habēt suas
portas. Oriēs habet tres. Occidēs
hȝ tres. Meridionalis tres · Sptē-
trionalis tres. Per has tres portas
oportet nos itrare ī gaudiū cęlestis
gaudij. Huius legimꝰ figurā Apoc.
xxi. Venit ad me vnus de septem
angelis · ⁊ dixit mihi: Ueni ostēdaȝ
tibi ciuitatē nouā hierusalē supnā ·
et claritatem eius splendenteȝ · et la-
pides preciosi erant in circuitu eius ·
⁊ habebat murum altum · et portas
duodecim · tres ab oriēte · tres ab oc-
cidente · tres ab austro · ⁊ tres ab aq-
lone. Ita spiritualiter ꝑ hāc ciuita-
tem hierusalem nouam nota. cęlestē
patriam · cuius lumen claritatis: est
ita magnum quod splendet a facie

dei· q̄ non indiget ſole neq̄z luna.
Murus eius alt⁹· quia neq̄z clamor
neq̄z mors· neq̄z diſcordia poſſunt
intrare. Habet h̄ ciuitas duodecī
portas per quas oportet vnūquēq̄z
ītrare. Prima ps illius ciuitatis
ē oriēs. Et habet tres partes ab ori-
ente que vocat̄ natiuitas hominis.
Nam per primā portam tranſit hō
cuz naſcitur in mundū nudus pau-
per ⁊ in miſeria et dolore. Unde dr̄
Job .p̄. Nudus egreſſus ſū ab vte-
ro matris meę· et nudus reuertar il-
luc. Item idē Job .xiiij. Inter oēs
creaturas pauperior naſcit̄ homo·
Mendicat etenim lanam de oue· li
num de terra· coriū de equo vel bo-
ue· piſces de aqua· ⁊ ſic de alijs· ⁊ ſic
in paupertate· nuditate· et miſeria·
intrat per portam primaz. Scd̄a
ab oriēte natiuitatꝭ eſt porta baptiſ-
matis· que ē ianua et porta ſalutis.
Primo enim quādo homo per illā
tranſit· ibi abſoluitur ab omnibus
peccatis originalibus· et ibidem re-
nunciat et abnegat diabolo ⁊ pom-
pis eius· ⁊ facit homagium ipſi deo
et angelis eius. Un̄ Aug⁹. Baptiſ-
mus eſt prima porta gratię et miſe-
cordię ⁊ omnium ſacramentorū pri-
mus introit⁹. Tertia porta ab ori-
ente ē cōfirmationis. Unde confir-
matio a ſanctꝭ patribus inſtituta ē·
quia quando homo incipit florere ī
mundo· a tribus ſtatim impugna
tur· videlz diabolo mundo ⁊ ꝓpria
carne. Sed deb et ꝯfirmari in omni
bono· ſicut epiſcopus ſupra ſanctū
oleū ⁊ chriſma· multas legit benedi
ctiones· vt illa ꝯfirmatio fiat homi-
ni defenſio ꝯtra demonem· mundū
et carnē. Et hęc cōfirmatio venit ex
antiq̄ lege. Nā legim⁹ .j. Regū. viij
quando filij iſrael intrauerūt terraz
promiſſionis ꝑ mare rubrū· et ꝑ ior-
danem ad poſſidendam eā· fuerunt
multipliciter impugnati ab inimicꝭ.
Sed venerunt ſeniores ad ꝓphetaz
domini ſamuelē· et petierunt vt vn-
geret eis regem· qui orauit dn̄m vt
mitteret ſibi vnū quem vngeret eis
Et miſit dn̄s ſaul iuuenem· fortez·
et elegantis formę et ſtatuere. Quē
ꝓpheta duxit ꝑ portas tabernaculi
⁊ ī cornu altaris vngebat ipſū chri-
mate in regē· dicenſ: Pugna fortit̄
bella que tibi euenient. Ita ſpiritu-
aliter· quando homo venit primo ꝑ
duas portas· natiuitatiſ· ⁊ iordanis
baptiſmatis· et in mūdo incipit flo
rere· tunc multis impugnationibus
tribulatur· nunc a mundo· nūc a di
abolo· nunc a propria carne: Debet
ergo duci ad epiſcopum· vt vngat
ipſū in regē virtutū: vt viriliter pu-
gnet contra vitia. Et cuz diabolus
vidit q̄ chriſmate eſt vnct⁹ tāq̄z rex
fugit. Ideo a ſanctis patribus ⁊ ꝓ-
phetis nouę legis ;ē hęc cōfirmatio
inuenta. Et ſic ꝑtranſiuit homo per
tres portas primas verſus orientez
id ē· natiuitatē. Scd̄a ps ciuitatꝭ
hierl'm habuit tres portas· et h̄ fuit
aquilo. Per iſtā portam trāſit̄ ad
infernuz· q̄r dr̄ Hiere .j. Ab aq̄lone
pandet̄ omne maluz. Quādo enim
hō peccat mortaliter· tunc vadit ad
portas ęternę damnationis. Debet
igitur peccator reuerti de portis pec
catorū· ⁊ ire ꝑ tres portas q̄ vadunt
ad ciuitatem hieruſalez. Prima
ē contritio cordis. Nā ſm̄ doctores

contritio eſt dolor voluntarie aſſū-
ptus ꝑ peccatis cum ꝓpoſito ꝯfiten-
di ⁊ ſatiſfaciēdi. Nam qn̄ homo hꝫ
veram cōtritionem cordis. tunc va-
dit per primam portaꝫ. Unde ani-
ma deuota dicit Cantꝭ. vij. Man-
dragore dederunt odoreꝫ in portis
id eſt. bone cogitationes de peccatꝭ
Scda porta ab aquilone. eſt con
feſſio oris. Vn̄ ſm Ray. Confeſſio
eſt legitima coram ſacerdote peccati
declaratio. Aug⁹ in libro de pe̜nitē
tia. Confeſſio eſt ſalus animarum.
diſſipatrix vitiorꝫ. reſtauratrix vir
tutū. oppugnatrix demonū. Quid
plura? Obſtruxit os īferni. ⁊ portas
aperuit paradiſi. Unde qn̄ homo
pure confitetur omnia peccata que̜
vnq̄ꝫ fecit. ⁊ abſoluitur a cōfeſſore:
tunc vadit per ſcdam portam ad ci-
uitatem hieruſalem. Unde pͣs. In
troite portas eius in ꝯfeſſione **Ter
tia** porta ab aquilone. id eſt. a pec-
catis. ē porta ſatiſfactionis. Satiſ
facere q̇d ſit. dicit Anſelmus libro
iiij. Cur deus homo. Satiſfacere eſt
deo honorem debitum reddere. Et
ſm Raym̄. ſatiſfactio conſiſtit ī tri-
bus. ſcꝫ oratione. ieiunio. ⁊ elemoſy-
na. Per orationē homo ſatiſfacere
poteſt contra ſuꝑbiam. per ieiuniū
contra carnis concupiſcentiam. per
elemoſynaꝫ contra auariciā. Quia
ſm petruꝫ: per ieiunium homo ordi
natur in ſeipſo. per elemoſynam ad
ꝓximuꝫ: per orationem in deū. Nā
quando homo pe̜nitētiam ſibi iniū
ctā impleuit. tunc ibit per tertiaꝫ por
tā d̕ peccatꝭ. Vn̄ Eſa. xxvj. Aperite
portas. et īgredietur gens iuſta. **Ter
tia** porta ciuitatis eſt ab occidente.

Et habuit ſimiliter tres portas. ⁊ hꝫ
ſignificat mortem hominis. Nā ibi
ſol occidit. id eſt. vita noſtra ſubtus
terram. Et he̜c pars habet tres por
tas ꝑ quas homo vadit in mortem
Prima porta ē amariſſime̜ mortꝭ
Nam anima hoīs egreditur de ore
per amariſſimā ſeꝑationem. Sicut
videmus ꝙ in ſeꝑatione anime̜ oīa
membra patiuntur. oculi vertūtur.
tūc anima vadit ad primam portā
occidētalem. De iſta porta dicit pͣs
Appropinquerunt vſq̄ꝫ ad portas
mortis. **Secunda** porta eſt quā-
do anima iudicatur ī ictu oculi: qn̄
angeli veniūt ⁊ adducūt bona oꝑa
eius. et demones opera mala. et qn̄
iudicatur ad ſaluanduꝫ per e̜ternā
vitam: Tunc bene poteſt verificari
illud Prouer. vlꝭ. Laudent eam ī
portis opera eius. quia opera eorꝫ
ſequuntur illos. **Tertia** porta eſt
purgatorij. per quam omnes homi-
nes oꝑtet ꝑtranſire. ſed tamen aliq̇
non manent diu ibi. ſed aliqui val-
de diu manēt ibi Qui clamāt iſtud
Job. xix Miſeremini mei. miſeremi-
ni mei. ſaltem vos amici. ſuccurrite
mihi: vt cito poſſim tranſire ꝑ hanc
portā purgatorij. De iſtis ait Job
xxxviij. Nūq̇d aperte tibi ſūt porte̜
mortis. et hoſtia tenebroſa vidiſti ī
purgatorio? Tūc per pe̜nas q̄s ibi
patitur frāgit portas ferreas. De q̊
pͣs. Portas e̜reas cōtriuit. ⁊ vectes
ferreos confregit. **Quarta** pars ci-
uitatis hieruſalē fuit ab auſtro. Et
habuit portas tres. He̜ porte̜ ſūt ī-
troit⁹ ad e̜ternuꝫ gaudiū. Prim⁹
eſt introitus ad felicitatem omniuꝫ
electorum. Nam qn̄ intrat cōſortiū

corũ· tunc ibit per primam portam. Unde legimus figuram Judith .x. ꝙ domina iudith exiuit de nocte ciuitatẽ bethuliam cuꝫ ſua ancilla· ⁊ iuit vias tenebroſas: ⁊ deuicit holofernem· ⁊ tũc de mane venit ad portas ciuitatiſ· ⁊ ait: Aperite nobis portas: qꝛ nobiſcũ ẽ deꝰ. Ita ſpiritualiť aĩa egrediens ꝺ corpe per vias tenebroſas purgatorij vicit holofernũ· id eſt· diabolũ· q̇ aĩam multũ vexat ĩ purgatorio· donec ipſa ſatiſfaciat ibi ꝓ omnibꝰ peccatis ſuis· tunc aĩa purgata· victo holoferne· i· diabolo põt bene dicere ad angelos: Aperite nobis portas regni cȩleſtis· quia nobiſcũ ẽ deus. Vicimꝰ enĩ holofernem· ⁊ omnes pȩnas mũdi et purgatorij· et ſic ibit ꝑ primã portã. Secũda porta ẽ virgo glorioſa· quaꝫ videt velut reginã cȩlorꝝ: ⁊ dominã angelorũ· q̃ eſt porta miſericordiȩ ꝑ quã peccatores poſſũt intrare. Unde ea canit eccl'ia: Tu regis alti ianua et porta lucis fulgida· tu virgo maria. Tertia porta eſt altiſſima deitatis apparentia· ⁊ claritatis refulgentia: quȩ aperiť qñ homo clarificatus deũ videbit facie ad faciẽ. De iſta porta dicit p̃s. Hȩc porta domini· iuſti intrabunt ꝑ eaꝫ. Per hanc igitur portaꝫ ſi quis introierit ſaluabitur: ⁊ paſcua inueniet· id eſt· dilectionẽ in diuina facie. Ergo ad thema: Ego ſum hoſtium· per me ſi quis ĩtroierit ſaluabitur: Quod nobis concedat pater· et filius ⁊c.

De ſancta trinitate. Sermo .xl.

Altitudo

o diuitiarũ ſapiẽtiȩ ⁊ ſcientiȩ dei: q̃ꝫ incõprehẽſibilia ſunt iudicia eiꝰ· ⁊ inueſtigabiles viȩ eius Roma .xj. Quia ariſtoteles ait: Oẽs hoĩes naturaliť ſcire deſiderãt multa ꝑ rerꝝ differentias· tñ aliq̃ res ſũt q̃ nullus hoĩuꝫ plene inueſtigare valeat· videlicꝫ triũ ꝑſonarũ vnitas: ⁊ tñ trinitas. Nã multi voluerũt ſcire ad plenũ: ⁊ aſcẽderunt altos montes· ⁊ deſcẽderũt valles. Et quanto ꝓfundius inueſtigabant· ⁊ quãto altiꝰ cogitabãt· tanto minꝰ ꝑuenire ad ꝑfectã noticiam poterant. Ideo ait dauid ĩ p̃s. Defecerunt ſcrutãtes ſcrutinio. Accedit hõ ad cor altũ· videlꝫ cogitãdo· et exaltabitur deus ĩ ꝯtẽplando. Debemus iñ laudare tria opa triũ ꝑſonarũ q̃ videmꝰ manifeſte Primo opus patris q̇ creauit cȩlũ ⁊ terram Unde ait Augꝰ. Si talẽ creatoreꝫ viderem: q̇ talem terrã· tale cȩlũ poſſet creare· vellem dicere ꝙ eẽt pater. Scd'o opꝰ filij ſui redẽptoris nr̃i q̇ nos redemit ſuo p̃cioſo ſãguine: vt teſtimoniũ nobis ꝑhibent qui viderunt ⁊ audierunt. Tertio opus ſpũſſancti ſuȩ illuminationis· q̇ illuminauit corda ſãctorꝝ ꝓphaꝝ ⁊ apoſtolorꝝ· vt patꝫ manifeſte in ſignis ⁊ miraculis. Sed quõ hi tres vnũ ſũt ⁊ tamen tres ſunt· hoc nullus ꝑfecte ſcire poteſt· quia nimis ꝓfundȩ factȩ ſunt cogitationes eius. vt inſipiens non intelliget hȩc· nec ſapiẽs huiꝰ mũdi. Sed poſt hãc vitã videbimus eũ facie ad faciem. Ideo ait paulus ap'ls ĩ themate: O altitudo

diuitiarum ⁊c. Nota ꝙ quattuor
ſunt inueſtigāda de trinitate. Pri
mo quō ſit in veteri teſtamēto decla
rata. Scđo quomodo ſit ī nouo te-
ſtamēto vel lege demonſtrata. Ter-
tio quomodo ſit in naturis rerū ma
nifeſtata Quarto quomodo ſignis
miraculoꝝ ſit cōfirmata. Primo
dico ꝙ beata trinitas pōt a nobis ī-
ueſtigari quomodo ſit ī veteri teſta-
mento declarata. Et hoc q̄druplici
ratione. Nam primū teſtimonium
fuit Eſa. vj. qui vidit dn̄m ſedētem
ſuper ſolium excelſum et eleuatum:
quez adorauit omnis terra. Et duo
angeli ſtabāt ex vtraq; ꝑte ⁊ clama
bant: Sanct⁹ ſanctus ſanct⁹ dñs
deus ſabaoth· et hoc eſt teſtimoniū
ꝓmū. Secūdū teſtimoniū antiq̄
legis ē abrahę patriarchę Geñ. xviij
q̇ ſtetit ī hoſtio tabernaculi· et vidit
tres viros ꝓpe ſtantes· tres vidit et
vnū adorauit. Hęc oſtēſio fuit ſibi
reuelata. Naz vidit tres ꝑſonas· et
tñ niſi vnā ꝑſonā adorauit· ⁊ peti-
uit· ⁊ exaudita eſt oratio eius: quaſi
diceret: Tres ſunt ꝑſonę in diuinis
ſed tñ vnus eſt adorandus· ⁊ q̄uis
diſtincta ſunt opera· tamen ē vnus
deus. Tertiū teſtimoniū antiquę
legis eſt dauid ꝓphetę ī ps. dicentꝭ:
Benedicat nos de⁹ de⁹ noſter· bn̄-
dicat nos deus: ⁊ metuāt eū omnes
fines terrę. In illa auctoritate mani
feſte oſtendit trinitatem perſonarū
et vnitatem eorum. Vnde ait: Be
nedicat nos deus pater noſter· be-
nedicat nos deus filius· benedicat
nos deus ſpiritusſanctus; Ecce ma
nifeſte ponit perſonas· ſed vnitatez
aperte exprimit in vltimo vbi dicit;
Et metuant eum omnes fines terrę
Quartū antiq̄ legis eſt ipſi⁹ ſapiē
tis: Eccl. xliij. q̇ dicit: Sol tripliciter
exurit mōtes. Per mōtes ītelligūt
chori angelorum· vt dicꝭ ps. Mōtes
in circuitu eius. Nam pater ſua cla
ritate deitatꝭ exurit montes angelo
rum igne diuinę claritatis. Fili⁹ ex-
urit montes· id eſt· contemplatiuos
radio contemplatiōis. Spiritusſan
ctus comburit montes· et exurit mē-
tes ſanctorum doctorum eos in ſapi
entia ſua illuſtrādo. Et ſic quadru-
plex teſtimonium habemus de trini
tate antiquę legis; q̄uis īueſtigabi
les ſunt vię eius. Secundo bea
ta trinitas a nobis poteſt īueſtigari
quomodo ſit ī noua lege demōſtra-
ta; Et hoc ſimiliter quadruplici ra-
tione. Primū teſtimoniū trinita-
tis nouę legis eſt chriſti domini· di
centis Marc. vlt. Dixit domin⁹ ad
diſcipulos quādo cęlos voluit aſcē
dere: Ite in orbez vniū̇ſum· ⁊ prędi
cate euāgelium omni creaturę· id ē·
omni homini: baptiçātes eos in no
mine patris· et filij et ſpiritusſancti·
vbi manifeſte exprimit trinitatē. Et
dic̄ beat⁹ philipp⁹ ad Ieſū Ioh. xiiij
Dñe oſtende nobis patrez ⁊ ſufficit
nobis. Reſpondit dominus: Phi
lippe: ego ⁊ pater vnum ſum⁹; Qui
videt me· videt ⁊ patrem meū· et ſpi
ritumſanctum mittā vobis a patre
⁊ filio procedentez. Secundū te
ſtimoniū ē Iohis euangeliſtę. Vñ
Apoc. iiij. Vidi ante thronū quat-
tuor animalia· ⁊ ī circuitu throni an
geli die ac nocte cantabāt: Sanct⁹
ſanctus ſanct⁹ dñs de⁹ omnipotēs
qui eſt· qui erat· ⁊ qui venturus eſt.

Sanctus pater omnipotens q̄ erat
ab eterno · ſanctus filius dñs q̄ ven-
turus ē iudicare viuos ⁊ mortuoſ · ⁊
ſpūſſanctus q̄ eſt illuminator · ꝯſola
tor · viuificator · ⁊ inflāmator cordis
hoīs ī omni tpe bono. Tertiū te-
ſtimoniū eſt Pauli apoſtoli dicētis:
Ex ipſo · ⁊ ꝑ ipſum · ⁊ in ipſo ſūt oīa.
Ex ipſo tanq̄ꝫ a patre creaturarum
omniū creatore · ꝑ ipſuꝫ tanq̄ꝫ per fi
lium redemptorē · in ipſo tanq̄ꝫ ſpū
ſācto ſūt oīa diſtincta ordinata ⁊ il-
luminata. Creata ꝑ patrē · ⁊ illumi-
nata ꝑ ſpiritūſanctū · ⁊ redempta ꝑ
filiū. Quartum teſtimonium eſt
de Johīs epla. j. Joh. v. qui dicit:
Tres ſūt q̄ teſtimonium dant in ce-
lo. pater · verbū · et ſpiritusſāctus · ⁊
hi tres vnum ſūt. Jn his verbis de-
ſcribitur diuinaꝝ ꝑſonarum diſtin
ctio. Et hoc ibi: Tres ſūt qui teſti-
monium dant in celo. Secūdo ꝑſo
narū vnitas · ⁊ hoc ibi. Hi tres vnū
ſunt. Jn his excluditur error hereti
coꝝ quorūdā · qui dicunt ꝙ non ſūt
tres perſone in diuinis · ſed pater cū
vult eſt filius · et filius cū vult eſt pa
ter · ⁊ ſpiritusſanctus cum vult ē pa-
ter ⁊ filius. Et ideo dicūt tres ſūt · ⁊
hi tres ſunt vnum. Et ſic patet teſti
monium noue legis · quō īueſtigari
poteſt beata trinitas. Tertio bea-
ta trinitas poteſt a nobis īueſtigari
vtrum in reb⁹ viſibilibus poteſt de-
monſtrari. Et hoc ſimiliter in quat-
tuor. Primo in ſole ſplēdente · q̄r
ſicut ī ſole naturali oculus noſter vi
det tria · videlicet ꝙtitatem · ſplēdo
rem · et ignem. Jta in tribus ꝑſonis
tamen vna deitas eſt ī eſſentia. Ro
tunditas ꝙtitatis · ſignificat ꝑrem ·
quia id quod eſt rotundū nō habet
principium neq̄ꝫ finē. Splendor ſo
lis ſignificat filium ſeu perſonam fi
lij · qui eſt ſplēdor a patre procedēs
ſicut lumen d' lumine. Jgnis ſolis ſi
gnificat ignem ſpiritusſancti · q̄ miſ-
ſus eſt aplis ī ſpecie ignis · quia ſicut
ignis habet inflāmare vt germinet ·
ita ignis ſpūſſancti. Secūdo po-
teſt in ſpeculo viſibili demonſtrari.
Nam ꝙtūcunq̄ꝫ ſpeculum magnū
fuerit in ſe · tamen in eo nō reſplēdet
niſi vna imago · ſed ſi diuidis ſpecu
lum ī tres partes: in qualibet parte
apparet eadem imago. Jta ī ſpeculo
eterno ipſi⁹ trinitatis · videtur imago
vna deitatis; et tamen ſunt ibi tres
perſone · ⁊ in qualibet perſona reful-
get ſicut ī alia. Tertio poteſt oſtē
di in fonte fluente. Nam ſicut fons
fluens emittit riuulum · et de riuulo
qui ꝓcedit d' fonte · fit congregatio
aquaꝝ · que lauat mundat ⁊ portat
Jta pater ē fons et origo omniū cre
aturarū. Vnde ꝑs. Sitiuit anima
mea ad deū fontem viuum · quādo
veniam ⁊ apparebo ante ⁊c. Sicut
de fonte riuulus · ſic fili⁹ a patre. Si
cut aquarum congregatio procedit
de fonte ⁊ d' riuulo · ita procedit ab
vtriſq̄ꝫ ꝑſonis aqua ſpiritusſancti
homines lauans · mundans · ⁊ creās
Vñ dī Ezech. xxxvj. Effūdaꝫ ſuꝑ
vos aquam mundam · ⁊ mundabi-
mini ab omnib⁹ inquinamentis ve-
ſtris. Quarto demōſtratur beata
trinitas in re viſibili ſic in vite. Nā
vitis habet frondes · flores · ⁊ fruct⁹ ·
Jta anima humana ad imaginem
dei creata. ſicut patet Geñ. p̄. Faci-
amus hominem ad imaginē noſtrā

Niſi ibi fuiſſet beata trinitas dixiſſet vtiq3: Facio hoīez ad zč. Et ſic hec tria ſūt in vite. ſcz frondes. ꝛ flores. ꝛ fruct⁹. Ita habet aīa memoriā. voluntatē. ꝛ intellectū. Et ideo ait chriſt⁹ ī euāgelio Joh. xv. Ego ſum vitis vera. ꝛ vos palmites. qui manet in me: ꝛ ego in eo. hic fert fructū multū. Et ſic pꝫ ꝙ beata trinitas in ꝑſonis. et vnitas in eſſentia ē in rebus viſibilibus demonſtrata.

Quarto ē beata trinitas miraculis cōfirmata. Et hoc ſimiliter in q̄t
i. tuor miraculis. Primū eſt quod narrat q̄dā doctor qui dicitur Eutropi⁹: ꝙ cum quidam ſacerdos nō credens ſanctam trinitatē eſſe ī vnitate. deberet quendam puerum baptiſare. et peruertebat illa verba q̄ chriſtus docuit diſcipulos: Ite ī orbem baptiſantes eos ī nomine pr̄is ꝛ filij. et ſpiritusſācti. Peruertebat autem illa verba. et dixit: Baptiſo te in nomine patris. per filium. ī ſpiritumſanctū. Et ſtatim aqua diſparuit. ꝛ ali⁹ p̄sbyter accedebat credēs et baptiſauit recte. tunc aqua ibi reuerſa eſt. et coram omni populo fa-
2. ctum eſt iſtud miraculum. Scd'm miraculū narrat Frigobertus. Cū quidam ſacerdos dubitaret et ſtaret in altari. legens miſſam de trinitate. cogitans ꝙ non poſſet eſſe trinitas ꝑſonarum in vna eſſentia. Et cuꝫ ſic ſtabat cogitando et dubitādo in memoria. ſtatim apparuerunt tres lapides precioſi coram illo in altari. et ī quolibet cornu altaris erat vnus lapis ex oppoſito. et in medio terti⁹. Et ſtatim paulatim trāſibāt in vnum. ſcilicet in medium. et erat vnus lapis precioſus. Et ille ſtatim poſt miſſam faciens confeſſionem. retinuit lapidem iſtum pro magnis reliquijs. ꝛ valuit infirmis ad medelā

Tertium miraculum legimus in 3.
ſcholaſtica hiſtoria. ꝙ in natiuitate chriſti: tres ſoles orti ſunt ī oriente: ac paulatim redacti ſunt in vnum ſolem. in ſignum ꝙ ante chriſti natiuitatem non erat niſi noticia vnius perſone in diuinis. ſcilicet patris. Sꝫ mediāte chriſto tres perſone fuerāt manifeſtāde ī vna eſſentia. Quar
tū miraculū fuit beati Aug. Nam 4.
ipſe voluit componere librum ꝺ trinitate. et ibat iuxta mare: cogitādo qualiter poſſet ponere ꝙ nō erraret. et vidit quendam puerum ſedenteꝫ iuxta mare: qui faciebat foueam. et habuit cochlear aureū volēs mare exhaurire in illam foueam. Et Auguſtin⁹ mirabatur. dicēs: Quid facis tu? Reſpōdit: Volo mare fundere in hāc foueā. Reſpondit: Hoc eſt impoſſibile. Et ait puer: Ita impoſſibile eſt te ſcire poſſe fundamentaliter quod cogitaſti. Sed crede ſimpliciter. et fides tua ſaluum te faciet. et diſparuit zč.

De venerabili ſacramēto Sermo xli.

Hic ē panis q̄ de celo deſcendit. Joh. vj. Nota qn̄ homo debet longaꝫ viaꝫ ambulare. indiget ꝓ via pane. qꝛ dicit p̄s. Panis cor hoīs confirmat. Et ratio ē. qꝛ ſemper agit calor naturalis in humidum. et iſta ſunt ꝯtraria. ſcꝫ ignis ꝛ aqua. Ita ignis

naturalis ſemꝑ trahit ad ſe aquam
humiditatis·hoc ē ſanguinē·vt di/
gerat humidū qđ īuenit ī hoīe. Et
niſi hō recipet cibū ꝛ potū·ignis na
turalis totū corp⁹ ꝯſumeret. Ut ptꝫ
qn̄ aq̄ fundit̉ ſuꝑ calidū lapidē· tūc
ignis in lapide ꝯſumit aquam cito·
Ita ſpiritualiter oportet aīam am/
bulare poſt hāc vitā ad lōgā viam·
videlicet cęleſtis glorię: Ideo indi/
get bona refectione anteq̄ꝫ exeat·ꝛ il
la refectio ē verbū dei·ꝛ ſacramētuꝫ
corporis ꝛ ſanguinis chriſti·qꝛ ſicut
corp⁹ viuit cibo naturali·ita aīa ci/
bo ſpirituali. Vn̄ ait dn̄s. Matth.
iiij. Nō in ſolo pane viuit hō·ſ; etiā
a cibo ſpūali·i·ſacramētali. Niſi igi
tur aīa accipiat hūc panē ſanctum:
tūc peccatū facit de die in diē·ſicut
ignis cōſumit oēs vires animę. Et
qn̄ recedit de corpore et non accipit
đ iſto pane·deficit ī via cęleſtis gꝛu
dij: Ideo ait dn̄s in euāgelio hodi/
erno diſcipulis ſuis·ꝛ turb iudęoꝝ.

Aro mea quā reliq̄ vo
bis in memoriale meę
paſſionis·vere eſt cibus·et
ſanguis quē conſecraui in
calice đ vino qui ſignificat
ſanguinē quem fudi ī cruce
vere eſt potus. Qui ergo di
gne mādūcat carnē meaꝫ·et
bibit ſanguinē meum·in me
manet· et ego in illo. Et tūc
ait diſcipulis ī ſpeciali: Si/
cut me miſit pr̄ vinēs in dei/
tate·ita ego viuo ꝓpter prēꝫ
in eadē deitate. Et q̄ mādu/
cat me·viuit ꝓpte me. Hic ē
panis qui de cęlo deſcēdit.
Nō ſicut patres veſtri mā/
ducauerūt māna in deſerto
ꝛ mortui ſūt·qꝛ illud māna
comedebāt ꝓpter tempalē
eſuriē·ideo mortui ſūt. Sꝫ
qui manducat hunc paneꝫ
quē ego vobis reliqui ī me
moria meaꝫ·nō morietur in
aīa ī ęternum·ſed viuet me/
cū ęternaliter. Ergo ad thema:
Hic ē panis qui de cęlo deſcendit.
Unde iſte panis ſacramentalis
q̄ttuor vtilia homini digne ſumēti
ꝑſtat. Ideo ait aplš·j. Coꝛ.xj.ī ho
dierna epiſtola: Probet auteꝫ ſeip
ſum homo vt ſit dignus·ꝛ tūc đ pa
ne illo edat·ꝛ de calice bibat: Pri/
mo a peccato purgat. Scđo grām
donat. Tertio in temptatiōe cōfor/
tat. Quarto vitā ęternam ſubmini
ſtrat. Primo dico φ corp⁹ chriſti
digne ſumentib9 a peccatis animaꝫ
purgat. Vn̄ ait domin⁹. Luc.xxij.
Hoc eſt corpus meum quod ꝓ vo/
bis datur in remiſſioneꝫ omniū pec
catorum·ꝛ homo q̄tidie peccat ſicut
dr̄·j. Joh.ij. Si dixerimus φ pecca
tum non habem⁹·nosipſos ſeduci/
mus·et veritas ī nobis non ē. Ideo
neceſſe eſt quotidie panem ſanctum
ſumere. Nam in primitiua eccleſia
chriſtiani omni die cōmunicabant:
et ſe pręparabant·et tandem ꝑ men
ſem· et tandem ſemel in anno. Ita
quilibet chriſtian⁹ ad minus ſemel
in anno cōmunicare debet. Et ſi nō
faceret multum peccaret· ꝛ tandem
anima egrediens moreretur ęterna/
liter. Qꝛ autem a vitijs purgat·legi/
mus figuram .j. Reg.xiiij.φ iona/
thas pugnauit cōtra inimicos·et ex
labore fuit feſſus·ita φ amiſit viſū·

et aſcendit montem: ⁊ inuenit mel ⁊
comedit· et oculi eius ſūt illumīati:
⁊ iterū ȝ pugnauit et vicit inimicos.
Ita ſpiritualiter homo quotidie pu
gnat contra vitia· videlicet diabo-
lum trahentē ad ſupbiam· mūdum
ad auariciā allicientem · ꝓpriam car
nem peccato luxurię inficientem· de
quo anima hominis obſcuratur in
oculis cognitionis. Debet igitur ta
lis aſcēdere mōteȝ ſanctę vitę ī quo
eſt beneplacitum deo habitare ī eo·
et ibi inueniet dulcedinem mellis· qđ
apis· id eſt· ſpiritusſanctus de cęlo
poſuit ſuper lapidem altaris ī bene/
dictione ſacramēti. Et ſic aīa illumi
nat᷑. Et ꝑcaueat ſe ab oībꝫ peccatis
futuris· ⁊ doleat de peccatꝭ ꝑteritꝭ· ⁊
ſit caut⁹ đ peccatꝭ ꝑſētib⁹. Et ideo ſa
cerdos ī altari fac̄ inde mētionē p⁹
pr̄ noſter· dicēs: Libera nos q̄ſum⁹
dn̄e per hoc ſacramentum a peccatꝭ
pręteritis· pręſentibus ⁊ futuris. Et
ſic patet p̄mum ſacramentuȝ chriſti
digne ſumētib⁹ qđ purgat a peccatꝭ
Scđo corp⁹ chriſti digne ſumēti
gr̄am donat et augmentat. Unde
Sap̄. xvj. Pręſtitiſti eis panē đ cę
lo habentē omne delectamentū ⁊ ſa
porē. Huius legim⁹ figuram Exo.
xvj. ꝙ filij iſrl' đ mane exierūt· ⁊ col
ligebāt māna· ⁊ illud manna cecidit
cum roŕe: et qui colligebat cum aua
ricia volēs multa apprehendere eo
minus habebat· et illud māna ſuua/
bat᷑ in arca teſtamneti ni memoriā
poſteris · vt filij eoꝝ ſcirēt mirabilia
q̄ oſtendit de⁹ patribꝫ eoꝝ ī deſerto
Ita ſpiritualiter· exiſtens in peccatꝭ
mortalibꝫ· eſt quaſi ī tenebris noctis
qui debet đ mane exire· id ē· ſurgere
cito· et colligere manna per gratiam
ſancti ſpiritus: quod pręſtat omnem
ſaporem deuotis· ſed auaris non ſa
pit ⁊ incredulis · ſicut filijs iſrael ali/
quibus q̄ dixerūt: Utinaȝ eſſemus
ī ęgypto· vbi ſedebamus ſup ollas
carniū· id ē· carnalia magis ſapiunt
eis q̄ȝ ſpiritualia. Et ſic̄ filij iſrl' ha-
bebant māna in arca fęderis in me/
moriā mirabilium dei. Ita etiaȝ ſa
cerdos debet habere manna· ſcȝ ſa-
cramentū in altari: vel iuxta altare
Nam ante arcā vbi erat māna fuit
ꝓpitiatoriū· i· locus miſericordię· vt
qn̄ fuerunt tribulati: ibant ante ar-
cam vbi erat māna· ⁊ ibi orabāt· di
centes: Recordare domine quomo-
do eduxiſti patres noſtros· ⁊ quō ci
baſti eos manna in deſerto quadra
ginta annis: ⁊ fac gratiam et miſeri/
cordiam ꝑ māna fidelium quod ſa-
dos benedicet in altari. Sed multi
ſunt heretici qui ꝯtra fidem dicunt
qđ bene credūt ꝙ chriſtus filius dei
benedixit· ſed ꝙ ſacerdos homo pec
cabilis benedicere non pōt. Ad qđ
reſpondet fides catholica· ꝙ verbū
ſacerdotis non eſt ſacerdotis· ſed ē
ipſius chriſti· ſicut verba nūcij ſunt
domini qui mittit eum. Si enim ad
verba moyſi virga quam tenuit in
manu in ictu oculi: verſa ē in carnē·
et omnis aq̄ in ſanguinem· ⁊ omnis
puluis terrę in muſcas ex poteſtate
mittentis· et non facientis. Sic poſ
ſibibile eſt credenti ꝙ ad verbuȝ ſa
cerdotis: quaſi nuncij poſſūt hec fi/
eri. Item ſi ad verbū Joſue ſol iuit
retrorſum in cęlo tanq̄ȝ nuncij dei,
vt ptȝ Joſue. x. Ergo credēti ꝑſtat
gratiā· ⁊ non credēti irā dei· vt ptȝ

de Pharaōe q̄ noluit credere. ideo
ira dei deſcēdit ſuper eū. et ſic patet
ꝙ panis chriſti dat grām. Tertio
dico ꝙ iſte panis ſacramentalis in
temptatiōe ꝯfortat. Vñ legimus fi-
guram. iij. Reg. xix. ꝙ ꝓpħa helias
dormiuit ſub iunipero et petiuit vt
moreret᷑ ⁊ dormiuit. Et venit ange-
lus dñi et portās ſibi panē ſubcine-
riciū et vas aquę. Qui ſurgēs come-
dit et bibit. ⁊ ambulauit ī fortitudīe
cibi illi⁹ vſq; ad montē dei oreb. et
ibi loquebat᷑ cū deo. ſicut homo cū
hoīe. Ita ſpūaliter. dū hō tēptatur
diuerſimode a nūcijs diaboli. ſuſci-
tat᷑ ab angelo vt fugiat a peccatis ꝑ
pęnitētiā q̄ figuratur ꝑ iuniperū. q̄ꝛ
iuniperus ē acut⁹. Ita pęnitētia eſt
ſatis dura. ⁊ poſtq̄ȝ in pęnitētia du-
ra requieuit aīa: ſurgat ⁊ comedat
de cęleſti pane. ⁊ aīa cōfortat᷑: ita ꝙ
tp̄e mortis ambulabit ī fortitudine
cibi illius ſacramēti vſq; ad mon-
tē dei vbi deū clare videbit. Con-
tra hūc autē articulū dicūt etiā infi-
deles. Quomodo pōt eſſe ſacramē-
tum in tot locis omni die cōſecran-
dū? Reſpondent doctores ⁊ fideles
ꝙ ſacramentum conſecratur verbis
chriſti. Et ſicut verbū ꝙ cum loquitur
diuiditur ī mille aures. tamen in ſe
eſt indiuiſibile. ita verba ſacramēti.
Itē dicūt. quomodo poteſt tā ma-
gnum corpus chriſti ſicut pendebat
in cruce ꝯtineri ſub tali ꝑua hoſtia?
Reſpondēt doctores et fides eccle-
ſię: ꝙ ita magnū eſt corpus chriſti
ſub hoſtia: ſicut pendebat ī cruce: ⁊
natū de virgine. Et ponit exemplū.
Sicut homo videt magnā turrim
in paruo ſpeculo. ſi illud ē deo poſſi-
bile ī creaturis: quanto magis aī ſub-
tilitate ī diuinis. Itē dicunt infide-
les. Chriſtiani omni die accipiunt
corpus chriſti. ergo minuit᷑. et deum
comedūt. Reſpondet fides. ꝙ caro
chriſti ē ſub hoſtia. ⁊ ſub anima. ſub
corpore. q̄uis corp⁹ comedit᷑. tamen
anima non lęditur. Et ſic ptȝ ꝙ cor-
pus cum integra fide ſumptum ꝯfor-
tat aīam in omni bono oꝑe ⁊ ī fide.
⁊ deducet animā poſt hanc vitam
ad montem dei ęternitatis. Quar-
to corpus chriſti digne ſumptum.
ꝯſtat ſumenti vitam ęternam ⁊ vitā
gratię. Unde ait dominus: Ego ſū
panis viuus q̄ d̄ cęlo deſcendi. Si
quis manducauerit ex hoc pane vi-
uet in ęternū. Nam legimus figu-
ram Geñ. ij. ꝙ deus plantauit pa-
radiſum. ⁊ plantauit in medio para-
diſi pulcerrimā arborem producēs
optimum fructum. Unde quando
homo comediſſet d̄ illo fructu debe-
ret viuere in ęternum: Ideo poſuit
dominus angelum ad cuſtodiendū
hominē ne comederet de ligno vitę
vt non viueret in ęternū poſt pecca-
tum. Sed ſi comediſſet ante pecca-
tū ī ſtatu innocētię vixiſſet ī eternū.
Ita ſpūaliter cū q̊ deus tantā digni-
tatē ꝯſtituit hūano generi ⁊ illā ami-
ſimus: voluit igit᷑ ꝓpriū filium plā-
tare in medio ſecundi paradiſi q̄ eſt
eccleſia tāq̄ȝ arborem vitę fruct⁹ affe-
rens. Fructus igitur ſecūdi arboris
chriſti ſecundi ꝑadiſi eccleſię eſt cor-
pus chriſti: qđ ante peccatū hō debe-
bat comedere. ſ; poſt peccatum ꝓhi-
bitus eſt. Ita homo exiſtens in ſta-
tu innocētię ⁊ iuſticię debet corpus
ieſu chriſti accipere. ſ; poſt peccatū

non debet accipere·niſi prius penitentiam agat. Ideo et ſicut cibꝰ arboris vertitur ī corpus hominis·ita cibus chriſti. Unde Augꝰ in ſoliloquio: O domine cum accepero corpus tuuꝫ in ſacramento ·tu non mutaberis ī me·ſed ego mutabor in te: hic per gratiam et charitatem ·et in futuro per gloriam · quia tu es charitas·et qui accipit te in charitate· ī te manet·et tu in eo. Et ſic patet ꝙ chriſti corpus digne ſumenti vitam eternaꝫ preſtat. Ergo hic eſt panis qui de celo deſcendit: Si q̄s digne manducauerit· viuet in eternū. Ad nobis concedat qui ſine fine viuit ⁊ regnat.

Dominica prima poſt trinitatis Sermo .xlij.

HOmo quidam erat diues ⁊ induebatur purpura ⁊c. Luc. xvj Sepe illud dominus qđ docuit verbo·poſtmodum confirmauit exemplo. Superius quidem hoīes ab impetu diuitiarū retraxerat·et ad faciendum elemoſynam inducebat. Phariſei ſūt qui erant auari eum deridebāt· ideo hoc exēplū cōtra eos adduxit· Ubi verificatum eſt illud qđ dixit dominus Matth. vij. ꝙ lata ē via ⁊ ſpacioſa q̄ ducit ad ꝑditionem·et arta q̄ ducit ad vitā. Diues q̄dem iuit ꝑ latā vitā·⁊ ideo ꝑditionē icurrit. Laçarꝰ enī ꝑ artam viam iuit·⁊ ideo īuenit vitā. Scđꝫ Aug. ſtatꝰ hoīs tripliciter cōſideratꝰ·ſcꝫ ī vita·ī morte·⁊ poſt mortem. Quātū ad iſtū ſtatum deſcribitur hic diues et paup. Primꝰ q̄ oſtenditur ſtatus hoīs diuitis ī vita q̄ fuit valde glorioſus·q2 fuit ī magnis diuitijs·delitijs ⁊ honoribꝫ. Primo q̄ fuit ī magnis diuitijs. Eſſe aūt diuitē nō ē culpabile. Deus aūt diuites ⁊ potētes nō abijcit cum ipſe ſit potens. Job. xxxvj. Et iuſti ⁊ ſancti diuites fuerūt q̄ deo placuerūt·ſic Abraā et ceteri patriarche. Sꝫ notādū eſt ꝙ circa diuitias culpa q̄ttuor modis fieri pōt·aut auare tenēdo· aut indebite exponendo·aut nimis diligendo·aut iniuſte adquirēdo. Et q̄tum ad iſtos q̄ttuor modos diuites reꝑhenſibiles inuenimꝰ·vt patꝫ in euangelio. Et ſaltem in tribꝫ primis iſte reprehenſibilis eē videtur. Primꝰ diues q̄ auare retinebat: ē ille qui dixit. Luc. xij. Anima mea habes multa bona repoſita in annos plurimos: requieſce·comede·bibe·epulare ⁊c. Talis erat iſte diues q̄ auare retinebat diuitias·et nihil alijs cōmunicare volebat Legitꝰ ꝙ cū alexander per quandā ſiluam ꝑgeret·⁊ ipſe cum ſuo exercitu fere ſiti deficeret·quidaꝫ pro magno precio ciphum aque ſibi dedit: quem ipſe protinus effundi mādauit. Noluit enim ſolus bibere·poſtq̄ illud ſuis militibus nō poterat communicare. Ecā. xj. Inueni requiem mihi ⁊ nūc manducabo de bonis meis ſolus. Secundus diues fuit qui vane expendebat·ſicut filius ille prodigus·qui acceptam ſubſtantiam in vanitatibus cōſumpſit·vt habetur Luc. xv. Talis etiaꝫ fuit iſte diues

qui expēdebat in veſtibꝫ curioſis · ꝛ
epulis delicioſis ſeu delicatꝫ. Et tñ
ſicut dicit Johēs Chryſoſtomꝰ · de-
us diſpenſatores diuitiarū ſuarum
voluit nos eſſe. Per hͦ enī manife-
ſte ptꝫ ꝙ diuitie non ſūt ꝓprie nr̄e ·
ſꝫ accōmodate nob · et ideo nos non
debemus eas expendere ad noſtraꝫ
volūtatē · ſꝫ ad fraternā neceſſitateꝫ
Qꝛ nō ſunt ꝓprie noſtre · ptꝫ ī morte.
Si enim canis duos hoīes ſequit
cuiꝰ ſit ignorat · ſed cum abinuicem
ſepant · canis dominū ſuū imitatur
Sic due pſone ſunt homo · ſcilicet ꝛ
mūdus · cuius diuitie ſunt · hoīs aut
mundi ignorat. Sed in morte diui
tie remanent in mundo. Tertiꝰ di
ues fuit q̄ nimis diuitias diligebat
vt ille cui dominus dixit · vt habet
Luc. xviij. Oīa que habes vade et
vende · ꝛ da pauperibus ꝛc. Et ſeqt
His auditis ꝯtriſtatus eſt · quia di
ues erat valde. Talis ille diues fuit
qui diuitias nimis diligebat. Con-
tra tales habet. j. Thimo. vj. Qui
volūt diuites fieri · incidūt ī tempta
tiones: ꝛ in laqueū diaboli · ꝛ deſide
ria multa ꝛ inutilia et nociua q̄ mer
gunt hoīem ī interitū. Et nos potiꝰ
mergere debemus eas ſicut refert Hie
nymꝰ de ſocrate phō q̄ collecto ma
gno auri pondere ꝓiecit in mare · di
cens. Abite peſſum · id ē · in ꝓfunduꝫ
male cupiditates · ego vos mergam
ne ipſe mergar a vobis. Quartꝰ
diues fuit q̄ iniuſte adq̄rebat. Iſte
fuit villicus iniq̄tatis · qui de bonis
dn̄i ſui ditatꝰ fuit. Luc. xvi. Cōtra
tales dicit Augꝰ. Res quas cupis
muſcipula eſt · duꝫ cupis caperis · te
nes alienū teneris a diabolo. Oſee.
vij. Factꝰ eſt effraim colūba ſeducta
nō habēs cor. Bn̄ ſeducta dī · qꝛ cū
auarus granū aliene ſubſtātie vult
cape · a laqueo diaboli capit. Et bn̄
nō habēs cor · ſcꝫ in corpe · ſed ī arca
Scd̄o iſte diues fuit ī magnis ho
noribus · quia induebatur purpura
ad oſtentationē · et byſſo ad delecta
tionem. Non debet tñ homo d̄ ve-
ſtibus gloriari reſpiciendo ad pctm̄
ſuū. Peccatū enī fuit cauſa veſtiū ·
quia hō ante pctm̄ nudus erat · nec
veſte induebat · qꝛ indutꝰ erat veſte
innocētie. Unde videmꝰ ꝙ ſol non
indiget veſtimēto · qꝛ indutꝰ eſt ſuo
ſplēdore. Ps̄. Amictꝰ lumine ſicut
veſtimēto. Nec liliū · qꝛ indutus eſt
ſuo candore. Mat. vj. Cōſiderate
lilia agri quō creſcūt · non laborant
neqꝫ nent. Dico aūt vobis: qm̄ nec
ſalomon in omni glīa ſua coopertus
eſt ſicut vnū ex iſtis. Nec ager · q̄ in-
dutꝰ ē ſuo virore. Luc. xij. Si autē
fenū qd̓ hodie ē ꝛ cras ī clibanū mit
tit deus ſic veſtit · quanto magꝭ vos
minime fidei Nolite ergo ſolliciti eē
dicentes ꝛc. Homo ergo ante pctm̄
non indigebat veſtimēto · quia ſup-
ponendo ꝙ creatus fuit in grā · ipſe
ad inſtar ſolis īdutus erat luce grē ·
ad inſtar lilij candore innocentie ·
ad inſtar agri virore virtutū. Sed
pdita īnocentia · aduenit verecūdia
Tūc deus hoī veſtes pelliceas fecit
Homo p peccatum fuit vulneratus ·
excecatus · atqꝫ ī furto deprehēſus.
Et ideo tanq̄ vulnerato ligamē ad-
hibuit · tanq̄ excecato velamē appo
ſuit · ac tanq̄ furi cauterium impreſ-
ſit. Tale eſt ergo de pulcritudine ve
ſtium gloriari · quale eſſet ſi aliquis

vulneratus gloriaretur de eo q̄ haberet velamen ſericū ſuper vulnus: vel fur d̄ eo q̄ haberet pulcrum cauterium· vel excecatus de eo q̄ haberet velamen deauratū. Bern̄. Qui gloriatur d̄ veſte· ſimilis eſt furi qui gloriatur de cauterio. Sc̄do non debet homo gloriari de veſtibus reſpiciendo ad ſubſtantiam ſuā. Hō quidem eſt tanq̄ȝ pomum: in q̊ ſunt tria· ſcilicȝ cortex exterior· media ſb̄ſtantia· et granum interius. Per corticem exteriorem intelligitur habit⁹ exterior. Sicut enī cortex pomi eſt alba aut rubea. Sic hō in diuerſis colorib⁹ veſtium delectat̄. Per ſubſtantiaȝ pomi intelligitur corp⁹ Per granū interius ītelligitur anima· dum vulgariter ipſum granum anima pomi appellatur. Stult⁹ autē eſſet ille homo qui totum pomuȝ alteri daret: ⁊ ſibi ſolum corticem retineret. Tales ſunt vanegloriosi qui dant diabolo corpus· et ſibi ſolū retinent veſtimētum glorię vanę. Sȝ aliquādo accidit q̄ excoriās pomū: corticeȝ ꝓijcit· ſubſtantiā comedit: granum ſpargit. Sed quando hō ſuperbus moritur· veſtib⁹ denudat̄· caro a vermib⁹ comeditur· ⁊ anima p diuerſas pęnas ſpargit̄. Tertio non debet homo gloriari in veſtib⁹ reſpiciendo ad ſuuȝ finem. Qui enī induebatur veſtimēto purpureo· cito induebatur ſacco viliſſimo. Job xvj. Saccum conſui ſup cutē meā· Qui induebatur molli byſſo· cito īduebat̄ aſpero cilicio. Pſ. Poſui veſtimentum meum cilicium. Qui caputio tunicarum ſuarum ornabatur· ⁊ fixit margaritbas· cito decorabatur vermibus infinitis. Job. xxx. Qui me comedunt· ſcȝ vermes· non dormiūt. A multitudine coꝝ ꝯſumitur veſtimentū meum· id eſt· corpus meum. Tertio iſte diues fuit ī magnis delicijs· q̄d notat̄ cuȝ dicitur: Epulabat̄ quotidie ſplendide. Ei⁹ enī conuiuia fuerūt lauta. Ideo dicitur: Epulabatur. Epulę enī ſunt ab epulētia dictę· i· talia ꝯuiuia ducūt ad inopiam. Prouer. xxj Qui diligit epulas· in egeſtate erit. Fuerūt ꝯtinua· ideo dī quotidie· ⁊ talia ꝑdere faciūt ſ̄btantiā. Prou̇. xviij. Noli eē in ꝯuiuijs potatoꝝ ⁊c̄. Fuerunt nimis delicata· ideo dī ſplendide· ⁊ talia generāt luxuriā. Greg⁹ Celebrare conuiuia· ſine culpa vix poſſūt. Pęnę culpas ſemꝑ comitatur voluptas. Nā cū corpus in refectione delectatiōis reſoluit̄· cor ad inane gaudiū relaxat̄. Status aūt paupis fuit ſtatui diuitis oīno ꝯ̄rius. Ille enī fuit in diuitiaruȝ vbertate· iſte in extrema paupertate. Ille purpura ⁊ byſſo amict⁹· iſte vlcerib⁹ circūdatus. Ille abūdauit delicijs: iſte indigebat micis. Ex his patiebat̄ grauē tēptationeȝ cordis. Iſta enī tria patiebat̄ iſte paupꝑ· ſcȝ extremam pauptatē· vlceroſam infirmitatē· ⁊ grauē tēptationem· ⁊ tn̄ q̄dlibet iſtorum ſibi ſufficiebat ad pęnā· aut paupta ſine infirmitate· aut īfirmitas ſine paupertate· aut grauis temptatio ſine vtroqȝ. Iſta autem tria tangit Greg⁹. dicens: Quānt⁹ putamus fratres chariſſimi tunc in corde paupis tumult⁹ temptatiōis fuit? Certe ad pęnā poterat ſufficere paupertas vel egritudo. Sed vt

probaretur amplius ſimul habuit et paupertate et egritudine tabeſcere. Itē quātas hunc egenū ⁊ vlceribus obſeſſum tēptationes credimus ī ſua cogitatione toleraſſe. cū ipſe egeret pane. ⁊ non haberet nec ſanitatem. atq̃ ante ſe diuitē cerneret ſalutē ⁊ diuitias habere tam voluptuoſe. Laçarus enī erat aurū dei. margaritha dei. ⁊ ſtella dei. Ut aūt ſibi ꝓbaretur. poſitū ē illud aurū ī camino paupꝑtatis. et nō potuit corrūpi. poſita ē illa margaritha ī ſterquilinio infirmitatis. ⁊ non potuit infici. poſita ē illa ſtella in nebula tēptationis ⁊ nō potuit obſcurari. Sz mō abſtractū eſt illud aurū de camino. ⁊ poſitū eſt in theſauro celeſti. leuata ē illa margaritha de ſterqlinio. et ordinata eſt in regis ornamento. purgata eſt illa ſtella ab omni nebula. et data eſt nobis in exēplū. Poſito vtriuſq̃ ſtatu an̄ mortē. ponit̄ vtriuſq̃ ſtatus poſt mortē. Uterq̃ q̇dem mortuus eſt ⁊ raptus. ſed differenter. Diues quidem mortuus ē triplici morte. ſcilȝ morte culpe. dū eſſet in mundo qua ſeꝑatur anima a deo. Morte nature qua ſeparat̄ anima de corꝑe ꝓprio. Et morte gehenne qua ſeꝑatur a viſione dei et ꝯſortio bonorū. Laçarus mortuus ē vnica morte. ſcȝ morte nature. Fuit autē viuus in mūdo ꝑ grāz. modo viuit corā deo ꝑ gl̄iam. Uterq̃ enī fuit de hoc mūdo raptus. ſȝ differēter. Nā laçarus ē ſinui Abrae deportatus. Iſta autē deportatio ab angelis facta ē in tutamētū cuſtodie. Pſ. Angelis ſuis mandauit de te ꝛc. In ſignū reuerentie. ſicut ep̄i in manibus portantur. qn̄ ītronizātur. Pſ. In manibus portabūt te ꝛc. Et in ſignū leticie. Chryſoſtomus. Sufficiebat ad pauperē portandū vnus angelus. ſȝ ꝓpterea plures veniūt vt chorus leti faciant. Diues velut parrochianus diaboli ad tumulū īfernale deductus ē. ⁊ ibi ſepultus. De q̄ ſepult̄a dr̄ Hiere. xxij. Sepult̄a aſini ſepeliet̄. Sepult̄a enī aſini talis ē. q꞉ excoriat̄. et pellis a dn̄o ſuo poſſidet̄. carnes a cāibꝫ lacerāt̄. ⁊ oſſa pluuijs ⁊ ḡndinibus exponūt̄. Sic etiā qn̄ aliquis diues morit̄ iniquus: parentes eius poſſident terrenā ſubſtantiam. vermes lacerant carnem ſuam. ſupplicia infernalia torquent animā que naturam oſſis habebit: et cōſumi nunq̃ poterit. Ecci. x. Cū moritur homo hereditabit ſerpentes. ſcȝ infernales. q̄ntum ad animā. ⁊ beſtias. id eſt. parentes vaſtantes terrenam ſubſtātiam. Beſtia enim quaſi vaſtis dicit̄. Et vermes corrodentes carnem ꝓpriam. Tertio videndum eſt de ſtatu vtriuſq̃ poſt mortem: qui valde eſt diſſimilis. q꞉ diues eſt in tormētis et pauper in loco quieto. Unde dicitur: Eleuauit diues oculos ſuos cum eſſet in tormentis ꝛc. Dicitur autē tormentū. quaſi torquēs mentem. Torquebatur quidem diues de gloria Laçari quem videbat. de ſua pena quam ſentiebat. ⁊ de impoſſibilitate remedij deſperabat. Pſ. Peccator cū videbit. quo ad p̄mum. Dentibus ſuis fremet ⁊ tabeſcet. quo ad ſcd̄m. Deſiderium peccatorū peribit. quo ad tertium. Pauper autē erat ī loco quieto. ſcȝ in ſinu Abrae. Dicit̄

autem ſinus Abrae locus ſuperior
inferni. habens aliquam lucem. Et
dicitur ſinus ppter quietem et tran-
quillitatem. Sicut ſinum maris di
cimus locum a ventis et tempeſta-
tibus quietum. Abrae autez ſin⁹ di
citur. quia Abraam fuit prima via
credendi. et primus ĩ parte Abraam
predicauit fidem. imo dei.

Dominica ſecunda. Sermo. xliij.

Omo qui-
dam fecit cenam magnaz
&c. Luc. xiiij. Nos videm⁹ quãdo
aliq̃s magnus pnceps voluerit ali-
quod honorabile conuiuiũ pparare:
debet q̃ttuor cõſiderare. Primo
tempus aptum ad ambulanduz. vt
iſti de longinquo ĩuitati poſſint in
vijs ambulare. Nã ſi eſſet aura plu
uialis. vel hyems frigidiſſima tũc ñ
poſſent ambulare inuitati. Secũ-
do debet conſiderare locuz aptum
ad ſedendum honorifice ſine pſſura
inuitatis. non ſolum ad mẽſam. ſed
etiam ad iocum et gaudiũ Tertio
debet de optimis cibis prouiſionez
ordinare et de vino. qr vinum letifi
cat cor hominis. Et ideo in conuiujs
preponitur hominibus vinũ opti-
mum quod poteſt haberi vt letẽtur
ĩuitati. Quarto debet cõſiderare
quod illud cõuiuiũ ſtet per aliquod
longum tẽpus. vt labor et ſeruitium
qd ĩuitati exhibuerũt non pdatur.
Hec quattuor cõſiderauit chriſtus
Nam pmo cõſiderauit, temp⁹ qñ
voluit mittere nuncios. et ipſemet
venire et inuitare. Et hoc eſt tps grẽ et
miſericordie. Scdo cõſiderauit lo
cum. qr locus vbi pparauit. ſcz in ce
lo eſt magnus et amenus. Tertio
quo ad cibos. ordĩauit et fecit puiſi-
onẽ magnã. Vñ Eccl. xv. Cibauit
eos pane vite ibi ĩuitatos. Quar
to de diuturnitate. qr durabit iſta
cena eternaliter. Et illa patẽt ĩ euã-
gelio ſequenti.

Dixit Jeſus diſcipulis
ſuis parabolam hanc
Homo qdaz fecit cenã ma-
gnã et vocauit multos. et mi-
ſit ſeruũ ſuũ hora cene dice-
re ĩuitatis vt venirent. qr iã
parata ſunt oĩa. Et ceperũt
ſe excuſare. Primus dixit ei
Villã emi. et neceſſe hab co
exire et videre illaz. rogo te.
habe me excuſatũ. Et alius
dixit: Juga boũ emi quinq̃.
et eo pbare illa. rogo te ha-
be me excuſatum. Et alius
dixit: Uxorem duxi. et ideo
nõ poſſum venire. Et reuer-
ſus ſeruus nũciauit hec do
mino ſuo. Tunc iratus pa-
terfamilias. dixit ſeruo ſuo:
Exi cito in plateas et vicos
ciuitatis. et paupes. et debi-
les. cecos. et claudos intro-
duc huc. Et ait ſeruus: Dñe
factũ eſt vt imperaſti. id ẽ. iuſ-
ſiſti. et adhuc ẽ locus vacu⁹
Et ait dñs ſeruo: Exi ĩ vias
et ſepes. et compelle intrare
vt impleatur domus mea.
Dico autez vobis q nemo
virorum illoruz qui vocati
ſunt guſtabũt cenam meã.

Cęna iſta ē gloria cęleſtis quā hō
chriſt⁹ deus ꝑparauit. ⁊ mittit ſuos
ꝑdicatores vt homines vocarēt ad
cęnā ęterne glorię. Sed tria gene-
ra excuſāt ſe ꝓpter tria maxima pec-
cata. Primi ſūt ſupbi. q̇ notātur
ꝑ illū q̇ villā emit. Scdi ſūt auari
q̇ ſignificātur ꝑ illū q̇ quinq̧ paria
boum emit. Tertij ſūt luxurioſi. q̇
ſignificātur ꝑ illū qui duxit vxorē.
Et ideo ſequit᷑: Dico vob ꝙ nemo
viroꝝ illoꝝ q̇ vocati ſūt guſtabunt
cęnam meā q̇ venire noluerūt. No
ta ꝙ quadruplex ē cęna. Prima ē
peccati mortalis q̄ diabolo pctōr fa
cit cęnā. Scda infernalis. qua dia
bolus īuitat peccatorē. Tertia cęna
eſt ſpūalis gratię. qua iuſtus īuitat
chriſtum. Quarta eſt cęna ęternalis
glorię. qua chriſtus inuitat iuſtum.
Prima cęna eſt peccati mortalis
q̄ peccator inuitat diabolū. De iſta
cęna dī Judith. xij. ꝙ Holofernes
princeps milicię fecit cęnā in quarta
die exercit⁹ ſui. in qua cęna ipſe fuit
inebriatus. ⁊ ꝑdidit vitā. Ita ſpi
ritualit᷑. Holofernes dicit᷑ peccator
qui facit cęnā diabolo ī quarta die.
Prima dies ē ꝙ incipit accidiari
⁊ nō habet gratiā eundi ad ꝑdica
tionē. ad eccleſiam. ad miſſam. ⁊ ad
ꝯfeſſionē. Scda dies eſt qn̄ īcipit
cogitare opa mala. Tertia dies
ē quando perficit opus. Quarta
dies ē qn̄ deſperat. tūc diabolo ē cę
na ꝑparata ⁊ pompis ei⁹. Vn̄ dicit᷑
Jac. p̊. Peccatum cū cōſūmatum
fuerit. generat mortem. q̄ tūc pecca
tor moritur ī cęna. et hoc in anima.
Vnde Eccl. xiij. Confundit te in ci-
bis. et exinanit te bis vł ter. In iſta
cęna peccati mortalis. multi paupe-
res irridētur. ⁊ labor et ſanguis pau
perū deuorat᷑. ⁊ multi iuſti ſupplātāt᷑
⁊ tradūt᷑. Vn̄ legim⁹ Mat. xiiij. ꝙ
ſanctus Johēs baptiſta venit ď de-
ſerto. ⁊ ꝑdicauit regnū dei. charita-
tiue arguebat Herodē. q̄re accepiſ
ſet vxorē frīs ſui. dicens: Peccaſti.
quieſce et fac pęnitentiā. Et Hero-
des poſuit ipſū in carcerē. et fecit cę
nam magnā ſuis ṗncipib⁊. ⁊ in illa
cęna fuit traditus ad mortē homo
iuſt⁹ ꝓpter veritatē q̄ de⁹ eſt. ſic ipſe
dicit in euāgelio Joh. xiiij. Ego ſū
veritas. Ita multi ī ſācta eccleſia fa
ciūt cęnas. vbi veritas excludit᷑ quę
de⁹ eſt. ⁊ falſitas ītromittit᷑ q̄ diabo
lus eſt. ⁊ ibi ꝯſiliū īuenit᷑: quō iuſt⁹
traditur ⁊ occidit᷑. De iſto dicit p̄s
Sedet in inſidijs cū diuitib⁊ ī occul
tis. vt interficiat innocentē. ⁊ tradu
cet rectos corde. Et hic eſt diabol⁹
qui cū eis ſedet. Et ideo tales q̇ ſūt
iuſti et non ſedent in tali cęna. illos
laudat dauid ī p̄s. dicēs: Beatus
vir qui non abijt in cōcilio impiorū
id ē. qui facit diabolo cęnā. ⁊ in via
peccatorū non ſtetit. q̇ ipſū īuitant.
et ī cathedra peſtilētię nō ſedit. vbi
occiditur iuſtus. Et ſic ptꝫ ꝙ pecca-
tor diabolo facit cęnā. Scda cę
na eſt infernalis. q̄ diabol⁹ inuitat
peccatorem. ⁊ ꝑparat homini pecca
tori in aīa. Nam ſicut ipſū diabolū
inuitat hic. ſic diabolus inuitat eū
poſt mortē: ad ſuam cęnam vbi di-
uerſa cibaria ꝑparat peccatori. De
iſta cęna dī Apoc. xix. Ego Johēs
vidi cęnā tenebroſā. et venit angel⁹
ď cęlo ⁊ clamauit voce magna. Ve
nite aues cęli. comedite carnes regū

terrę. Tunc volucres cęli putridas
carnes comederūt boūz mortuoꝝ.
Ita ſpūaliter· reges ⁊ principes terrę
ſūt ſuperbi ⁊ auari·comedētes pau-
perū ſudorē ⁊ laborē. Tūc tpe mor/
tis clamabit angelus de cęlo·dicēs:
Vos volucres cęli comedetꝭ carnes
regū·i·delectationes et aīas eoꝝ·ſic
ipſi deuorauerūt iuſtos ·ita deuora
bitis aīas eoꝝ ęternaliter cruciādo.
Iſta cęna diaboli figurata ē ꝑ iſtā
cęnā d̄ q̄ legimus Geñ.xl. ꝙ magi-
ſter piſtorū Pharaonis ſedebat in
carcere·⁊ vidit ꝙ habebat ſuper ca-
put ſuū tria caniſtra:⁊ vnuz excelſiꝰ
alio·et ſup ea oēs cibos qui poſſūt
fieri arte piſtatoria·⁊ aues cęli vene/
runt ⁊ comederūt de capite ſuo. Et
illud videbatur ſibi in ſomnis. Et
poſt tres dies educitᷣ de carcere ⁊ oc
ciditur·et volucres cęli comederunt
carnes eiꝰ. Ita moralitᷣ·peccator fa/
ciens cęnaz diabolo cū peccatis·ha
bet tria caniſtra·quia cum tribꝰ pec
catis maxime inuitatur diabolꝰ·vi-
delicet peccato ſuperbię·auaricię·⁊
luxurię·in quibus ſunt omnia fercu
la·i·omnia peccata in his comphen
dūtur·⁊ vnū excelſius alijs·videlicꝫ
ſupbia q̄ excellit vitia. Per tres di/
ēs. Prima dies ē natiuitatis. Se-
cūda dies vitę. Tertia vero dies ē
dies mortis·in q̄ diabolus affert ca
put peccatoris·id ē·aīam·et occidit
peccatorem ęterna dānatione·⁊ vo/
lucres cęli·i·diaboli·lacerabūt eaz·
⁊ mordebunt morſu amariſſimo·vt
dicit p̄s. Deuorabūt eos aues mor
ſu amariſſimo ·et dentes beſtiarum
id ē·demonū·immittam ī eos·atqꝫ
ſerpentium. Et ſic dabūt animę cę-
nam pro cęna peccati ęternaliter cru
ciando Tertia cęna eſt ſpiritualis
gratię·vbi homo exiſtens facit chri/
ſto ⁊ angelis cęnaz in corde puro et
cōſcientia munda. De iſta cęna di/
cit Iob· Apoc.iij. Ego ſto ad ho/
ſtium cordis foris ·⁊ pulſo per inſpi
rationē·⁊ ſi q̇s mihi aperuerit ītro-
ibo et cęnabo cuz eo. In hac cęna
ſpiritualis g̃tię triplex cibus debet
apponi. Primꝰ cibus eſt doctrinę
ſalutaris q̇ multum reficit animam
in bono confortando. Math.iiij.
Non in ſolo pane viuit homo ·ſed
etiam ī verbo dei. Iſte cibus doctri
nę ſalutaris iā nō curatur· ⁊ tñ mlti
curare deberent. Thren.j. Populꝰ
gemens ⁊ q̃rens panē·dederunt p̄ci
oſa queqꝫ ꝓ cibo ad refocillandum
aīas ·qꝛ ſine iſto cibo anima deficit
Scďs cibꝰ ſpūalis cęnę·ē cibꝰ pę-
nitentię.p̄s. Cibabis nos pane la/
chrymaꝝ·⁊ potum dabis nob in la
chrymis ī mēſura. Et h cibꝰ pęniten
tię dꝫ eē ī pōdere·ſcꝫ vt hō pōderet
peccata q̄ fec·⁊ ſatiſfactionē vt ſatiſ
factio reſpondeat culpę. Ezech.iiij.
Cibꝰ q̄ veſceris erit ī pōdere. Ter/
tius cibꝰ ē ſacramētalis q̇ datur d̄
māibꝫ p̄ſbyteri q̄ ſtat ī loco chriſti:
et mēſa ē altare. Vñ p̄s. Paraſti ī
ↄſpectu meo mēſā. Eſt aūt iſte cibꝰ
illiꝰ cęnę corpꝰ chriſti·q̇ dicit: Ego
ſū panis viuus q̇ de cęlo deſcendi.
Ioh.vj. Iſta cęna figuratᷣ ꝑ illā cę/
nā quā chriſtꝰ fecit ī vltima cęna qñ
voluit ire in mortē. De q̄ dicūt euā
geliſtę. Chriſtꝰ fecit cęnā cū diſcipu
lis ſuis·accepit panē et benedixit·et
dedit diſcipulis ſuis dicēs: Accipi/
te et comedite: hoc facite in meam

cõmemorationem. Iſta cęna figu-
ratur .ij. Eſdre .iij. Darius rex fecit
cenã purpuratꝭ ⁊ nobilibꝰ ſui regni:
et cibauit eos large. et vnuſqſqꝫ ad
ſua ꝓpria remeauit. Ita aĩa deuota
inuitauit chriſtũ. ⁊ angelos ꝑ grãm ĩ
cor ſuũ. et cibauit eos large ꝑ cibos
ſpũalis vitę. et vnuſquiqꝫ ad ꝓpria
remeauit. i. chriſtꝰ ad thronũ ſuũ re-
galẽ. ⁊ angeli ad loca ſua. Et ſic ptꝫ
tertia cęna: vbi aĩa chriſtum ⁊ ange-
los inuitauit. Quarta cęna eſt cę-
na ęternalis glorię. vbi chriſtꝰ aĩam
deuotã inuitauit. dicẽs: Omnia pa-
rata ſunt. Et iſta cęna dicit̃ magna
ꝓpter tria. Primo ꝓpter magnuꝫ
ꝑncipem ⁊ nobilẽ q̃ eam ꝑparauit.
Vñ ps. Qm̃ magnus es tu: ⁊ facis
mirabilia. tu es deꝰ ſolus. Scdo
dicit̃ magna. qꝛ magna ẽ ibi gloria.
Vñ ps. Gloria et diuitię in domo
eiꝰ. Tertio dicit̃ magna ꝓpter cõ-
uiuantes: Vnde Apoc. vij. Vidẽ
turbã magnã quaꝫ nemo dinume-
rare poterat: exceptis angelis quoꝝ
nõ erat numerꝰ. Cęna iſta figuratur
in illa cęna. de q̃ legimus Heſter. ꝑ.
qꝛ rex Aſſuerus fecit cęnã magnam
ſuis ꝑncipibꝰ ĩ horto regali. et miſit
ſeptẽ nũcios ꝓ Vaſti regina vt ve-
niret ad regẽ. q̃ venire noluit. et nũ-
cios vacuos remiſit. Tunc iratꝰ rex:
poſt cęnã vocauit oẽs potẽtes. et di-
xit: Quid ꝯſulitis? Ego vocaui re-
ginam ad cęnã meam quã ꝑparaui
vobis honorifice. ⁊ illa ſpreuit me. ⁊
miſit nuncios meos ſepteꝫ vacuos.
Reſpõderũt potẽtes. dicẽtes: Dñe
rex arguite eã: vt vxores nrę ñ faciãt
nob ſimile. Qui ꝑuauit caꝫ corona
glorię. ⁊ fecit eã ancillam. ⁊ aliã ele-
git ĩ reginã. Ita moraliter. chriſtꝰ
dñs noſter rex cęli et terrę fecit cęnã
magnaꝫ ęternę glię ſuis ꝑncipibꝰ et
electis. Vñ ps. Principes populo-
rũ ꝯgregati ſũt cũ deo Abraã. Mit-
tit omni diẽ ſeptẽ nuncios ꝓ regina
idẽ ꝓ aĩa hoĩs. q̃ eẽ deberet regina
cęli. vt veniat. Primꝰ eſt ipſa pie-
tas dei: q̃ nob multa dona tribuit.
Vnde ps. Omnia ſubiecisti ſub pe-
dibus eius. oues ⁊ boues vniuerſas
inſuꝑ et pecora cãpi. Volucres cęli
⁊ piſces maris ꝛc. Et fructus terrę ⁊
arborũ. Scds nũcius ẽ miſericor
dia. Vñ ps. Miſericordia domini
plena eſt terra. Tertiꝰ nuncius eſt
patiẽtia. Vnde apłs ad Roma. ij.
Patientia dei expectat te vt cõuer
taris. ſed ſcdm impęnitens cor tuuꝫ
theſauriças tibi iram in nouiſſimo
die. qꝛ venire noluiſti. Quartꝰ nũ
cius eſt afflictio tẽporalis. Vñ ait ĩ
euãgelio hodierno: Cõpelle ĩtrare.
Vt quos nõ põt vocare per mĩaꝫ ⁊
patientiam. tandeꝫ mittit tribulati-
onem vt veniant. Quintꝰ nũcius
eſt ipſe dauid. qui ait: Audi filia et
vide. ⁊ inclina aurem tuam ꝛc. quia
ꝯcupiſcit rex ſpeciem tuam. vt veri-
tas eſt. Sextus nũcius ſunt ꝑdi-
catores hodierni. qui omni die cla-
mant in pdicationibus ad animã
peccatricem vt reuertatur. nunc ar-
guũt. nunc ſupplicãt. nunc cõminãt
nũc promittunt coronã dei. Canti.
iiij. Veni d libano. veni coronabe-
ris. Septimus nunciꝰ. ẽ miſſio
angeloꝝ cum tubis. et illos oportet
nos audire. ⁊ ſurgere. et venire cum
tuba clanget: Surgite mortui veni-
te ad iudicium. Et tunc ipſa anima

peccatrix que iſtos ſeptem nuncios ſpreuit priuabitur corona et alia regina eligit' &c. Rogemus deum &c.

Sequit' dominica tertia poſt pentecoſtes Sermo .xliiij.

Hic recipit pctōres. Luc. xv. Nota ꝙ ꝓpter duo homo ſolet dimittere vnū locum: et ire ad aliū ad inhabitandū. et vnus dimittit vnū dominū et recurrit ad alium Primū eſt qn̄ homo in loco vbi habitat a dn̄o ſuo nimis affligit': ſicut filij iſrael relinquebāt egyptū. vt patz Exo. v. quia pharao nimis afflixit eos. qꝛ oportebat eos portare lutū de paleis et plateis ad faciēdū lateres vt edificaret ciuitates. et poſuit ſuꝑ eos aduocatos q̄ immites erant: et percuſſerant eos cū flagellis. ſicuti aīalia bruta Scdm ꝓpt' qd̓ homo relinquit locum et malum dn̄m. ē qn̄ ſperat diues fieri. et dn̄m mitem et pium cognoſcit. tunc mutat locū. et recurrit ad illū dn̄m. Ita filij iſrl' cognouerunt ꝙ dn̄s voluit eſſe eorum dux. et ꝓmiſit ꝙ vellet eis dare terram fluentē lac et mel. et ibi diuites fieri voluerūt. Et ꝓpter hoc reliquerūt pharaonē. Ita ſpiritualiter. duo ſunt q̄ debēt nos monere vt fugiam⁹ ꝑncipem malicie: cui militamus ꝑ peccata q̄ durus eſt. multos flagellat ſcorpionib⁹. et cruciat eternaliter. et fugiamus ad ꝑncipez miſericordie et gr̄e q̄ parcit. et mānſuetus eſt. et benignus ſuꝑ maliciā noſtram. Et dic' Mat. xi. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati eſtis. et ego reficiam vos. Itē De' qd̓ venit ad me nō eijciā foras. Joh. vj Et de h' dicit in euangelio.

Erant appropinquantes ad Jeſū publicani et peccatores vt audirēt eū Et murmurabāt pharisei et ſcribe dicētes. Quia hic peccatores recipit et mādūcat cū illis. Et reſpōdit ad illos parabolā hāc. Quis ex vobis homo habēs cētū oues et ſi perdiderit vnā ex illis. nōne dimittit nonagīta nouem in deſerto et vadit ad illam q̄ perierat donec inueniat illā. et cū inuenerit imponit humeris ſuis gaudens. Et veniēs domum cōuocat amicos et vicinos. dicens: Congratulamini mihi oēs. qꝛ inueni ouem quam ꝑdiderā. Dico vobis ꝙ ita erit gaudium in celo ſuper vno peccatore penitentiam agēte. ꝙ ſuꝑ. xcix. iuſtis qui nō indigent penitentia. Item aliā parabolam dixit: Aut mulier q̄ habēs drachmas decē. Drachma ē denarius habens monetā imꝑatoris Et ſi perdiderit vnā. nonne accendit lucernaz et euertit domum. et querit diligēter donec inueniat eaz. Vocat amicos et vicinos. dicens illis: Congratulamini mihi omnes. qꝛ drachmaz īueni quam perdideraz. Ita dico

vobis: Gaudiũ erit angelis
ſup vno peccatore penitẽ-
tiam agẽte. Iſtę duę parabolę
ſunt de peccatore q̃ fuit ouis errans
et drachma decima habens imagi/
nem impatoris· ſcʒ dei· qꝛ angelorũ
chori ſũt nouẽ· ⁊ homo decimus eſt
creatus ⁊c. Et christus nõ venit ꝓpt
iuſtos: ſꝫ ꝓpter peccatores. Ideo ad
therna: Hic recipit peccatores ⁊ mã/
ducat cũ illis. Unde ſciendum ꝙ
domin⁹ recipit quattuor genera ho/
minũ. Primo recipit mundũ fugi/
entes ad protectionem ſuę potẽtię.
Secundo recipit deſolatos ad ſinũ
gratię. Tertio recipit ignorãtes ad
doctrinam ſuę ſapiẽtię. Quarto re
cipit viriliter pugnãtes ad remune/
rationem glorię. Primo dico ſic
ꝙ christ⁹ recipit mũdũ ⁊ diabolũ fu
giẽtes ad ꝓtectionẽ ſuę potentię· qꝛ
dñs fortiſ ẽ· et potẽs ĩ ꝓlio· vt dic̃ ps
Hui⁹ figuraʒ legim⁹. j. Reg. xxvij
ꝙ dauid rex multa bona fecit alijs
iſrael. Sed Saul rex iniquus inſi/
dioſe perſequebatur eum· ꝓpter qđ
fugit in tharſis ad regẽ Geth· ⁊ tũc
ſcripſit litteras ad regem ꝙ pręſen/
taret ſibi ſeruũ ſuum ꝓfugum. Tũc
ſerui illius regis Geth cognoſcẽtes
Dauid· enarrabant facta ⁊ ꝓbita/
tes quas fecit filijs iſrael· tunc rece/
pit eum gratioſe· ⁊ defendit eũ. Ita
ſpũaliter· nos ſumus in hoc mundo
vbi diabolus nos pſequitur ĩ mul/
tis iſidijs: vt nos occidat. Debem⁹
igitur fugere ad christũ regem potẽ/
tię· vt ſua ꝓtectione nos defendat ĩ
tempore mortis: cum anima ſtat añ
regem christum· diabol⁹ dicat: Da
mihi ſeruum meũ ꝓfugum· q̃ in mul
tis malis cogitationibus et operib⁹
mihi cõſenſit. Tũc angeli ſtãt vt dr̃
Math. xiiij. Angeli ſũt teſtes actuũ
noſtrorũ· et nominant christo regi
ꝓbitates noſtras· et ſi aliq̃ ſunt opa
bona· recipit nos ad ſuã ꝓtectionẽ
ſicut rex Tharſis Dauid fugiẽtem.
Ideo faciamus hic opera bona· vin
camus leoneʒ et vrſum· ⁊ liberemus
ouem de ore eorũ· id eſt· diabolũ ⁊
mundũ: qui tunc animam noſtram
poſcunt. Tunc ſecuri poſſumus ad
ipſum fugere. Et ſic patʒ pͥmuʒ. Se
cũdo dominus noſter recipit nos
deſolatos ⁊ deſperatos ad ſinũ gra
tię ſi veniam q̃remus. Nulli eni ho
minũ eſt deſperandum. Nam deus
eſt miſericors et pius. Unde dicit ĩ
euangelio Joh. vj. Omnis q̃ venit
ad me nõ eijciam foras. Huius figu
ram legimus ꝙ erat q̃dam auſter⁹
rex habens filiũ miſericordeʒ quem
miſit peregrinari: qui ĩ peregrinati/
one accepit pulcrã puellam· ⁊ omni
die deſpõſationes fecit in regno pa/
tris ꝑ q̃ttuor ꝑtes ꝓclamare per qt/
tuor nuncios. Prim⁹ clamauit: Ue
nite miſericordiaʒ recipite. Secun/
dus clamauit: Rex ẽ benign⁹ et pi⁹
omnib⁹ q̃ petunt veniã. Tertius cla
mauit ex ꝑte regis: Nullus diffidat
nec diſperet· ſed cum fiducia et ſpe/
accedat. Quartus nunci⁹ clamauit:
Litteras mortis reuocat rex in miſe
ricordia· quas dedit in ira. Ita mo/
raliter· iſte rex durus· fuit pater ĩ di
uinis. Fuit enim ita durus ⁊ auſte/
rus· ꝙ pro vna cogitatione damna
uit multa milia angelorum· vt patʒ
de lucifero· etiaʒ de Adã quẽ ꝓpter
vnum morſum pomi eiecit· et morte

damnauit. ſed filius eius chriſt⁹ ſecunda perſona in diuinis. venit de celo peregrinari in hũc mundũ. ⁊ vidit hic pulcraȝ puellã q̄ erat anima deuota quã deſponſauit aſſumẽdo noſtram naturam. Et tunc miſit q̄tuor nũcios .i. quattuor euãgeliſtas p quattuor ptes mundi clamantes Primus ē Matthe⁹ q̄ clamat ĩ ſuo euangelio ex parte regis chriſti. Uenite ad me omnes q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis. ⁊ ego reficiã vos Secũdus nũcius ē Lucas. dicens in euangelio ſuo. Chriſt⁹ liberauit mulierem peccatricẽ dep̄henſam ĩ adulterio. dicens illi: Nec ego te cõdẽnabo. vade noli ampli⁹ peccare Tertius nũcius ē Johãnes euãgeliſta dicens: Litteras mortis reuocauit. Unde dicit: Tranſlati ſumus de morte ad vitam. Quart⁹ ē Marcus. dicens: Fili remittũtur tibi peccata tua. Iteȝ. Omne debitũ dimiſi tibi. quoniam rogaſti me. ⁊ ego in filium miſericordie recepi te. Et ſic patet ſcd'm. Tertio dico ꝙ chriſt⁹ recipit ignorantes ad doctrinã ſue ſapientie. Unde ad Col. ij. In eo ſunt recõditi omnes theſauri ſapiẽtie ⁊ ſciẽtie. Unde ipſe inuitat ignorantes ad ſuaȝ doctrinam ſalutarẽ Nam dicit' de iuſto ⁊ ſapiẽte quem chriſtus docuit. Eccl. xv. Aqua ſapientie potauit illuȝ dñs de⁹ noſter Inuitat indoctos dicẽs: Appropinquate ad me: ⁊ cõgratulamini ĩ domo diſcipline: vt vnuſq̄ſqȝ audiat q̄d agere debeat. aut q̄d vitare liceat. Hui⁹ legim⁹ figurã .ij. Eſdre. ix ꝙ filij iſrael acceperunt a domino librum ⁊ legẽ. ſed ipſi nõ ſeruabãt eã propter hoc fuerunt diſperſi ⁊ tribulati. Tandeȝ venit Eſdras ꝓpheta ⁊ ſapiẽtior omnium. ⁊ fecit gradum ligneum altum: ante portaȝ templi hieruſalem. ⁊ accepit librũ teſtamẽti. ⁊ vocauit cõmunẽ populũ. ⁊ aſcẽdit gradum altũ. ⁊ populus ſtabat ſubter eum. ⁊ legebat de mane vſqȝ ad veſperas. ⁊ omnis popul⁹ appropinquabat. ⁊ erigebat aures vnuſq̄ſqȝ ad lectionẽ. Et tũc ait Eſdras Si illa ſeruabitis q̄ in illo libro ſcripta ſũt q̄ ego legi. de⁹ eripiet vos ⁊ recipiet tãq̄ȝ filios. ⁊ erit de⁹ veſter: et eo ꝙ non ſeruiamus ea de⁹ ĩmiſit nob tribulationes quas paſſi ſum⁹ Et omnis populus flebat. ⁊ doctrinam ſeruabat. Ita ſpiritualiter. dominus noſter chriſtus tãq̄ȝ Eſdras ſcriba antique legis. ita ipſe eſt propheta noue legis. Unde dixerunt iudei. Propheta magnus ſurrexit in nobis. Surrexit enim in templo. vbi iudei conueniebãt. et p̄dicabat de libro ſue ſapientie quem habuit in corde. Et dixit iudeis ꝙ q2 illam legem quã pater dedit dimiſiſſent: inde veniret tribulatio ſup eos. Sȝ induratũ erat eorũ cor. ⁊ volebãt eũ lapidare. q2 docuit eos. Sicut Nero imperator peſſimus occidit magiſtrum ſuum Senecã. et ipſi venditi et tribulati et regno p̄uati ſunt tam eterno q̄ȝ temporali. Et ſi feciſſent ſicut populus Eſdre. quia eſdraȝ audiuit. aures erexit: ⁊ pro peccatis fleuit. et ideo dominus erat eorũ dux ⁊ magiſter. Et ideo omnes chriſtuȝ audire nolentes. nec doctrinam ſuã ſequi. diſpergentur. nec eos hic recipiet. nec ĩ futuro. Et ſic patet tertiũ.

Quarto chriſt⁹ viriliter pugnãtes
recipit ad remunerationem glorię.
Promittit nanq̃ȝ ſeptẽ dignitates
pro ſeptẽ vitijs impugnãtib⁹. Apoc
ij. Venit aquila volãs et clamans
p mediuȝ cęli dicẽs: Qui vicerit di
abolũ mũdum ⁊ ꝓpriã carnem da/
bitur illi manna abſconditum: ⁊ pa
nis angelorũȝ ad menſã regi ęterni.
Iteȝ ſcd͛o. Qui hęc tria vicerit nõ
lędetur a morte ſecũda ſed recipiet̃
ad vitam glorię. Item tertio. Qui
hęc tria vicerit dabo illi edere de li/
gno vitę: q͛d eſt in medio paradiſi.
Item quarto. Qui vicerit hęc tria:
illi dabo poteſtatem ſuper gentes ⁊
regna: ⁊ recipiaȝ illum ad me. Item
quinto. Qui hꝫ tria vicerit recipiaȝ
eum vt colũnam ſplendidã ⁊ firmã
in regno ⁊ in templo meo. Sicut enim
colũna ſuſtentat et decorat ędificiũ
quãdo ẽ pulcra. Ita talis victor re/
cipietur et decorabitur in regno fir/
mabitur ⁊ nunq̃ȝ flectetur. Item ſe/
xto clamauit: Qui vicerit hęc tria
recipiã eum tempore mortis ⁊ ſede/
bit mecũ ĩ throno glorię. ij. Cor. p̊.
Si fuerimus ſocij paſſionũ erimus
et cõſolationũ. Et ideo merito. Si
pugnam⁹ viriliter cũ chriſto cũ ipſo
erim⁹ in throno. Et petiuit chriſtus
patrẽ dũ voluit ire ad pugnã Ioh.
xvij. Pater quos dediſti mihi vo
lo vt vbi ſum: ⁊ ipſi ſint mecum.

Dominica quarta
poſt pentecoſtes.
Sermo. xlv.

Eſtote miſe

ricordes ſic pater veſter cęleſtis mi/
ſericors ẽ Luc. vj. Nota ꝙ multa
ſunt q̃ debent mouere hominem ad
mĩaȝ. Primũ ẽ corpis nr̃i confor
mitas. Nam omnes chriſtiani ſunt
tanq̃ȝ vnũ corpus habẽs multa mẽ
bra ⁊ mẽbrũ mẽbro compatit̃ ſicut
man⁹ manui alteri ſubuenit oculus
oculo pes pedi. Ita hõ dȝ homini
miſereri q̃ ẽ ſcḋm imaginẽ ſuã creatus
Scd͛ȝ ẽ quod nos debet mouere
ad mĩaȝ irrationaliũ animaliũ exẽ/
plaritas. Nã animalia irrationalia
cõpatiuntur ſibi. Sicut legit̃ in na
turis reꝝ de aquila. Qñ aquila hꝫ
pullos: cogit eos anteq̃ȝ ſciãt vola/
re ad aſpectũ ſolis dũ ſplendet ĩ cla
ritate ⁊ qñ aliquis ſuoꝝ pulloꝝ nõ
põt aſpicere ſoleȝ ſine reuerberatiõe
oculorum: iſtũ ꝓijcit de nido tanq̃ȝ
non ſit de natura ſua. Quod videns
falco miſeretur illi pullo abiecto et
ducit in nidum ſuũ ⁊ nutrit cũȝ pul
lis ſuis. Ita hõ rationalis videns
ꝓximum ſuum neceſſitatem habere
debet ſibi miſereri. Tertiũȝ quod
nos debet mouere ad miſericordiaȝ
eſt ꝓpria neceſſitas. Nã nos indige
mus miſericordia a deo ideo opor/
tet nos miſereri proximo. Unde dr̃
Mat. xviij. Serue neq̃ȝ oĩa debita
dimiſi tibi: Nonne oportuit ⁊ te miſe
reri ↄſerui tuo. Quartũ q͛d debet
nos mouere ad mĩaȝ ẽ dei nr̃i exem
plaritas. Nã mĩa mouit chriſtũ vt
ſurgeret de paterno corde: ⁊ acciperet
humanitatẽ ⁊ fecit ſe captiuari ⁊ il/
ludi ⁊ ↄſpui ꝓpt̃ nos: Ideo debem⁹
nos exẽplo chriſti alter alteri miſere
ri. quia chriſt⁹ in ꝓpria ꝑſona ait in
euãgelio Mat. xxv. Quod vni ex

minimis meis feciſtis m̄ feciſtis. De
h̄ aūt dicit ī euangelio hodierno.
Stote miſericordes. ſi
cut ⁊ pr̄ vr̄ celeſtis miſe
ricors ē Nolite iudicare ⁊ n̄
iudicabimi. Nolite cōdēna
re ⁊ nō cōdēnabimi. Dimit
tite. et dimittet̄ vobis. Date
et dabit̄ vobis. Mēſurā bo
nā ⁊ cōfertā et coagitataz. ⁊
ſupereffluētē dabunt i ſinū
veſtrū. Eadez quippe mēſu
ra q̄ mēſi fueritis. remetiet̄
vobis. Dicebat et illis ſimi
litudinē. Nunq̄d pōt cecꝰ ce
cū ducere? Nōne ambo ī fo
ueam cadūt? Sic qn̄ p̄latꝰ
malus dat malū exēplū. tūc
cecꝰ ducit cecū. ⁊ ambo ī fo
ueā cadūt eterne dānatiōis.
Itē aliud exēplū. Nōne di
ſcipulꝰ ſup magiſtrū. Per
fectꝰ autē oīs erit ſi ſit ſicut
magiſter eius. Quid aūt vi
des feſtucā in oculo fratris
tui. trabē aūt q̄ ī oculo tuo ē
nō conſideras. Aut quō po
tes dicere fratri tuo: Frater
ſine. i. pmitte. eijciā feſtucaz
de oculo tuo. ipſe trabem ī
oculo tuo nō vides? Hypo
crita eijce primo trabem de
oculo tuo. et tūc ꝑſpicies vt
educas feſtucā de oculo fra
tris tui. q2 multi ſunt q̄ iudi
cant alios de pctō. ⁊ ipſi ha
bent maximū pctm̄. Quo ad
thema: Eſtote miſericordes: ſicut ⁊
pr̄ veſter celeſtis miſericors ē. Vn
de notādum ꝙ quattuor generibꝫ
hoīuz vult deꝰ eſſe miſericors. Pri
mi ſūt deū timētes. Scđi ſūt bona
opa facietes. Tertij ſūt paupibꝫ cō
patiētes. Quarti ſūt iniuriā patiē
tes. Primo deus vult eē miſeri
cors illꝭ q̄ ipſū timēt. Vn̄ ps. Quō
miſeret̄ pater filioꝝ: miſertꝰ ē dn̄s ti
mētibꝫ ſe. Qm̄ ipſe cognouit figmē
tum noſtꝝ. i. fragilitatē noſtrā. Vi
demꝰ in naturalibꝫ ꝙ qn̄ aliq̄s ſim
plex hō offendiſſet magnū p̄ncipem
⁊ timeret ipſū. ⁊ ſi voluntarie ſimplex
hō acciperet gladiū euaginatum. et
flexis genubꝫ poneret ſe ante illum ⁊
diceret: O dn̄e offendi vos. ſū reus
mortis. dabo me ī manꝰ veſtras in
grām: Vere niſi talis p̄nceps habe
ret cor ferreuz ſibi miſerēt. ⁊ dimitte
ret offenſaz. Ita debet q̄libet hō fa
cere q̄ deuz offendit. Debet ſe humi
liare corā deo p̄ncipe. et filiū mortis
ſe ꝯfiteri. Huiꝰ legimus figuram. ij
Reg. vlt. ꝙ dauid maxime pecca
uit ꝯtra deū: ideo deus miſit vnuz
alium prophetam ad ipſum dicēs:
Ecce deus miſit me ad te. tu eum of
fendiſti: Elige vnum de tribus pla
gis. aut peſtilentiaz. aut famem. aut
gladium inimicorum. Et dauid ele
git peſtilentiam. ⁊ tunc venit tanta
peſtilētia in regno ſuo: ꝙ in breui tē
pore moriebātur. xxiiij. milia homi
num: Tunc dauid flexit genua ca
dens ante deum in terram dicens:
O domine percute me. ego ſum qui
peccaui. Et tunc deus vidit timorē
et humilitatez. ⁊ dixit ad angelum:
Sufficit. ſatis eſt. Tūc dauid vidit
angelum ſtantem in nube habentez
gladium cruentatum quem miſit in
vaginam. Ita moraliter. deꝰ pater
et dominus. dedit nob̄ itelligētiam

ſciendi bonum ⁊ malum· et ipſe nullum malū dimittit impunitū. Ideo ait dauid ad deū: Domine quo ibo a ſpiritu tuo· ⁊ q̄ a tua facie fugiaȝ? Si aſcendero in celum tu illic es. ſi deſcendero ad infernuȝ tu illic ades Et ipſe dominus reſpōdet ī ps. Si acuero vt fulgur gladiuȝ meū: reddam vltionem hoſtibus meis· id ē· peccatoribus Hoc cognoſcens peccator debet facere vt dauid · dicēs: O domine ego peccaui· ⁊ malum coram te feci: ne permittas plagas ꝓpter peccata mea· et ego ampli⁹ nūq̄ȝ offendam te. Tunc ſtatim ait domin⁹ ad angelum volentem peccatorem percutere cum morte eterne damnationis: Mitte gladium in vaginā: ſatis eſt· quia me ita humiliter exorauit· ideo oportet me eius miſereri Unde Ambro· in quodaȝ ſermone Ceſſat vindicta diuina cuȝ illud procurat hūilitas humana· et vindicta mutatur in miſericordiam. Secūdo deus vult eſſe miſericors bona opera facientibus. Nam videmus quando aliquis magnum et pulcrū edificium facit: querit bonos artifices. Et ſi artifex eſt bonus: edificiuȝ erit bonū. Ita ſpiritualiter· oportet nos in operibus miſericordie edificare edificium in celo· in quo anima noſtra dȝ eternaliter gaudere. Vñ ps. Miſericordia edificabitur in celis. Et primus artifex huius eterni edificij fuit chriſtus. Et licȝ per multas alias virtutes edificauit eternū habitaculum· tamē precipue per miſericordiam. Uult etiam habere tales artifices ſicut ipſe incepit Unde ait apl's ad Titū. iij. Non ex opib⁹ iuſticie que fecimus nos· ſed ſcḋm ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit. Querit igitur tales coadiutores pro edificando miſericordiam. Unde legimus figuraȝ. iij. Reg. v. q̄ ſalomō edificauit edificium pulcrum in hieruſalem· ⁊ miſit nuncios vt adducerent de omnibus regionibus artifices qui ſciebāt opari ligna cedrina ⁊ alia ligna que ptinebāt ad ipſum edificium· vt compleretur dom⁹ domini. Ita ſpiritualiter · dominus noſter ieſus chriſtus primus fundator in humana natura edificiū pulcruȝ in celo de electis: qui ſūt artifices bonorum operum ⁊ vltimum teſtamētū ꝓdidit dicens. Matth. v. Beati miſericordes: quoniā ipſi miſericordiā ꝯſequētur. Mittit igitur adhuc omni die angelos ſuos · quoniā homines moriuntur· et illi eligūt tales artifices q̄ bona opa fecerūt· ⁊ adducunt illū ad regem altiſſimū · vt op⁹ ſuū q̄d incepit cōpleat. Ipſe enī illis optim⁹ artifex fuit. Ideo dī Sap. vij. Omnȝ enī ē artifex · habens virtutē oīa pſpiciēs. Ideo q̄ ipſum ſequunt̄ inuenient miaȝ apud ipſum. Vñ dicit Leo papa in q̄dā ſmone Uirtutes bonoꝝ operū que in deo ſunt· tante dignitatis ſunt vt inde fiat anime in celo eternalis manſio. Et quāto plures· et in miſericordia ornate· tanto pulcrior fit habitatio aīe. Et ſic ptȝ q̄ miſericordiā inuenient bñ opantes. Tertio dico q̄ miſericordiā apud deū inuenient h̄ et in futuro qui pauperibus ſubueniunt ī tribulationibus. Unde dic dñs. Mat. xxv. Q̄d vni ex minimis meis feciſtis m̄ feciſtis. Et ſicut opa

miſe ſunt ſeptē· in quibus homo de/bet primo ſubuenire· ſcilz hoſpitare pegrinos· potare ſitiētes· cibare eſurientes. veſtire nudos· ſepelire mortuos· viſitare īfirmos· ⁊ liberare captiuos. Ita ſūt ſeptē remuneratiōnes ⁊ dona miſe ſ deo. Huius figuraz legim⁹. Apoc. p̄. vbi ait Jobes. Ego vidi thronū altū et magnū· et regem in throno ſedere· aurea zona accinctū circa cor· capilli albi· ante cui⁹ ꝯſpectum ſtetit turba magna· ⁊ habebat rex ī dextera manu ſtellas ſeptē Iſte aūt rex chriſtus ē q̄ ē rex regū et dn̄s dn̄antium· q̄ eſt aurea zona accinct⁹ circa cor ꝓpt̄ diuinuz amorē. Capilli albi ꝓpter caſtitatē. Turba magna fuit illa que expectabat remunerationē p ſeptem opib⁹ miſe. Ideo habuit in dextera manu ſeptem ſtellas que ſunt dona largitatis p ſeptē donis pietatis ⁊ miſericordie. Primum donū eſt obliuio omnium tribulationum· ita ꝙ nunq̄ʒ poteſt cogitare retrorſū de tribulationibus· nec de amaritudine mortis. Nam qn̄ inſpicit illam ſanctiſſimam faciem nūq̄ʒ poteſt cogitare retrorſum. Ita inebriat⁹ a loco tā pulcro p eo ꝙ hoſpitauerūt pegrinos. Baruch. iij. O iſrael q̄ʒ ingēs ē domus dei. Secundū donum ē ꝙ īebriat⁹ a vino eternitatis a mēſa trinitatis· cui⁹ vna gutta ſm Aug. ē tāte potentie ꝙ ſi homo haberet oē vinū mūdi mitteret pro vno hauſtu eterni vini. Et hoc p eo habet· ꝙ potauit ſitientes. Vnde dicit p̄s. De torrēte voluptatis tue potabis eos Tertium donum quod per tertiā ſtellam figuratur· ē ciborū abundātia de menſa diuinitatis. Vn̄ dixit ipſa regina auſtri. vidēs ſalomonē ita ornate oīs habere in ſua menſa. Beat⁹ es dn̄e· ⁊ beati ſūt ſerui tui. iij Reg. x. Et illuz cibū habebit p eo ꝙ eſurientes cibauit. Quartū donum quod per quartaz ſtellam figuratur eſt veſtis in fulgentia. Ipſi ibi fulgebūt miſericordes: ſicut ſol de veſte. Vn̄ p̄s. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato· eo ꝙ veſtiuit pauperes et nudos ī mūdo iſto. Quintū donum quod p quītam ſtellam figuratur· eſt immortalitas et vita. Vnde dr̄ Apoc. xxi. Neqz mors· neqz luct⁹· neqz dolor erit vltra. Et h̄ p eo ꝙ mortuos ſepeliuit. Sextū donum q̄d per ſextam ſtellam figurat⁹ ē corporis ſanitas· ita ꝙ nunq̄ʒ infirmabitur. Vnde dicit Anſelmus. Domīe vbi eſt eterna ſanitas q̄ nunq̄ʒ pōt haberi niſi in tua habitatione. Et hoc habet pro eo ꝙ viſitauit infirmos Septimū donum eterne remuneratiōis· ē libertas ita ꝙ pōt vti deo. Et quicq̄d deſiderat ibi obtinebit. Et ibi null⁹ erit ſeruus: ſ omnes liberi. Vnde Gal. iiij Qua libertate chriſt⁹ nos liberauit Et h̄ hz p eo ꝙ captiuos liberauit. Et ſic patet ꝙ q̄ cōpatit̄ p rio miſericordiaz habebit a deo. Quarto dico ꝙ apud deum habebunt miſericordiā q̄ patiunt̄ iniuriaz et dimittunt ꝓpter deum. Nā ſicut ſūt ſeptē opa miſericordie extrinſeca ſeu corporalia: ſicut dictū ē in p̄cedēti mēbro· Ita ſūt ſeptē opa miſericordie intrinſeca ſiue ſpiritualia. Primuz eſt offenſam dimittere. Secundum eſt peccatorem charitatiue corrigere

Tertiū eſt ꝓ peccatore orare. Quar-
tū ē ignorātem informare. Quintū
eſt dubitantem vel deſperātem con-
firmare Sextum ē lugentem cōſola
ri. Septimū eſt ad omēs afflictiōes
mundi compaſſionē cordis habere
Itē ſimilit᷑ de᷒ vult ill' miſereri poſt
hāc vitā et eos clarificare. Huius
figuram legim᷒ Apoc. p̊. Jo͞hes vi
dit ſeptem candelabra aurea. ⁊ ī me
dio cādelabrorū hoīem ſimilē filio
hoīs. Iſte fili᷒ hoīs. eſt chriſt᷒ ieſus
q̇ deſcēdit d̄ celo. miſericordia mo-
tus ad hūanam naturā aſſumēdā:
et in illis ſeptē operib᷒ miſericordie
ſpūalibꝫ ſeu ſpecialibꝫ refulſit in hoc
mūdo ſicut aureū cādelabrum. Nā
offenſā dimiſit. Vn̄ ait dn̄s Luc.
xxiij. Pater dimitte illis q᷑ neſciūt
q̇d faciūt. Peccantes correxit. Vn̄
iudeos multotiēs correxit dicēs ill':
Vos male agitis. ⁊ oīs q̇ male agit
odit lucē. Joh. iij. Pro peccatoribꝫ
orauit ī mōte Et fact᷒ ē ſudor ei᷒ q̄ſi
gutte ſāguinis decurrētis ī trā. Luc
xxij: Ignorātes inſtruxit. ſicͣ mgr̄ di
ſcipulos ſuos. Matth. ix. Circūi-
bat ciuitates ⁊ caſtella vt doceret po
pulū. Et in tēplo docebat ignoran
tes. Dubitātes ꝯfirmabat. Vn̄ di-
cunt diſcipuli: Dn̄e et mgr̄ dic nob
qn̄ h' erūt. Quibꝫ ait: Veniet tribu
latio q̄lis nō fuit ab initio. ſꝫ beatus
q̇ ꝑſeuerauerit vſqꝫ ī finē. et h' ſalu᷒
erit Mat. xxiiij. Lugētes ꝯſolabat᷑
Vn̄ ait diſcipul'. Luc. x. Gaudete.
q᷑ noīa vr̄a ſcripta ſūt ī celo. i. in li-
bro vite. Ad oēs afflictiones mūdi
tā in hoībꝫ q̄ꝫ ī aīalibꝫ cōpaſſionem
habuit in corde. et ita chriſtus ideo
refulget in celo. ſicut candelabrum
aureū Et oēs q̇ ſimiliter faciūt reful
gent cū eo: Ideo dr̄ Apoc. p̊. Vi-
di ſeptem cādelabra aurea. i. ſeptē
turbas qui ſe in his ſeptem operibꝫ
ſpiritualib᷒ miſericordie exercuerūt:
et hi modo fulgent. vt ſol et luna. ⁊
aurum bene purgatum. Ergo quo
ad thema: Eſtote miſericordes ⁊c.

Dominica quinta.
Sermo. xlvi.

**Per totā no-
ctē laborātes nihil cepim᷒.**
Luc. v. Nota ī naui bn̄ ordinata
debēt eſſe tria. Primo ne ꝑncipa
lis nauta eligat᷑ ꝑ ſortē. Scdo ꝙ
naute ꝑncipali obediāt oēs ī naui
exiſtētes. Tertio ꝙ collocet vnū-
quēqꝫ ī loco ſuo in naui ad ſua offi
cia ad q̄ videt eos aptos. Ita ſpiri
tualit᷑ eccl'ia ē q̄ſi nauis ꝑ quā oportet
nauigare ad portū ſalutꝭ etne ī fide
catholica ꝑ h' mare magnū ī q̊ ſunt
reptilia q̊rū nō ē numer᷒. In q̄ na-
ui ꝑncipalis nauta fuit chriſt᷒ q̇ nō
ē elect᷒ ſm ſortē ſꝫ ꝓpter experiētiam
ſuā. q᷑ ſciuit nauē bn̄ ducere. Poſ-
ſet enī miles eligi ſm ſortē in naui ꝓ
gubernatore q̇ meli᷒ ſciret pugnare
q̄ꝫ nauē gubernare. ⁊ ſic oēs ſubmer
gerent. Sed chriſtus bn̄ ſciuit nauē
ducere hui᷒ eccl'ie. Ideo ipſe ē princi
palis nauta: cui oēs debent obedire
ſuādo ſuā doctrinā. Et vnūquēqꝫ
poſuit in locū ſuū. Nā aliq̊s poſuit
ad officiū papatus. aliquos ad of-
ficium cardinalatus. aliquos ad of
ficium ep̄atus. aliquos ad officium
preſbyteratus. aliq̊s ad officium re-
ligionis. aliquos ad matrimoniū.

Sermo XLVI

aliquos impatores ·aliquos reges·
aliq̄s duces·aliquos milites·et vni/
cuiq; dedit ſuā doctrinā. vocatiōis·
ita ꝙ oīs manens ī ſuo ſtatu poſſit
ꝓmereri vitā eternā·⁊ venire ad por/
tū ſalutꝫ. Vn̄.j. Theſſal.iiij Nō vo
cauit vos dn̄s ad imūdiciā.ſ; ī ſan/
ctificationem·vt vnuſquiſq; veſtrū
poſſit poſſidere ⁊ gubernare nauem
ſui corpis ī ſāctificationē et honorē
Et ideo dicit in euangelio.

Um turbe irruerēt ad
Jeſum vt audirēt ver/
bū ſue ꝑdicationis ·ipſe ſta
bat iuxta ſtagnum genaze/
reth·⁊ vidit duaſ naues ſtā
tes ante lit⁹·q᷑ illud ſtagnū
fuit cōgregatio aquaruꝫ: et
inter duos montes. Piſca
tores aūt deſcēderunt vt la/
uarent retia. Aſcendēs aūt
Jeſ⁹ ī vnā nauē q̄ erat petri·
rogauit vt a terra reduceret
puſillū·i·modicū. Et ſedēs
docebat d̄ nauicula turbaſ.
Ut autē ceſſauit loqui dixit
ad ſimonē: Duc in altū·i·de
litore in mare·⁊ laxate retia
in capturaꝫ piſciū. Et reſpō
dit ſimon: Preceptor ꝑ to/
tam noctē laborantes nihil
cepimus. Jn verbo aūt tuo
laxabo rete. Et cū hoc feciſ/
ſent·cōcluſerūt piſciū mul/
titudinē copioſā. Rūpebat
aūt rete coꝝ·et annuerūt ſo
cijs q̄ erāt in alia naui vt ve/
nirēt: et adiuuarēt eos: ⁊ ve
nerūt ⁊ impleuerūt ambas
nauicūlas·ita vt pene mer/
gerēt. Qd̄ cū videret ſimō
petrus: ꝓcidit aūt pedes Je
ſu dicenſ: Exi a me· q᷑ pecca
tor hō ſū ego dn̄e. Stupor
eni circūdederat eū ⁊ oēs q̄
cū eo erāt ex captura piſciū
quos ceperāt. Similiter au
tem iacobū ⁊ iohānē filios
zebedei·qui erāt ſocij ſimo/
nis. Et ait ad ſimonem Je/
ſus: Noli timere. Ex hociā
hoīes eris capiēs per tuaꝫ
ꝑdicationē in reti·i·eccleſia
Et ſubductis ad terrā naui
bus·⁊ relictis omnib⁹ ſecu/
ti ſūt cū. Et ſic patꝫ euangelium.
Quo ad thema: Per totaꝫ noctē
⁊c. Nota ꝙ preſens mūdus com/
paratur nocti. Primo·quia in no/
cte viatores ſunt errantes. Secūdo
quia ī nocte vidētur horrores. Ter
tio·quia in nocte augmentantur do
lores. Quarto·quia ī nocte fruſtrā/
tur labores. Primo dico ꝙ in no
cte errant viatores. Jta peccatores
errant diuerſimode·quia ī nocte fi/
unt tenebroſitates·et lux deficit eis
id eſt·diuina gratia·que viā debe/
ret oſtendere eis· vt eorum errorem
cognoſcerent poſt hāc vitā quādo
anima egredietur de corꝑe. Tūc di/
cēt illud Sap̄.v. Errauimus a via
veritatis·et lumen iuſticie non illu/
xit nobis. Nox eſt ſtatus mūdi in/
ſtabilis·et ideo ſepe cadit īprouiſe:
et anima capitur et occiditur. De
hoc legimus figuram Judic.xix. ꝙ
quidam iuuenis vadens cum qua/
dam muliere pulcra·⁊ cū veniret ga
baon venit nox ⁊ errauerūt·et muli/
erem perdidit in illa nocte tenebro/
ſa·et de mane die lucente inuenit eā

mortuã. Ita moraliter hõ peccator
ambulat in nocte tenebroſa ſuorũ
pctõꝝ cũ pulcra puella. ſcꝫ anima
ꝓpria vadens cũ corpe. Sed venit
nox mortis ⁊ pdit aĩam ſuam mor/
tuã morte eterne dãnationis ꝓpter
pctã. qꝛ ſicut fulgur ſolis exit ab ori/
ente ⁊ apparet vſqꝫ ad occidentem.
ita venit filiꝰ hoĩs. Ideo ait chriſtꝰ
Mat. xxv. Media nocte clamor fa
ctus ẽ: ecce ſponſus venit lucis ⁊ ve
ritatis. et q̃ parate ſũt intrauerũt cũ
eo ad nuptias. et q̃ in nocte erãt. ſcꝫ
nõ parate foris mãſerũt. Ergo patꝫ
pmũ qꝫ ſtatꝰ pctõꝝ cõpatᷓ nocti. qꝛ
in nocte errant peccatores. Scdo
dico qꝫ ſtatꝰ pctõꝝ cõpatᷓ nocti. qꝛ ĩ
nocte videntᷓ horrores. Vñ ſcriptũ
eſt Heſter. x. qꝫ mardocheꝰ vidit in
viſione noctis: ita horribilẽ viſũ. qꝫ
capilli capitis ſui horruerũt. Vidit
enĩ duos dracones inuicẽ pugnãtes
et clamantes. et ad clamorẽ eoꝝ oĩa
animalia cõgregabantᷓ. Huiꝰ hor
ribilis viſionis leginꝰ figurã Dañ.
vij. Daniel vidit ĩ viſione noctꝭ q̃t/
tuor beſtias pugnãtes ĩ mari. Una
beſtia erat ſimilis leoni habẽs alas
quaſi aq̃la. Secunda beſtia ſimilis
erat vrſo: habẽs tres ordines dẽtiũ
in ore. Tertia ſimilis pardo: habẽs
quattuor alas. Quarta beſtia erat
horribilis: habens ſeptem capita. et
decẽ cornua. Nota p quattuor be/
ſtias: quattuor peccata pugnãtia ĩ
nocte ſuper mare huiꝰ mũdi. Pri/
mũ eſt ſuperbia q̃ ſimilis erat leoni
habẽs alas aquile. Nã leo ẽ rex ani
maliũ. ergo naturaliter ẽ ſuperbus.
Nã dicit Iſidorꝰ qñ inſequitᷓ a ve/
natoribꝫ vadit in campũ. vt videatᷓ

ab hoĩbꝫ ⁊ nulliꝰ pauebit occurſum
Ita ſupbus quicquid facit. hoc fac.
vt videatᷓ ⁊ laudetᷓ ab hoĩbꝫ. Etiam
hꝫ alas aq̃le. qḋ ſignificat ſupbiam
mulieris. Unde pſ. Sicut aq̃la p/
uocans ad volandũ pullos ſuos.
et ſup eos volitans. Ita ſupbe mu
lieres filias ſuas docent ſuperbire. ⁊
ita multa mala veniũt iam de ſup/
bia. Dicitur enim de moab ſupbo
Hiere. xlix. Hũiliabitᷓ ſupbia tua.
et ſi poſueris nidum tuum ſuper ſtel
las. inde traham te dicit dominus.
Scda beſtia erat quaſi vrſus. et
ſignificat auariciã. Urſus erat val/
de horribilis habẽs tres ordines dẽ/
tiũ in ore. Unde vrſus habet debi/
le caput. Unde iã debilitatᷓ in aua/
ricia caput eccleſie. qꝛ omnes ſtudẽt
auaricie et mãmone. a maiore vſqꝫ
ad minorẽ. Habet fortia brachia. qꝛ
q̇cq̇d capit in brachia tenet fortiter
Ita auarus q̇cq̇d apprehẽderit. ſi/
ue iuſte. ſiue iniuſte nõ retribuit. Et
q̇cq̇d p̃dicatur qꝫ pctm̃ nõ dimittitᷓ
niſi ablatũ reſtituatᷓ. tñ non curant.
Item habuit tres ordines dentium
in ore. quia q̇cquid auarꝰ cogitat.
loquitur. operatur. ſemp eſt ad iniu
ſtum lucrũ. Eſt enĩ hõ auarus ſimi/
lis bufoni: qui qñ vinea floret exit
vineã: et paſcitur terra. Ita auarus
qñ p̃dicatur verbũ dei exit eccleſiã
⁊ paſcitur terra. i. deſiderijs terrenis
Vñ dr̃ Eſa. lvij. Propᷓ iniq̇tatẽ
auaricie eiꝰ iratꝰ ſũ ⁊c. Tertia be/
ſtia ẽ pardus vel pãthera diuerſis
coloribꝫ ornata. hñs q̃ttuor alas. et
ſignificat luxuriã q̃ pugnat in mari
huiꝰ mundi. et habet q̃ttuor capita
Quattuor ale ſunt cogitatio mala.

delectatio· cōſenſus ·⁊ opus. Et h₃ qttuor capita· q₂ luxuria h₃ q̄ttuor pctā·ſc₃ ſimplex fornicatio· videlic₃ liber cū libera·ē tamē pctm̄ mortale. Adulteriū qn̄ ꝯiugati faciūt ꝯ matrimoniū q̇ in antiq̄ lege lapidabāt Inceſtus·qn̄ aliq̇s coit cum ſanguinea·et ſodomiticū qđ eſt pctm̄ clamans in celum pro vindicta. Iſtud pctm̄ iā maxime regnat velut beſtia ī nocte tenebroſitatis pctoꝝ. Aug⁹. Efficaciſſim⁹ rex ē luxuria et laque⁹ ad capiendū aīas hoīum. Quarta beſtia pugnās ī nocte fuit horribilior·habēs ſeptē capita·et decem cornua. Septē cornua ſūt ſeptē peccata mortalia·ſc₃ ſupbia·auaricia·luxuria·inuidia·gula·ira·accidia Et h₃ decē cornua·i·decē p̄ceptoꝝ trāſgreſſores Et habēt ī his v̄ſib⁹ Unū crede deū₃·nec iures vana p ipſum Sabbata ſāctifices·habeas ī honore pētes. Nō ſis occiſor·fur·mech⁹·teſtis iniqu⁹. Alteri⁹ nuptā·nec rem cupias alienā. Et beſtia h̄·i·diabolas ſuis cornib₉ oīa p̄cepta iam conculcauit·⁊ ſic pt₃ ſcđm. Tertio dico q̄ ſtat⁹ peccatoꝝ cōparat̄ nocti. vt pt₃ ī themate: Laborātes p totā noctē nihil cepimus·q₂ in nocte augmētant̄ dolores. Sicut videmus qn̄ ē infirm⁹ habēs dolorem qn̄ nox venit·tūc dolor creſcit. Per hūc dolorē nota dolorē aīe. Na₃ ſicut corpus ꝯteritur dolorib₉: ita anima peccatoris. Quanto enī dolores grauiores·tanto clamores acriores. Ita aīa dum ſentit dolorem clamat fortiter ad ſaluatorē cū ꝓpheta dauid q̇ clamauit fortiter ad dn̄m ·dicēs: Miſerere mei de⁹ qm̄ infirm⁹ ſum ⁊c. Hui⁹ figurā legim⁹ de alexādro magno ·q̇ obſedit quandā ciuitatē cū magno exercitu·⁊ venerūt hiſtriones.et vagi: ⁊ laudabant eum· dicentes ipſū eſſe filiū iouis plancte ⁊ immortalē.ſed iuit ad ſpaciandum extra exercitū·⁊ cu₃ ſagitta vulnere graui vulneratus eſt·⁊ cum nox acceſſit·vuln⁹ intumuit·⁊ grauiter doluit et clamauit. Homines me deceperunt·q₂ immortale₃ me dixerūt· ꝟ dolor vulneris clamat me eſſe mortalē. Ita ſpiritualiter·peccator non curat deū cu₃ nō ſit infirm⁹. ꝟ ſanus in corpore et peccat audacter·⁊ cum laudat̄ credit ſe eſſe īmortale₃ ·ſicut alexander magnus ·⁊ non curat de dolore anime · q̄ maxime vulnerat̄ et dolet. Sed qn̄ dn̄s tendit arcum ſuā. ſicut dicit ps. Arcū ſuū tetēdit· ⁊ parauit illū ad ſagittādū p vindictam peccatorē p infirmitate₃ ⁊ aduerſitatē corpis: Tūc peccator ſentiens in nocte ſua peccata agnoſcit ſe mortalē: ſicut alexāder q̇ dixit miſerabiliter: Sum deceptus: ⁊ hoīes deceperūt me dicētes me eē īmortalem. S₃ dolor ī nocte vulneris mei clamat me mortalē. Et ſic pt₃ tertiū Quarto dico q̄ ſtatus pctoꝝ cōparat̄ nocti·q₂ ī nocte fruſtrantur·i· annihilant̄ labores. Ideo dixerūt apli·vt pt₃ in themate: Per tota₃ noctē ⁊c. Ita q̄diu hō ē in peccatis mortalib₉ oīa opa pdit·tp̄s ꝯſumit inutiliter·gra₃ dei negligit turpiter Et ideo ꝯmonet domin⁹ ī euāgelio Joh.ix. Me oportet operari·donec veniat nox in qua nemo poteſt opari·i·in hac vita debemus opa bona facere. Uenit nox·i·mors·poſt hanc

vitam q nemo pōt aliqd boni facē Sed de omnibus operib nostris ī nocte mortis rationē reddere debemus. De hoc figuraz legim⁹ Dā ñ. vij. Aſpiciebā nocte et throni poſiti ſūt et antiquus dierum ſedebat: et thronus ſicut flāma ignis. et rote ignee circa thronuz. igneus fluuius egrediebatur. 7 milia miliū miniſtrabāt ei. et decies cētena milia aſſiſtebant ei. Iſta viſio ī nocte ſignificat ſtatū iudicātiū poſt diē huius vite. Venit nox ī q̄ nemo pōt opari. ſed iudicant ſm opa: Ideo vidit in nocte. Et ad thronū iudicialem q̄ imediate ponit. in ictu oculi aīa adducitur. 7 antiqu⁹ dieꝝ ſedit. i. chriſt⁹. et flāma ignis erat eius thron⁹. i. iudicabit peccatorē ad ignē eternū. rote. iux thronū. vt traderēt peccatores ad eternū ſuppliciū. fluui⁹ igneus. id ē. ſentētia dānatiōis. Milia miliū id eſt. multitudo angeloꝝ miniſtrabant ei. et decies centena milia aſſiſtebāt ei. id ē. multitudo electoꝝ aſſiſtunt ei. Et gladij ancipites ī manibus coꝝ ad faciendam vindictam ī peccatorib in nocte peccatoꝝ ambulantib: Tūc omnis labor quem fecerūt ī peccato mortali nihil pdeſt. Ergo q̊ ad thema: Tota nocte laborauimus 7 nihil cepimus.

Dominica ſexta.
Sermo. xlvij.

Niſi abūdauerit iuſticia veſtra pluſq̄ ſcribaꝝ 7 phariſeoꝝ non ītrabitis in regnū celoꝝ. Matth. v. Nota q deus dedit tria bona nobilia hoībus ſcz corp⁹. aīaz. 7 res tpales. Anima tm̄ eſt nobile donū. qz ad imaginez dei ē creata. vt patz Gēn. p̊. Faciamus hoīem ad imaginē nr̄am. Vñ. di Judith. xij. Manificata ē anima mea ſup omnib creaturis. Scd'm nobile donū eſt corpus cuz ſuis alimentis. Vnde poeta. Homo ē digniſſima creatura omniū creaturaꝝ qz excellit omnia animalia volatilia 7 reptilia. Tertiū donuz tēporale ſunt diuitie. aurū 7 argētū. 7 poſſeſſiones. Et h̄ tria dedit de⁹ homini vt inde ſeruiat ſuo creatori. Dedit corpus vt non offendat proximum Vnde prohibēs eum ait: Nec furtum facies. non occides. non mechaberis. Dedit animam. vt non habeat inuidiaz in corde. vel iram maledicendo. male cogitando. ſed ipſuz deū laudando 7 amando et proximum ppter deum diligēdo. Dedit ei res temporales. vt pximo offerat de illis rebus. Et h̄ tria oſtendūtur in hoc euangelio.

Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Amen dico vobiſ Niſi abūdauerit iuſticia veſtra pluſq̄ ſcribarū 7 phariſeoꝝ. nō intrabitis ī regnū celoꝝ. Audiſtis qz dictū eſt antiquis. i. in antiqua lege. Non occides. Qui autē occiderit re⁹ erit iudicio mortis. Sz ego dico vobiſ: Omnis qui iraſcit fratri ſuo. ita q ī ira maledicit eum. reus erit iudicio mortis eterne. Qui aūt dixerit fratri ſuo. i. pximo. racha. qd ē verbum

indignãtis · ⁊ motũ inuidie
cordis oſtendẽs maledicẽ-
do · re9 erit cõſilio. Qui aũt
dixerit fratri ſuo fatue ex in-
uidia et ira ipſũ maledicen-
do · reus erit gehenne ignis
id ẽ · ęterne pęnę. Si ergo of
fers munus tuuz ad altare
et ibi recordatus fueris · qꝛ
frater9 tuus hꝫ aliqd aduer-
ſum te: ita ꝙ tu habes inui-
diam in corde tuo · relinque
ibi munus tuuz añ altare · ⁊
vade prius reconciliari fra-
tri tuo · ⁊ tũc veniẽs offeres
munus tuũ: qꝛ oblatio q̃ fit
cũ inuidia cordis: nõ ẽ deo
accepta ſicut oblatio cayn:
q̃ fuit inuidioſa · et ideo fuit
maledictus. Et ſic ptꝫ euãgeliũ
Ergo quo ad thema: Niſi abunda
uerit iuſticia veſtra plus q̃ȝ ſcribarũ
⁊ phariſeoꝝ: nõ intrabitis in regnũ
cęloꝝ. Ex his notãdum ꝙ q̃ttuor
genera hoĩum nõ intrabunt ĩ regnũ
cęloꝝ. Primi ſũt iuſticiã vendẽtes
Scdi ſunt iniuſte iudicãtes. Tertij
ſunt inuidiã retinentes. Quarti ſũt
iniuſte auferẽtes. Primo dico ꝙ
omnes q̇ vendunt iuſticiã nõ intra-
bunt in regnũ cęlorũ. Ideo monet
nos dñs · dicẽs Mat. vj. Attẽdite
ne iuſticiã veſtrã faciatis corã hoĩb9
Alioquin non habebitis mercedem
apud deũ in cęlis. Hoc fecerũt pha-
riſei · quia omnia bona opa fecerũt
hominibus intuenda. Iſti faciunt ſi
cut homo vineam in flore vendẽs ·
⁊ cum venerit hyems non habet ali-
quid ad bibendũ. Itez faciunt ſicut
homo qui vendit agrũ cuz ſeminat
⁊ cũ venerit meſſis non habet qđ in
horreũ ponat. Et ſic hypocritę oẽm
mercedem iuſte retributionis amit-
tunt. Ideo regnũ dei non intrabũt
Huius legim9 figurã .j. Machab.
vj. Venit antiochus rex malus pu-
gnare contra iudam machabeũ prĩ-
cipem iuſticię. Et ille antioch9 ſede-
bat in magno elephante. Quod vi-
dens iudas machabeus pmiſit ma-
gnam mercedem cuidam militi no-
mine eleaçar qui vadens ad pliũm ·
⁊ vt magnam laudẽ hominũ habe
ret · pugnauit contra antiochum et
elephantẽ vicit · ſed habuit ſe incau-
te: quia elephas cecidit ſuper eum et
occidit eum · ⁊ ſic mercedeꝫ ſibi pmiſ
ſam propter vanam gloriam amiſit
et cum machabeo caſtrum non ĩtra
uit. Ita moraliter · per antiochũ no
ta diabolũ qui ſedet in elephante
id eſt · ſuperbia. Vñ ps. Superbia
eorũ qui te oderunt aſcendit ſemꝑ:
⁊ vult contra iuſtum hominem bel-
lare. Sed eleaçar · id ẽ · vana gloria
volens omnem mundũ adquirere:
ſicut phariſei · pugnant incaute ope
ribus inanis pęnitentię · quia faciũt
hominibus intuẽda · ſic occidũt ele-
phantem · i · diabolũ · ſed occidũtur
in anima · ⁊ ideo perdunt mercedem
⁊ ciuitatez quã iuſti intrãt qui iuſti-
ciam ſuam ad honorem dei faciunt.
Vñ dicit Hugo de ſancto victore
Sub hoſte inquit moritur ⁊ merce-
dem promiſſam perdit · qui ď virtu
tibus gloriatur quas fecit. Ergo q̇
ad thema: Niſi abundauerit iuſti-
cia veſtra ⁊c. Secundi q̇ non in-
trabũt in regnum celorum ſunt iniu
ſte indicantes. Et hoc ideo · qꝛ iudex

ꝑternua ē iuſtꝰ. et rectū ē iudiciū eiꝰ: dicit ꝓpha in ps. Sed heu iudices huiꝰ mundi ſūt ſicut iudices q̄s ꝯſtituit ſamuel. de q̄bꝫ dr̄: Receperunt munera ⁊ ꝯuerterūt iudicia. j. Reg. viij. Ps. Dextra eorū repleta eſt muneribꝫ. Et ideo romani depingebant iudicē in hūc modū. Sedebat ī throno ⁊ erecta facie in celū ⁊ imago erat ceca. carens vtroqꝫ oculo. et vtraqꝫ manu. Et ratio erat hec. In throno depingebant. in ſignū qꝫ diſtrictus iudex ſedēs ī iudicio dꝫ habere intentionē ī ille iudex ad illū iudicem viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ ſupmū. ⁊ q̄ ē ſup eū. Et ſicut ipſe iudicat. ſic iudicabit ab eo. Utroqꝫ oculo cecus. in ſignū qꝫ dextrū oculū non dꝫ dirigere ī fauorē diuitū vl' amicoꝝ. vt illis magis inclinet q̄ꝫ pauperibus. Siniſtrū oculū nō habuit. in ſignū qꝫ nō debet inuidioſe iudicare. vt illi male iudicet: cui nō ē bonus. illo loco ſemꝑ dꝫ iuſticia ꝑeminere. Itē dꝫ carere dextra manu. ita qꝫ nō ſit nimis auidus. ⁊ non accipiat munera: ⁊ ꝯuertat iudicia. Item non habuit ſiniſtrā manū. in ſignū qꝫ nō ſit nimis mitis: Ita qꝫ hoīes ſup h̄ nō faciāt mala. dicētes: Iudex ē valde miſericors n̄ me punit. Sꝫ heu iſta imago nō eſt depicta vt eius ſignificatio ſit ī t'ra noſtra. Sed iudicum dextra plena ē muneribꝫ. gloria ⁊ diuitie in ſiniſtris. Ergo nō intrabūt nec ſedebunt cum altiſſimo iudice. et ſic patet ſcd'm. Tertiū q̄ nō ītrāt in regnum celorum. ſunt iniuſte ꝑſequentes. ⁊ inuidiā retinētes. in ira ꝑimum maledicētes. Unde dicit dn̄s de iuſto qui iniuſte ꝑſequitur Qui maledixerit tibi. ſit ille maledictus. Nam inuidioſus homo ē velut coluber ſerpens. vt dicit ſalomō Nouiſſime autē viri inuidioſi mordebunt vt coluber. Coluber eſt ſerpens a colore dictus. ⁊ fugit lucē. et colit vmbrā. Ita inuidioſus multos colores ꝯſiderat in ꝓximo quē odit. Naꝫ videt colorem album. id ē. proſperitatē et dolet in corde. Si videt aduerſitatem tꝑalē gaudet: colit vmbram nugarum. fugit lucē veritatis. Et ideo premonet nos ſalomon Eccl. xxi. Quaſi a facie colubri fuge peccatū. Inuidioſus homo aſſimilat' dan filio patriarche iacob benedicēs filijs ſuis: quibus tamen et futura predixit. Gen̄. xlix Dedit omnibus benedictionē ⁊ bona eis ꝓphetauit. Cū inſpexiſſet dan conſiderans qꝫ eſſet inuidioſus homo dixit: Filius meus dan quaſi coluber mordens in ſemitis vngulas eq̄. vt cadat equꝰ et ſeſſor eiꝰ. Ideo ipſe non intrabit in terram ꝓmiſſionis: vt accipiat ſortem cum filijs iſrl'. Ita ſpiritualiter per dan nota hominem īuidioſum. qui eſt ſicut coluber in via preſentis vite: qui cupit mordere ꝑ infamiam vngulas equi id eſt. greſſus bonoꝝ operum proximi. vt cadat ſeſſor. i. homo habens bonā famā. Etenim accidit ſepe qꝫ coluber ſerpens volēs mordere calcatur. ⁊ occiditur a trāſeuntibꝫ. Ita accidit ſepe qꝫ homo bonus et iuſtꝰ detractiones lingue doloſe non ti'met. ſed calcat eum manens ī bono ꝓpoſito. Et ideo tal' inuidioſus nō ītrabit cū iuſtis ī regnum celorum. Ergo quo ad thema: Niſi iuſticia

veſtra ꝛc. Quarti q̄ non intrabūt
in regnū celoꝝ ſūt iiuſte offerentes
Naꝫ qui vult iuſte deo offerre. vt
de⁹ accipiat oblationē vt ptꝫ ī euā-
gelio. dꝫ tria conſiderare Primo
cui offeras. Nā multi ſūt q̄ deo n̄ of
ferūt: ſ dijs alienis. Vn̄ Malach. j
Erāt offerētes iiuſta ſacrificia. Sꝫ
illi q̄ offerūt dijs alienis nō ītrabūt
ī regnū celoꝝ. Nā multi ſūt q̄ offe-
rūt deo luxurie: q̄cquid dant mulie
ribus ꝓpter luxuriaꝫ. offerūt cū ſalo
mone idolo De quo legit᷑. iij. Reg
xj. Qꝛ coꝛ ſalomonis deprauatū fu-
it q̄ ad luxuriā. qꝛ obtulit idolo mo
abitarū. ꝛ eiect⁹ eſt d regno. Aliqui
offerūt ventri. et illi ſunt guloſi. De
quib⁹ ad Phil. iij. Quoꝝum deus
venter eſt. Et ſup his indignabitur
de⁹. ideo nō intrabūt ī regnū celoꝝ
Itē ſcdo ꝯſiderare debes q̄tū offe
ras. Nā ſi multū habes ꝛ diues es:
multū debes offerre paupib⁹. ſic di-
xit tobias ſenioꝛ Tob. iiij Si multū
t̄ fuerit: tūc multū offer fili mi. ꝛ ho-
noꝛa deū d tua ſubſtātia. Et ſi mo-
dicū habes: modicuꝫ offer ī deuoti-
ne coꝛdis. ſicut illa mulier q̄ pauper
erat. ꝛ obtulit deo duo minuta in tē
plo cum deuotione coꝛdis. ꝛ aderāt
dn̄s. dicēs: Hec mulier pl⁹ oīb⁹ fec
Mar. xij. Nā aliq̄ diuites obtulerūt
floꝛenos. ꝛ h fecerunt pompoſe. ꝛ iō
vide q̄tū offeras. Tertio debet
ꝯſiderare vtꝝ ſit iuſte adq̄ſitū. Nā
aliq̄ offerūt viliſſimū denariū deo ſi
cut Cayn. Itē aliq̄ offerunt deo qd
a paupibus receperūt: ꝛ illud nō eſt
deo acceptū. ſ de ꝓpꝛio laboꝛe. Vn̄
legim⁹ figurā. j. Reg. xv. Samuel
dixit ad ſaul regeꝫ: vt īterficeret oēs
peſſimos ſodomitas iux̄ terrā filio-
rū iſrl' habitātes: et nō parceret iumēt
nec hoīb⁹. eo qꝛ offendebant deum.
Sꝫ ſaul pepcit diuitibus. ꝛ iumēta
plura pinguia retinuit. Tunc ait ſa-
muel: Quare pepercisti illis? Reſpō
dit: vt offerē deo. Et hec fuerūt de
rapina. Tūc r̄ndit ſamuel: Plus ē
obedientia q̄ꝫ victima. i. oblatio pe
coꝝ. Ita ſpūaliter. multi ſūt qui ra-
piūt a pauperib⁹ p vſurā ꝛ rapinā. ꝛ
latrociniū. et de ill' offerūt deo: Me
lius eſſet qꝛ obſeruarēt obediētiā. qꝛ
deus ꝓhibuit vſuram ꝛ rapinam. ꝛ
obedirēt deo in pceptis eius. q̄ꝫ ta
lem obedientiam facerent. Et ꝓpte-
rea ſaul fuit eiectus de regno. Ita
iſti q̄ iniuſte offerunt dijs. id eſt. pec
catis. Ergo q̄ ad thema: Niſi abun
dauerit iuſticia veſtra ꝛc.

Dominica ſeptima poſt pentecoſtes. Sermo. xlviij.

I dimiſero
eos ieiunos: deficient ī via
Marci. viij. Sūt enī ī vita p̄ſenti
q̄ttuoꝛ magni defect⁹. Primus
defectus ē vite breuitas. Vn̄ dr ps
clviij. Velut vmbra p̄tereūt. Se-
cūdus defect⁹ eſt tedioſitas. Vn̄
Job. x. Tedet aīam meā vite mee.
Terti⁹ defect⁹ eſt irreuocabilitas.
qꝛ hō non pōt reuocari: vt illud qd
neglexit recuperet. Vn̄ diues Luc.
xvj. O dn̄e mitte laçarū ī domū pa
tris mei. Habeo enī q̄nqꝫ frēs vt te
ſtet' illis ne veniāt ī hūc lo cū toꝛmē-
toꝝ. Ita r̄ndit abraaꝫ. Hoc modo
nō pōt eſſe. qꝛ magna ē diſtātia īter

viuos ꝛ mortuos: vt mortui nõ poſ-
ſunt ire ad viuẽtes. Quartꝰ defe-
ctas ẽ indigẽtia vel neceſſitas. Naʒ
hõ eſt nudus: ideo ĩdiget veſtimẽtꝭ.
hõ eſt ſitibũdus: ideo indiget potu.
homo ẽ famelicus: ideo ĩdiget cibo.
Cõſiderãs illud Job. xiiij. dic. Hõ
natus de muliere breui viuẽs tpe re-
pletꝰ multis miſerijs. Ergo q̊ ad the-
ma: Si dimiſero eos ieiunos defici
ent in via. Et h̊ oſtendit ĩ euãgelio
quod hodie legitur.

Um turba plurima eẽt
cũ Jeſu: nec haberent
qđ mãducarẽt: Cõuocatis
diſcipulis ait illis: Miſere-
or ſup turbã. qꝛ iã triduo ſu-
ſtinẽt me. nec habẽt qđ mã-
ducẽt. Et ſi dimiſero eos ie-
iunos deficiẽt ĩ via. Reſpõ-
derũt ei diſcipuli ſui: Unde
iſtos hic q̃s poterit ſatura-
re panibꝰ ĩ ſolitudie? Et iter
rogauit eos dicens: Quot
panes habetis? Et reſpõde
rũt: ſeptem panes. Et pręce
pit turbę diſcũbere ſup ter-
ram. ꝛ accipiẽs ſeptẽ panes
grãs agẽs: fregit et dedit di-
ſcipulꝭ: vt turbę apponerẽt:
ꝛ appoſuerũt turbę. Et habe
bant piſciculos paucos. et
ipſos bñdixit ꝛ iuſſit appo-
ni. Et mãducabãt: et ſatura-
ti ſunt. et ſuſtulerunt qđ ſu-
perauerat de fragmentis ſe
ptem ſportas. Erãt aũt qui
mãducauerãt q̃ſi quattuor
milia. Et dimiſit eos. Et ſic
ptʒ euãgeliũ. Ergo quo ad thema:
Si dimiſero eos ieiunos deficiẽt in

via. Nota ꝙ q̃ttuor ſũt vię ĩ q̊bꝫ
multi deficiẽt. Prima ẽ via ꝑ mun-
dũ. Scđa ẽ via ad infernũ. Tertia
ẽ via ad purgatoriũ. Quarta ẽ via
ad cęlũ. Prima ẽ via ꝑ mũdũ. ꝛ
illa incipit qñ hõ naſcit: et finit qñ
homo morit. Uñ ps. Errauerunt
in ſolitudine. viã ciuitatis habita-
culi nõ inuenerũt. De hac via quę ẽ
multiplex ꝛ mlti errãt. legimꝰ figurã
Exo. xv. Qñ moyſes duxit filios iſrl
de ęgypto in ſolitudinẽ. ꝛ errauerũt
ꝓpter diuerſa peccata. ita ꝙ pauci q̇
exierũt. ad terraʒ ꝓmiſſionis ꝑuene
runt. Ita moraliter. chriſtus ductor
nr̃ eduxit nos de ęgypto tenebrarũ
peccatoꝝ noſtroꝝ ad viam rectam.
Unde ait ipſe: Ego ſum via. qui ſe
quit me. nõ errat. Joh. xiiij. Sed
duodecim tribꝫ filiorũ iſrl: ſicut ipſi
errauerũt. ita ſũt duodecim genera
hoĩnʒ in eccl̃ia qui errãt in hac via.
Primi ſũt ſapiẽtes huiꝰ mundi.
q̊bꝫ oſtẽdit viam ſapiẽtię. Sed ipſi
errant in via ſapientię. viã ſtulticię
facientes. Unde Sap. v. Errauі-
mus a via veritatis. ꝛ lumẽ ſapiẽtię
nõ luxit nobis. Scđi ſũt iuuenes
q̇ deberẽt ambulare ĩ via obediẽtię
ſed errãdo declinãdo qꝫ veniunt ad
viam inobediẽtię. Unde. j. Joh. ij.
Scribo vobis iuuenes: nolite dili-
gere mundum ne vos ſeducat: quia
omne qđ ẽ in mũdo. ẽ concupiſcẽtia
carnis. ꝯcupiſcẽtia oculoꝝ. ꝛ ſuper-
bia vitę. Tertij ſũt diuites q̊bus
oſtẽdit chriſtꝰ viam miſę. Sʒ ipſi de
clinant ad viam auaricię claudẽtes
viſcera pietatis. ꝛ pauperibꝫ non cõ
patiẽtes. Unde. j. Joh. iij. Qui vi-
derit fratrẽ ſuũ neceſſitatẽ patiẽtem

et clauſerit viſcera ſua ab eo: q̃mo-
do charitas ē in eo? Quarti ſūt ſu
perbi q̃s dñs viam hūilitatꝭ docuit
dicens: Diſcite a me q: mitis ſum ⁊
hūilis corde. Matth .xi. Et ipſi de-
clinant a via humilitatis ad viam
ſuperbię. ideo errant in ſolitudine.
Quinti ſūt paupes q̃s docuit pa
tiētię viā dicēs: In patiētia vr̃a poſ
ſidebitꝭ aīas vr̃as Luc .xxi. Sz ipſi
declinant ad viā ipatiētię blaſphe-
māntes ꝯtra deū dicētes. Et q̃re nō
creaſti me ita diuitē ſicꝰ talez ⁊ talē?
Sexti ſūt iuuencule mulieres q̃s
docuit viam honeſtis ⁊ verecundię.
Sz declinant ad viam impudicitię
loquētes inhoneſte. ornātes ſe mū-
do vt alliciant ad peccata eas inſpi
ciētes. d̃ quibꝫ dr̄ Eſa. iij. Quō am
bulabant filię ſion. nutibus oculoꝝ
ibant. Item ps. Filię eorum compo
ſite ſicut ſimilitudo templi Septi
mi ſūt principes infideles. ſocij fu-
rū. Octaui ſūt mercatores q̃s do-
cuit viam veritatis. Vñ ipſe dicit:
Ego ſū veritas Joh. xiiij. Sed ipſi
declināt ad viā mendacij. Ergo er
rant in ſolitudine. Noni ſūt labo
ratores qui laborāt cū pigricia. q̃s
docuit viā fidelitatis vt fideliter la
borent de vinea ſanctę eccleſię. Sz
ipſi declināt ad viā pigritię. Ideo
dr̄ Prou. vj. O piger vade ad for-
micam: ⁊ diſce ab ea prudētiā. De-
cimi ſunt ſacerdotes ſine ſcientia.
Vnde Malach. ij. Labia ſacer-
dotis cuſtodiunt ſcientiā. q: angelꝰ
domini exercituum eſt. Sed ipſi de
clināt ad viam luxurię ⁊ imundicię.
Vndecimi ſunt coniugati quos
docuit viam cōcordię: ⁊ ipſi viuunt
ſicut equus ⁊ mulus in quibus non
ē intellectꝰ. Duodecimi q̇ errāt
in hac via. deſerti. ſunt religioſi ſine
gratia qui nō habent gratiaz orādi
nec p̄dicandi. Vnde Jaco. p̄. Reli
gio munda hęc eſt. mundū ſe cuſto-
dire ab hꝯ ſęculo. Iſti ſignificātur p
duodecim tribus filiorum iſrael Et
ideo non venerūt ad terrā pmiſſio-
nis. Ita hoīes ſupradicti non perue
niūt ad terraz ęternę vitę quā pmi-
ſit deus rectam viā ſeruantibꝫ. Vñ
Eſa. l. Hęc via dñi ambulate in ea
Ergo quo ad thema: Deficient in
via Scda via ē mala. ⁊ illa ducit
tpe mortꝭ ad infernum. Vñ ī euāge
lio dñs. Lata ē via q̄ ducit ad mor
tē ęternā. Mat. vij. Et illā vadunt
omnes peccatores tpe mortis. De
iſta via legimꝰ figuram. iij. Reg. xij
Quū filij iſrael fuerūt diſcordes. tūc
ieroboam erexit duo idola ad vias
duas q̇ duxerūt hoīes ad templum
hieruſalem. Vnū idoluz iuxta viā
Bethel. et aliud iuxta viam Dan.
Et ſcp̄ſit ita aureis litteris: Hi dij
tui ſunt iſrael qui te eduxerūt de ter
ra ęgypti. hic adora. Et retinuit po
pulū ne irent p viam rectaz in hieru
ſalem. Ita ſpiritualiter. diabolꝰ ere
xit in hoc mūdo duo idola. ſcz ſup-
biā ⁊ auariciā: q̄ hoīes magis colūt
q̄ deūz. Qui igit̃ colunt idola aua
ricię vt dicitur. Auaricia ē idoloruz
ſeruitus. Col. iij. eos tpe mortꝭ ducit
ieroboā. i. diabolꝰ ī regnū ſuū p viā
tenebroſitatꝭ et miſerię. De iſta via
quā ibit miſera aīa dicit. ps. Fiant
vię illoꝝ tenebrę ⁊ lubricū et angelꝰ
dñi q̇ eis fuit miſſus perſequens eos
q̇ ꝯſiliū ſuum audire noluerunt. Et

iſta via multum eſt lata· quia multĩ
inueniunt eam. Et hͤ eſt via que ad
infernũ ducit. Ergo ad thema: Si
dimiſero eos ⁊c. Tertia via ẽ que
ducit ad purgatoriuꝫ vbi aĩa ducit᷑
ꝑ angelũ. ⁊ ibi multas tribulatiões
ſuſtinet: Alique mille annos. Aliq̃
centuꝫ: Alique quĩquaginta: Aliq̃
viginti. Et alique deceꝫ. Aliq̃ tres
horas. Tamẽ illa ẽ ſatis mũda via
et ſic erit mũda· ⁊ aĩa ſemꝑ ẽ in gra
tia et ſpe ſaluationis. De iſta dicit᷑
Treñ. iij. Cõcluſit ĩiqu᷒ .i. diabol᷒
vias meas tꝑe mortis lapidibꝫ qua
drat̃ .i. peccata obijciẽdo. Sꝫ iſtas
vias ad quas ducit᷑ anima ad pur-
gatoriũ poteſt homo ĩ hac vita per
elemoſynaꝝ largitionẽ facere tutas
et planas. Nam iuxta illã ſedet dia
bolus q̃ſi latro ſperans capere aĩaꝫ:
Sed ſi hͦ homo dat elemoſynã pau-
peribꝫ· ducit᷑ caute ꝑ angelũ ad pur
gatoriũ· et de purgatorio ad celeſtẽ
patriã. Huius legimus figuraꝫ .iij.
Reg. iiij. Qñ rex ſalomõ regnauit
in hierl'm ⁊ ĩ omni regno iſrl' ordina
uit aliq̊s hoĩes vt acciperẽt a trãſe-
untibꝫ paſſagiũ· et d̾ illa pecunia or
dinauit vt oẽs trãſeũtes tributum
dãtes eſſe ſecuri poſſint a latronibꝫ
et raptoribꝫ. Ita ſpũaliter· chriſtus
dñs nr̃ ſapiẽtiſſim᷒ ⁊ pacific᷒ rex or-
dinauit paupes ĩ hͦ mũdo vt accipe
rent elemoſynas tãq̃ paſſagiũ a di
uitibꝫ· ⁊ q̇cq̇d ipſis dat᷑ ipſi regi chri
ſto ꝑ̃ſentãt. Et tũc aĩa poſt morteꝫ
vadit ſecure viã purgatorij· ⁊ ducit᷑
ꝑ angelos q̊s de᷒ ad hͦ ordinauit ad
viam eterne vite ad patriã celeſtis
glorie. Ergo quo ad themã: Si di
miſero eos ieiunos· deficient in via

Quarta via ẽ ad portũ ſalutis et
ad patriã ſine omĩ purgatorio. Et
iſta ẽ mltũ ſtricta ⁊ arta· ⁊ illã pauci
ĩuenient: ſicut dñs dicit in euangelio
Mat. vij. Arta ẽ via q̃ ducit ad vi
tam· ⁊ pauci ĩuenient eã. Et illã opor
tet nos cuꝫ palma victorie obtinere
ſicut patres ſãcti illã ante nos obti-
nebant. De iſta via dr̃ Sap. x. Iu
ſtum deduxit dñs per vias rectas· ⁊
oſtẽdit illi regnũ dei. De iſta via le
gim᷒ figurã Nũeri. xxi. Qñ filij iſrl'
ambulabãt ꝑ mare rubꝝ· ⁊ venerũt
ad terraꝫ ſeon· ⁊ rogauerũt vt ꝑmit
teret eos ambulare ꝑ regnuꝫ ꝑ vias
regias et pacificas· ⁊ ĩ nullo vellẽt ei
aliq̇d moleſte inferre· ⁊ noluit eis aſ
ſentire. Tũc dixerũt: oportet nos ire
nõ ẽ alia via niſi iſta ꝑ regnũ tuũ et
violẽter ĩtrabãt. Et rex ſeon voluit
eis reſiſtere ne ambularẽt· ſ; ipſi for-
titer dimicabant ꝯ regẽ; ⁊ oẽꝫ ꝑplm
ſuũ fugauerũt· ⁊ ad terrã ꝓmiſſiõis
ꝑuenerũt. Ita ſpũaliter· poſt hanc
vitã nõ ẽ alia via niſi ꝑ terrã ſeon·
id ẽ· diaboli· q2 tenebroſas vias va
dit aĩa. Sꝫ qñ egreditur aĩa iuſti d̾
corꝑe· põt dicere ad regẽ ſeon· i· di-
abolũ· q2 ipſe ẽ ꝑ̃ſens cũ egreditur d̾
corꝑe: permitte me ire pacifice ad re-
gnũ eterne glie· q2 diu dubitat aĩa
⁊ ſtat ĩ porta mortꝭ. Sicut ptꝫ d̾ ſã-
cto hilario q̇ dixit ad aĩaꝫ ꝓpriam:
O aĩa mea: q̃re times exire? Nõne
ſeruiuiſti deo tres ãnos in deſerto ĩ
aq̃ ⁊ pane? O ſi aĩa illi᷒ ſancti dubi
tabat· q̇d faciet aĩa pctõris moriẽtꝭ ĩ
mille peccatꝭ mortalibꝫ? Debet igit᷑
aĩa viri iuſti viriliter pugnare auxi-
lio angeloꝝ· ⁊ ire ꝑ terraꝫ ſeon· id ẽ·
diaboli. Et tũc fugit cum nõ habet

ptem in ea. et ſic ſecure vadit ad ter
rā pmiſſiōis Ergo q̄ ad thema: Si
dimiſero eos ieiunos deficiēt ī via.

Dominica octaua.
Sermo.xlix.

Arbor bona
fruct⁹ bonos facit. Mat.
vij. Nos videm⁹ q̄ arbores do
meſtice modicū fructificāt inter ſpi
nas. Ratio eſt. q: ſpine naturaliter
ſūt ſicce: et glomerāt terrā cū radici
bus. ⁊ trahunt ad ſe humorē Ideo
hō habēs bonā arborē ī horto ſuo.
nō pmittit ſpinas creſcere iux eā. ſ
eradicat eas. Ita ſpūalit. hō deuo
tus velut arbor bona volens fructifi
care ī bonis opib⁹ ⁊ mīe. nō pmittit
creſcere pctā: nec ī corde. nec in ore.
nec ī ope. ſ eradicat pfeſſionē. ptri
tionē. ⁊ ſatiſfactiōes. Vn̄ hō ē ſicut
arbor peruerſa. Sic arbor naturalis
hz radicē plātatā ī trā ⁊ ramos ī ce
lū. Ita hō hz radicē q̄ ē caput hoīs
verſus celū. ⁊ ramos q̄ ſūt brachia ⁊
pedes verſus terrā. in ſignū q̄ ī mū
do dz hīe fructū ī opib⁹ mīe: et nō ī
celo. Nā ī celo nō indiget veſtimēt
Ibi enī oēs domeſtici dei veſtiti ſūt
duplicib⁹. ⁊ ſtola charitat. Ibi nō
odit hoſpes pegrinū. q: ſunt oēs ci
ues ⁊ domeſtici dei. Ibi nemo dicit
Ciba eſurietē. q: ibi oēs ſedent ad
menſā pris. Ibi nemo dicit: pota ſi
tiētē. q: ibi bibūt oēs d vino deitat
qd letificat cor hoīs. Ibi nemo dic
Sepeli mortuū. q: oēs ſūt ibi viuē
tes. ⁊ nūq̄ moriētes. Ibi nemo dic:
Solue captiuū. ibi oēs ſunt liberi.

Sz hō dz bō facere ī tra cū pedib⁹ ⁊
brachijs que ſūt rami plāte arboris
bone ī tra hui⁹ mundi velut ī horto.
vt h fructū faciat ⁊ nō ī celo. Sz ibi
fruat fructib⁹ q̄s pducebat ī tra Er
go ad thema: Arbor bona fruct⁹ bo
nos fac. ⁊ d h dī ī euāgelio hodierno
Dixit Jeſus diſcipulis
ſuis: Attēdite a falſis
pphetis q̄ veniūt ad vos ī
veſtimētis ouiū: ītrinſecus
aūt ſunt lupi rapaces. a fru
ctib⁹ eorū cognoſcetis eos.
Vn̄ dicā vobis parabolā
Nūqd hoīes colligūt d ſpi
nis vuas. aut de tribul fic⁹:
Certe nō. Sic oīs arbor bo
na: fruct⁹ bonos facit. oīs
arbor mala malos fruct⁹ fa
cit. Nō pōt arbor bona na
turaliter malos fruct⁹ face
re Sic etiā arbor mala non
pōt naturaliter bonos fru
ctus facere. Oīs arbor que
nō facit fructum bonū exci
det. i. homo. ⁊ ī ignē mittet.
Igit ex fructib⁹ eorz cogno
ſcetis eos. Non oīs q̄ dicit
mihi dn̄e dn̄e. i. q̄ ſolum cre
dit in dcū. ⁊ nō pficit in ope
intrabit ī regnū celorū. ſed
q̄ facit volūtatē patris mei
q̄ in celis ē. ipſe ītrabit in re
gnū celorū. Et ſic ptz euāgeliū
Vnde ſciēdū q̄ oīs arbor bona
q̄tuor bona dz hīe. Primo folia.
Scd̄o dz hīe ramos. Tertio debet
hīe flores. Quarto dz hīe fructus.
Ita q̄libet hō Primo dico q̄ oīs
arbor dz habere folia. Folia ſigni
ficant bonā volūtatē. Nā quando

arboꝛ emittit folia ītēdit facē fruct⁹
Jta bona volūtas ī hoīe ꝓcedit fru
ctū. ꝟ multi ſūt hoīes q̇ bn̄ habēt bo
nas cogitatiōes ⁊ nō faciūt opera.
Jſti aſſimilāt̄ arbori quā vidit dn̄s
⁊ q̄ſiuit fructū ⁊ nō īuenit: ⁊ maledi
xit ei. ⁊ ſtatim aruit. Jta multi hoīes
cogitāt: Tu vis emēdare ſtatū tuū.
tu enī es ī peccatꝫ mortalibꝫ. ꝟ nō fa
ciūt fructū ꝙ ſe emēdēt ⁊ ꝯuertant̄.
Et ꝟ facit ſuggeſtio diabolica fun-
dens venenū iux̄ radicē. dicēs: Nō
adhuc: ꝟ qn̄ ſenueris tūc emēdes te.
Huiꝰ legimꝰ ſpecialē doctrinā. ⁊ pli
nius mgr̄ ī naturꝫ dicit: ꝙ in india ē
arboꝛ multū pulcra habens lata fo-
lia. ⁊ optimꝰ fructꝰ creſcit ī ea. ꝟ iter-
dū venit ſerpēs venenoſus ⁊ fundit
iux̄ radicē venenū intoxicās arboꝛē
et ſtatim īcipiunt folia cadere. Qd
vidēs hortolanus ſtatim ꝑfoꝛat ar-
boꝛē ī ſūmitate. ⁊ infūdit illi thyria-
cū. ⁊ ſtatim folia reuiuiſcūt ⁊ germi-
nant ⁊c. Jta ſpūalit̄ hō qn̄ cogitat
ꝙ velit ſe emēdare ī ſuo ſtatu ⁊ ꝯfi-
teri. ⁊ nunq̄ꝫ ampliꝰ peccare. et deo
ſuire. ⁊ ſic ponit vt arboꝛ folia. Sꝫ
ꝟ vidēs diabolꝰ ſerpēs venenoſus.
q̇ decēpit adā ⁊ euā ī ſpē̄ ſerpentꝫ in-
fūdit venenū male cogitatiōis ⁊ diſ-
fidētię ꝙ adhuc diu expectet. Cer-
te tūc iſte hō dꝫ facē ſic hoꝛtolanꝰ ī
india. dꝫ ꝑfoꝛare coꝛ eiꝰ cum libello
paſſiōis chꝛiſti. q̇ fecit coꝛpꝰ ſuū ꝑfo
rari ꝓpter euꝫ. ⁊ dꝫ cogitare ꝙ talis
paſſio ī eo nō ꝑdat̄. Et tunc chꝛiſtꝰ
infūdit thyriacuꝫ. i. grāꝫ diuinā ad
īſpiratione bonā. Et ſic reſumit ſua
folia. ⁊ expellit venenā peccati ꝑ cō-
feſſionē. ꝯtritionē ⁊ ſatiſfactiōeꝫ Et
ſic nō maledicet̄ ī die moꝛtꝫ ⁊ iudicij

vt arboꝛ illa iux̄ viam nō habēs niſi
folia. Et ſic ꝑꝫ ꝑmū. Scdo dico
ꝙ arboꝛ bona dꝫ hr̄e ramos exten-
ſos. Unde ſapiēs de iuſto homine
Eccꝗ. xxiiij. Rami mei rami honoꝛis
⁊ honeſtatꝫ. Sicqꝫ q̇libet hō debet
hr̄e ſex ramos honoꝛis ⁊ honeſtatis
Primꝰ ē ramꝰ cogitatiōis iņ̃ ipſiꝰ
vt hō cognoſcat ꝓſentē fragilitatē.
ſtatum ꝓpꝛij defectꝰ. et ſic mūdet cō
ſcientiā ſuā ab opibꝫ moꝛtis. ſic dic̄
apoſtolus. Sup hunc ramuꝫ debet
ſedere auis. q̄ dicitur pauo. q̇ talis
ē naturę. qn̄ de nocte doꝛmit. ⁊ cuꝫ
euigilat cito clamat. qꝛ timet pulcri-
tudinē amiſiſſe. Jta aīa deuota doꝛ
miens ī tenebꝛis huiꝰ coꝛꝑis cū euigi
lat: ſemꝑ dꝫ cogitare ne pulcritudi-
nē ꝑdat. ⁊ ſic ſe humilet. ⁊ dicat cuꝫ
ꝓpheta dauid: Miſerere mei deus:
qm̄ infirmꝰ ſū. Scds ramꝰ huius
arboꝛis. ē cōpaſſionē hr̄e cū ꝓxīo. qꝛ
qn̄ ꝯſiderat ꝙ aliꝰ hō patit̄ dꝫ ei cō
pati. ſic̄ mēbꝝ mēbꝛo. Nā xp̄s ē ca
put nr̄m ⁊ nos inuicē manꝰ eiꝰ. ſicut
dr̄. j. Coꝛ. xij. Sup illa ſedet ſcda
auis q̄ vlula dr̄. q̄ talis ē naturę ꝙ
vbi hō infirmat̄ ibi volat ⁊ clamat.
Jta dꝫ facere homo iuſtꝰ. cū viderit
hoīeꝫ īfirmari ⁊ moꝛi ī peccatꝫ moꝛta
libꝰ dꝫ ſibi appꝛopinq̄re ⁊ ꝓ eo oꝛa-
re vt deꝰ eū ꝯuertat a peccatꝫ moꝛta
libꝰ. Unde Jac. v. Oꝛate ꝓ inuicē
vt ſaluemini. Tertiꝰ ramꝰ virtutū
ē patiētia. Nā aīa ſe cognoſcēs ꝓxi
mo compatiēs. ex tūc ꝑfectioꝛ erit ſi
oēs tribulatiōes q̄s mūdꝰ. diabolꝰ.
⁊ ꝓximꝰ poſſunt ſibi inferre ſuſtinet
patienter. Unde chꝛiſtꝰ in euange-
lio ait Luc. xxi. Jn patientia veſtra
poſſidebitis aīas vr̄as. Super hūc

ramū ſedet tertia auis q̄ dī cygnꝰ. q̄. talis eſt naturę. qn̄ morti appropinquat tūc dulciter cātat. Ita homo iuſtꝰ. q̄ expectat futurā gliam: et ſcit ſe ſecurꝫ. qn̄ mors naturalr̄ venit tūc gaudet Unde ad Phil. p̄. Cupio diſſolui ⁊ eē cū chriſto. Quartꝰ ramus ē grāꝝactio. Naꝫ qn̄ aīa conſiderat tāta bn̄ficia q̄ recepit a deo ꝙ ipſā creauit. redemit. ⁊ dominā mūdi fecit. ⁊ reginā cęli elegit. tunc reddet grāꝝactiones. Un̄ Bern̄. Ingratitudo ē vētus exiccans omnem fontē ⁊ imbrē grē ⁊ mīē. Et ideo dauid dicit in p̄s. Lauda anima mea dn̄m: laudabo dominuꝫ ī vita mea Sup hūc ramū ſedet q̄rta auicula q̄ dī philomena: quę talis ē naturę quāto de mane dies magis appropinquat: tāto dulciꝰ cantat. Ita talis aīa iuſti hoīs: q̄to grā dei magis appropinquat. tanto dulciꝰ laudat. Quītꝰ ramus huius arboris virtutū: eſt deſideriū ęternę vitę. Naꝫ aīa cognoſcēs malū ſtatū huiꝰ mūdi deſiderat magis ęternā vitā q̄ ⁊c̄. Un̄ Augꝰ. Nūq̄ꝫ traxit me boneſtas mūdi huiꝰ. ſꝫ in ō ſtatus mundi mihi apparet eſſe falſitas ⁊ vanitas vt dī Eccs. p̄. Quod conſiderans aīa anhelat ⁊ ſperat ad vitā ęternā oīa terrena ꝯculcando. Sup hunc ramū ſedet hyrūdo q̄ ſemꝑ accipit ī aere cibū volādo. Ita talis aīa magis delectatr̄ in cęleſtibꝫ q̄ ī terrenis Un̄ ad Phil. iiȷ. Cōuerſatio nr̄a ē in cęlis. Et ideo dic̄ dauid de illa iuſta aīa. Sicut pullꝰ hyrūdinis ſic clamabo. Sextꝰ ramꝰ huiꝰ arboris ē vīculū diuinū: vbi aīa colligata ē deo ꝑ mortē vt maneat ī deo et deꝰ in ea. Un̄. j. Joh. iiiȷ. Deꝰ charitas ē ⁊ q̄ manet ī charitate ī deo manet. ⁊ deus ī eo. Sup hūc ramū diuini amoris ſedet ſexta auicula q̄ dī columba vel turtur: q̄ talis ē naturę. qn̄ ꝑdit ſociū: tūc aliū nō eligit: ⁊ aquā purā nō bibit. et ſup ramū viridem nō ſedet. Ita aīa deuota exiſtens in diuino amore cū ꝑdit chriſtuꝫ. i. qn̄ grā ꝯtēplationis ſibi ī terdū ſubtrahitur tūc nō bibit aquā huiꝰ mūdi videlꝫ aquā peccati ī delectationibꝫ p̄ſentis vitę: nec ſup ramū viridem ſedet. qꝛ gaudiȷs mūdi n̄ delectatr̄. ſꝫ ſp ꝓ cātu gemitū mittit Et ſic arbor bona cū foliȷs ⁊ ramis v̄tutum bonoꝝ operum fructus bonos facit. Tertio dico ꝙ arbor bona hꝫ flores. i. bonus hō floret ī bona fama. Et iō talis hō aſſimilatr̄ v̄gę aaron q̄ floruit. vt̄ q̄ dī Nūeri. xviȷ. vbi legimꝰ. Qꝛ. xiȷ. genera iſrl̄ ponebāt virgas de amygdalis aridis ī tēplū. et clauſerunt de nocte. et de mane floruit v̄ga aaron: ⁊ vnuſq̄ſqꝫ ſcripſit nomē ſuū ſup virgā ſuā: ⁊ nulla virga niſi virga aaron floruit. Ita ſpiritualiter. xiȷ. ſunt genera ī eccl̄ia ſancta q̄ debēt ſcribere ſup virgas ſuę ꝯſcientię eoꝝ oīa: ⁊ qn̄ mane venit id ē. chriſtꝰ tpe mortꝪ: ſi nō floruit in vita. ī ignem mittetr̄ ſic̄ virgę filioꝝ iſrl̄. q̄ nō floruerunt. Primꝰ ſtatꝰ ī loco chriſti ē papa ⁊ pater totiꝰ eccleſię. cuius ptās ē claudere cęluꝫ ⁊ aperire. Scribat ipſe nomen ſuū. qꝛ pater dī. ſup virgam ſuę conſcientię vtrum ſic ſe habeat in eccleſia quę ē ſibi cōmiſſa: vt inde valeat reddere rationem ſupremo papę in cuius loco ſedet. Et ſi tempore mortꝪ non

floret·in ignē mittet' eternū·ſicut vir ga arida: ⁊ arbor q̄ nō erat florida. Sc̄d's ſtat' eccl'ie eſt cardinaliū·q̄ ſūt ꝯſiliarij pape·et iuuāt eccleſie ꝙ velint ꝯſiliare qđ ſit dignū ⁊ iuſtū ⁊ ꝓ pace. Et ideo vocāt' cardīales· qꝛ ſicut ianua vertit' in cardine. Ita eccl'ia chriſti vertit' ī coꝝ iuuamine· Et ī loco ap'loꝝ ſedent vt ſcribāt et audiant: ut floreāt Et ſi nō·tūc tpe mortꝭ mittēt' in ignē ęt'nū vt arbor arida. Terti' ſtat' eſt epoꝝ q̄bus poſt cardinales cōmiſſa ē eccl'ia· qꝛ cardinales ſemꝑ debēt eſſe cū papa Sic eis cōmiſſū ē cuſtodire regiōes tanq̄ ſūmi paſtores ouiū: vt inde valeāt rōeꝫ reddē ſūmo paſtori· ſcꝫ xp̄o·q̄ dixit Joh.x. Ego ſū paſtor bonus ⁊c. Subſcribāt ipſi noīa ſua ſuꝑ virgā ꝯſcīe coꝝ. Et ſi nō florēt ī fidelitate·tpe mortꝭ mittēt' in ignē ęternū: ſicut lignū aridū. Quart' ſtat' ē abbatum ⁊ ꝑlatoꝝ quibꝫ ab ep̄is ⁊ papa cōmiſſum eſt tanq̄ patribꝫ filijs dei·⁊ abbas dī pater qui hꝫ filios ſuos nutrire cū doctrinis· Et ſcribāt ſuꝑ virgā coꝝ noīa: ſicut p̄ſes vtrū officiū ſibi cōmiſſū bn̄ cuſtodiāt. Si nō florēt·tūc die mortꝭ velut arbor arida mittent' in ignem ęternū. Quītus ſtat' ē religioſoꝝ q̄ ſūt ſub obediētia ſupioꝝ·q̄ vouēt deo ⁊ ſuis ꝑlatis tria·ſcꝫ volūtariaꝫ pauptatē·caſtitatē· ⁊ obedientiam Supſcribant ⁊ ipſi vtrū hec bn̄ ſeruauerūt ſic ꝓmiſerūt. Et ſi nō·certe de mane·i·tpe mortis mittēt' velut arbor arida in ignē ęternū. Sext' ſtatus: eſt p̄ſbyteroꝝ q̄ ſūt ſub ep̄is quia ipſi quondam ſolebant ꝑdicare·confeſſiones audire et baptiſare et alia officia eccleſię gubernare·ſed ipſis cōmiſſum ē illud. Et ideo oportet ꝙ habeāt mundiciā vitę·qꝛ oīa munda mūdis ſm̄ noticiā ꝯſciētię. Unde dicit dominus. Vos q̄ non habetis ſcientiā nō fruemini officio ſacerdotali. Item debēt dare exemplum vt ſimplices nō ſcandalizent'. Sic dī de eis Mat.v. Vos eſtis lux mūdi. Sicut cū cęc' cęcū ducit· qꝛ p̄ſbyter cęcus nō cognoſcēs ſanctitatem ducit cęcum·i· ſimplicem ī iniq̄tateꝫ. Et ergo ſcribāt ⁊ ipſi coꝝ noīa ſuꝑ virgā ꝯſcientię·ſi nō floret tunc manet arida: ⁊ in die mortꝭ mittetur in ignē ęternū velut arbor arida. Septimus ſtat' ē imperatoris: cui cōmiſſus ē a deo gladi' tēporalis. Un̄ chriſto ī cęna ipſi diſcipuli dixerunt: Ecce duo gladij h̄. Reſpondit: Satis eſt. Et iſti duo gladij ſunt poteſtates tꝑalis ⁊ ſpiritualis: q̄ꝝ vn' cōmiſſus eſt papę. Iſte impator ſcribat ſuper virgā ſuę cōſcientię·vtruꝫ gladio ſibi commiſſo corrigat corrigēda·quia ſedet in loco chriſti. Si autem non floret ī virtutibus ſibi commiſſis·mane·id eſt· tempore mortis mittetur in ignem ęternum velut arbor arida. Octauus ſtatus in eccleſia eſt ſtatus regum qui ſūt ſub imperatore. Et dicuntur reges: quia debent eccleſiaꝫ regere in pace et ſapientia·ideo portant coronas aureas. Et ſcribāt nomina ſua ſuper virgam conſcientię· vtrum floreāt ſicut cōmiſſum eſt eis· Si nō·tunc ſicut arbor arida ī ignē ęternum mittentur·et perdent coronam glorię. Vn̄ Threū·v. Cecidit corona capitis noſtri; vę nob quia

nuncios remiſit vacuos. Et ideo iratꝰ dauid: promiſit ꝙ vellet ipſuꝫ occidē. ex q̊ noluit ſibi ſubuenire d̾ illo bono qđ habuit ab eo. Ita ſpiritualiter oīa bona q̄ habemꝰ veluti res tēpotales. habemꝰ a deo tanq̄ꝫ a dn̄o. ⁊ mittit nob̄ quotidie nūcios ſuos vł̄ ſeruos ſuos. id ē. religioſos mendicantes. ⁊ ſuos paupes tanq̄ꝫ ꝓprios filios. Qui illos q̄ necant. et ad chriſtuꝫ vacuos mittūt. tunc eis iraſcit̾ ⁊ ꝓmittit deus ęternā mortē Vn̄ Mat. xxv. Qđ vni ex minimis meis feciſtis m̄ feciſt̄. Ite maledicti ī ignē ęt̃nū ꝛc. Et iō cogitemꝰ ad reddendū rationeꝫ vt poſt mortem ſecuri ſtemus. et ſic pꝫ tertium.

Quarto dico ꝙ oportet nos reddere rationē de bonis glorię q̄ nob̄ ꝓmiſit. vt illa nō amittamꝰ. Vnde ps̄. Credo videre bona dn̄i ī terra viuētium. Et iſta bona cęleſtia glorię amittimus ꝑ peccata. ⁊ adquirimus ꝑ bona opera. Ecc̄i xxxi. Qui potuit tranſgredi: ⁊ nō eſt tranſgreſſus. ⁊ facē mala: ⁊ nō fecit Ideo ſtabilita ſunt bona illius et bona opa eius laudāt oēs angeli. et oīs eccl̄ia ſāctoꝝ. Et illa amittimꝰ ꝑ peccata: recupamus in pęnitētia. Ita ꝙ nobis dn̄s reſtituat oīa. vt patet in figura Gen̄. xxxvij. Ioſeph erat cuꝫ fratribus. ⁊ quęſiuit eſcam vt ɂſolaretur eos. ⁊ portaret eis ad comedēdum. ſed fratres ſui reddebāt mala ꝓ bonis: male tractantes euꝫ. ⁊ vendētes eum. Et poſtea factus ē dn̄s magnus ſuper omne regnū ęgyptiorum. Et fratres ſui venerūt ⁊ ſe humiliauerūt ⁊ adorauerūt ⁊ rogauerunt eum: vt paſceret illos. Ipſe xo videns eorum humilitatem dimiſit oēs inuidias: ⁊ dedit eis ī regno ſuo multa bona ⁊ poſſeſſiones ⁊ omnia quę deſiderabāt. Ita ſpiritualiter. dn̄s noſter quęſiuit nos in hoc mūdo triginta tribꝫ annis: ⁊ multa bona cęleſtia nob̄ ɂtulit in ſanando et redimendo. ſed nos dedimus mala terrena ꝓ cęleſtibꝰ bonis. Nos enī vendimus eum in hoc mundo pro xxx. denarijs. ſed ipſe eſt ita bonus. s quo oīa bona ꝓcedunt. ꝙ ſi rogemus euꝫ ⁊ humiliemus nos. nunq̄ꝫ recordabit̾ īiuriā. ꝫ m̄lta bona nob̄ cōferet: et cęleſtia glorię dabit nob̄ mānſiones. ſicut ioſeph fratribꝫ ſuis: inter choros angeloꝝ. Vnde dicit̾ Ioh. xiiij. In domo patris mei multę manſiones ſunt. Et oīa q̄ deſideramus ibi nob̄ miniſtrabit. Et ideo de illis bonis amiſſis ꝑ peccata nr̄a recupemus ꝑ pęnitentiaꝫ. Oportet enī nos reddere rōneꝫ de bonis naturę q̄ ſūt fortitudo. pulcritudo. ⁊ d̾ bonis gratię quę ſunt ſapiētia. ſciētia. ⁊ intellectus. ⁊ de bonis ſubſtantię q̄ ſunt diuitię. delitię. ⁊ de bonis glię q̄ ſunt manſiones ęternę

Dn̄ica. x. Dū clamarem Sermo. li.

Idēs ieſus ciuitatem fleuit ſuper illaꝫ Luc. xix. **Nota** ꝓpter peccata hominū tria mala īuenit homo. **Primum** eſt in aīa. ⁊ hoc inducit maculam ⁊ deformitatē in ira dei. Vn̄ Eph. ij. Omnes filij ire eramꝰ ꝓpter peccata. **Secundum** malum eſt

in intellectu· ita ꝙ hõ intrat ĩ igno-
rantiã. Unde Sap. Inſipiens fa-
ctum eſt cor meũ. Tertiũ malũ eſt
in corpe· et hoc inducit infirmitatez
ꝛ tandẽ mortẽ acutiſſimã. Sꝫ venit
chriſtus cõpatiens hũane nature tres
medicinas nob cõtulit ꝯtra tria ſu-
pradicta. Nam pmo ꝯ peccatũ re-
miſſionem peccatoꝝ. Unde apl's: Re
mittunt vobis peccata via p nomẽ
ipſius. Sedo ꝯtra fatigationem
pene corpoꝝ noſtroꝝ ſuã paſſionẽ.
Unde Ro. viij. Chriſtus de peccato
dãnauit peccatũ· vel peccata dimi-
nuit· i· penã· quã ſuſtinuit Tertio
eruditionez ſcientie rationem deco-
rantem cõtra ignorantiam. Unde
Joh. viij. Quecũqꝫ audiui a patre
meo nota feci vob. Et ꝯſiderãs cõ-
patiebat hũane nature flendo non p
eo ſꝫ p nobis· Et h oñdit ĩ euãgelio

Uidens Jeſus ciuitatẽ
fleuit ſup illaz qui cum
diſciplis appropinquauit
ibi: veniẽs d galilea· ꝛ dixit
Si cognouiſſes tu hõ qui
habitas in illa q nũc tibi ſũt
in pace abſcõdita ab oculis
rationis tue merito fleres·
quia venẽt dies in te· et cir-
cumdabũt te inimici tui vn-
diqꝫ et ad terraz pſternẽt te·
et coangaſtabũt te· et filios
tuos q ĩ te ſunt occidẽt ꝛ nõ
relinquẽt in te lapidẽ ſuper
lapidez eo ꝙ non cognoui-
ſti tempus viſitationis tue
ꝙ filius dei venit de celo vi
ſitãs te· ꝛ docuit. Et itrauit
ciuitatẽ· ꝛ venit in tẽplum ꝛ
cepit eijcere vẽdẽtes ꝛ emẽ-
tes· dicẽs illis: Domus mea
domus orõnis vocabitur·
vos aũt feciſtis illã ſpelun-
cã latronũ· et erat quotidie
docens in templo. Et ſic patz
euãgeliũ. Ergo ad thema. Et iſta
q p dixit verificabãt poſt aſcẽſionez
dñi ad. xl. annos· patienter expecta-
uit vt agerẽt penitẽtiaz p peccato ꝙ
chriſtũ occiderũt ĩ cruce. Sꝫ ex quo
nõ egerũt penitẽtiã· ſꝫ in peccatis p-
mãſerũt· miſit titũ ꝛ veſpaſianũ im-
peratores romanos qui obſederãt
hierlm ciuitatem· ꝛ tota regio ꝯflue-
bat ad eam· ꝛ ita circũdabãt eam ꝙ
multi hoĩes mortui ſunt fame. Ita
magna fames erat in ea: vt vna mu-
lier iugulauit ſuũ ppriuz filiũ ꝛ aſſa-
uit: ꝛ comedit· qd erat ꝯtra naturã·
et deſtruxerunt eã ꝙ nõ mãſit lapis
ſup lapidẽ· ꝛ multa milia hoĩuz gla
dio perierũt· ꝛ multa milia iudeorũ
vẽdiderũt· dãtes. xxx. iudeos p vno
argenteo· et ſic verificata erat ꝓphe-
tia chriſti huius euangelij. Nota ꝙ
qttuor ſunt ciuitates ĩ qbus habitãt
oẽs creature. Prima ẽ ciuitas hu
ius mũdi q ẽ plena fraude ꝛ dolo et
iniqtate. Unde ps. Uidi iniqtatẽ et
ꝯtradictionẽ ĩ ciuitate. Die ꝛ nocte
circũdabat eã iniqtas· nõ defecit d
plateis eius vſura ꝛ dolus. Illa autẽ
ciuitas ſicut miſerabilit edificatur·
ita miſerabiliter ꝯſumit ꝛ deſtruit ĩ
die iudicij. Huius legim figurã Jo-
ſue. vj. Cũ eni filij iſrl venerũt ante
hiericho· et hiericho erat circũdata
muro magno et alto. Tunc Joſue
miſit ſeptez ſacerdotes cũ tub q ſep-
ties circũibant ciuitatem cum tubis
ſonantibus· et ceciderunt muri· ac

ciuitas deſtruit᷑· et oīs pplˢ īterficit᷑ a maiore vſqȝ ad minorē. Ita ſpiritualiter· p̄ hiericho q̄ īterp̄tat᷑ luna· nota p̄ſentē mūdū: q̄ mutat᷑ ut luna Sȝ Ioſue·i·chrilrꝰ cū ſeptem ſacerdotibꝰ ſāctis circuīt· et ſeptima vice corruit ciuitas· ⁊ muri huiꝰ mūdi deſtruunt᷑. Primꝰ ſūmꝰ ſacerdos ē chriſtꝰ q̄ v̄bo ſue p̄dicatiōis vt tuba canebat ſuper hanc ciuitatē mūdi iſtud Matth. iij. Oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet᷑. Scd̄s ſacerdos fuit Iohēs baptiſta qui circuībat canens voce tubali dicens: Pn̄iā agite· appinq̄t enī regnū celoꝝ·i· dei Mat. iij. Tertiꝰ fuit nūs xij apl̄oꝝ· q̄bꝰ ait: Ite in orbē vniūſū p̄dicate euāgeliū oī creature. Qui crediderit ⁊c. Mar. xvi. Quartꝰ ſacerdos ē numerꝰ .lxxij. diſcipuloꝝ Vn̄ Luc. x. Miſit eos binos ī oēs ciuitatē añ cū· ð quoꝝ numero fuit lucas· marcus· cleophas· et iuſti alij q̄ p̄dicabāt diē iudicij· ⁊ iuſta bona Quintꝰ ſacerdos ē numerus p̄dicatoꝝ: qui p̄dicāt in plateis mundi Quibꝰ ait dn̄s vnicuiq̄ veſtꝝ. Clama ne ceſſes q̄ſi tuba exalta vocē· et annūcia pp̄lo meo ſcelera eoꝝ· ⁊ domui iacob peccata eoꝝ. Sextꝰ ſacerdos eſt helias: ⁊ coadiutor eius enoch· q̄ ī paradiſo terreſtri viuere debēt vſq̄ ī diē iudicij. Et tunc p̄dicabūt tp̄e antichriſti· et occident᷑ in plateis hieruſalem· vt p̄z Dan. xij Septimꝰ ſacerdos ē ordo canentiū ſup̄ ciuitatē mūdi cū tuba· ſicut angeli ī die iudicij· vt dr̄ .j. Coꝝ. xv Canet enī tuba: ⁊ mortui reſurgent īcorrupti. Vn̄ Mat. xxv. Venite mortui ad iudiciū. Et tūc muri ciuitatis mūdi corruūt· et omnis pplˢ mundi morit᷑· et oīs creatura q̄ vixit ad h̄ tp̄s in hac ciuitate. Ergo dn̄s vidēs ciuitatē fleuit ſup̄ illā·i· p̄ſentem mundū. Scd̄a ciuitas ē ↄſciētia ī q̄ habitat aīa velut rex ī ſua ciuitate Et h̄ ciuitas ſanctificatur ī baptiſmo. Vn̄ Eccl. xxiiij. In ciuitate ſanctificata ſiliter requieui. Muri eiꝰ ſunt cuſtodia angeloꝝ. Porte ſunt q̄uq̄ ſenſus corꝑis· ↄciues aīe ſūt memoria· voluntas· et ītellectus Sȝ hec ciuitas ſepe capit᷑ ⁊ deſtruit᷑ De q̊ legimus Iudic. xx. Familia beniamin habitabat ī vna ciuitate ⁊ venerūt hoſtes dicētes ſocijs ſuis Nos intrabimus ciuitatem: et vos manebitis in inſidijs: cum videritis fumū occurrite· q2 apprehendimꝰ ciuitatē. Sic q̄n fumū viderūt occurrerunt ⁊ ciuitatē deſtruxerūt ⁊ obtinuerunt. Ita ſpiritualiter· ciuitas h̄ ē ↄſciētia· vbi habitāt filij dei et nō cuſtodiūt ciuitatē bene. Veneruīt ḡ inſidiatores·i· demones per malas cogitatiōes· ⁊ dicūt ſocijs ſuis alijs diabolis: Nos ītrabimꝰ ciuitatem ↄſciētie p̄ malas cogitationes· et cū videritis fumū ·i· ↄſenſū p̄ exteriorē apparētiā. Nā interdū cogitatiōes male ab extra apparēt p̄ geſta· ⁊ tūc diaboli occurrunt adimplere opꝰ· ⁊ ſic occidunt aīaȝ cū virtutibꝰ ſuis: q2 ſic apparet malus fumꝰ male conſciētie· qui ſurgit ex ſuccenſu ciuitatis male cōcupiſcētie. Unde Orige. O ignis luxurie cuiꝰ ſcintilla ſūt praua eloquia· cuius flāma ē ſup̄bia· cuiꝰ cinis eſt inopia· cuius finis eſt mors eterna. Ergo fleuit ſuper ciuitatem Tertia ciuitas ē inferni. De qua

di Apoc.xvi. Ciuitas babylon ve
nit i memoriã añ deũ. ⁊ dedit ei ca/
licem vini ire ⁊ indignationis. ⁊ ma
ledixit inhabitãtib⁹ i ea oĩb⁹. Ciui/
tas babylonis ẽ infern⁹: cui dñs ma
ledixit. ⁊ oĩb⁹ habitãtib⁹ i ea. Iſta
ciuitas hʒ plures plateas miſerie et
penaꝝ. Prima platea ẽ tenebra/
rũ. Job.x. Dimitte me vt plangam
paululũ dolorẽ meũ: añq̃ꝫ vadã ad
terrã tenebroſaʒ ⁊ miſerie. vbi null⁹
ordo. ſʒ ſempitn⁹ horror inhabitat
Scda platea ſulphuris ⁊ fetoris
Vñ ps. Vt intuʒ plateaꝝ delebo
eos. Iteʒ in ps. Pluit ſup pctõres
laqueos ignis. ſulphur ſpũs pcel/
laꝝ ps calicis eoꝝ. Iteʒ Eſa.xxxiiij
De cadaueribus dãnatorũ aſcendit
fetor. Tertia platea eſt ignis et ar
doris. Vñ ps. Ignis in furore meo
exardeſcet. ⁊ ardebit vſq̃ꝫ ad infernũ
nouiſſima. Quarta platea eſt fri/
goris ⁊ niuis. Vñ Job.xxiiij Ducẽ
tur de aq̃s niuiũ i caloreʒ nimiũ: vt
pene augmẽtent. Quinta platea
ẽ viſio demonũ horribiliũ. Amos.
v. In plateis eoꝝ erit planct⁹ magn⁹
⁊ vlulat⁹. Sexta platea erit eſu/
ries. Vnde Eſa.lxv. Serui mei co
medẽt. ⁊ vos eſurietis Septima
platea ẽ ſitis. ut Luc.xvi. de diuite
Mitte lazarũ vt itingat extremum
digiti i aquaʒ. vt refrigeret me i lin/
gua. In his plateis inferni mlti ibi/
dem cruciant. Ideo videns ieſus ci/
uitatẽ fleuit ſup illã. Quarta ciui
tas ẽ celi. De q̃ Joh. Apoc.xxj Vi/
di ciuitatẽ ſanctã hierlm nouaʒ de/
ſcẽdentẽ d celo ⁊c. Hec hʒ ſeptẽ pla
teas in quibus ẽ gaudium ⁊ leticia
Prima platea ẽ ſplẽdidiſſime or

dinata. Nã ipſã ciuitatem edificat
altiſſim⁹ rex ſibi ⁊ ſuis amicis in de/
corẽ. vnde ſternet auro mũdiſſimo
lapidib⁹ pcioſis. ſapphyro. carbũcu
lo. ⁊ ſmaragdo. Scdo in plateis
hierlm ſupne ſanant oĩa corpa glo
rioſiſſime electoꝝ i glorificatione q
ampl⁹ nunq̃ꝫ infirmãt. Naʒ legim⁹
Act.v. de ſctõ petro q credẽtes po/
nebãt ifirmos i plateis ciuitatꝫ ⁊ vm
bra q̃ ſup eos venit de ſancto petro
ſanauit eos: quanto magꝫ vmbram
oĩpotentis dei plaſmatoris oĩuʒ re/
rũ. ⁊ p aſpectũ ſũmi regis oẽs ſanãt
Tertio i platea hui⁹ ciuitatꝫ coro/
nabimur glorioſiſſime. Vñ legim⁹
Heſter.iiij. q rex aſſuer⁹ fecit hoĩeʒ
quẽ diligebat coronari ⁊ honorari i
oĩb⁹ plateis ciuitatꝫ. Ita chriſt⁹ oẽs
diligẽtes euʒ. Quarto i hac pla
tea ciuitatꝫ celi letiſſime gaudebim⁹
q2 ibi piugati iuſti ⁊ boni. vidẽt eoꝝ
pueros corã deo exaltatos. aliq̃s in
officio papat⁹. epat⁹. pſbyteratus.
aliq̃s vidẽt cũ angelis ludere i pla/
teis hierlm ciuitatis ſuperne. Unde
Zach. viij. Platee ciuitatꝫ iplebũ/
tur infantib⁹ ⁊ puellis ludẽtib⁹. ⁊ ſe
nes. i. piugati ꝯgratulati ſũt de fru/
ctib⁹. i. de pueris. q̃s ibi vidẽt in di
gnitate. Quinto in hac platea ce
leſtis ciuitatꝫ laudabit de⁹ glorioſiſ/
ſime. Vñ ps. Ciuitas hierlm lau/
da dñm deũ tuũ ſion ciuitas ſacta.
qm̃ ꝯfortauit ſeras portaꝝ ⁊c. Se
xto i platea ciuitatis ſupne cogno
ſcimus deuʒ ſplendidiſſime. Vñ.j.
Coꝝ.xiij. Nũc videm⁹ p ſpeculũ. i. i
obſcuritate ⁊ enigmate. tũc autẽ vi/
debim⁹ facie ad faciẽ. Item Cant.
iij. Egredimini filie ſion videte regẽ

in decore. Septimo ī platea hac fruimur deo dulcissimo. Unde ps Gustate ⁊ videte qm̄ suauis ē dñs: beat⁹ vir q̄ sperat ī eo. Ideo ait ps. Mihi adherere deo meo bonū ē. et ponē i eo spez meā. Tūc ī illa ciuitate possū cū sanctis electis ⁊ angelis suis ipsū eternalit' laudare: Ergo vidēs ciuitatē ꝯsciētie destructā fleuit sup illā. Uidit ciuitatē hui⁹ mūdi ī die iudicij destructā. ⁊ fleuit sup illam. vidit ciuitatez inferni vbi damnati punientur: fleuit super illā. Et vidit ciuitatem celi ⁊ gauisus est super illam. Ad quam. ⁊c.

Dominica. xi.
Sermo. lij.

Qui se humiliat exaltabitur Luc. xviij

Nota q̄ supbia ē in eternū vitiū detestabile coram deo ⁊ hominib⁹. Prou. viij. Supbiam ⁊ arrogātiā eorū detestabor. Et hoc ꝓpter tria Primo q2 supbia orit' ex inobedientia. vnde inobedientia cordis tui extollit te in supbiaz. Scd'o orit' ex supbia excecatio mētis Tertio orit' ex supbia inuidia. q̄ corā deo et hoīb⁹ odibilis ē. vt dī Eccl. x. Ita ecōuerso d' humilitate tria oriūt' bona pmis contraria. Nam pmo de humilitate oritur obediētia ⁊ subiectionis reuerētia. Unde Geñ. xvi. Uenit agar ancilla ⁊ humiliauit se corā dño Scd'o orit' de humilitate ītellect⁹ cognitiōis. Uñ Prou. xj. Ubi humilitas ibi sapientia. Tertio d' humilitate orit' charitas q̄ expellit inuidiā. Uñ Jacobi. iiij. De⁹ resistit supbis. et humilib⁹ dat gloriaz. grām ⁊ charitatē. Et h̄ sex ostēdunt' in h̄ euāgelio. Tres species superbie de pharisęo q̄ superbe ītrauit tēplum gloriādo inaniter de bonis. Et tres species bonitatis. scz humilitatis de publicano q̄ percussit pectus suū: et noluit oculos leuare. qd̄ pz in euāgelio hodierno.

Dixit Jesus ad quosdā q̄ in se cōfidebāt tanq̄ iusti. ⁊ aspernabāt' ceteros parabolaz hāc. Duo hoīes ascenderūt in tēplū vt orarent. vnus phariseus et alter publicanus. Phariseus stās apud se orabat. Deus grās tibi ago. q2 nō sū sicut ceteri hoīes. raptores iniusti. adulteri. velut etiam hic publican⁹ Ieiuno bis ī sabbato. Decimas do de oīb⁹ q̄ possideo. Et publicanus a longe stans et noluit oculos leuare ī celuz. q2 reputabat se indignū coraz deo et angelis. sz pcutiēs pectus suū dixit: De⁹ ꝓpitius esto mihi peccatori. hoc de intima cordis contritione dixit Ecce iste prim⁹ inanit sicut fuit. gloriādo eni de bonis suis orauit. sz iste scz publicanus obtinuit remissionē oīuz peccatorū. Uñ ait dominus: Amen dico vobis. q2 hic descēdit iustificatus. id ē mundus ab omni peccato in domū suaz. Et ideo ait cōcludendo istā pabolā nobis in exēpluz: Ita dico

vobis: qui ſe exaltat humi-
liabitur ꝑ deiectionē ī futu-
ra vita. Et q̄ ſe humiliat exal
tabitur in eterna vita. Et ſic
ptz euāgeliū. Quo ad thema: Qui
ſe humiliat exaltabit᷑ Nota ꝙ ve-
ra humilitas ī q̄ttuoꝛ recommēdat᷑
Primo ī naturis. Scđo ī lapidibꝫ
Tertio ī picturis. Quarto ī ſcripturis.
Primo dico ꝙ vera hūilitas cō-
mendat᷑ in naturis. ⁊ ꝑmo ī quodā
floꝛe. ſcꝫ viola q̄ ē ꝑuus flos ⁊ primꝰ
inter floꝛes nūciās eſtatē. Ita humi
litas inter ceteras virtutes eſt ꝑma.
quia ſicut ſuꝑbia ē radix vitioꝛum.
Ita humilitas radix virtutū. Item
hūilitas ē ſic̄ ꝑua auis roſtrū hñs et
duas alas et caudā. Ita humilitas
hꝫ os ſp̄ ad laudandū deū. Unde
ps. Lauda aīa mea dñm. Habet
duas alas ad celeſtia ɔtēplādū ⁊ d̾
terrenis volandū. Habet caudam
ꝑuulā ad moꝛtis memoriā. Itē com-
parat᷑ in naturis rerū ſtelle. Nā ſtel-
la apparet ꝑua. tñ dicūt naturales
ꝙ ſtella ſit maioꝛ tota t̄ra. Et dicit᷑
Eccl. l. de hūili homine: Quaſi ſtel
la matutina ī medio nebule. ⁊ quaſi
ſol ī meridie. ⁊ q̄ſi luna plena. ita re
fulget hūilitas ī eccl̄ia dei. Scđo
hūilitas ī naturis rerū cōꝑat᷑ lapidi
bus p̄cioſis. Primo amethiſto q̄
talis ē nature ꝙ reprimit ebrietatē.
et inducit ſobrietatē. ſic hūilitas re-
ꝑmit ſuꝑbiā q̄ ſe hūiliat ambitioſe
Unde ſuperbus eſt q̄ſi ebrius igno-
rans ſeipſū. Unde Johel. p̄. Exper
giſcimini ebrij a vino ſuperbie. Se
cūdo hūilitas cōꝑat᷑ iaſpidi q̄ fu-
gat fantaſmata. ſic hūilitas trāſito-
ria q̄ ſūt ſic̄ ſōnia. q̄ d᷑ Eccl. xxxiiij.
d̾ ſuperbo. Coꝛ tuū fantaſias patit᷑
Tertio hūilitas cōꝑat᷑ ſapphyro.
Nā ſic̄ ſapphyrꝰ reprimit tumoꝛes.
ita humilitas irā. Unū. j. Coꝛ. viij
Hūilitas nō inflat᷑. Quarto hu-
militas ē ſicut onychinꝰ. Nā ſic̄ iſte
lapis facit hoīeꝫ foꝛtē. ſic humilitas
reddit hoīem foꝛtē ɔ ipſū diabolū.
vt ptz de Dauid. j. Reg. xvj. Ubi
ſamuel venit ad ieſſe: q̄ habuit octo
filios. de his nullū elegit niſi illuꝫ q̄
fuit deſpectꝰ ⁊ hūilis. ſcꝫ dauid. ⁊ il
le vicit leonē. vꝛſū. ⁊ goliā. Ita hu-
militas vincit diabolum. mūduꝫ. et
ꝓpriā carnē. ⁊ ideo fuit exaltatꝰ ſuꝑ
oēs fratres. Ergo q̄ ſe humiliat exal
tabit᷑. Tertio dico ꝙ vera humili-
tas cōmendat᷑ in picturis. Nā legit᷑
ꝙ romani depingebāt hūilitatē ad
modum hominis. caput inclinatis:
cū nigris veſtibꝫ. ad ambulandum
cū baculo ⁊ ad ſeruiēduꝫ. Sic ad
ꝓpoſituꝫ. vera humilitas debet hr̄e
q̄ttuoꝛ cōditiōes bonas. Prima
ɔditio ꝙ humilis ſe vilē ſemꝑ velit
reputare ī ꝑſona. q̄uis ſit pulcer.
iuſtus. ⁊ nobilis. vt patet de dauid
qui fuit pulcer: tñ reputauit ſe velut
canem moꝛtuum moꝛdere nolētē. ut
vt patꝫ. j. Reg. xxiiij. qñ ipſuꝫ ſaul
ꝑſeq̄bat᷑. Ideo imago īclinauit ca
put ſuū. Secūda ɔditio ē ꝙ ve-
rus humilis dꝫ ſe reputare exulē in
ɔſciētia. et paratū ī oībꝫ mādatis dei
q̄ ad deū ꝑtinēt. Et dicat iſtud ps.
Paratꝰ ſū ⁊ nō ſū turbatꝰ. iō pōit᷑ cū
baculo ad ābulandū. Tertia ɔdi-
tio dꝫ eſſe ꝙ verus humilis ſe ſemꝑ
oſtēdat deſpectū. vt ptz in Euāge-
lio. quia a longe ſtetit ⁊ reputauit ſe
indignū oculos leuare ad dominū.

ideo imago habuit nigra veſtimēta. **Quarta** cōditio vere hūilitatis. ꝙ humilis ſe ſemꝑ reputet ad ſuiēdū aliis: q̄ſi de iure teneat. tñ nō ꝑtinet ſibi ad ſeruiendū interdū. vt ꝑ3 de chriſto dño nr̄o. qui fuit magiſter ⁊ dñs. et tñ ſeruiuit ſuis diſcipulis. lauādo pedes eoꝝ. Vñ Mat. xi. Diſcite a me. quia mitis ſum ⁊ humilis corde. ⁊ ſic ꝑ3 ſcd3. ꝙ vera hūilitas cōmēdat̄ i picturis. Si eñi romani q̄ erāt pagani ſic depingebāt hūilitatem. quāto magis nos chriſtiani. **Quarto** dico ꝙ hūilitas cōmēdat̄ i ſcripturis. Nā ſacra ſcrīptura cōmēdat hūilitatē. ⁊ vituꝑat ſuꝑbia3 q̄ ē ſua ɔ̄ria. et ideo hūilitas meliorē ꝑtē elegit q̄3 ſua ɔ̄ria Nā ſuꝑbia elegit qð ē ex̄. vt hypocrite. d̄ q̄bus dic̄ ſcrip̄ta Mat. xxiii Amāt ꝑmas ſedes i ſynagogis. ſalutatiōes i foro. ad oīb⁹ vocari rabbi: qð ē magiſter ⁊ tñ intus ē vacu⁹. ⁊ ſolū q̄rit qð eſt extra. S3 ecōuerſo hūilitas cū ſua ɔ̄ria diuidēs. eligit ꝑtē meliore3 ſ3 ītra. Vnde. ii. Coꝝ. i. Nā glīa nr̄a h̄ē. teſtimoniū ɔſciētie nr̄e. ⁊ deus vidit i abſcondito cogitationes hominū. Itē ſuꝑbia eligit corticē. ſed hūilitas nucleū: vt in de de⁹ honoret̄ ⁊ ꝓxim⁹ edificet̄. Ite3 ſuꝑbia eligit paleas vane glīe. ſ3 hūilitas eligit g̃nū vt colūba. Vnde dr̄ Cant. iiii Aīa hūilis q̄ſi oculi colūbarū ſuper aquarū riuos. Itē ſuꝑbia eligit florē. ſ3 hūilitas fructū. Vnde Cant. ii. Fructus eius dulcis gutturi meo. Itē ſuꝑbia eligit mōtē eleuatiōis: ſ3 hūilitas eligit vallē deꝑſſionis. et hūilitas meliorē ꝑtē habebit. q2 mōtes ſūt aridi. mōtes ſūt duri. mōtes tēpeſtuoſi. Itē ſuꝑbi nūc aridi ſūt i deuotiōe. nūc duri i ꝓximi cōpaſſione. nūc ſteriles i bonoꝝ operū fructificatiōe. ⁊ mōtes ſūt tēpeſtuoſi in varia tēptatiōe. S3 ecōtrario valles ſūt tute ⁊ molles. Ita hūiles ſūt irrigui i lachrymaꝝ effuſiōe. ſūt fructuoſi i bonoꝝ opeꝝ fructificatiōe: ſūt molles i ꝓximi cōpaſſione. ſunt tranq̄lli in pacis ꝑturbatione. Vñ videm⁹ q̄ñ aq̄ fluit. tūc fluit d̄ mōtibus i vallē. ſic grā diuina in corda hoīu3 hūiliū. Vñ Greg⁹. Quāto arbor altior: tāto mor⁹ ꝓnior ⁊ q̄nto arbor ꝓfūdior: tāto firmior. Ita humilis: q̄nto ꝓfūdior ſtat i hūilitate. tāto ſecurior a tēpeſtate hui⁹ mūdi. Ergo ad thema. Qui humiliat ⁊c̄. **Quīto** cōmēdat̄ hūilitas i figuris q2 ſuꝑbia gerit figurā oīu3 vitioꝝ. Eſt eñi ſic̄ rex q̄ non venit ſol⁹. ſ3 q̄ñ ſuꝑbia venit in cor hoīs plura pctā ſequuntur. ſc3 auaricia. accidia ⁊c̄. Ideo dic̄ poeta. ſi tibi grā ſi ſapiā formaq3 det̄. Sola ſuꝑbia deſtruit oīa ſi comitet̄. Vñ videm⁹ ꝑ experiētiā q̄ñ aliq̄s vult vas aliqð frangere iactādo ad terram ꝑmo eleuat. Quāto eñi alti⁹ eleuat. tāto grani⁹ cadit. Ita diabolus q̄ñ vult hoīem frāgere i oīb⁹ virtutib⁹ deſtruendo. primo ipſū eleuat i ſuꝑbia. Itē diabol⁹ fac̄ ſic̄ cornicula q̄ q̄ñ ñ pōt frāgere nucē. volat i altū ⁊ ꝓmittit cadere ſuꝑ lapidē vt ſaltē ꝑ caſū frangat. quā nō potuit roſtro frangere. Ita diabol⁹ quē nō pōt frangere in hūilitate. ducit in altū ſuꝑbie ⁊ honoris hui⁹ mūdi. vt cadat ſuꝑ lapidē. vt peccet i chriſtū ieſū q̄ eſt lapis fundamēti toti⁹ ecclie. Vnde apl's

j. Cor. x. Petra aūt erat christ⁹. Itē videm⁹ ꝙ multi ſunt ſimplices ⁊ humiles. ꝟ ſi eleuāt᷑ ad honores mutāt mores. Vñ quantūcūqꝫ fuerit bonis vilis et deſpecta. ſi nola pendit᷑ ad collū: ſemꝑ nitit᷑ ꝓcedē alias oues. ⁊ reputat ſe meliorē. Ita quātūcūqꝫ hō hūilis. ſi collo ſuo nola ſupbie appēdit᷑. ſe exaltat. Itē videmus ꝙ ligna putrida et vermes: de nocte ſplēdēt. ⁊ in die nō. hoc ē ī die iudicij qñ orit᷑ ſol iuſticie. Item deſtruit ſepe ſupbia hoīez in corpe. ī aīa. ⁊ ī rebus. Huī⁹ legim⁹ figurā. iiij. Reg. xiiij. Amaſias rex ignobil᷑ ſcpſit ad Joas: Veni ⁊ videam⁹ nos mutuo ⁊ da mihi filiā tuā. Tunc rex iſrl᷑ nobilis ⁊ potēs reſcripſit ei riſorie ī parabolis: Cardo illa herba. ſcpſit cedro ī libano. des mihi filiā tuā. Cedrus de libano venit ⁊ ꝓuocauit in potētia ſua oēs beſtias cāpi. ⁊ pculcauerūt cardinē. ⁊ ad nihilū redact⁹ ē cardo. Et iſtā parabolā reſcripſit vt attēderet de ſua ſupbia. ꝟ noluit adq̄ſcere. Tādē venit rex iſrl᷑ cū potētia magna: ⁊ regionē cardinis deſtruxit. ⁊ ipſū īterfecit. Ita moralit᷑. cardo ē ſupbus hō ſtās in cāpo huius mūdi. Cū enim floret ī fortuna. credit ſe deo aſſimilari. Scribit ergo ad cedrū ī mōte libano. i. ad chriſtū: Da mihi filiā. i. gloriā ī ꝟ mundo. in futurū credēs ꝑ ſupbiā gliaꝫ eternaꝫ adq̄rere. Sꝫ cedrus ꝺ libano. i. chriſt⁹ ꝓuocat oēs beſtias tre. id ē. ſpūs malignos. ⁊ dat eis ptātez vt cardinē ī cāpo ſupbie ſtantē conculcēt: ꝟ ꝑ mortē ⁊ miſeriā. ⁊ ī futuro ꝑ eternā dānationez. Et ideo cōminādo oīb⁹ ſupbia dic᷑ ꝓpha ī pſ. Vos aūt ſicut vn⁹ ꝺ principib⁹ cadetis. q̄ ſicut ille ꝑnceps ſupbus lucifer cecidit. et ille ſupbus Amaſias rex. ita oēs ſupbi. Ideo quo ad thema: Qui ſe humiliat exaltabitur ⁊c.

Dominica. xij.

Sermo. liiij.

Surdos fecit audire

Surdos fecit audire Marc. vij. Nota ꝙ ſicut videm⁹ vnūquodqꝫ op⁹ laudat ſuū factorē. q̄ ſi op⁹ ē bonū tūc q̄ inſpicit dic᷑: O ꝙ̄ bon⁹ ⁊ ſubtilis ē ille artifex q̄ fecit ꝟ op⁹. Sed ſi op⁹ ē nulli⁹ valoris. tunc vituperat ſuū artificem. ita ꝙ q̄ inſpicit dicit: Qualis ignar⁹ fec ꝟ op⁹: Ita chariſſimi tria opa ſubtilia et pulcra q̄ videm⁹ ad oculū laudāt ſuū opificē q̄ eſt de⁹ creator oīuꝫ. Primū eſt op⁹ creatiōis qḋ fecit valde potēter ſcꝫ creando celū ⁊ terrā ⁊ mare. ⁊ mōtes. et oīa q̄ ī eis ſūt. In ꝟ ope latet ſua potētia. Vñ Aug⁹. Si viderē aliquē opificē q̄ tale celū. talē terrā. ⁊ talia q̄ in eis ſunt poſſet facē. vere vellē dicere ꝙ eēt de⁹. Sꝫ ex q̄ nullus hō pōt talia facere: merito dꝫ hō deū laudare. dicens: bene oīa fecit. Scḋm opus ē ordinationis. et ꝟ fecit valde ſubtiliter. ſicut videm⁹ ꝙ ordīauit ſidera ī celo. ⁊ planetas ſolē ⁊ lunā q̄ tenēt curſū ſuū in ſperis ſubtilib⁹ aſcēdētes ⁊ deſcēdētes. eos redeūtes. diē ⁊ noctem. eſtatē ⁊ hyemem. q̄ oīa ſubtilit᷑ ordinauit. [illegible] ps. Benedicite. i. laudate oīa opa dñi dño. laudate ⁊c. Tertium ē op⁹ ſanatiōis. Et ꝟ fec miſericordit᷑. Vnde ad Titū. iij. Nō ex operib⁹ iuſticie q̄ fecimus nos. ſed ſcḋm ſuam miam ſaluos nos fecit de⁹ ꝑ redemptionē ⁊ ſanationeꝫ corpis ⁊ aīe. et

ꝺ hiſ loquit̄ in euāgelio hodierno:
Xiens Jeſus de finib⁹
tri illius regionis·vbi
p̄dicauit·et infirmos ſana-
uit. Et venit p̱ ſidonē p̱ illaꝫ
regionem·et venit ad mare
galileȩ inter medios fines
decapoleoſ·i·decē ciuitatū
quȩ iacuerūt circa illud ma
re. Et cuꝫ ibi venit ad mare
adducūt ei hoīem mutuꝫ et
ſurdum. Et amici eius roga
bant eū vt manuꝫ ſibi impo
nat. Et dominus miſericoꝛ-
dia motus eduxit eū de tur-
ba ſeoꝛſū·i·ſeparatim·ꝛ mi-
ſit digitos in aures eius·et
accepit de ſaliua oꝛis·et te-
tigit linguaꝫ ei9·vnde ſuſpi-
ciens in cȩlum Jeſus ingē-
muit·et ait illi: Effeta·i·ape-
rire·et ſtatim apte ſūt aures
eius·et ſolutū eſt vinculum
linguȩ eius·et loquebat̄ re-
ctȩ Et p̄cepit illis Jeſus ne
alicui diceret. dās nobis ex
emplum: ꝙ de bonis op̱ib⁹
non debem⁹ vanā gloꝛiam
querere. Quāto eis p̄cipie-
bat·tanto plus p̄dicabant·
ꝛ eo magis ammirabāt̄·di-
cētes: Bene oīa fecit·ſurdoſ
fecit audire·ꝛ mutos loqui.
Et ſic p̱ꝫ euāgeliū. Quo ad thema
Surdos fecit audire Nota ꝙ q̄t-
uoꝛ ſūt voces q̄s dꝫ quilibet pecca
toꝛ audire Prima vox ē cōminātiū.
Scđa vox ē p̄dicātiuꝫ. Tertia vox
ē clamātiū. Quarta vox ē reſuſcitā-
tiū. De p̄ma voce dico ꝙ q̄libet pec
catoꝛ dꝫ audire vocē cōminantium
Vñ ps. Vox dñi ſup aq̄s de⁹ ma-
nifeſte venit·aut de⁹ maieſtatꝭ intō-
nuit. Per aq̄s nota p̱plm hui⁹ mun
di·q̄ ſicꝫ aq̄ fluit et refluit die ac no-
cte: ꝛ nūq̄ꝫ q̄eſcit. Ita pp̱ls hui⁹ mun
di·vnus naſcit̄ ali⁹ moꝛit̄· donec re-
uertāt̄ i terrā. Quō aūt dñs aperi-
at aures ſurdoꝛum peccatoꝛum per
vocem comminantem·tāq̄ꝫ vocem
tonitrui magni·p̱ꝫ Apoc.x. Vidi
angelū de cȩlo veniētē ꝛ clamātē·ꝛ
poſtq̄ꝫ clamauit: ſeptē tonitrua de-
derunt voces ſuas. Ita moꝛalit̄ an
gel⁹ ē chꝛiſt⁹ q̄ clamat peccatoꝛibus
vt penitētiā agāt i h̄ mūdo. Et poſt
ipſū clamāt ſeptē voces tonitruoꝝ.
Prima vox tonitrui ē plaga hui⁹
mūdi p̱ famē·p̱ peſtilētiā·ꝛ p̱ guer-
ras·q̄ de cȩlo emittūt̄ ad cōminādū
peccatori. Vñ ps. Eteni ſagittȩ tuȩ
trāſierūt·ꝛ vox tonitrui tui in rota.
Rota ſignificat mūdū: q̄ mund⁹ ad
modū rotȩ voluit̄ i inſtabilitate ſa-
gittȩ ſuȩ: trāſit terram tribulando.
Et vox illi⁹ tonitui ſonat pctōꝛibus
cōminādo. Vñ dicūt naturales ꝙ
oēs creaturȩ timēt tonitruū. Nā pi
ſces vadūt ad p̱fundū maris nō ſe
mouere audētes. Beſtiȩ ſiluaꝝ fugi
unt ad latibula·ꝛ aues ſe abſcōdūt
i cauernis ꝛ ſciſſuris petraꝝ. ſ ſolus
miſer pctōꝛ non audit·nec timet·vt
fugiat a peccato·ꝛ ſic p̱ꝫ p̄ma vox.
Scđa vox tonitrui ē fraus ꝛ dol⁹
ꝛ detractio q̄ iā totā terrā ꝯcutiunt
Vnde Hiere.ix. Oīs amic⁹ fraudu
lenter incedit. De iſta voce tonitrui
dicit Joh. Apoc.xvj. Venit angel⁹
de cȩlo ꝛ miſit voces hoꝛribiles et to
nitrua in terram·et diuiſit terram.
Iſta vox hoꝛribilis eſt fraus ꝛ men-
daciū·q̄ diuiſit terram i tres partes
ſcilicꝫ in iudȩos·paganos·ꝛ malos

chriſtianos·q̇ oēs in fraudē et dolo
viuūt ī terra. Tertia vox tonitrui
ē breuitas vitę. Quāto magꝭ hō dꝫ
timere talē īcertitudinem vitę qꝫ to/
nitrui vocē. Vn̄ Eccl.xl. Subſtan/
tię iniquorū ſic̄ fluui⁹ ſiccabuntur·
Et ſicut tonitruū magnuꝫ diſſipat
pluuiaꝫ·ita breuitas diſſipat oīnes
res tpales: ⁊ corp⁹ ⁊ aīaꝫ quā poſſi/
debat Quarta vox tonitrui ē hor
ribilitas mortis. Nam qn̄ videmus
mori magnū vel maiorē nob·tūc ꝑ/
cutit vox tonitrui ad aures nr̄as di
cens· Ecce ſicut ille morit᷑ tu morieris·
diſpone res tuas·⁊ cū illud tonitruū
ꝑcutit oīa mēbra tāgit Nā occultoſ
videlꝫ neruos in capite. Vnde p̄s.
Dn̄m formidꝯbūt adūſarij eius·et
ſuꝑ ipſos ī cęlo tonabit. Quinta
vox tonitrui ē iudicij ꝓpnitas. Nam
citius venit ad nos dn̄s ī ictu oculi
tꝑe mortis. Vn de Heſter.xi. Vi/
di tonitruū ī ſomnis ita magnū qꝓ
capilli capitis mei horruerūt. Se
xta vox tonitrui ē iudicis ſtrenui/
tas. Vnde Mat.xxv. Cuꝫ venerit
fili⁹ hoīs in ſede maieſtatꝭ ſuę·tunc
tonat vox maieſtatis ſuę terribileꝗ
verbū: Ite maledicti in ignē ęternū.
De iſto tonitruo ait dauid in p̄s.
Tonabit ꝺ cęlo dn̄s ⁊ altiſſim⁹ de/
dit vocē ſuā grādo ⁊ carbōes ignis
Septima vox tonitrui ē pęnaꝝ
ꝑpetuitas q̄ nūqꝫ habebunt finem.
Nā qꝫdiu dn̄s ē ī cęlo· tā diu dura
bit iſta pęna. Vn̄ Eſa.xxix. Dn̄s
exercituū viſitabit terrā infernoꝝ cū
tonitruo vnicuiqꝫ dādo ſm opera
ſua. Et h̾ ē vox cōminatiū·quā pec
catores nolunt audire vt emendent
ſtatū coꝝ. Scd̾a ē vox ꝑdicantiū

q̇ ꝑdicāt verbū dei. Iſta aſſimilat᷑
voci tubę. Vn̄ dic̄ dn̄s ad ꝓpherā
Eſaiā ꝑdicāteꝫ Quaſi tuba exalta
vocē tuā·⁊ annuncia ꝓplo meo ſcele
ra eoꝝ Eſa.lviij. Itē. Iohel.ij. Ca
nite tuba ī ſiō ꝯuocate cetū·i· tubā
Hui⁹ legim⁹ figurā Nūeri.x. Di/
xit dn̄s ad moyſen qn̄ nō habuerūt
cāpanas Fac tibi tubas duas ꝓpt᷑
quattuor cauſas Primo qn̄ ꝓpl̄s
dꝫ pugnare ꝯ inimicos·tunc tubis
facies clangorem vt ꝓpl̄s animetur.
Scd̾o qn̄ ꝓpl̄s dꝫ venire ad feſtū
tūc fac ſonū vt ꝓplus veniat ad offi/
ciū dei. Tertio qn̄ aliq̇d vis ꝓpl̄o
ītimare q̇d facere debeāt aut vitare
Quarto qn̄ re⁹ dꝫ mori pro ſuo
delicto·tūc fac ꝓpl̄m ꝯuocari. Ita
ſpiritualit᷑· predicator verbi dei dꝫ
habere duas tubas. Vna ē ꝑdica/
tio. Scd̾a ē ſācta vita·vt quod ore
ꝑdicet·exemplis oſtendat. Et illas
tubas debet hr̄e ꝓpt᷑ q̄ttuor cauſas.
Primo ad vocandū populū ad
bellū ſpirituale: vt animēt᷑ puſillani
mes ī bonis oꝑib⁹·vt viriliť puguēt
ꝯtra mundū diabolū et ꝓpriā carnē
Scd̾o ut ꝓpl̄s ſe ꝑparet ad feſtuꝫ
futurū ęternę glorię. Nam ſi aīa pec
catrix ibi venerit nō habens veſtem
nuptialē audiet a rege ęt̾no: Quō
huc intraſti: vbi eſt veſtis virtutuꝫ
quā tibi cōmiſi in baptiſmo Vnde
ſequitur: Eijcietur in tenebras exte/
riores. Tertio debet habere prędi
cator vocē tubalē ī prędicando·ut
cōuocet populū·⁊ dicat q̇d debeat
vitare ⁊ oꝑari. Quarto qn̄ reus
dꝫ occidi tunc tuba clangebat. Ita
ꝑdicator dꝫ tuba vocis ſuę clama/
re reū·i·peccatorē ęternaliter dānari

niſi agat penitētiā. Et ſic patʒ ſcḋa vox. Tertia ē vox clamātiū. Naʒ vox pctōꝝ clamātiū ē diuīſa ⁊ multiplex. Et ſpecialiter qnqʒ voces ſunt pctōꝝ .v. Clamāt ad dn̄m ꝺ t'ra crimina qnqʒ. Uſura ſodoma mercē homicidiū ꝗ preda. Primo clamat ꝓ vindicta vſura q̄ a paupibꝰ exigit. Jā aliq exponūt pecuniā pauperibꝰ accōmodando melius eēt ꝙ reciperēt a iudeis q̄ tm̄ i hebdomada reciperēt ꝺ vna marcha vnū denariū. ꝟ chriſtianus vſurariꝰ accipit ſolidū. Un̄ vſura in antiq̄ lege erat ꝓhibita. Pſ. Qui pecuniaʒ ſuam nō dedit ad vſurā ⁊ munera ſuper īnocētes nō accepit. Cū eni pauperes ita tribulantur tūc clamor ad dn̄m vadit. Unde Eſa. xix. Clamabunt ad dn̄m a facie tribulātis et mittet eis ꝓpugnatoreʒ q̄ liberet eos. Secundū peccatum clamat ad dn̄m videlʒ homicidiū ꝓ vindicta. Un̄ ait dn̄s ad cayn Ben̄. iiij. Ubi eſt frater tuꝰ abel? qr vox ſāguinis eius clamat ad me ꝺ t'ra que aperuit os ſuū ⁊ accepit ſāguinē eius: Maledictus ſis ſup terrā Nā homicida peccat occidēdo ꝯ oēm creaturā. Naʒ hō ē digniſſima creatura oīaʒ creaturaꝝ ⁊ dn̄s totiꝰ t'rc. Un̄ pſ. Oīa ſubieciſti ſub pedibꝰ eiꝰ. Et oīs creatura clamat ꝯ homicidā ꝓ vindicta niſi agat penitētiā ⁊ deꝰ deſcēdit et vindicat. Nā ꝓhibuit homicidiū in decē ꝓcepti. Et ſic clamat vox ſāguinis niſi ſanguis chriſti clamaret pro mīa. Sicut dicit apl's. Sicut ſanguis humanꝰ clamat ꝓ vindicta ita ſāguis chriſti ꝓ mīa: Alioqn deꝰ iā deſtruxiſſet totū mundū ita miſerabiliter fundit iā ſāguis humanꝰ. pſ. Effuderūt ſanguinē velut aquā in circuitu. Tertiū pctm̄ clamat voce ſua ⁊ ē merces retēta. Un̄ Jacobi. v. Merces opariorꝝ q̄ meſſuerūt terrā retēta ē eis clamat ad dn̄m et clamor eiꝰ in aures dn̄i ſabaoth introiuit. Quartuʒ pctm̄ qḋ voce ſua clamat ē oppreſſio viduaꝝ et orphanoꝝ. Ecc̄. xxxv. Dn̄s nō deſpiciet pces viduaꝝ ⁊ orphanoꝝ. Nā ſi leſeris eos vt lachrymēt ⁊ clamēt. t'is clamor aſcēdit vſqʒ ad celuʒ et dn̄s exaudiet ⁊ vindicet. Quītuʒ pctm̄ clamās ē mutū ⁊ luxuria īordinata q̄ iā regnat ꝑ totū mūdū Un̄ Ben̄. xviij. Dixit dn̄s ad abraam: Clamor ſodome ⁊ gomorre multiplicatꝰ ē nimis ⁊ pctm̄ eorū aggrauatū ē ⁊ deſcendam ⁊ delebo eos. Et ſeq̄t' Pluit dn̄s ſup ſodomā ⁊ gomorrā ſulphur ⁊ ignis. Sed hēu iā totꝰ mūdꝰ venit ad talē ſtatū q̄ q̄cq̄d clamāt h' qnqʒ ſcʒ ſāguis humanꝰ vſura ſodoma merces retēta ⁊ vox ꝑdicātiū ⁊ cōminātium dīcs ſurdi ſūt ⁊ nō curāt. Ex q̄ iſtas voces clamātes nō curāt oportet eos audire q̄rtā vocē videlʒ reſuſcitātiū q̄ ſeq̄t' Quarta vox ē reſuſcitātiū h' vox ē valde horribil'. Clamat nūqʒ chriſtus ad modū leōis q̄ nos reſuſcitabit. Nam leo q̄n parit filios ſuos mortui ſunt tūc prima die clamat ſcḋa die clamat ꝟ t'tia die audiūt et reſurgūt Jta xp̄s clamauit p̄ma die ſue ꝑdicationis ꝟ n̄ audiuīmꝰ. Clamauit ſcḋa die ī cruce ⁊ n̄ audiuimꝰ Sʒ clamabit tertia die videlʒ ī die iudicij et oportet nos audire ſiue voluṁꝰ ſiue n̄. Jtē clamat vox āgeloꝝ

Surgite mortui · venite ad iudiciũ · vt p̄z in euãgelio Mat.xxiiij. Mittet filius hoīs angelos ſuos · ⁊ colliget a quattuoꝛ partibꝰ mundi: ⁊ tūc ſurdos facit audire. Naz aliq̄ ſūt ſi poſſent obſtruere aures libēter facerēt. Sed illud opoꝛtet · ↄtra q̄d nullum ē remediū: Tūc plangent ſe oēs tribus t̄rę. Vñ Eſa .xxvi. Expergiſcimini et vigilate q̄ doꝛmitis in puluere terrę. Ergo q̊ ad thema: Surdos fec̄ audire · ⁊ mutos loqui.

Dominica.xiij. Sermo.liiij.

Eati oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis. Luc.x. Dicit̄ enī in rēꝝ natura ꝙ aquila ſolez in ſplendore ſuo clariſſimis oculis ſuis clare intuetur ⁊ non reuberat ocl'os. Quātomagis verus ſol deus oculos mētis poteſt delectare ⁊ ſuauitatē coꝛdis inducere. Et hoc ad faciendū tria requirunt̄ · q̄ oculis naturalibꝰ delectationez inducūt. Primū ē qñ res quā videt oculꝰ ſit ſpecioſa ⁊ delectabil̄ · tūc oculꝰ delectat̄. Secundū ē quando mediū deducēs viſum fuerit clarum · quia in medio tenebroſo nō pōt clare res ſpecioſa intueri ſeu dirigi ad clarā rē: Ideo hō habēs debiles ocl'os nō pōt bñ ſuſtinere lucē. Ita tria ſūt q̄ ocl'os mētis delectāt. Primū ē res ſpecioſa q̄ eſt ipſe deꝰ. Vñ p̄s. Specioſus forma p̄ filijs hominū. Scd'z mediū ē ꝓximꝰ. Qñ hō inſpicit ꝓximum ⁊ pulcrā imaginē · tūc ē tanq̄ȝ medium q̊ dirigitur oculus ad eūm cognoſcēdū · vt p̄ viſibilia ad amorem inuiſibiliū īducamur. Tertiū quaſi clarus viſus ē cognitio deitatis mediante fide. Quis enī oculus exterioꝛ deū ſicut ē nō vidit fide · tñ oculus coꝛdis ipſū clare videt in futuro ſicut ē. Et hęc tria oſtendūtur in hoc euangelio.

Irit Jeſus diſcipulis ſuis: Beati oculi qui vident q̄ vos videtis · videlicz deū ī humanitate. Naz ego dico vobis: ꝙ multi ꝓphetę et reges deſiderabant videre q̄ vos videtis · ſcz chꝛiſtum filiuz dei de virgine natum · et audire eiꝰ doctrinaz quā vos auditis · et non audierunt auribus coꝛpoꝛalibus. Et cū hęc diceret: Ecce quidam legiſ̄peritus · ideſt · doctoꝛ in lege · temptans euz dixit: Magiſter quid faciendo vitam ęternam poſſidebo? At ille dixit: In lege q̄d ſcriptum ē · quomodo legis Ille reſpondens dixit: Diliges dominum deum tuum ex toto coꝛde tuo · et ex tota anima tua · ⁊ ex omnibus viribus tuis · et ex omni mēte tua. Et ꝓximum tuū ſicut teipſum: Dixitq̄ȝ illi: Recte reſpōdiſti. Hoc fac ⁊ viues. Ille aūt volens iuſtificare ſeipſum dixit ad Jeſum. Et quis eſt meus ꝓximus? Suſpiciens aūt Jeſꝰ · dixit ꝑabolaz: Homo q̄dā deſcēdebat ab hierl'm ī hiericho et incidit in latrones · q̄ etiaz

deſpoliauerũt eũ · ⁊ plagis impoſitis abierũt ſemiuiuo relicto Accidit aũt vt ſacerdos qdã deſcenderet eadẽ via · et viſo illo ꝑteriuit. Siliter et leuita cũ eẽt ſecus locum et videret eũ ꝑtranſijt. Samaritanus aũt iter faciens venit ſecus eũ · ⁊ vidẽs illuꝫ miſericordia motus eſt. Et appropinquans illi alligauit vulnera eius infundẽs oleum et vinum · Et imponens illũ ad iumentuꝫ ſuũ duxit in ſtabulũ et curaꝫ eiꝰ egit. Et altera die ꝓtulit duos denarios ſtabulario · et ait: Curam illius habe · et quodcunqꝫ ſupererogaueris ego cũ rediero reddaꝫ tibi. Quis hoꝝ inter ſacerdotem · leuitaꝫ · et ſamaritanũ · tibi videtur ꝓximus illi fuiſſe q̃ incidit ĩ latrones? Et ille dixit: Qui fecit miſericordiam in illũ. Et ait illi ieſus Vade et fac tu ſimiliter. Et ptꝫ euãgeliuꝫ. Iſta ꝑabola ẽ q̃ ad genꝰ humanũ. Homo vulneratus ĩter latrones eſt genus humanũ qđ cecidit ꝑ peccatũ ꝑmoꝝ parẽtum · et iacuit extra viã · et ſpoliatũ omnibꝫ virtutibꝫ. Sed venit ſacerdos · id ẽ ꝓphete ⁊ ſacerdotes q̇ ſanare euꝫ nõ poſſũt. Leuite fuerũt de illis q̇ ſub ſacerdotibꝫ fuerũt ⁊ ſeruiebãt ĩ templo · q̇ nõ poterãt curare. Sꝫ venit ſamaritanꝰ · i · chriſtꝰ · ⁊ infudit oleũ miſe: ⁊ vinũ pietatis · et ſanauit genꝰ humanũ. Ergo q̊ ad thema: Beati oculi q̇ vidẽt q̃ vos videtis · ſcꝫ chriſtum ĩ hũanitate ĩ ipſuꝫ credẽdo nõ ſoluꝫ oculis corporalibꝫ qbꝫ ipſi iudei eũ viderũt · ſ; oculis mẽtis ipſuꝫ ꝯtemplando: ⁊ illuꝫ ſequẽdo. Ergo beati oculi ⁊c. Nota ꝙ oculi iuſti hoĩs q̃ttuor debẽt videre. Primo ad fũdẽdũ lachrymas ad purgãdũ ꝓpriũ delictuꝫ. Scḋo debẽt videre bona exẽpla ꝓximi ad imitãdũ Tertio debẽt videre pulcras creaturas ad laudãdũ deũ. Quarto debẽt videre celeſtia ad exorãdũ deũ. Primo dico ꝙ oculi iuſti hoĩs debent videre vt fũdãt lachrymas ad purgandũ ꝓprium delictuꝫ. Unde pſ. Exitꝰ aquaꝝ deduxerũt oculi mei · qꝛ nõ cuſtodierũt legẽ tuã dñe · Nã ſepe offẽdit hõ deũ oculis vidẽdo illicita · ꝑ qbꝫ cadit hõ ĩ ꝯſciã ad ꝯſẽſũ pctõꝝ. Huius legimus figurã · ij Reg. xj. ꝙ dauid pꝰ meridiẽ deambulabat ĩ aula ſua · ⁊ vidit pulcram mulierẽ: vxorẽ vniꝰ militꝭ · et ex aſpectu oculoꝝ cecidit ꝑ ꝯſenſũ in pctm̃ mortale · ⁊ illud poſtmodũ deleuit ꝑ lachrymas · ꝑ ꝯfeſſionẽ · ⁊ ſatiſfactionẽ. Ideo dicit pſ. Per ſingulas noctes lectũ meũ lachrymis meis rigabo. Cũ deꝰ ꝑ peccatuꝫ offendit̃ ꝑ lachrymas recõciliat̃. Huiꝰ legimꝰ figuram Geñ. vj. Terra erat ita corupta cũ peccatis hoĩuꝫ ꝙ deꝰ dixit Penitet me feciſſe hoĩeꝫ. Venit ergo inundatio aquaruꝫ: ⁊ purgauit totã terrã ⁊ lauit eã ab oĩbꝫ immundicijs eius · ⁊ octo homines q̇ fuerũt ĩ arca · illos bñdixit. Et poſuit arcũ in ſignũ miſericordie ĩ nubibus celi · ⁊ colũba vẽit ad noe poſtq̃ mũdata erat terra · ⁊ portauit ramũ virentibus folijs ĩ ore de arbore oliuarũ.

Ita moraliter. homo offendit deū ꝑ viſū ſuoꝝ oculoꝝ ī cōcupiſcentia malę auaricię. luxurię. ⁊ ſupbię. Ita dn̄s poteſt bene dicere. pęnitet me feciſſe hoīem peccatorē. Sꝫ cuꝫ venit diluuiū aquę lachrymaꝝ. tūc excuſſis oībꝫ peccatis de⁹ recōciliat. ⁊ arcū fęderis. i. iuſtā ponit in nobis: tunc ſaluant in arca ꝯſciētię. viij. pſonę id ē. viij. beatitudines. ⁊ colūba. id ē. grā ſpūſſancti venit ī arcā ꝯſciētię. portās pacē ⁊ ſpem vitę ęternę. ⁊ aq̄ lachrymaꝝ purificat illa q̄ ocul⁹ ab extra vidit ⁊ maculauit. Vn̄ Hieronymus ſup Mat. Sicut poſt vehemētes mot⁹ aeris: aer purificat et terra fęcūdat. ita poſt lachrymaꝝ pluuias ſerenitas mētis. Et ſic ptꝫ p̄mūꝫ ꝙ oculi iuſti hoīs vidēt ꝯſciētiā immūdā. ⁊ fundūt lachrymas ad purgandū. Scdo dico ꝙ oculi iuſti hoīs vident bona exēpla ꝓximi ad imitāduꝫ. Vn̄ Prouer. iiij. Oculi tui recta videāt vt ſilia faciāt. Sed multi ſūt q̄ magis ꝯtūt oclos ſuos ad vana hui⁹ mūdi vidēda. ⁊ inde aīa ſępe maculat. vt ptꝫ Gen̄. xxxiiij. in figura. Jacob vēit cū familia ſua d̄ meſopotamia ꝑ terrā gētiliū. ⁊ dixit ad pueros ſuos: et familiam ſuam: Maneatis ſimul; ⁊ null⁹ ſe abſentet nec dimittat ſocietatē nr̄am. Ꝫ pulcra puella filia ei⁹ Dina noīe exiuit de ſocietate. vt videret mulieres et vanitates regionis illi⁹. cuꝫ videret filius p̄ncipis gētiliū. apprehēdit puellā. ⁊ violauit eā. Ita moralit̄ nos ſumus in via ꝑ quaꝫ tendimus ad patriā noſtrā. ideo oportet nos manere ī via recta et iuſta. Vn̄ Deut. v. Hęc ē via domini. ne declinetis a ſiniſtris ex ea. Sꝫ ſūt multi q̄ dimittūt ſocietatē bonā. i. vitā ſāctoꝝ. q̄ ſuis bonis opibꝫ meruerūt tenere viam vitę. Ꝫ iā vertūt oclos ad vana hui⁹ mūdi. qḋ vidēs diabol⁹ capit aīaꝫ. maculat ⁊ priuat eā virtute. ac ducit ad ꝯſenſū peccatoꝝ. ſicqꝫ miſera aīa ambulat poſt morteꝫ. nec veniet ad patriā cuꝫ electis: Ideo ꝯqueritur Hiere. ix. Heu heu mors intrauit ꝑ feneſtras noſtras. Feneſtrę ſūt oculi per q̄s vadit ad aīaꝫ. aut mors. aut vita. Ideo claudat diabolo: ⁊ aperiatur chriſto. Tertio dico ꝙ oculi beati vidēt creaturas q̄s de⁹ creauit nob̄ ad vtilitatem: ⁊ ſibi ad laudem ⁊ honorem. Vn̄ p̄s. Videbo cęlos tuos opa manuū tuarum. lunā et ſtellas q̄ tu fundaſti. Et illas debēt videre boni hoīs oculi. vt laudēt creatorē in creaturis. q̄ creaturę ſūt velut ſpeculū in q̊ relucet potētia pr̄is. ſapiā filij. bonitas ſpūſſācti. Vn̄. j. Coꝛ. xiij. Videm⁹ nunc ꝑ ſpeculū ⁊ ī ęnigmate. ſed poſt hāc vitaꝫ facie ad faciē. Sꝫ oculi auari hoīs vidēt creaturas. videlꝫ domos pulcras. poſſeſſiones. aīalia. agros. vineas. ⁊ deſiderāt. ⁊ optāt. et cogitant ſtatim ī corde ſuo: Vtinā illa res eēt tua. et Ꝫ ē maximū peccatuꝫ. qꝛ dr̄ in p̄ceptis dn̄i. Nō ꝯcupiſces rem ꝓximi tui iniuſte. Sicut fec̄ rex iſrael. vt patet. iij. Reg. xxi. vidit vineā pulcrā q̄ erat vnius qui dicebatur Naboth. et miſit ꝓ eo. et dixit: Da mihi vineam tuā. Qui noluit conſentire. ꝓpter hoc fuit lapidatus Et peccauit ille rex mortaliter ꝑ viſum. ⁊ damnatus eſt ęternaliter. Qr ſūt oculi hominis auari omnia quę

videt cōcupiſcūt. legimus figuram
Zach.v. vbi angelus dn̄i oſtendit
Zacharie mulierē ſedētē i amphō-
ra q̄ habuit oculos vidētes i vniū-
ſam terrā. Tandē venit angel⁹ ⁊ po
ſuit ſup os amphore talentū plūbi.
venerūt due mulieres habētes alas
milui. ⁊ duxerūt amphorā cū mulie-
re i terrā ſennaar. ⁊ poſuerūt eā ibi.
Ita moraliter. mulier ſedens in am-
phora cui⁹ oculi ſūt i vniuerſa terra
ē auaricia. cui nō ſufficit qd̄ hȝ. ſed
deſiderat oīa q̄ videt i vniūſa terra
Talētū plūbi ſup os amphore ē po
ſitū in ſignū impietatis. q2 auar⁹ eſt
impi⁹. Claudit os ei⁹ ad orādū p
grās diuina. Vn̄ ps. Muta fiāt lā-
bia doloſa. Et claudit cor ad cōpa
tiendū p̄ximo. Sȝ venerūt due mu
lieres habētes alas milui. i. auiditas
in adquirēdo. ⁊ auſteritas i poſſidē-
do tanq̄ȝ milui rapiēdo q̄cq̄d oculi
vident. hec tollēt eū de terra viuen-
tiū. ⁊ p̄ducēt ad terrā moriētiū. Vn̄
Matth.xxj. Ligatis manib⁹ et pe-
dibus p̄ijcite euȝ in tenebras exteri-
ores. ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiuȝ
Ergo q̄ ad thema: Beati oculi qui
nō ɔcupiſcūt rem p̄ximi. ſꝫ vidēt cre-
aturas laudādo creatorē. Quar-
to dico q̄ oculi beati hoīs deſide-
rant eternā gloriā. Nā videmus q̄
oculi beatoꝝ ⁊ iuſtorū ſolent leuari
ad celū. vnde poſſunt diuinā grāȝ
expectare. Vn̄ ps. Leuaui oculos
meos in mōtes ⁊c̄. Sed multi ſūt q̄
magis leuāt oclōs vt videāt hono-
res hui⁹ mūdi: q̄ȝ honorē celi: cū tn̄
honores mūdi cito tranſeāt. Unde
romani depingebant hoīes huius
mūdi in tēplo apollinis ad modum
hoīs habentis roſam in dextra. liliū
in ſiniſtra. ſupra ſolſequiū. infra ab-
ſinthiū. et ſcripſerūt ſupra imaginē:
Leuate. ⁊ quid ſignificat ɔſiderate
Nā homo cū ē i honore hui⁹ mūdi
floret vt roſa delicijs ⁊ diuitijs. ſꝫ d
veſpere. i. tp̄e mortis et aduerſitatis
areſcet. ⁊ ab oīb⁹ vilipendit vt roſa
arida. q̄ p̄ijcit cito cuȝ arida ē. Ita
in ſiniſtra liliū album cuȝ ſuis folijs
Naȝ liliū bene redolet: vel bonum
dat odorē dū floret. ita gratia hoīs
cū eſt in honore mundi. ſed qn̄ folia
cadūt: cito ſordeſcūt. Ita cū omnis
honor cadit ⁊ adūſitas et mors ve-
nit. tūc cito honor ⁊ vires ſordeſcūt
Item ſolſequiū ſupra. in ſignum q̄
ſolſequiū hȝ talem naturaȝ: qn̄ ſol
oritur aperit. ſed qn̄ ſol recedit ⁊ oc
cidit claudit. Ita fortuna et honor
mundi. cuȝ ſol p̄ſperitatis aduenit
et orit. aperit homo oculos ⁊ videt
cuncta ſibi placentia. ſed cuȝ ſol oc-
cidit. id eſt. cuȝ mors venerit. ſtatim
oculi clauduntur. et tunc nihil videt
niſi tenebras. et clauditur i ſepulcro
Item inferius abſinthium. in ſignū
q2 omnis delectatio mūdi modo eſt.
dulcis i peccatis. et erit amara p⁹ hāc
vitam. Eſa.xxiiij. Erit potio ama-
ra habētib⁹ illā. Blande ingredit
ſꝫ erūt ei⁹ nouiſſima q̄ſi abſinthium
Prou.v. Vnde Deut.xxxij. Fel
draconū vinū eoꝝ. ⁊ venenū aſpidū
inſanabile. Ergo ad thema: Bea-
ti oculi qui vident trāſitoria vana
⁊ deſpiciunt ⁊ celeſtia appetunt. ⁊ cū
deo eternaliter gaudent.

Dominica.xxiiij.
Sermo.lv.

Nus illorū vt vidit· q2 mundatus eſt· regreſſus ē magnificans deū. Luc. xvij. Nihil vtili⁹ homini q̄ ad aīa3 niſi gratia diuina. Homo eſt quaſi mortis imago· ⁊ quaſi vas vacuū et fractū. Vnde ps. Quaſi vas ꝑditū cōfringes eos. Jdeo di. j. Cor. xv. Gratia dei ſum id qḋ ſū. Nam multi habuerūt ſanitates corporis ſine gratia dei ⁊ perierūt. Et ſic gratia valet ſup omnia ad ſalutem aīe Jta ſanitas corporis· valet homini et vtilius ē omnibus diuitijs mūdi· Ergo dicit Cato. Eger. diues habet numū· ſ3 non h3 ipſū. Si homo ſemper eſſet infirmus q̄d ſibi valeret aurum ⁊ argētu3 terre vilis? Ad ſanitatem obtinendā tria ſūt neceſſaria. Primo ſapiēti medico ſuam infirmitatē oſtendere. Vnde Eccl. xxxviij. Altiſſim⁹ creauit medicinā d̄ t̄ra· et vir prudēs non abhorrebit ea3. Scd̄m eſt ꝑceptū medici obſeruare· Si infirmus nollet obedire medico· ipſū curare nō poſſet. Vn̄ Greg⁹. Jpſe ſe interimit q̄ precepta medicorū negligit. Tertiū ē ſanitis beneficiu3 medico reddere. Vn̄ Ben̄. Jngratitudo ē vent⁹ exurēs et exiccans omnem fontem gratie· De his beneficijs chriſti circa curationē leproſo2 legit̄ in ſ3 euangelio Cum iret Jeſus i hieruſalem trāſibat per mediam ſamariam que fuit regis gentiliu3 iuxta regionē galilee. Et cū intraret qḋdā caſtellu3 occurrerunt ei decem viri leproſi q̄ audierūt ꝙ Jeſus illuc veniret: ⁊ ipſū ibi expectabāt extra portam caſtelli in monte. Cum autem dominus venit cum diſcipulis: ſurrexerūt leproſi qui ſteterūt a longe: non audentes ſibi appropinquare· ⁊ leuauerunt vocem dicentes: Jeſu ꝑceptor miſerere noſtri Quos vt vidit miſericordia motus· quia ſibi ꝓpriu3 eſt miſereri dixit eis: Jte et oſtendite vos ſacerdotibus. Et factum ē dū irent· mundati ſunt. Unus autē ex illis vt vidit q2 mundatus eſt· regreſſus eſt cu3 magna voce laudiſ: laudaſ deum· et cecidit in faciē ſup terram ante pedes Jeſu· et gratias agens· et hic erat ſamaritanus. Reſpōdēs aūt Jeſus: Nonne dece3 mundati ſunt· et nouem vbi ſūt? Et nō eſt inuentus q̄ daret gloriam deo· niſi hic alienigena· id ē· ab extra veniens. Et ait illi Jeſus· ſurge ⁊ vade· quia fides tua te ſaluum fecit. Et ſic p3 euāgeliū. Nota ꝙ quattuor modis: et quattuor de cauſis mūdat̄ aliq̄d. Primo corp⁹ vt fiat ſanius. Secūdo domus vt fiat mundior. Tertio mūdatur frumentū: vt fiat purius. Quarto mūdat̄ facies vt fiat clarior. Primo dico ꝙ corpus mundatur vt fiat ſanius ꝑ medicinā laxatiuam· vt p3 ꝑ medicis. Qn̄ enim mali humores veniūt i corpus hoīs· inde inficitur corp⁹· ⁊ inde ſepe maculatur· ⁊ inde

quãdoq; leproſitas generatur. De
bet igitur malos humores in ſe per
herbas amaras purgare. Ita hõ ſe
pe ſpiritualiter in aĩa maculatur ꝑ
malas cogitatiões. ꝑ mala ꝟba. ⁊
ꝑ malas opationes. ⁊ inde corã an-
gelis aĩa ſordet. ſicut leproſus. ⁊ de-
ſpicitur et eijcit᷑. Debet autem talis
aĩa ſentiẽs ſe grauatã malis humo-
ribus pctõꝝ quęrere medicũ miſeri-
cordem. ⁊ offerre illi ſicut leproſi ſo-
lebant in veteri lege. De q̊ legimus
Leuitꝭ. xiiij. Quãdo enim leproſus
hõ mũdabat᷑ a lepra offerebat du-
os paſſeres viuos. et tunc ſacerdos
accipiens illos paſſeres. iuit cum le-
proſo ĩ flumen aquę. ⁊ vnũ occidit ĩ
vaſe terreo. ⁊ miſcuit ſanguinẽ cum
aq̃. et habebat aſpſoriũ ð ligno ce-
drino ⁊ hyſopo. ligabat᷑ paſſer vn⁹
filo coccineo ad modũ aſperſorij. et
aſpergebat ſepties leproſum cũ illa
aqua admixta ſanguine paſſeris in-
terfecti. et alius paſſer dimittebatur
in agrũ; volare. Ita moraliter. pec-
cator ẽ leproſus ĩ aĩa. q2 ſicut lepro-
ſus fuit abiectus in antiqua lege. vt
patꝫ Numeri. x. qui fuerit leproſus
inter vos eijciet᷑ extra ciuitatẽ vel ca
ſtrum. Ita peccator in aĩa eijcietur
tpe mortis extra caſtra. vel ciuitateꝫ
cęleſtẽ Sentiẽs peccator ſe leproſũ.
debet ſe oſtẽdere ſacerdoti ĩ ꝯfeſſio-
ne. ſuam infirmitatẽ detegẽdo. ⁊ dꝫ
offerre duos paſſeres. i. cõtritionem
cordis. ⁊ ſatiſſactionẽ opis. Tũc ſa
cerdos accipiat aſperſoriũ de ligno
cedrino ſanctę crucis paſſionis chri
ſti in adiutoriũ ꝓ abſolutione. quia
chriſtus pro nobis ĩ ligno ſatiſfecit.
hyſopo. i. humilitate circũligata. et

aſpergat cum aqua viua ⁊ ſãguine
chriſti quem ꝓ nobis ſepties effudit
Nã ꝓ noſtris peccatꝭ voluit ſepties
ſanguinẽ effundere. vt nos lauaret
a peccatꝭ vt dic̃ Joh. Apo. p̊. Qui
dilexit nos. ⁊ lauit nos ſãguine ſuo
a peccatꝭ noſtris. Primo effudit ſã
guinem in circũciſione. Scđo in fla
gellatione. Tertio in coronatione.
Quarto ĩ manuũ pforatiõe. Quin
to in pedis dextris infixione Sexto
in ſiniſtri pedis clauis incuſſiõe. Se
ptimo ĩ lateris lanceę militis aperti-
one. de quo exiuit ſanguis et aq̃. vt
dĩ ĩ euangelio Joh. xix. Vn⁹ miles
nomine Lõginus. latus ei⁹ aperuit
lancea. ⁊ continue exiuit ſanguis et
aqua: ĩ remiſſionẽ peccatoꝝ. vt nos
lauaret ab omni peccato aĩę et cor-
poris: Ergo quo ad thema: Mũda
tus ẽ et regreſſus magnificans deũ.
Secũdo dico ꝙ aliq̃ res mũda-
tur. vt fiat mũdior. ſicut dom⁹ a ſor-
dibus per ſcobam. Ita mũdat᷑ do-
mus cõſciẽtię. vt fiat habitatio chri
ſti. Sicut enĩ videm⁹ ꝙ ancilla pur
gat domũ. ⁊ oẽs ĩmundicias cõgre-
gat ante hoſtiũ. et cũ pala ꝓijcit an-
te hoſtiũ. Ita homo debet ꝯgrega-
re omnes ſordes peccatoꝝ: et eijcere
extra domũ ꝯſcientię cum pala con
feſſionis. ſicut fecit dauid qui dixit:
In corde meo meditat⁹ ſũ. et exerce-
bar. ⁊ ſcobebã ſpiritũ meũ. Hui⁹ mũ
datiõis legim⁹ figurã. j. Machab. j.
Antioch⁹ pnceps milicię: ĩtrauit tẽ-
plum: et erexit idola. et cogebat po-
pulum vt adoraret idola. Sꝫ dixit
iudas machabeus: Melius ẽ mihi
mori in bello: q̃ꝫ videre mala gẽtis
noſtrę. Et pugnauit ꝯtra eũ ⁊ vicit.

⁊ intrauit templum · et eiecit idola · ⁊
purgauit domū dei . ⁊ fec̄ altare no-
uum · ⁊ obtulit ſacrificiū · et pſtrauit
ſe ī terra orās · ne amplius inciderent ī
tantas tribulatiōes . ꝙ ſic templum
īmundaret̄ . Ita moraliter · Antio-
chus · id ē . diabolus · intrat templum
cordis noſtri · et facit inde templum
idolorum : qn̄ ibi fit auaricia · luxuria ·
gula · q̄ ſunt idolorum ſeruitus · ſicut
dic̄ apl̄s Col̄ . iij Sed anima deuo-
ta hec pſiderās ꝙ de domo pſcientie
q̄ debet eſſe domus dei facta ē domus
idolorum · dicat cum Juda machabeo :
Melius eſt nobis mori in bello ſpirituali
pugnādo cōtra vitia q̄ȝ videre tāta
vitia ī domo pſciētie . Et ſic pugnat
ptra Antiochū · i · diabolū · vincēdo :
⁊ domū mūdat p ſcobā cōfeſſionis
⁊ ſe pſternere dȝ añ faciē dei orādo ·
dicēs : Ne vnq̄ȝ amplius domus pſcie-
tie mee īmundet̄ . Et ſic pȝ ſcd̄m ꝙ
domus mundat̄ vt fiat mūdior . Ter-
tio dico ꝙ aliq̄ res mundat̄ ꝙ fiat
mūdior · i · purior · ſicut frumētū a pa-
lea . Nā videmus ꝙ qn̄ frumētum ē
īmundum paleis · tūc p flagellū bene
pterit̄ ⁊ mundat̄ . Ita aīa hoīs : qn̄
eſt īmūda a peccatis · dȝ ſe p flagel-
lationē · i · caſtigationem · bene mun-
dare · quia quicq̄d hō patiēter ſuſti-
net · ⁊ ſeipſum flagellat · hoc nō ſuſti-
nebit ī purgatorio . Vn̄ legimus ꝙ
romani depingebāt penitentiam vt
hō nudus : tenēs in manu flagellum
ferreū cū q̄ttuor folijs . In pmo folio
ſcribebatur · plango : In ſcd̄o · dico ·
In tertio volo . In q̄rto facio . Ita
ſpiritualiter depingit̄ mūdatio aīe
p flagellū vt homo nudus · in ſignū
ꝙ in hoīe nudo nihil latet . Ita pe-
nitens debet oīa peccata ſua confi-
teri · q2 non confitenti ⁊ non reuelāti
minatur dominus . Naū . iij . Reuela-
bo pudenda tua in facie tua : coram
omnibus ī die iudicij . Itē depinge-
batur cū flagello · q2 ſicut p flagellū
purgatur triticū · ita caſtigatio mū-
dat animam . Hoc flagellū habuit
quattuor folia . In pmo ſcribebat̄
aureis lr̄is · plango : in ſignum ꝙ vo-
lens mundare aīam · debet plāgere .
Vn̄ ps . Lauabo p ſinglas noctes
lectū meū ⁊c · id ē · pſciētiā meā . In
ſcd̄o · dico : in ſignum ꝙ vere penitēs
debet dicere ꝓpria pctā ⁊ nō aliena
Vn̄ dic tu pus pctā tua · ⁊ iniq̄tates
tuas vt iuſtificeris . In tertio · volo :
q2 q̄ vult mundare aīam ſuā · debet
hr̄e volūtatem q̄cq̄d ſibi a ſacerdote
iniūgat̄ · ꝙ illud voluntarie velit fa-
cere . In q̄rto ſcribebat̄ · facio : quia
vere penitēs volēs mundare aīam
ſuā · dȝ facē vt flagellatio penitētie
reſpōdeat culpe . Ita aīa purgat̄ per
flagellationē penitētie . Itē videmus
ꝙ aurū pbat̄ p ignē vt fiat purius · ſic
aīa hoīs p ignē tribulationis . Vn̄
ps . Igne me examinaſti ⁊c . Nā qn̄
aurifaber aurū pbat p ignē · q̄ȝdiu
fuerit ī mūdicia ī igne · fumū emittit .
Ita q̄ȝdiu hō ē impatiens ⁊ remur-
murat ptra ignē tribulatiōis · aīa n̄
ē mūda · ſed qn̄ patiēter ſuſtinet · tūc
ē munda · Item dr̄ Jacobi . p̄ . Pro-
bauit eos ſicut aurū p ignē · ⁊ beatus
vir q̄ ſuffert tēptationē · qm̄ cū pba-
tus fuerit accipiet coronā vite · quā
repromiſit deus diligētibus ſe . Et ſic
pȝ tertiū · ꝙ aīa mūdat̄ ſicut triticū
p flagellū . Quarto dico ꝙ facies
mūdat̄ : vt fiat clarior a maculis eam

deturpātib. Vñ qñ aīa ē ſine pctō tunc eſt pulcra. ſ maculę diuerſę deturpant eā. Item ꝯquerit' Eſa. xiij. Vermes aſcendūt ſup terrā: facies eoꝝ facies cōbuſtę. Videm' nanqꝫ qñ hoīes ferialib' dieb' laborant in domo maculant facies eoꝝ. et ideo hēbēt ſpecula circa hoſtia. Vñ qñ domū exeūt ad ſolēnitatē. tunc ſpecula inſpiciūt. ſi aliq̄ macula ī facie appareat: vt illas deleant. Ita moraliter. hō exiſtēs in ħ mūdo tanqꝫ in domo laborās diuerſimode. ⁊ añqꝫ exeat de domo corpis. videat ſpeculū ꝯſciē ſuę diligent' an aliq̄ maculę ibi fuerint. et ſi aliquid ibi fuerit qḋ oculos diuinę maieſtatis offendat: deleat. et mundet in aq̄ ꝯtritionis. Vnde legimus Judith. xij. ꝙ ipſa Judith. volēs liberare pplm ſuū vt placeret pͥncipi. ⁊ vt īueniret grām ī ꝯſpectu ei'. lauit faciē in fontib' betulię. et ſic facta pulcra placuit principi. ita ꝙ mādauit oīb' ſubditis ſuis dicens eis: Dimittite eam libere ire vbicunqꝫ voluerit. ⁊ ſic de mane veniēs ad portas ciuitatis. dixit: Aperite portas. qꝛ nobiſcū ē de'. Ita et nos qñ aīa hoīs ēſt obſeſſa p diuerſa tēptamēta ⁊ peccata: volēs pplm ſuū liberare. i. volūtatē. memoriā. ⁊ itellectū. q̄ ſunt ppls aīę. dꝫ faciē lauare ī fonte lachrymarū. vt placeat altiſſimo pͥncipi. ⁊ tūc pͥnceps mandat ſuis ſubditis. i. diabolis q̄ obediūt mādatis ei'. dicēs illis: Dimittite eā libere ire tpe mortis ad portā ciuitatis ęternę. Et tūc aīs veniens ad portā ciuitatis ęternę. dicit: Aperite mihi portas. quia nobiſcum eſt de'. Unde Hieronym'. O lachryma humilis. tua ē potētia. tuum eſt ītrare regnū ante tribunal. tu ſecure ſtabis. ⁊ q̄cquid petieris. obtinebis Accuſantib' inimicis ſilentiū impo nis. magis diabolū crucias qꝫ pęna inferni. Et quāto lachryma eſt maioris amaritudinis. tanto magis faciē purificat. Ergo quo ad thema: Vnus illorum vt vidit ꝛc.

Dominica. xv.
Sermo. lvi.

Omne ani/

ma pl' ē qꝫ corpus: Mat. vj. Scđm phm. cū ꝯtrarioꝝ contrarij ſunt effect'. vt calidi ⁊ frigidi. qui ſūt effectus ꝯtrarij. ſic eoꝝ operationes ſūt ꝯtrarię. Ita ſollicitudo circa tpalia hꝫ tres malas ꝯditiones. Prima cōditio mala eſt ꝙ hꝫ mētē affligere ſollicitudo temporalis. ſicut ſpina. Vnde dī Mat. xiij. Quod cecidit in ſpinis fructum nō dedit. Unde Eccs. p̄. Vidi cūcta ſb ſole: ⁊ ecce vanitas et afflictio ſpūs. Scđa conditio mala ē ſenſuū et intellect' ſapiētię deſtructio. Ideo q̄dā phus vadēs ad ſcholas athenis. piecit oēs pecunias. et oēs occupatiōes tpales depoſuit. vt poſſet eo melius ſapientiā inueſtigare. Tertia mala ꝯditio ē aīam a deo elōgare. et dei obliuiſci. Vñ Hiere. ij. Populus meus oblit' ē mei diebus inumeris ꝓpter ſollicitudines tpales. Sed ſollicitudo circa ſpiritualia. hꝫ tres bonas ꝯditiōes circa aīaꝫ ꝯtrarias pͥmis. Prima ē bona ſollicitudo ſpūalis. qꝛ in hia

homo cõſolat' in aĩa ⁊ letatur. Vñ Eccs. ij. Vadã ad ſpũalia ⁊ affluã delicijs. Scd'a bona ꝯditio ſpũa-lis. q2 ſollicitudo ſpũalis ĩtellectum illuminat. in viã dei aĩaȝ deducen-do. Vñ p̃s. Accedite ad eum ⁊ illu-minamini. ⁊ facies vr̃e nõ ꝯfundent. Tertia bona ꝯditio ẽ. q2 viuũt cũ deo ſollicitudines ſpũales. Vnde j. Cor. vj. Qui adheret deo vnus ſpũs ẽ cũ illo. Ergo dauid ĩ p̃s. Mi-hi adherere deo bonũ ẽ. ⁊ ponere in deo ſpem meã. Et ideo dñs cõmẽ-dat illos q̃ ꝓponunt ſollicitudineȝ ſpũalẽ ſollicitudinib9 tpalib9. ⁊ ma-gis eligũt ſeruire deo q̃ȝ diabolo per auariciã. et h' dicit in h' euangelio.

Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Nemo p̃t duob9 dñis ſeruire. aut vnũ odio habebit ⁊ alterũ diliget. aut vnũ ſuſtinebit. et alterũ cõ-temnet. Sic vos nõ poteſtis ſeruire deo ⁊ mãmone. q̃ eſt deus pecunie vel auaricie. Ideo dico vobis. ne ſolliciti ſitis aĩe veſtre q̃d mandu-cetis. neq3 corpi veſtro q̃d induamini: Nõne aĩa plus ẽ q̃ȝ eſca. ⁊ corp9 plus q̃ȝ ve-ſtimẽtũ: Reſpicite volatilia celi q̃ nõ ſerũt. neq3 metunt. neq3 cõgregãt in horrea. pa-ter enim celeſtis paſcit illa. Nõne vos magis pl9 eſtis illis: Quis aũt veſtrũ cogi-tãs põt addere ad ſtaturaȝ ſuã cubitũ vnũ. Et de veſti-mẽto q̃d ſolliciti eſtis: Cõſi-derate lilia agri quõ creſcũt nõ laborãt neq3 nent: Dico aũt vobis. neq3 Salomon ĩ omni glĩa ſua coopertus eſt ſicut vnũ ex iſtis. Si eni fe-nũ agri qd' ẽ hodie ⁊ cras in clibanũ mittit' de9 ſic veſtit. quãto magis vos minime fidei. Nolite ergo ſolliciti eẽ. dicẽtes: q̃d mãducabim9 aut q̃d bibem9. aut quo co-operiemur. hec oĩa inquirũt gẽtes. Scit eni pater veſter q2 his oĩb9 indigetis. Que-rite ergo primo regnũ dei et iuſticiã ei9. et hec oĩa adijci-entur vobis. Et ſic p3 euãgeliũ.

Ergo q̃ ad thema: Nõne aĩa plus ẽ q̃ȝ corp9: Et h' ꝓpt' q̃ttuor cauſas. Primo ꝓpt' initiũ creatiõis. Scd'o ꝓpt' officiũ vocatiõis. Tertio ꝓpter p̃ciũ redẽptiõis. Quarto ꝓpt' p̃miũ ad qd' ẽ vocata. Primo dico q̃ aĩa pl9 ẽ curãda q̃ȝ corp9 ꝓpt' initiũ creatiõis. Nã p̃mo die lucẽ: Scd'o die celũ creauit ⁊ terraȝ. Tertio die arbores ⁊ plãtas. Quarto die ſolẽ lunã. ⁊ ſtellas. Quinto die piſces et volucres ⁊ beſtias terre. Tũc beata trinitas dixit: Faciamus hoĩem ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinem nr̃aȝ. q̃ ad aĩaȝ. Nã ſic ſigillũ ĩprimit' cere. ita aĩa impr̃ſſa eſt corpi. Sȝ corp9 d' tra eſt. ⁊ aĩa ſ'm formam q̃ñ eſt ſine pec-cato ad imaginẽ dei creauit illã. Et ſicut vn9 ẽ in eſſentia ⁊ trinus ĩ pſo-nis. Ita aĩa ĩ tribus dignitatib9. et vna dignitas in pſona aĩe ĩ eſſentia videlicet memoria. voluntas. ⁊ ĩtel-lectus. que ſũt tres potẽtie aĩe. Nã memoria ad amorẽ patris diſponit. voluntas diſponit ad fidem filij. et intellectus diſponit ad ſpem eterne

vite ꝑ ſpiritūſanctum. Quare autē deus creauit hoīem ſ̄m corp⁹ de t̄ra tam fragili materia. Dicunt doctores ꝙ hoc fecit ideo ꝙ ꝑfect⁹ eſſet in trib⁹ oꝑationib⁹ creationis. Nam aliq̄s creaturas creauit ex puris ſpiritualib⁹ materijs, ſic angelos. Aliq̄s creauit ex puris corꝑalib⁹ materijs, ſicut ſūt aīalia q̄ nō habēt aīaʒ niſi vegetatiuā. q̄ moriūt᷑ cuʒ corꝑibus, et ſenſitiuā habēt, nō habētia ītellectū. Et ſic voluit ꝑficere trinū opus et creauit hoīem de puris corporalib⁹: videlʒ q̄ttuor elemētis, de igne, aere, aq̄ et terra. De puris ſpiritualib⁹ miſcuit de naturis angelicis. Et ſic hō ſ̄m corp⁹ creat⁹ ē velut aīal brutū, et ſ̄m aīaʒ eſt velut angelus, q̄ hʒ intelligere, i. ſentire, hʒ memorare ⁊ volūtarie agere. Et ſic aīa ducit imaginē dei cū vexillo deitatis, ⁊ cetere creature nō ſunt niſi vmbra. Ideo vnuſquiſqʒ debet ſ̄uare aīaʒ ſuā mūdā, ſic ſibi ī baptiſmo cōmittit᷑, cū ei veſtis innocētie tradit᷑, q̄ ſignificat illaʒ veſtē q̄ an̄ ſibi erat, ſcʒ an̄ pcm̄. Et ideo dicit ſacerdos qn̄ pueꝝ baptiſat induens eū veſte innocētie: Accipe veſtē ſanctā ⁊ immaculatā ⁊ cādidā quaʒ ꝑferes an̄ tribunal chriſti. Et ꝓpterea dicet ill' in die iudicij q̇ maculau erūt veſtem innocētie eternaꝝ nuptiaꝝ: Amice quō huc intraſti nō habēs veſtē nuptialeʒ? Mat. xxij. Et ideo ſequit᷑. Ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ ꝓijcite eū in tenebras exteriores, ibi erit fletus et ſtridor dentiū. Et ſic ptʒ ꝑ̄imū ꝙ aīa plus ē curāda q̄ʒ corp⁹ ꝓpter initiū creationis. Scd̄o ꝙ aīa plus ē curāda q̄ʒ corp⁹ ꝓpter officium ad

qd̄ ē vocata. Nā ē ad illud vocata vt laudet creatorē cuʒ angelis ⁊ archangelis, ⁊ reddat gr̄aꝝ actiōes ꝑ beneficijs ſibi a deo collatis. Vn̄ Aug⁹ in libro de ſpū ⁊ aīa. Homo ī medio ↄſtitut⁹ ē a deo, vt homini ſ̄uiant creature q̄s ſubiecit dn̄s ſub ptāte hoīs ad ſ̄uiendā ei: vt luna ⁊ ſol et ſtelle, arbores, plāte, et beſtie terre. Et h̄ dicit dauid ī ps. Omnia ſubieciſti ſub pedi. ⁊c. Et d̄ his oībus non aliud req̇rit: niſi ꝙ hō laudet ipſū et ſeruiat ei ī ſanctitate aīe. Vn̄. j. Theſſal. iiij. Nō enī vocauit nos de⁹ in īmundiciā, ſ̄ in ſanctificationē vt ſeruiamus dn̄o. Et ideo ſoli homini īter creaturas datū eſt ītelligere creatorem: qd̄ alie creature nō habēt. Et ideo ait ꝓpheta. Lauda aīa mea dn̄m, laudabo dn̄m in vita mea, pſallā deo meo q̄ʒdiu fuero. Oēs enī create clamāt ad hominē: O hō dilige creatorem, et hoc triplici voce. Prima vox creaturaꝝ eſt: O hō accipe. Scd̄a vox: O hō redde. Tertia vox: O homo fuge. Quare prima vox clamat, o homo accipe. Nā dū ſol orit᷑ dicit: O hō accipe meū ſeruitiū, q: ſplēdeo tibi. Sic luna ⁊ ſtelle clamant. Et terra clamat: Accipe ſeruitiū meum, q: te porto et paſco. Et oēs creature clamant ꝑ̄mo accipe. Secūdo clamāt oēs creature, redde: Quid? Certe gratiarū actiōes. Vnde. j. Coꝝ. iiij. Quid habes hō qd̄ non accepiſti? Nā paup̱ ⁊ nudus mundū intraſti. Redde ḡo quod reddere debes. Et q̇d? Certe dilige deū, ⁊ da paup̱ib⁹: non ꝓpter ipſū. Ipſe enī nō indiget pecunia, nec carnibus taurorum, vt

dicit ps. Bonoꝝ meoꝝ nō indiges Sed o homo redde altiſſimo vota tua. et redde ſacrificiuz laudis. Tertia vox clamat fuge. Et q̄re? Naz ſi hō nō laudat creatorē accipiēs beneficia ei⁹. tūc oīs creatura clamat. fuge: q2 nr̄a cōſcientia pſequet᷑ nos accuſās infelicē aīaz ad occurſū oīs creature. Nā hō q̄ ſcit ſe in peccatis trepidat. in aquis timet ſe mergi. ſ hō ſciēs ſe ſine peccatis vadit ſecure Et ideo multi ſācti trāſibant nudis pedibꝫ 7 ſiccis p aquas. Hō exiſtēs in peccatis fugit tonitruū. timet percuti. ſ ſi ſciret ſe ſine peccatis non fugeret. Item ſupra dicta verba dicit Aug⁹ ſuper Gen̄. Si homo ī peccatum transgreſſionis non cecidiſſet. ipſū nulla creatura leſiſſet Ergo patet ſcd̄m q᷑ aīa plus eſt curanda q̄ꝫ corpus ꝓpter officiū ad qd̄ eſt vocata. Tertio dico q᷑ aīa plus eſt q̄ꝫ corpus curanda. ꝓpter p̄ciū redemptionis quo ē redempta. Qz autē eſt redēpta dic̄ apl̄s. j. Coꝛ. vj. Empti eſtis p̄cio magno. Quo p̄cio. dicit Petr⁹. j. Pe. p̄. Nō auro neqꝫ argēto. ſ p̄cioſo ſanguine agni īmaculati Cui⁹ vna gutta p̄cioſioꝛ erat oī mūdo. Et ꝓpter nobilitateꝫ animę iſtud p̄ciū non potuit inueniri in finibus mundi: Ideo inuenit pater extra fines. et hoc de paterno corde Vn̄ Proū. xxxi. Procul et d̄ vltimis finibus precium eius. Nam oē aurum totius mūdi. eſt quaſi arena exigua ad valoreꝫ vnius aīę. Iſtud precium poſuit pater in vterum virginis. et ſolutum fuit p nobis. quū hec ſanctiſſima caro virginalis cum corona ſpinea. cuꝫ clauis 7 flagellis fuit perforata et lancea. et ita large ſolutum et effuſum precium: q᷑ tāq̄ꝫ riuuli aquarum de fōte effluxit. Huius precij ſolutioneꝫ predixit dauid in ps. Ex vſuris et iniquitate redemit animas eorūm: honorabile nomen ei⁹ corā ipſo. Qui modo ſedet cū ipſo patre in gloria. Et ideo ait Bernardus. O anima miſera quę tam precioſe es redempta. quare pmittis corpus tibi dominari. nūqd magna eſt confuſio vbi ſeruus irridet dominum. 7 vbi ancilla eſt ſup dominam? Quia corpus ē ſicut ancilla. et aīa eſt ſicut domina. Huius legimus figuraꝫ Gen̄. xvj. vbi dixit vxoꝛ patriarchę Abraę. qui habuit ancillam quę voluit dominari ſup dominam: Accepit poteſtatem a viro. et afflixit ancillā in pane 7 aqua. et tandeꝫ venit ancilla. ſe humiliās dominę ſuę. 7 fecit multa bona. Ita moraliter. corpus ē ancilla. 7 anima domina. 7 ſi corpus permittitur dominari ſuper animam dominā: aīa irridetur ab electis ī die iudicij. Debet ergo domina anima accipere poteſtatem a chriſto. 7 affligere corpus in pane et aqua pro peccatis. tūc ſe humiliat corpus. et multa bona pmittit et facit. Et ſic patet tertiū qd̄ anima eſt plus curanda q̄ꝫ corpus. Quarto dico q᷑ anima eſt pl⁹ curanda q̄ꝫ corpus ꝓpter premium ad quod eſt vocata. Nā illud p̄miū eſt ęterna beatitudo quę eſt pmiſſa omnibus in hoc corpore bene laborantibus velut in vinea. Matth. xx Voca operarios. videlicet eccleſię 7 corporis. hę ſunt animę. 7 redde illis mercedeꝫ. Caueat igitur anima

ne aliqd cōmittat vnde tale p̄ciū amittat. q2 p̄miſſa ſūt aīe et corpori q̄ ſe bene habuerūt ī labore beatorū operū duodecim munera q̄ enumerat beatus Aug9 ī libro de ciuitate dei. Primū dōnū ē claritas ſine tenebroſitate. q2 iuſti fulgebūt ſicut ſol. Scdm eſt ſpecioſitas ſine deformitate. q2 tunc erit ſpecioſus forma p̄ filijs hoīū. Tertiū eſt agilitas ſine pōderoſitate. q2 tunc ī oīb9 obedit corp9 aīe. Quartū ē impaſſibilitas ſine penalitate. q2 tunc nec aīa. nec corpus pōt pati. Quintū eſt ſubtilitas ſine groſſitate. q2 nec aīa neq3 corpus poſſūt includi. ſ3 ſic ſol vitrum penetrat. ſic aīa 7 corpus ſimul p ferrū 7 murū penetrare poſſunt. Sextū ē ſanitas ſine lāguore. q2 corp9 nō pōt amplius infirmari nec aīa. Septimū ē reqes ſine labore. quia nec aīa nec corp9 feſſari ſeu laſſari pōt. Octauū ē ſecuritas ſine timore. q2 ibi omnis timor a corpe et aīa remouet'. ſicut aīa nūc reſiſtit corpi in hac vita. Nonū ē noticia ſine errore. q2 nūc videmus ī ſpeculo. ſc3 in creaturis creatorē. ſ3 tunc facie ad faciē. Decimū ē pax ſine pturbatione. q2 ibi nulla eſt diſcordia. ſ3 oīb9 vna volūtas. Undecimū ē vita ſine morte. q2 neq3 mors neq3 luctus erit vltra. Duodecimū eſt gaudium ſine dolore. Vñ Eſa. lſ. Et leticia ſempiterna ſuper capita eo2. Et hec duodecim dona p̄merentur aīa in corpe. 7 habebit ea perpetue. Ergo q̄ ad thema: Non ne aīa plus ē q̄3 corpus: pp̄ter initiū creationis: pp̄t p̄ciū redēptionis: pp̄t ſeruitiū vocationis. 7 pp̄ter p̄mium eterne remunerationis.

Dominica. xvi. Sermo. lvij.

Ortuus eſt filius vnic9 matriſ ſue. Luc vij. Nota q̄ omnis creatura deū laudat ī iuſticia 7 miſericordia. Nā illud apparet ī malorū punitiōe. ſed iuſticia 7 miſericordia ī remiſſiōe peccatorū. ſed tamē magis ē neceſſaria hūano generi miſericordia q̄3 iuſticia pp̄t fragilitatē hūanitat. Et iō clamat pp̄ha Abachuc. iij. Dñe cū iratus fueris. mīe recordaberis. Et q̄3uis equalis fuerit ī illis. ī iuſticia et miſericordia. tñ ſemp ſuā mīam p̄ponit iuſticie. 7 ideo dicit' Ezech. xviij. Nolo mortē peccatoris. ſ3 vt puertat' 7 viuat. Et pp̄ter mīā3 voluit ad gen9 humanū3 incarnari. vt dī ad Titū. iij. Non ex opib9 iuſticie q̄ fecim9 nos. ſ3 ſm ſuā mīam ſaluos nos fec p crucifixionē 7 mortē. vt nos reuocaret ad vitā. Ergo videns vnicum filium vidue mortuū miſericordia motus reſuſcitauit eū3 vt patet in euāgelio.

Bat Jeſus ī ciuitatē q̄ vocat' naym. 7 ibāt cū3 illo diſcipuli ei9 7 turba copioſa cū illo. Cū aūt appropinqret porte ciuitatis. ecce defunct9 efferebat' vnic9 filius matris ſue. 7 hec erat vidua. et turba ciuitatis erat cū illa. Quā cū vidiſſet Jeſus. miſericordia motus ſuper illa. dixit: Noli flere. Et

acceſſit et tetigit loculũ. Hi
aũt q̃ portabant ſteterũt Et
ait dñs: Adoleſcens tibi di
co ſurge. Et reſedit qui erat
mortu⁹ ⁊ cepit loq̃. Et dedit
illũ matri ſue. Accepit autez
omnes timor ⁊ magnifica/
bãt deum dicẽtes. Quia ꝓ/
pheta magn⁹ ſurrexit in no/
bis. q2 viſitauit dñs plebez
ſuam. Et ſic ptz euãgeliũ. Nota
circa thema ꝙ quadruplex eſt mors
Prima mors nature. Scd̃a mors
culpe. Tertia mors ſpũalis gratie.
Quarta mors eternal' gehẽne Pri
ma mors nature ẽ. q2 oẽs creature
naturales moriũtur q̀ viuũt vita na
turali. De illa morte dicit' Eccl.xlj.
O mors q̃ȝ amara eſt memoria tua
Vñ videmus qñ hõ ſeneſcit. calor
natural' deficit ⁊ natura debilitat'.
⁊ tandẽ corp⁹ moritur. Et h' ꝓuenit
nob ex ꝑmis parentib⁹. ſcȝ Adam et
Eua. q̀bus dñs ait vt ptz Geñ.ij.
In quacũq; hora comederitis d' ar
bore iſta. morte moriemini. Si enim
nõ peccaſſet hõ. non fuiſſet mortu⁹.
ſ3 tãdiu ĩ paradiſo vixiſſet quo deo
placuiſſet. ⁊ tũc ipſũ cuȝ aĩa ad celũ
duxiſſet. Et cũ ꝑm⁹ hõ ſe morti ob/
ligauit. ideo oĩs poſteritas moriet'.
q2 vt dicit phus: Principio corru/
pto. ꝑncipiati corrumpunt'. Sic qñ
arbor morit' in radice. oẽs rami eius
moriũt'. Et circa illã mortẽ natura/
lem nota q̃ttuor. Primo ẽ gene/
ralis. q2 oẽs sũt ĩ ſuo dominio. ⁊ reci
piẽt ſniaȝ ſuã. nec ꝑcit alicui. nec di
uiti. ꝓpter ſuas diuitias. nec nobili
ꝓpt' ſuã nobilitatem. Unde Eccã.
vj. Morit' doct⁹ ⁊ ĩdoct⁹. diues pa
rit' ⁊ paup. Vñ dictũ fuit cuidã di
uiti Luc.xij. Stulte hac nocte mori
eris. Scd̃o mors ẽ horribil' ꝓpter
horribilẽ viſionẽ demonũ q̀ ſũt ꝑſẽ/
tes. ⁊ expectãt aĩaȝ. Vñ legit' ꝙ de
mon erat iuxta crucẽ dñi chriſt⁹ pe/
pendit ĩ ea q̀ nunq̃ȝ peccauit. quãto
magis peccatori aſſiſtit q̀ ĩ diuerſis
peccatis morit'. Unde Job.xvj. Ter
ribilib⁹ oculis inſpexit me inimicus.
Tertio mors eſt formidabilis ꝓpt'
diſſolutionẽ oĩuȝ mẽbroꝝ. Nã ocu
li vertunt' in capite. vene rumpũt' in
corpe. ⁊ totũ corp⁹ ↄcrepat ĩ dolore.
et oĩa mẽbra ꝯrunt' vbi aĩa ſepat' a
corpe ꝓpter timorẽ. Vñ Ecc̃a.viij.
Non eſt in hoĩs poteſtate torquere
ſpiritũ ſuũ. Quarto mors ẽ terri/
bilis ꝓpt' diſcuſſionẽ opeꝝ. Naȝ in
ictu oculi ĩ ſepatione aĩa indicat' ad
eternã dãnationẽ. aut ad purgato/
riũ. aut ad vitã eternã. Tunc mala
opa q̃ hõ fecit. ꝑ penitẽtiã nõ dele/
ta: dicunt ad hoĩeȝ peccatorẽ: Opa
tua ſum⁹. te ñ derelinquim⁹. tecũ ad
iudiciũ pergem⁹. Et ſi hõ tũc ad cor/
pus poſſet redire. ⁊ penitẽtiã agere.
q̃ȝ libẽter rediret. ſ3 hõ non põt h' fa
cere. iuxta illud Sap.ij. Non eſt re/
uerſio finis nr̃i. Ideo hõ dȝ ſe ſemꝑ
diſponẽ ad morteȝ. q2 nihil certius
morte. ⁊ nihil incertius hora mortiſ.
Et ſic ptz ꝑmũ. videlicȝ d' morte na
turali q̃ eſt generalis. horribilis. for/
midabilis. ⁊ terribil'. Scd̃a mors
ẽ peccati mortalis. Vñ qñ hõ eſt in
peccatis mortalib⁹ q̃ȝuis viuit corã
hoĩb⁹. ẽ tñ mortu⁹ in aĩa. Apoc.iij.
Nomẽ habes ꝙ viuas. ſ3 mortu⁹ es
Vñ videm⁹ ꝙ mors naturalis facit
corp⁹ ꝯue. ita pctm̃ facit hoĩem ꝯuẽ
ad op⁹ bonũ. Vñ nota ꝙ ꝑ q̃ttuor
inſtrumẽta morit' corp⁹ ⁊ occiditur.

Primū inſtrumētū ē gladi⁹ quo
multi moriunť. Ita ꝑ pctm̄ inuidię
multi moriūť in aīa. Nā inuidia q̄ſi
gladi⁹ multos occidit. Occidit gla
di⁹ īuidię ṗmos parētes in ꝑadiſo
Occidit gladius Abel iuſtū hoīez.
Uēdidit gladi⁹ īuidię iuſtū Joſeph
p.xxx. denarijs. ⁊ voluiſſet eum occi/
diſſe. niſi Ruben dixiſſet: Clamat
ſāguis ei⁹ ſuꝑ nos ad cęlū. Gladi⁹
īuidię ſuſpēdit chriſtum ī cruce. Et
iō dī Prouꝰ. xxx. Trilinguis eſt ge
neratio ī mūdo q̄ ꝓ dētibꝰ vtiť gla/
dio. Et iā multi moriūť gladio īui/
dię. Scdʒ inſtrm̄ ē q̄ mlti moriūť
ī corpe. h̄ ē ignis. ꝑ quē auaricia no
tať. Uñ ps. Incēderť ſāctuariū tuū
in terra polluerūt tabernaculū noīs
tui. Ignis nūq̄ʒ dic ſufficit. Prouꝰ.
xxx. Ita auaricia. Uñ Hiere. vj.
Oēs ſtudent auaricię a maiore vſq̄ʒ
ad minorē. a ꝓpħa vſq̄ʒ ad ſacerdo/
tē. Eo q̄ multi moriūť gladio aua/
ricię ꝑ pctm̄ mortale ī aīa. Ideo le/
gim⁹ figurā Nūeri. xxij q̄ Balaam
voluit maledicē filijs iſrl' ꝓpť auari/
ciā. tūc angel⁹ dñi ſtetit ī via habēs
gladiū ī manu cōmināſ ſibi mortez
ęternā. Ideo multi moriūť igne aua
ricię. ⁊ gladio īuidię. q̄ ſunt duo in/
ſtrumēta q̄ occidūť corpa. et ęťna/
liť etiā aīa. Tertiū inſtrumētū q̄
corpa occidūť. ē iaculuʒ baliſtę vel
ſagittę. ꝑ quā ītelligiť luxuria Uul
nus enī ſagittę. cū labore curať. Ita
pctm̄ luxurię ſi duciť ī ꝯſuetudinē.
De h̄ iaculo luxurię dī Prouꝰ. vij.
Hō luxurioſus vidēs mulierē pul/
cram. ſeq̄ť eā in ꝯcupiſcētia ſua. do/
nec ſagittator ei⁹ vulneret eū. vt mo
riaťin aīa. q̄ cū pctm̄ ꝯſūmatū fue/
rit generat mortē Jac. ꝑ. Quartū
inſtrm̄ q̄ multi ſbmergūť ē aq̄. Uñ
Oſee. x. Samaria fecit regē in ſuꝑ/
bia trāſire et perire ſicut ſpuma ſuꝑ
aquā. Quid enī ſuꝑbia eſt niſi ſpu/
ma q̄ cito perit. Et ideo ſuꝑbus rex
Pharao ſubmerſus ē in aq̄s. ſicut
plūbum ī aquis vehemētibꝰ. Et ſic
ptʒ tťia mors. q̄ ē mors peccati mor
talis q̄ aſſignať gladio inuidię. igni
auaricię. iaculo luxurię. ⁊ aquę ſuꝑ/
bię. Tertia mors ē ſpiritualis gra
tię in aīa qua moriť homo mūdo. et
viuit chriſto. Unde Col. iij. Mor/
tui eſtis mūdo. ⁊ vita vr̃a abſcōdita
ē cū chriſto ī glīa Iſta mors aſſimi
laťmorti naturali. Et h̄ ꝓpť multa.
Primo qñ hō dʒ mori corpus diſ/
tēperatur. Scdo nō guſtat. Tertio
ꝯtiť ī pallorē. Quarto appetit⁹ ſub
trahitur. Quinto cor frangiť. Se/
xto aīa ſeꝑatur. Septimo ſepelitur
Ita ſpūaliter. hō qñ moriť mūdo
Primo diſtēperať. quia doleť q̄
deū offēdit ſuis peccatis. ⁊ ſic hō du/
citť ad dilectionē dei. et ſic languet.
Uñ Cant. v. Nunciate dilecto. q̄r
amore langueo. Scdo guſtū mū/
dialis dilectiōis amittit. ⁊ ſolū cęle/
ſtia ſapit. Uñ ps. Guſtate ⁊ videte
qm̄ ſuauis ē dñs. Tertio ī pallo/
rē vertitur. Uñ. j. Cor. xiij. Chari
tas oīa ſuffert. oīa ſperat Quarto
appetit⁹ ſubtrahiť. Ita aīa morienti
mundo: guſtato ſpū deſipit oīs ca/
ro. Hec Aug⁹. Quīto cor frāgiť ꝑ
alieni amoris ſubtractionē. Greg⁹.
Diuin⁹ amor a dilectiōe totaliť oc/
cidit. Sexto aīaʒ ſeꝑat ab omnibꝰ
mūdanis. ⁊ pacificat in deū. Unde
Greg⁹. Charitas ſācta pacificat in

deum cor· vt nulli adhereat niſi ſoli
creatori. Et ſic aīa mortua mundo·
viuit ī chriſto· ſicut dic̄ ps. Mihi ad/
herere deo bonū ē· ⁊ ponere in deo
ſpem meā. Et ſic p3 tertia mors: q̄
homo morit᷑ mūdo morte ſpirituali
Et illa morte mortui ſūt oēs ſancti
Quarta mors· eſt mors eternalis
miſerie· vbi aīe moriunt᷑· et tn̄ viuūt
et mori non poſſunt. De his Joh.
Apoc. xvj. Comedēt linguas ſuas
p̄ doloribꝫ· q2 optāt mortem· ⁊ mori
nō poſſūt. De iſta morte q̄ ē valde
horribilis dicit᷑ vna figura Apoc.
xiiij. vbi vidit Johes angelum cum
falce vt meteret· q2 meſſes ſup maturę·
et q̇cq̇d meſſuit· collegit· et poſuit
in horreū dn̄i ſui. Tūc ali9 venit cu3
alia falce acuta· et q̇cq̇d meſſuit po/
ſuit in ignē ad cōburēdū in lacū irę
dei magni. Ita mors ſpūaliter ē du
plex. Unde ps. Precioſa ē mors in
conſpectu ſanctorū eius. Et ſeq̇tur.
Mors peccatorꝝ peſſima. Mittitur
enī mors ſanctorum quaſi angel9 cū
falce· metens iuſtos quaſi vineas et
botros ſtātes ī flore et triticū· quos
ponit in horreū celeſtis glorię. Sed
mittitur mors peccatorū ad modū
angeli mali: cum falce ad metendu3
peccatores· et quicquid meſſuit po/
ſuit in lacum irę dei magni ad com/
burendū. Quare aute3 vidit mortē
in ſpecie angeli metentis? Certe dici
tur: q2 quādo meſſor venit ad agrū
vbi multę ſpicę ſtāt q̄ non ſunt ma/
turę· nō expectat donec matureſcāt
ꝑpter aliquas ſpicas quę ſtant in/
ter maturas ſpicas. Ita mors venit
qn̄q3 improuiſe· ⁊ non curat an ſpi/
ca. i. hō ſit matura· i. ꝑat9 ad morte3

ſed m̄ltos metit mors q̄ ſtāt adhuc
in flore· ⁊ creſcunt in iuuētute. Item
qn̄ meſſor eſt metēs oēs ſpicas facit
circa terram equales q̄ ſuperius nō
erāt eq̄les Ita mors eq̄les fac̄ hoīes
diuites ⁊ paupēs· nobiles ⁊ ignobi/
les· fortes et debiles. Ideo ꝑmonet
nos ſaluator Marc. xiij. Vigilate
q2 neſcitis diem nec3 horam mortis
Qui ergo vult euadere mortē eter/
nam· vt nō interficiatur eternaliter
moriēdo· debet hanc figuram bene
notare. Ite3 legitur. Hiere. xlj. q2
Hiſmahel exiuit ī agru3 et apprehē/
dit pl9 q3 lxx. paganos q̊s iudicauit
ꝑditores· et duxit ad mediu3 ciuita
tis vt occideret· quos oīes occidit
pręter. x. qui dixerunt: Nō occidas
nos· quia habemus magnum the/
ſaurum in agro· frumenti et hordei
⁊ olei· et mellis. Propter theſaurū
dedit eis etiam vitam vt oſtenderēt
ei. Ita moraliter· mors ſanctorum
exijt ad interficiendum oēs hoīes· h̄
q̇ habēt theſaurū in cordibꝫ bonorꝝ
operꝝ figurant᷑ per h̄ q̄ttuor. Na3
q̇ vult euadere ſicut illi decem· d3 p̄
habere theſaurū hordei· ꝑ hordeu3
pęnitētia itelligit᷑. Un̄ ī euangelio
Joh. vj. Eſt puer vnus qui habet
q̊nq3 panes hordeaceos· i. q̊nq3 ꝑtes
pęnitētię· ſc3 ꝯfeſſionis· cōtritionis·
ſatiſfactionis· ieiunij· et orationis·
Scđo d3 hīe theſaurum tritici.
Per triticū nota paſſionem chriſti
quā d3 portare ī memoria Un̄ dn̄s
aſſimilat ſe grano tritici Joh. xij. di
cens: Niſi granum frumenti cadēs
in terra3 mortuum fuerit· ipſum ſo/
lum manet. Si aūt mortuum fuerit
multū fructu3 affert. Quia videm9

qñ granum tritici ſpargit· tunc in ſe morit': ⁊ fructum affert· ſed ſi manet integrũ· tũc nõ facit fructũ. Ita paſſio chriſti. Si chriſt⁹ nõ fuiſſet paſſus· nullũ fructũ ſanitatis ſua natiuitas feciſſet. Sed ex quo mortuus eſt· multũ fructuʒ protulit. Tertio debet hõ habere theſaurã mellis· q̃ ſignificat dulcedinẽ vitę ęternę· vt deſerat ⁊ caueat peccatum ⁊ guſtet illud mel. Vñ anima deuota in ps. Q̃ dulcia faucib⁹ meis· eloquia tua ſuper mel ori meo. Quarto debet habere theſauruʒ olei ꝯtra mortem ęternã. Oleũ ſignificat miſericordiã q꞉ ꝓuat ferrũ a rubigine. Sic oleum materiale ardet ĩ lampade in eccleſia in honorẽ dei vt luceat. Ita aĩa habẽs oleũ miſericordię ĩtromittit' vt ſpendeat coraʒ deo in vita ęt̃na· vt pʒ de q̃nqȝ virginibus ſapiẽtib⁹ habentibus oleũ in lampadib⁹ ſuis id eſt miſericordiam· ideo intrabant ĩ vitã ęternã. Patet ergo q̃ ad thema: Mortuus eſt vnicus filius matris. Ita quadruplex ẽ mors· videlicet naturalis· qua oportet nos mori. Peccati mortalis· a qua debem⁹ oẽs nos cuſtodire. Mors ſpũalis q̃ morimur mundo: hanc morteʒ debemus deſiderare. Mors ęterne dãnationis quã omnes formidare debemus· ſed vt cũ dño viuamus ꝛc.

Dominica. xvij.
Sermo. lviij.

Abuic locum Luc. xiiij. Quis fides Jeſu chriſti ſit ĩ vita recta ſal⁹ aĩaꝝ· tñ ſine opibus nõ ſanat· iuxta illud Jacobi. ij. Fides ſine opibus mortua ẽ. Opa aũt q̃ fiunt ad credentes ſunt in triplici differentia. Quędã ſunt de ſe tã mala q̃ non aliquo mõ poſſũt fieri bona ĩ ſe· vt ſũt piuria· ſcurrilia· mendacia· adulteria· rapina· vſura ꝛc· q̃ credẽtibus ſũt ꝓhibita. Vñ Ezech. xviij. Aĩa q̃ peccauerit morte morieť· niſi pęnitentiam egerit. Quędã ſũt ĩ ſe tã bona opa q̃ fiũt a credentib⁹· vt nullo mõ in ſe poſſũt fieri mala· vt deũ diligere· ⁊ primũ ꝓpter deũ. Vñ ait Aug⁹. Oĩa in ſe habens ſacra mal⁹ põt ẽẽ mal⁹· ſ; verã habẽs charitateʒ nõ põt ẽẽ mal⁹. Quędã ſũt indifferentia tam bona· q̃ȝ mala· vt ieiunare· orare· elemoſynaʒ dare· et hęc põt aliq̃s facere ꝓpter vanã gl̃iaʒ vl' ꝓpter deũ. Vñ Greg⁹. Sepe bona opa facit hõ ꝓpť deũ· ſ; dũ vana eſt laus ĩ mẽte· illa bona opa ãnihilat ⁊ defedat. Et de his trib⁹ operibus fit mentio in euãgelio. Primo de his quę ſunt mala ĩ ſe· vt inſidiatio diuinę bonitatis· q꞉ chriſto inſidiabant· ideo ipſũ ĩ domo ꝯſeruabant. Scdo quę ſunt in ſe valde bona· vt informatio bonitatis in diuino amore. Tertio q̃ ſũt mala ⁊ bona vt ſanatio ĩ ſabbato. Sed in vera fide ꝓpter locũ ſupbię: debemus in hac vita locuʒ hũilitatis retinere· vt fiãt nob ęternę retributiones. De h̃ dicit in ꝑſenti euangelio.

Um intraret Jeſus in domum cuiſdam principis phariſęoruʒ ſabbato mãducare panẽ ⁊ poſtq̃ȝ cũ diſcipulis ſuis mãducauit

panem . obſeruabant eũ nõ propter charitatem . ſed in dolo vt poſſent eũ i aliquo capere vnde cum accuſarẽt Et ecce portauerũt hydropicũ ante illũ vt ipſũ curaret. Et hec fuit itẽtio eorũ ſi ipſum curaret . vellẽt dicere ꝙ nõ ſeruaret ſabbatum . Et ſi nõ curaret euz . vellẽt dicere ꝙ nõ eſſet miſericors . Et reſpõdẽs dixit ad legiſperitos ꝛ phariſeos dicens: Licet ſabbato curare At illi tacuerunt . Ipſe vero apprehenſũ infirmũ illũ ſanauit. ꝛ dimiſit eũ. Et dixit ei s Ieſus: Cuius veſtrũ aſin⁹ aut bos i puteũ cadẽs die ſabbato . ꝛ nõ cõtinuo extrahit euz . et tamẽ nõ violauit ſabbatũ Et non poterãt ad hec reſpondere. Uidẽs ibi aliquos ſupbos inuitatos . dixit eis parabolaz . intendẽs qꝛ primos accubit⁹ deſiderabant . Cum inuitatus fueris ad nuptias . in ſupremo loco ne diſcumbas . ne forte honoratior te ſit inuitat⁹ ab eo . ꝛ veniens ꝙ te et illuz inuitauit . dicat tibi : da huic locũ . ꝛ tunc icipias cũ rubore infimũ locũ tenere. Sed cũ vocatus fueris . vade recũbe i nouiſſimo loco. Cũ venerit ꝙ te ꝛ illũ inuitauit . dicat tibi: Amice aſcẽde ſuperius . et erit tibi gloria et honor corã ſimul diſcũbẽtib⁹ . qꝛ oĩs ꝙ ſe exaltat hũiliabit . et ꝙ ſe humiliat exaltabitur

Ergo ꝙ ad thema: Da huic locum Nota ꝙ q̃ttuor ſũt loca ĩ qb⁹ oĩs creatura ꝑtinet. Prim⁹ ẽ hui⁹ mũdi Secũdus inferni. Terti⁹ purgatorij. Quart⁹ vite eterne. Primus ẽ loc⁹ mundi ꝑſecutionis ꝛ inſecuritatis . q̃ multis modis hõ ꝑſequit̃ ꝛ punitur. Et ideo Jeſus dixit diſcipulis ſuis: Vos nõ eſtis de h̃ mundo . ideo ꝑſequet̃ vos de ciuitate in ciuitatẽ. Math. x. Qꝛ enĩ i mundo multipliciter ꝑſequet̃. h̃ ptʒ Ezech. xxj. Fili hoĩs . loquere ꝛ clama: gladius acutus . gladi⁹ . gladi⁹ . Tripliciter gladi⁹ . vt cedat victimas . ꝛ populus manu ad man⁹ ꝑcutiet vlulãtes ſup gladios . Ita moraliter . q̃n hoĩes ſequũtur gladio ꝑſecutionis ꝛ tribulationis . ſolent manu ad manũ ꝑcutere . ꝛ clamare in celuʒ . Sed mõ gladi⁹ ꝑſecutiõis ꝙ eſt ſimplex ĩ ꝑma etate mũdi. In ſcda ſcʒ legis ẽ duplex . h̃ mõ fact⁹ eſt triplex. Triplex ẽ gladi⁹ . Prim⁹ gladi⁹ ẽ ꝙ homĩes ſũt martyrizati ꝛ decollati: vn⁹ aſſatus . ali⁹ lapidat⁹ . ali⁹ alio modo ꝑemptus . ita ꝙ oĩs ſanguis effuſus ſup terraz a ſanguine Abel iuſti . hi oẽs gladio ꝑſecutiõis mortui ſunt. Vñ p̃s. Effuderũt ſanguinẽ velut aquã ĩ circuitu hierlm . Et iſte gladi⁹ ꝙ ſãguis human⁹ effudebat̃ diu fuit ex vaginã. Nã añ Cõſtãtinũ iꝑatorẽ ꝛ Siluestrũ papaʒ tãta fuit perſecutio ĩ chriſtianos . ꝙ ſepe vna die martyrizati ſũt tria milia ſctõꝝ . alia . xj . milia . alia . v . milia vt ptʒ dẽ ſãctis d̃ qb⁹ p̃dicat̃ . tũc regnauit gladi⁹ . Sʒ tũc Silueſter papa mũdauit Cõſtatinũ imꝑatorẽ ꝙ

ſepra · tunc ille dedit pacē eccleſie et
chriſtianis · ita ꝙ nullus ampli⁹ chri
ſtianum īterficeret ꝓpter fidem · ⁊ ſic
ceſſauit gladius. Sʒ m̄ ō gladius ē
reuocat⁹ in eccl'ia · ita ꝙ iā multi pau/
peres īterficiūt ⁊ ꝑſequunt᷑: vt agri/
cole · q̄rū ſāguis effundit᷑. Propterea
ſāguis eoꝝ clamat ſuꝑ raptores vin
dictā ad celū · ſic ſāguis Abel. De q̊
Geñ. iiij. dñs dixit ad Cayn: Ecce
vox ſanguinis frīs tui Abel · clamat
ad me de tra. Secūdus gladi⁹
eſt diſcordie et inuidie. Et cū chari
tas ceſſauit · inuidia regnare cepit · ⁊
gladius ī mūduʒ ītrauit. Fuit nāqꝫ
ab aſcēſione dñi inter diſcipulos et
alios chriſtianos tāta charitas ꝙ il
le q̇ habuit duas tunicas dedit vnā
nō habēti · ⁊ q̇cq̇d habuerūt chriſti/
ani · h̄ erat illis cōmune. Poſt h̄ ce/
pit deficere charitas ecclie · ⁊ dolus ·
inuidia · ſuꝑbia · ⁊ auaricia · intraue/
rūt · ꝓpterea venit terti⁹ gladi⁹ guer/
re · ꝓpt᷑ defectū charitat̄. De iſto gla
dio dr̄ Apoc. vj. Ecce apertū eſt ſi/
gillū ſcd̄ʒ libri · ⁊ exiuit equ⁹ rufus ·
⁊ qui ſuꝑ illū ſedebat · habebat gla/
diū in manu · ⁊ data ē ei ptās vt tol
leret de terra pacem. Ita moraliter.
Nos ſumus ī vltima etate mūdi añ
diē iudicij · ꝓpt᷑ pctā hoīuʒ · vult de⁹
delere terrā: Ita de⁹ mittit plagas ī
mūdū · vt tollat᷑ d̄ terra pax · ⁊ hoīes
inter ſe inuicem interficiātur · et hoc
nunqꝫ fuit ita maxime īter chriſtia/
nos ſicut modo. Ideo loc⁹ mūdi eſt
ꝑſecutiōis ⁊ īſecuritat̄ ⁊c. Scd̄s
loc⁹ ē gladi⁹ eterne dānatiōis ⁊ vin/
dicte ire dei · de h̄ gladio dicit ꝓphe
ta. Niſi ꝯūſi fueritis · gladiū ſuū vi/
brabit. Itē ſi acuero vt fulgur · gla/
diū meū · et arripuerit iudiciū man⁹
mea: Reddaʒ vltionē hoſtib⁹ meis
De iſto gladio dr̄ Apoc. xix. Vidi
thronū · ⁊ q̇ ſedebat in throno · aſpe/
ctus ei⁹ terribilis · ⁊ ex ore eius exiuit
gladius ex vtraqꝫ ꝑte ſcindēs. Se/
dens ī throno ē chriſt⁹ · ex cuius ore
exiuit gladi⁹ ex vtraqꝫ ꝑte ſcindēs ⁊
acut⁹ · qꝛ tunc ſcindet tā ad corp⁹ qꝫ
ad aīaʒ dānatoꝝ · cū dicet ſentētiaʒ
mortꝭ eterne. Ite maledicti ī ignē etnū
Mat. xxv. Et iſte gladi⁹ ſcīdit q̇nqꝫ
vulnera. Ite ſcʒ a ſocietate oīuʒ ele/
ctoꝝ · ecce primū vuln⁹ · maledicti · qꝛ
bñdictionē noluiſtis · in ignē q̇ nūqꝫ
extinguet᷑. Eternū qꝛ durabit ſine fi
ne. Ideo ꝓuideāt iſti nobiles: q̇bus
gladi⁹ defenſionis ē cōmiſſus ne gla
dius eterne mortis veniat ſuꝑ eos.
Scd̄s locus inferni ē in q̊ oēs dā
nati ꝯtinent᷑. Ibi triplex ē miſeria · d̄
qua ꝓmonet nos ꝓpheta Zach. ij.
clamās ꝓmonēdo. O o o filia ſion
q̄ habitas iux̄ babylonē fuge. Filia
ſion dr̄ aīa deuota · qꝛ ſion īterp̄tat᷑
ſpeculū · et aīa deuota ē ſpeculū ſan/
cte trinitat̄. Et babylon dr̄ ꝯfuſio ·
⁊ ſignificat eternā dānationē Ergo
ꝓmonuit nos dicēs: O aīa deuota
q̄ habitas iuxta filiaʒ damnatiōis
fuge ne venias ad eam · ſcʒ in locum
tormentoruʒ. Dicit᷑ ergo ter o o o
ꝓpter tria. Primo eſt ibi: O filia
ſion fuge · qꝛ ibi nulla eſt miſericor/
dia · ſed ibi eſt terra obliuionis. Vñ
ps. Obliuioni dat⁹ ſū tāqꝫ mortu⁹
a corde. Et ſi oī die mille miſſe lege
rent᷑ vni dānato nihil ſibi ꝓdeſſet ·
qꝛ ī īferno nll'a ē redēptio Job. vij.
Sʒ ꝓdeſt illis q̇ ſunt in purgatorio.
Vñ Sap. v. Perit ſpes ab impio q̄ꝛ

fumus a vento. Scdo dr̄ o filia ſion fuge. qꝛ ibi ſunt tenebre terribiles. Jdeo dicit᷑ Job. x. Dimitte me paululū vt plāgā dolorē meū anq̄ʒ vadā ad terrā tenebroſā opertā caligine. terrā miſerie ꝛ tenebrarū. vbi nullꝰ ordo. ſ ſempiternꝰ horror inhabitat. Ergo fuge. Tertiū o dicit: O filia ſiō fuge ne ibi venias. qꝛ ibi ē ignis īextinguibil᷑. Vñ Eſa. xxxiij. Quis ex nobis pōt habitare cū ardoribꝫ ſempiternis. in loco horroris ꝛ vaſte ſolitudinis. vbi nulla aqua ē refrigerationis. vt ptꝫ de diuite in euangelio Luc. xvj. qui fuit in tormentis. ꝛ patiebat᷑ in igne in lingua et petiuit abraam: vt mitteret laçarum vt extremū digitū in aquā mitteret. ꝛ refrigeraret linguā. qꝛ cruciabat᷑ in flāma. Reſpondit Abraam: q̄ nō poſſet fieri. quia eſt magnum chaos inter damnatos ꝛ electos. id eſt. magna diſtantia. et ſic ptꝫ ſcd̄m ſcꝫ locꝰ eterne dānationis. Tertiꝰ eſt locꝰ purgatorij. in q̄ ſilr̄ ſūt tria mala ꝛ tribulatiōes. ſ tn̄ aīa in purgatorio ſemꝑ ē ī ſpe ſaluatiōis. De iſto loco dicit Greg ꝰ q̄rto dialogo. Q aīe purgantur in diuerſis locis. aliq̄ purgātur ī igne. alique ī aqua. alique ī glacie. vt ptꝫ ī paſſionali d̄ ep̄o theobaldo. cui apportabat᷑ glacies in qua fuit aīa quā. xxx. miſſis liberauit. Et ī q̄libet loco ſuſtinēt diuerſas penas. Et alique citius purgant᷑. et alique diutiꝰ. et ꝑcipue habent tria ve: de q̄ Joh. Apoc. viij. Vidi aq̄lā volantē ꝑ mediū celi. et voce magna clamantem: Ve ve ve hoībꝫ habitātibꝫ ī terris. ſcꝫ ī purgatorio ī loco tenebroſo ꝛ penaꝝ. Jta moraliter. aq̄la iſta ē beatꝰ iohes: q̄ cōpat᷑ aquile ꝓpter ſanctitatē. et cōtēplationē glie ꝛ pene. Nam ī cena recubuit ſupra pectꝰ dn̄i. vbi vidit oīa: tā ī celo q̄ʒ ī purgatorio Dicit ģter ve. ꝓpt᷑ penas. d̄ tribꝫ peccatis ad quā oēs hoīes naturalit᷑ ſūt inclinati. Primo ve ſupbie Vñ Eſa. xxviij. Ve corone ſupbie. qꝛ q̄cq̄d hō. ꝑ ſupbiā peccat. ꝛ n̄ delet in hac vita ꝑ pn̄iaꝫ. ꝑ illo ſuſtinebit ī purgatorio ignominiaꝫ. i. deſpectionē. qꝛ diu deſpicit᷑ ab electꝭ. donec purget᷑ vt fiat clarior ſole. Vñ Apoc. xviij. Quātū fuit ī delicijs ſupbie. tn̄ ibi dat᷑ de tormētis ignominie. Ergo p̄mū ve hꝫ. Scdo clamat ve auarꝭ. Multi ſūt q̄ ſtudēt auariciā. vt abacbuc. ij. Ve q̄ ꝯgregāt n̄ ſua. ꝛ q̄ʒuis ꝯfiteāt᷑ ꝛ habeāt ꝯtritionē. ꝛ tn̄ nō ſatiſfaciūt h in vita. tūc oportet eos ſatiſfacere in purgatorio. ꝛ iſti ſuſtinēt maxios horrores ꝛ viſiōes demonū. ſ tn̄ n̄ poſſūt aīas trahere ad eternā dānationē. ſ cruciant ꝑ horribilē inſpectum. Vnde Ezech. ij. Ve tibi q̄ habitas inter ſcorpiōes ꝛ ſbuerſores q̄ tecūʒ habitant. Ergo ſcd̄o ve Tertio ve clamauit. qꝛ ve luxurioſis q̄ ꝯfeſſi ſūt. ꝛ ſatiſfactionē n̄ faciūt. Jdeo ī purgatorio oꝑtet eos ſatiſface. Jſti ſuſtinent fetorē maximū Aliq̄ ſūt ad mille ānos. Aliq̄ ad diē iudicij. Jō clamāt q̄tidie. iſtud Job. xix. Miſeremini mei. miſeremini mei. ſaltē vos amici mei Aliq̄ ducūt᷑ d̄ aq̄s nimijs ad calorē nimiū: vt pena augmētet᷑ Jdeo clamant tertio ve. Augꝰ. Jgitur penitentiam condignam faciamus. vt in tēpore mortis accipiamꝰ

in breui ęternã gloriaȝ. Et ſic ptȝ locus terti⁹. Quart⁹ loc⁹ eſt loc⁹ vitę ęternę. de quo ps. Beati q̇ habitant ĩ domo tua dñe in ſęcula ſęculoꝝ laudabũt te. Ibi triplex ẽ gaudiũ de q̊ dr̃ .j. Coꝝ.ij. Nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec ĩ coꝛ hominis aſcẽdit quãta ſunt gaudia q̄ ꝑparauit de⁹ diligẽtib⁹ ſe. Ideo dr̃ Hiere.p̊. A a a domine de⁹. neſcio loq̇. Quia ibi erit iocũdiſſima viſio ĩ facie ſanctę trinitatis: q̄ facies illuſtrat totũ cęlũ. Ideo nõ idiget neq̨ ſole. neq̨ luna. In quã faciẽ deſiderant angeli ꝓſpicere. vbi hõ videt oĩa tanq̨ ĩ ſpeculo ꝑterita. ꝑſentia. et futura. Ergo. a p̃mo. Secũdo a ꝓpt̃ ſocietatẽ delectabilẽ. vbi angeli et oẽs electi. vt fratres habitant in vnũ. Vñ ps. Ecce q̨ bonũ ⁊ q̨ iocundũ habitare fratres ĩ vnũ. Tertio. a dñe de⁹ ꝓpter gaudiũ ſine dolore. Vnde Joh. Apoc. xxj Abſterget de⁹ oẽȝ lachrymã ab ocul' eoꝝ. Et Eſa. xxxv. Gaudiũ ⁊ lęticia erit ſup caput eius. Ergo. a dñe deus. Et ſic ptȝ d̾ loco ęterno. vbi ęterna ẽ glia. Ergo q̊ ad thema: Da huic locũ glię q̇ fuit bon⁹ ĩ loco hui⁹ mũdi. ⁊ ſe hũiliauit. Et da huic locum inferni q̇ ſe ĩ h̾ loco exaltauit ⁊c.

Dominica .xviij.
Sermo .lx.

Diliges dominũ deũ tuũ ex toto corde tuo. Marci .xij. Nota q̨ coꝛ hũanũ non põt ab amore naturali quieſcere. aut diligit terrena. aut cęleſtia. Si diligit terrena. tunc certe cõꝑatur terrę. Nã terra ẽ frigida et põderoſa. Ita talis hoĩs coꝛ ẽ ponderoſũ ⁊ tardũ ad oĩa bona ⁊ frigidũ. Vñ Mat. xxiiij. Qm̃ ſupabũdauit iniquitas. refrigeſcit charitas multoꝝ. Et ſi coꝛ humanũ ẽ in dilectione occupatũ circa cęleſtia. tũc cõparat' paradiſo. q2 paradiſus ẽ loc⁹ altioꝛ q̨ t̃ra. Et ꝓpter h̾ diluuiũ terrę nõ intrauit paradiſũ. Item d̾ paradiſo exeunt q̄ttuoꝛ flumina. Ita d̾ coꝛde diligenti cęleſtia et ſpũalia. q2 diligit deũ. diligit proximum. diligit parentes. diligit amicos. et diligit ꝓpter deuȝ inimicos. Vt autem vnuſq̨ſq̨ ꝑponat dilectionẽ dei. et poſtponat dilectionẽ terrenoꝝ. dicit dñs in euãgelio qđ mõ ſequit'.

Acceſſerũt ad Jeſũ phariſei: et interrogauerũt eum. ſcȝ vnus legis doctoꝛ tẽptans eum dicẽs: Magiſter qđ eſt mãdatũ magnuȝ in lege? Ait illi Jeſus: Diliges dñm deum tuum ex toto corde tuo. et ex tota mente tua. et ex tota anima tua. hoc ẽ maximum et primum mandatũ. Scđm autem ſile ẽ huic. Diliges proximũ tuuȝ ſicut teipſuȝ. In his duob⁹ mãdatis: vniuerſa lex pendet ⁊ ꝓphetę. Congregatis phariſeis interrogauit eos Jeſus: Quid vobis videtur d̾ chriſto? Cui⁹ fili⁹ ẽ? Dicunt ei: dauid. Ait eis Jeſus: Si filius dauid eſt: quõ dauid in ſpiritu vocat eũ dñm: cũ nõ ſit ex lege q̨ p̃r vocet filium ſuuȝ dñm. dicẽs in pſ.

Dixit dñs dño meo · ſede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos: ſcabellū pedū tuorꝫ · id ē · donec priuē diabolū poteſtate ſua quaꝫ habet in mūdo. Dauid vocat eū dñꝫ quō filiꝰ eiꝰ ē? Et nemo poterat ei reſpōdere verbū · neqꝫ auſus fuit ꝗſqꝫ ex illa die interrogare eum. Et ſic patꝫ euangeliū. Quo ad thema: Diliges deū tuum. Debemꝰ autē diligere deū q̄ttuor modis · videlicet fortiter · ſapiēter · ardenter · et ꝯſtanter. Primo dico ꝙ debemꝰ deuꝫ diligere fortiter. Vñ dicit aīa deuota Cant. viij. Fortꝭ ē vt mors dilectio · qꝛ ſicut morti nullꝰ pōt reſiſtē nec eū ſupare: Vñ Ro. viij. Quis nos ſepabit a charitate dei? Scio ꝙ neqꝫ vita · neqꝫ mors. Homo enī dr̄ fortis ī mūdo: q̇ de fortiſſimo hoſte triūphat: ꝓpter eū quē diligit · ſicut dauid q̇ pugnauit ꝯtra goliā: et vicit euꝫ · ſicut patet . j . Regū. xvij. Itē hō dr̄ fortis in mūdo: cui nihil ē difficile ꝓpter eū quē amat · vt patet de raptoribꝰ · ⁊ de militibꝰ q̇ ꝓpter ſuos dños ſe exponūt periculo mortꝭ. Ita homo dicitur fortis ī ſpiritualibus q̇ ſemper eſt paratus in ſeruitio dei Vnde dicit poeta · Amor vincit omnia. Item homo dicit' fortis qui eſt ligatus vinculis fortiſſimis · ⁊ ꝓpter eū quē diligit · dirūpit oīa vincula · vt ptꝫ in figura de Sāſone Judic. xvi. Sāſon fortiſſimꝰ ligatꝰ vincul' fortiſſimis ab inimicis · ⁊ irruit in eū ſpūs fortitudinis · ⁊ dirupit vincula et multos inimicos occidit in agro. Ita ſpūaliter · exiſtens ī peccatꝭ mortalibus: in tenebris ſedet ligatꝰ vinculis fortiſſimis peccatoruꝫ. Vnde ps. Funes peccatoꝝ circūplexi ſunt me. Sed cū diligit dñm deū ſuū ex toto corde ſuo · tunc irruit in euꝫ ſpiritus fortitudinis · ⁊ abſoluit ⁊ frangit ꝑ contritionē et ꝯfeſſionem oīa vincula peccatoꝝ ſuoꝝ. Et tūc pōt bñ dicere illud ps. Dirupiſti vincula mea dñe · ⁊ tibi ſacrificabo hoſtiā laudis. Itēꝫ hō talis bene pōt dici fortis q̇ aliquid tenet ita fortiter ꝙ nemo pōt de manu eius redimere. Ita ſpūaliter · talis hō bene pōt dici fortis q̇ tenet amorē dei virtutibꝰ adherentibus deo. Vñ ps. Mihi adherere deo bonū ē. Et ſic ptꝫ primum. Secūdo dico ꝙ debemus diligere deū ſapiēter · vt ī eiꝰ amore ſemꝑ viuamꝰ. Nō exiſtēs ī amore ē quaſi mortis imago · vt dr̄ . j . Joh. iij. Tranſlati ſumus de morte ad vitam: qm̄ deum diligimus. Et qui nō diligit deū: manet in morte. Si enī deū diligere volumus ſapiēter · neceſſe ē vt ipſū cognoſcamꝰ. Quia dicit Augꝰ. Nullū amatū poteſt diligi niſi ſit cognitū · ⁊ diligat' ſub ratione ſapientie. Quanto enī res nobilior ē · tanto magis diligit' · vt ptꝫ de auro ⁊ argento. Et quia deꝰ ipſe eſt ſūmum bonū · ergo debet magis diligi. Sed qꝛ ſūt aliqui q̇ ſtulte faciunt · qꝛ diligūt vilia: ⁊ nobilia contemnūt. Vt patꝫ ī figura in ſcholaſticis hiſtorijs: de puero moyſi. Cū ergo erat trium annoꝝ · ſtabat ante menſam pharaonis · ⁊ pharao accepit coronā de capite: ⁊ poſuit ſuper caput pueri · ⁊ puer ꝓiecit ad terraꝫ coronaꝫ nobilē · ⁊ omnes dixerunt:

Stulticia ſua ē. Jta multi ſūt ī hoc
mūdo q̇bꝫ aurea corona ī capite po
nit: qm̄ dilectio dei imprimitur ī ba-
ptiſmo ꝑ fidē. Sꝫ qm̄ trāſitoria ma
gis diligunt q̄ꝫ bonū etnū. coronā d
capite ꝓijcūt ī trā. Vn̄ dr̄ Thren̄. v
Cecidit corona capitis nr̄i. ve nob
q₂ peccauim⁹. Jſti diligūt deū ſapi
enter q̇ referūt grates deo. eo ꝙ nos
cū nihil eſſem⁹: d nihilo nos creauit
ad imaginē et ſimilitudinem ſuā. vt
ptꝫ Gen̄. ꝑ. Creauit de⁹ hoīem ad
imaginē ſuā. Creauit etiā hominēꝫ
valde nobilē quo ad corpus ⁊ etiā
q̊ ad aīaꝫ. Vn̄ ps. Lauda aīa mea
dn̄m. Etiā deū diligunt ſapienter.
q₂ recolūt bn̄ficiū redēptionis. Vn̄
Joh. Apoc. ꝑ. Qui dilexit nos et
lauit nos ī ſanguine ſuo a peccatis
nr̄is. Qui ꝓ alio intrat mortē meri-
to diligit eū. Jta fecit chriſtus nob:
Maiorē charitatē nemo habet. vt
aīam ſua ponat quis ꝓ amicis ſuis
Etiam ille deū diligit ſapiēter qui
refert grates ꝓ miſterio creaturarū
Naꝫ de⁹ oēs creaturas ad miſteriū
hoīuꝫ deputauit. Vn̄ aug⁹. ī de cō-
feſſione. Celū ⁊ mare ⁊ oīa que ī eis
ſunt vndiqꝫ dicunt mihi vt diligaꝫ
te dn̄e. Videmus nanqꝫ lunā ſolē
⁊ ſtellas ꝙ ſeruiant homini. Et ter-
ra profert fructum ad indigentiam
hoīs. Et ſic patet ſecundum. Ter-
tio dico ꝙ debem⁹ deū diligē ardē-
ter et talis ardor accendit̄ ꝑ deuotā
de deo meditationem. Vn̄ ps. Et
ī meditatione mea exardeſcit ignis
Pro iſta feruenti dilectione peti-
uit Aug⁹. in. l i. ꝯfeſ. dicēs: O amor
qui ſemꝑ ardes et nūqꝫ extingueris
accende cor meū ⁊ illumina ſenſus
meos vt deuꝫ ſuꝑ oīa diligā. Dile
ctio vera comparatur igni ſm̄ ſen-
tentiam ſaluatoris. Luc. xij. Ignē
veni mittere ī terram. i. charitatem
Jgnis enim naturalis eſt leuis ma-
teria. iō ad ſūma ſe eleuat. Jta cor
deū diligens ſuꝑ celeſtia meditatur
Vn̄ Phil. iij. Nr̄a ꝯuſatio ē ī celis
Jgnis naturalis groſſaꝫ materiā in
ſbtilē vertit Jta ignis vere dilectio-
nis oīa trāſitoria in celeſtia ⁊ eterna
mutat. Jtē ignis naturalis accēdit
⁊ calefacit frigida. Jta vere dilectio
nis ignis cor frigidū calefacit ad di-
lectionē dei. Jteꝫ ignis naturalis il-
luminat. Jta ignis diuine dilectiōis
illumīat rōnē hoīs vt deū diligat ⁊
cognoſcat. De iſto igne natali legi-
mus figuram Leuit. vj. dixit dn̄s
ad Moyſen. Jgnis in altari meo
ſemꝑ ardebit: quē ſacerdos nutriet
ſubijciēs ligna. Et ideo igne imple
uerūt thuribula aurea. ⁊ dicebatur
ignis viuus. q₂ nunqꝫ extinguebat̄.
q₂ dabat̄ ꝓ ſacrificio. Jta ſpūaliter
in altari cordis debet ſemper ardere
ignis diuini amoris: queꝫ ſacerdos
dꝫ nutrire ꝓdicatiōibꝫ ligna ſubijci-
ens dominice paſſiōis chriſti: vt co
gitet quātū deus hoīeꝫ dilexit. ⁊ ſic
iplet thuribulū aureū: qm̄ memoria
ardet ī deuota orone. Et ſic ptꝫ ter
tiū: ꝙ deū debem⁹ diligere ardēter
Quarto ꝙ debem⁹ deū ꝯſtant̄ di
ligē. Nā ſūt īcōſtātes ī dilectione q̇
hodie diligūt oꝑa bona. ⁊ faciūt ea
in diuino amore. ſ; cras odiūt. mala
ꝑpetrādo. Sꝫ deū diligit aīa deuo
ta Cant. v. Rogo vos filie hierlm
id eſt. angeli dei cū veneritis ad deū
mea oꝑa bona ꝓſentando. dicite ei

qnia amore langueo ex conſtanti di-
lectione Sicut cũ homo q̄ ē ĩ ɔſtã-
ti dilectione. ⁊ non pōt habere quez
diligit languet ex amore Ita ſpũa-
liter. homo lãguet ex deſiderio ęter-
nę vitę. Cõpat eniz vera dilectio
dei lãguori corꝑali ꝓpter quattuor.
Primo ꝓpt' guſtũ: q2 qñ hõ lan-
guet nõ ſapiũt ſibi cibaria. Ita hoĩ
diligēti deũ ɔſtãt. non ſapiũt carna-
lia Aug⁹ Diligēti aĩę deſipit oĩs ca-
ro Scd'o ꝓpt' eũſionē oculorũ. q2
qñ hõ languet ⁊ videt haſtiludia et
choreas. aũtit oculos et abhorret ta-
lia videre. Itē hõ deũ diligens ab-
horret oĩa trãſitoria ⁊ vana. Vñ dĩ
ad Gal. vj. Crucifix⁹ ē m̄ mũdus et
ego mũdo. Itē Greg⁹ Uileſcũt aĩę
oĩa q̄ habēt ĩ terris. Tertio q2 oĩa
ſũt hoĩ languēti amara. Ita lãguor
ſpũal' facit hoĩ amara oĩa peccata. ñ
ſolũ ſua: ſ3 etiã aliena. Vñ Paul⁹
poſtq̄ȝ deũ ɔſtãt' dilexit ex tota aĩa
dixit ad Ro. ix. Triſticia3 ē m̄ mag-
na ⁊ ɔtinuus dolor in corde meo. vt
q̄cq̄d audio malũ de ꝓxĩo vl' video
Quarto lãguor natural' q̄tidie ē
deſiderio videri ĩ amore quez corde
diligit. Vñ aĩa Canť. ij. Sub vm-
bra illi⁹ ſedi quē deſideraui Ita aĩa
cuiuſlibet fidel' q̄ ē ĩ amore dei cõti-
nua ñ reqeſcit donec videat deũ fa-
cie ad faciē Vñ pš. Sitiuit aĩa mea
ad deũ fõtē viuũ. ⁊ ñ reqeſcã. vt qñ
veniã ⁊ apparebo añ facie3 dei mei.
Tũc tal' in amore cordis copulat' ⁊
inebriat'. ⁊ delectat'. ⁊ q̄etat' ſic amãs
cũ amato. Vñ. j. Joh. iiij De⁹ cha-
ritas ē ⁊ q̄ manet ĩ charitate in deo
manet ⁊ de⁹ in eo. Inebriat' tlis aĩa
ĩ amore dei. Vñ aĩa deuota Canť.
ij. Introduxit me rex in cellã vina-
riã. ordĩauit ĩ me charitatē. Itē q̄e-
tat' vt nullã aliã creaturã q̄rat niſi
ſolũ deum. Unde Aug⁹ ſup Geñ.
Vna ē virtus ibi amare qđ videas
hĩc qđ amas ⁊ amatũ ęternalit' ĩ trã-
q̄llitate poſſidere. Ergo q̄ ad thema
Dilige dñm deũ tuũ ex toto corde
tuo fortit'. ſapiēt'. ardēter. ⁊ ɔſtãter.

Dominica. xix.
Sermo. lx.

Ɔnfide fili
mi. remittũt' tibi pctã tua.
Matth. ix. Nota ante pctm̄ gene-
ratio hũana habuit q̄ttuor bonas
vtilitates. Prima fuit libertas.
Nã libertas p̄ualet auro. ſ3 illã poſt
pctm̄ amiſit. ⁊ facta ē q̄ſi filia capti-
ua. Qđ conqueritur Eſa. ij. Capti-
ua filia ſion. ſolue vincula colli tui.
Scd'a fuit pulcritudo. Vñ d' ea
Canť. vij. Q̄ pulcra es. et q̄ȝ decora
ſtatura tua aſſimilata ē palmę. ⁊ il-
lam amiſit. et facta ē q̄ſi nigra. Vñ
Threñ. iiij. Denigrata ē facies nr̄a
ſup carbones. Tertia ē q2 fuit v̄tu-
tib3 adornata. ſ3 poſt pctm̄ virtuti-
bus ſpoliata. Vñ Luc. x. Deſcen-
dit hõ ab hierl'm ĩ hiericho. ⁊ ĩcidit ĩ
latrones q̄ ipſũ ſpoliauerũt Quar-
ta fuit ſapiẽ claritatis quaz amiſit.
Vñ Aug⁹ ſup Geñ. Q2 Adam añ
pctm̄ oĩb3 herbis. oĩb3 aĩalib3 noĩa
impoſuit. ⁊ oēs curſus ſtellaꝝ ſciuit
tãq̄ȝ optim⁹ aſtronom⁹. ſ3 poſt pctm̄
oĩa amiſit. Vñ Ro. p̄. Obſcuratũ
eſt inſipiēs cor eoꝝ. Et illud cogno-
uit hoĩ cuenire ſaluator: Ideo ait

verbũ ꝑallegatum: Fili ↄfide· remit
tunt͛ tibi pctã tua. Quõ ꝛ q̃re h̃ di
cat oñdit pñs euangeliũ qđ ſequit͛.

Scẽdẽs Jeſus ĩ naui
culam et tranſfretauit.
Nã añ trãſibat illud mare
ſine naui· vt oſtẽderet ſuam
deitatez· ſicq; modo voluit
trãſire cũ naui· vt oſtẽderet
ſuã humanitatẽ· ꝛ venit ĩ ci
uitatẽ ſuã q̃ dr̃ capharnauz
qꝛ ibi multa miracula fecit
Cum intrauit eaz offerebãt
ei paraliticũ iacẽtẽ in lecto.
Et rogabant euz vt curaret
ipſũ· qꝛ multos annos erat
infirmus: ꝛ null9 medic9 po
terat ipſũ curare. Dixit autẽ
dñs ad infirmũ: Cõfide fili
mi remittũtur tibi peccata
tua. Tunc ſcribe et phariſei
cogitabãt intra ſe Quis eſt
hic q̃ itromittit ſe dimittere
peccata cũ nemo põt dimit
tere q̃ȝ ſolus deus: Videns
dñs cogitatiões illoꝝ peſſi
morũ· dixit: Quid cogitatis
mala ĩ cordib9 v̄ris. Quid
ẽ facili9 dicere: Remittũt͛ ti
bi pctã tua· an dicere: ſurge
ꝛ ambula. Ut autez ſciatis·
qꝛ fili9 hoĩs habet ptãtez di
mittẽdi hoĩb9 ex ſua diuini
tate· dico tibi paralitice: Sur
ge et vade: ꝛ tolle lectuz tuũ
et vade in domũ tuã. Et ſta
tim ſurrexit. Videntes turbe
timuerũt ꝛ glorificabãt deũ
q̃ dedit talẽ ptãtez hoĩbus ĩ
terra talia opa facere. Ergo q̃
ad thema: Cõfide fili mi: remittunt͛

tibi peccata tua. Unde ſciendũ ꝙ
q̃ttuoꝛ modis debemus eſſe filij dei
vt nob̃ dicat verbũ ꝑallegatũ. Pri
mo patri noſtro debem9 aſſimilari.
Scđo ipſũ diligere. Tertio ei9 cor
rectiones patiẽter ſuſtinere. Quar
to ĩ neceſſitate ad eũ recurrere. Pri
mo dico ꝙ filij dei ſimus: vt nob̃
dicat h̃ v̄bũ: debem9 nr̃o pr̃i aſſimi
lari. Vñ videm9 ꝙ ſi filij carnales
aſſimilant͛ ſuo patri carnali· tũc dili
git eos pl9 q̃ȝ ſi non aſſimilarẽt͛. Ita
certe ẽ de nob̃ ſi imago trinitatis in
q̃ fecit nos ſiles ſibi: ĩ nob̃ mũda ſer
uet͛· tũc erim9 ſibi ſiles· vt ptȝ Geñ.
p̊. Faciamus hoĩez ad imaginẽ ꝛ ſi
militudinẽ nr̃am. Cũ eñi anima de
nihilo a deo creatur· trinitas ſtatim
imp̓mit op9 trinitatis in ipſã. Et ſic
de9 ẽ trin9 ĩ pſona: ꝛ vnus ĩ eſſentia.
Ita talis videlȝ aĩa vna in ſubſtan
tia trina ĩ potẽtia. Nã pat͛ potẽtiã
imp̓mit· ut potent͛ ſi vult põt reſiſtẽ
oĩbus impugnãtijs diabolice frau
dis· ꝛ hui9 mũdi· ꝛ carnalib9 ↄcupi
ſcẽtijs. Et fili9 imp̓mit ſapiẽtiã· qꝛ ẽ
ſapientia patris q̃ aĩa poſſit diſcer
nere inter bonũ ꝛ malũ: bonũ appe
tẽdo· malum vero vitãdo. Et ſpiri
tusſanct9 imp̓mit ĩ eã ĩtellectũ q̃ poſ
cit ſemp bonũ· et pficere d̓ virtute ĩ
virtutẽ· ꝛ poſcit creſcere ĩ viꝝ pfectũ
ĩ ſpiritualib9. Hui9 legim9 figuram
Geñ. xl. pincerna pharaonis vidit
vitẽ vnã· ꝛ in ea tres ramos et vuas
pducẽtes ac mittẽtes· q̃s vuas acce
pit et expreſſit vinũ inde ĩ calicem et
dedit regi: ꝛ rex acceptauit gratãter
ꝛ reſtituit eũ in gradũ p̓ſtinum. Ita
moraliter· pincerna pharaõis ſedẽs
ĩ carcere: ẽ aĩa ſedẽs ĩ corpe· vt dicit

apl's Ro. vij. Quis me liberabit d̃
carcere morꝗ hu⁹? Illa aũt hʒ tres
potẽtias. videlʒ memoriã. volũtatẽ.
et intellectuʒ. Debet ğ accipere tres
vuas d̃ illis trib⁹ ramis. q̄ ſũt. cõtri-
tio. ꝯfeſſio. ⁊ ſatiſfactio. et exp̃mere
vinũ ꝯtritiõis ĩ calicez cordis. Vñ
pſ̃. Potaſti nos vino cõpũctiõis.
Et ꝓſtare regi altiſſimo. et ğtãter ac-
ceptat tanq̃ꝫ pat̃ clemẽtiſſim⁹. ⁊ reſti-
tuet nos in gradũ p̃ſtimũ. Et ſicĩ ill'
trib⁹ potẽtijs. videlicʒ memoria. vo-
lũtate et intellectu aſſimilamur ſibi.
ſi bene has potẽtias regim⁹: tũc nos
magꝭ diligit ſicĩ pat̃ filiũʒ q̇ ſibi aſſi-
milat̃. Scd̃o dico q̇ filij ſum⁹ dei
ſi dicat ad nos: Fili remittunt̃ tibi
peccata tua. Neceſſe eſt vt ſibi grãs
ꝓ beneficijs nob̃ collatis referamus.
Vñ dicit Bern. Ingratitudo ẽ vẽ-
tus exiccans omnẽ fontẽ grẽ et mĩe.
Nã videm⁹ q̇ fili⁹ hʒ vitã corꝑalit̃
a p̃re. ideo ipſum naturaliter diligit
tanq̃ꝫ creat⁹ ab ipſo. ⁊ ſpũaliter ſum⁹
ꝑ filium dei creati. ideo merito chri-
ſtũ diligim⁹. Unde Joh̃ Apoc. p̃.
Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a pecca-
tis nr̃is ĩ ſãguine ſuo. Itẽ ad Eph.
v. Sicut filij chariſſimi ambulãte ĩ
dilectiõe in qua chriſt⁹ nos dilexit.
Quia nulli creaturę tãtã dilectiõez
oſtendit: ſicĩ generi hũano. Nã crea-
turas ſuꝑiores nõ redemit. ſ; tantũ
hoĩez. Et ipſas ſuꝑiores creaturas
ad hoĩuʒ cuſtodiã ꝯſtituit. Unde
pſ̃. Angelis ſuis mãdauit de te: vt
cuſtodiãt te ĩ oĩb⁹ vijs tuis. Itẽ infe-
riores creaturas ad ſuiẽdũ ordina-
uit. vt patʒ de ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis et
d̃ terra q̄ nob̃ ſeruiũt cũ fructib⁹ di-
uerſis. ⁊ d̃ mari. ⁊ de aq̇s. q̄ nob̃ ſer-
uiũt cũ piſcib⁹. Vñ pſ̃. Oĩa ſubie-
ciſti ſ; pedib⁹ ei⁹. oues ⁊c. volucres
celi. ⁊ piſces maris ⁊c. Ideo ipſũ ve-
raciter debem⁹ diligẽ: ſicut fili⁹ p̃reʒ:
vt dicat tibi verbũ thematꝭ: Fili mi
remittũt̃ tibi pctã tua: Tunc debes
p̃mo oẽm rem ꝓpt̃ ipſũ quãtũcunq̃ꝫ
dilectã poſtponẽ. ⁊ ipſũ dilectiõi tuę
ꝓponere. Quia ipſe ꝓpter te poſtpo-
ſuit oĩa trãſitoria. Iteʒ debes ꝓpter
ipſũ ꝓpriã volũtatẽ abnegare. Et h̃
tria ait dñs petro. Petre diligꝭ me.
rñdit petr⁹: Dñe tu ſcis q̇ amo te.
dixit iteꝝ ⁊ t̃tio petre amas me. Tũc
tacuit ad tp̃s modicum. cogitando
quõ te ita replicãdo ter interrogat.
Amas me. ⁊ rñdens petr⁹: t̃tio dixit
Tu ſcis dñe q̇ amo te. Hic oritur
q̄ſtio: Quare ſic trib⁹ vicib⁹ interro-
gauit. Rñdetur: Iterrogauit p̃mo
petre amas me. vt ꝓpt̃ me oẽs crea-
turas dimittas hui⁹ mundi ⁊ ſeq̄re
me. Scd̃o petre amas me. vt ꝓpter
meã dilectionẽ inimicũ diligas. qd̃
ẽ ſignũ maximę ꝑfectionis. Tertio
petre amas me: ꝓpt̃ meã ꝓpriaʒ vo-
lũtatẽ. ⁊ teipſũ relinq̇s ꝓpt̃ dilectio-
nẽ dei. Relinq̇t ſeipſũ q̇ naturalit̃ ẽ
ſuꝑbus ⁊ fac̃ ſe humilẽ. ⁊ q̇ natura-
liter ẽ luxurioſus: ⁊ facit ſe caſtũ. Et
q̇ naturalit̃ ẽ auar⁹. ⁊ facit ſe miſeri-
cordẽ. ⁊ ſic ptʒ ſcd̃m. Tertio dico
q̇ debem⁹ eſſe fili dei vt nob̃ valeat
dicẽ: Fili remittũt̃ tibi pctã tua. ei⁹
correctiões patiẽter ſuſtinẽ. Vñ vi-
dem⁹ q̇ filij boni ſuſtinẽt v̱ba dura
parẽtũ ⁊ v̱bera dura. nec cĩo ꝯturbã-
tur. Vñ dr̃ Prou. xiij. Qui diligit
filiũ augmẽtat v̱gã. Ita ⁊ nos de-
bem⁹ correctiões duras q̄s immittit
ꝑ infirmitatẽ corꝑis. ⁊ priuationem

rerũ tꝑaliũ. Vñ dicͭ Aug⁹. Chriſt⁹ obediuit vt nos obedire docẽt· chriſtus ſuſtinuit vt nos docẽt ſuſtinẽ. Suſtineamus ergͦ celeſtis pr̃is nr̃i flagellationez. Vñ Prou̾. iij. Fili mi diſciplinaz pr̃is tui ne abijcias· ⁊ ne deficias cũ ab eo corrigeris. Quem de⁹ diligit corrigit ẜ vt exaltet ĩ futo. Exẽplũ habem⁹ ĩ pr̃e naturali· q̇ ſi hʒ filiũ quẽ tenerrime diligit ⁊ viderit ipſũ peccare corrigit ipſũ ne mal⁹ malũ ſeqͭ. Vt ptʒ ĩ figura cuiuſdã romani. Qui habuit filiũ quẽ dilexit· noĩe lucreci⁹· ⁊ dimiſit ſibi omnẽ volũtatẽ· nec correxit· tãdẽ furabatͬ ⁊ app̄hẽdebatͬ· ⁊ cũ ad ſuſpendẽdũ duceretͬ petiuit vt pr̃i ſuo vnũ ṽbuʒ poſſet loq̇. Et tãdẽ pr̃ fuit vocatus ad filiũ Et fili⁹ dixit: Dilecte pr̃· da m̄ oſculũ an̄q̄ moriar. Et cũ pr̃ voluit oſculari filiũ· fili⁹ voluit app̄hẽdere naſũ pr̃is et mordere. Dixit ad pr̃ez: Patͬ ſi me dilexiſſes naturalẽ filiũ· ĩ iuuẽtute mea bñ correxiſſes· ſʒ ex q̇ me nõ correxiſti· et voluntatem meã dimiſiſti· ſũ ↄfuſio tua: ⁊ oĩum amicoꝝ meoꝝ· ⁊ mortẽ turpiſſimam me oportet ſuſtinẽ. Ne ergͦ ſim⁹ ↄfuſio oĩuʒ amicoꝝ nr̃oꝝ ĩ die iudicij· vult nos ẜ de⁹ vt patͬ miſericors corripere ꝑ adũſitates vt valeat nos in die iudicij exaltare dicens: Venite filij bñdicti pr̃is mei ꝑcipite regnuʒ. Et ſic ptʒ tertiũ. Quarto dico: Qui vult eſſe fili⁹ dei dilect⁹· vt ſibi valeat dicẽ: Fili mi remittũtur tibi pctã tua: debet ĩ neceſſitate ad euʒ tanq̄ ad pr̃ez recurrẽ ſuũ auxiliũ ĩuocare. Vñ videm⁹ ꝙ fili⁹ lʒ offendit pr̃em ſuũ naturalẽ cũ ſit ĩ neceſſitate recurrit ad pr̃ez· vt ptʒ ĩ antiq̄ lege ⁊ noua. In antiq̄ legim⁹ ꝺ abſalon q̇ offẽdit pr̃ez ſuũ dauid· et tñ cũ pr̃ filiũ in neceſſitate vidit· ⁊ audiuit filiũ ex relatione trib⁹ lãceis trãſfixũ a ioab ait: Quis m̄ det vt moriar ꝓ te fili mi abſalõ. ij. Reg. xviij. Ita ⁊ nos q̄uis deũ offẽdim⁹ debem⁹ tñ ĩ oĩ tribulatiõe ſuũ auxiliũ inuocare. Vñ p̄s. Ad dñm cuʒ tribularer clamaui ⁊c. Itẽ ptʒ ĩ noua lege Luc. xv. ꝺ filio ꝓdigo q̇ ↄſũpſit oẽʒ ſubſtãtiaʒ ⁊ pr̃imoniũ ĩutilitͬ· tãdẽ venit ĩ tãtam miſeriã vt cuꝑet ſaturari de ſiliquis q̄s porci mãducabãt· ⁊ nemo illi dabat. Et dixit: Vadã ad pr̃ez meũ ⁊ dicã ei: Patͬ peccaui· fac me ſicͭ vnũ ꝺ mercẽnarijs tuis. Et m̃ia mot⁹ pr̃ ſuꝑ filiũ· ⁊ dedit ei tria dona· primo dedit ei p̀mã ſtolã· p̀mũ anulũ ĩ manu ⁊ calciamẽta ĩ pedib⁹· ⁊ fecit ↄuiuiũ. Ita pr̃ nr̃ celeſtis quẽ mltũ offẽdim⁹ malis cogitatiõib⁹· malͥ ṽbis· malͥ opib⁹· tñ in nccitate ⁊ anguſtia nr̃a ĩ qb⁹ ſum⁹ ꝑ pctã poſſumus ad pr̃ez recurrẽ ⁊ dicẽ: O pr̃ q̇ es ĩ celis peccaui corã te: non ſũ dign⁹ vocari fili⁹ tu⁹· ſʒ me ad tuam m̃iaʒ recipe· ⁊ fac me ſicͭ vnũ ꝺ famulͥ tuis. Modo vidẽs pr̃ celeſtis dat nob p̀mã ſtolaʒ id ẽ· gr̃aʒ quam amiſimus· dat nob anulũ· i· charitatẽ· calciamẽta in pedib⁹· i· bonas affectiões· ⁊ fac nob cõuiuium pane celeſti nos reficiẽs. Et dat nob ṽbũ themaq̄ ſ̄allegatum: Cõfide fili remittũtͬ tibi pctã tua.

Dominica. xx. Sermo. lxi.

Loquebatͬ ieſus p̀ncipib⁹ ſacerdotũ

phariſeis ꝛ diſcipulis ſuis. Matth. xxij. Nota iſte rex multū ab hoīb9 laudat᷑ q̇ nō ſolū īuitat ꝯbia hoīes ad curiā ſuā. ſ etiaꝫ mittit vbiqꝫ locoꝝ nūcios vocādo ad curiā ſuaꝫ. ꝛ illā eis aperit oīb9 ad ītrādū libere. ꝛ vias facit pacificas. vt nullus q̇ ꝑtinet ad regē: ꝑt ſibi viā īpedire. Ita fec̄ ſalomō rex ſapiētiſſim9 ī antiq̄ lege ferēs ſceptꝝ: Ordinauit duodecī ſapiētiſſimos toti9 regni ſuꝑ ꝓuiſiōe de vijs regalib9: vt vnuſq̄ſqꝫ poſſet pacifice ire ad curiā ſuā. Ita ſpūalit᷑ fec̄ dn̄s nr̄ chriſt9 tenēs ſceptꝝ noue legis miē ꝛ grē. vt dr̄ Apoc. xix. Ipſe ē rex regū ꝛ dn̄s dn̄antiū. Merito laudād9 ſuꝑ oēs gētes ꝛ reges. Quia ipſe nō ſolū īuitat. imo curiā celeſtia regni aperit. vias fac̄ planas ſupplicat. cōpellit. et donat munera diuſa. vt ad ipſū veniam9. vt ꝑtꝫ in euāgelio. Loq̄bat᷑ ieſus ꝓncipib9 ſacerdotū. phariſeis. ꝛ diſcipulis ſuis

Imile ē regnū celoꝝ hoī regi q̄ fecit nuptias filio ſuo. et miſit ſeruos ſuos vocare īuitatos ad nuptias. et nolebāt venire Iterū miſit alios ſeruos dicēſ: Dicite īuitatis: ecce prādiū meuꝫ paraui: tauri mei ꝛ altilia. i. volucres. occiſi ſūt ꝛ oīa parata. Illi aūt neglexerūt ꝛ abierūt. ali9 ī villā ſuā ali9 ad negociationem ſuā. Reliq̄ vero tenuerūt ſeruos eius: ꝛ cōtumelijs affectos occiderūt. Rex aūt cū audiſſet irat9 ē. Et miſſis exercitibus ſuis ꝑdidit homicidas illos. et ciuitates eoꝝ ſuccēdit. Et tunc ait ſeruis ſuis: Nuptie q̄dē parate ſūt. ſꝫ q̄ fuerūt īuitati nō fuerunt digni. Ite ergo ad exit9 viaruꝫ et quoſcunqꝫ īueneritis vocate ad nuptias. Et egreſſi ſerui cōgregauerūt omnes quos īuenerūt bonos ꝛ malos. et īplete ſūt nuptie diſcūbētium. Intrauit aūt rex vt videret diſcūbentes. ꝛ vidit ibi hoīem nō veſtitū veſte nuptiali. ꝛ ait illi: Amice quō huc ītraſti nō habēs veſtem nuptialē? At ille obmutuit. Tūc rex dixit miniſtris: Ligatis manib9 ꝛ pedibus ei9 mittite eū ī tenebras exteriores. ibi erit fletus et ſtridor dentiū. Multi ſūt vocati: pauci vero electi. Et ſic ꝑtꝫ euāgeliū. Iſte rex q̇ fecit ꝯuiuiū filio ſuo. ē de9 pr̄. q̇ ꝓparauit nob̄ cōuiuiū eterne vite. Et miſit nūcios. primos ſcꝫ ſāctos patriarchas vocarē hoīeꝫ ad celeſte ꝯuiuiū: ſ nolebant venire. Scd̄o miſit alios nuncios. videlicꝫ ſāctos ꝓphetas ꝛ aplos. illos apprehēderūt iudei. ꝛ occiderūt. et alij neglexerūt venire. vn9 ꝑ auariciā. ali9 ꝑ luxuriā. ali9 ꝑ ſuꝑbiam. Igit᷑ rex miſit ꝓncipes. videlꝫ Titū ꝛ Veſpaſianū. q̇ obſederūt hierl̄m p9 aſcēſionē dn̄i. xl. annoꝝ. et duoꝝ ānoꝝ decurſis. ꝛ occiderūt d̄ iudeis vſqꝫ ad. x. cētū milia. vt īuenit᷑ ī iudaico libro. Et vēdiderūt nonagīta milia. ſemꝑ. xxx. iudeos ꝓ vno denario. ꝛ ſic ꝑdidit homicidas illos peſſimos. Et tandem miſit ſuos aplos ad exitus viaꝝ. Et omni die mittit

ꝑdicatores modernos vt hoīes ad
ꝯuiuiū chriſti vocēt. Et tādē in die
iudicij mittet āgelos cū tuba vocare
ad nuptias. Videt ibi hoīez ñ veſti
tū veſte nuptiali .i. peccatorem peſſi-
mū q̇ veſtē ꝗ ſibi ī baptiſmo ē cōmiſ
ſa nō habet q̄ ꝑſbyter veſtit puerū
dicēs: Accipe veſtē candidā z īma
culatā quā pferas ān tribunal chri
ſti. Et illā hō maculat diuſio pecca
tis. Cū eni dñs videt illū ad iudici-
um dic̄: Vbi ē veſtis tua nuptialis
Et ille tacet qꝛ ſcit ſe reū. Tunc ait
miſtrī. Proijcite cū ī tenebras exteri
ores ibi erit flet⁹ z ſtridor dētiū. Et
h̄ v̄ba ꝯcludit dñs: Multi ſūt vo-
cati pauci vero electi quo ad multi-
tudinem hoīuz. Quia multi ſūt pa-
gani· iudei· z mali chriſtiani q̇ eijciū
tur ad tenebras exteriores. Ergo q̊
ad thema: Loquebat̄ ieſus principi
bus· phariſeis· ſacerdotibus· z diſci
pulis. Loq̄bat̄ dñs q̄ttuor gene-
ribus hoīuz. Primo ignorātibꝫ vt
beniuol⁹ inſtructor. Scdo orantibꝫ
vt dilectus ꝯſolator. Tertio pēnitē
tibus: vt fidelis recōciliator. Quar
to induratis peccatoribꝫ vt terribi-
lis vindicator. Primo dico ꝙ do-
minus loquitur ignorātibꝫ vt beni-
uolus informator informās eos· vt
tūc ſecure poſſint ſtare· et veſtimen-
tis virtutū ſe ornare: vt cuz ipſo ad
ꝯuiuiū eternū valeant intrare. Vñ
Eſa. xlviij Ego dñs docēs te vtilia
Loquebatur īterdū docēs iuſticiā.
Vñ dī Matth. v. Amē amē dico
vob: niſi abūdauerit iuſticia veſtra
pluſq̄ȝ ſcribarū et phariſeorū nō ītra-
bitis in regnū celorū. Et ille iuſticia
ſue doctrine tenet q̇ dat deo ſuū ius

et ꝓxīo ſuū: z ſibi ſuū ius. Itē aliqñ
loq̄bat̄ docēs miām. Vñ Luc. vj.
Eſtote miſericordes· ſic̄ pr̄ veſter ce
leſtis miſericors ē q̇ ſolē ſuū fac̄ oriri
ſup bonos z malos. Itē loq̄bat̄ do
cēs patiētiā. Luc. xxi. In patiētia
vr̄a poſſidebitꝭ aīas vr̄as Et qꝛ h̄ lo
cut⁹ ſū vob· qꝛ pſeq̄mini de ciuitate
ī ciuitatē: z cū venerit talis hora re-
miniſcamini· qꝛ ego dixi vob. Itez
loq̄bat̄ docēs charitatē: Vñ Ioh.
xv. Hoc ē p̄ceptū meuz: vt diligatꝭ
īuicē· ſic̄ dilexi vos. Multi eni ſunt
q̇ diligūt ſe īuicē. ſ; non ſic̄ chriſt⁹ di
lexit nos. Ipſe dilexit nos· ſed ꝓpter
nos peccare noluit. Et qꝛ dilectio ē
veſtis aīe. Nā ſic̄ veſtis tegit turpi-
tudinē corpis: ita dilectio tegit pec-
catū· z oīo delet vt ñ appareat nud⁹
corā deo electꝭ z āgelis. Vñ Prou.
x. Charitas operit multitudinem
pctōꝝ. Itē charitas aſſimilat̄ veſti·
qꝛ ſicut veſtes pulcre reddūt hoīem
amicabilez z pulcrum· ita charitas
aīaz. Vñ ps. de aīa habente hanc
veſtē. Aſtitit regina ī veſtitu deau-
rato circūdata varietate. Itē ſic̄ ve-
ſtis ꝓtegit corpus a multis incōmo-
dis. Ita charitas defendit aīam in
oībꝫ ſuis neceſſitatibꝫ. Vñ .j. Coꝝ.
xiij. Charitas oīa ſuffert· oīa ſperat
Qui igit̄ cuſtodit hāc veſtē mūdam
pōt dici beat⁹. Vñ Apoc. xvj. Be
atus qui cuſtodit veſtimēta ſua ne
nudus ambulet. Ideo dñs loq̄bat̄
docēs iuſticiā· patiētiā· miāz· z cha-
ritatē· ꝗ ornāt aīaz quaſi veſtimēta
pulcra corp⁹. Ne dicat: Amice quō
huc ītraſti: nō habēs veſtē nuptia-
lem. Scdo dico ꝙ dñs loq̄t̄ orā-
tibus vt dulci ꝯſolator. Vñ ait aīa

deuota Canẗ. v. Aīa mea liq̄facta
eſt. vt dilect⁹ me⁹ locut⁹ ē mihi. Sꝫ
nulla aīa pōt audire talē locutionē
niſi ab oībꝫ mūdanis fuerit ſepata.
ꝛ in ꝯtēplatione leuata. Jdeo dicit̃
Oſee. ij. Ducā eā ꝑ ſolitudinem. id
ē. i. vitā ſolitariam. et ibi loquar ad
coꝛ ei⁹. Jn ſolitudie hō pōt deuote
oꝛare. ꝛ loq̇ cū deo. ꝛ de⁹ cū eo Jdeo
ſācti viri tā antiq̄ leg̃ q̄ꝫ noue legis
q̄rebāt ſolitudīes. vt patꝫ d̃ moyſe
Exo. iij. Qdiu fuit in egypto dñs
non loq̄bat̃ ei. ſꝫ dū minabat gregē
ouiuꝫ ī iteriora deſti ibi loq̄bat̃ ſibi
dñs: Moyſes moyſes. At ille: dñe
quid iubes? Ait dñs ad eū: Uade
et dic pharaoni vt dimittat popu-
lū meū. qꝛ clamat ad me. ꝛ ego eruā
eos in manu potēti. Et hec nō loq̄-
batur dñs in egypto ſed in deſerto
Jtē patet de ſaul. j. Reg. ix. Qdiu
fuit cuꝫ pr̄e ꝛ matre ꝛ fr̄ibꝫ in patria
ſua nō fuit vnct⁹ ī regeꝫ. ſed qñ ſaul
fuit ī deſerto q̄rendo aſinas patris
ſui. tunc loq̄bat̃ dñs ſamueli. vt vn-
geret ſaul ī regē. Et locut⁹ ē ei dicēs
Modo īſiliet ī te ſpūs dñi. ꝛ muta-
beris in virū aliū. Et hec facta ſūt ī
deſerto. Jtē ptꝫ. iij. Reg. xix. d̃ he-
lia qui ambulabat ꝑ deſertū q̄dra-
gīta dicbꝫ ad mōtē oꝛeb. et ibi loq̄-
batur dñs cuꝫ eo ſic hō hoī. Jtē ptꝫ
de ſanctis noue legis. videlꝫ Johe
baptiſta q̇ meruit audire. vidē. ꝛ lo
qui cū dño ī deſerto. ꝛ ſpūm ſanctuꝫ
qñ ſuꝑ ripaꝫ ſtabat iordanis. Jteꝫ
beat⁹ antoni⁹ qñ dñs ſtabat in aere
ꝛ vidit eum in deſerto: Beatus an-
tonius dixit: O domine vbi iaꝫ fu-
iſti? Dixit domin⁹ ad eum: Antoni
ego erā apud te. ſꝫ volui ꝓbare pati

entiā tuaꝫ. Jdeo ad deſertū deuote
oꝛādo et ſolitarie viuēdo. vadam⁹
vt dñs loquat̃ nob̄ et īuitet nos ad
ſuū etnū ꝯuiuiū. Tertio dico dñs
loquet̃ vere penitētibꝫ ſic fidel̃ paci-
ficatoꝛ. Uñ dr̃ ad Eph̄. ij. Uenit
dñs loq̇ paceꝫ his qui ꝓpe ꝛ loq̇ pa-
cem his qui lōge. Naꝫ locut⁹ ē pacē
his q̇ lōge. i. peccatoꝛibꝫ. ſꝫ noluerūt
penitētiaꝫ agere: ab his enī lōge eſt
ſal⁹ dei. Uñ p̄s Loq̇t̃ dñs pacē in
ꝑplo ſuo. ſic de illis q̇ agunt penitē-
tiam. Sed d̃ alijs dicit̃: Lōge a pec
catoꝛibꝫ ſalus. Qui autē ꝓpe ſūt. i.
iuſti. his loq̇t̃ dñs pacē. Uñ iuſtus
ait in p̄s. Audiā quid loq̄tur in me
dñs deus me⁹ vt faciā volūtatē ſuā
Loq̇t̃ aūt dñs vere penitētibꝫ tāq̄ꝫ
mediatoꝛ. Unde videm⁹ qñ inimi-
citie ſūt int̃ duos. tūc opoꝛtet ꝙ me-
diatoꝛ int̃ eos loq̄t̃ pacē refoꝛman-
do. Jta eſt int̃ peccatoꝛē et deū diſ-
coꝛdia. Opoꝛtꝫ igit̃ mediatoꝛē loq̇.
Et ſic ex vtriſq̄ꝫ mittit̃ vn⁹ ad refoꝛ
mandū pacē. Jta ex ꝑte dei mittit̃
mīa q̄ chriſt⁹ ē. Uñ p̄s Miſericoꝛ-
dia eius ꝓueniet me Et pctōꝛ mittit
ſuū interlocutoreꝫ. et h̄ dꝫ eē amara
ꝯtritio coꝛdis cū ꝯfeſſiōe lachꝛyma-
rū. Tūc iſti duo. ſcꝫ mīa dei. ꝛ ꝯtri-
tio. faciūt pacē. Qd̃ ptꝫ in rege eçe-
chia Eſa. xxxviij. Egrotauit eçechi
as vſq̄ꝫ ad moꝛtē. Et dñs locut⁹ eſt
ad Eſaiā. ꝛ ait: Uade dic regi opoꝛ
tet eū moꝛi. qꝛ me offēdit. Qd̃ audi-
uit rex. fleuit fletu magno. Et ſtatī
miſit de⁹ mīaꝫ. ꝛ rex pnīaꝫ fec̃ Et iſti
duo fecerūt pacē. Et ſtatim pace fa
cta dñs locut⁹ ē: Addā tibi. xv. an-
nos vite tue. ꝛ gauiſus ē rex. Et lo-
quebat̃ dñs ita marie magdalene.

Dimiſſa ſunt tibi pctā tua. vade in pace. Et ſic patꝫ tciū ꝙ dn̄s loqbat' pn̄itētibꝫ. vt pacificator. vt poſſit ī iudicio ad ſuū ꝯuiuiū ītroducere. vt larg⁹ remunerator. Quarto dico ꝙ dn̄s loquet' induratis peccatoribꝫ vt terribilis vindicator. Vn̄ dicit dn̄s Eſa. xlij. Tacui ꝛ ſemꝑ ſilui patiens ꝛ parcens. Naꝫ de multis peccatoribꝫ tacet de⁹ ad multos annos ꝙ nō vindicat. et ſup h̄ grande peccant: tanto durius cū venerit flagellat et cruciat ꝙ̄ diu peccatorem expectat. et multotiēs occulte ſibi loquit' ꝑ inſpirationē diuinā. dimitte pctā tua: qm̄ tp̄s ē. Vn̄ dauid. Audiaꝫ q̄d loquat' in de⁹ me⁹. Sꝫ peccator ſemꝑ auertit aurē ꝛ obſtruit. q̄ſi ſerpens ſurdus q̄ non exaudit vocem incantantiū. Et loqt' omni die ꝑ os ꝑdicātiū verbū dei. nūc arguendo. nūc ſupplicādo. nūc minando. h̄ peccator facit ſe ſurdū. Tn̄ tādē oportet audire loquētem ī die iudicij q̄ſi terribilē iudicē cū dicat: Ite maledicti ī ignē eternū. De hac terribili locutiōe dicit Joh. Apoc. i. figuram Vidi ī medio ſeptem candelabroꝝ hoīeꝫ ſilēꝫ filio hoīs habētē gladiū ex vtraqꝫ ꝑte acutū. de ore eius ꝓcedentem. ꝛ vox ei⁹ ſicut vox aquarū multaꝝ. et ſicut vox tonitrui magni Iſte eſt chriſt⁹ q̄ ī die iudicij apparebit īter cādelabra aurea q̄ ſūt ſepteꝫ turbe angeloꝝ ſeu ſanctoꝝ electorū. ſcꝫ patriarche. ꝓphete. angeli. apl̄i. martyres. confeſſores. virgines. et ex ore eius ꝓcedet gladi⁹ acutus: id ē. ſentētiā ꝓfert dānationis. loquens terribilit': Ite maledicti ꝛc. Et illa vox ē damnatis ita terribilis velut vox tonitrui. Et nūc peccator obmuteſcit. Et dicet chriſt⁹: Quō tu peccator huc ītraſti nō habēs veſtē nuptialē ꝛc. ꝓijcite eū ī tenebras exteriores. Ergo ad thema: Loquebatur ibi ꝑncipibꝫ phariſeis. ſacerdotibꝫ. apl̄is. et iudeis. Ita quotidie loqt' deuote orātibꝫ. ignorātibꝫ. pn̄itentibꝫ. ꝛ induratis.

Dominica. xij. Sermo. lxiij.

Vade fili⁹ tu⁹ viuit. Joh. iiij. Nota ꝙ nulla res melior ē ī omni mundo ꝙ̄ gr̄a diuina. h̄ q̄ ad aīaꝫ: ꝛ nulla res melior q̄ ad corp⁹ ꝙ̄ ſanitas. Nam gr̄a diuina facit hoīeꝫ ſocium angeloꝝ. fratrē chriſti: ꝛ filioꝝ diſcipuloꝝ: vt patꝫ in euangelio Marci. iij. Qn̄ chriſt⁹ ſtetit ī ſynagoga iudeorū docēs eos. venit vn⁹ eoꝝ ad eū dicēs: Frēs tui ꝛ mr̄ tua foris ſtāt q̄rētes tibi loq. Rn̄dit ieſus. Qui facit volūtatē pr̄is mei. ipſe ē frater. ſoror ꝛ mr̄. Ergo nihil vtili⁹ q̄ ad aīaꝫ ꝙ̄ gr̄a chriſti. Et ḡ ſācti magꝰ optauerūt mori vita naturali: ꝙ̄ amittere grām diuinā. Sed q̄ ad corp⁹ nihil vtili⁹ ꝙ̄ ſanitas. Vn̄ poeta. Diues hꝫ numū. h̄ nō hꝫ ipſū. videlꝫ q̄ ad ſanitatē. Quid valeret hoī oīs theſaur⁹ mūdi qn̄ ſemꝑ eſſet infirmus? Ideo hō exiſtēs extra gratiā dei et ſemꝑ infirm⁹. eſſet redarguendus ſi poſſet hr̄e ꝑium regē qui poſſet ſibi dare gratiaꝫ. et poſſet hr̄e expertum medicū q̄ poſſet ſibi dare ſanitateꝫ: et illū viſitaret. aut ꝑ ſe. aut ꝑ aliū.

A A 4

Ideo dicit p̄s. Multiplicaſti infir-
mitates eoꝝ. ⁊ poſtea accelerauerūt
Et h̄ cognoſcens iſte regulus: ideo
chriſtū viſitauit ⁊ p ḡtia et ſanitate
filij. humiliter chriſtuz exorauit. Et
chriſtus reſpōdit verbū ꝑallegatū
Vade fili⁹ tu⁹ viuit: vt ptz i euāge-
lio hodierno qḋ ſequit̄.

Rat q̄daz regul⁹ cui⁹ fi
lius infirmabatur i ca-
pharnauz q̄ erat ciuitas i q̄
chriſtus multa miracula fa-
ciebat. Hic cum audierat ꝙ
Jeſus veniret a iudea in ga
lileā abijt ad eū dicēs et ro-
gauit: O. dn̄e deſcende et ſa
na filiū meum. Incipiebat
eni mori. Dixit Jeſus ad eū
Niſi ſigna videritis nō cre-
ditis. Dicit ad euz regulus
Dn̄e deſcēde priuſq̄ʒ mori-
atur fili⁹ meus. Dixit ad euz
dn̄s: Uade fili⁹ tuus viuit.
Credidit regulus ſermoni
dn̄i queʒ dixit ei: Uade fili⁹
tu⁹ viuit. Et obſeruauit ho-
ram illā in corde ſuo et iuit.
Jā aūt eo appropinquāte
ciuitati capharnauz a qua
exiuit. occurrerūt ei ſerui ei⁹
dicētes ꝙ fili⁹ ei⁹ viueret. In
terrogauit ab eis horam in
qua meli⁹ habuerat. Et di-
xerunt ei: Heri quaſi hora
ſeptima reliquit euz febris
⁊ reuixit. Cogitauit ergo pa
ter. q2 hec eſt hora in qua di
xit ei Jeſus: vade filius tu-
us viuit. et credidit ipſe et
domus eius tota. Et ſic patet
euangelium. Reſumendo thema:

Vade filius tuus viuit. Nota q̄
duplex ē vita. Vna ē vita natura-
lis. Scḋa culpe. Tertia grē. Quar
ta eſt glorie. Prima ē vita natu-
re. de qua di͂ Gen̄. p̊. Creauit deus
hoīem de limo terre ⁊ ſpirauit in eo
ſpiraculum vite. Hec vita ē valde
breuis. Vn̄ Job. xiiij. Homo nat⁹
de muliere breui viuēs tp̄e repletur
multis miſerijs. Nā diuerſe ſūt mi-
ſerie in hoīe vt paupertas. ꝑſecutio.
nuditas. frigiditas. infirmitas. Vn̄
p̄s. Multiplicate ſunt infirmitates
eoꝝ. Hec vita ſemꝑ ē in tēptationi-
bus. Nūc temptat̄ hō in hac vita a
mūdo. a ꝓpria carne. ꝑ auariciam. ꝑ
luxuriā. ꝑ ſupbiā. a diabolo. Jō di͂
Job. vij Militia ē vita hoīs ſuper
terraʒ. Hec vita diu nō pōt durare. ſ;
ſicut roſa cito areſcit. ⁊ aceru⁹ ſalis cito
euaneſcit. et quaſi lumē a vento ex-
tinguit̄. ⁊ ſicut pomuʒ pulcrū a verme
corrodit̄. ⁊ velut vapor diſpergitur
Unde Job. vij. Quia vēt⁹ ē vita
mea. Hec vita hoīs ſepe abbreuia-
bit̄ ante tp̄s dū peccator nō ſperat:
ꝓpter pctā ſua. Vn̄ de Dathan et
abiron di͂ in p̄s. Apta ē tra ⁊ deglu
tiuit dathan ⁊ abiron an̄ tp̄s. Iteʒ
ptʒ Gen̄. xix. de quinqʒ ciuitatibus
De q̄b; di͂. Pluit dn̄s ſuꝑ ſodo-
mā ⁊ gomorrā ſulphur ⁊ ignē. Iteʒ
vita h̄ miſera pueris ſepe abbreuiat̄
ꝓpter peccata parētū. vt patet ḋ da
uid. ij. Reg. xij. Quia dauid pecca
uit ꝯtra dn̄z. Et ait dn̄s ad dauid:
Puer quē dilig̃ morietur ꝓ te. Et de
filijs ſodomorum qui non peccaue-
runt: ⁊ tamen cum parentibus mor-
tui ſunt. Hec iniq̄ vita miſera. ſepe
abbreuiatur homini propter nimiā

iuſticiã bois. Nam interduȝ homo
eſt in tanto deſiderio vitę ęternę vt
aliquis ſeipſum ſumit de hoc falſo
mũdo. Vñ Sap. iiij. Trãſlatus ē
ante tẽpus ne malicia mutaret aĩaȝ
eius. Qui ſe bñ habet in hac miſera
vita. ĩ virtutib9 exercẽdo. peccatis re-
ſiſtẽdo ad hũc ait dñs: Vade fili9
tuus viuit. Scda vita ē vita cul-
pę de q̃ dicit Apl's ad Roma. viij.
Si ſm carnẽ vixeritis morte morie-
mini. Quis hõ viuit corpe ſi ē ĩ pec-
cato mortali mortu9 eſt in aĩa. Vñ
Apoc. iij. de vita peccatoris in pctõ
mortali exñtis dĩ. Noĩe habes q
viuas ſȝ mortu9 es. q̃ ad aĩaȝ q̃ iã de
putata eſt ad mortẽ ętnã. Hęc vita
peccati mortal' capit occaſionẽ a cõ
cupiſcẽtia oculoꝝ. ita q mors ĩtrat
in cõſciẽtiaȝ ⁊ occidit aĩam. Quod
cõq̃ritur. Hiere. ix. Heu mors ĩtra-
uit p feneſtras nr̃as. Hęc vita pec-
cati mortalis ſępe cauſat' a volupta
te ⁊ crapula. Vñ ſeneca in libro de
morib9. Plures moriũt' crapula q̃ȝ
gladio: Ideo ꝯmonet nos apl's ad
Eph. v. Nolite inebriari vino in q̃
eſt luxuria. Hęc vita peccati mor-
talis ſępe cauſat' vt ſeq̃t' mors ęt'na
ex auaricia. Vñ etiã nihil iniqui9 ē
q̃ȝ amare pecuniaȝ. Hic enĩ q̃ amat
pecuniã: vẽdit aĩam ſuã diabolo et
obligat morte ęt'na eam. Hęc vita
peccati mortalis cauſat' ex inuidia.
Vñ. j. Joh. iij. Qui nõ diligit frẽȝ
ſuũ ſȝ odit. manet ĩ morte. Ideo q̃ h̃
q̃ttuor vitia hȝ ſupdicta. videlȝ cõ
cupiſcẽtiã ocloꝝ. crapulã. auariciã.
⁊ inuidiã. obligat aĩam ſuã poſt hãc
vitã ad ęternã pęnã. Sȝ q̃ viuit in
caſtitate. ĩ abſtinẽtia. ĩ pietate. ĩ cha

ritate. manet ĩ vitã ęternam. Vnde
Sap. v. Juſti aũt in ppetuũ viuẽt.
Et. j. Joh. iij. Nos ſum9 trãſlati d
morte ad vitaȝ. Et ĩ euãgelio dicit
dñs: Vade fili9 tu9. i. aĩa tua viuit
p gr̃aȝ. ⁊ ĩ futuro p gl'iam. Tertia
vita ē vita gr̃ę. De q̃ dicit Job. x.
Vitã ⁊ m̃iam tribuiſti mihi. ⁊ viſi-
tatio gr̃ę tuę cuſtodiuit ſpiritũ meũ
Hac vita gr̃ę viuit hõ q̃n ē ſine pec
cato mortali. Qñ enĩ hõ naſcit' por
tat ſecũ venenuȝ peccati mortal'. ſcȝ
originalis. Sȝ illud expellitur p ba
ptiſmũ. et vita gr̃ę p illi9 virtutẽ in-
fundit' et p fidẽ ꝯſeruat'. Vnde dic̃
dñs ĩ euangelio Joh. xj. Oĩs q̃ vi-
uit ⁊ credit ĩ me. nõ morietur ĩ ęternũ.
Hęc enĩ vita diſponit hoĩeȝ ad vi-
tam ęternã. Vñ Ro. vj. Stipẽdia
peccati mors. gr̃a aũt dei vita ęt'na
Sicut aũt peccatũ mortale inducit
mortẽ ęternã. ita gr̃a dei inducit vi
tã ęternã. Hęc aũt vita gratię diu
erat ĩ pmitiua eccl'ia. ſed mõ ē ſuppe-
ditata ⁊ ꝯculcata. vt dĩ Dan. viij.
Vidi arietẽ ꝯ orientẽ ĩ aere vẽtilã-
tem q̃ habuit duo cornua. vnũ excel
ſius reliquo. Sed venit hirc9 ab oc-
cidẽte q̃ ꝯculcauit arietẽ cuȝ cornib9
ſuis. ⁊ ad nihilũ redegit eũ. Ita ſpi-
ritualiter. aries ouiũ albus fuit vi-
ta gratię q̃ deſiderat ortũ ſolis veri
luminis qui eſt chriſt9. ⁊ diuinã gra-
tiã. habens vnum cornu excelſi9 re-
liquo. id eſt. charitatẽ dei et pximi.
vnuȝ excelſius. q2 charitas dei tenet
pncipatũ. Sed venit hircus fetid9
ab occidente. vbi apparet omne ma-
lum. i. vita fetida ⁊ maculata q̃ iam
regnat in mũdo. vitã gr̃ę et mũdicię
cõculcauit: ita q iam nullũ vitium

apparet qđ olim vitiū dicebatᷣ. Vn̄ poeta. Olim qđ vitiū fuit. h̄ ē modo virtꝰ. Nūc nihil ē vitiū nisi hr̄e nihil Ideo hoī existēti ī vita grē. dic̄ dn̄s Vade filiꝰ tuꝰ viuit. Quarta vi/ ta ē vita ętna. de qua vita dr̄ Joh. xvij. Hec ē vita ętna: vt cognoscāt te solū deū ⁊ quē misisti iesū christū Et hāc vitā cōmēdat aristoteles. ī libro celi ⁊ mūdi. dicēs: Est illic fixa sēpiterna vita ꝗ nō deficit. Sꝫ ista vita n̄ ē sēpiterna: ꝫ trāsitoria. Hec ē vita ętna vbi possumꝰ deū videre facie ad faciē. vbi ē sanitas sine īfir/ mitate. Requies ęterna sine labore. Pax sine timore. Leticia sine erro/ re. Et illa possumꝰ adq̇rere ꝑ tria bo/ na ī hac vita Primo ꝑ boni op̄is exercitationē. vt dr̄ Eccs. vj. Quid hꝫ hō đ oī labore suo nisi vt laboret et ꝑgat post mortē illuc vbi est vita Scđo possumꝰ adq̇rē vitā ętnā ꝑ maloꝝ ī patiētia supportatiōeꝫ. Il le ē certꝰ q̇ h̄ mala ⁊ ꝑūsa sustinet pa tiēter ꝙ pꝰ hāc vitā vadit ad ętnaꝫ vitā. qꝛ deꝰ nō punit bis ī idipsum. Vn̄ Eccl. ij. Sustine modicum ad tp̄s: vt crescat ī nouissimo vita tua. Tertio p̄t adq̇ri vita ętna ꝑ iusti cię exhibitionē. Vn̄ Sap̄. v. Justi aūt in ꝑpetuū viuēt. et apud dn̄m ē merces eoꝝ. Justoꝝ aīę ī manu dei sūt. Beatꝰ iacobꝰ dic̄ ca. p̄. Beatꝰ hō q̇ suffert tēptatiōeꝫ. ⁊ vicit ī hac vita: qm̄ cū ꝓbatꝰ fuerit accipiet co ronā vitę. Dicit ꝗ patiēti bn̄ operā/ ti: Vade filiꝰ tuꝰ viuit. hic ꝑ grām ⁊ ī futuro ꝑ gloriā.

Dominica. xxij. Sermo. lxiij.

Eruꝰ ille rogabat dn̄m. patiētiā habe ī me et oīa reddā tibi. Matth. xviij Vn̄ videmꝰ ꝙ rō naturalᷣ dictat ꝙ vnusq̇sqꝫ faciat ꝓxīo suo: qđ ab eo desiderat. Faciētes ī ꝯriū opponunt se ratiōi. Nā duo p̄cepta fuerūt legꝭ naturę. scꝫ declina a malo et fac bo/ nū. vt ptꝫ ī p̄s. Et duę leges scp̄tę. videlꝫ. Diliges dn̄m deū tuū ex to/ to corde tuo. ⁊ ꝓximū tuū sic teipsū In his duobꝫ vniūsa lex depēdet et ꝓphę. Ita christꝰ lucifer novę legis mię ⁊ grę. voluit duo p̄cepta dare. Vnū negatiuū. aliud affirmatiuū ꝗ īcludūt p̄cepta naturę et scp̄turę. Qđ tibi n̄ vis fieri alteri ne feceris. Sꝫ seruꝰ dn̄i se nō ꝯsiderās p̄cepta naturę trāsgredi. n̄ declinauit a ma lo. ꝫ fec̄ malū. Nō dilexit deū ⁊ ꝓxi/ mū. Nō fec̄ ꝓxīo suo qđ sibi delide rauit fieri: Ideo debitor factꝰ ē dei: Propter h̄ ait ī themate. Seruꝰ ille rogabat dn̄m dicēs: Patiētiā ha/ be in me: ⁊ oīa tibi reddā. Quō h̄ fa ctū sit. habetᷣ in euāgelio qđ seq̇tur.

Jiritiesꝰ discipulᷣ suis parabolaꝫ hāc: Silᷣe ē regnū celoꝝ hoī q̇ voluit ra tionē ponere cū seruis suis Et cū īcepisset rōneꝫ pone/ re. oblatꝰ ē ei vnꝰ q̇ debebat decē milia talēta. Cū aūt nō hr̄et vn̄ redderet: iussit eum venūdari. ⁊ vxorē. ⁊ filios. ⁊ oīa ꝗ habebat. Et ille ꝓci/ dēs rogauit dn̄ꝫ. dicēs: Pa tiētiam habe ī me ⁊ oīa red dā tibi Misertꝰ aūt dn̄s ser/ ui illiꝰ. dimisit ei oē debitū

Ecce quanta miſericordia
dñs dat plura ꝙ̃ ſeruꝰ petit
Petit dilationē et dñs dat
ſolutionē. Egreſſus aũt ſer-
uus ille īuenit vnũ de cōſer
uis ſuis q̇ debebat ei centũ
denarios: ⁊ tenens ſuffoca
bat eũ dicens: Redde quod
debes. Procidēs aũt ſeruꝰ
ille: et rogās eũ dixit: Pati-
entiā habe ī me bone ſocie:
et oīa tibi reddā. Ille autē
noluit: ſed tenēs ſuffocauit
eũ: et miſit eũ ī carcerē quo-
uſq; redderet vniuerſū de-
bitum. Uidētes aũt cōſerui
eius q̄ fiebāt· cōtriſtati ſunt
valde· et venerūt: et nuncia
uerunt dño ſuo oīa q̄ facta
fuerāt. Tūc vocauit eũ dñs
ſuus· et ait illi: Serue neq̄
oē debitũ dimiſi tibi qm̄ ro
gaſti me: Nōne ergo opor-
tuit ⁊ te miſereri cōſerui tui·
ſicut et ego tui miſertꝰ ſum:
Et iratus dñs valde: tradi-
dit eū tortoribus quouſq;
redderet vniuerſa debita.
Sic ⁊ pater meꝰ celeſtis fa-
ciet vobis ſi nō remiſeritis
vnuſquiſq; fratri ſuo d̄ cor-
dibus veſtris· Et ſic ptꝫ pabo-
la. Iſta ergo pabola ē ꝯtra illos q̇
peccāt ꝯtra decem p̄cepta dei omni
die ea frāgēdo. Ideo ſūt debitores
decē miliū talētoꝝ ꝓpter trāſgreſſio-
nē decē p̄ceptoꝝ· et rogēt dñm pro
gr̄a et mīa. Sꝫ ipſi indurati ꝯ ꝓxi-
mū· et nolūt ꝓximo cōpati ī ꝑua re:
ſꝫ ſuffocāt· trucidāt ⁊ ſpoliāt· ⁊ inui-
dioſe iram cōcitāt. Qd̄ vidēs dñs

dicit ad vnū q̄ neq̄: Nōne oportuit
⁊ te dimittē ꝓximo tuo? Sꝫ tu non
vis dimittē ꝓxīo tuo: Ideo ego nō
faciā tibi mīam· ſed volo te tradere
tortoribꝫ· i· diabolis· q̄uſq; reddas
vniūſū debitū· ⁊ ꝯcludā te ī carcerē
eternaꝝ penaꝝ cruciādo eternaliter
Dñs ꝯcludēs dic̄: Patˀ meꝰ celeſtis
faciet vobis ſic. ſi nō dimiſeritꝭ ꝓxi
mis vr̄is oēm īuidiā de cordibꝫ vr̄is
Ergo q̇ ad thema: Seruꝰ ille roga-
bat dñm. Nota ꝙ debemꝰ eē ſerui
dei· q2 dñs circa ſeruos ſuos fac̄ q̄t-
tuor bona. Primo ꝓuidet ī cibarijs
Scd̄o ꝓtegit ī ꝑiculꝭ. Tertio ditat
eos ī bonis. Quarto exaltat eos in
regnis. Primo dico ꝙ dñs huis
ipſū deuote rogātibꝫ ꝓuidet in ciba
rijs ⁊ neceſſarijſ. Uñ videmꝰ ꝙ boni
dñi ſemꝑ ſūt ſolliciti d̄ cibarijs huo-
rū ſuoꝝ. Ita fac̄ dñs· ⁊ h ptꝫ ī antiq̄
lege: Legimꝰ de ꝓpha daniele huo
dei deſtruēte idolū bel q̇ dixit Dan̄
xiiij. Dñs meꝰ adoretˀ ſolꝰ q̇ creauit
celū ⁊ trā· ⁊ oīa q̄ ī eis ſūt· ꝓptˀ h mi-
ſerūt eū pagani ī lacū vbi erāt ſeptē
leones· ⁊ nō dabāt eis cibaria ſeptē
diebus· vt deuorarēt danielē. Sꝫ
daniel orabat ad dñm· cui mlto tꝑe
huiebat ī virtutibꝫ diūſis· ⁊ dñs re-
cordatꝰ hui ſui danielis· et dixit ad
abachuc ꝓphetā qui habuit eſcam
volēs ī campum portare meſſoribꝫ:
Fer prandiū quod habes huo meo
danieli q̇ eſurit in babylone in lacu
leonū. Rn̄dit abachuc. Dñe baby
lonē neſcio· lacum ignoro· q2 diſta-
bat ab illo loco cētū miliaribꝫ. Tūc
angelꝰ dñi apprehendit abachuc in
vertice· ⁊ duxit in babylonem ante
lacū. Et abachuc inclinans ſe ī lacū

clamauit: Daniel ſerue dei, veni
tolle prandiū qd̄ miſit tibi dn̄s de⁹
tu⁹. et ſic habitauit ī lacu ſeptē dies
donec fuerūt pacti. Poſtea extract⁹
fuit d̄ lacu. Ita iſta oñdit dn̄s ſuo
ſuo cibaria ꝑſtādo: vt nos ſibi ſui-
uiamus fideliť ⁊ nō curem⁹. ſ; oēm ſol
licitudinē in eū ꝓijciam⁹. Quia ipſi
ē cura nr̄a ſeu d̄ nob. vt dī .j. Pet.
v. Iſtud idem patz de helia. De q̊
legim⁹ .iij. Reg. xvij. vbi legim⁹ ꝙ
tāta fames erat in terra. ꝙ multi ho
mines moriebāť fame. Et helias ſer
uus dei magnā famē ſuſtinuit ut pe
teret dn̄m ꝓ morte. Et dixit dn̄s ad
eū: Serue me⁹ helias: Vade in ſa-
repta ſidonioꝝ q̊ fuerūt gentiles tu
nō debeo fame perire. ego ꝑcepi mu
lieri viduę: vt te paſcat. Et ſurrexit
helias ſeru⁹ dei. Cū ap̄propinqret
portę ciuitatis. inuenit ibi mulierē
paupculā viduā. de q̄ dn̄s ei dixit:
ꝓpheta dixit ad mulierem. Mulier
q̇d queris. Reſpōdit ei mulier. Col
ligo duo ligna vt faciā mihi et filio
meo tortam: vt comedam⁹ ⁊ moria-
mur. Reſpondit ꝓpheta. Fac mihi
prius quia eſurio nimis. Reſpondit
mulier: Non habeo de farina niſi
quātū pugill⁹ pōt capere et modicū
olei in lechito. Dixit ꝓpheta ſeruus
dei Mulier crede mihi ⁊ fac m̄ vt co
medā. quia dn̄s cui ſeruio miſit me
huc. ⁊ dico tibi de ore dn̄i mei ꝙ nec
de farina. nec d̄ oleo deficiet q̄ꝫtum-
cunqꝫ cibaria ꝑparabis donec dn̄s
mittat pluuiā ſup̄ terrā. Et cibauit
dn̄s ſeruū ſuū ⁊ ancillā ſuā mulierē
iſtā de modico. Itē ſimiliter patz ī
noua lege de paulo p̄mo heremita.
q̇ p̄mo ſeruiuit dn̄o. multos annos
in deſerto: tandē non habuit ad co
medendū. Et dn̄s miſit ei coruum
q̇ omni die cibauit eū ī deſerto. por
tans panē. interdū carnes. Sꝫ heu
diuites huius mūdi habētes omnia
bona peiores ſunt coruis. Coru⁹ pa
ſcebat ſuū dei cū pane ⁊ carnib⁹. et
ipſi ꝑmittūt pueros chriſti fame pe-
rire ī hoc mūdo: ſ; audiēt in die iudi
cij. Qd̄ vni ex minimis meis feciſtis
&c. Ite maledicti &c. Paui vos di
uerſis cibarijs delicioſis: et vos me-
os ſuos paſcē noluiſtis. Et ſic ptz
p̄mo quō domin⁹ ꝓuidet ſeruis ſuis
de cibarijs ſibi ſeruientib: ⁊ ipſū ro
gātib. Ergo q̊ ad thema: Seruus
ille rogabat dn̄m ſuū. Scd̄o dico
ꝙ domin⁹ ꝓtegit ſuos ſeruos ī peri
culis. Vn̄ videmus qn̄ dn̄i vident
ſuos in periculis ſubueniunt eis pro
poſſe ſi ſunt boni dn̄i. Ita facit dn̄s
deus noſter q̇ bon⁹ eſt dn̄s ſup̄ oēs
dominos. nūq̄ꝫ derelinquit ſeruos
ſuos in tribulationib. Vnde dixit
dn̄s per ſapiētē. Eſa. xliij. Seruus
meus es tu. cū ꝑtrāſieris per aquā
ero tecū. ⁊ cum pertranſieris ꝑ ignē
flāma nō vret te. De⁹ aūt ꝙ libera-
uit ſuos ſuos ꝑ aquam. ptz in filijs
iſrl̄ cū ſuiebant dn̄o. ⁊ tranſire debe
bāt ī terrā ꝓmiſſionis. dn̄s aperuit
mare rubrū. vt ſicco pede ꝑtrāſirēt.
nec vllus eoꝝ remāſit. Sꝫ pharao
cū ſuis ſeruis volens dei ſeruos occi
dere. demerſit eos ī mare quaſi plū-
bum in aquis vehemētibus, ⁊ ideo
laudabant ſerui dei dominū ſuum
gratias agētes et cantātes in litore
hūc pſalmū: Cātemus domino glo
rioſe &c. Et ꝙ ſepe ſeruos ſuos libe-
rauit de igne. hoc patz Daniel. iij.

Nabuchodoſor erexit ſtatuā aureā ſup quā ſtabat idolū ꝯuocās oēm populū ad idolū, vt adoraret. ſꝫ tres ſui dei videlꝫ daniel ſydrach ⁊ abdenago dixerūt: Nos nolum⁹ idola adorare. qꝛ ſui dei ſumus qui fecit celū ⁊ terrā. Et irat⁹ miſit eos in caminū ignis. ⁊ dn̄s miſit āgelū ſuū. ⁊ liberauit eos d̓ igne. et cātabāt dn̄o dicētes: Bn̄dict⁹ es de⁹ patꝝ nr̄oꝝ ꝛc. Et hꝫ idē patꝫ de dauid. j. Reg. xvij. Qui cōfidebat i dn̄o ⁊ pugnabat ꝯ vrſū ⁊ leonē i agro. ⁊ ꝯ gigātē et dn̄s erat cū eo: ⁊ liberauit eū: ⁊ cōfortauit: ⁊ vicit. Et dn̄s dixit ad dauid: Quis ē ſic ſeru⁹ me⁹ dauid? Et ſic patꝫ ſcd̓m ꝙ dominus ſeruis ſuis ſubuenit ⁊ ꝓtegit i tribulatiōe. Ergo ⁊ nos i tribulatiōe rogem⁹ eū ut ptꝫ i themate Seru⁹ ille rogabat eū ꝛc. Tertio dico ꝙ dn̄s ſuis ſeruis dat dona eos ditātia q̄ ſunt dona ſpūſſancti oīa dona tꝑalia excellētia. vt d̓r Johel. ij. Sup ſeruos et ancillas meas effūdā de ſpū meo. i. de donis ſeptē ſpūſſancti dabo eis. Dat enī diabol⁹ ſuis ſuis ſeptē mala dona. i. ſeptē pctā mortalia. videlicet ſupbiā. auariciā. luxuriā. inuidiā. gulā. irā. ⁊ accidiā. Sed pius dn̄s ſuis ⁊ ancillis ſuis dat ſeptem dona vtilia ꝯ hꝫ ſeptē dona nociua. Primū ē timor dn̄i ꝯ ſupbiā: vt hō cogitet i corde ꝙ deum timeat et peccata dimittat. Vn̄ Ecc. p̄. Timor dn̄i expellit pctm̄ Itē ibidē Initiū ſapiētie timor dn̄i ⁊ expellit ſupbiā. Scdꝫ donū boni dn̄i ē donū pietatꝭ ꝯ peccatū inuidie. qꝛ pietas charitatiue ꝓximū diligit. ⁊ inuidia ē ꝯ charitatē. ideo charitas expellit inuidiā oēm. Et tꝉis ſuus accipiens a dn̄o charitatē pietatꝭ diligit deū ⁊ ꝓximū. Vn̄. j. Joh. iiij. De⁹ charitas ē. ⁊ qui manet i charitate in deo manet ⁊ de⁹ i eo. Tertiū ē donū ſcientie ꝯ irā. ⁊ mites nō faciunt hoīes iracūdos. Unde dicit dn̄s: Beati mites vos eſtis ſui mei. ⁊ poſſidebitꝭ terrā. Quartū donū: ē donū fortitudinis ꝯ accidiā. Et iō petiuit dauid i p̄s. dicens: Dn̄e ſpū ꝑncipali ꝯfirma me. ſpū fortitudinis ꝯfirma meū cor. vt expellat omnē accidiam Quintū donū. ē donū ꝯſilij ꝯtra auariciā. ita ꝙ hō expellit oēm auariciā a ſe. ⁊ oīa facit a ꝯſilio bono: ⁊ nūq̄ꝫ vadit ad ꝯſilia impioꝝ. Ideo dic̄ dauid: Beat⁹ vir q̄ nō abijt in ꝯſilio īpioꝝ. ⁊ i via pctōꝝ nō ſtetit. ⁊ i cathedra peſtilētie n̄ ſedit. Hoc aūt fac̄ donū ꝯſilij. Sextū ē donū itellect⁹ ꝯ gulā. vt hō viuat i abſtinētia. Nā abſtinētia ē virtus q̄ domat oīa vitia. eleuat mentē ad celeſtia. ⁊ ē ſūma medicina corpis ⁊ aīe. Ideo petiuit dauid i p̄s. dicēs: Da m̄ itellectū ⁊ viuā. Septimū donū ē ſapīe. Iſtud donū valet ꝯ luxuriā. vt hō caſte viuat. qꝛ nō vult dn̄s i ſuo ſuitio hr̄e imūdos ⁊ luxurioſos. Et iō ꝓpheta Ezech ait: viij Eleuauit me de⁹ iter celū ⁊ trā. traꝫ deſpiciēdo: ⁊ celū deſiderādo. Qui ḡ hꝫ ſeptē dona a dn̄o celeſtibꝫ. ē diues i oīb⁹. ideo ptꝫ tertiū. Rogem⁹ ḡ dn̄ꝫ ꝓ donis ſpūſſācti. Quarto ꝙ dn̄s fideles ſuos exaltat i regno ſuo: ⁊ itroducit ad gaudia. Unde Mat. xxv. Euge ſerue bone ⁊ fidel. qꝛ in pauca fuiſti fidelis: ſup multa te ꝯſtituā: intra in gaudiū dn̄i tui.

Ipſi eni͂ ſerui dei ſedebunt ad menſam dn̄i altiſſimi · vt ipſe domin⁹ ait Luc. xxij. Ego diſpono vob ſicut diſpoſuit mihi pater me⁹ regnū · vt edatis ⁊ bibatis ſup mēſam meā in regno meo. O q̄ꝫ diſſimilis retributio ⁊ p̄miū ſeruoꝝ dei · ⁊ ſeruoꝝ diaboli · vt di͂ Eſa. lxv. Ecce dicit dn̄s · ſerui mei comedēt · et vos eſurietis · ſerui mei bibēt : et vos ſitietis · ſerui mei letabūt : ⁊ vos triſtabimini · ſui mei ſūt in pulcritudine : et vos in timore · flagellatiōe : ⁊ ī immundicia · ecce ſerui mei laudabūt p̄ exultatione vocis · et vos clamabitis ī dolore cordis. Unde pōt dici ꝺ ſeruis iſtis qꝺ regina Saba dixit de ſuis Salomonis . iij. Reg. x. Regina Saba dixit de ſeruis Salomonis : qn̄ audiēs gliā ꝫ Salomonis : ⁊ veniēs videre : et ſedēs ī mēſa vidēs regem Salomonē ī tāta glia : oīa bn̄ ordinata . ⁊ ſuos ita veſtitos ī aureis veſtimētis · dixit : Dn̄e beati ſūt ſerui tui. Ita pōt dici ꝺ chriſto dn̄o nr̄o Cū eni͂ audit regina Saba · i · ſācta eccleſia · ꝺ rege Salomone · i · ꝺ chriſto ⁊ de ſeruis ei⁹ · i · angelis ⁊ electis · ⁊ ita viderit ī celo ſicut hic audit p̄dicare · pōt bene dicere · ammirando gliam : Beati ſūt ſui tui dn̄e. Ergo quo ad thema : Seru⁹ ille rogabat dn̄m. Ita nos rogemus : vt nos paſcat ⁊ liberet : vt nob dona tribuat : ⁊ ad gloriam perducat.

Dominica. xxiij. Sermo. lxiiij.

Cui⁹ eſt imago et ſuperſcriptio. Matth. xxij. Nota q̄ p̄ pctm̄ p̄moꝝ parētū · ſcꝫ Ade ⁊ Eue : magn⁹ defect⁹ hūani generi eſt relictus : ita q̄ mali ſemp īuidēt bonis · vt ptꝫ de luciſero q̄ ꝓpter inuidiā in paradiſo decepit gen⁹ humanū : ea de cauſa q̄ hō fuit creat⁹ : vt īpleret et poſſidēt locū ſuū ī celo. Itē ptꝫ de Cayn ⁊ Abel. Gen̄. iiij. Quia abel optimā ouē obtulit deo. Cayn ꝯo viliſſimā. Dn̄s reſpexit ad munera Abel et non ad Cayn · et iō inuidit frī ſuo · ⁊ occidit eū. Itē ptꝫ de Ioſeph q̄ fuit iuſt⁹ : ⁊ accuſauit fratres ꝺ crimine peſſimo Gen̄. xxxvij. iō oderant eū : nec poterāt ei q̄cq̄ꝫ pacifice loqui. Itē ptꝫ de Saul et Dauid eo q̄ Dauid occidit Goliā gigantē fortiſſimū · ⁊ liberauit ꝑplm dei. Ideo ꝑplus laudabat eū pl⁹ q̄ꝫ Saul cantātes : Saul pcuſſit mille · ⁊ Dauid decē milia. j. Reg. xviij. ꝓpt qꝺ odiuit eū Saul : volēs eū occidē. Sꝫ tn̄ bonis ē magnū meritū · qn̄ ſuſtinēt patiēter maloꝝ pſecutiōes · qꝺ ptꝫ ī p̄dicti͂. Nā parētes nr̄i decepti a diabolo : redēpti ſūt a chriſto filio dei · ⁊ ī locū luciſero patū collocati. Cayn ꝺdēnat⁹ ⁊ Abel ī mūdo ſanct⁹ · et ī celo honorat⁹. Ioſeph vēdit⁹ et in regno egyptioꝝ ſup oēs eleuat⁹. Dauid patienter ſuſtinuit · ideo Saul de regno poſitus · ⁊ Dauid regnuꝫ obtinuit. Voluit ḡ chriſt⁹ luciferꝫ noue legis relinquere exemplū · vt maloꝝ pſecutiones patiēter ſuſtineam⁹ · vt ptꝫ in euangelio Quia iudei multotiēs inierunt ꝯſilium · vt caperent eū ī ſermone. ſ nō poterāt. Ideo mō accepērūt ad eos ſuos herodis · q̄ fuerūt pagani q̄ non contebātur iudeis · ſ

tñ trāſgreſſi ſūt legē: vt caperēt eū ī
ſermone. Sicut aq̄ vadens ī motu
ſuo qñ nimia ē· excedit meatū· ⁊ ſi in
vna p̄te obſtruit': q̄rit aliā p̄tē. Ita
malicia iudęoꝝ· Q̄nō h̄ factum ſit:
p̄tʒ in euangelio q̄d ſequit'.

Beuntes phariſęi inie-
runt cōſiliū vt caperēt
Jeſū in ſermone. Et mittūt
ei diſcipulos ſuos cuʒ hero
dianis dicentes: Magiſter
ſcimus q꞉ verax es: ⁊ māda
ta dei ī veritate doces· ⁊ nō
ē ubi cura de aliquo. Non
enī reſpicis p̄ſonaʒ hoīum
Dic ergo nobis q̄d tibi vi-
detur: Licet dari cēſū cęſari
an nō. Cognita Jeſus neq̄-
cia coꝛuʒ ait: Oſtēdite mihi
numiſma cenſus. At illi ob
tulerūt ei denariū habentē
imaginē imp̄atoꝛis. Et ait il
lis Jeſus: Cuius ē hęc ima-
go ⁊ ſup̄ſcriptio: Dicunt ei:
Cęſaris. Tūc ait illis. Red-
dite ergo q̄ ſūt cęſaris cęſari
et q̄ ſunt dei deo. Et ſic non
poterāt eū capere. Quia iſti
herodiani fuerūt ſerui hero
dis regis q̄ fuit ex p̄te impe
ratoꝛis ibidem. Sic ſubtili
ter reſpondit· nec p̄hibuit·
nec admiſit. Quaſi diceret:
Si tenemini de iure aliq̄d
tributū cęſari ex quo ē ī ſuo
dominio· detur ei. Et q̄d de
iure tenemini deo de obſer-
uantia mandatoꝛū ſuoꝛum
reddite. Et ſic p̄tʒ euangeliū. Er-
go q̄ ad thema: Cui⁹ ē imago h̄ ⁊ ſu
perſcriptio? Ex hoc nota q̄ qua-
druplex ſcriptura ſcripta eſt ſup̄ q̄t-
tuoꝛ imagines. Prima ſcp̄tura ſcri
pta eſt ſup̄ imaginem redemptoꝛis.
Sc'da ſcriptura ſcripta ē ſuper ima-
ginem peccatoꝛis. Tertia ſcriptura
ſcripta ē ſup̄ imaginem vani hoīs.
Quarta ſcp̄tura ſcripta ē ſup̄ ima-
ginē iuſticię bonitaq̄ et ęt'nalis atq̄
ſēpiterni decoꝛis. Prima ſcp̄tura
ſcp̄ta ē ſup̄ imaginē nr̄i redēptoꝛis.
Unde legit' in euangelio Joh. xix.
Scripſit ſup̄ euʒ pilatus: Jeſus na-
ʒarenꝰ rex iudęoꝛū. Quaſi diceret:
Iudęi nullā cauſam habuerūt ſup̄
eū: Ego erā iudex ipſiꝰ: niſi q꞉ dixiſ-
ſe ipſū aſſerūt ſe regē iudęoꝝ eē. Et
h̄ ſup̄ſcriptio ē nobis ad honoꝛem:
iudęis vero ī ꝯfuſionem. Veniāt ḡ
laici ⁊ legāt hāc ſcriptionē· ⁊ compa-
tiant' ei q̄ p̄ eis ſuſtinuit. Et q꞉ ima-
go chꝛiſti laicis pendit' ad eccl'iaʒ ⁊
iuxta vias· vt tāq̄ʒ in libꝛo legant ⁊
diſcāt patiētiā· caſtitatē et humili-
tatē· māſuetudinē· pietateʒ ⁊ miſeri
coꝛdiam. Clerici autē litterati legāt
hāc ſcripturā omni die ī libꝛis. De
hac ſcriptura di' Eʒech. ij. Expan
dit ſcripturā coꝛā me. Et h̄ ſcriptu-
ra erat· lamentatiōes· carmen· ⁊ vę.
Et ē ſenſus. Tria ſūt ī hac ſcp̄tu-
ra ītelligēda. Primū ē· quare ibi
ſcriptū fuit lamentationes. Certe h̄
eſt eā de cauſa· q꞉ nos peccauimꝰ· ⁊
ille nihil malefecit· nec inuentus eſt
dolus ī oꝛe eiꝰ· ⁊ tñ pęnas p̄pter nos
pertulit: Ideo merito lamentari de-
bemus. Vñ Amos. viij. Dies feſti
veſtri ꝯuertent' in lamētū. Sc'dm
vę· ē vę marię virginis matris chri-
ſti· q̄ vidit filiū eius dilectū tam mi-
ſerabiliter tractari de loco ī locum.

⁊ ad crucis ſupplicium Etiam vę eſt vox filię ſiō. q̄ iter moriētes expādit man⁹ ſuas. Filia ſion ē maria q̄ expādit man⁹ īter moriētes .ſcʒ īter filiū ⁊ latrones Tertiū ē carmē .i. leticia. qꝛ gen⁹ humanū ꝑ redēptionē chriſti ē letificatū .⁊ ī celo exaltatuʒ vbi gaudet laudādo eū. Ergo ſcriptū fuit carmen leticię Joh. Apoc. v. Vidi turbaʒ magnā an̄ thronū laudātes dn̄m in gloria .et dicētes: Redemiſti nos ſāguine tuo .⁊ feciſti nos deo nr̄o regnuʒ .i. reges ⁊ ſacerdotes. Tibi laus. tibi gloria ⁊ gr̄aꝝ actio per infinita ſecula ſeculorum. Amē. Ideo tu hō cū videris imaginem chriſti in eccl̄ia. poteris dicere: Cui⁹ ē h̄ imago ⁊ ſupſcriptio? Ali⁹ pōt dicere: Noſtri redēptoris ⁊ noſtrę leticię et honoris. Scd̄a imago. eſt imago peccatoris .⁊ ei⁹ ſupſcriptio ē magni horroris. De hac imagine dicit p̄s. In imagine ptranſit hō. ſ; ⁊ fruſtra cōturbat̄. Theſaurizat peccator ⁊ ignorat cui congregabit ea. Eſt enī peccator mortalis q̄ſi mortis imago ſcd̄m Bern̄. Superſcriptio hui⁹ imaginis peccatoris ē ſuū peccatū. qd̄ ſcribitur ſtilo ferreo vt poſſit legi ī die iudicij in fronte. ſibi ad ꝯfuſionē. Et h̄ ꝓbat̄ Hiere. xvij. Peccatū vidi ſcriptū ſtilo ferreo ſup peccatorē. Et diabol⁹ ſtet a dextris eius. dicit p̄s. Cū iudicat̄ exeat ꝯdēnatus. Septē ſcribēt̄ ſup ꝯſciētiā pctōris. Primū eſt peccatoꝝ multitudo quā nō deleuit ꝑ pęnitētiā. Vn̄ Job. xix. Exarentur .i. ſcribāt̄ pctā pctōris ſup ꝯſciētiaʒ ei⁹ ſtilo ferreo. Et h̄ conſiderās dauid poſtq̄ȝ peccauit dixit: Miſerere mei de⁹ ſm magnā miāʒ tuā. Scd̄m qd̄ ſup ꝯſciētiā peccatoris ſcribit̄. ē tp̄s qd̄ amiſit: ⁊ nihil boni fecit. ſed inutiliter expendit. Vn̄ Job. Apoc. ix. Dedi eis tp̄s ⁊ ipſi abuſi ſūt. Jō tp̄s poſt mortē ampli⁹ nō erit. Tertiū qd̄ ſcribit̄ ſup imaginē pctōris eſt pulcritudo aīę ei⁹ quam habuit. quam polluit. ⁊ denigrauit. Unde Thren̄. iiij. Denigrata ē facies eoꝝ ſup carbones. Quartū eſt gr̄a dei quā neglexit. Nā ī gr̄a ſum⁹. h̄ negligim⁹ miſerabilit̄. qꝛ vnus vadit ad villaʒ ꝑ auaricia. ali⁹ ducit vxorē ꝑ luxuria. terti⁹ emit boues ꝑ ſupbiā: igit̄ neglexerūt. Ergo talis negligentia ſcribitur ſup ꝯſciētiā peccatoris Quintū qd̄ ſcribit̄ peccatori. ē ira dei. Vn̄ p̄s. Prouocauerunt eū filię ⁊ filij: Jdeo iratus dn̄s tradidit eos tortoribꝫ .i. diabolis. Sextū ē pęna ad quā obligant̄. Naʒ ſicut ſcriptura dicit: Pęnę dānandorū ī ciuitatibꝫ .ī legibꝫ .⁊ in iure. q̄cquid debēt pati ꝑ ſuis delictis ſcribitur. Fur ſuſpendit̄. raptor decollat̄. traditor rotat̄. ⁊ ſi ſ ia. Jta pęna ęternę dānatiōis nō ē ęq̄lis: Alij ſuſtinent fetorē. alij ardorē. vt ptʒ ī p̄s. Ad faciendā vindictā ꝯſcriptā. Septimū ē qd̄ ſcribitur peccatori. Expulſio regni cęleſtis. Sic̄ enī q̄ expellūt̄ ꝓpter pctā ſua d̄ ciuitatibꝫ ſcribūt̄ ī libris ciuitatū. Jta expulſi a cęleſti patria: ſcribūt̄ in libro ęternę dānationis. De q̄ dr̄ Job. Apoc. xx. Vidi libros ⁊ ex eis mortui iudicati ſunt. Qn̄ ḡ hō videt peccatorē induratū pōt dicē ad aliū: Cui⁹ eſt imago h̄ ⁊ ſupſcriptio? Ali⁹ pōt rn̄dere: Hęc ē imago peccatoris. Tertia imago

eſt vani honoris. De hac imagine & ſuperſcriptiōe dicit fulgētius. Q ro mani faciebāt imaginē vani honoris ad modum mulieris vage: ſcribētes ſup eā aureis lrīs. Hec ē imago vani honoris. hāc inſpice & ſemp eā fuge. Hec imago habuit coronā ī capite. & ſceptrū ī māu ſiniſtra. et pauonē ī manu dex. & ocl'is ceca & velata & ſedebat ſup currū quē trahebant qtuor leones. Et h erat rō eorū. vanus honor mūdi hui' q illū diligit ē īcōſtās. qſi vaga mulier. Habēs coronā in capite. q2 a mūdo tanq̄ rex ſemp deſiderat honorari. Sceptrū ī manu. ī ſignū q ſemp deſiderat imperare. Ceca ocul' et velatu in facie. q2 malicia excecauit eā q nullus curat peccatum. vt dicit' Sap. ij. Excecauit eos malicia eorū. Habuit pauonē in vna manu. Quia ſicut pauo cū ſua cauda ornat ſua poſteriora & anteriora. h quādo ornat anteriora denudat poſteriora. Jta talis ornat ſe mundo et priuat ſe eterna gloria Quattuor leones ante eā. q2 quattuor peccata veniūt cū honore vano hui' mūdi. videl; ſupbia. auaricia. luxuria. & īuidia. Et ſic p3 tūa imago ſc3 vani honoris ſuperſcriptio **Poſſet** ergo homo cū talē hoīem vagū querentem honorē viderit interrogare: Cuius ē h imago & ſuperſcriptio. Reſpondet' vani honoris **Quarta** imago & ſuperſcriptio ē iuſticie bonitatis et eternalis decoris De iſta imagine iuſti et boni hoīes ſunt creati ad decorem regni. Gen. p̊. Creauit deus hominem ad imaginem zc. Quando ergo poſt baptiſmum vbi imago hec depingit' auro charitatis & ornat ſe veſte caſtitatis & mūdicie. ſeruat' munda ſicut ibi cōmittit' a preſbytero quando induit puero hāc veſtem qn̄ dicit: Accipe hāc veſtē zc. Tūc bn̄ poteſt eē ſpeculū ſine macula. candor lucis eterne. imago bonitatis. S3 ſup imaginē iuſti hoīs ſcribit' ſuperſcriptio leticie qn̄ dicebat dn̄s diſcipulis. Luc. x. Gaudete noīa veſtra ſcp̄ta ſūt in libro vite. In hoc libro noīa omniu3 electorū inſcribuntur. ſicut rex facit inſcribi oēs milites & ſtipēdiarios & familiā. Jta facit dn̄s vt Apoc. iij. Qui facit volūtatē pr̄is mei. & vicerit mūdū: ſcribā ſup eū zc. Jtē ſcribe beati mortui zc. ibid. xiiij. Jtē ſcribe bū q ad cenā agni vocati ſūt. ibidē xix. Cu3 g hō viderit iuſtum hoīem pōt: dicē: Cui' eſt imago h & ſuperſcriptio. pt dicere ali'. H ē imago creata a domino. Jō gaudia eterna manent ſcp̄ta ſuper eam.

Dominica. xxiiij.
Sermo. lxv.

Vn mortua

ē puella h dormit. Math ix. Nos videm' q vnaq̄q3 res appetit ſuū terminū niſi impediat'. ſic lapis cadēs d alto non quieſcit niſi tāgat fundū vbi qeſcere pōt. Quia dicit ariſto. Omne leue lurſū & omne graue deorſu3. Jtem hoc videm' in aqua q̄ nō quieſcit h fluit donec veniat ad mare qd eſt termin' eius niſi impediatur. Jdeo dī Eccs. p̊. Oīa flumina intrāt mare & tn̄ non redūdāt. Et q2 loc' hominis nō ē in hoc mūdo ppetu': eo q hō ad celu3 eſt

ꝑcreat⁹· ideo non dꝫ q̄ſcere donec veniat ad ſuū terminū. Vn̄ Aug⁹ d̄ ciuitate dei dic̄: Dn̄e creaſti nos ad te· ⁊ ideo inq̄etū ē cor nr̄m donec veniamus ad te. Et illud cōſiderauit dn̄s nr̄ ī hac puella q̄ erat iā morte ſine fine ꝯuēta· voluit eā reſuſcitare vt ad finē ꝑ bonā fidē poſſit anhelare ⁊ ſe ꝑparare ad bonam vitam. Ideo verbū ꝓallegatū dixit cuꝫ pr̄ dixit: Dn̄e filia mea modo defūcta ē. Rn̄dit: Nō ē mortua morte eṫna ſꝫ dormit morte naturali· ideo volo eā reſuſcitare: vt illa q̄ aīa ei⁹ vidit valeat alijs nūciare. Videntes hoc ſignuꝫ magnificabant dn̄m. Quō aūt hꝫ factū ſit· ptꝫ ī euāgelio.

Oquente Jeſu ad turbas: Ecce p̄nceps vn⁹ acceſſit ad eū· ⁊ adorauit eū dicēs: Dn̄e filia mea defuncta ē. Sꝫ veni cura eā et pone manū tuā ſup eā ⁊ viuet. Et ſurgēs Jeſ⁹ ſeq̄bat̄ eū et diſcipuli ei⁹. Et ecce mulier q̄ ſanguinis fluxū patiebat̄ anis duodeci· acceſſit retro et tetigit fimbriā veſtimenti ei⁹. Dicebat eni ītra ſe: Si tm̄ tetigero veſtimētuꝫ eius ſalua ero. At Jeſus conuerſus ⁊ vidēs eā dixit: Cōfide filia. fides tua te ſaluā fecit. Et ſalua facta ē mulier ex illa hora. Et cum veniſſet ad domū principis et vidiſſet tubicines· et turbaꝫ tumultuātē q̄ q̄ſi amici principis illic cōfluxit· et hoīes multi occurrebāt· dū debebat Jeſus ītrare domum vbi mortua erat puella. Dixit autēꝫ dn̄s ad turbam: Recedite. Nō ē mortua puella ſꝫ dormit. Et deridebāt eum· q2 videbāt eā mortuā. Sꝫ dixit: dormit morte naturali. Et cū turba eſſet eiecta: ītrauit domū· et tenuit manū puelle· et puella ſtatim ſurrexit. Et exijt fama hec ī vniuerſā terrā. Et ſic ptꝫ euāgeliū. Ergo q̄ ad thema: Nō eſt mortua puella ſꝫ dormit. Nota ꝙ ſacra ſcptura loquit̄ de q̄druplici puella. Prima ē puella mortua. Scd̄a ē pulcra puella. Tertia ē puella deo deſpōſata. Quarta ē puella coronata. Prima ē puella mortua: et ꝑ eam deſignat̄ aīa peccatrix q̄ vere ē mortua: qn̄ ī peccatꝭ mortalibus ꝯſiſtit ꝓpter ſeparationē a deo. Eſt eni miſerabilior ſeparatio a deo ꝑ pctm̄ mortale q̄ꝫ ſeꝑatio corpis ab aīa ꝑ mortē naturalē. Vn̄ Aug⁹. Stulti ſūt q̄ plāgunt corp⁹ a q̄ recedit aīa· et nō plāgūt aīam a qua recedit de⁹. In reſuſcitatione puelle hui⁹· de⁹ ſeptem fecit· ⁊ ſeptē hodie fiūt ī reſuſcitatione aīe peccatoris de morte ſpūali· ⁊ de mortali pctō. Primo tubicines expellebat. Jta oportet nos de domo ꝯſcīe expellere oēs volūtates vanas hui⁹ mūdi: vt aīa reſuſcitet̄. Tūc īcipit puella vel aīa ſe mouere ad oīa ſpūalia. Vn̄ Aug⁹. Guſtato ſpiritu deſipit oīs caro. Et in p̄s. Guſtate ⁊ videte qm̄ ſuauis ē dn̄s. Scd̄o dꝫ turbā tumultuantē expellere. id ē· oēs occupatiōes q̄ aīaꝫ in ſeruitio dei poſſunt impedire. Et tūc aīa dicere pōt· illud p̄s. Mihi

adhęrere deo bonū ē. Tertio de-
bet admittere ad domū ꝯſciētię pa-
trem. Et ille ītromittit᷑: qn̄ hō cogi-
tat q̄liter ſit ī peccatis ꝯcept⁹ ⁊ edu-
cat⁹ ⁊ natus. Quarto dꝫ admit-
tere matrē .i. cogitatiōēꝫ mortꝭ. ſcꝫ ꝙ
hō in terrā reuertet᷑ q̄ ē mater oīum
De his duobꝫ patrę et matre dicit᷑
Job. xvij. Putredini dixi: Pater
me⁹ es: mater mea: et ſoror mea ver-
mibus. Et qn̄ ſic iſtę duę cogitatio-
nes veniūt ī domū cōſciētię: tūc hō
caueat ſe ꝺ peccato: ⁊ aīa q̄ſi puella
de morte reſuſcitabitur. Quinto
petr⁹ admittit᷑: qn̄ aīa hꝫ ꝯtritionē
de peccato cōmiſſo. Vn̄ dī ꝺ petro
qn̄ peccauit chriſtū negādo Mat.
xxvi. Petr⁹ aūt egreſſus foras fleuit
amare. Sexto iacobꝫ ītromittitur
ī domū ꝯſciētię: qn̄ hō pctā ſupplā-
tat: ⁊ viriliter reſiſtit. Vn̄ ps. Viri-
liter agite ⁊ ꝯfortet᷑ cor veſtrū. Se-
ptimo iohānes ī domum ꝯſciētię
ſumitur cū grā diuina: qꝛ iohannes
grā dei dī. Et tūc talis aīa ꝑ gratiā
diuinā viſitat᷑. De quo .j. Joh. iij.
Trāſlati ſum⁹ de morte ad vitam ꝑ
grām. Et ſic patet ꝑmum ꝙ puella
mortua reſuſcitatur qn̄ tubicines et
turba tumultuās: et pr̄ ⁊ mat᷑: petr⁹
iacobꝫ: ⁊ iohānes ītromittūt᷑: ⁊ tenet
dn̄s manum aīę peccatoris: ⁊ reſur-
git a mortuis. Scda puella ē de-
corata Et ꝑ hāc notat aīaꝫ ꝟtutibꝫ
ornataꝫ. De q̄ dī Cant. vij. Q̄ pul-
cra es et decora chariſſima. De iſta
decora puella legitur figura Gen̄.
xxiiij. Cuꝫ ſeru⁹ abraam veniſſet ad
fontē: ⁊ īuenit iuxta fontē puellā ni-
mis pulcrā: q̄ īpleuit hydriā aq̄: di-
cens: Bibe dn̄e: ⁊ camelis tuis potū
tribuam: donec cuncti bibant. Ita
moraliter. Iſta puella habuit q̄t-
tuor ꝟtutes. Prima ꝙ erat pul-
cra: iō placuit abraę. Ita aīa nr̄a pu-
ella ad imaginem dei creata dꝫ hr̄e
q̄ttuor virtutes. Primo erat pul-
cra: ita aīa nr̄a virtute charitatꝭ or-
nata. Quia ſicut pulcritudo exteri-
or ornat corpus: ita charitas ornat
aīaꝫ vt placeat deo. Vn̄ dī Cant.
iiij. Tota pulcra es amica mea. ꝛc.
Scdo h᷑ puella fuit caſta: ita dꝫ
eſſe aīa nr̄a. Vnde Sap. iiij. O q̄ꝫ
pulcra eſt caſta generatio ꝛc. Ter-
tio h᷑ puella fuit humilis: qꝛ deſcen-
dit ad fontē haurire aquā. Ita aīa
nr̄a dꝫ eē humilis vt a deo accipiat
grāꝫ. Vn̄ Jac. iiij. De⁹ dat humi-
libꝫ grāꝫ: ſupbis āt reſiſtit. Quar-
to hęc puella fuit pia. Vnde ait:
Bibe domine ⁊ camelis tuis potuꝫ
tribuam. Ita aīa nr̄a dꝫ eē pia ⁊ mi-
ſericors petentibꝫ ⁊ egenis. Ut dn̄s
ait Luc. vi. Eſtote miſericordes ſic̄
pr̄ veſter cęleſtis miſericors ē. Et ſic
ptꝫ ſcda puella q̄ dꝫ eſſe decorata.
Tunc dicit dominus: Non ē mor-
tua ſ dormit: mūdū ſpernēdo: diui-
na ꝯtēplando. Vn̄ ait talis puella
Cant. v. Ego dormio ⁊ cor meū vi-
gilat Tertia puella q̄ ē deo deſpō-
ſata ē aīa ī fide ītegra deo iā ꝯiūcta
vt nihil ei placeat niſi deo adhęrere
De iſta puella dī Oſeę. ij. Spōſa-
bo te mihi ī fide. Sic eni puella cū
anulo deſpōſat᷑ iuueni: ita aīa ī fide
cū chriſto. Sicut enī anul⁹ ē rotun-
dus. Ita fides ipſa dꝫ eſſe ſine fine
cū operibꝫ cōprobata: qꝛ dicit᷑ Jac.
ij. Fides ſine operibus mortua eſt.
Et ſicut portat᷑ in ſiniſtra manu in

digito iuxta minimū digitū · q2 ibi ē vena q̄ tangit cor · Jta dꝫ fides pce dere ī bono corde: vt tal' puella deo desponsata : toto corde fidē seruet. Vñ canit claustral' desponsata dño toto corde: Jpsi sū despōsata cui angeli seruiūt · cui' pulcritudinē sol et luna mirant' Hec āt puella deo sic despōsata nō debet esse sola: ſ debet hīe q̄ttuor ꝟtutes q̄si .iiij. pedisseq̄s Quarū pma dꝫ ēe pudor vel pudicitia. Hiero'. Pudicitia dꝫ esse ꝟtus virginem dei vbiq3 sequens. Scda dꝫ esse carnis domitatio. Amb. Cibus p timorē · poi' abstinē tia carnē tuā domitat. Tertia dꝫ ēe gltātia. Nā puella dina pulchra patriarche filia voluit hinc et inde currē et videre vana · iō fuit rapta ꝛ pdidit suā ꝟginitatē. Quarta dꝫ ēe prudētia vt oēs suos sens' custodiat · vt ptꝫ ī euāgelio Matth. xxv. Quīq3 prudētes ꝟgīes vigilabāt · ꝛ iō cū christo regnūītrabāt: Sed q̄nq3 dormiebāt · ideo nō intrabant Sꝫ dñs dixit ad eas: Amen amen dico vob nescio vos. Et sic ptꝫ tertiū q̄ puella nō ē mortua: ſ despōsata deo. Quarta puella coronata hec ē aīa q̄ in ęt̄na gloria ī regno ętno coronata et ī futuro iudicio ē coronāda. Vñ ait talis aīa, Esa. lxi. Quasi sponsā3 coronauit me corona. Jsta puella figurat' p puellā de qua legit' Hester. ij. vbi legit' q̄ assuerus habuit vxorē noīe vasthi q̄ fuit supba ꝛ noluit obedire mādat̄ regis: ideo priuauit eam corona regali · ꝛ fecit īuitare oēs pulcras puellas in oī regno · ꝛ ex eis elegit vnaꝫ et imposuit ei coronā3 dicens: Hec erit regina. Jta moraliter rex cęli habuit pulchra3 puellā ī cęlo ſ supbā qn̄ ādo luciferu3 ad imagine3 suam creauit: ſ noluit obedire mādat̄ dei Jdeo priuauit eum corona glorię. Vel alit' Rex cęli habuit pulcram puellam ī paradiso: qn̄ aīa3 ad suā imaginē creauit · coronata3 corona glię · vt dicit ps. Gloria ꝛ honore coronasti eu3 dñe. Sꝫ noluit obedire mādat̄ dei · ſ est trāsgressa mādata regis · qn̄ pomū phibitum comedit · ideo puauit eā corona glię. Thren. v. Cecidit corona capitis nostri · vę nob · q2 peccauim': elegit aliā aiam humilē in ħ mūdo q̄ obedit mādat̄ dei · ꝛ illi imponet coronā in die iudicij corā omni mūdo dicēs: hec erit regina: quia est puella humilis quę oculis meis placuit. Et ideo cōcludit dñs noster ī euāgelio Luc. xviij Qui se humiliat exaltabitur · quasi puella Hester in ęterna glia. Et sic patet q̄ quarta puella est ī cęlo iam coronata ꝛ coronanda.

De aduentu iudicij. Sermo. lxvi.

Hnc fugiūt ad montes · scꝫ ęternitatis Mat. xxiiij. Uidem' q̄ ſm rationem homīs naturalis: oīa dꝫ hō facere cū puidētia ꝛ discretione · tā de pteritꝭ q̄ p̄ntibꝫ ꝛ de futuris: vt hō puideat q̄d sit faciēdū: et q̄d dimittendū seu fugiendū: Ut si bona et vtilia sint ſm rōnem faciat ꝛ pficiat Si vero mala: tunc fugiat ꝛ caueat Cū enī pua aīalia fugiāt nociua · vt ptꝫ ð apibꝫ q̄ intrāt flores · si sentiūt amaros ꝛ nociuos · statī euolāt ꝛ fugiūt · ꝛ in floribus sibi aptis ꝛ dulcibus diu manēt · et inde dulcedinem

accipiunt. Et iō moyſes miſit duo-
decim exploratores ad terrā ꝓmiſſi-
onis: vt futura ꝑicula ꝓuiderēt. vt
q̇d facere ⁊ vitare eos oporteret. Et
qꝛ chriſtus ꝑ̄dixit ſuis diſcipulis de
aduentu iudicij multa futura vt ea
ꝑ̄dicarent: ⁊ mala ꝑcurrentia denū-
ciarent. ⁊ tūc in illis dieb; ꝑiculoſis
nullus pōt vti alterius auxilio vel
ꝯſilio. qꝛ oꝑtet ꝙ vnuſquiſqꝫ reſpō-
deat ꝓ ſeipſo. Et ideo ſaluator p̄e-
monet nos. futura ꝑicula ꝑ̄dicēdo
vt patet in euangelio.

Cum videritis abomi-
nationē deſolatiōis:
antichriſtū ī loco ſācto hie-
ruſalē ſtātē dicēt ſe eſſe chri-
ſtū. De quo ꝓphetauit da-
niel ante multa tp̄a. Qui le-
git iſta: intelligat d' antichri-
ſto ⁊ ꝑſecutiōe magna. Tūc
q̄ in vera cōfeſſione et vere
fidei firmitate ſunt fugiunt
ad mōtes eterna cōtēplan-
do. Et q̄ in celo ſūt ſolitarie
vite non deſcēdant aliquid
tollere q̄d ꝓpter deū dimi-
ſerunt. Et qui ī agro celeſti
nō reuertat̄ tollere tunicā
veterū ſuorū peccatorū de
quib⁹ fecit penitentiā. Ve
autē p̄gnantib⁹ ⁊ nutriētib⁹
id ē. ve illis q̄ modice fidei
ſūt. qꝛ eo citius ꝯſentent ī il-
lis dieb⁹. Orate aūt nūc ne
fuga veſtra fiat ī hyeme vel
ſabbato. id ē. tp̄e mortis in
vltimo die. ſed vt tūc ſecuri
poſſitis ſtare. Erit enī tunc
tribulatio magna q̄lis nūqꝫ
fuit ab initio mūdi vſqꝫ mō

neqꝫ fiet poſtea. Et niſi bre-
uiati fuiſſent dies illi. qꝛ nō
durabūt niſi tres annos. qꝛ
antichriſt⁹ tot annis regna-
bit. quot chriſtus p̄dicauit.
et hoc ē in quartū annū. Si
aūt diu duraret talis ꝑſecu-
tio. nō fieret ſaluus oīs hō.
Sed ꝓpter electos breuia-
bunt̄ dies illi vt maneant ī
fide. Tunc ſi q̄s vobis dixe-
rit: Venite oſtendā vobis
chriſtū: hic ē aut illic. Noli-
te credere. Surgēt enī mul-
ti ꝓphete falſi: et dabūt ſi-
gna et ꝓdigia: ita vt ī errorē
multi cadāt ſi pōt fieri. ſꝫ nō
fiet ꝙ electi cadēt a fide. Ec-
ce dixi vobis: Si ergo dixe-
rint. in deſerto ē. Nolite cre-
dere ⁊ exire. aut ī penetrali-
bus regū eſt. nolite credere.
Sicut enī fulgur exit ab ori-
ente et apparebit ī occidēte.
Ita erit aduētus filij hoīs
ad iudiciū: et oēs electi cū
eo. Nā vbi corp⁹ ibi et aq̄le
cōgregabūtur. Statim aūt
poſt tribulationē dierum
illorum ſol obſcurabitur. et
luna nō dabit lumen ſuum
et ſtelle cadent de celo ⁊ vir-
tutes celorum mouebūtur.
Tunc apparebunt ſigna fi-
lij hominis in celo ſue paſſi-
onis. qui oſtendet cicatrices
vulnerū ſuorum in iudicio.
Tūc plangēt ſe oēs trib⁹ ter-
re: qꝛ vidēt ſignū filij hoīs
venientis ī nubibus celi cū
virtute et maieſtate magna.

Et tūc mittet angelos ſuos cū tuba et voce clamātes et clāgētes: Surgite mortui: venite ad iudiciū. et congregabūt electos a q̄ttuor ventis. a ſūmis celorū vſq₃ ad terminos eorū. Ab arbore fici diſcite parabolā. Cum enī ramꝰ eius tener fuerit ꝛ folia nata. ſcitis q̄m ꝓpe eſt eſtas Ita ꝛ vos cū videritiſ hec p̄dicta fieri. ſcitote q̄m ꝓpe ē regnū dei. Amen dico vobis. nō p̄teriet hec generatio de terra: generis humani. vnus naſcit᷑ aliꝰ moritur. donec p̄dicta oīa fiant. Celum ꝛ terra trāſibūt. verba aūt mea nō .i. potiꝰ peribūt celū ꝛ terra q̄₃ verba dei nō eēnt vera. Et hec p₃ euāgeliū Et iſtud euāgeliū ſolet legi feria q̄rta poſt dominicā decimā. poſt octauas pētecoſtes. cuiꝰ officiū vocatur Dū clamarē Quo ad thema: Tūc fugiēt ad mōtes. Et his ꝟbis ſciendū ꝙ vnuſq̄ſq₃ fidelis d₃ q̄ttuor fugere. Primo peccati intoxicationem. Scd̓o deceptionē ꝛ ſeductionem mūdi. Tertio antichriſti ſeductionē Quarto dāñādoꝝ ꝯfuſionē Primo dico ꝙ vnuſq̄ſq₃ d₃ fugere peccati ītoxicationē Vñ dicit᷑ Eccl.xxi. Quaſi a facie colubri fuge peccatū. Nā homo ꝓpter peccata multa mala īcurrit. Primo a diabolo captiuatur ī aīa. Vnde Eſa. lij. ꝯquerēdo de peccat̄ aīe dic. Captiua filia ſion: ſolue vincula colli tui. Et ſic aīa talit᷑ capta dicēs ps. Funes pctoꝝ circūplexi ſūt me Qui ḡ vult abſolui redimat ſe per bona opa. ſc₃ mīe. Vñ dixit daniel Nabuchodonoſor regi Dā.iiij Pctā tua elemoſynis redime. Et ꝑ opera pnīe frāgūt᷑ oīa vīcula. vt p₃ d̓ manaſſe rege .ij. Paral.xxxiij. ꝙ fuit captꝰ ꝛ ī babylonē ductꝰ. ꝛ egit pn̄itētiā. ꝛ deꝰ miſit angelū et liberauit eū ꝛ ꝯſtituit eū ī regnū ſuū. Scd̓o ꝑ pctm̄ hō donis ꝟtutū ſpoliat᷑ vt p₃ Luc.x. Deſcēdit hō ab hierl̄m in hiericho. ꝛ īcidit ī latrones q̄ ipſū ſpoliauerūt ꝛ vulnerauerūt. Hō deſcēdit ab hierl̄m in hiericho: et incidit ī latrones qū deſcēdit d̓ ſtatu iuſticie ī ſtatū peccati ꝛ immūdicie. ꝛ tūc cadit ī latrones .i. diaboloꝝ ꝑtātes q̄ ipſū ſpoliāt virtutibꝫ ꝛ vulnerant ī aīa. Eſa.liij. Vulnerati eramꝰ ꝓpt̄ peccata noſtra .j. Machab.iij. Illa die ceciderūt multi vulnerati. Tertio hō ꝓpter peccatū maculatur in anima. Na₃ pctm̄ ē ſicut fumꝰ. Nā fumꝰ albā domū deturpat. ita ꝛ peccatū ꝯſciētiā mūdā. Vnde ꝓpheta Quēadmodū deficit fumꝰ ita deficiēnt peccatores a facie dn̄i Quarto hō ꝑ pctm̄ ad eternā pe̗nā obligat᷑. Vñ ait dn̄s ad Cayn quādo peccauit mortaliter: Nōne ſi bn̄ egeris. recipies. Si aūt male. pctm̄ tuū in foribus adeſt: ꝛ pe̗nam pro eo recipies. maledictus ſis ſuper terram. et maledicta ſit in opere tuo que ſuſcepit ſanguinem fratris tui. Geñ. iiij. Ergo q̄i a facie colubri fuge peccatū. vt tunc ī die mort̄ ꝛ ī die iudicij poſſis fugē ad mōtes eternitatis auxiliū a deo poſtulās. Vñ ps. Leuaui ocl̓os meos ī mōtes. vñ venit auxilium mihi. Bernardꝰ. O pctōr ꝯſiderā ī q̄tō periculo tu es. ambulans ī tenebris. q₃ lumīe grē ꝑuatus

es. Sap̄. v. Errauim⁹ a via veritat̄
et lumē iuſticię nō luxit nob. Pro-
uerbiū. Ambulās ī lubrico ſępe mi-
nat' ſibi caſus. Ita in quantū ſeq̄ris
voluptates carnis· faciūt te ꝓnū ad
peccādū. O pctōꝛ age pęnitētiam· ſi
habitas ī tenebris· īuoca eū q̇ ē lux
ꝛ illumīet te· ꝛ dic v̄bū dauid. Illu
mina oculos meos ne vnq̄ꝫ obdoꝛ-
miā ī morte ꝛc. Si times labi in via
lubricā· īuoca eū q̇ ē via firma vt te
ſtabilitet· et dic cū dauid: Perfice
greſſus meos in ſemit̄ tuis. Si me-
tuis inſult⁹ hoſtiū· īuoca illum q̇ eſt
oīpotēs· ꝛ dic cū dauid: Eripe me
ꝺ inimic̄ meis de⁹ meus. Et euades
oīa ꝑicula. Sc̄do debem⁹ fugere
antichriſtū ī ꝑdicat. ōe. Nā ſua ꝑdi
catione ꝑuertet q̄ſi totū mundum.
Ideo daniel· chriſt⁹ ieſus· apl̄i ꝛ alij
ſancti multa ꝺ ei⁹ aduētu ꝑdixerunt
Nā ſm Greg. in q̄dā omel. Min⁹
iacula feriūt q̄ ꝑuidēt· ꝛ nos tolera-
bili⁹ mūdi mala ſuſcipim⁹ ſi ꝫ h̄ per
ꝓuidentię clypeū muniamur. Ipſe
enī dr̄ antichriſt⁹ q̄ſi aduerſari⁹ chri
ſto· q̄ꝛ ī oīb⁹ ē ꝯtrari⁹ chriſto. Sicut
enī chriſt⁹ ē ꝯcept⁹ ꝺ virgine puriſſi-
ma· ita ipſe ꝯcipiet' de meretrice īmū
diſſima. Et ſicut chriſt⁹ ē ꝯcept⁹ de
ſpirituſancto· ita antichriſt⁹ de ſpū
maligno. Et ſicut chriſt⁹ de⁹ et hō·
ita antichriſt⁹ diabolus ꝛ hō. Et ſic
chriſt⁹ natus eſt ī naçareth ciuitate
florida· ita ipſe ī babylonia ciuitate
maledicta. Et cū habuerit. xxx. an-
nos īcipiet ꝑdicare· miracula facē·
munera dare· ꝛ pęnas diuſas ꝓpa-
lare. In his q̄ttuoꝛ ſubijciet ſibi
mūdū· ꝛ ideo fugite. Primo eius
ꝑdicationē ꝛ ſuoꝝ diſcipuloꝝ· quia
ſua ꝑdicatio ē euāgelijs chriſti con-
traria· q̄ꝛ vbi chriſt⁹ ꝑdicauit hūili-
tatē· ipſe ꝛ ſui ꝑdicabūt ſupbiā. Et
ſic̄ chriſt⁹ ꝑdicauit caſtitatē· ita ipſe
luxuriā. Et ſic̄ chriſt⁹ ꝑdicauit mīaꝫ
ita ipſi auariciam· ꝛ ſic de alijs. Et
ſic̄ chriſt⁹ dedit ſpiritūſanctū· ita da
bit ipſe ſpiritū malignuꝫ. Et h̄ oīa
patēt Dan̄. xi. vbi dr̄. Cū circūue-
rint iniqui· reuelabit'· ꝛ ꝯſurget ille
impudēs hō· ꝛ cū venerit abomina-
tio· quaſi nō homo· ꝛ ī loco ſancto
ſtabit· ꝛ dicet ſe eſſe deū. Iteꝫ apl̄s
ij. Theſſal. ij. Cū venerit diſſenſio·
id ē inobediētia a ſede· ſcꝫ apoſtoli-
ca· et imperio romano· ita ꝙ nullus
curet obediētiaꝫ· ꝛ tūc ꝑuertet mun-
dum cū ſuis prędicationibus ꝛ ſu-
orum diſcipulorum qui loquentur
tantam ſapientiam ꝑ operationem
ſpiritus maligni ꝙ omnis mundus
āmirat' Secūdo ꝑuertet mundū
a fide ꝑ munera. Nā totus mūdus
declinat in fine ad auariciam· ita ꝙ
nullus curat aīaꝫ· tam clerici· religi-
oſi q̄ꝫ laici: Ideo duces· ep̄os· mili-
tes· ꝛ quaſi totū mūdū attrahet cū
pecunia· ꝛ dabit eis magna mune-
ra· ſicut dicit gloſa ſup epl̄aꝫ Pau
li· ꝙ oīs theſaur⁹ occult⁹ ꝛ foſſus in
t̄ra a diabolis cuſtodit'· ꝛ tūc ſibi et
ſuis ꝑſentabit'. Si enī iā veniret· ti-
meo ꝙ multi ipſū ſeq̄rent'. Tertio
ꝑuertet mūdū ꝑ ḡuiſſima tormenta
Nam faciet ſibi parare oīa genera
tormētoꝝ· videlꝫ craticulas ferreas·
gladios acutos· fuſcinas· et furnos
accēdet Et tāta ꝑſecutio erit vt euā
geliū ꝑmittit ꝙ tale tp̄s nunq̄ꝫ fuit
neq̄ꝫ erit. Ideo breuiabuntur dies
illi ꝓpter electos Quarto ꝑuertet

mũdũ p maxĩa ſigna · ĩ celo · in aqs · in terra · ⁊ in mortuis. Ipſe et ſui facient ſigna · quia diaboli ſunt ſemp apud eos · et quicq̃d poſtulant hoc facient. Et ideo tãgit chriſtus ĩ hoc euangelio ſicut audiuiſtis: Surgẽt falſi pphete: ⁊ dabũt ſigna magna · ⁊ multi in errorem current. Nã diaboli intrabunt · ⁊ loquentur mortui · piſces venient de aquis et loquẽtur vbis humanis. Et h̃ omnia fiẽt p diabolũ vt homines peruertant a fide · ideo fugite ſcdo antichriſti perverſionẽ. Et ſic p̃z ſcdꝫ. Tũc fugite ad mõtes eternitatis. Tertio debemus fugere huius mũdi deceptiones. Vñ premonet nos Zach. ij c. O filia ſion que habitas iuxta filiam babylonis fuge. Sion dĩ ſpeculum · ⁊ ſignificat animã deuotã · ad quã ait ꝓpheta: Fuge filiã babylonis · i · deceptiones mundi · q2 mundus multos decipit · ideo cõpat̃ pãtheri. Pãther ẽ animal habẽs dulcem anhelitũ: ⁊ pulcrum colorem · et ideo ſequũtur eũ animalia · ſ; int9 eſt plen9 veneno · ideo interficit ea. Ita mundus ẽ pulcer in aſpectu · q2 q̃ ſeruiunt mũdo · ornãt ſe veſtibus ſupbie: vt placeãt hoĩbus. Habet mundus vt pãther dulcẽ anhelitũ quia multi appetunt delicias huius mundi comedẽdo ⁊ bibendo · laute in mollibꝫ dormiẽdo · ſed ĩ extremis inficit ſuo veneno peccatorẽ ⁊ interficit: Et ſic talis q̃ modo glorioſus mundo apparet · tpe mortis mũdus ipſũ abijcit ⁊ ſpernit ⁊ obliuiſcitur · ꝙ perit memoria talium cum ſonitu cãpanarꝫ · vt p̃z in p̃s. De mũdo nota hiſtoriam. Tres phi ſtabant ante Alexandrũ · mundũ ſibi deſcribentes. Primus fecit circulũ · ⁊ ſcripſit ad vnos fines illius circuli · o o · duo o. Alius in eodem circulo ĩ medio ſcripſit hl; Tertius ſcripſit vio. Conuocauit autẽ rex omnes ſapientes: vt exponerẽt ſibi hanc ſcripturam · Tunc vnus eorum ait: Domine mi rex hec figurant mundũ. Naꝫ omnes littere ſcripte hinc et inde faciunt obliuioneꝫ. Prima duo o o · quia mundus cum dolore hominẽ emittit · ⁊ cum dolore recipit hominem quando naſcitur · ⁊ quãdo moritur ſcribitur hl · quia ad eccleſiam ducunt ipſum exequiando · q2 ſicut eccleſia accipit eum ad baptiſmum · ita accipiet eũ ad exequias. H. enĩ baptiſmuꝫ. Li. libera nos domine: ſignificat illud reſponſorium cãtando in exequijs · videlicet libera me domine de morte eterna ꝛc. Tunc terra facit tertium circulum ⁊ ſcribit vio · quia de terra naſcitur: ⁊ ad terram reuertitur. Parentes et terra componunt omnes ſuas litteras: et faciunt obliuionem · quia tunc ſemper obliuiſcitur a deo · Ideo talis hõ poteſt dicere iſtud in p̃s. Obliuioni datus ſum tanq̃ mortuus a corde dei · amici · et a corde huius mundi. Ergo fuge mundum ⁊ ↄuertere ad mõtes eternos diuina cõtẽplando · vt p̃z in p̃s. Leuaui oculos meos ad te · q̃ habitas in celis. Quarto dico ꝙ debemus fugere dãnando ꝯfuſionem: ⁊ eorum dãnationem De iſto dicit̃ Job. xix. Fugite a facie gladij · quia vltio iniquitatis eſt gladius. De iſto gladio eterne dãnationis dicitur Job Apod. xix.

Vidi thronū. ⁊ q̄ ſedebat ī throno et de ore eius exiuit gladius acut⁹. Iſte ſedēs ī throno ē chriſt⁹. veniēs ad iudiciū tāq̄ȝ iudex ſtrenuiſſim⁹. ⁊ gladi⁹ ꝺ ore ei⁹ ē ſnīa dānatiōis. cū dic̄: Ite maledicti ⁊c̄. Et iux̄ ipſum ſedebāt duodeci apl̄i. ⁊ ceteri hn̄tes gladios ī māib⁹. iux̄ v̄bum. Dauid ī ps. Et gladij ancipites ī manibus eoꝝ ad faciēdā vindictā in na. glia h̄ eſt om. ſan. e. Ergo fugite nūc ꝑec cata ⁊ munimina antichriſti Fugite hui⁹ mūdi blādimēta decipiētia. vt tūc ī illo die amara poſſitꝭ fugere dā natoꝝ ꝑicula . et cum chriſto ⁊ electꝭ ęternalit̄ exultare ī glīa. Ergo q̄ ad thema: Tūc fugiunt ad mōtes. ęt̄na ꝯtēplādo deū ſine fine laudātes.

In dedicatione tēpli. Sermo. lxvij.

Oīēs ad ecclesiā ire: ⁊ ibidē bonā miſſam audire. ſex ꝯditiōes debet hr̄e. Primo d3 ire cū reuerētia ⁊ hūilitate. q2 n̄ mag accept⁹ ē ſupb⁹ ſpūaliter ī tēplo ⁊ eccl̄ia q̄ȝ lucifer in cęlo. Idē dn̄s q̄ luciferū eiecit de cęlo h3 ſedē ſuā ī tēplo ſancto ſuo v̄n̄ ps. Dn̄s ī tēplo ſācto ſuo. dn̄s ī cęlo ſedes ei⁹. Scribit̄ enī ī canonib⁹. ex̄ ꝺ emunitate eccl̄iaꝝ. ꝙ ad eccl̄iā3 d3 eē hūilis igreſſus. Dom⁹ tēpli ē dom⁹ hūilis. ⁊ iō nō p̄t ſuſtinē acceſſū et igreſſum ſupboꝝ. teſte p̄s q̄ dic̄: Nō habitabit ī medio dom⁹ meę q̄ facit ſupbiā. Debet ḡ hō cogitare in via q̄ vadit ad eccl̄iam: Ecce tu vadis ad ꝯſpectū illi⁹ ad quē aſcēdit moyſes ī alto mōte ſinai: ⁊ ī tm̄ tremuit ꝑplus q̄ māſit inferi⁹ ꝙ nō audebat appropinq̄re mōti: Etiā tu q̄ vadis ad ꝯſpectū illi⁹ ī cęlo: ī cui⁹ cōſpectu tremunt oēs p̄ncipes et p̄tātes cęli: cui⁹ minim⁹ miniſter ē maior q̄ȝ maxim⁹ mūdi p̄nceps: Vade ḡ reuerēt̄ et hūiliter. ⁊ nō aſcendas ad altiora loca tēpli. q2 ſic ſol⁹ Moyſes aſcendit ad mōte3 ſinai . ſic ſol⁹ ſacerdos habebit aſcēdē ad altitudinē tēpli ⁊ non ali⁹. ſic Iohes baptiſta ait ſe īdignū ad ſoluēdū corrigias calciamētoꝝ ei⁹: Iuſtū ē vt peccator maneat a lōge ſtare cū publicano. vl̄ ſi volueri alti⁹ aſcēdē ⁊ reputari te dignū altiori ḡdu: tibi poſſet ꝯtingere qđ ꝯtigit lucifero: q̄ ꝑpt̄ ſuā ſupbiā q̄ voluit ſimul ſedē cū altiſſimo trudas ē ī infernū ꝺ ſūmo cęlo. Et tm̄ ꝺ p̄ma ꝯditiōe volēti ad eccl̄iā3 ire. ⁊ bonā miſſa3 audire. Scđo d3 ire cū ꝑpoſito ꝯfitendi pctā ſua ſi q̄ habeat. añq̄ȝ ītroeat eccl̄iā3. Quia ſi n̄ decet apparē ī ꝯſpectu hoīu3 ꝺ mane q̄n p̄mo lauet ſeipſū aliq̄s ī faciē m̄lto min⁹ decet aliquē apparē in cōſpectu dei: niſi corde mūd⁹ ſit. iux̄ illud Matth. v. Beati mūdo cordē q̄m ipſi deū videbūt ī cęlo . Exēplū legit̄ ꝺ q̄dā īueterato peccatore. cū3 miſſā audiret: eucharistiā videre nō poterat . ⁊ cū amici ſui dicerent h̄ ꝯtigiſſe rōne ſuoꝝ pctōꝝ fec̄ ꝯfeſſionē. ⁊ ſic altera die vidit eucharistiā clare. S3 q2 ipſe deputauit h̄ magꝭ caligini oculoꝝ ꝯtigiſſe q̄ȝ pctō. iteru3 peccauit. ⁊ cū tunc rediret ad eccl̄iā3 nō vidit eucharistiā3 . tūc dixit: Iā vere ꝑpēdo ꝙ ꝯfeſſio purificat oculos ad videndū deū. Et facta ꝯfeſſione vera: clari⁹ vidit q̄ȝ anteq̄ȝ hoc feciſſet: vnq̄ȝ videre poterat Hęc ꝺ illo: Cū enī hō eadem cauſa vadit ad eccleſiā videre deū ſuū. et audire

miſſam: ⁊ ſit particeps ſacramẽti et gratię q̄ ſacerdos ibi de ſacramẽto credit᷑ recipe. decet vt audiẽs miſſã ſit ſine peccato ſicut q̄ celebrat. Hinc ē ꝙ nõ ſolũ ſacerdos celebraturus dicit: cõfiteor ante altare. verũ etiã miniſter. q: ille repreſentat perſonã oĩuȝ audientiũ miſſã. Quicunqȝ ḡ nouerit ſe grauatuȝ aliq̄ mortali peccato. nullo modo dȝ recipe oſculũ pacis. q: illud ſignificat participationem ſacramẽti. Sȝ q: nemo põt eē particeps ſacramẽti. vel alterius gratię qui ē in mortali pctõ. ideo nõ eſt dignus recipe oſculuȝ pacis. q: habet mortale pctm̃. ⁊ maxime q̄ odiũ hȝ in corde. ⁊ q̄ comedit ⁊ bibit inordinate. Et tm̃ de ſcd̃a cõditione neceſſaria volẽti ad eccleſiã ire ⁊ miſſam audire. ſcȝ vt vadat cũ ꝓpoſito confitendi. Tertio dȝ ire cum magno timore ꝓpter pctã ſua male cõfeſſa vel oĩo ĩcõfeſſa. q: vadit ad illũ iuſtũ ⁊ terribilẽ iudiceȝ q̄ in nouiſſimo die pctõres dabit diabolo ⁊ ſocijs eius Vñ legit᷑ in. iiij. dialogo. Gregorij. ꝙ q̄dã nobilis peccauit cum puella quadã. ⁊ cũ poſtea intraret ĩ eccleſiã reſpexit hinc et inde ꝓ timore ſicubi diabolus veniret ⁊ raperet eũ d̾ medio. ſ q: euaſit tũc: et exiuit eccleſiã ꝓ gaudio. tertio die veniens minus timuit. quarto die adhuc minus timuit. ⁊ peccatũ parum ponderauit. ſeptimo die cũ veniret ⁊ pctm̃ obliuioni tradidiſſet. intrauit tẽplũ ſanctum ſine omni timore: et ſic ſubito cadens mortuus ē. Et ergo hic ptȝ quantę virtutis ſit timor dñi Quidiu iſte hõ timuit. ⁊ cuȝ timore eccleſiaȝ ĩtrauit. ſaluus exiuit. Eſt enĩ tẽpluȝ domini tanq̄ȝ dom⁹ ciuiũ ſupernoꝝ vbi iuſtus iudex ſedet cuȝ omnibus cõſulibus ſuis parat⁹ facere iudiciũ omnibꝫ aduenientibꝫ. ꝓpter qđ fatue agit peccator q̄ illic ſine timore vadit. ſeu qui reſpicit iudicẽ ſine timore. Vnde ſuadent doctores theologi: ꝙ q̄cũqȝ grauatus pctõ mortali debet videre ſacramẽtũ q̄ſi ſubito. et ſtatim deprimere oculos ſuos cognoſcendo illũ eſſe iudicẽ queȝ ſępe offendit. Et ſic fatue agit q̄ eccleſiã intrat ſine timore. ſic ſapienter agit ꝙ talis nõ diu maneat ne iudicem ꝓuocet ad vindictã faciẽdã. Unde legitur ꝙ q̄daȝ occidit virũ ĩ platęa ⁊ q̄ſiuit refugiũ ĩ eccleſia. pl⁹ timens hoĩem q̄ȝ deum. Non diu mãſit. q: manere nõ potuit: ſ exiuit: ⁊ ad mortem iuit. Et cuȝ argueret᷑ de amicis cur nõ mãſiſſet in eccl̃ia: ipſe r̄ndit: Pauimentum eccl̃ię videbat᷑ mihi enĩ ſub pedibꝫ ardere: ꝙ nll̃o modo poterã ſuſtinere. Et tm̃ de tertia cõditione neceſſaria volẽti ad eccleſiã ire: ⁊ ibidẽ bonã miſſã audire. ſcȝ vt vadat cũ magno timore ꝓpter pctã ſua. Quarto debet ire cũ ſilentio ab inutili cõfabulatione: et reſpicere ante ſe. nõ circũquaqȝ. Si aliquis occurrerit qui ei loqui voluerit. breuiter r̄ndeat ⁊ ſignum crucis faciat q: ſępe cõtigit ꝙ diabolus miſit nũcios ſuos ad auertẽdũ illos qui vadunt ad eccleſiaȝ vel ad cõfabulandum in via ⁊ in eccleſia. Naȝ legit᷑ ꝙ quędã mulier deſperata ꝓpter diuitias quas amiſit. ambulauit loca deſerta: et diabol⁹ occurrẽs dixit ei Si facere vis quod iubeo. diuitias ⁊ honores tibi dabo: R̄ndit mulier

Fac q̄d dicis ⁊ faciā q̄d exigis: Rñdit diabolus: Tu vades ad eccleſiā vacabiſq; ſalutationibꝫ collocutionibꝫ et inq̄ſitionibꝫ parentū ⁊ vtenſiliū domorū: tā ī via q̄ ī eccleſia: vt ſic retrahas et impedias miſſas audire volētes ab orationibꝫ et deuotionibꝫ: Rñdit mulier illa: Libent' ⁊ bene faciā: q: hoc ſcio et ſoleo ſemꝑ. Et ſtatim portauit ei diabolꝰ abūdantiā bonoꝝ tp̄aliū. Iſta taliter impediuit orātes ⁊ ad eccl'iā euntes: q̄ multos duxit ad alias vias: ⁊ auertit a vidēdo ſacr̄m. Et cū diu hoc ꝯtinuaſſet: ſurrexit q̄dā tempeſtas vna die ꝑ tp̄e miſſe: et venit ictꝰ fulguris ⁊ tonitrui: et percuſſit mulierē illā ſolā ⁊ nō aliud: Ita q̄ non ſolū moreret': verūetiā incineraret': et nihil remaneret ex ea niſi veſtimēta. Hoc de illa. Patet ꝰ quāti periculi ſit aliquē īpedire ab oīone et itroitu eccl'ie. Reuera diabolicū opus ē et diabolica merces inde expectāda eſt. Sapiēter agūt q̄ eūdo ad eccleſiā ſalutatiōibꝫ et collocutionibus aures nō accōmodāt. Et tantū de quarta conditiōe neceſſaria volēti ad eccl'iā ire ⁊ bonā miſſā audire: vt ſcʒ vadat cū ſilētio ab inutili ꝯfabulatione. Quito dꝫ venire cū regalibꝫ muneribꝫ: q: vadit ad curiā magni regis q̄ dixit: Nō apparebis in ꝯſpectu meo vacuꝰ. Cū enī chriſtianꝰ ī altari inuenerit eūdē pueꝝ quē tres magi inuenerūt in ꝓſepio: dignū ē ut ipſe ita veniat ad eccl'iā ſic̄ illi venerūt ad bethleē cū muneribꝫ regalibus ſi ſaltē habet. Qui aūt nō habet munera regalia dico digna illis: ſatiſſaciet bona voluntate: ſcʒ q̄ vellet libēter portare munera regalia ſi haberet. Et ſepe acceptiores ſūt deo cū veniūt ad eccleſiā q̄ꝫ q̄ magna portant. Gregꝰ. Nihil deo ditiꝰ offert' bona volūtate. Hec ille. Qui aūt ſacꝫ hꝫ debet recognoſcere: ⁊ ſuis muneribꝫ oñdere q̄ illū credit deū ſuū ⁊ dn̄m: quē ſacerdos tractat: ⁊ oñdit oculis ſuis. Et nō ſolū dꝫ h̄ recognoſcere oblatiōe rerū ſuaꝝ: verūetiā ſuſpſiꝰ: q: dignū eſt vt illi oīa offeramꝰ q̄d ſumꝰ ⁊ q̄d habemꝰ: ⁊ eo magis dignū q̄ ipſe deꝰ nob̄ oīa obtulit ⁊ ſeipſū. Specialiter aūt debēt illi venire cū muneribus dandis miſeris ⁊ pauperibꝫ q̄ libenter exaudirent' in ſuis oīonibꝫ: q: etiā ipſe admittit ⁊ multis annis admiſit: vt paupes iaceāt ad fores eccl'ie clamātes ⁊ mēdicātes ſubſidium elemoſyne: q̄tenus ꝑ h̄ itroeūtibus inſinuēt: Si vultis clamorē vestre orationis exaudiri ī tēplo: audite ⁊ vos clamorē paupeꝝ ante tēplum. Prouꝰ. xxj. Qui obturat aurē ſuā ad clamorē pauperis: ipſe clamabit et nō exaudiet'. Hec ibi. Tm̄ d̄ q̄nta ꝯditione neceſſaria volenti ad eccleſiā ire: ⁊ bonā miſſā audire: ſcʒ vt vadat cū regalibꝫ muneribꝫ: et plenis manibꝫ ſi habet. Sexto debet ire corde puro et ocioſo: nihil cogitādo niſi de deo quē q̄rit ī templo. Vnde legit' de quadā muliere villana q̄ remote habitabat ab eccleſia q̄ ſp iuit q̄ñcunq; cāpanā audiuit pulſari ad eccleſiā ꝓ miſſa: et q̄ñ redibat piecit ad ciſtā ſuā fabā vnā ꝑ foramē. Anno vo circūuoluto: rogauit deū intime vt ſibi reuelaret quot miſſe de omnibꝫ eſſent ſibi

gratę. Et dicto verbo aperuit ciſtā
ꝛ iuenit tm̄ vnā fabā. Tūc ingemi/
ſcēs cępit flere amariſſime· dicēs: O
pie dn̄e· q̄ d̄ cā pōt eſſe ꝙ tm̄ laborē
ꝑdiderī· qꝛ nullū diē ꝓtermiſi qn̄ au
diui cāpanā miſſalē qn̄ ꝑrexi ad ec/
cleſiam ī pluuia· ī tēpeſtate· ī niue· ꝛ
grādīe· ꝛ audiui miſſā· ꝛ iā tm̄ fabā
vnā īuenio· q̄ſi tm̄ vna miſſa ē ſit ac
cepta d̄ toto āno. Et poſtq̄ꝫ diu fle/
uiſſet corā deo· ꝛ etiaꝫ ꝯq̄ſta fuiſſet
caſū ſuū hoīb vicinis cuꝫ q̄b ire ſo
lebat· cōtigit cū ſic irēt vt obuiā ha
berēt ſacerdotē quendā. Et dixerūt
vicinę mulieres ad illū: Dn̄e ꝯſola
mini iſtā mulierē· qꝛ ꝯtriſtata eſt ni/
miū. Inquiſiuit ſacerdos q̄d obeſſet
illi· ꝛ dixerūt ei caſū q̄ ꝯtigit. Tunc
ſacerdos ītulit: Nō videt̄ m̄ extra/
neū ꝙ ꝑditis oēm laborē vr̄m· qꝛ cō
fertis ī via d̄ vaccis ꝛ pecudibꝰ vr̄is.
Cū ḡ deo nō ītēditis· nec ipſe inten
dit vob. Si bonas miſſas velitiſ au/
dire· deberetiſ corda vr̄a euacuare de
oīb q̄ ī mundo habetiſ agere· ꝛ nihil
cogitare niſi d̄ deo quē adoratiſ ī tē/
plo. Sꝫ dicatiſ m̄ inq̄t· q̄t fabę ſunt
repertę ī ciſta. Reſpōderunt. Vna
tm̄. Et ille. Tūc ampliꝰ ꝯtriſtandū
nō ē: qꝛ vna miſſa de omnib ē deo
grata. Dico ꝙ remiſſa ſūt ei omnia
peccata· qꝛ ideo miſſa q̄tidie fit in q̄
deo patri filiꝰ ſuꝰ īmolatur· vt pec/
catum mundi tollatur.

Sermo alius. lxviij.

Intrans eccleſi/
am ad audiēdū bonā miſſā· ibi ſili/
ter ſex cōditiones debes hr̄e. Pri/
mo cū ītraueris· ſigno crucis te bn̄di
cas· crucē aſpicias· ꝛ priuatas orōnes
corā cruce facias: dicēs ſic̄ docuit be
atus franciſcꝰ: Adoramus te chriſte
ꝛc. Legit̄ d̄ q̄dā viro fideli q̄ cū eēt
mortuꝰ apparuit ſuo ſacerdoti fide/
liter pro ipſo orāti· grās agēs ꝛ ſal
uatū ſe dicēs. Cū ſacerdos eū īter/
rogaret q̄d in vita ſua egiſſet ꝙ deo
placuiſſet. Rn̄dit: qn̄cūq̄ꝫ volui ad
eccl'iam ire· ſignū crucis feci ante me
añ q̄ꝫ exirē domū· et eūdo dixi orōeꝫ
dn̄icam: rogādo deuꝫ: vt faceret me
dignū ītrare domū ſuā· ꝛ poſtq̄ꝫ ve
nerā ad eccl'iaꝫ ꝓceſſi ad crucē dicēſ
v· pr̄ nr̄· ad honorem· v· vulneꝝ xp̄i·
et poſt q̄dlibet pr̄ nr̄: adieci petitio/
nē illā. Primo dixi: Dn̄e hic ſto
añ te tāq̄ꝫ mēdicꝰ añ diuitē· petēs vt
diuitias tuę grē m̄ ꝓ modulo velis
ꝑticipare: Scd̄o dixi: Dn̄e h ſto
añ te· vt ſuꝰ añ dn̄ꝫ: petēs cibū ꝛ po
tū corꝑis ꝛ ſāguinis tui· ꝛ veſtē cha
ritatis: q̄ operit multitudineꝫ pctōꝝ.
Tertio dixi: Ecce h ſto ante te vt
reꝰ añ iudicē terribilem: petēs vt m̄
eſſe velis iudex pius qn̄ ſeꝑabit̄ aīa
a corꝑe meo. Quarto dixi: Dn̄e
h ſto añ te ſic amicꝰ añ amicū petēs
vt charitas tua eximia trahat me ad
te· vt liget me in te· et nō permittas
me vnq̄ꝫ ſepari a te. Quīto dixi:
Dn̄e h ſto añ te: ſic filiꝰ añ patrem
petēs te vt paternā hęreditatē fina
liter non velis m̄ denegare. Ecce ait
ille. Ita veni ꝛ ītraui ad eccl'iaꝫ· ita
dixi orōneꝫ meā· ꝛ ita veni ad grām
Hoc quoq̄ꝫ dicēs euanuit. Et tm̄ d̄
ꝓma ꝯditiōe vtili ad eccl'iaꝫ ītrātis
ſcꝫ vt ſigno crucis ſe muniet. Se/
cūdo cum introierit· collocet ſe ad
locū ſecretū· et recolligat oēs ſenſus

ſuos diſperſos: vt ſoli deo vacet in ſuis oꝛonibꝫ ⁊ meditatióibꝫ. Bern̄. Cū ad orandū eccl'iaꝫ ītraueris · fluctuantiū cogitationuꝫ relinque tumultū · cure exterioꝝ omīuꝫ obliuiſcere · vt poſſis ſoli deo vacare. Fieri enī nō pōt vt cum deo aliquādo loquat' q̄ cū toto mūdo fabulat'. Intende ḡ illi q̇ intendit tibi Audi illū loquentē tibi · vt ipſe exaudiat te loquentē ſibi. Hec ille. Tam ſecrete ⁊ ſilēter dꝫ bonus hō orare ⁊ deo vacare: vt nullꝰ īpediat' q̇ in latere ſuo collocat' · ⁊ maxīe nō faciat taleꝫ ſtrepitū quo ſacerdos ī miſſa cōmoueatur. Legitur de quodā ſacerdote q̇ ī quadā miſſa liberauit de purgatorio aīas · xcix. Et cū īterrogaret' q̄re numerꝰ centenariꝰ nō cōplebat'. Reſpondit: Hoc cōtigit ꝓpter maledictam ianuā q̄ apiebat' · et ad parietē ꝓijciebat' · qꝛ tūc a memoria eiectus fui · ⁊ a raptu reuocatꝰ fui · ⁊ qꝛ redire nō potui ad eandem memoriam: ꝓpterea numerꝰ māſit incōpletꝰ. Ex iſto videt' ſequi ꝙ illi valde peccant q̇ tranſitū faciūt ꝑ eccl'iaꝫ · ⁊ fragorē quodāmodo cōmonēt ꝑ rumores ⁊ clamores q̊s exercēt · qꝛ magnaꝫ ſalutem animarū impediūt. Etiā videt' grauiter peccare alij q̇ ſi nō trāſeūt ꝟ ſedēt ī loco apto: vt videāt' a trāſeuntibꝫ: ⁊ ecōuerſo ipſi videāt trāſeuntes · qꝛ ꝑ eoꝝ aſpectꝰ trahūt corda alioꝝ ad ſe · ita ꝙ corda taliū plꝰ occupant' cuꝫ hoīb꜉ quos viderint: q̄ꝫ cū deo.º Et tm̄ de ſcđa cōditione vtili ad eccl'iaꝫ intrātis · ſcꝫ vt ſe collocet ad aliquē locū ſecretū · et colligat oēs ſenſus ſuos · diſponēs ſe ad dn̄m deuꝫ. Tertio poſtq̄ꝫ hō ſenſus ſuos diſperſos ſic collegerit · dirigat eos ad paſſionē chriſti · qꝛ notabiliter paſſio chriſti repreſentat' in miſſa · ⁊ h̄ diuerſimode: Altare eniꝫ cui ſacerdos fixꝰ ſtat ſignificat crucē ad quā chriſtꝰ fixꝰ erat · ⁊ in ſignum huiꝰ ſacerdos ſtat aliq̄n expaſſis et eleuat' manibꝫ ad rep̄ſentādū extenſionē brachioꝝ chriſti ī cruce. Calix ſup̱ altare ſignificat effuſionē ſāguinis chriſti ī cruce. Veſtes ſignificāt veſtes q̇bꝫ chriſtꝰ ī ſua paſſione deriſus ē. Amicta ſup̱ caput ſignificat faſciā lineā q̄ iudei ligabant oculos chriſti in nocte captiuitat' ſue · ⁊ ꝑcutiebāt caput ipſiꝰ · dicētes: Propheti ſa nob̄ chriſte q̇s ē q̇ te ꝑcuſſit? Et in ſignū huiꝰ q̄n ſe īcipit induere · dꝫ ꝓ̄mo amictū ī oculis ſuis reprimere ad deſignandū obtectionē oculoꝝ chriſti. Veſtis alba ⁊ longa ſignificat illā veſtē albā q̄ chriſtus illuſus fuit ab herode. Stola quam ſacerdos hꝫ in collo: ſignificat funē qua chriſtꝰ ligabat' ad collū · nam dū flagellabat' · qꝛ ī illo fune collū eiꝰ ligabat' ⁊ totū corpꝰ cuꝫ pedibꝫ. Manipulus ſignificat funem quo manꝰ ligabāt'. Caſula ſignificat purpureū veſtimētū q̇ induebat' pꝰ flagellationē. Cū ḡ h̄ rep̄ſentāt' in miſſa · merito debet bonus hō cōpaſſione moueri dū ē ī miſſa: et videt ⁊ ꝯſiderat h̄ oīa. Imo ſtaret anima q̄ſi ſtaret ī monte caluarie: et videret oīa q̄ ibi ꝯtigerūt ī feria ſexta paraſceues. Et qꝛ mors chriſti facta ē ꝓ pctīs nr̄is: ideo q̊s debet ter ꝑcutere pectꝰ ſuū q̄n audit ſacerdoteꝫ clamantē: nob̄ quoqꝫ peccatoribus · vt oſtendat ſe dolere ꝓ peccatis ſuis ꝓpter q̄ filius

dei tã miſerabiliter mori habuit de
peccatꝭ q̄ ipſe fecͤ triplicitͬ ĩ corde ſuo
ſcꝫ ꝑ cogitationē· delectationem· ⁊
ↄſenſū· ⁊ iſtͣ de ↄditiōe tertia vtili·
Quarto dꝫ hō̄ audiēs miſſā vel
ſtare vel genuflectere· nunq̄ꝫ ſedere
niſi qn̄ legitᷣ epl̃a et gͣduale canitᷣ· et
qn̄ infra miſſā p̄dicatur· nūq̄ꝫ dꝫ ire
ſeu deambulare· niſi finita miſſa qn̄
ſacerdos dicͭ: Ite miſſa ē. Signanter
dꝫ ſtare dū̄ legitᷣ euāgeliū̄ ↄuerſo vul-
tu ad euāgeliū̄: ad deſignandum ꝙ
chriſtianꝰ dꝫ eē̄ paratꝰ ad defendē-
dū̄ euāgeliū̄· ⁊ fidem chriſti quādo-
cūq̄ꝫ fuerit oportunū̄. Genua q̄ꝫ fle
ctere dꝫ: qn̄ ĩ credo dī· hō̄ factꝰ eſt·
ad honorē illiꝰ q̇ d̄ ſūmo celo deſcē-
dit· ⁊ ĩ hūc mūdum inferiorē venit.
Maxime quiuis flectet genua ſua ĩ
eleuatiōe ſacramēti· ⁊ vertet ſe cū̄ fa
cie et toto corꝑe verſus altare. Vn̄
legitᷣ de q̄dā ſacerdote dum legeret
miſſā d̄ beata virgine que ſic ĩcipit:
Salue ſācta parēs ⁊c̄· et ipſe corpꝰ
leuaſſet· vidit hoſtiā ↄuerſā ĩ puerū̄
pulcerrimū̄· ⁊ beatā virginē ĩ dextra
ꝑte altaꝛ flexis genubꝫ· et gabrielē ĩ
alia ꝑte adorās· et dicēs: Hic ē q̇ ce
lū terrāq̄ꝫ regit in ſecula ſcl̄oꝝ. Hec
ibi. Cū̄ g̊ celi dn̄a flexit ſua genua:
immerito dimittit putꝰ hō̄ ĩ hac mi
ſeria: ꝙ nō̄ flectet genua ſua qn̄ ado
rat chriſti ſacramēta· qꝛ ipſe idē ē q̇
fecit celū̄ et terrā ĩ ſecula· ipſe ꝑmus
⁊ nouiſſimꝰ. Augꝰ in q̄daꝫ ſermone
Quis nō̄ adorat ꝑmū̄ ⁊ nouiſſimū̄?
q̄ſi diceret: Nemo audet h̄ dimittē
Reuera nemo audet niſi hō̄. Dia-
bolꝰ nō̄ audet dimittere· qn̄ nolā ſa
cramēti audit· q̇n genua ſua flectat
ſi g̃ hꝫ: vt ſepꝰ legitᷣ in miraculis de
corꝑe chriſti. Sꝫ miſer hō̄ ꝑ nimia
ſuꝑbia qn̄ videt corpꝰ chriſti audet
dimittere ꝙ non flectat genua ſua.
Sꝫ q̇d ex h̄. Reuera ꝙ hō̄ peior eſt
diabolo· qꝛ magꝰ honorat deū̄ q̄ꝫ di
abolus· ⁊ iſtͣ de q̄rto. Quinto dꝫ
hō̄ audiens miſſā ſe cuſtodire ab oī
colloquio· vel ſi neceſſariū̄ hꝫ loq̇: lo
quatᷣ breuiter ⁊ ſubmiſſe· vl̄ exeat ec
cleſiā· qꝛ diurnū̄ colloquium ĩ eccl̄ia
vt ĩ pluribꝫ fit ex iſtigatiōe diaboli-
ca· ⁊ ꝑditᷣ oīs grā q̄ ibi cͣtrāda eſſet in
miſſa. Exēplū̄ legitᷣ d̄ q̊dā ſacerdo-
te: quō̄ dixit mr̄i ſue. Cū̄ ſis in breui
moritura mater charīſſima put ĩtelle-
xi ex reuelatiōe diuina vade ⁊ audi
miſſā ꝓ ſalute aīe tue. Rn̄dit mater
Fili mi chariſſime· plures miſſas au
diui ad honorē dei. Tūc ſacerdos·
Scio mater ꝙ nunq̄ꝫ vnā miſſā au
diſti: ſ꜄ ↄfabulatiōibꝫ ⁊ ſalutatiōi-
bus ſemꝑ occupata fuiſti· ſic tp̄s ta
le ꝑdidiſti· propterea ſuadeo tibi ſi
vis miſſā tibi valere nemini loq̄ris
neq̄ꝫ reſpōdeas· ſ꜄ dicas tuꝫ pater
nr̄: deuotꝰ q̊ potes. Rn̄dit matᷣ: Si
ſalutatiōibꝫ ⁊ allocutiōibꝫ nō̄ reſpō
derē· dicerēt hoīes me eſſe ſuꝑbam.
Rn̄dit filiꝰ: Ne cures de hoībꝫ: ſ꜄ d̄
aīa tua. Factū̄ eſt aūt cū̄ mr̄ audiret
miſſā cū̄ ſilētio vidit bufonē ſedētē
ſuꝑ ſcapulas ſuas· ꝓpterea ipſa ter-
rita orare nō̄ potuit· verūtamen in
eleuatiōe bufo cecidit ⁊ euanuit. Fi
nita g̊ miſſa mater dixit filio caſum.
Rn̄dit filiꝰ. Diabolꝰ fuit ⁊ voluit te
terrere· vt clamaſſes ⁊ rumorē in po
pulo ↄcitaſſes· ⁊ ſic miſſā ꝑdidiſſes·
taceas cras ſiliter· et illū̄ malignum
bn̄ vinces. In craſtino rediijt bufo·
et gyrauit aurē mulieris ꝑ totā miſſā

no at pleno gra ꝛ fortitudie faciebat p
digna ꝛ ſigna magna i ...

Sic ſol oriens mūdo i altiſſis dei. ꝛ
ſic mulieris bone ſpēs ornamen

nia reliq̃t me solã ministrare dic ḡ illi ut me
adiuvet. ¶ Capitulũ de sc̃a [illegible]

uum auro plenũ [illegible] hu s nr̃i seculi 7 nr̃e re
[illegible] seculo ẽ sc̃i ste

Tertio die venit buſo quaſi volēs
itrare os mulieꝝ· ⁊ ſtatim obturauit
os ſuū· et ſudauit ex terrore magno
magnū ſudorē: ⁊ poſt tertiā miſſam
obijt· ⁊ filio ſuo apparēs dixit: O qꝫ
bonū ꝯſiliū dediſti mihi fili mi. Re
uera niſi illas tres miſſas audiuiſſeȝ
dānata fuiſſem. Sexto dꝫ hō au-
diēs miſſam manere quouſqꝫ bn̄di-
ctio det᷑· qꝛ bn̄dictio quaꝫ ſacerdos
hꝫ dare ī fine miſſe: ſignificat benedi
ctionē quaꝫ chriſtꝰ ſūmus ſacerdos
dabit oībꝫ electis ī fine ſeculi. Cum
aūt illā obtinere volumꝰ· iſtā negli-
gere nō debemꝰ· qꝛ ꝑ illā iſtā mereri
poſſumꝰ ꝙ deꝰ nos bn̄dicat ī ꝑſēti
⁊ liberet nos ab oī periculo īminēti
Vn̄ legimꝰ de qͦdā tectore petrarū
q̇ cecidit de alta turri· ⁊ ſaluꝰ māſit
vulnere letali. Cū poſtea illi dicere-
tur· tu bn̄ ſignaſti te hodie: Ille re-
ſpōdens ait. Imo bn̄ ſignatꝰ fui· qꝛ
de illa manu q̄ ꝯſecratū ē corpꝰ chri
ſti accepi bn̄dictionē· et illam fidem
ſemper habui ꝙ illa die nō poſſem
periclitari qn̄ miſſā audiui ⁊ benedi
ctionē accepi. Hec de illo. Vn̄ dic
Chryſoſtomꝰ. Deuota ⁊ totalꝰ miſ-
ſarū audiētia pctā diluit· grām im-
pēdit· de periculo corꝑis ⁊ aīe cuſto
dit· ⁊ finē bonum tribuit. In veteri
teſtamēto habemꝰ ꝙ patriarche ha
bebāt a deo ptātē bn̄dicēdi ꝑmo-
genitos ſuos· et illi dicebāt᷑ bn̄dicti
a dn̄o· qꝛ ꝓſperū ſucceſſū habebāt ī
bonis tꝑalibꝫ. Nō ḡ mirāduꝫ dici-
mus ꝙ illi crederēt᷑ bn̄dicti a deo q̇
cū deuotiōe expectāt ⁊ accipiūt bn̄-
dictionē boni ſacerdotis ī templo q̇
ptātē hꝫ in hͦ ꝙ minꝰ ē. Sacerdos
hꝫ ptātē bn̄dicēdi panē purum· et
ſtatim poſt efficit᷑ corpꝰ chriſti. Non
mirū ḡ ꝙ hō melior ⁊ felicior efficere
tur· et beatior cui manu ſacerdotis
multa pctā delent᷑. Et tn̄ ꝯ vltima
ꝯditione vtili eccl̄iam ītrāti· ⁊ miſſā
audiēti· ſcꝫ vt maneat quouſqꝫ be-
nedictio detur. Rogemus ⁊c.

In natiuitate domini.
Sermo. lxix.

Paruulꝰ natꝰ ē nob: ⁊ filiꝰ datꝰ ē nobis·
cuiꝰ impium ſuꝑ humeꝝ eiꝰ. Eſa. ix
Circa lrāꝫ breuiter ē notādū ꝙ in
q̇libet puero ſunt aliq̄ ꝓprietates q̄
ꝯtinēt᷑ in his verſibꝫ. Sūt pueri pu
ri· ꝑui· ꝑuiſqꝫ cibant᷑. Currūt letāt᷑·
cito dant· cito pacificant᷑. Et hͦ oīa
fuerūt in iſto benedicto puero ieſu·
cuius natiuitatē hodie celebramus
Primo enī puer ē purꝰ ab omni
inq̇namēto et nequicia peccati. Et
ideo puer dr̄ q̇ſi purꝰ aer. Sic iſte be
nedictꝰ puer ieſus hodie natꝰ eſt pu
riſſimꝰ· qꝛ ipſe ita clarꝰ eſt ꝙ ī effigie
ſui corꝑis tota trinitas ſe ſpeculat᷑.
Ideo gaudere debent oēs peccato-
res hodie ad chriſtū currētes vt ab
eiꝰ puritate oēs mūdēt᷑ ab omni ma
cula pctōꝝ· qꝛ de eius puritate legit᷑
ꝙ ipſe ē ſpeculū ſine macula· et can-
dor lucis eterne. Nulla enī alia cau
ſa erat chriſto veniendi ad terrā qꝫ
vt pctōres ſaluaret· et ab originali
pctō mūdaret genꝰ humanuꝫ. Et ḡ
ipſe hebraice dictꝰ eſt ieſus· i· ſalua-
tor oīum ſeculoꝝ. Ideo q̇tieſcunqꝫ
peccator verbū ꝓpoſitū· ſcꝫ ꝑuulus
natꝰ ē nob· audierit· ſecuꝝ acceſſum
habeat ad ipſū· qꝛ ipſe ꝑſtabit verā

medicinā oībꝫ languētibꝫ. Scđo
pueri ſūt pui .i. hūiles. Ratio ē: qꝛ
qͥ̄uis magnę natiōis ē puer inquā-
tum adhuc puer ē. nihil tñ differt a
ſeruo cū ſit dñs oīuꝫ. Sic iſte bñdi
ctus puer ieſus hodie natus cum ſit
dñs oīuꝫ .ſcꝫ. cęleſtiū. terreſtriū. ⁊ in-
fernoꝝ. ī hac ſacra nocte fact⁹ ē ita
pūus ꝙ de rege cęlorū fact⁹ ē frater
miſeroꝝ pctōꝝ. Ad Phil. ij. Exin-
aniuit ſemetipſū formā ſerui accipi-
ens. Et ꝰ paupes cū ſpirituali gau
dio chriſtū hodie accipiāt in cordis
hoſpitio. Nā chriſt⁹ hodie in hunc
mūduꝫ venit vt volūtarie pauptatꝭ
oſtēderet dignitatē. Ideo ipſe in tm̄
pauper fact⁹ ē. ꝙ ex nimia inopia et
pauptate: mater ei⁹ non tm̄ habuit
ꝙ eū inuoluere potuit. Et h̄ chriſtus
fecit vt ſua pauptate paupes dita-
ret. et ī regno cęloꝝ collocaret. Vñ
Mat. viij. Vulpes foueas habēt:
⁊ volucres cęli nidos. fili⁹ aūt hoīs
nō habet vbi caput ſuū reclinet. Et
ideo qͦtiēſcūqꝫ pauperes audierint
verbū ꝓpoſitum. gaudere debent ꝙ
chriſt⁹ ſua pauptate eos ditauit. ⁊ ī
regno cęloruꝫ collocauit. Tertio
pueri ſunt multū ꝓdigi ⁊ largi. qꝛ ꝓ
pomo vl' piro darēt magnā maſſaꝫ
auri ſi haberēt. Sic iſte bñdict⁹ puer
ieſus hodie nat⁹ de maria virgine ē
ita larg⁹ ⁊ liberalis ꝙ ipſe vult pro
exigua re .ſcilꝫ pua elemoſyna dare
cęleſtē theſauꝝ. Iſte theſaur⁹ erat
valde p̄cioſus: qꝛ mltū chare empt⁹
ē. Primo iſtum theſauꝝ multuꝫ
chare cōparauerūt ſancti tres reges
p̄cioſa munera iſti puero offerentes
Scđo ſācti aplī oīa relinquentes
ꝓ chriſti noīe. vt heredes fierent in
domo dñi. Tertio çacheus dans
ꝓ illo theſauro dimidiū bonoꝝ ſuo-
rū. Luc. xix. Sed ꝓh dolor nec oīa
nec dimidia ps. ⁊ qđ pei⁹ ē nec alie-
na q̄ iniuſte poſſidēt' dāt' ꝓ illo. Idē
dic' dñs Luc. xvi. Si ī alieno īfide-
les fuiſtis. qđ vrm̄ ē quō dabit'? Et
qꝛ iſte theſaur⁹ ē ita leuiter cōpād⁹
Ideo omnes diuites ꝯperēt vt euꝫ
emant ſuis elemoſynis ab h̄ puero.
cui⁹ natiuitatē Eſaias nob' inſinu-
at dicēs: Paruulus natus ē nobis
Quarto puer irat⁹ cito pacificat'
ꝑ florē vel roſę oſtēſionem. Sic iſte
bñdict⁹ puer ieſus qͦtiēſcunqꝫ offen
dit' vbis vel factis. ſi oſtēdit' ei flos
ꝯfeſſionis vel roſa verę ſatiſfactiōis
ſtatim obliuiſcit' iracundię ſuę. Et
ideo gaudere debēt oēs q̄ ſe in hoc
aduētu afflixerūt vigilijs ieiunijs et
orationibꝫ. qꝛ ſi hūc puerū offende-
rūt. ipſū placāt ꝑ roſā ſuę pęnitētię
hodie ei oſtenſe. O q̄le gaudiū bea-
tiſſima dei genitrix habuit ī natiui-
tate ſui dilectiſſimi filij. Vñ legitur
ꝙ ex mero gaudio eū plus q̄ꝫ cēties
in hac ſacra nocte deoſculata fuit.
de p̄ſepio eū accepit. et iteꝝ ī p̄ſepe
poſuit: dicēs ſm̄ Ambro. Tu es de⁹
me⁹. tu es creator meus. ⁊ tu es dile
ctiſſim⁹ fili⁹ me⁹. Et his dict' repoſuit
eū in p̄ſepe. O q̄ꝫ delectabile eſt ho-
die tractare de illo dulci et bñdicto
puero. q̄ vbicūqꝫ duo colloquūt' de
eo ſemꝑ vult eſſe coꝝ terti⁹. Vñ le-
git' exēplū ꝙ fuerūt duę iuuēculę in
q̄dā clauſtro multū ſociāes. quę in
hac nocte ītrauerūt quādā deſertā
domū illi⁹ clauſtri poſt p̄maꝫ miſſā
portātes ſecum tres cuſſinos: vt ī eis
collationē haberent de puero ieſu.

donec pulſaretur ad ſcḋam miſſam Mugrebat aũt vna illaꝝ q̃re duos cuſſinos haberet· et ipſa tm̃ vnum: Rñdit alia. Ego vnũ illoꝝ ponam ĩ medio: vt puer ieſus deſup ſedeat qꝛ ipſe dicit: Ubi duo vel tres congregati ſũt ĩ noĩe meo ·ibi ſum ĩ medio eoꝝ. Quid plura? Ipſe ſederũt in iocũditate talis collatiõis a feſto natiuitatis chriſti vſqꝫ ad feſtũ natiuitatis Johis baptiſte: nõ putantes interim ſpacium.ij.horaꝝ fuiſſe. Abbatiſſa ꝟo ⁊ alie moniales erãt multũ ꝑterrite·ignorantes vbi he due virgines remãſiſſent. Contigit aũt ꝙ ĩ vigilia Johis baptiſte q̇dã bubulc⁹ dauſtrũ ꝑambularet·⁊ a caſu ante hãc deſertaꝫ domũ venit·in qua vidit has duas puellas in magno gaudio poſitas ꝑditaſqꝫ tãdiu Uiditqꝫ ĩ eaꝝ medio quẽdã pulcrũ puulũ poſituꝫ ſuꝑ cuſſinũ. Quitacẽs ſtatim indicauit abbatiſſe: que ſecuta bubulcũ vſqꝫ ad domũ illaꝝ vidit hũc dilectũ pueꝝ q̃ſi ludẽtem cũ eis. Cũqꝫ ꝓ rubore abbatiſſã interrogarẽt vtrũ pulſatũ eſſet ad ſcḋaꝫ miſſam·nihil aliud putãtes q̃ ꝑ breue ſpaciũ ſe fuiſſe illic: Rñdit abbatiſſa·ꝯſiderans eoꝝ ſimplicitatẽ. Filie chariſſime cito pulſabit̃ ad ſcḋaꝫ miſſaꝫ. Sed vbi dimiſiſtis puerũ q̇ inter vos ꝯſederat. Cui ille cũ iuramẽto dixerũt ſe nullũ puerũ in earũ ꝯſortio vidiſſe. Quibꝫ illa ait: Sorores mee·nolite expaueſcẽ: Utiqꝫ ĩ veſtro ꝯſortio erat puer ieſus·quẽ vos nõ vidiſtis licet ego vidi: q̇ vos ꝯ̃ſeruauit ĩ tali gaudio a nocte natiuitatis chriſti vſqꝫ ad vigiliã natiuitatꝭ Johis baptiſte. Et eas cũ ſũma reuerẽtia vſqꝫ ĩ mediũ aliaꝝ ſororũ duxit: ⁊ oĩa q̃ vidit ceterꝭ enarrauit. Igit̃ fratres chariſſimi quotienſcũqꝫ audierimus verbũ ꝓpoſitũ ſcꝫ: ꝑuulus nat⁹ ẽ nobis· letari debemus eo ꝙ ipſe ꝓ nobis naſci voluit· vt ſua natiuitate nos reduceret ad terrã ꝓmiſſiõis q̃ ẽ regnũ celorũ. Ad quam nos perducat ⁊c.

In circũciſione dñi. Sermo.lxx.

Oſtquã impleti ſũt dies octo vt circũcideret̃ puer ⁊c. Luc.ij. In hoc euãgelio duo breuiter ſũt notanda Primo q̃re chriſt⁹ voluit circũcidi. Scḋo q̃ vtilitas ꝑueniat hoĩ ex h̃ hoĩe. Primo dicendũ ẽ ꝙ chriſt⁹ voluit circumcidi ꝓpter ſex cauſas. Primo vt impleret ꝓceptũ veterꝭ teſtamẽti: qḋ erat tale·ut oĩs maſculus octauo die circũcideret̃. Sꝫ qꝛ chriſt⁹ nõ venit ſoluere legẽ ſ; adimplere·ideo voluit circũcidi·qꝛ alias iudei potuiſſent dixiſſe ꝙ ipſe eẽt legis trãſgreſſor. Scḋo vt ipſe legẽ ꝑſonaliter approbaret quã moyſes dedit·qꝛ ſi chriſt⁹ incircũciſus manſiſſet ·iudei potuiſſent dixiſſe ꝙ ipſe eoꝝ patribus dediſſet legẽ·quã ꝑſonaliter ñ approbaret·⁊ ꝓ̃ chriſt⁹ hodie voluit circumcidi. Tertio vt oſtẽderet iudeis ſe veꝝ corp⁹ aſſumpſiſſe ⁊ nõ fantaſticũ. Si em̃ chriſt⁹ incircũciſus mãſiſſet et ſanguinẽ nõ fudiſſet, iudei potuiſſẽt dixiſſe ꝙ ipſe corp⁹ fantaſticuꝫ aſſumpſiſſet qḋ ſanguinem non poſſet emittere. Et vt chriſtus errorem hũc remoueret·

circūcidi voluit. Quarto xp̄s circū cidi voluit rōne iudeoꝝ. q꞉ ſi īcircū ciſus mā ſiſſet. iudei potuiſſēt dixiſſe ꝙ ipſe eſſet diſſilis eoꝝ patribꝫ. Et ob hāc cauſam chriſtus circumcidi voluit: ne iudei ꝑ h̄ potuiſſent ſe excuſare. ⁊ ei ꝓhibē ne eoꝝ ſynagogas intraret. Quīto ipſe voluit circū cidi ratione diaboli. ſcꝫ vt ſic diabolo celaret̄ myſteriū incarnationis ieſu chriſti. q꞉ circūciſio tm̄ valet ſicut modo baptiſm⁹. ſ. ꝙ iudei ꝑ circūciſionē liberabant̄ ab originali pctō. qđ nō abluit̄ in baptiſmo. Excellit tn̄ baptiſm⁹ circūciſionem ī vno. q꞉ hō ꝑ baptiſmuꝫ pōt ꝑuenire ad regnū celoꝝ. qđ nulli ꝯceſſū erat ꝑ circūciſionē. Jdeo chriſt⁹ voluit circūcidi. q꞉ ſi īcircūciſus ꝑmāſiſſet: tunc ex h̄ diabolo ꝯſtaret ꝙ ipſe nat⁹ eēt q̇ ipſū depredaret. Sexto ratione nr̄i. Et hoc dupliciter. Primo nr̄a infirmitas erat tam ignominioſa ꝙ curari nō potuit niſi p̄ri⁹ eſſem⁹ balneati ei⁹ ꝓcioſo ſanguine. Jdeo ipſe mot⁹ mīa fratn̄ dilectiōis videns ꝙ aliud nō poſſem⁹ hr̄e remediū. ipſe hodie ꝑ nob̄ emiſit ſanguinē ſuū. ut ī eo balneati. mūdarem̄ ab omnibꝫ inq̇nametis. Scđo. q꞉ oīs chriſti actio. ē nr̄a inſtructio. ḡ chriſt⁹ circū cidi voluit. vt ipſe nos doceret in h̄ ꝙ nos circūcideremus ſpūaliter oīa mēbra nr̄a cā dei. ⁊ ꝓ ſalute aīaꝝ noſtrarū. Jdeo p̄mo debem⁹ circūcidere oculos nr̄os: ne videāt qđ ſit illicitū: nec ꝯcupiſcāt. Matth. v. Oīs q̇ viderit mulierē ⁊c̄. Et ſic pctm̄ eſt inſpicere mulierē ad ꝯcupiſcēdū eā. ita etiā pctm̄ ē ꝙ mulier ſe ornatam oſtēdit vt ꝯcupiſcat. q꞉ ꝑticeps eſt omniū pctoꝝ q̄ inde ꝓueniūt. Nam agēs ⁊ ꝯſentiēs pari pena puniunt̄. Scđo debem⁹ circumcidere nr̄m os ab oībꝫ verbis nociuis ⁊ ocioſis. qđ ſi nō fecerim⁹. ſine dubio in die iudicij đ illis reddem⁹ rōnem coram ſūmo iudice. Mat. xij. De oī verbo ocioſo qđ locuti fuerint homīes ⁊c̄. Jtē ī circūciſione oris: tria ſūt attēdēda. Primo vt hō ī ore ſuo habeat pauca ꝟba. quia dr̄ Prou. x. Jn multiloqo deeſt ſapīa. Scđo vt verba q̄ ꝓfert aliq̇s ſint vera. q꞉ dr̄ Sap̄. p̄. Os qđ mētitur occidit aīaꝫ. Tertio vt illa verba q̄ ꝓfert aliquis ſint vtilia. ſcꝫ vt qđcūqꝫ hō loq̇t̄ ſit in laudē dei et ſalutē aīe. ꝙ qn̄ homo verbis ſuis nō pōt ꝓdeſſe tūc debet ſilere Tertio debem⁹ circūcidere cor nr̄m ab oībꝫ malis ⁊ ꝑuerſis cogitationibꝫ q̄ hoīem a deo ſepant. Quarto debem⁹ circūcidere man⁹ nr̄as: ne ꝑ eas attrahamus nob̄ illicita ꝑ vſuraꝫ. furtū. vel rapinaꝫ adq̇ſita. q꞉ ſm̄ Aug. pctm̄ nō dimittit̄. niſi ablatū reſtituatur. Quīto debem⁹ circūcidere pedes nr̄os đ oībꝫ illicitꝭ greſſibꝫ. ſcꝫ choriſationū. taxillationū. adulterij. ⁊c̄. Et ꝑ ꝯſequēs oīa alia mēbra circūcidere debem⁹ ꝑ q̄ detrimētū aīe pati poſſum⁹ ī die iudicij. Nō tm̄ h̄ mēbra circūcidere debem⁹: ſ; etiā abſcindere. ⁊ a nob̄ ꝓijcere debem⁹. Vn̄ ī euāgelio Math. xviij. Si ſcādalizauerit te pes tu⁹ abſcide eū ⁊ ꝓijce abs te. q꞉ meli⁹ ē tibi ad vitā īgredi debilem vel claudū: q̄ꝫ duas man⁹ habētē ⁊c̄. Et ideo chriſtus voluit circūcidi corporaliter: vt nos ī oībꝫ mēbris noſtris circumcidamus nos

ſpiritualiter. Et in ſignum huiꝰ· vt ſimus memores paſſionis dñi nr̄i ieſu chriſti: quare dixi verbū ꝓpoſitū· ſcʒ poſtq̄ʒ impleti ſunt dies octo Jō debemus ſcire ꝙ chriſtꝰ ꝓ nobis ſuum ſanguinē q̄nqʒ vicibus fudit. Primo hodierna die ī circūciſione. Scdo in horto qñ adorauit prēʒ ſuū celeſtē dicēs: pr̄ ſi poſſibile ē ꝛc. ⁊ ſic ex nimio timore factꝰ ē ſudor eiꝰ tāq̄ʒ gutta ſāguinis ī terraʒ decurrentꝭ Luc. xxij. Tertio ī flagellatiōe· qꝛ ipſe erat a iudeis ad colūnā ligatꝰ ī q̄ erat tm̄ flagellatꝰ ꝙ acies acus effigiei ſani corꝑis ñ potuit ſupponi. Quarto ī affixiōe crucī q̄ corpꝰ ſuū ita erat extēſū ꝙ oēs eiꝰ venę erant dirupte. Vñ pſ. Dinumerauerūt oīa oſſa mea. Quīto ī lateris apertione de q̄ exiuit ſanguis ⁊ aq̄ ī remiſſionem oīuʒ pctōꝝ. In ſignum huiꝰ p̄ſbyter in miſſa vertit ſe q̄nquies ad ꝓplm̄ vt eū īcitet ad memoriā dñice paſſiōis· vt ſcʒ hō ſuo creatori regratiet̄ de tali beneficio.

Scdo notādū ꝙ hoī ꝓuenit multiplex vtilitas ex vocabulo huiꝰ nominis ieſus. Primo qꝛ hͦ nomen fortificat nos ī nr̄is tribulatiōibꝫ et aduerſis. De hͦ habet̄ exemplū in legenda Ignacij· vbi legit̄ ꝙ cū imperator Traianꝰ eū plūbatis cedi iuſſit· latera eiꝰ cōbuſſiſſet· necnō ambulare eū feciſſet ſuꝑ prunas Ignatius ī tot tormētis nūq̄ʒ ceſſauit ab īuocatiōe huiꝰ dulciſſimi noīs. At q̄ tortores mirati īterrogauerūt eū cur totiens replicaret hoc nomen ieſus. Quibꝫ ait: Hoc nomē ſcriptū eſt ī corde meo· ⁊ ergo ab eiꝰ inuocatiōe nequeo ceſſare· qꝛ p̄ſtat mihi refrigeriū ī meis grauiſſimis tormētis. Cūq̄ʒ ſ. Ignatiꝰ obiret· tortores memores ſunt verbi illiꝰ· ⁊ cor eiꝰ euellerunt· et ſcindētes ꝑ mediū īuenerūt ī eo aureis lr̄is ſcriptū hͦ dulce nomē ieſus. Unde ex hoc plurimi crediderunt. Scdo ꝑ hͦ dulce nomē cecis datū ē lumen ⁊ claudis greſſus· vt patet Act. iij. vbi legitur ꝙ cum claudus quidam in hierl'm peteret elemoſynā ab intro euntibꝫ ī tēplū· ꝯtigit petꝝ ⁊ iohannē ibi aſcendere· q̄ cū ab eis aliq̄d peteret: Rñdit petrus: Aurū ⁊ argentū nō ē mihi· qđ aūt habeo tibi do: In noīe dñi ieſu chriſti ſurge ⁊ ambula· q̄ ꝯtinuo ſurrexit ſanꝰ ⁊ ambulauit. Tertio hͦ dulce nomen ieſus liberat hoīeʒ a peccatꝭ· qꝛ ieſus dr̄ ſaluator. Naʒ per illud nomen recipimus remiſſionem pctōꝝ. Augꝰ. Quid ē ieſus niſi ſaluator· ergo bone ieſu ꝓpter teipſuʒ eſto mihi ieſus· i· ſaluator: Noli dñe ſic attēdere ad malū meuʒ· vt obliuiſcaris bonum tuum. Quarto ⁊ vltimo hoc nomen ieſus adiuuat homineʒ ꝯtra inſultꝰ demonum. De virtute huiꝰ melliflui nominis dicit petrus rauenen̄. Hoc nomē ieſus dedit cecis viſū· claudis greſſum· mutis ſermonē· ⁊ mortuis vitā· totāq̄ʒ poteſtatē diaboli virtus huiꝰ dulciſſimi noīs effugat de obſeſſis corꝑibus. Qꝛ aūt hͦ nomē bñdictū ieſus adiuuat hoīeʒ ꝯtra inſultus demonū· hͦ ptʒ. Exemplū legit̄· cū beatꝰ patriciꝰ p̄dicaret ꝑ hyberniā· rogauit dñm vt oſtēderet aliqđ ſignū ꝑ qđ hoīes territi agerent ꝑnitētiā· ⁊ ecce apparuit puteꝰ maximus: Reuelatū eſt ei ꝙ ibi eſſet locus purgatorij· ī quē ſi

aliq̇s deſcēdere vellet ꝓ peccatiſ ſuis
alia ſibi nō reſtaret pena. Quod audi
entes multi ingrediebāt̄ q̇ nūq̄ ſūt
reuerſi. Erat ibi q̇dam nobilis noīe
nicolaus· q̇ ī hunc puteū deſcēdere
voluit ꝓpter multitudinē pctōꝝ ſu-
oꝝ· ne ī aliū veniret locū tormētoꝝ.
Ecce hꝰ inenit ī via quoddā orato-
riū albis monachis repletū: q̇ dixe-
runt: Eſto cōſtans· q꞉ multa tēpta-
menta ſuſtinebis. Et ꝗ q̇tienſcunq̄
ſenſeris te afflictū ꝓtinꝰ clama: Adiu
ua me dn̄e ieſu chriſte: ⁊ miſerē mei·
⁊ ſtatī adiuuabit te. Cūq̄ ab eis ꝓ-
ceſſiſſet· ſubito demones tāq̄ beſtie
ſibi occurrerūt mugiētes ꝯtra eum·
Tūc ſic ait: Adiuua me domine ieſu
chriſte: et miſerere mei· et ſic euaſit a
beſtijs. Abinde aūt ꝓgrediēs· vidit
magnū ignē· in quē cū ipſe ꝑ demo
nes ꝓiectꝰ fuiſſet· ſubito clamauit· et
ſtatī ignis extinctꝰ ē. Procedēs vlt̄
vidit ꝓfundū puteū ⁊ q̇ exiuit famꝰ
ſulphureꝰ· et clamor maximꝰ· in quē
cū ipſe ꝓiectꝰ fuiſſet· clamauit vt ſu-
pra· ⁊ ſtatim liberatꝰ ē. Tādē vidit
quēdā ſtrictū pontē ſub quo fluuiꝰ
currebat igneꝰ· quē cū trāſire debe-
ret· a demōibꝰ ē ī eū tractꝰ ꝑ pedes·
q̄re ſtatī clamauit: Et ſic ꝑ auxiliū
huiꝰ bn̄dicti noīs vltra pōtē ꝑuenit
vſq̄ ad quēdā cāpū mira ſuauita-
te floꝝ decoratū· viditq̄ ī eo duos
iuuenes albis veſtitos: q̇ eū duxerūt
in quādā ciuitatē quā ꝑadiſū dixe-
rūt. Iſte aūt nicolaꝰ rediēs ad vitā
pꝰ ſpaciū .xxx. dieꝝ ꝑacta penitētia
ꝑ hoc benedictum nomē ieſus in pa
radiſū ꝑuenit. Ad quā nos ⁊c.

In epiphania domini

Sermo .lxxi.

Vbi ē qui na
tus ē rex iudeoꝝ· cuꝰ ſtellā
vidimꝰ ī oriente ⁊c. Math. ij. In
verbis huiꝰ euāgelij tria breuiter
ſunt notāda· ſcʒ vera īcarnatio filij
dei viui. Scd̓o noue ſtelle appari-
tio. Tertio deuota regū adoratio.
Primū ibi· vbi ē ⁊c. Scd̓ʒ ibi· cuiꝰ
ſtellā vidimꝰ ⁊c. Tertiū ibi· ⁊ veni-
mus cū muneribꝰ adorare eū. Pri
mo notare debemꝰ verā īcarnatio-
nē dn̄i nr̄i ieſu chriſti· ex hꝰ ꝙ hi tres
reges a tā remotiſ ꝑtibꝰ ducti ꝑ hanc
ſtellā venerūt ab oriēte: vt hūc pue-
rū viderēt ⁊ eum adorarēt· q꞉ nō eſt
mirādū ꝙ ille q̇ per ſāctos angelos
ſuā natiuitatē mūdo notificauit: et
paſtoribꝰ ī iudea ſuꝑ gregē ſuum vi
gilātibꝰ· ſi idē eādē incarnationē ꝑ
ſtellā oſtēdit magiſ ī oriēte· q꞉ apud
deū nihil īpoſſibile ē· licet hi adhuc
gētiles erant ⁊ pagani· tn̄ cognoue
runt ꝙ tale ſignū eſſet magni regis.
Ideo qn̄ ipſi venerūt ī hierlm· ex ma
gno cordis deſiderio dixerūt verbū
ꝓpoſitū: Vbi ē q̇ natꝰ ē ⁊c. Scd̓o
notat̄ noue ſtelle apparitio ī hꝰ ꝙ re-
ges dixerūt ad herodē. Vidimꝰ eni
ſtellā eiꝰ ī oriēte. Vn̄ notādū ꝙ hꝰ
ſtella dr̄ noua ꝓpt̄ q̇nq̄. Primo
q꞉ differebat ab alijs ſtellis ꝓpt̄ dif
ferētiā tꝑis. Nā alie ſtelle create ſūt
ī initio creatiōis mundi· hec aūt in
die natiuitatiſ de nouo ⁊ nihilo crea-
ta ē. Scd̓o hꝰ ſtella differebat ab
alijs in forma· q꞉ hꝰ ſtella ꝓferebat ī
ſe formā pueri baiulātis crucē ī hu-
meris· ſic ait Chryſoſtomꝰ. Tertio

in ſplēdore· qꝛ cum oēs alie ſtelle lu
cerēt· iſtos tñ tres magos deducere
non poterāt ſicut iſta. **Quarto** in
trāſitu· qꝛ cū oēs alie ſtelle in firma/
mēto ſint fixe· h erat in aere circa ter
ram. Alias enī ipſa ñ potuiſſet ipſis
magis viā demōſtraſſe. **Quinto**
ī officio· qꝛ cū alie ſtelle manifeſtent
nocte· h erat ad manifeſtandū verū
diē· i· chriſtū· q ē ſol iuſticie. **Qua**
liter autem accidit ꝙ iſti tres reges
hāc ſtellā viderūt ī nocte natiuitatis
chriſti· breuiter audietis. Dicit enim
Chryſoſtomꝰ· qꝛ qdā ſecretoꝝ īſpe
ctores· i· aſtronomi· ſic erāt iſti tres
reges· elegerunt de ſeipſis. xij. Et ſi
qs eoꝝ moriebat᷑· tūc filiꝰ illius· aut
aliqs ꝓpinquoꝝ ſuoꝝ in loco illius
defūcti ſubſtituebat᷑. Hi g ſingulis
ānis aſcēderunt ſup mōtē victoria/
lem· ꝛ tribꝫ diebꝫ ꝛ noctibꝫ ibi morā/
tes laudabāt ꝛ exorabāt deū· vt eis
oſtenderet illā ſtellā quā Balaam
ꝓpheta ꝓdixerat. Quadam g vice·
lez in nocte natiuitatis dñi nr̄i ieſu
chriſti· ſiue ī die dñ ſic ibi manerēt:
ſtella qdā ad eos venit ſup montē·
q habebat formā cuiuſdā pulcerri/
mi pueri ī cuiꝰ capite crux ſplēdebat
q magos allocuta ē· dicēs: Ite ve/
lociter ī terrā Juda: et ibi regē natū
īuenietis. Tunc illi ꝯtinuo ire cepe/
runt ab oriēte vſqꝫ ī meridiē· et h in
dromedarijs qui tm̄ ambulabāt in
vna die: quantū equus ī tribꝫ. Cre/
dendū ē autē ꝙ hi tres reges nō ve/
nerunt ex vna regione· ꝛ ideo ſingu
lariter ambulauerūt. Cūqꝫ vnus al
teri in via a caſu obuiaret· ceperūt
ſinguli inqrere· de q tra eſſet alt᷑. Et
dixerūt d hac ſtella· ſcilicꝫ qualiter
poſſent īuenire eū· cuiꝰ ſtellā viderāt
in regione propria. Dixitqꝫ vnus il
loꝝ: Ego ſcio ꝙ Herodes rex Hie
roſolymitanoꝝ iā duxit ſibi vxorem
d regali progenie: Igitur ipſum vi
ſitemus. Cūqꝫ veniſſent ad Hero/
dem· ipſi dixerunt verbum ꝓpoſitū
ſcꝫ vbi eſt q natus eſt ꝛc. Quod au
diens Herodes: turbatꝰ ē valde: et
tota hieroſolyma cum eo. Cōuoca/
tiſqꝫ ſcribis ꝛ ſapiētibꝫ iudeoꝝ· ſciſ/
citabat᷑ ab eis vbi chriſtus naſceret᷑.
At illi dixerāt: In bethleem iudee:
ſic enī ſcriptum ē. Quo audito· He
rodes dixit magis: Ite ꝛ diligenter
qrite de hoc puero: ꝛ cum inueneritis
renunciate mihi: vt et ego veniens
adorē eum. Hoc autē dicebat frau
dulēter· vt ſi ſciret vbi puer eſſet na/
tus ꝙ ipſū occideret. Illis aūt abeū/
tibus ſtella quā pdiderant· antece/
debat eos vſqꝫ dū veniēs ſtaret ſu/
pra vbi erat puer. Uidētes autem
ſtellā magi· gauiſi ſunt gaudio ma
gno· ꝛ itrātes domū īuenerūt puerū
cū maria matre eiꝰ· ꝛ ꝓcidētes ado/
rauerunt eū. **Tertio** notat᷑ deuo/
ta regum adoratio: necnon eoꝝ col/
latio ī hoc ꝙ di. Et venimꝰ ꝛc. Un
notādū ꝙ qlibet iſtoꝝ regū apertis
theſauris ſuis· dño obtulit oblatio/
nē ſingularē ꝛ vniūſalē. Nā ꝓmus
rex obtulit dño aurum· alius thus·
tertius mirrhā. Igit᷑ chariſſimi ſi ta
les pagani obtulerūt dño tā ꝓcioſa
munera· multomagis nos chriſtiani
offerre debemus munera multū pre/
cioſiora. Aurum autem offerre deo
ſpiritualiter nihil aliud eſt qꝫ purā
ꝯfeſſionē de oībꝫ peccatis nr̄is quā
debemꝰ facere. Et q nō vult offerre

tali modo offerat mirrhã· p̃ quã ſi/
gnificat᷑ vera cõtritio. Mirrha ĩ ſe
multũ amara ẽ: et poſita iuxͣ corp⁹
mortuũ ñ pmittit illud corrodi ver/
mib⁹ q̇n cũ corpe putreſcat. Sic ve/
ra ɔtritio repellit ab hõĩe oẽʒ feto/
rẽ pctõꝝ· nec ſinit vermes·i·demões
corp⁹ ⁊ aĩam corrodere. Seqᷓt᷑ ḡ de
thure. Thus eñi cũ ĩcẽdit᷑ mittit fu/
mũ ad ſupiora· et ſignificat oꝛoneʒ
mũdã ꝓpt᷑ delectationẽ odoris. Et
h̄ th⁹ offerre deo debem⁹ cũ auro cõ/
feſſiõis: ⁊ mirrha vere ɔtritionis: ſi
irã dei placere volum⁹ Si aũt volu
mus vt fum⁹ nr̃e oꝛonis veniat añ
ɔſpectũ altiſſimi: tũc faciam⁹ ei duas
alas· ſcʒ ieiuniũ ⁊ elemoſynã· ſic dr̃
Apoc. viij. Et fum⁹ deuote oꝛonis
ab his ducit᷑ añ ɔſpectũ dei· ⁊ pcu/
rat vt dñs nr̃ ieſus chriſt⁹ exaudiat·
et fõtẽ ſue mĩe ſtillare faciat ſup pec
catorẽ· h̄ ptʒ. Exẽplũ legit᷑ in geſtis
romanoꝝ q̇ ĩ iudea erat q̇dã mõs
magn⁹ ⁊ alt⁹· ĩ cui⁹ ſupficie erat q̇dã
fons de q̇ exibant riuuli aquaꝝ ad
irrigãdã totã terrã ĩ circuitu valliũ.
Cõtigit aũt aliqñ q̇ terra ꝓpt᷑ aridi/
tatem aq̄ indigeret· ⁊ tũc habitato/
res miſerũt quãdã pulcerrimã virgi
nẽ cuʒ q̇buſdã ſocijs vt hi corã fõte
dulciter cãtarẽt. Quo facto· fons il
le ex tenera virginis voce mot⁹· ſta/
tim emiſit riuulos ſuos ad irrigãdã
terraʒ illã quantũ neceſſe erat. Per
hũc montẽ magnũ intelligo celuʒ·
p fontẽ patrẽ omnipotẽtẽ· ſ· chriſtũ
ĩtelligere debem⁹· p aquã dei miaʒ·
p habitatores vallium omne gen⁹
humanum q̇d indiget dei mĩe· p pu
ellam cum ſocijs: ipſa oꝛo deuota
cũ ieiunio ⁊ elemoſyna ſignificatur.

Vt ḡ terra nr̃e cõſcientie irriget᷑ per
riuulos mĩe dei· et ei⁹ grẽ: neceſſe ha
bemus vt hanc puellam· ſcʒ deuote
orationis cũ ſocijs mittam⁹ vt cãtẽt
corã fonte·i·chriſto· q̇ eſt fons viu⁹·
h̄ carmẽ hũile. ſcʒ Miſerere mei de⁹
&c· et ſine dubio fons iſte viu⁹ chri/
ſtus ieſus vult humectare terrã nr̃e
conſcientie riuulis ſue miſericordie
⁊ gratie· q2 ſcḋm p̃s. Cor cõtritũ ⁊ hu
miliatũ deus nõ deſpicies. Roge/
mus ḡ dñm: vt ei hodie cũ iſtis tri/
bus regib⁹ munera noſtra precioſa·
ſcʒ aurũ pure ɔfeſſiõis· ⁊ mirrhã ve
re ɔtritionis· ⁊ thus deuote oꝛonis
offerre valeam⁹: vt cum eo eternali/
ter viuere impetrem⁹. Qḋ nob̄ ille
ɔcedat: q̇ ſine fine viuit ⁊ regnat.

Expliciunt ſermones
dormi ſecure feliciter.

Incipit tabula ſermonum
dormi ſecure ſcḋʒ ordinem
alphabeti tãgẽs materias ĩ
ſingulis ſermõib⁹ cõtẽtas.

Bſtinẽtes ⁊ bene ie/
iunantes· mercedem habe
bunt apud deũ. ſer. xvi.
Abſtinẽtia eſt virtus ⁊ ſumma me/
dicina. ſermone. lxiij
Abijcere debemus ſordes peccato/
rum. ſermone. p̃.
Abſcõdita ſũt nobis q̇tuoꝛ q̄ null⁹
hõ pfecte ſcit. ſermone. xxi.
Acidia eſt vnũ de. ſeptẽ vitijs ɔtra
donũ fortitudinis. ſer. lxiij
Aduentus dñi triplex. ſer. p̃.

Tabula

Aduēt⁹ dñi ē q̄druplex.ſer.iiij.
Admirāda ſunt q̄ttuoꝛ oī mundo.
Aduocat⁹ q̄n accuſatur (ſer.vi.
dñs facit tria.ſermone.l.
Agricola q̄ttuoꝛ fac.circa agrū ſuū.
Aīa plus ē q̄ʒ coꝛp⁹.⁊ hoc (ſer.xj
ꝑpter quattuoꝛ.ſermone.lvi.
Aīaʒ chꝛiſti cruciauerūt iudei q̄dru
Aīalia q̄ttuoꝛ (p̄ꝛciter.ſer.xxiiij
docēt nos ad vigilandum.ſer.xxi.
Arboꝛ bona q̄ttuoꝛ bona hīe dʒ.ſer.
Arboꝛ bona debet hīe (xlix
ſex ramos.Ibidē.
Arguere aliquē volens debet ꝯſide
rare quattuoꝛ.ſer.xxxij
Arguet de⁹ hoīeʒ a q̄ttuoꝛ.Ibideʒ.
Aptiſta Johānes fuit
q̄druplici vinculo ligat⁹.ſer.iiij
Baptiſmus ē ianua et poꝛta ſalutꝭ.
Bella cernēs aliq̄s ꝓn (ſer.xxxix
ceps īminere ſibi tria facit.ſer.x.
Bonus paſtoꝛ circa oues ſuas fac
quattuoꝛ.ſermone.xxx.
Ampana ē multiplex.
ſermone.xxv.
Charitas chꝛiſti īcēſa triplicit̄ oēʒ
naturalē amoꝛē excellit.ſer.xxiiij
Cecatio oculoꝛuʒ fit q̄ttuoꝛ modis
Cecitatꝭ illuminatio (ſer.xiiij
quadruplex.Ibidem
Cena quadruplex.ſermone.xliij
Creatura triplex defluit moꝛtē chꝛi
Cibarijs diu̾ſis paſcit (ſti.ſer.xxv
chꝛiſtus oues ſuas.ſer.xxx
Circumciſio multiplex.ſer.lxx
Ciuitates q̄ttuoꝛ ſunt ī q̄bꝫ habitāt
Cogitatiōibꝫ ſeptē (oēs creatꝰ.ſer.lj
bonis aduerſatur diabol⁹.ſer.xix
Cōuerti debem⁹ ad deū cito ꝑpt̄ q̄t
Cōtritio vera (tuoꝛ cauſas.ſer.xv
nō infundit̄ niſi a ſolo deo.ſer.xij
Coꝛp⁹ chꝛiſti añq̄ʒ accipiam⁹ debe-
mus nos lauare a q̄ttuoꝛ.ſer.xxiij
Crux xp̄i ſignat̄ ꝑ altare.ſer.xlviij
Eum diligere debem⁹
quattuoꝛ modis.ſer.lix.
Demones quattuoꝛ eijciuntur per
quattuoꝛ virtutes.ſer.xix.
Deſertū ſignificat penitētiā veram
ꝑpter quattuoꝛ cauſas.ſer.xvij
Dignitates ſeptē pro ſeptem vitijs
vitatꝭ ꝓmittit de⁹.ſer.xliiij.
Dilectioneʒ depinxerūt romani ad
modum iuuenis.ſer.xxij.
Dilectio cōpat̄ lāguoꝛi ꝑpt̄ q̄ttuoꝛ
Diſciplina triplex.ſer.xxiiij (ſer.lix
Dotes ſeptem.q̄ttuoꝛ coꝛpis ⁊ tres
aīe.ſer.xliiij.⁊ ſermone.xlvi.
Cleſiā ītrās ad audi-
endum miſſā.ſex ꝯditiōes dʒ
Elemoſynā (hīe.ſer.lxvij.⁊.lxviij
dātes habebūt mercedeʒ apud deū
Errant duodecim ge (ſer.xvi
nera hoīuʒ.ſer.xlviij
Exemplar ē nobis chꝛiſt⁹.ſer.xxv
Exēpla quattuoꝛ dedit nobis chꝛi-
ſtus ī cena ſua.ſer.xxij.
Acies hoīs indicat cō
plexionem eius vt dīc plato.
Facies mūdatur vt fiat cla (ſer.xiiij
rioꝛ.ſermone.xlv.
Filia ſion ſignificat aīaʒ fideleʒ ⁊c
Filij dei debem⁹ eſſe quat (ſer.ꝑ
tuoꝛ modis.ſer.lx.
Filio quattuoꝛ facit pater.ſer.xv
Fidel̄ q̄ſq̄ʒ dʒ fugē q̄ttuoꝛ.ſer.lxvi.
Ratia ſpūſſancti ē lux
ſermone.xxxviij
Gradus decē ſpūales trāſiuit chꝛi-
ſtus retroꝛſum ī ſole.ſermone.ij.
Gratioſū hoīeʒ faciūt tria.ſer.xxxiij
Grane eleuat̄ ſurſū ꝑ q̄ttuoꝛ inſtrā
Gloriam electoꝝ dñs (ſer.xxxv.
vult augere ꝑ tria.ſer.vi.

Tabula

Dominū q̄ttuor genera
nō intrabūt in regnū celorum
Hoīuz duodecim ge (ſer.xlvij.
nera errāti eccleſia.ſer.xlvij.
Hominum q̄ttuor generibꝫ loq̄bat̄
deus: ſermone.lxi.
Homo quilibet debet facere q̄ttuor
circa coꝛ ⁊ coꝛpus ſuum.ſer.xi.
Hominum in hoc mundo triplex
diſtinctio.ſermone.xij
Hūilitas ē mater chriſti.ſer.xviij
Humilitas cōmendat̄ in quattuoꝛ
Humanū genus ante (ſer.lij.
peccatum in ꝑadiſo habuit tres ma
gnas dignitates.ſer.xiiij
Illuminatio q̄druplex
Iudicabit chriſt⁹ (ſer.xiij
iudicio in q̄ faciet q̄ttuoꝛ.ſer.ij.
Iudiciū quodlibet ſemꝑ q̄ttuoꝛ vel
q̄nq꜠ ꝑſonas req̄rit.ſer.xxxj
Inuidię vitio multi moꝛiuntur in
anima.ſermone.lvij
Ingr̄titudo ē vēt⁹ exiccās.ſer.x.
Leuare debem⁹ oculos
ad deū q̄ttuoꝛ modis ſer.xx
Litteras q̄ttuoꝛ ſcripſit pr̄ filio ſuo
Loca ſūt q̄ttuoꝛ ī q̄bꝫ (ſer.xx.
oīs creatura ꝯtinet̄.ſer.lviij
Loquebat̄ dn̄s quattuoꝛ generib⁹
hominū.ſermone.lxi.
Lux ē quadruplex.ſer.xxxviij
Manſuetudo xp̄i oſten-
dit̄ in tribꝫ.ſermone.p̊.
Maria virgo fuit hoꝛt⁹ ꝯcluſus mul
Maria ē flos. (tis modis.ſer.iiij
Manus ſūt q̄ttuoꝛ q̄s debem⁹ inſpi
cere.ſermone.xxix.
Mercedē q̄ttuoꝛ genera hoīuz ha-
bebunt apud deū.ſermone.xvi.
Miſſam bonā volens audire habe
bit ſex ꝯditiones.ſer.lxviij
Miſericoꝛdiam quattuoꝛ generibꝫ
hoīuz vult oſtendere deus.ſer.xlv.
Miſericoꝛdiā facere multa ſūt quę
cōmonent hominē.Ibidē
Mōtes q̄ttuoꝛ ſūt ſp̄ales.ſer.ix.
Moꝛs triplex maloꝝ.ſer.xlij
Moꝛtez chriſti triplex creat̄a fleuit
Moꝛs q̄druplex.ſer.lxvij (ſer.xxv
Mūdus cōparat̄ nocti.ſer.xlvi.
Mūdus oīs q̄ttuoꝛ admirat̄.ſer.vi
Mūdi ꝑtes quattuoꝛ ſūt quę ſuas
habēt poꝛtas.ſer.xxxix.
Mūdꝫ aliq̄ res q̄ttuoꝛ mōis.ſ.lv
Natus ē nobis chriſtus
paruulus.ſer.lxix.
Naues ſignificant mercatoꝛes.ſer.
Nullus hō ꝑfecte ſcire (xxxvij
pōt quattuoꝛ in hac vita.ſer.xxi.
Nuncij tres.ſermone.xx.
Oculi iuſti hoīs q̄ttuoꝛ
videre debent.ſer.liij
Oculos nr̄os ad deū q̄ttuoꝛ modis
Opoꝛtebat (leuare debem⁹.ſer.xx
chriſtū in q̄ttuoꝛ eſſe.ſer.vij.
Opiniones quattuoꝛ de anima.ſer-
mone.xxiiij.
Oſculatę ſūt chriſtum quattuoꝛ ꝑ
ſonę.Ibidē.
Panibus quinq꜠ paſcit
de⁹ familiā ſuā.ſer.xx.
Panis ſacramētalis q̄ttuoꝛ vtilia
hoī digne ſumēti ꝓſtat.ſer.xli.
Paſtoꝛ bon⁹ circa oues ſuas q̄ttu-
Predicatoꝛes de- (oꝛ fac̄.ſer.xxx
bent in vinea dn̄i laboꝛare.ſer.xij
Peccatoꝛis cōuerſio ꝓbat̄ tribꝫ ra-
tionibus.ſermone.vi.
Peccatoꝛi q̄ttuoꝛ ſūt aſſumēda ſi
vult a deo exaudiri.ſer.xviij
Peccatoꝛib⁹ quattuoꝛ teſtimonia
adducentur.ſermone.xxxvi.
Peregrin⁹ ē chriſt⁹ factus ꝑ nobis
ꝓpter quattuoꝛ.ſermone.xxvij

Tabula

Petere debem⁹ q̄ttuor. ſer.xxxiiij
Principem gratioſum faciunt tria ſermōe.xxxiij.
Atione reddem⁹ in die iudicij de tribu.. ſer.i.
Rationē oportet nos reddere de q̄ttuor.ſermone.l.
Radices male ſunt tres.ſer.ix.
Regnū celoꝝ nō ītrabūt q̄ttuor genera hoīuʒ.ſermone.xlvij
Reſurrexit chriſtus q̄ttuor modis.
Rex q̄libet dʒ hēe (ſmone.xxvi.
q̄ttuor ꝯditiones·ſermōe.ꝑ
Ros hʒ q̄ttuor ꝓprietates bonas.
Rote fortune cōpa (ſmo.xxxiij
rat' ſtatus mūdi.ſmone.vj.
Acramēti venerabil' q̄·druplex dignitas.ſer.xxij
Secundū ſex gentil' pctōr.ſer.xxx
Seruis ſuis facit dn̄s q̄ttuor bona
Signū q̄druplex ī ſo (ſer.lxiij.
le factū ē et fiet.ſermone.ij.
Scribere debēt duodecim genera hoīum ſup virgas ꝯſciētie ſue noīa coꝝ.ſermone.xlix.
Scriptura q̄druplex.ſmo.lxiij
Spūſſāct⁹ q̄ttuor opat'.ſer.xxxvij
Stat⁹ duodecim ſūt ī eccl'ia.ſ.xlix
Status hoīa tripliciter ꝯſideratur
Sollicitudo mala hʒ (ſer.xlij
tres malas cōditiōes·ſ bona ſollicitudo hʒ tres bonas.ſer.lvi.
Stulticie q̄ttuor ſūt ꝓpter quas hō ꝯtriſtari debet.ſer.xxxi.
Superbia pīgitur cum tribus coronis.ſermone.xix.
Eſtimonia q̄ttuor adducent' ſup peccatores ꝛ non credētes.ſermōe.xxxvi.
Trinitate q̄ttuor ſunt inueſtigāda
Triſtant' q̄ttuor ge (ſermōe.xli.
nera hominum ꝓpter quattuor cauſas.ſermone.xxxi
Thronus iudicialis.ſer.iij.
Ani honoris imago q̄ eſt.ſermōe.lxiiij.
Venti q̄ttuor ſpūales.ſer.x
Verbū dei ē audiēdū ꝓpter q̄ttuor
Veſtimētoꝝ tria ge (ſer.xiij
nera habuit chriſtus.ſer.xxv
Vitia ſex impugnāt nos velut ſex duces.
Vie q̄ttuor ſūt ī q̄b⁹ multi deficiūt
Vinculū q̄druplū ē ī (ſer.xlviij
q̄b⁹ hoīes ligant'.ſer.iij
Vinea ē eccl'ia vl' aīa fidel'.ſer.xij
Vinum quadruplex.ſer.viij
Virtutes q̄ttuor q̄ debent regere regnū ꝯſcientie.ſermone.v.
Vita eterna nulli datur gratis ꝓpt' tria.ſermone.xij.
Vita quadruplex ē.ſer.lxij
Voces quattuor audire debet quilibet peccator.ſer.liij.
Pm honorare debem⁹ in q̄ttuor ·ſer.xxij.
Xp̄s dedit nob quattuor exempla
Xp̄s ſurrexit q̄ttuor (ſer.xxij
modis.ſermōe.xxvj
Xp̄s oſtēdit diſcipulis ſuis q̄ttuor ꝓpter q̄ttuor cauſas.ſer.xxviij
Xp̄s exiuit a patre quattuor modis
Xp̄s aſſūptus ē in (ſer.xxxiij.
celū ꝓpter quattuor.ſer.xxxv
Xp̄s tria ſecreta dixit diſcipulis ſuis.ſermone.xxiij
Xp̄i corp⁹ ꝑ quattuor virtutes fuit eleuatum·ſermone.xxxv.

Explicit tabula ſermonū dormi ſecure.

BIBLIOTHECA NACIONAL DE LISBOA

Inc. 1435